

මෙම පොතෙහි අඩංගු කරුණු අන්තර්ජාලය තුළ
භාවිතයට පහසු යුනිකේත අකුරු ක්‍රමයට සකසා
<http://pitaka.lk> වෙබ් අඩවියේ ඇතුළත් කර ඇත.

අංගුත්තර නිකාය

1

ධම්මිනිය උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

අනුශාසක මණ්ඩලය

පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පරිවෙණාධිපති ගරු කිරිවත්තුඩුවේ පඤ්ඤාසාර නායක මාහිමියන්වහන්සේ

මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය පිරිවෙණේ B.A., PH.D. උපාධිධාරී පණ්ඩිත ගරු දෙහිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

කළුතර පුලිනනලාරාමාධිපති ගරු බේරුවල ශ්‍රීසුමංගල ශ්‍රීනිවාසාභිධාන මහානායක මාහිමියන්වහන්සේ

පින්වත්තේ සද්ධර්මාකර පරිවෙණාධිපති ශ්‍රී විසුද්ධාවාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී පෝහද්දරමුල්ලේ ඤාණානන්දාභිධාන අමරපුර සිරි සද්ධම්මවංස නිකායේ මහා නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

අම්බලම්ගොඩ මහා විහාරස්ථ විද්‍යාලොක විද්‍යාලයාධිපති ශ්‍රී සද්ධර්මහාරතිශ්වර පණ්ඩිතාවාර්ය විලේගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ

වැලිතර මහාකප්පිණ මුදලින්දාරාමස්ථ රාජපක්ෂ පරිවෙණාධිපති ගරු රන්දොණේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බළන්ගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද පරිවෙණාධිපති ගරු ආනන්ද මෙමත්‍රෙය ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බෙල්ලන ධර්මපාල පරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත බෙල්ලන ඤාණවිමල ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොණේ මහාවේනිය පරිවෙණාධිපති ගරු වලගෙදර පණ්ඩිත සොමාලොක නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

අඹගහපිටියේ සුගත ශාසනොදය පරිවෙණාධිපති අනුංගල්ලේ පණ්ඩිත විමලකිත්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

අම්බලන්ගොඩ අග්ගාරාමාධිපති අග්ග මහා පණ්ඩිත ගරු පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

ගාල්ලේ ගල්වඩුගොඩ විද්‍යාරාජ පරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත සුමංගල නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බම්බලපිටියේ වජිරාරාමවාසී ගරු නාරද මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මාදම්පේ සුනන්දොදය පරිවෙණාධිපති ගල්පොත්තාවෙල ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ප්‍රධාන නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොණේ සංඝරාජ විහාරස්ථ ශික්ෂාලංකාර පරිවෙණාධිපති බලපිටියේ පණ්ඩිත විසුඛාලොක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මරදානේ ශ්‍රීලංකා විද්‍යාලයාධිපති ගරු බද්දේගම පණ්ඩිත විමලවංශ ස්ථවිරයන්වහන්සේ

පණ්ඩිත එච්. නන්දසාර මහතා

ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහතා

අංගුත්තර නිකාය 1

ධම්මිනිය උගන් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

සීමාසහිත
ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 1956
දෙවැනි මුද්‍රණය - 2013

ත්‍රිපිටකය

අංගුත්තර නිකාය 1

© කුමාරි ජයවර්ධන

ISBN 978-955-

පිටුවැසුම සැකසුම :
පාලිත සේනානායක

අක්ෂර සංයෝජනය:
නෙල්කා අබේවික්‍රම

ප්‍රකාශනය:
සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම
661,665,675, පී. ද ඇස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

මුද්‍රණය:
චතුර මුද්‍රණාලය
69, කුමාරදාස පෙදෙස, වැල්ලම්පිටිය.

ත්‍රිපිටක සිංහල පරිවර්තනය

බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසූ ධර්මය මූලින්ම සඳහන් වූයේ මාගධී භාෂාවෙන් හෙවත් පසුකලක 'පාළි' නමින් හැඳින්වුණ භාෂාවෙනි. ප්‍රථම ද්විතීය හා තෘතීය ධර්ම සංගායනාවලින් සංගෘහිත වූයේත් ශ්‍රී ලංකාවේදී ග්‍රන්ථාරූඪ වූයේත් මෙම පාළි ත්‍රිපිටකයමය. පසුකාලවලදී එම ත්‍රිපිටකයට අට්ඨකථා හා ටීකා ඉතා වැඩි කොටසක් ලියවුණේ එම පාළි භාෂාවෙන් මය, ශ්‍රී ලංකාවේ දී මය. සිංහල හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි. මේ නිසා මූලික ලෙස බුදුදහම හදාළ හැකිව පැවැතුණේ පාළි භාෂාවෙන් මය. සන්න සහ පිටපොත් වශයෙන් සමහර පාළි පොත්වල කොටස් සිංහල භාෂාවට නගා ලියා තිබුණ නමුත් සම්පූර්ණ පරිවර්තනයක් සිදුවී නොතිබිණ. ජාතකට්ඨ කථාව හා විනය පොත්වල කොටස් බොහෝ දුරට සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනයව පැවැතිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ ශිල්පය පටන්ගැනුනේ මේ තත්ත්වය මතය. වටිනා ඤාණ සම්භාරයක් ඇතුළත්වන සිංහල ජාතිය සන්නකයැයි කිව හැකි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල පාඨකයන්ට කියවා තේරුම් ගත හැකි තත්ත්වයේ වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනෙන්නට විය.

මේ අවස්ථාවේ නොයෙක් විෂයයන් කෙරෙහි මනස යොමු කළ පඬිවරයෙක් මෙදෙසට යොමු විය. එනම් ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාය. නීතිය, දර්ශනය, විවිධ භාෂා ආදිය ප්‍රගුණ කොට දේශපාලනයට පිවිසි ඒ මහතා දකුණු කොළඹ ආසනයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට තේරුණේය. එක්වරකින්ම එම මග අත්හල එතුමා යොමුවූයේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය කටයුතු වෙතටය. එහි ඵලයක් වූයේ පාළි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමය.

සිංහලයන් සතුව පැවැතුණද ඉතා සුළු පිරිසකට තේරුම් ගත හැකිව තුබූ පාළි ත්‍රිපිටකය හා ඒ සඳහා ලියැවුණ අට්ඨකතා ද ඒවා සඳහා ලියැවුණ ටීකා ග්‍රන්ථද ගත් කල විශාල පොත් සමූහයකි. එම පොත් සමූහය තනිවම සිංහල භාෂාවට නැගීමට කෙනෙකු සිතීම පවා ආශ්චර්යකි. එම අසිරිමත් කාර්යයට සිතත් අතත් යොමු

කළ වීරයා වූයේ ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා ශ්‍රීමතාය. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ටික දෙනෙකුට ලැබිය හැකිව තුබූ එංගලන්තයට ගොස් පශ්චාත් උපාධියක් ලැබීමට වරම් ලත් එතුමා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ පිය තැබූ නීති වෘත්තිය මෙන්ම දෙවන වරට යොමු වූ දේශපාලනය ද සිත් නොගත් නිසාදෝ ඒවා වෙනුවට ග්‍රන්ථ රචනයට බැස්සේ තමාගේම තෝරාගැනීමක් ලෙසය.

විසිවන සියවසේ මැද භාගය වනවිට එංගලන්තයේ පාළි පොත් සමාගම පාළි ත්‍රිපිටකයෙන් බොහෝ කොටසක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පෙරළා මුද්‍රණය කර තිබිණ. ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණ බවක් ලබා සිටි ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ සිංහලට නැගීමේදී ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන උපයෝගී කරගත්ට ඇත. ඒ සමග එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි ධර්මවිනයධර මහතෙරවරුන්ගේ උපදෙස් ද ලබා ගත් බව එතුමාම පවසා ඇත. මුද්‍රණ පහසුකම් අඩුවෙන් පැවැති එම කාලයේ නිරවුල්ව ස්වකීය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය කිරීමට සිතු එතුමා ධර්මසමය නමින් මුද්‍රණාලයක් ද පටන්ගත්තේය. පාළි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල සිංහල පරිවර්තනයේ සමහර තැන් වියතුන්ගේ විචේචනයටද භාජනද විය.

පාළි භාෂාවෙන් සඳහන් වී ඇති කරුණු පැහැදිලි කිරීමේදී අවධිකතාවල පවා මතභේද සහිත තැන් දක්නට ඇත. මේ සෑම ආගමකම දක්නා දෙයකි. බුදුසසුනද වෙන වෙන නිකායවලට බෙදුනේ බුද්ධ දේශනාවන් විවිධව තේරුම් කිරීම නිසාය. විශේෂයෙන් සූත්‍ර පිටකයේ ඇතුළත් වෙන ගැඹුරු අදහස් වෙනත් භාෂාවකින් පැවැසීම සුළුපටු කාර්යයක් නොවේ. ඒ ගැන සලකන විට ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාට ලොකු සම්මානයක් හිමිය. අඩසියවසකින් පැරැණි වූ එම ග්‍රන්ථ මේ වන විට වෙළඳපොළේ දක්නට නැති බව සලකා ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා සූරින් පළ කළ සිංහල ත්‍රිපිටකය නැවත මුද්‍රණය කිරීමෙන් එම අඩුව පිරවීමට සිරිසුමන ගොඩගේ සිරිමතාණන් ගත් පියවර ප්‍රශංසනීයය. ඇතැම් පොත් සොයා ගැනීමත් දුෂ්කරය. අපහසුකම් නොසලකා ගත් මෙම පියවර නොපමාව නිම කිරීමට එතුමාට හැකිවේවායි මම ප්‍රාර්ථනා කරමි.

බෙල්ලන ඤාණවිමල මහානායක ස්ථවිර

පෙරවදන

බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර මුදුන්මල්කඩ ත්‍රිපිටකයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය මුළුමනින්ම ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති ත්‍රිපිටකය පළ වී ඇත්තේ පාළි භාෂාවෙනි. එනිසාම වැඩිදෙනෙකුට ත්‍රිපිටකය කියවා අවබෝධ කර ගැනීම බලවත් ගැටලුවක් විය. 2500 බුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් සංස්කරණය කරන ලද ත්‍රිපිටකය බොහෝවිට උගතුන්ට පමණක් සීමා විය. පසුකාලයේ බොහෝ වියතුන් ත්‍රිපිටකය සිංහලට නැගුවද එම පරිවර්තන ද එතරම් ලිහිල් බසින් පළ නොවිනි.

මෙරට විසූ ප්‍රකට බුද්ධිමතකු මෙන්ම සිංහල, පාළි හා ඉංග්‍රීසි භාෂාත්‍රයෙහි මනා ප්‍රවීණත්වයක් ලද විද්වතකු ද වූ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එවක මෙරට විසූ ධර්ම විනය උගත් පණ්ඩිත මහස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ ආධාර ඇතිව ත්‍රිපිටකය සරල බසින් සිංහලට නැගුවේ එබැවිනි. ත්‍රිපිටකයේ දැනට පළ වී ඇති සිංහල පරිවර්තන අතුරෙන් කියවා පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකි, කාටත් වැටහෙන බසින් ලියැවුණ පොත් පෙළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ මෙම පොත් පෙළ බව අපගේ වැටහීමයි. ත්‍රිපිටකය මෙතරම් සරල සිංහලෙන් ලියැවුණ වෙනත් ග්‍රන්ථ මාලාවක් බිහිවී නැත. එබැවින් බොහෝ දෙනා අපෙන් කළ ඉල්ලීම් ද සලකා බලා ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අප අදහස් කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය සරල සිංහලෙන් කියවා අවබෝධ කරගනු රිසි පාඨකයන් වෙනුවෙනි.

මෙම බැඳුරුම් කටයුත්තේදී අප මුහුණ දුන් බලවත් ගැටලුව වූයේ පනහ දශකයේ මුල් භාගයේ කාණ්ඩ 48 කින් පළවූ එම සම්පූර්ණ ග්‍රන්ථ මාලාව සොයා ගන්නේ කෙසේද යන්නයි. ආචාර්ය අධිනීතිඥ ජී. පී. ද සොයිසා මහතා එම පොත් පෙළ සංස්කරණය

කරන සමයෙහි එම කාර්යය සඳහා ඒ මහතාට මඟ පෙන්වූ මහතෙරුන් වහන්සේලා අතුරෙන් අද ජීවතුන් අතර වැඩසිටින එකම හික්ෂුන් වහන්සේ වන කොල්ලුපිටියේ වාලුකාරාමාධිපති අතිපූජ්‍ය බෙල්ලන ඤාණවිමල මහනායක ස්වාමිපාදයාණන් වහන්සේගේ මඟ පෙන්වීම මෙහිදී අපට විශාල ශක්තියක් විය.

ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටකය සරල සිංහල පොත් පෙළ අප වෙත ලබාදීමට කටයුතු කළ විද්‍යාර්ථය පරිවෙණාධිපති බලන්ගොඩ සෝභිත නාහිමිපාණන් වහන්සේටත්, දොඩන්දූව පූජ්‍ය පණ්ඩිත ගංතලාවේ ගුණානන්ද නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, පූජ්‍ය විද්‍යානිධි අම්බලන්ගොඩ සුමේධානන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, අරිසෙන් අහුබුදු මහත්මියටත්, ශ්‍රීනාත් ගනේවත්ත මහතාටත්, ජනාධිපති ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශක මිලින්ද මොරගොඩ මහතාට සහ එස්. අයි. ගමගේ මහතාටත් අපගේ කෘතගුණපූර්වක ස්තූතිය හිමිවේ.

මෙම ග්‍රන්ථ මාලාව යළි මුද්‍රණය කිරීමට අනුමැතිය පළ කළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාගේ දියණිය වන ආචාර්ය කුමාරි ජයවර්ධන මහත්මියටත්, පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය කළ නෙල්කා අබේවික්‍රම මහත්මියටත්, මුද්‍රණ සම්බන්ධීකරණයෙන් දායක වූණු පාලිත සේනානායක මහතාටත්, සෝදුපත් කියැවූ මිල්ටන් මද්දුමගේ මහතාටත් අපගේ ස්තූතිය හිමිවිය යුතුය.

සිරිසුමන ගොඩගේ

2013 ජූනි

සංඥාපනය

සූත්‍ර පිටකයේ හතරවෙනි නිකාය වූ අංගුත්තර නිකාය නිපාත එකොළහකින් යුක්තයි. එක අංගයකින් යුත් ධර්ම පළමුවෙනි නිපාතයෙහිද අංග දෙකකින් යුත් ධර්ම දෙවෙනි නිපාතයෙහිද යනාදී වශයෙන් ඒ ඒ නිපාත වෙන්කර තිබේ. පළමුවන සඛිගායනාවේදී මේ නිකාය ආරක්ෂා කිරීමට භාරවූයේ අනුරුද්ධ මහ රහතුන්වහන්සේටය. මේ නිකායේ සූත්‍ර 9557 ක් ඇතුළත් කර තිබේ. මේ පොතට අංගුත්තර නිකායේ නිපාත 3 ක් අන්තර්ගත කළෙමි.

මේ පොත් ලියා ප්‍රසිද්ධ කිරීමට නොයෙක් පළාත්වල සංඝයා වහන්සේලා දුන් ආධාරය මහත් උපකාරයක් විය.

මේ පොත් පෙළ කියවීමට නොයෙක් තරාතිරම් වල පින්වතුන් දක්වන උනන්දුව ප්‍රීතියට කරුණක් වේ. සමහර පාඨශාලා ශිෂ්‍යයන් විසින්ද මේ පොත් පිළිවෙළට කියවීමට පටන් ගෙන තිබේ.

බොහෝ වැඩ කටයුතුවල යෙදී සිටින කාලයක, ශාසන ආලයෙන් ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයා මේ ව්‍යාපාරයට කරගෙන යන උපකාර මහත් බව නැවතත් දන්වමු.

මේ පොත සඳහා සියලු ආකාරයෙන් අපට ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයාගෙන් ආධාර ලැබුණා පමණක් නොව රන්දොමේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, ඩී. එන්. ඒ. මුදලිගේ මහතාද, ඇල්. ජී. පෙරේරා මහතාද ආධාර කළෝය.

මේ පොත් ලිවීමට නොයෙක් උපදෙස් සහිත ලියුම් එවා තිබෙන උගත් හික්ෂුන් වහන්සේලාටත් බෞද්ධ උපාසක පින්වතුන්ටත් සාමාජිකයින් වශයෙන් පොත් ගැනීමට බැඳී සිටින පින්වතුන්ටත් අපේ ගෞරව ස්තූතිය පිරිනමමු.

මීට,

ඒ. පී. ද සොයිසා

20. අප්පමත්තක වර්ගය	61
21. පාසාදකරධර්ම	67
22. ඒකධම්මධ්‍යාන	68
දුක නිපාතය	86
පළමුවැනි පණ්ණාසකය	86
1. කම්මකාරණ වර්ගය	86
2. අධිකරණ වර්ගය	92
3. බාල වර්ගය	103
4. සමචිත්ත වර්ගය	107
5. පිරිස් වර්ගය	119
දෙවැනි පණ්ණාසකය	128
6. පුද්ගල වර්ගය	128
7. සුඛ වර්ගය	133
8. සනිච්ඡිත වර්ගය	135
9. ධර්ම වර්ගය	137
10. බාල වර්ගය	138
තුන්වැනි පණ්ණාසකය	141
11. ආසා වර්ගය	141
12. ආයාචන වර්ගය	143
13. දාන වර්ගය	147
14. සන්ථාර වර්ගය	149
15. සමාපත්ති වර්ගය	151
16. ක්‍රොධ වර්ගය	153
17. විනයපෙය්‍යාල හෙවත්	164
ශික්ෂාපද වර්ගය	
තික නිපාතය	223
පළමුවැනි පණ්ණාසකය	223
1. බාල වර්ගය	223
2. රථකාර වර්ගය	228
3. පුග්ගල වර්ගය	244
4. දේවදූත වර්ගය	261
5. මූල වර්ගය	284

දෙවැනි පණ්ණාසකය	290
6. බ්‍රාහ්මණ වර්ගය	290
7. මහා වර්ගය	314
8. ආනන්ද වර්ගය	363
9. සමණ වර්ගය	380
10. ලෝණාඵල වර්ගය	395
තුන්වැනි පණ්ණාසකය	416
11. සම්බෝධි වර්ගය	416
12. ආපායික වර්ගය	425
13. භාරංචු (හෝ) කුසිනාරා වර්ගය	435
14. යොධාජීව වර්ගය	447
15. මංගල වර්ගය	456
16. අවෙලක වර්ගය	461
17. කම්මපථ පෙය්‍යාල වර්ගය	464
18. රාග පෙය්‍යාල වර්ගය	465

අංගුත්තර නිකාය.

“නමොකස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.”

එක නිසානය.

1. රූප වර්ගය.

1. ඉත්ථීරූප පරියාදාන සූත්‍රය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි, කියා හික්ෂුන් ඇමතු සේක. ‘ස්වාමීනි, ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක:-

“මහණෙනි, යම්සේ ස්ත්‍රීරූපය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම රූපයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ස්ත්‍රීරූපය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී”

2. ඉත්ථීසද්ද පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ ස්ත්‍රීයගේ ශබ්දය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම ශබ්දයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ස්ත්‍රීයගේ ශබ්දය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී”

3. ඉත්ථීගන්ධ පරියාදාන සූත්‍රය.

‘මහණෙනි, යම්සේ ස්ත්‍රීයගේ ගන්ධය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම

ගන්ධයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ස්ත්‍රී ගන්ධය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.

4. ඉන්ථීරස පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ ස්ත්‍රීයගේ රසය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම රසයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ස්ත්‍රී රසය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.

5. ඉන්ථීපොට්ඨබ්බ පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ ස්ත්‍රීයගේ ස්පර්ශය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම ස්පර්ශයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ස්ත්‍රීයගේ ස්පර්ශය පුරුෂයාගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

6. පුරුෂ රූප පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ රූපය ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම රූපයකුදු මම නො දකිමි. මහණෙනි, පුරුෂ රූපය ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

7. පුරිසසද්ද පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ හඬ ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම ශබ්දයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පුරුෂ ශබ්දය ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

8. පුරිසගන්ධ පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ ගන්ධය ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම ගඳකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පුරුෂ ගන්ධය ස්ත්‍රීයගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

9. පුරිස රස පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ රසය ස්ත්‍රියගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම රසයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පුරුෂරසය ස්ත්‍රියගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

10. පුරිසපොට්ඨබ්බ පරියාදාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ ස්පර්ශය ස්ත්‍රියගේ සිත හාත්පසින් මැඩගෙන සිටීද, මහණෙනි, එසේවූ අනික් එකම ස්පර්ශයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පුරුෂයාගේ ස්පර්ශය ස්ත්‍රියගේ සිත හාත්පසින් අල්වාගෙන සිටී.”

(පළමුවන වර්ගය නිමි)

2. නීවරණ වර්ගය.

1. කාමච්ඡන්ද්‍රප්පාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම් සුභ නිමිත්තක් (රාගය ඇති කරණ අරමුණක්) නිසා නූපන් කාම ආශාව උපදීද, උපන්නාවූ කාම ආශාව නැවත නැවත ඉපදීම හා විශාලලෙස රැස්වීම වන්නේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, රාගය ඇතිකරණ අරමුණ නුවණින් මෙණෙහි කරන්නා තුළ නූපන් කාමආශාවක් උපදී, උපන්නාවූ කාමආශාවෙහි බහුලභාවය හා විශාල භාවයන් ඇතිවන්නේය.”

2. ව්‍යාපාද්‍රප්පාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, සිතෙහි නුරුස්නා බව ඇතිකරණ යම් අරමුණක් නිසා නූපන් ක්‍රෝධය උපදී ද, උපන්නාවූ ක්‍රෝධයෙහි නැවත නැවත ඉපදීම හා විසාලලෙස රැස්වීම ඇති වන්නේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිතෙහි නුරුස්නා බව ඇතිකරණ අරමුණ අනුවණින්

වැරදිලෙස මෙනෙහිකරන්නා තුළ (කලින්) නූපන් ආශාවන් උපදී, උපන්නාවූ ආශාවක් බහුලභාවයට හා විපුලභාවයට පැමිණේ”

3. ටීනමිද්ධුප්පාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ කුශලධර්මයන්හි නොඇලීම, අලස බව, ඇඟමැලිකැඩීම, බත්මත, සිතෙහි හැකුළුණු බව යන මේ කරුණු නිසා නූපන් ටීනමිද්ධය (සිතෙහි අලස බව හා කයෙහි අලස බව) උපදී ද, උපන්නාවූ ටීනමිද්ධයෙහි බහුලභාවය විපුලභාවය ඇතිවන්නේ ද, මහණෙනි, එබඳු වූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, මැලි සිත් ඇත්තා කෙරෙහි නූපන් ටීනමිද්ධයක් උපදී, උපන්නාවූ ටීනමිද්ධයෙහි බහුලභාවය හා විපුලභාවයක් ඇතිවන්නේය.”

4. උද්ධච්චකුක්කුච්චුප්පාද සූත්‍රය

“මහණෙනි, යම්සේ සිත්හි නොසංසිඳුනු බව නිසා නූපන් උද්ධච්චකුක්කුච්චය උපදී ද, උපන් උද්ධච්චකුක්කුච්චය හෝ බහුලභාවයට හා විපුලභාවයට පැමිණේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. නොසන්සුන් සිත් ඇත්තා තුළ නූපන් උද්ධච්චකුක්කුච්චයක් උපදී, උපන් උද්ධච්චකුක්කුච්චයක් බහුලභාවයට හා විපුලභාවයට පැමිණේ.”

5. විචිකිච්ඡුප්පාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ අයෝනියෝමනසිකාරය (නුවණින් මෙනෙහිකිරීම) නිසා නූපන් විචිකිච්ඡාව (සැකය) හෝ උපදී ද, උපන් විචිකිච්ඡාව හෝ බහුලභාවයට හා විපුලභාවයට පැමිණේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. නුවණින් මෙනෙහි කිරීම ඇත්තා තුළ නූපන් විචිකිච්ඡාවක් උපදී, උපන් විචිකිච්ඡාවක් බහුලභාවයට හා විපුලභාවයට පැමිණේ.”

6. කාමච්ඡන්දප්පහාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ අසුභනිමිත්තක් (රාගය තුනී කරණ අරමුණක්) නිසා නූපත් කාමච්ඡන්දය (පඤ්චකාමයන් කෙරෙහි ආසාව) හෝ නූපදී ද, උපත් කාමච්ඡන්දය හෝ විනාසයට යේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි අසුභ නිමිත්ත නුවණින් මෙතෙහිකරන්නා තුළ (පෙර) නූපත් කාමච්ඡන්දයත් නූපදන්නේය, උපත් කාමච්ඡන්දයත් විනාසයට යන්නේය.”

7. ව්‍යාපාදප්පහාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ මෙමත්‍රීසහගතව මිදුනු සිත නිසා නූපත් ක්‍රෝධය හෝ නූපදීද, උපන්නාවූ ක්‍රෝධය හෝ විනාසයට යේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. මෙමත්‍රීසහගතව මිදුනු සිත නුවණින් මෙතෙහි කරන්නා තුළ නූපත් ක්‍රෝධයත් නූපදන්නේය, උපත් ක්‍රෝධයත් විනාසයට යන්නේය”

8. ටීනමිද්ධප්පහාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ ප්‍රථමාරම්භ වීයථීය, කුසිතභාවයෙන් තොරවූ ඊට වඩා බලවත් වීයථීය, මතු මත්තෙහි සම්පතට පමුණුවමින් උපදනා ඊටත් වඩා බලවත්වූ වීයථීය නිසා නූපත් ටීනමිද්ධය හෝ නූපදීද, උපත් ටීනමිද්ධය හෝ විනාසයට යේද මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, පරිපූර්ණ වූද අල්වාගන්නාලද්දාවූද වීයථීය ඇත්තා තුළ නූපත් ටීනමිද්ධයත් නූපදී, උපත් ටීනමිද්ධයත් විනාසයට යයි.”

9. උද්ධච්චකුක්කුච්චප්පහාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිතෙහි සංසිද්ධිම නිසා නූපත් උද්ධච්චකුක්කුච්චය හෝ නූපදීද, උපත් උද්ධච්චකුක්කුච්චය

හෝ විනාසයටයේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණ කුඳු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සන්තූන් සිත් ඇත්තා තුළ නූපන් උද්ධච්චකක්කුච්චයන් නූපදී, උපන් උද්ධච්චකක්කුච්චයන් විනාසයට යයි.”

10. විචිකිච්ඡප්පහාන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ (යෝනිසෝමනසිකාරය) නුවණින් මෙනෙහිකිරීම නිසා නූපන් සැකය හෝ නූපදීද, උපන් සැකය හෝ විනාසයටයේද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණයකුඳු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහි කිරීම ඇත්තා තුළ නූපන් සැකයන් නූපදී, උපන් සැකයන් විනාසයට යයි”

(දෙවෙනි වර්ගය නිමි)

3. අකම්මනීය වර්ගය.

1. අකම්මනීය සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ නොවඩනලද සිත කර්මයට යෝග්‍ය නොවේද, එබඳුවූ අනික් එකම කරුණකුඳු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිත නොවඩන ලද්දේ කර්මයට යෝග්‍ය නොවේ.”

2. කම්මනීය සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ වඩනලද සිත කර්මයට යෝග්‍ය වේද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුඳු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත වඩනලද්දේ කටයුත්තට යෝග්‍යවේ.”

3. මහානත්ථ සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ නොවඩන ලද සිත මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුඳු මම නොම

දකිමි. මහණෙනි, සිත නොවඩන ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී.”

4. මහත්ථ සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිත වඩනලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත වඩනලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

5. අපාකුභුත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිත නොවඩන ලද්දේ සංසාරයෙන් වෙන්වීම පිණිස පහළ නොවූයේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත නොවඩන ලද්දේ පහළ නොවන ලද්දේ මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

6. පාකුභුත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිත වඩන ලද්දේ සංසාරයෙන් වෙන්වීම පිණිස පහළවන ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත වඩන ලද්දේ සංසාරයෙන් වෙන්වීම පිණිස පහළවන ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

7. අබහුලිකන සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිත නොවඩන ලද්දේ, පුරුදු නොකරණ ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු වූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිත නොවඩන ලද්දේ නැවත නැවත පුරුදු නොකරණ ලද්දේ මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

8. බහුලිකන සූත්‍රය.

8. “මහණෙනි, යම්සේ සිත වඩන ලද්දේ පුරුදු කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු වූ අනික් එකම

ස්වභාවයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිතවඩන ලද්දේ පුරුදු කරණ ලද්දේමහත් අර්ථය පිණිස පවතී.”

9. දුක්ඛාවහවිත්ත සූත්‍රය.

9. “මහණෙනි, යම්සේ සිත නොවඩන ලද්දේ පුරුදු නොකරණ ලද්දේ දුක් (පමුණුවන්නේ) වේද, එබඳු වූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත නොවඩන ලද්දේ පුරුදු නොකරණ ලද්දේ දුක් පමුණුවන්නේ වේ.”

10. සුඛාවහවිත්ත සූත්‍රය.

10. “මහණෙනි, යම්සේ සිත වඩන ලද්දේ පුරුදු කරණ ලද්දේ සැප පමුණුවන්නේ වේද, එබඳු වූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත වඩන ලද්දේ පුරුදු කරණ ලද්දේ සැප පමුණුවන්නේ වේ.”

(කුන්වන වර්ගය නිමි)

4. අදන්ත නොහොත් දන්ත වර්ගය.

1. අදන්තවිත්ත සූත්‍රය.

1. “මහණෙනි, යම්සේ සිත දමනය නොකරණ ලද්දේ මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු වූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත දමනය නොකරණ ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී.”

2. දන්තවිත්ත සූත්‍රය

2. “මහණෙනි, යම්සේ සිත දමනය කරණ ලද්දේ මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු වූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිත දමනය කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

3. අගුණ්ණවිත්ත සූත්‍රය.

3. "මහණෙනි, යම්සේ සිත ගොපනය නොකරණ ලද්දේ (සිහියෙන් රැක බලා නොගන්නා ලද්දේ) මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත ගොපනය නොකරණ ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

4. ගුණ්ණවිත්ත සූත්‍රය.

4. "මහණෙනි, යම්සේ සිත ගොපනය කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත ගොපනය කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

5. අරක්ඛිතවිත්ත සූත්‍රය.

5. "මහණෙනි, යම්සේ සිත නොරක්ඛා ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත නොරක්ඛා ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

6. රක්ඛිතවිත්ත සූත්‍රය.

6. "මහණෙනි, යම්සේ සිත රක්ඛා ලද්දේ මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත රක්ඛා ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

7. අසංචුතවිත්ත සූත්‍රය.

7. "මහණෙනි, යම්සේ සිත (ආරක්ෂා) නොකරණ ලද්දේ මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත ආරක්ෂා නොකරණ ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

8. සංවුත්තවිත්ත සූත්‍රය.

8. "මහණෙනි, යම්සේ සිත ආරක්ෂා කරණ ලද්දේ මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවය කුඳු මම නොම දකිමි මහණෙනි, සිත සංවරණය කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී,

9. අදන්තාදි සූත්‍රය.

9. "මහණෙනි, යම්සේ සිත දමනය නොකරණ ලද්දේ, ගොපනය නොකරණ ලද්දේ, නොරක්තා ලද්දේ, සංවරණය නොකරණ ලද්දේ, මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුඳු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, සිත දමනය නොකරණ ලද්දේ, ගොපනය නොකරණ ලද්දේ, නොරක්තා ලද්දේ, සංවරණය නොකරණ ලද්දේ මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

10. දන්තාදි සූත්‍රය.

10. "මහණෙනි, යම්සේ සිත දමනය කරණ ලද්දේ ගොපනය කරණ ලද්දේ, රක්තා ලද්දේ, සංවරණය කරණ ලද්දේ, මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුඳු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත දමනය කරණ ලද්දේ, ගොපනය කරණ ලද්දේ, රක්තා ලද්දේ, සංවරණය කරණ ලද්දේ මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

(සතරවන වර්ගය නිමි.)

5. පණිහිත (නොහොත් අවිජන්ත) වර්ගය.

1. මිච්ඡාපණිහිතවිත්ත සූත්‍රය.

1. "මහණෙනි, ඇල්වි නණ්ඩුවක් හෝ යව්වි නණ්ඩුවක් හෝ වරදවා (තුඩ යටිකුරුකොට, නො ඇණෙනසේ) තබන

ලදුව අතින් හෝ පයින් හෝ මඩනා ලද්දේ අත හෝ පය හෝ බිඳෙන්නේය. ලේ හෝ උපදවන්නේයයි ඒ කාරණය විද්‍යාමාන නොවේ. මක්නිසාදයත්, මහණෙනි, නණ්ඩුව (නො ඇණෙන ලෙස) වරදවා තබන ලද හෙයින්.

“මහණෙනි, ඒ පරිද්දෙන් ම ඒකාන්තයෙන් යම් හික්ෂුවක් වරදවා තබන ලද සිතින් අවිද්‍යාව බිඳින්නේය. විද්‍යාව උපදවන්නේය. නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේයයි’ (කියතොත්) ඒ කාරණය ඇත්තක් නොවේ. මක්නිසාදයත්, මහණෙනි, සිත වරදවා යොදනලද හෙයින්.

2. සම්මාපණිහිත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, ඇල්වී නණ්ඩුවක් හෝ යව වී නණ්ඩුවක් හෝ තබන ලදුව අතින් හෝ පයින් හෝ මඩනා ලද්දේ අත හෝ පය හෝ බිඳෙන්නේය, ලේ හෝ උපදවන්නේය යන කාරණය සත්‍යයක් වන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, නණ්ඩුව මනා කොට තබන ලද හෙයින්.

“මහණෙනි, ඒ පරිද්දෙන් ම ඒකාන්තයෙන් යම් මහණෙක් තෙම මනා කොට තබන ලද සිතින් ‘මහා අවිද්‍යාව බිඳින්නේය, විද්‍යාව උපදවන්නේය, නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේයයි’ ඒ කාරණය ඇත්තක් වන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඔහුගේ සිත මනා කොට පිහිටුවන ලද හෙයින්.”

3. පදුට්ඨවිත්ත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඉතා දූෂිතවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙකුගේ සිත මම මාගේ සිතින් මෙසේ පිරිසිදු දැනීම මෙසමයෙහි මේ පුද්ගලයා ඉදින් කලුරිය කෙළේ නම්, (අතින්) ගෙන එන ලද්දක් බහා තබන්නාක් මෙන් හෙතෙම නරකයෙහි උපදෙන්නේය. මක්නිසාද යත්, ඔහුගේ සිත ඉතා දූෂිතවූ හෙයින්.

“මහණෙනි, සිත බොහෝසේ කෙලසීම හේතු කොට ගෙන ද මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් සත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන්

මරණින් මතු අපාය නම්වූ, දුගති නම්වූ, විනිපාත නම්වූ නරකයෙහි උපදිත්.”

4. පසන්තචිත්ත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ප්‍රසන්න වූ සිත් ඇති ඇතැම් පුද්ගලයෙකුගේ සිත මම මාගේ සිතින් මෙසේ පිරිසිදු දැනිමි. ඉදින් මෙසමයෙහි මේ පුද්ගලතෙම කාලක්‍රියා කෙළේ නම්, ගණ එන ලද්දක් යම්සේ බහා තබනු ලැබේද, එසේම මෙතෙම ස්වර්ගයෙහි පිහිටියෙක් වේය කියයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඔහුගේ සිත ප්‍රසන්න හෙයිනි. මහණෙනි, සිතෙහි පැහැදීම හේතුකොටගණ ද, මේ ලෝකයෙහි සමහර සත්ත්වයෝ මෙසේ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු සුගති නම්වූ, ලෝකයෙහි උපදිත්.”

5. ආවිලචිත්ත සූත්‍රය

“මහණෙනි, නොපැහැදුනාවූ, කැළඹුණු, කලල්වූ, මඩවූ, යම් දියවිලක් වේද, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් තෙම ඉවුරෙහි සිටියේ විලෙහි ඔබමොබ හැසිරෙන්නාවූද, නැවතී සිටින්නාවූද, සිප්පිබෙල්ලන්ද, හා සක්බෙල්ලන්ද, කැට හා කැබිලිතිද මත්ස්‍ය සමූහයාද නොදක්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ජලය නොපැහැදුනු බවයි.

“මහණෙනි, එපරිද්දෙන් ම ඒකාන්තයෙන් යම් හික්ෂුවක් තෙම නොපැහැදුනාවූ සිතින් යුක්තව ආත්මාර්ථය හෝ දැන ගන්නේය, පරාර්ථය හෝ දැනගන්නේය. උභයාර්ථය හෝ දැනගන්නේය. මනුෂ්‍යධර්මයෙන් මත්තෙහි වූ ආයච්චාව කරණයට (අර්හත් බවසැලසීමට) සමර්ථවූ ඥානදර්ශනවිෂයෙක් හෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේයයි (කියතොත්) ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, (ඔහුගේ) සිත නොපැහැදුනු බවයි.”

6 අනාවිලචිතක සූත්‍රය.

“මහණෙනි, පිරිසිදුවූ, අතිශයින් ප්‍රසන්නවූ, නො කැළඹුණාවූ යම් දියවිලක් වේද, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් තෙම ඒ විල ඉවුරෙහි සිටියේ විලෙහි ඔබමොබ හැසිරෙන්නාවූද, නැවතී සිටින්නාවූද, සිප්පිබෙල්ලන් හා සක්බෙල්ලන්ද කැට කැබිලිනිද මත්සා සමූහයාද දක්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ජලය පැහැදුනු බවයි.

“මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ඒකාන්තයෙන් යම් මහණෙක් තෙම පැහැදුණාවූ සිතින් යුක්තව ආත්මාර්ථය හෝ දැනගන්නේය, පරාර්ථය හෝ දැනගන්නේය, උභයාර්ථය හෝ දැන ගන්නේය, මනුෂ්‍යධර්මයෙන් මත්තෙහි වූ ආයච්චාවය කරණයට (අර්භත්ඛව සැලසීමට) සමර්ථවූ ඥානදර්ශන විශේෂයක් හෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේයයි (කියතොත්) ඒ කාරණය විද්‍යාමාන වේ. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, (ඔහුගේ) චිත්තය පැහැදුනු බවයි.”

7. මුදුචිතක (අථවා පන්දන) සූත්‍රය

“මහණෙනි, යම් කිසි වෘක්ෂ වර්ගයෝ වෙත්ද, ඔවුන් අතුරෙන් මෘදු බැවින් හා කටයුත්තකට සුදුසු බැවින් කොළොම් ගස යම්සේ අග්‍රයයි කියනු ලැබේද, මහණෙනි එපරිද්දෙන්ම වඩනලද, නැවත නැවත පුරුදු කරණ ලද සිත හා, සමාන මෘදුබව හා කටයුත්තට සුදුසු බව ඇති අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොමදකිමි මහණෙනි’ වඩන ලද නැවත නැවත පුරුදුකරණලද සිත මෘදුවද වේ, කටයුත්තට සුදුසුද වේ.”

8. ලහුපරිචතක සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම්සේ සිත වහා ඉපිද වහා නැසෙන ස්වභාවද එබඳුවූ අනික් එකම ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සිත කොතරම් වහා ඉපිද වහා නස්නා ස්වභාවද යත්, ඊට උපමාවකුදු පහසු නොවේ.”

9. උපක්කිලිට්ඨචිත්ත සූත්‍රය.

‘මහණෙනි, මේ සිත පැහැ විහිදුවන්නේය. එය වනාහි ආගන්තුකවූ (රාගාදී) උපක්ලෙශයන් විසින් කිලිටි කරණ ලද්දේය.

10. විප්පමුත්තචිත්ත සූත්‍රය.

“මහණෙනි, මේ සිත වනාහි ආගන්තුකවූ (රාගාදී) උපක්ලෙශයන් ගෙන් හාත්පසින් මිදුනේය.

(පස්වන වර්ගය නිමි.)

6. අවිජරාසංඝාත වර්ගය.

1. අස්සුතවා සූත්‍රය.

“මහණෙනි, මේ සිත ඉක්මනින් ආගන්තුකවූ (පසුව උපදිනා) රාගාදී කෙලෙසුන් විසින් කිලිටිකරණ ලද්දේය. ඒ සිත ධර්මය අසා පුරුදු නැති පෘථග්ජන තෙම තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනී. එහෙයින් ධර්මය අසා පුරුදු නැති පෘථග්ජනයාහට සිතෙහි වැඩිමක් නැතැයි කියමි”

2. සුතවා සූත්‍රය

“මහණෙනි, මේ සිත පැහැවිහිදුවන්නේය. ඉක්මනින් ආගන්තුකවූ රාගාදී කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුනේය. ඇසු පිරු තැන් ඇති ආයථී ශ්‍රාවක තෙම සිත (ඇතිසැටියෙන්) දනී. එහෙයින් ඇසුපිරුතැන් ඇති ආයථීශ්‍රාවකයාහට සිතෙහි වැඩිමක් ඇතැයි කියමි.”

3. මෙන්තාසෙවන සූත්‍රය

මහණෙනි, ඉදින් යම් හික්ෂුවක් තෙම ඇසුරු සතක් ගසන පමණ කාලයකුදු මෙමිත්‍රී චිත්තය පුරුදු කෙරේද මහණෙනි, ඒ හික්ෂුතෙම හිස් නොවූ ධ්‍යාන ඇත්තේ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම පිළිපදිමින් අවවාදය මනාකොට රකිමින් වාසය කෙරෙයි. රටවැසියාගෙන් ලත් පිණිඩපාතය නිර්වර්ථක

නොවනසේ අනුභව කෙරෙයි ද කියනු ලැබේ. යමෙක් ඒ මෙන් සිත බහුල කෙරෙන්නම් (එහි අනුසස්) කියනුම කවරේද?”

4. මෙන්තාභාවනා සූත්‍රය.

“මහණෙනි, ඉදින් යම් මහණෙක් තෙම අසුරක් ගසන පමණ කාලයකුදු මෙමිත්‍රී චිත්තය වඩාද, මහණෙනි, ඒ මහණතෙම හිස් නොවූ ධ්‍යාන ඇත්තේ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම පිළිපදිමින් ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අවවාදය රකිමින් රටවැස්සන්ගේ පිණිසපාතය නිරර්ථක නොවනසේ අනුභව කෙරෙයි ද කියනු ලැබේ. යම් කෙනෙක් ඒ සිත බහුල වශයෙන් වඩන්නම් (එහි අනුසස්) කියනුම කවරේද?”

5. මෙන්තාමනසිකාර සූත්‍රය.

“මහණෙනි, ඉදින් යම් මහණෙක් තෙම අසුරක් ගසන පමණ කාලයකුදු මෙමිත්‍රී චිත්තය මෙනෙහි කෙරේද, ඒ මහණතෙමෙහි හිස් නොවූ ධ්‍යාන ඇත්තේ ශාස්තෘන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම පිළිපදිමින් ශාස්තෘන්වහන්සේගේ අවවාදය පිළිපදිමින් රටවැස්සන්ගේ පිණිසපාතය නිරර්ථක නොවනසේ අනුභව කෙරෙයි කියනු ලැබේ. යම් කෙනෙක් ඒ සිත බහුල කෙරෙන්නම් (එහි අනුසස් කියනු ම කවරේද?”

6. අකුසලභාගිය සූත්‍රය

“මහණෙනි, අකුසල් වූ, අකුසල් භජනය කරන්නාවූ අකුසලපක්ෂයෙහිවූ, යම්කිසි ධර්ම කෙනෙක් වෙත් ද ඒ සියලු ධර්මයෝ සිත පෙරටු කොට ඇත්තාහ. සිත ඒ ධර්මයන්ට පළමුකොට උපදී. අකුසල ධර්මයෝ සිත අනුව ම උපදිත්.”

7. කුසලභාගිය සූත්‍රය.

“මහණෙනි, කුසල්වූ, කුසල් භජනය කරන්නාවූ කුසලපක්ෂයෙහිවූ, යම්කිසි ධර්මකෙනෙක් වෙත්ද, ඒ සියලු ධර්මයෝ සිත පෙරටුකොට ඇත්තාහ. සිත ඒ ධර්මයන්ට පළමු කොට උපදී කුසලධර්මයෝ ඒ අනුව ම උපදිත්.”

8. පමාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම් ප්‍රමාදයක් කරණ කොටගෙන නූපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, එබඳුවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ප්‍රමාදීවූ පුද්ගලයා තුළ (පෙර) නූපන් අකුශලධර්මයෝ උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්.”

9. අප්පමාද සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම් අප්‍රමාදයක් කරණකොටගෙන නූපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ බඳුවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අප්‍රමාදීවූ තැනැත්තා තුළ නූපන් කුශල ධර්මයෝ උපදිත්. උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.”

10. කොසඝ්ඝ සූත්‍රය.

“මහණෙනි, යම් අලසබවක් කරණ කොටගෙන නූපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ බඳුවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි මහණෙනි, අලසයා තුළ නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

(සවෙනි වර්ගය නිමි)

7. විරියාරම්භ වර්ගය

1. විරියාරම්භ සූත්‍රය - “මහණෙනි, යම් සමාක් ප්‍රධාන වීර්යයක් හේතුකොටගෙන නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පටන්ගන්නාලද වීර්යය ඇත්තා තුළ නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත් උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

2. මහිච්ඡ සූත්‍රය - “මහණෙනි, යම් දැඩි ලෝබකමක් හේතුකොටගෙන නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ

කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ දැඩි ලෝබකම වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, දැඩිලෝබ පුද්ගලයා තුළ පෙර නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

3. අප්පිච්ඡ සූත්‍රය - “මහණෙනි, යම් අලෝභිබවක් හේතුකොටගෙන නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ අලෝභිබව වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අලෝභිවූ තැනැත්තා තුළ නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්, උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

4. අසන්තුට්ඨ සූත්‍රය - “මහණෙනි, යම් ලද දෙයින් සතුටු නොවන බවක් හේතුකොටගෙන පෙර නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ලදදෙයින් සතුටු නොවන්නාවූ පුද්ගලයා තුළ නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

5. සන්තුට්ඨ සූත්‍රය. - “මහණෙනි, යම් ලදදෙයින් සතුටුවීමක් හේතුකොටගෙන නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ ලදදෙයින් සතුටුවීම වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ලදදෙයින් සතුටු වන්නා තුළ නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

6. අයොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් අනුවණින් වරදවා මෙතෙහි කිරීමක් හේතුකොටගෙන නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අනුවණින් මෙතෙහි කරන්නා තුළ නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

7. යොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් නුවණින් මෙනෙහිකිරීමක් හේතුකොටගෙන නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහිකරන්නා තුළ නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

8. අසම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් සමාක්ප්‍රඥා රහිත භාවයක් මෝහයක් හේතුකොටගෙන නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, මනා නුවණ නැත්තා තුළ නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

9. සම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය- ‘මහණෙනි, යම් ප්‍රඥාආතිබ්‍වක් හේතු කොටගෙන නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, මනා ප්‍රඥා ආත්තාතුළ නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

10. පාපමිත්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් පාපමිත්‍රයන් ඇති බවක් හේතුකොටගෙන නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අනෙක් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පාපමිත්‍රයන් ඇත්තාතුළ නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

(සත් වන වර්ගය නිමි.)

8. කලයාණමිත්‍ර වර්ගය.

1. කලයාණමිත්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කලයාණ මිත්‍රතාවක් (යහපත් මිතුරන් ඇතිබවක්) හේතුකොටගෙන නූපන්

කුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්තාවු අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි මේ වැනිවූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, කලාණම්බුයන් ඇත්තාහට නූපන්තාවු කුශලධර්මයෝත් උපදිත්, උපන්තාවු අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

2. අකුසලානුයොග සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් අකුශල ධර්මයන්හි යෙදීමක් හා කුශලධර්මයන්හි නොයෙදීමක් නිසා නූපන් අකුශලධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්තාවු කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මෙ වැනිවූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අකුශලධර්මයන්හි යෙදීමෙන්ද කුශලධර්මයන්හි නොයෙදීමෙන්ද, නූපන් අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්, උපන්තාවු කුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්.”

3. කුසලානුයොග සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කුශල ධර්මයන්හි යෙදීමක් හා අකුශලධර්මයන්හි නොයෙදීමක් නිසා නූපන් කුශලධර්මයෝත් උපදිත් ද, උපන් අකුශලධර්මයෝත් පිරිහෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, කුශලධර්මයන්හි යෙදීමෙන් හා අකුශල ධර්මයන්හි නොයෙදීමෙන් (පෙර) නූපන් කුශල ධර්මයෝත් උපදිත්, උපන්තාවු අකුශල ධර්මයෝත් පිරිහෙත්.

4. බොජ්ඣංගඅනුප්පාද සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් අනුවණින් මෙනෙහි කිරීමක් කරණකොටගෙන නූපන් බොජ්ඣංගධර්මයෝ (ඥානයට කරුණුවන ධර්මයෝත්) නූපදිත්ද, උපන්තාවු බොජ්ඣංගධර්මයෝත් සම්පූර්ණභාවයට නොයෙත් ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අනුවණින් මෙනෙහි කරන්නා තුළ නූපන් බොජ්ඣංග ධර්මයෝත් නූපදිත්, උපන්තාවු බොජ්ඣංග ධර්මයෝත් වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට නොයෙත්.”

5. බොජ්ඣංගඉප්පාද සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් නුවණින් මෙනෙහිකිරීමක් කරණකොට ගෙන නූපන් බොජ්ඣංග ධර්මයෝත් උපදිත්ද, උපන්තාවු බොජ්ඣංගධර්මයෝත්

වැඩීමෙන් සම්පූර්ණභාවයට යෙත්ද, මහණෙනි, මේ වැනිවූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහි කරන්නාහට නූපන්නාවූ බොජ්ඣංග ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ බොජ්ඣංගධර්මයෝත් වැඩීමෙන් සම්පූර්ණවීමට යෙත්.”

6. ඤාතිපරිහානි සූත්‍රය- “මහණෙනි, නැයන්ගේ යම් පිරිහීමක් වේද, මේ පිරිහීම සුලුවේ. මහණෙනි, ප්‍රඥාවගේ යම් පිරිහීමක් වේද, පිරිහීම් අතුරින් මේ ප්‍රඥාවගේ පිරිහීම ලාමකය.

7. ඤාතිවුද්ධි සූත්‍රය- “මහණෙනි, නැයන්ගේ යම් වැඩීමක් දියුණුවක් වේද, ඒ මේ වැඩීම සුලුවේ. මහණෙනි, ප්‍රඥාවගේ යම් වැඩීමක් වේද, වැඩීම් අතුරෙන් මේ ප්‍රඥා වැඩීම ශ්‍රේෂ්ඨවේ

“මහණෙනි, එහෙයින් මේ කාරණයෙහි මෙසේ හික්මිය යුතුයි. (කෙසේදයත්) ‘අපි ප්‍රඥා වැඩීමෙන් වැඩෙන්නෙමුයි’ කියායි. මහණෙනි, තොප විසින් වනාහි මෙසේ හික්මිය යුතුයි”

8. භොගපරිහානි සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් සම්පත් පිරිහීමක් වේද, ඒ මේ පිරිහීම සුලුවේ. මහණෙනි, පිරිහීම් අතුරෙන් ප්‍රඥාවගේ යම් පිරිහීමක් වේද මෙය පිරිහීම් අතුරෙන් ලාමක වන්නේය.”

9. භෝගවුද්ධි සූත්‍රය- “මහණෙනි, සම්පත්තියෙන් යම් වැඩීමක් වේද, ඒ මේ වැඩීම සුලුවේ. මහණෙනි, වැඩීම් අතුරෙන් යම් ප්‍රඥාවැඩීමක්වේද, ඒ මේ වැඩීම අග්‍රය. මහණෙනි එහෙයින් මෙහිලා තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. ‘ප්‍රඥාව වැඩීමෙන් වැඩෙන්නෙමුයි’ කියායි මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයි.”

10. යසොපරිහානි සූත්‍රය - “මහණෙනි, යසසෙහි (කීර්තියෙහි හා පිරිවරෙහි) යම් පිරිහීමක්වේද, ඒ පිරිහීම සුලුවේ. මහණෙනි, ප්‍රඥාවෙහි යම් පිරිහීමක් වේද, පිරිහීම් අතුරෙන් ඒ ලාමකය.”

(අට වෙනි වර්ගය නිමි.)

9. ප්‍රමාද වර්ගය

1. යසොවුද්ධි සූත්‍රය- "මහණෙනි, යසසෙනි (කීර්තියෙනි හා පිරිවරෙනි) යම් වැඩීමක් වේද, ඒ මේ වැඩීම සුදු වේ. මහණෙනි, වැඩීම අතුරෙන් ප්‍රඥාවගේ යම් වැඩීමක් වේද මේ අග්‍රයි. මහණෙනි, එහෙයින් මෙහිදී මෙසේ හික්මිය යුතුයි. 'ප්‍රඥාව වැඩීමෙන් වැඩෙනනෙමුයි' කියායි. මහණෙනි, තොප විසින් වනාහි මෙසේම හික්මිය යුතුය."

2. පමාද සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ ප්‍රමාදය මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි මහණෙනි, ප්‍රමාදය මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

3. අප්පමාද සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ අප්‍රමාදය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අප්‍රමාදය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

4. කොසජ්ජ සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ අලසකම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අලසකම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

5. විජියාරම්භ සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ සමායක් ප්‍රධාන වීයතීය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සමායක් ප්‍රධාන වීයතීය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

6. මහිච්ඡ සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ මහාලෝභී බව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, මහාලෝභී බව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

7. අප්පිච්ඡ සූත්‍රය- 'මහණෙනි, යම්සේ අලෝභී බව මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අලෝභී බව මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී."

8. අසන්තුට්ඨි සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, මේ ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී.”

9. සන්තුට්ඨි සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ ලදදෙයින් සතුටුවීම මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, මේ ලදදෙයින් සතුටුවීම මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

10. අයොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ අනුවණින් මෙනෙහිකිරීම මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොමදකිමි. මහණෙනි, අනුවණින් මෙනෙහිකිරීම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී.”

11. යොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ නුවණින් මෙනෙහි කිරීම මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහි කිරීම මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

12. අසම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ සමයක් ප්‍රඥා නැති බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි මහණෙනි, සමයක්ප්‍රඥාව නැති බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

13. සම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ සමයක්ප්‍රඥා ඇති බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, සමයක්ප්‍රඥා ඇති බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතී.”

14. පාපමිත්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ පාප මිතුරන් ඇති බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳුනු අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පාපමිතුරන් ඇති බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

15. කලායාණමිත්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ යහපත් මිතුරන් ඇති බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, යහපත් මිතුරන් ඇති බව මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

16. අකුසලානුයොග සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ අකුසල ධර්මයන්හි යෙදීම හා කුසල ධර්මයන්හි නොයෙදීම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ අකුසල ධර්ම අනුයොගය හා කුසලධර්ම අනුයොගය බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අකුසල ධර්මයන්ගේ අනුයොගයද කුසල ධර්මයන්ගේ අනුයොගයද, මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

17. කුසලානුයොග සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ කුසලධර්මයන්හි යෙදීම හා අකුසලධර්මයන්හි නොයෙදීම මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, මේ බඳු වූ අන් එක ධර්මයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, කුසල ධර්ම අනුයොගයද හා අකුසල ධර්මය අනුයොගයද, මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

(නවවෙනි වර්ගය නිමි.)

10. චතුකොට්ඨක වර්ගය.

- 1. පමාද සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අද්ධ්‍යාත්මිකවූ (ස්වකීය සන්තානයෙහි පිහිටි) කරුණු පිළිබඳව සලකනවිට
- 2. “මහණෙනි, යම්සේ ප්‍රමාදය මහත් අනර්ථයට හේතුවේද,
- 3. “මහණෙනි, ඒ බඳු වූ අනික් එක කරුණකුදු මම නොම දකිමි.
- 4. “මහණෙනි, ප්‍රමාදය මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී”
- 2. අප්පමාද සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, අද්ධ්‍යාත්මිකවූ කරුණු පිළිබඳව සලකනවිට

- 2. "මහණෙනි, යම්සේ අප්‍රමාදය මහත් අර්ථයට හේතුවේද,
- 3. "මහණෙනි, ඒ අප්‍රමාදය බඳු වූ අන් එක කරුණකුදු මම නොම දකිමි.

4. "මහණෙනි, අප්‍රමාදය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී"

3-12. (මේ සූත්‍රවල 1. 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

3. කොසජ්ජ සූත්‍රය:- 2. මහණෙනි, යම්සේ කුසිත භාවය මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද,

4. "මහණෙනි, කුසිතභාවය මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී."

4. විරියාරම්භ සූත්‍රය:- 2. මහණෙනි, වියාරම්භය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද,

4. 'මහණෙනි, වියාරම්භය මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී"

5. මහිව්ජනා සූත්‍රය:- මහණෙනි, දැඩි ලෝභී බව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද,

4. "මහණෙනි, දැඩිලෝභී බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී."

6. අප්පිව්ජනා සූත්‍රය:- මහණෙනි, අලෝභී බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද,

4. "මහණෙනි, අලෝභී බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතී."

7. අසන්තුට්ඨිතා සූත්‍රය:- මහණෙනි, ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද,

4. "මහණෙනි, ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී."

8. සන්තුට්ඨිතා සූත්‍රය:- ලද දෙයින් සතුටු වන බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද,

4. "මහණෙනි, ලද දෙයින් සතුටුවන බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතී."

9. අයෝනිසෝමනසිකාර සූත්‍රය:- මහණෙනි, අයෝනිසෝමනසිකාරය මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද,

4. “මහණෙනි, ඇතිදේ ඇති සැටි නොදැකීම මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

10. යෝනිසෝමනසිකාර සූත්‍රය:- මහණෙනි, යෝනිසෝමනසිකාරය මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද,

4. මහණෙනි, ඇතිදේ ඇතිසැටි දැකීම මහත් අර්ථය පිණිස පවතී.”

11. අසම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය:- මහණෙනි, මනාප්‍රඥා නැති බව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතීද,

4. මහණෙනි, මනාප්‍රඥා නැතිබව මහත් අනර්ථය පිණිස පවතී.”

12. සම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය:- මහණෙනි, මනාප්‍රඥා ඇති බව මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද,

4. “මහණෙනි, මනාප්‍රඥා ඇතිබව මහත් අර්ථය පිණිස පවතී.”

13. පාපමිත්ත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බාහිර කරුණු පිළිබඳව සලකනවිට යම්සේ පාපමිත්‍රතාව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු අනික් එක ධර්මයකුදු මහණෙනි, මම නොම දකිමි. මහණෙනි, පාපමිත්‍රතාව මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී”

14. කල්‍යාණමිත්ත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බාහිර කරුණු පිළිබඳව සලකනවිට යම්සේ කල්‍යාණ මිත්‍රතාව (යහපත් මිතුරන් ඇති බව) මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳු අනික් එක ධර්මයකුදු මහණෙනි, මම නොම දකිමි. මහණෙනි, කල්‍යාණමිත්‍රතාව මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.”

15. අකුශලානුයෝග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අද්ධ්‍යාත්මික වූ කරුණු වශයෙන් සලකනවිට යම්සේ අකුශලයන්හි යෙදීම හා

කුසලයන්හි නොයෙදීම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතීද, මහණෙනි, එබඳුවූ අන් එක කාරණයකුදු මම නොම දකිමි. මහණෙනි, අකුශලධර්මයන්හි යෙදීම හා කුශල ධර්මයන්හි නොයෙදීම මහත්වූ අනර්ථය පිණිස පවතී.”

16. කුසලානුයෝග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අද්ධ්‍යාත්මික වූ කරුණු වසයෙන් සලකනවිට යම්සේ කුසලයන්හි යෙදීම හා අකුසලයන්හි නොයෙදීම මහත් අර්ථය පිණිස පවතීද, එබඳුවූ අනික් එක කාරණයකුදු මහණෙනි, මම නොම දකිමි. මහණෙනි, කුශලධර්මයන්හි යෙදීමද අකුශලධර්මයන්හි නොයෙදීමද මහත්වූ අර්ථය පිණිස පවතී.’

17. සද්ධම්මන්තරධාන පමාද සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම්සේ ප්‍රමාදය සද්ධර්මයාගේ විනාසය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද, ඒ බඳු අනික් එක කාරණයකුදු මහණෙනි, මම නොම දකිමි. මහණෙනි, ප්‍රමාදය සද්ධර්මයාගේ විනාසය පිණිසද අතුරුදන්වීම පිණිසද පවතී.”

18. ii සද්ධම්මට්ඨිති අප්පමාද සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, යම්සේ අප්‍රමාද බව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසත් නොවිනාසය පිණිසත් අතුරුදන් නොවීම පිණිසත් පවතීද,

2. “මහණෙනි, ඒ බඳුවූ අනික් එක කාරණයකුදු මම නොම දකිමි.

3. “මහණෙනි, අප්‍රමාදබව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද නොවිනාසය පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී.”

19. සද්ධම්මන්තරධාන කොසජ්ජ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, යම්සේ කුසීතභාවය, සද්ධර්මයාගේ විනාසය පිණිසත්, අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද,

2. (මේ ඡෙදය සූත්‍ර 19-32 දක්වා මේ වර්ගයේ 18 වෙනි සූත්‍රයේ 2 වෙනි ඡෙදය මෙනි)

3. “මහණෙනි, කුසීතභාවය සද්ධර්මයාගේ විනාසය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී.”

20. සද්ධම්මට්ඨිති විරියාරම්භ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම්සේ සමාස් ප්‍රධාන වියඝ්ඤා සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද, විනාස නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද,

3. "මහණෙනි, සමාස් ප්‍රධානවියඝ්ඤා සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද, විනාස නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී."

21. සද්ධම්මන්තරධානමහිවිජ්ජා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම්සේ දැඩිලෝභිඛව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද,

3. "මහණෙනි, දැඩිලෝභි ඛව සද්ධර්මයාගේ විනාසය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී."

22. සද්ධම්මට්ඨිති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම්සේ අලෝභිඛව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද,

3. "මහණෙනි, අලෝභිඛව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද, විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී."

23. සද්ධම්මන්තරධාන අසන්තුට්ඨිතා සූත්‍රය:-

"මහණෙනි, යම්සේ ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද,

3. "මහණෙනි, ලද දෙයින් සතුටු නොවන බව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී,

24. සද්ධම්මට්ඨිති සන්තුට්ඨිතා සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යම්සේ ලද දෙයින් සතුටුවන බව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද?

3. "මහණෙනි, ලද දෙයින් සතුටු වන බව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී,

25. සද්ධම්මන්තරධාන අයෝනිසෝමනසිකාර සූත්‍රය:-

1. මහණෙනි, යම්සේ අනුවණින් මෙනෙහි කිරීම සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද?

3. මහණෙනි, අනුවණින් මෙනෙහි කිරීම සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී”

26. සද්ධම්මට්ඨිනියෝනිසෝමනසිකාර සූත්‍රය:-

1. “මහණෙනි, යම්සේ නුවණින් මෙනෙහි කිරීම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද, අතුරුදන්නොවීම පිණිසත් පවතීද?

3. “මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහි කිරීම සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද, අතුරුදන් නොවීම පිණිසත් පවතී”

27. සද්ධම්මන්තර අසම්පජ්ඣඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, යම්සේ මුළුබව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද

3. “මහණෙනි, මුළුබව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී”

28. සද්ධම්මට්ඨිනිසම්පජ්ඣඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, යම්සේ මනා ප්‍රඥා ඇතිබව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද,

3. “මහණෙනි, මනා ප්‍රඥා ඇතිබව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන්නොවීම පිණිසද පවතී.”

29. සද්ධම්මරන්තරධාන පාපමිත්තතා සූත්‍රය:-

1. “මහණෙනි, එසේම පාපමිත්‍රතාව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතීද,

3. ‘මහණෙනි, පාපමිත්‍රතාව සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී.”

30. සද්ධම්මට්ඨිති කලාණමිත්තනා සූත්‍රය:-

1. "මහණෙනි, එසේම යහපත් මිතුරන් ඇතිබව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද, අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද?

3. "මහණෙනි, යහපත් මිතුරන් ඇතිබව සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී."

31. සද්ධම්මන්තරධාන අකුසලානුයෝග සූත්‍රය:-

1. මහණෙනි, එසේම අකුසලධර්මයන්හි යෙදීම හා කුසල ධර්මයන්හි නොයෙදීම යන මේ කරුණු හෙවත් (ස්වභාවයෝ සද්ධර්මයාගේ (හෙවත් ශාසනයාගේ) විනාශය පිණිසද අතුරුදන්වීම පිණිසද පවතීද,

3. "මහණෙනි, අකුසලධර්මයන්හි යෙදීම හා කුසලධර්මයන්හි නොයෙදීම යන මේ කරුණු හෙවත් (ස්වභාවයෝ) සද්ධර්මයාගේ (හෙවත් ශාසනයාගේ) විනාශය පිණිසත් අතුරුදන්වීම පිණිසත් පවතී."

32. සද්ධම්මට්ඨිති කුසලානුයෝග සූත්‍රය:- 1.

"මහණෙනි, එසේම කුසලධර්මයන්හි නැවත නැවත යෙදීම හා අකුසල ධර්මයන්හි එසේ නොයෙදීම යන මේ කරුණු හෙවත් ස්වභාවයෝ සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතීද,

3. "මහණෙනි, කුසලධර්මයන්හි නැවත නැවත යෙදීම හා අකුසල ධර්මයන්හි එසේ නොයෙදීම යන මේ කරුණු හෙවත් ස්වභාවයෝ සද්ධර්මයාගේ පැවැත්ම පිණිසද විනාශ නොවීම පිණිසද අතුරුදන් නොවීම පිණිසද පවතී."

(දසවෙනි වර්ගය නිමි.)

11. අධර්මාදි වර්ගය.

1. සද්ධම්මන්රධාපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අධර්මය ධර්මයයි ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද,

2. “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ දෙනාට අනර්ථය පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස පිළිපන්නාහු වෙත්. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු බොහෝ අකුශල්ද රැස්කෙරෙත්. ඒ භික්ෂුහු ම මේ ශාසනය අතුරුදහන් කෙරෙත්.”

(මේ වර්ගයේ සෑම සූත්‍රවලම 2 ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

2. අධම්මදීපන සූත්‍රය- 1. “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ධර්මය අධර්මයයි ප්‍රකාශකරත්ද,

3. අවිනයදීපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අවිනය විනයයි ප්‍රකාශකෙරෙත්ද,

4. විනයභාපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් විනය අවිනයයි ප්‍රකාශ කරත්ද,

5. අභාසිතදීපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් නොවදාරණලද්ද ප්‍රකාශ නොකරණලද්ද තථාගතයන් විසින් කියනලද්දේය ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේයයි දක්වත්ද,

6. භාසිතභාසිත සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂුකෙනෙක් තථාගතයන් විසින් කියනලද්ද ප්‍රකාශකරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් නොකියන ලද්දේය ප්‍රකාශ නොකරණලද්දේයයි දක්වත්ද,

7. අනාවිණ්ණදීපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු නොකරණලද්ද තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරණලද්දේයයි දක්වත්ද,

8. ආවිණ්ණභාපන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් පුරුදු නොකරණලද්දේයයි දක්වත්ද,

9. අප්පඤ්ඤත්තදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් නොපණවනලද්ද තථාගතයන් විසින් පනවනලද්දේයයි දක්වන්ද,

10. පඤ්ඤත්තදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නොපනවන ලද්දේයයි ප්‍රකාශකෙරෙත්ද,

(අධර්මවාදි එකොළොස්වන වර්ගය නිමි)

12. අධර්ම වර්ගය

1. අධම්මභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අධර්මය අධර්මයයි දක්වන්ද,

2. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස බොහෝ දෙනාට යහපත පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට හිත පිණිස සැප පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු බොහෝවූ පිණක්ද රැස් කෙරෙත්. ඒ භික්ෂුහු ම මේ ශාසනය පිහිටුවත්.'

(මේ වර්ගයේ සෑම සූත්‍රවලම 2 ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි)

2. ධම්මදීපන සූත්‍රය- 1. 'මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ධර්මය ධර්මයයි දක්වන්ද,

3. අවිනයභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අවිනය අවිනයයි දක්වන්ද,

4. විනයදීපන සූත්‍රය- 'මහණෙනි, යම් භික්ෂුකෙනෙක් විනය විනයයි දක්වන්ද,

5. අභාසිතභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් නොකියනලද්ද ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් නොකියන ලද්දේය ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දේයයි දක්වන්ද,

6. භාසිතදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂුකෙනෙක් තථාගතයන් විසින් කියනලද්ද ප්‍රකාශකරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් කියනලද්දේය ප්‍රකාශ කරණලද්දේයයි දක්වන්ද,

7. අණාවිණ්ණභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පුරුදු නොකරණලද්ද තථාගතයන් විසින් පුරුදු නොකරණලද්දේයයි දක්වන්ද,

8. ආවිණ්ණදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පුරුදුකරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරණලද්දේයයි දක්වන්ද,

9. "අපඤ්ඤත්ත භාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් නොපනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නොපනවන ලද්දේයයි දක්වන්ද,

10. පඤ්ඤත්තදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තථාගතයන් විසින් පනවන ලද්දේයයි දක්වන්ද.

(දොළොස්වන වර්ගය නිමි.)

13. අනාපත්ති වර්ගය. (i)

මේ වර්ගයේ සෑම සූත්‍රවලම 2 ඡේදය 11 වෙනි අධර්මවාදී වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.

1. අනාපත්තිදීපන සූත්‍රය- 1 "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ඇවැත් නොවූ (නිවරදවූ) දේ ඇවත (වරද) යයි දක්වන්ද,

2. ආපත්තිභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ඇවැත්වූ දේ ඇවැත් නොවේයයි දක්වන්ද

3. ලහුකාපත්ති ගරුකරණ සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් සැහැල්ලු ඇවත ගරු ඇවතයයි දක්වන්ද,

4. ගරුකාපත්ති ලහුකරණ සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ගරු ඇවත ලහු ඇවතයයි දක්වන්ද,

5. දුට්ඨුල්ලභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් දොෂබහුල වූ ඇවත දොෂ බහුල නොවූ ඇවත යයි දක්වන්ද

6. අදුට්ඨුල්ලදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් (දුකුලා නොවූ ඇවත දුකුලා ඇවතයයි දක්වන්ද

7. සාවසෙසභාපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් සාවසෙසාපත්තිය (ඉතුරුවූ ඇවත) අනවසෙසාපත්තියයි (ඉතුරු නුවූ ඇවත) යයි දක්වන්ද,

8. අනවසෙසදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අනවසෙසාපත්තිය සාවසෙසාපත්තියයි දක්වන්ද

9. සප්පටිකම්මභාපන සූත්‍රය- "ප්‍රතිකර්ම සහිත පිලියම් කළ හැකි ඇවත ප්‍රතිකර්ම රහිත ඇවතයයි දක්වන්ද,

10. අප්පටිකම්මදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ප්‍රතිකර්ම රහිත ඇවත ප්‍රතිකර්ම සහිත (පිලියම් කළ නොහැකි) ඇවතයයි දක්වන්ද,

(අනාපත්ති වර්ගය නිමි)

13. අනාපත්ති වර්ගය. (ii)

(මේ වර්ගයේ සූත්‍රවල 2 ඡේදය 12 වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

1. අනාපත්තිදීපන සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ඇවැත් නොවූදේ ඇවත නුවූයයි දක්වන්ද,

2. ආපත්තිදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ඇවැත්වූදේ ඇවැත් වූදේයයි දක්වන්ද

3. ලහුකාපත්තිදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ලහු ඇවත ලහු ඇවතයයි දක්වන්ද,

4. ගරුකාපත්ති දීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ගරු ඇවත ගරු ඇවතයයි දක්වන්ද,

5. දුට්ඨුල්ලාපත්ති දීපන සූත්‍රය- යම් භික්ෂු කෙනෙක් දොෂ බහුලවූ ඇවත දොෂ බහුලවූ ඇවතයයි දක්වන්ද,

6. අදුට්ඨුල්ලාපත්තිදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂුකෙනෙක් දොෂ බහුලනුවූ ඇවත දොෂ බහුලනුවූ ඇවත යයි දක්වන්ද,

7. සාවසෙසාපත්තිදීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් සාවසෙසාපත්තිය (ඉතුරුවූ ඇවත) සාවසෙසා පත්තියයි දක්වන්ද,

8. අනවසෙසාපත්ති දීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් අනවසෙසාපත්තිය (ඉතුරුනුවූ ඇවත) අනවසෙසාපත්ති ඉතුරුනුවූ ඇවතයයි දක්වන්ද,

9. සප්පට්ඨකම්මාපත්ති දීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ප්‍රතිකර්ම (පිළියම් කළහැකි ඇවත) පිළියම් කළහැකි ඇවතයයි දක්වන්ද,

10. අප්පට්ඨකම්මාපත්ති දීපන සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් භික්ෂු කෙනෙක් ප්‍රතිකර්ම රහිත ඇවත ප්‍රතිකර්ම රහිත ඇවතයයි දක්වන්ද,

(තෙළෙස්වන වර්ගය නිමි.)

14. එකසුග්ගල වර්ගය.

1. සම්මාසම්බුද්ධ සූත්‍රය- "මහණෙනි, එකම පුද්ගලයෙක් තෙම ලොකයෙහි උපදනේ බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සැප පිණිස උපදී. කවරනම් අසභාය පුද්ගලයෙක්ද? තථාගත (නම්වූ) අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේය. මහණෙනි, මේ අසභාය

පුද්ගලතෙම වනාහි ලොකයෙහි උපදනේ බොහෝදෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස උපදී.”

2. දුල්ලහපුග්ගල සූත්‍රය- “මහණෙනි, ලොකයෙහි එකම පුද්ගලයෙකුගේ පහළවීම දුර්ලභය. කවර එකම පුද්ගලයෙකුගේද? තථාගතවූ අර්හත් වූ සමාක් සම්බුද්ධයන්ගේය. මහණෙනි, මේ අසභාය පුද්ගලයාගේ ලොව පහළ වීම වනාහි දුර්ලභය.”

3. අවිජරිය මනුස්ස සූත්‍රය- ‘මහණෙනි, ලොකයෙහි එකම පුද්ගලයෙක් උපදනේ ආශ්වය්ඪී මනුෂ්‍යයෙක්ව උපදී. කවර එකම පුද්ගලයෙක් ද? තථාගතවූ අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේය. මහණෙනි, මේ අසභාය පුද්ගල තෙම වනාහි උපදින්නේ ආශ්වය්ඪී මනුෂ්‍යයෙක්ව උපදී.”

4. අනුතප්ප සූත්‍රය- “මහණෙනි, එකම පුද්ගලයෙකුගේ කාලක්‍රියාව බොහෝ දෙනාට තැවිලි උපද වන්නීය. කවර එකම පුද්ගලයෙකුගේද යත්; තථාගත අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේය. මහණෙනි, මේ අසභාය පුද්ගලයාගේ කාලක්‍රියාව බොහෝ දෙනාට තැවිලි උපදවන්නීය.

5. අප්පටි පුග්ගල සූත්‍රය- “මහණෙනි, තමහට සරිලන දෙවැන්නකු නැතිවූ සමානයකු නැතිවූ, සම කරනට දෙයක් නැතිවූ ආත්මභාවයෙන් සමානයකු නැතිවූ, තමාගේ ධර්මයෙහි අඩුපාඩු ප්‍රකාශ කිරීමට කිසිවකු නැතිවූ, (‘මම බුදුවෙමි’යි ප්‍රතිඥා දෙන්නට සමර්ථවූ අන් කිසිවකු නැතිවූ, (සියලු පුද්ගලයන් හා අසමානවූ) අසම නම්ලද බුදුවරයන්ට සමානවූ, දෙවිමිනිසුන් අතුරෙන් අග්‍රවූ, එක පුද්ගලයෙක් ලෝකයේ උපදනේය. කවර එකම පුද්ගලයෙක්ද යත්; තථාගත අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේය. මහණෙනි, තමාට සම දෙවැනියකු නැති, සභායයකු නැති, ප්‍රතිමායෙන් සමානයෙකු නැති, අප්‍රති සමවූ, ප්‍රතිභාගවීමට සුදුස්සකු නැති, අප්‍රතිපුද්ගලවූ, අසමවූ, අසමසමවූ මේ අසභාය පුද්ගල තෙම වනාහි දෙපා ඇත්තවුන්ට අග්‍රව උපදී.

6. ධම්මපාතුභාව සූත්‍රය- “මහණෙනි, එකම පුද්ගලයෙකුගේ පහළවීමෙන් මහත්වූ (ප්‍රඥා) චක්ෂුසයාගේ පහළවීම වේ. මහත්වූ (ප්‍රඥා) ආලෝකයාගේ පහළවීම වේ, මහත්වූ (ප්‍රඥා) දීප්තියකගේ පහළවීම වේ. සවැදැරුම් අනුත්තරිය ධර්මයන්ගේ පහළවීම වේ, සිවුපිළිසිඹියාවන්ගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. නොයෙක් ධාතුන්ගේ ප්‍රතිවේධය වේ. නානාප්‍රකාර ස්වභාවය දැනගැනීම ඇති වේ. මාර්ගඵලඥානය හා ඒ සමග යෙදුනු අවශේෂ ධර්මයන්ගේ හා අර්හත් ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීම වේ. සොවාන් ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීම වේ. සකාදාගාමී ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. අනාගාමී ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. අර්හත් ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ.”

2. “කවර එකම පුද්ගලයෙකුගේද යත්? තථාගත අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේය. මහණෙනි, මේ අසභාය පුද්ගලයාගේ පහළවීමෙන් මහත්වූ (ප්‍රඥා) චක්ෂුසයාගේ පහළවීම වේ. මහත්වූ ප්‍රඥාලෝකයාගේ පහළවීම වේ. මහත්වූ ප්‍රඥාභාවයාගේ පහළවීම වේ. ෂඩ්විධ අනුත්තරිය ධර්මයන්ගේ පහළවීම වේ. චතුර්විධ ප්‍රතිසම්භිදා ධර්මයන්ගේ පහළවීම වේ. නොයෙක් ධාතුන්ගේම ප්‍රතිවේධය වේ. ඒ නානා ස්වභාවයන්ගේ ප්‍රතිවේධය වේ. විද්‍යාවිමුක්ති ඵලයන්ගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. ශ්‍රෝතාපත්ති ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. සකාදාගාමී ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. අනාගාමී ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ. අර්හත් ඵලයාගේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම වේ.

7. ඝාරිපුත්තධම්මවක්ක සූත්‍රය- “මහණෙනි, යමෙක් තෙම තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පවත්වන ලද නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය මනා කොට (ඒ අනුවම) පවත්වාද, මහණෙනි, (එසේ කිරීමෙහි) මේ ඝාරිපුත්තස්ථවිරයන් බඳු වූ අනෙක් එක පුද්ගලයෙකු මම (නුවණැසින්) නොම දකිමි. මහණෙනි, ඝාරිපුත්තස්ථවිර තෙමේ තථාගතයන් විසින් පවත්වන ලද ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ධර්මවක්‍රය මනා කොට ඒ අනුවම පවත්වයි.

(එකපුද්ගල වර්ගය නිමි.)

15. එතදගු ජාලිය (a) මහණාහු.

1. අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ එතදග්ග සූත්‍රය- 'මහණෙනි, යම් මේ අඤ්ඤා කොණ්ඩඤ්ඤ නම් ස්ථවිර නමක් වේද, මේ තෙම විරරාත්‍රි දන්තාවු (ඉකුත්කළ බොහෝ කල් ඇති) මාගේ ශ්‍රාවක වූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

2. සාරිපුත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මහත් ප්‍රඥා ඇත්තවුන් අතුරෙන් මේ ශාරිපුත්‍රස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

3. මහාමොග්ගල්ලාන එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, සෘද්ධි ඇත්තවුන් අතුරෙන් මේ මහා මොද්දග්ගාන ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

4. මහාකස්සප එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, ධුතවාද ඇත්තාවු (ධුතංගධාරීවූ) භික්ෂූන් අතුරෙන් මේ මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

5. අනුරුද්ධ එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, දිවැස් ඇත්තවුන් අතුරෙන් මේ අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

6. හද්දිය කාලිගොධායපුත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, උසස් කුල ඇත්තවුන් අතුරෙන් කාලිගොධා නම් බැමිණියගේ පුත්‍රවූ මේ හද්දිය ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

7. ලකුණ්ටක හද්දිය එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මධුර ස්වර (මිහිරි හඬ) ඇත්තාවු භික්ෂූන් අතුරෙන් මේ ලකුණ්ටක හද්දිය ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

8. පිණ්ඩොලභාරද්වාප එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, සිංහනාද (අභිතනාද) කරන්නාවු භික්ෂූන් අතුරෙන් මේ පිණ්ඩොල භාරද්වාප ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

9. පුණ්ණමන්තානීපුත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, ධර්මකථිකවූ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් මේ මන්තානී බැමිණියගේ පුත්‍රවූ මේ පුණ්ණ නම් ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

10. මහා කච්චාන එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, සංක්ෂෙපයෙන් කියනලද ධර්මයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන්

විභාග කරන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මේ මහාකච්චාන ස්ථවිර තෙම අග්‍රයි.

(ප්‍රථම වර්ගය නිමි.)

2 වෙනි වර්ගය.

11. චූල්ලපන්ථක එතදග්ග සූත්‍රය- "යම් මේ චූල්ලපන්ථක නම් ස්ථවිර නමක් වේද, මනොමය ශරීරයන් උපදවන්නාවූ මාගේ ශ්‍රාවකවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මෙතෙම අග්‍රයි.

12. චූල්ලපන්ථක චෙතොවට්ඨ එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ චූල්ලපන්ථක ස්ථවිර තෙම රූපාවචරධ්‍යානලාභීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

13. මහාපන්ථක එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ මහාපන්ථක ස්ථවිර තෙම අරූපාවචරධ්‍යානලාභීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

14. සුභුති එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ සුභුති ස්ථවිර තෙම රාගාදී කෙලෙසුන් කෙරෙන් තොරවූ වාසය ඇති භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

15. සුභුති දක්ඛිණෙය්‍ය එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ සුභුති නම් ස්ථවිර තෙම දක්ඛිණාවට සුදුසු වූවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

16. රෙචන ඛදිරවනිය එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ කිහිරිවන වාසී රෙචන ස්ථවිර තෙම වනයෙහි වසන භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

17. කඛ්ඛාරෙචන එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ කඛ්ඛාරෙචන නම් ස්ථවිර තෙම ධ්‍යානයෙහි ඇලී වසන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

18. සොණකොලිවීස එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ කොලිවීස ගොත්‍ර ඇති සොණ ස්ථවිර තෙම පටන්ගෙන සම්පූර්ණකරණ ලද වීයථීය ඇති ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

19. සොණකුට්ඨකණ්ණ එතදග්ග සූත්‍රය- "(කෙළක් අගනා කන්පළදනා ඇති හෙයින්) කුට්ඨකණ්ණයයි කියන ලද සොණ

නම් මේ ස්ථවිර තෙම යහපත් වචන කියන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

20. සීවලී එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ සීවලී ස්ථවිර තෙම ප්‍රත්‍යලාභීවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

21. වක්කලී එතදග්ග සූත්‍රය- "මේ වක්කලී නම් ස්ථවිර තෙම බලවත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

(දෙවෙනි වර්ගය නිමි)

22. රාහුල එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, "මහණෙනි, යම් මේ රාහුල නම් ස්ථවිරනමක් වේද ශික්ෂාකාමීවූ මාගේ ශ්‍රාවකවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් මෙතෙම අග්‍රයි.

23. රට්ඨපාල එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ රට්ඨපාල ස්ථවිර තෙම ශ්‍රද්ධායෙන් පැවිදිවූවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

24. කුණ්ඩධාන එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ කුණ්ඩධාන ස්ථවිර තෙම සියල්ලන්ට පළමුව සලකා ගන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි

25. වඩ්ඪිස එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ වඩ්ඪිස ස්ථවිර තෙම සම්පූර්ණවූ වැටහීම් ඇත්තාවූ නොහොත් වහා වැටහෙන නුවණැත්තාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

26. උපසෙන වංගන්තපුත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ වංගන්ත බමුණාගේ පුත්‍රවූ උපසෙන ස්ථවිර තෙම සියල්ලන් පහදවන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

27. දබ්බමල්ලපුත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මල්ලරාජ පුත්‍රවූ දබ්බ නම් ස්ථවිර තෙම සෙනසුන් පනවන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

28. පිලින්දිවච්ඡ එතදග්ග සූත්‍රය- මහණෙනි, මේ පිලින්දිගොත්‍රයෙහි උපන් වච්ඡ නම්වූ හෙවත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙම දෙවියන්ට ප්‍රිය මනාපවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

29. බාහිය දාරුවීරිය එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, (දැව පතුරෙන් කළ වැහැරි දැරූ නිසා) දාරුවීරියයි කියන ලද බාහිය නම්වූ මේ ස්ථවිර තෙම වහාලත් අරහත් ඵලාවබොධය ඇති හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

30. කුමාරකස්සප එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ කුමාරකාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම විසිතුරු කොට බණ කියන්නාවූ හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

31. මහාකොට්ඨික එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මහාකොට්ඨික ස්ථවිර තෙම සිවු පිළිසිඹියාවට පත් හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

තුන්වෙනි වර්ගයයි.

32. බහුස්සුත ආනන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් මේ ආනන්ද නම් ස්ථවිර නමක් වේද, බහුශ්‍රැතවූ (බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති) මාගේ ශ්‍රාවකවූ හික්ෂුන් අතුරෙන් මෙතෙම අග්‍රයි.

33. සතිමන්ත ආනන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ ආනන්ද නම් ස්ථවිර තෙම (ඇසුපිරු දේ දරාගන්නා සිහි ඇති) ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

34. ගතිමන්ත ආනන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ ආනන්ද නම් ස්ථවිර තෙම ඤාණගති ඇති හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

35. ධිතිමන්ත ආනන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ ආනන්ද ස්ථවිර තෙම (බුද්ධ වචනය දැරීමාදියෙහි) වීයඝීය ඇත්තාවූ හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

36. උපට්ඨාක ආනන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ ආනන්ද ස්ථවිර තෙම බුද්ධොපස්ථායකවූ හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

37. උරුවෙල කස්සප එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ උරුවෙල කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම මහත් පිරිවර ඇත්තාවූ හික්ෂුන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

38. කාලදායී එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ කාලදායී ස්ථවිර තෙම කුලයන් පහදවන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

39. බක්කුල එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, බක්කුල ස්ථවිර තෙම නීරෝගීවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි

40. සොහිත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ සොහිත ස්ථවිර තෙම පූර්වෙනිවාසය (පෙර විසූ කඳපිළිවෙළ) සිහි කරන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

41. උපාලි එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ උපාලි ස්ථවිර තෙම විනයධරවූවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

42. නන්දක එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ නන්දක ස්ථවිර තෙම භික්ෂූණීන්ට අවවාද කරන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

43. නන්ද එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, නන්ද නම් ස්ථවිර තෙම ඉන්ද්‍රියයන් කෙරෙහි වසනලද දොර ඇත්තාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

44. මහාකප්පින එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මහා කප්පින නම් ස්ථවිර තෙම භික්ෂූන්ට අවවාද කරන්නාවූ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

45. සාගත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ සාගත ස්ථවිර තෙම තෙජොධාතු සමාපත්තියට සමවදින්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

46. රාධ එතදග්ග සූත්‍රය- 'මහණෙනි, මේ රාධ ස්ථවිර තෙම දම්දෙසුම් වැටහීමට හේතුවූ නුවණ ඇති භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

47. මොසරාජ එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මොසරාජ නම් ස්ථවිර තෙම රුක්ෂ (රළු) සිවුරු දරන්නාවූ භික්ෂූන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

සතරවෙනි වර්ගයයි.

15. එතදග්‍ර පාලිය (මෙහෙනිවරු)

1. මහාපජාපතී ගොතමී එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් මේ මහාපුජාපතී ගොතමී නම් ස්ථවිරියක් වේද, විර රාත්‍රි (ඉකුත්කළ බොහෝ කල් දන්නාවූ මාගේ ශ්‍රාවිකා භික්ෂුණීන් අතුරෙන් ඕතොමෝ අග්‍රයි.

2. බෙමා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ බෙමා භික්ෂුණී තොමෝ මහා ප්‍රඥා ඇති භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

3. උප්පලවණ්ණා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ උප්පලවණ්ණා භික්ෂුණිය සාද්ධිමත්වූ ශ්‍රාවිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

4. පටාවාරා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ පටාවාරා නම් භික්ෂුණිය විනයධරවූ ශ්‍රාවිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

5. ධම්මදින්නා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ ධම්මදින්නා ස්ථවිරී තොමෝ ධර්මකපීකවූ ශ්‍රාවිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි

6. නන්දා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ නන්දා නම් භික්ෂුණිය ධ්‍යානයෙහි ඇලුනාවූ ශ්‍රාවිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

7. සොණා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ සොණා නම් භික්ෂුණිය පවත්නාලද පරිපූර්ණ වීයථීය ඇති භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

8. සකුලා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ සකුලා නම් භික්ෂුණිය දිවැස් ඇත්තාවූ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

9. හද්දාකුණ්ඩලකෙසා එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ (කුණ්ඩලවූ හෙවත් වක්‍ර කෙහෙ ඇති) කුණ්ඩලකෙසා භික්ෂුණිය වහා පැමිණෙන ලද අභිඥා අවබෝධ ඇති මාගේ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

10. හද්දාකාපිලානී එතදග්‍ර සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ හද්දා කාපිලානී නම්වූ භික්ෂුණිය පූර්වෙත්චාසය (පෙරවිසූ කදපිළිවෙළ) සිහි කරන්නාවූ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

11. හද්දාකච්චානා එතදග්ග සූත්‍රය- මහණෙනි, මේ හද්දා කච්චානා නම්වූ භික්ෂුණිය මහත්වූ අභිඥාවන්ට පැමිණියාවූ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

12. කිසාගොතමී එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ කිසා ගොතමී නම් භික්ෂුණිය රඵසිච්චරු දරන්නාවූ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

13. සිගාලමාතා එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ සිගාලමාතා භික්ෂුණිය බලවත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාවූ භික්ෂුණීන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

පස්වෙනි වර්ගයයි.

(c) උපාසකවරු

1. තපස්සු හල්ලිකා එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම් මේ තපස්සුය හල්ලිකය යන වෙළෙඳ දෙබෑ කෙනෙක් වෙත්ද, පළමු සරණගියාවූ මාගේ ශ්‍රාවක උපාසකයන් අතුරෙන් මොහු තුමු අග්‍රයි.

2. සුදත්ත (අනාථ පිණ්ඩික) එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ (අසරණයන්ට අහර දෙන බැවින්) අනාථ පිණ්ඩික නම් ඇති සුදත්ත නම් ගෘහපති තෙම දානයෙහි ඇලුනාවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

3. චිත්ත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මච්ඡිකා සණ්ඩ නුවරවාසී චිත්ත නම් ගෘහපති තෙම ධර්මකථිකවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

4. හත්ථක ආලවක එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ හත්ථක නම් ඇති ආලවක නම්වූ කුමාර තෙම සිවු සඟරාවකින් පිරිසට සංග්‍රහ කරණ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

5. මහානාම සක්ක එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ මහානාම නම් ශාකා තෙම ප්‍රණීත දේ දෙන්නාවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

6. උග්ග ගහපති වෙසාලික එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ විශාලා මහනුවර වාසීවූ ඒ උග්ග නම් ගහපතියා මනාප දේ දෙන්නාවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

7. උගගත එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ උග්ගත නම් ගහපතියා සංඝයාට උපස්ථාන කරන්නාවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

8. සුර අම්බට්ඨ එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි මේ සුර අම්බට්ඨ උපාසක තෙම අවල ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

9. ජීවක කොමාරහව්ව එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, කොමාරහව්ව නම් ඇති මේ ජීවක උපාසක තෙම පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය දිනාගත් මාගේ ශ්‍රාවකවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

10. නකුලපිතා එතදග්ග- "මහණෙනි, මේ නකුල පිතා නම් ගහපතියා විශ්වාස කටයුතු දේ කියන්නාවූ උපාසකයන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

සයවෙනි වර්ගයයි.

(d) උපාසිකාවරු

1. සුජාතා එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ සෙනානී කෙළෙඹියාගේ දියණියවූ සුජාතා නම් උපාසිකාවක් වේද, ඕතොමෝ පළමුකොට සරණගියාවූ මාගේ ශ්‍රාවිකා උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

2. විසාධා එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, (මිගාර සිටුහු විසින් මවූ තනතුරෙහි පිහිටවූ හෙයින්) මිගාරමාතා නම් ඇති මේ විසාධා උපාසිකාව දානයෙහි ඇලුනාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

3. බුජ්ජුත්තරා එතදග්ග සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ බුජ්ජුත්තරා උපාසිකාව බහුශ්‍රැතවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි

4. සාමාවතී ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ සාමාවතී උපාසිකාව මෙක් සිත් පතුරුවා වසන උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

5. උත්තරා නන්දමාතා ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ නන්ද ගේ මව්වූ උත්තරා නම් උපාසිකා තොමෝ ධ්‍යානයෙහි ඇලුනාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

6. සුප්පවාසා කොලියධීතා ඵතදග්ග සූත්‍රය- ‘මහණෙනි, මේ කෝලිය රාජගේ දුවූ සුප්පවාසා උපාසිකා තොමෝ ප්‍රණීත දේ දෙන්නාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

7. සුප්පියා ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ සුප්පියා උපාසිකාව ගිලනුන්ට උපස්ථාන කරන්නාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි

8. කාතියානී ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ කාතියානී නම් උපාසිකාව තොසෙල්වෙන සැදැහැති උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

9. නකුලමාතා ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මේ නකුලමාතාවූ ගාහිණිය විශ්වාසකටයුතු කථා කියන්නාවූ උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

10. කාළී කුරුසරිකා ඵතදග්ග සූත්‍රය- “මහණෙනි, කුරුසර නගරවාසීවූ මේ කාළී නම් උපාසිකාව බුදුගුණ අනුන් වෙතින් ඇසීමෙන්ම උපන් ප්‍රසාදයෙන් යුක්තවූ මාගේ ශ්‍රාවිකා උපාසිකාවන් අතුරෙන් අග්‍රයි.

සත්වෙනි වර්ගයයි.

16. අට්ඨාන වර්ගය

1. නිව්චතුපගමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ, (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා කිසි සංස්කාරයක් නිත්‍ය වශයෙන් ගන්නේය යන මේ කාරණය

හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ (එනම්) පෘථග්ජන පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා කිසි සංස්කාරයක් නිත්‍ය වශයෙන් ගන්නේය. මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ”

2. සුඛතුපගමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා කිසි සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් ගන්නේය, යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි එවැනි දෙයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් විද්‍යමාන වේ. (එනම්) යම් හෙයකින් පෘථග්ජන පුද්ගලයෙක් කිසි සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් ගන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

3. අත්තතුපගමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් තෙම කිසි ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් ගන්නේය. යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි දෙයක් විද්‍යමාන නොවේ “මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ. (එනම්) යම් හෙයකින් පෘථග්ජනයෙක් කිසි ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් ගන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ”

4. මාතුජීවිත සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා වැදූ මව ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය. යන මේ කාරණය හේතු රහිත වේ, ඒ ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් දක්නට නැත. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් විද්‍යමානවේ. (එනම්) පෘථග්ජන තෙම යම් හෙයකින් මව ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

5. පිතුජීවිත සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා ස්වකීය පියා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය, යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. මෙබඳු දෙයක් දක්නට නොලැබේ. මහණෙනි, මෙවැනි දෙයක් නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම් හේතුවක්

නිසා පෘථග්ජනයෙක් ස්වකීය පියා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

6. අරහත්තජීවිත සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් සම්පූර්ණවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් තෙම යම් හේතුවක් නිසා රහත් කෙනෙකුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය, යන මෙය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම් හේතුවක් නිසා පෘථග්ජනයෙක් රහත් කෙනෙකුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේය, යන මේ දේ නම් විද්‍යමාන වේ.”

7. ලොහිකුප්පාද සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් සම්පූර්ණවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් යම් හේතුවක් නිසා තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙන් දූෂ්‍යවූ සිතින් ලේ උපදවන්නේය, යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම් හේතුවක් නිසා පෘථග්ජනයෙක් තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙන් දූෂ්‍යවූ සිතින් යුක්තව ලේ උපදවන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ.”

8 සංසහෙද සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් සම්පූර්ණවූ (සෝවාන්වූ) පුද්ගලයෙක් තෙම යම් හේතුවක් නිසා සංසයා හේද කරන්නේය යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් විද්‍යමාන නොවේ මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් විද්‍යමාන වේ (එනම්) යම් හෙයකින් පෘථග්ජනයෙක් සංසයා බිඳුවන්නේය, යන මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ.”

9. අඤ්ඤසත්ථාරුද්දස සූත්‍රය- “මහණෙනි, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් සම්පූර්ණවූ (සෝවාන්) පුද්ගලයෙක් යම් හෙයකින් අන්‍ය ශාස්තෘවරයෙක් අදහන්නේය, යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම් හෙයකින් පෘථග්ජනයෙක් අන්‍ය ශාස්තෘවරයෙකු විශ්වාස කරන්නේය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

10. එකසම්මාසම්බුද්ධ සූත්‍රය- “මහණෙනි, එක ලොක ධාතුචෙක්ඛි අර්භත්චූ සමයක් සම්බුදුවරයන් වහන්සේලා දෙනමක් පෙර නොව පසු නොව (එකවර) උපදින්නාහුය. යන මේ කාරණයක් වේද ඒ හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් ඇත්තේය. (එනම්) යම් හෙයකින් එක ලොකධාතුචෙක්ඛි අර්භත්චූ එකම සම්බුදුවරයෙක් උපදනේය යන මේ කාරණය වනාහි විද්‍යමානවේ.”

11. එකචක්ඛත්ති සූත්‍රය. “මහණෙනි, එක ලොක ධාතුචෙක්ඛි සක්චිති රජවරු දෙදෙනෙක් පෙර නොව පසු නොව (එකවර) උපදනාහුය යන මේ කාරණයක් වේද ඒ හේතුවරහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. මේ කාරණය විද්‍යමානනොවේ. මහණෙනි, මෙබඳු දෙයක් නම් ඇත්තේය. (එනම්) එක ලොකධාතුචෙක්ඛි එකම සක්චිති රජෙක් උපදනේය යන මේ කාරණයක් වේද ඒ වනාහි විද්‍යමානවේ.”

12. පුරිසසම්මාසම්බොධි සූත්‍රය. “මහණෙනි, ස්ත්‍රියක් තොම අර්භත්චූ සමයක් සම්බුදුවරයෙක් වේය යන මේ කාරණයක් වේද, ඒ හේතුවරහිතයයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ (එනම්) යම්හෙයකින් පුරුෂයෙක් අර්භත්චූ සමයක් සම්බුදුවරයෙක් වේද, මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ.

13. පුරිස චක්ඛත්ති සූත්‍රය. “මහණෙනි, ස්ත්‍රියක් තොම සක්චිති රජෙක් වේය යන මේ කාරණය හේතුවරහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම්හෙයකින් පුරුෂයෙක් සක්චිතිරජ වේද මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ.”

14. පුරිසසක්ඛත්ති සූත්‍රය- “මහණෙනි, ස්ත්‍රියක් තොම ශක්‍ර ආත්මය ලබන්නීය යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම් හෙයකින් පුරුෂයෙක් ශක්‍රආත්මය ලබන්නේය. මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

15. පුරිසමාරත්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, ස්ත්‍රියක් තොම මාර ආත්මය ලබන්නීය යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම්හෙයකින් පුරුෂයෙක් මාර ආත්මය ලබන්නීය. මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

16. පුරිසබ්‍රහ්මන්ත සූත්‍රය- “මහණෙනි, ස්ත්‍රියක්තොම බ්‍රහ්ම ආත්මය ලබන්නීය. යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. ඒ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. “මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නටලැබේ (එනම්) යම් හෙයකින් පුරුෂයෙක් බ්‍රහ්ම ආත්මය ලබන්නීය, යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ”

17. කායදුච්චරිතවිපාක සූත්‍රය- “මහණෙනි, කාය දුශ්චරිතයෙන් ප්‍රියවූ, සිත්කළුවූ, මනවඩන්නාවූ විපාකයක් උපදනේයයි නම් කරුණක් වේද ඒ හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් සිදුනොවන්නේය. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් සිදුවේ (එනම්) යම්හෙයකින් කායදුශ්චරිතයාගේ අප්‍රිය වූ, අකාන්තවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදනේය. යන මේ කාරණය නම් සිදුවන්නේය.”

18. චච්චිච්චරිතවිපාක සූත්‍රය- “මහණෙනි, චචි (චචන) දුශ්චරිතයෙන් ප්‍රියවූ, සිත්කළුවූ, මනවඩන්නාවූ විපාකයක් උපදනේයයි යම් කරුණක්වේද ඒ හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් සිදුනොවන්නේය. මහණෙනි මේ කාරණය නම් සිදුවේ. (එනම්) යම්හෙයකින් චචි (චචන) දුශ්චරිතයාගේ අප්‍රියවූ, අකාන්තවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මේ කාරණය නම් සිදුවන්නේය.”

19. “මහණෙනි, මනෝ (හිතේ) දුශ්චරිතයෙන් ප්‍රියවූ, සිත්කළුවූ, මනවඩන්නාවූ විපාකයක් උපදනේයයි යම් කරුණක් වේද ඒ හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එබඳු දෙයක් සිදුනොවන්නේය මහණෙනි, මේ කාරණය නම් සිදුවේ. (එනම්) යම්හෙයකින් මනෝ (හිතේ) දුශ්චරිතයාගේ අප්‍රියවූ, අකාන්තවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මේ කාරණය නම් සිදුවන්නේය.”

20. කායසුවරිතවිපාක සූත්‍රය. "මහණෙනි යම්හෙයකින් කාය සුවරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ, අප්‍රියවූ, අමනාපවූ, විපාකයක් උපදනේය යන මෙය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ (එනම් යම්හෙයකින් කාය සුවරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, විපාකයක් උපදනේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ."

21. වචීසුවරිතවිපාක සූත්‍රය "මහණෙනි, යම්හෙයකින් වචී (වචන) සුවරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ අප්‍රියවූ, අමනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මෙය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ (එනම්) යම්හෙයකින් වචී (වචන) සුවරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ"

22. මනෝසුවරිත විපාක සූත්‍රය. "මහණෙනි, යම් හෙයකින් මනෝ (හිතේ) සුවරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ, අප්‍රියවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මෙය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ. (එනම්) යම්හෙයකින් මනෝ (හිතේ) සුවරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ විපාකයක් උපදනේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ."

23. කායදුච්චරිතසමංගී සූත්‍රය. "මහණෙනි, යම් හෙයකින් කායදුච්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යයකොට ගෙන ශරීරය බිඳී යාමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්චර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මෙය හේතුරහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) යම්හෙයකින් කායදුච්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගල තෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොටගෙන, ශරීරයාගේ හේදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් තොරවූ නපුරු

ගති ඇති විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණයනම් විද්‍යමානවේ.”

24. වච්චුවර්තසමංගී සූත්‍රය. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් වචී (වචන) දුශ්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යයකොටගෙන ශරීරය බිඳීයාමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මෙය හේතුරහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ (එනම්) යම්හෙයකින් වචී (වචන) දුශ්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යයකොටගෙන, ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් තොරවූ නපුරු ගති ඇති, විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

25. මනෝච්චුවර්තසමංගී සූත්‍රය. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් මනෝ (හිතේ) දුශ්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොටගෙන ශරීරය බිඳීයාමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මෙය හේතු රහිතයි ප්‍රත්‍යය රහිතයි. එවැනි කාරණයක් විද්‍යමාන නොවේ මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ (එනම්) යම්හෙයකින් මනෝ (හිතේ) දුශ්චරිතයෙන් යුත් පුද්ගල තෙම එය හේතුකොට ගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොටගෙන ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් තොරවූ නපුරු ගතිඇති, විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමාන වේ.”

26. කායසුචරිතසමංගී සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් හෙයකින් කාය සුචරිතයෙන් යුක්තවූ පුද්ගල තෙම එය මූලකාරණා (හේතු) කොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොටගෙන ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් පහවූ, දුර්ගති ඇති, විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි දක්නට නැත. මහණෙනි, මේ කාරණය

නම් දක්නට ලැබේ (එනම්) මහණෙනි, යම් භෙයකින් කාය සුවර්තයෙන් යුක්තවූ පුද්ගල තෙම එය හේතුකොට ගෙන, එය ප්‍රත්‍ය කොටගෙන, ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ”

27. වච්චසුවර්තසමංගී සූත්‍රය- ‘මහණෙනි, යම් භෙයකින් වච්ච (වචන) සුවර්තයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම එය මූලකාරණා (හේතු) කොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොටගෙන ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් පහවූ, දුර්ගති ඇති, විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය හේතු රහිතයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. දක්නට නැත. මහණෙනි, මේ කාරණය නම් දක්නට ලැබේ. (එනම්) මහණෙනි, යම් භෙයකින් වච්ච (වචන) සුවර්තයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ.”

28. මනෝසුවර්තසමංගී සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් භෙයකින් මනෝ (හිතේ) සුවර්තයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන, එය ප්‍රත්‍යයකොට ගෙන ශරීරයාගේ හේදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් පහවූ, දුර්ගති ඇති, විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය. යන මෙය හේතුරහිතයයි. ප්‍රත්‍යය රහිතයි. මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ (එනම්) යම් භෙයකින් මනෝසුවර්තයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙම එය හේතුකොටගෙන එය ප්‍රත්‍යයකොට ගෙන ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු, මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේය යන මේ කාරණය නම් විද්‍යමානවේ.”

අට්ඨාන වර්ගය නිමි.

17. එකධර්ම වර්ගය.

1. බුද්ධානුස්සති සූත්‍රය:- "මහණෙනි, එක් ධර්මයක් වඩන ලද්දේ, නැවත නැවත පුරුදුකරන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් සසර කලකිරීම පිණිස සසර නොඇලීම පිණිස, රාගාදීන්ගේ නැතිවීම පිණිස, ක්ලේශයන්ගේ සංසිදීම පිණිස විශිෂ්ට ඥානය පිණිස, චතුරායඝිසත්‍යය අවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය අත්පත් කිරීම පිණිස පවතී.

2. "කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? බුද්ධානුස්මාතිය (බුදුගුණ සිහිකිරීම) යි.

3. "මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වඩනලද්දේ, බහුල වශයෙන් (පුරුදු) කරන ලද්දේ, ඒකාන්තයෙන් සසර කලකිරීම පිණිස, සසර නොඇලීම පිණිස, රාගාදීන්ගේ නැතිවීම පිණිස, ක්ලේශයන්ගේ සංසිදීම පිණිස, විශිෂ්ට ඥානය පිණිස චතුරායඝිසත්‍ය අවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය අත්පත් කිරීම පිණිස පවතී"

2-10. (මේ වර්ගයේ 2-10 සූත්‍රවල 1. 3. ඡේද මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 1. 3. ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. ධම්මානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? ධර්මානුස්මාතියයි

3. සංඝානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? සංඝානුස්මාතියයි.

4. සීලානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? සීලානුස්මාතියයි (ශීලයෙහි ගුණ සිහිකිරීමයි)

5. වාගානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? දීමෙහි ගුණ සිහිකිරීමයි.

6. දෙවතානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? දෙවියන් සාක්ෂිකොට ගුණධර්ම සිහිකිරීමයි

7. ආනාපානසති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස නිමිතිකොට ඇති සිහියයි.

8. මරණසති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? මරණය ගැන සිහිකිරීමයි.

9. කායගතාසති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? ශරීරයේ පිළිකුල් බව ගැන සිහිකිරීමයි.

10. උපසමානුස්සති සූත්‍රය:- කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? දුක් සංසිදීම අරමුණුකොට ඇති සිහියයි.

ප්‍රථම වර්ගයයි.

18. බීජ වර්ගය.

1. පඨම මිච්ඡාදිට්ඨි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් මිථ්‍යා දෘෂ්ටියක් (වැරදි දැකීමක්) කරණකොටගෙන නූපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් උපදිද්ද. උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයන්ගේත් වැඩිම හා විශාලවීම ඇතිවේද,

2. මහණෙනි, ඒ බඳු වූ අන්‍ය එක ස්වභාවයකුදු මම නොමදකිමි.

3. “මහණෙනි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගලයාහට පෙර නූපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත් වැඩිමට හා විශාලත්වයට පැමිණෙත්.”

(මේ වර්ගයේ 2-8 සූත්‍රවල 2 ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 2 වෙනි ඡේදය මෙනි)

2. පඨමසමමාදිට්ඨි සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, යම් සමයක් දෘෂ්ටියක් නිවැරදිසේ දැනීමක් කරනකොටගෙන නූපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් උපදිද්ද. උපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් වැඩිමට හා විශාලත්වයට පැමිණෙත්ද,

3. “මහණෙනි, සමයක්දෘෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගලයාහට පෙර නූපන්නාවූ කුශලධර්මයෝත් උපදිත්. උපන්නාවූ කුශල ධර්මයෝත් වැඩිමට හා විශාලත්වයට පැමිණෙත්.”

3. දුතිය මිච්ඡාදිට්ඨි සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් මිච්ඡා දාෂ්ටියක් කරණකොටගෙන පෙර නූපන් කුශලධර්මයෝත්ත නූපදිද්ද, උපන් කුශලධර්මයෝත්ත පිරිහෙත්ද?

3. "මහණෙනි, මිච්ඡාදාෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගලයාහට පෙර නූපන් කුශලධර්මයෝත්ත නූපදිත්. උපන් අකුශල ධර්මයෝත්ත පිරිහෙත්."

4. දුතිය සම්මාදිට්ඨි සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් සමයක් දාෂ්ටියක් කරණකොටගෙන පෙර නූපන් අකුශලධර්මයෝත්ත නූපදිද්ද, උපන්නාවූ අකුශල ධර්මයෝත්ත පිරිහෙත්ද,

3. "මහණෙනි, සමයක්දාෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගලයාහට පෙර නූපන් අකුශල ධර්මයෝත්ත නූපදිත්. උපන් අකුශල ධර්මයෝත්ත පිරිහෙත්."

5. අයොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් වැරදිසේ මෙනෙහි කිරීමක් කරණකොටගෙන පෙර නූපන් වැරදි දැකීම උපදිද, උපන් මිච්ඡාදාෂ්ටිය මහත්සේ වැඩේද,

3. "මහණෙනි, වැරදිසේ මෙනෙහි කරන්නාහට පෙර නූපන්නාවූ මිච්ඡාදාෂ්ටියත් උපදී, උපන්නාවූ මිච්ඡාදාෂ්ටියත් මහත්සේ වැඩේ."

6. යොනිසොමනසිකාර සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් නුවණින් මෙනෙහි කිරීමක් කරණකොටගෙන පෙර නූපන් සමයක්දාෂ්ටියත් උපදිද, උපන් සමයක්දාෂ්ටියත් වැඩේද,

3. "මහණෙනි, නුවණින් මෙනෙහි කරන්නාහට පෙර නූපන් සමයක්දාෂ්ටියත් උපදී, උපන් සමයක්දාෂ්ටියත් මහත් සේ වැඩේ."

7. නිරයුප්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් මිච්ඡා දාෂ්ටියක් (වැරදි දැකීමක්) නිසා සත්වයෝ ශරීරය බිඳීයාමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි උපදිත්ද,

3. "මහණෙනි, මිච්ඡාදාෂ්ටියෙන් යුක්තවූ සත්වයෝ ශරීරය බිඳීමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි අපාය නම්වූ, දුගති නම් වූ විකාරව වැටෙන විනිපාත නම් වූ නරකයෙහි උපදිත්."

8. සග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම් සමායක් දෘෂ්ටියක් (යහපත් දැකීමක්) නිසා සත්වයෝ ශරීරය බිඳීමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සුගති නම්වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදිත්,

3. "මහණෙනි, සමාග්දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ සත්ත්වයෝ ශරීරය බිඳීමෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි සුගති නම් වූ ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදිත්."

9. පාපකබ්ජ සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් යුක්ත වූ පුරුෂ පුද්ගලයා විසින් යම්බඳුවූ කායකර්මයක් තමාගේ දෘෂ්ටියට එකඟවනසේ සම්පූර්ණ කරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ වාග්කර්මයක් තමාගේ දෘෂ්ටියට එකඟවනසේ සම්පූර්ණකරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නාලැබේද, යම්බඳුවූ මනාකර්මයක් ස්වකීය දෘෂ්ටිය වූ පරිද්දෙන්ම සම්පූර්ණ කරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද යම්බඳුවූ වේතනාවක් තමාගේ දෘෂ්ටිය එකඟ වනසේ සම්පූර්ණ කරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ පුර්වජාවක් තමාගේ දෘෂ්ටියට එකඟ වනසේ සම්පූර්ණ කරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ අධිෂ්ඨානයක් තමාගේදෘෂ්ටියට එකඟවන සේ සම්පූර්ණකරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නාලැබේද, යම්බඳුවූ (එස්සාදි) සංස්කාරයක් දෘෂ්ටියවූ පරිදි සම්පූර්ණ කරණු ලැබේද, සමාදන්වනු ලැබේද, ඒ සියලු ධර්මයෝ අයහපත පිණිස, නොකැමැති බැව් පිණිස, අමනාපය පිණිස අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස පවතීත්. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි යම්හෙයකින් දෘෂ්ටිය ලාමක වේද (එහෙයිනි).

2. 'මහණෙනි, කොසඹ ඇටයක් හෝ තිත්ත වැටකොලු ඇටයක් හෝ තිත්ත ලබු ඇටයක් හෝ තෙත් වූ පොළවෙහි සිටවන ලද්දේ, යම්බඳුවූ පෘථිවි රසයකුත් ඇදගනීද, යම්බඳු ආපෝ රසයකුත් ඇදගනීද, ඒ සියලු රසය තිත්තභාවය පිණිස කටුකභාවය පිණිස, අමධුර භාවය පිණිස පවතී. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, බීජය (ඇටය) ලාමක වේද එහෙයිනි.

3. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යොදාගතයුතුයි.

10. හද්දකඛිජ සූත්‍රය- "මහණෙනි, සමායක්දාෂ්ටියෙන් යුක්තවූ පුරුෂ පුද්ගලයා විසින් යම්බඳුවූ කායකර්මයක් දාෂ්ටියට එකඟවන පරිද්දෙන් සම්පූර්ණකරනු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ වාක්කර්මයක් දාෂ්ටියට එකඟවන පරිද්දෙන් සම්පූර්ණ කරනු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ මනාකර්මයක් දාෂ්ටියවූ පරිද්දෙන් සම්පූර්ණකරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳුවූ චේතනාවක් දාෂ්ටියට එකඟවන පරිද්දෙන් සම්පූර්ණ කරනු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද යම්බඳු ප්‍රාර්ථනාවක් දාෂ්ටියට එකඟවන පරිද්දෙන් සම්පූර්ණකරණු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද, යම්බඳු අධිෂ්ඨානයක් දාෂ්ටියට එකඟවන පරිද්දෙන් සම්පූර්ණකරනු ලැබේද, මනාකොට ගන්නා ලැබේද යම්බඳු සංස්කාරයක් දාෂ්ටියවූ පරිද්දෙන් සම්පූර්ණකරණු ලැබේද, සමාදන්වනු ලැබේද, ඒ සියලු ධර්මයෝ යහපත පිණිස කැමැතිබව පිණිස මනාපය පිණිස හිත පිණිස සැප පිණිස පවතිත්. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි යම්භෙයකින් දාෂ්ටිය යහපත් වේද (එහෙයින්)

2. මහණෙනි යම්සේ වනාහි උක් (බීජයක්) කරටියක් හෝ ඇල්වි බීජයක් හෝ මිදි බීජයක් හෝ තෙත්වූ පොළොවෙහි සිටවන ලද්දේ යම් පෘථුවි රසයකුත් ඇදගනීද යම් අපෝරසයකුත් ඇදගනීද, ඒ සියල්ල මිහිරි බැව් පිණිස රස බැව් පිණිස භාත්පසින් රස වැගිරීම පිණිස පවතී.

ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි බීජය යහපත් හෙයින්.

3. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය යොදාගතයුතුයි.)
දෙවෙනි වර්ගයයි.

19. මක්ඛලී වර්ගය

1. මිච්ඡාදිට්ඨි සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලොකයෙහි උපදනාවූ එකම පුද්ගලයෙක් බොහෝ දෙනාට අයහපත පිණිස, බොහෝ

දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ ජනයාට අනර්ථය පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස උපදී.

“කවර නම් එකම පුද්ගලයෙක්ද?

2. “විපරිත දර්ශන ඇති මිථ්‍යාදෘෂ්ටික තැනැත්තේය. හෙතෙම මහාජනයා දශ කුශලකර්මපථ නම් සද්ධර්මයෙන්) උදුරා දශ අකුශලකර්මපථ නම් අසද්ධර්මයෙහි පිහිටුවයි.

3. “මහණෙනි, මේ එකම පුද්ගල තෙම ලොව උපදින්නේ බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ දෙනාට අනර්ථය පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස උපදී.

2. සම්මාදිට්ඨි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලොව උපදනාවූ එකම පුද්ගලයෙක් බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස බොහෝ ජනයාට අර්ථය පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට හිත පිණිස, සැප පිණිස උපදී.

“කවර නම් එකම පුද්ගලයෙක්ද?

2. “විපරිත දර්ශන නැති සමාග්දෘෂ්ටික තැනැත්තේය. හෙතෙම මහාජනයා දශ අකුශලකර්මපථ නම් අසද්ධර්මයෙන් උදුරා, දශකුශලකර්මපථ නම් සද්ධර්මයෙහි පිහිටුවයි.

3. “මහණෙනි, මේ එකම පුද්ගල තෙම ලොව උපදින්නේ බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස බොහෝ ජනයාට අර්ථය පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට හිත පිණිස, සැප පිණිස උපදී.

3. මහාසාවජ්ජ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම්සේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය මහත් වරද සහිත වේද,

2. “මහණෙනි, මේ බඳු වූ අනික් එක ස්වභාවයකුදු මම නොම දකිමි.

3. “මහණෙනි, මහත් දොෂයන් අතරෙන් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය ඉතා මහත් දොෂ ඇත්තීය.”

4. මක්බලී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම්සේ මක්බලී නම් තුවිෂ් පුරුෂයා බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝ ජනයාට අනර්ථය පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස පිළිපත්තේ වේද, මහණෙනි, ඒ මේ බඳුදු අනික් එක පුද්ගලයෙකුදු මම නොම දකිමි.

2. “මහණෙනි, යම්සේ ගංමුවදොරෙක්හි වූ කෙමනක් බොහෝ මත්ස්‍යයන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස, අනර්ථය පිණිස, විනාශය පිණිස, අටවනු ලබන්නේ වේද, “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මක්බලී නම් තුවිෂ් පුරුෂයා බොහෝ සත්වයන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස, අනර්ථය පිණිස, විනාශය පිණිස මිනිස් කෙමනකැයි සිතමි.”

5. දුරක්ඛාත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, නපුරුකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද්දාවූ ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙක්හි යම් පුද්ගලයෙක් (යම් ප්‍රතිපත්තියක්) සමාදන් කරවයිද, යම් අතවැසියකු ලවාත් සමාදන් කරවයිද, යම් ඒ අතවැසි තෙමේද සමාදන් කරවන ලද්දේ ඔහුගේ වචනය පිළිගෙන ඒ වචනය පිණිස පිළිපදීද, ඒ සියල්ලෝ බොහෝ අකුසල් රැස් කෙරෙත්. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඒ ධර්මය නපුරුකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

6. ස්වක්ඛාත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙක්හි යම් පුද්ගලයෙක් (යම් ප්‍රතිපත්තියක්) සමාදන් කරවයිද, යම් අතවැසියකු ලවාත් සමාදන් කරවයිද, යම් ඒ අතවැසි තෙමේද සමාදන් කරවන ලද්දේ ඔහුගේ වචනය පිළිගෙන ඒ පිණිස පිළිපදීද, ඒ සියල්ලෝ බොහෝ කුසල් රැස් කෙරෙත්. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය මනාකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

7. දායකෙනමත්තාජානිතබ්බ සූත්‍රය- “මහණෙනි, වරදවා ප්‍රකාශ කරණ ලද්දාවූ ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙහි දායකයා විසින් (දෙන දෙයෙහි) පමණ දතයුතුයි (පිළිගන්නහු) විසින් දතයුතු නොවෙයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය (වරදවා) ප්‍රකාශ කරණලද හෙයිනි.”

8. පටිග්ගාහකෙන මත්තාජානිතබ්බ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශකරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙහි ප්‍රතිග්‍රාහකයා විසින් පමණ දතයුතුයි දායකයා විසින් දතයුතු නොවෙයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය මනාකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

9. දුක්ඛවිහාරී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, වරදවා ප්‍රකාශ කරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙහි යම් පුද්ගලයෙක් පටන්ගන්නාලද විශ්චය ඇත්තේ වේද, හෙතෙම දුකින් වෙසෙයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය වරදවා ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

10. කුසිතදුක්ඛවිහරණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙකිනි යම් පුද්ගලයෙක් කුසිත වේද, හෙතෙම දුකින් වෙසෙයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය මනා කොට ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

11. කුසිතසුඛවිහරණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, වරදවා ප්‍රකාශ කරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙකිනි යම් පුද්ගලයෙක් කුසිත වේද, හෙතෙම සැපසේ වාසය කරයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය වරදවා ප්‍රකාශ කරණ ලද හෙයිනි.”

12. ආරද්ධවිරිය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද ධර්මවිනය ඇති ශාසනයෙකිනි යම් පුද්ගලයෙක් පටන්ගන්නාලද විශ්චය ඇත්තේ වේද, හෙතෙම සැපසේ වාසය කරයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ධර්මය මනාකොට ප්‍රකාශ කරණලද හෙයිනි.”

13. ගුට්ඨාපම සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම්සේ ස්වල්ප මාත්‍රවූ අසුචිය වුවද දුගඳ වේද,

2. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ස්වල්පමාත්‍රයකුදු භවයෙහි ඉපදීම වර්ණනා නොකරමි.”

[14-17 සූත්‍රවල 2 ඡේදය මේ වර්ගයේ 13 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.]

14 මුත්තොපම සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්සේ ස්වල්ප මාත්‍ර මූත්‍රය වුවද දුගඳ වේද,

15. බෙලොපම සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ ස්වල්පමාත්‍ර කෙල වුවද දුගඳ වේද,

16. පුබ්බොපම සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ ස්වල්පමාත්‍ර සැරව වුවද දුගඳ වේද,

17. ලොභිතොපම සූත්‍රය- "මහණෙනි, යම්සේ ස්වල්පමාත්‍ර ලේ වුවද දුගඳ වේද,

(කුන්වෙනි වර්ගය නිමි.)

20. අප්පමත්තක වර්ගය.

1. ඵලජාප්පක සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම්සේ මේ ජම්බුද්වීපයෙහි ආරාමයන්ගෙන් සිත්කළු තැන්ද, වනයන්ගෙන් සිත්කළු තැන්ද, භූමිප්‍රදේශයන්ගෙන් සිත්කළු තැන්ද පොකුණුවලින් යුත් සිත්කළු තැන්ද, ස්වල්පමාත්‍ර වේද, එතකුදු වුවත් යම් ඒ උස්මිටි තැන්ද, ගංගා නිසා පහසුවෙන් නොපැමිණියහැකි තැන්ද, කණු කටු පිහිටි තැන්ද, පර්වතයන්ගෙන් විෂමවූ ස්ථානයද යන මේ ස්ථානයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්ද?

2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ගොඩ උපන්නෝ වෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. වැලිදු යම් සත්වකෙනෙක් දියෙහි උපන්නෝ වෙත්ද, මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

3. "මහණෙනි, එහෙයින් මේ පිළිබඳව මෙසේ හික්මිය යුතුයි. (කෙසේද?) අර්ථරසය (චතුර්විධ ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලය) ද ධර්මරසය (චතුර්විධ මාර්ගය) ද, විමුක්තිරසය (නිර්වාණය) ද ලබන්නෝ වන්නෙමුයි' කියායි. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයි.

(2-15 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ ඡේද මෙන් වෙති.)

2. අඤ්ඤා මනුස්ස සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් මනුෂ්‍යයන් විෂයෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. යලිදු යම් සත්වකෙනෙක් මනුෂ්‍යයන් ගෙන් වෙන්ව උපදික්ද, ඒ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

3. පච්චන්තිමජාත සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් මධ්‍යජනපදයන්හි (දඹදිව මධ්‍ය දෙශයෙහි) උපදික්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේද වුවත් යම් සත්වකෙනෙක් අප්‍රකටවූ මිලෙච්ඡයන් අතර ප්‍රත්‍යන්ත ජනපදයන්හි උපදික්ද, මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

4. දුප්පඤ්ඤා සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රඥාව ඇත්තාහු වෙක්ද, මූළානොවූවාහු වෙක්ද, කෙළතොඵ නොවූවාහු වෙක්ද, යහපත් අයහපත් ප්‍රකාශයන්හි අර්ථයන් දැනගැනීමට සමර්ථවූවාහු වෙක්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. වැලිදු යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රඥා නැත්තාහු වෙක්ද, (මෝහයෙන් මූළාවූයේ වෙක්ද, කෙළතොල්ලෝවෙක්ද, සුභාෂිත දුර්භාෂිතයන්හි අර්ථයන් දැනගැනීමට අසමර්ථ වූවාහු වෙක්ද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

5. අවිජ්ජාගත සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ආයථියන්ට ඇති ප්‍රඥා වක්ෂ්‍යසිත් යුක්ත වූවාහු වෙක්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් අවිද්‍යාන්ධකාරයෙන් යුක්තවූවාහු අතිශයින් මූළා වූවාහු වෙක්ද, මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

6. තථාගත දස්සන සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එසේම යම් සත්වකෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේ දක්නට ලබන්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුදු යම් සත්වකෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේ දක්නට නොලබන්ද මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

7. ධම්මසවණ සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙසනලද ධර්මවිනය ශ්‍රවණය කරන්ට ලබන්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත් වැලිදු යම් සත්වකෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙසන

ලද ධර්මවිනය ශ්‍රවණයට නොලබන්ද, මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

8. ධම්මධාරණ සූත්‍රය:- 2 "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ධර්මය අසා (සිතෙහි) දරන්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුදු යම් සත්වකෙනෙක් ධර්මය අසා සිතෙහි නොරදන්ද මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

9. අත්ථුපපරික්ඛා සූත්‍රය:- 2. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ධාරණය කරණලද්දාවූ ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂා කෙරෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුදු යම් සත්ව කෙනෙක් ධාරණය කරනලද්දාවූ ධර්මයන්ගේ අර්ථය පරීක්ෂා නොකෙරෙත්ද, ඒ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

10. ධම්මානුධම්ම සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් අර්ථය දැන, ධර්මය දැන, ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි පිළිපදිත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුදු යම් සත්වකෙනෙක් අර්ථයනොදැන, ධර්මයනොදැන ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි පිළිනොපදිත්ද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

11. සංවෙජනීයට්ඨාන සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් කලකිරියයුතු කාරණයන්හි කලකිරෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ඉතා ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් සංවේග කටයුතු කාරණයන්හි සංවේග නූපදවත්ද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

12. සංවිග්ගප්පදහන සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්ව කෙනෙක් සංවේගයට පැමිණියාහු නුවණින් (සමයක් ප්‍රධාන) වීයඕය කෙරෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් සංවේගයට පැමිණියාහු (කළකිරුණාහු) නුවණින් (සමයක්ප්‍රධාන) වීයඕය නොකෙරෙත්ද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

13. වචස්සගාරම්මණ සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් නිර්වාණය අරමුණුකොට චිත්තය

සම්බන්ධවූ සමාධිය ලබන්ද, චිත්තය සම්බන්ධවූ එකඟ බව ලබන්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්ව කෙනෙක් නිර්වානය අරමුණුකොට සිතේ සමාධිය නොලබන්ද, සිතේ එකඟබව නොලබන්ද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

14. අන්තග්ගරසග්ගලාභී සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් උතුම් ආහාර හා උතුම් රසයන් ලැබීම් ඇත්තෝ වෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් උතුම් ආහාර හා උතුම් රසයන් නොලබන්නාහු උඤ්ජාවරිය යයි කියනලද වන මූල ඵලයෙන් හෝ කබලක් ගෙන සිඟා ලත් දෙයින් හෝ යැපෙන්නද, මේ සත්වයෝම අතිශයින් බොහෝ වෙත්.

15. රසස්සලාභී සූත්‍රය:- 2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් අර්ථරසය (හෙවත් සෝවාන්ඵලය ආදී චතුර්විධ ශ්‍රාමණ්ණ්‍යඵලය) ද, ධර්ම රසය (හෙවත් සතරමග) ද, විමුක්ති රසය (හෙවත් නිර්වාණය) ද ලබන්නහු වෙත්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් අර්ථරසයද, ධර්ම රසයද, විමුක්ති රසයද නොලබන්නාහු වෙත්ද, මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්.

3 "මහණෙනි, එහෙයින් මේ පිළිබඳව මෙසේ හික්මිය යුතුයි. (කෙසේද?) අර්ථරසය (චතුර්විධ ශ්‍රාමණ්ණ්‍යඵලය) ද, ධර්මරසය (චතුර්විධ මාර්ගය) ද, විමුක්ති රසය (නිර්වාණය) ද, ලබන්නෝ වන්නෙමුයි' කියායි. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයි.

16. මනුස්ස මනුස්සුප්පත්ති සූත්‍රය:- "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් මනුෂ්‍ය යෝනියෙන් චුත වූවාහු මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි නැවත උපදින්නද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් මනුෂ්‍යයෝනියෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහි උපදින්නද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්."

17. මනුස්ස දෙවුප්පත්ති සූත්‍රය:- "යම් සත්ව කෙනෙක් මනුෂ්‍ය යෝනියෙන් චුතවූවාහු දෙවියන් විෂයෙහි උපදිද්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්ව කෙනෙක්

තිරිසන්යෝනියෙහි උපදික්ද, ප්‍රෙත නිකායෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්”

18. 2. දෙව දෙවුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් මනුෂ්‍ය යෝනියෙන් චුතවූවාහු දෙවියන් විෂයෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්ව කෙනෙක් මනුෂ්‍යයෝනියෙන් චුත වූවාහු නරකයෙහි උපදික්ද මේ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්. තිරිසන් යෝනියෙහි උපදික්ද, ප්‍රෙත විෂය (ලොක) යෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

19. 2. දෙව මනුසුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් දෙවයෝනියෙන් චුතවූවාහු දෙව ලොකයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් දෙවලෝකයෙන් චුත වූවාහු නරකයෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝම ඉතා බොහෝ වෙත්. තිරිසන් යෝනියෙහි උපදික්ද, ප්‍රෙතවිෂයෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.’

20. දෙව මනුස්සුප්පති සූත්‍රය:- 2 “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් දෙවලොකයෙන් චුතවූවාහු මනුෂ්‍ය විෂයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් දෙව ලොකයෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝ ඉතා බොහෝවෙත්. තිරිසන් යෝනියෙහි උපදික්ද, ප්‍රෙතවිෂයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

21. නිරය මනුස්සුප්පති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් නරකයෙන් චුතවූවාහු මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි උපදික්ද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් නරකයෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහිම උපදික්ද, ඒ සත්වයෝ බොහෝවෙත්. තිරිසන්යෝනියෙහි උපදික්ද ප්‍රෙත විෂයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

22. නිරයදෙවුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් නරකයෙන් චුතවූවාහු දෙවලොකයෙහි උපදික්ද ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවෙත්. එසේ නමුත් යම්

සත්වකෙනෙක් නරකයෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහිම උපදිනිද ඒ සත්වයෝ ඉතා බොහෝවෙත්. තිරිසන් යෝනියෙහි උපදිනිද ප්‍රෙත විෂයෙහි උපදිනිද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

22. තිරවිජාන මනුස්සුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් තිරිසන් යෝනියෙන් චුතවූවාහු මනුෂ්‍යලොකයෙහි උපදිනිද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවූවාහු වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් තිරිසන් යෝනියෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහිම උපදිනිද ඒ සත්වයෝ බොහෝවෙත්. තිරිසන් යෝනියෙහි උපදිනිද ප්‍රෙත විෂයෙහි උපදිනිද ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

23. තිරවිජාන දෙවුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එසේම යම් සත්වකෙනෙක් තිරිසන් යෝනියෙන් චුතවූවාහු දෙවලොකයෙහි උපදිනිද ඒ සත්වයෝ ස්වල්ප වෙත්. එහෙත් තිරිසන් යෝනියෙන් සැව නිරයෙහි යම් සත්වකෙනෙක් උපදිනිද තිරිසන් යෝනියෙහි උපදිනිද ප්‍රෙත ලොකයෙහි උපදිනිද ඔවුහුම බොහෝ වෙත්.”

24. පෙනමනුස්සුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රෙත විෂයෙන් චුතවූවාහු මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි උපදිනිද ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවූවාහු වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රෙතවිෂයෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහි උපදිනිද, තිරිසන් යෝනියෙහි උපදිනිද, ප්‍රෙත විෂයෙහි උපදිනිද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

25. පෙන දෙවුප්පත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රෙතවිෂයෙන් චුතවූවාහු දෙවලොකයෙහි උපදිනිද, ඒ සත්වයෝ ස්වල්පවූවාහු වෙත්. එසේ නමුත් යම් සත්වකෙනෙක් ප්‍රෙතවිෂයෙන් චුතවූවාහු නරකයෙහිම උපදිනිද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්, තිරිසන් යෝනියෙහි උපදිනිද ප්‍රෙත විෂයෙහි උපදිනිද, ඒ සත්වයෝම බොහෝ වෙත්.”

සතරවැනි වර්ගය නිමි.

21. පසාදකරධර්ම වර්ගය

1. ආරක්ෂකත්ත සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, යම් මේ වනවාසික භාවයක් වේද, 2. මෙය ලාභයන් අතුරෙන් මෙය ඒකාන්ත ලාභයකි.' (මේ 2 ඡේදය 16 සූත්‍රය දක්වා එකතු කරන්න.)

2. පිණ්ඩපාති සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ පිණ්ඩපාතික භාවයක් වේද,

3. පංසුකුලික සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ පංසුකුලික භාවයක් වේද,

4. තෙව්වරිකත්ත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ තෙව්වරික භාවයක් වේද,

5. ධම්මකර්මිකත්ත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ ධර්ම කර්මික භාවයක් වේද,

6. විනයධරත්ත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ විනයධර භාවයක් වේද,

7. බාහුසච්ච සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ බහුශ්‍රැත භාවයක් වේද,

8. ටාවරෙය්‍ය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ ස්ථවිර භාවයක් වේද,

9. ආකප්පසම්පදා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ (සිවුරු ගැණීම ආදී යහපත්) ආකල්ප සම්පත්තියක් වේද,

10. පරිවාරසම්පදා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ (යහපත්) පිරිවර ඇති බවක් වේද,

11. මහාපරිවාරතා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ මහත් පිරිවර ඇති බවක් වේද,

12. කොලපුත්තියතා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ කුලපුත්‍රභාවයක් වේද,

13. වණ්ණපොක්ඛරතා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් මේ වර්ණ (ශරීර) සෞන්දර්යයෙන් සමන්විතභාවයක් වේද.

14. කල්‍යාණ වාක්කරණතා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් මේ (යහපත්) වචන ඇති බවක් වේද,

15. අප්පිච්ඡතා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් මේ අල්පෙච්ඡ භාවයක් වේද,

16. අප්පාබාධතා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් මේ නිරෝගි භාවයක් වේද, මෙය ලාභයන් අතුරෙන් ඒකාන්ත ලාභයයි”

22. එකධර්මද්ධසාන වර්ගය

1. පට්ඨකාමන අච්ඡරාසංසාතා සූත්‍රය- 1. “මහණෙනි, ඉදින් මහණතෙම අසුර ගසන කලක් පමණවත්

2 “ප්‍රථමධ්‍යානය වඩාද?

3. “මහණෙනි මේ මහණතෙම හිස් නොවූ ධ්‍යාන ඇතිව වාසය කරයි. හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුශාසනාව කරන්නේ, අවවාදය පිළිපදින්නේ, රටවාසීන් විසින් දෙනු ලබන පිණ්ඩ භෝජනය (ප්‍රයෝජන ඇතිවනසේ) අනුභව කෙරේයයිද කියනු ලැබේ. යම් කෙනෙක් ඒ බහුල වශයෙන් කෙරෙත් නම් (එහි අනුසස්) කියනුම කවරේද?”

(2-239 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 වෙනි ඡේද මෙනි)

2. දුතියජ්ඣකාමන අච්ඡරා සංසාත සූත්‍රය:- “2 ද්විතීයද්ධ්‍යාන සමාපත්තිය වඩයිද,

3. තතියජ්ඣකාමන අච්ඡරා සංසාත සූත්‍රය:- “2 තෘතීය ධ්‍යානය වඩයිද,

4. චතුත්ථජ්ඣකාමන අච්ඡරා සංසාත සූත්‍රය:- “2 චතුර්ථ ධ්‍යානය වඩයිද,

5. මෙත්තා වෙතො විමුක්ති සූත්‍රය:- “2 මෙමත්‍රී සහගත චිත්ත විමුක්තිය වඩයිද,

6. කරුණා වෙනො විමුක්ති සූත්‍රය:- "2 කරුණා සහගත වෙනො විමුක්තිය වඩයිද,

7. මුදිතා වෙනො විමුක්ති සූත්‍රය:- "2 මුදිතා සහගත වෙනො විමුක්තිය වඩයිද,

8. උපෙක්ඛා වෙනො විමුක්ති සූත්‍රය:- "2 උපෙක්ඛා සහගත වෙනො විමුක්තිය වඩයිද,

9-12. 2 "කෙලෙස් තවන වීයථීය ඇත්තේ, සමාස් ප්‍රඥාව ඇත්තේ ස්මෘතිමත්වූයේ, ලොකයෙහි තෘෂ්ණාව හා (ක්‍රොධය සමග පවත්නා) දොම්නසද යන මේ පාප ධර්මයන් සංසිදුවාද, කයෙහි ඇති කෙශාදී අශුභයන් කය අනුව බලමින් වාසය කෙරේද,

10. වෙදනානුපස්සි සූත්‍රය:- "2 වෙදනාවන් කෙරෙහි වෙදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කෙරේද,

11. චිත්තානුපස්සි සූත්‍රය:- "2 සිත කෙරෙහි සිත අනුව බලමින් වාසය කෙරේද,

12. ධම්මානුපස්සි සූත්‍රය:- "2 ධර්මයන් කෙරෙහි ඒ ධර්මය අනුව බලමින් වාසය කෙරේද,

13. පට්ඨසම්මප්පධාන සූත්‍රය:- "2 නුපන්නාවූ ලාමකවූ අකුශල ධර්මයන්ගේ නොඉපදීම පිණිස යහපත්වූ කැමැත්ත උපදවාද, වැයම් කෙරේද, වීයථීය කෙරේද, සිත ඔසවාද, (සමාස්) ප්‍රධාන වීයථීය කෙරේද,

14. දුතිය සම්මප්පධාන සූත්‍රය:- "2 උපන්නාවූ ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ නො ඉපදීම පිණිස කුසලච්ඡන්දය උපදවාද, ව්‍යායාම කෙරේද, වීයථීය කෙරේද, සිත ඔසවාද (සමාස්) ප්‍රධාන වීයථීය කෙරේද,

15. තතිය සම්මප්පධාන සූත්‍රය:- "2 නුපන්නාවූ කුශල ධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිණිස (යහපත් කැමැත්ත) උපදවාද, උත්සාහ කෙරේද, වීයථීය කෙරේද, (එයින්) සිත ඔසවාද, (සමාස්) ප්‍රධාන වීයථීය කෙරේද,

16. චතුත්ථසම්මප්පධාන සූත්‍රය- "2 උපන්තාවු කුසල ධර්මයන්ගේ (පැවැත්ම) පිණිස, විනාශනොවීම පිණිස, බහුල භාවය පිණිස, විපුලභාවය පිණිස, වැඩීමෙන් සම්පූර්ණත්වය (ඇතිවන) පිණිස, කුශලච්ඡන්දය උපදවයිද, ව්‍යායාම කෙරේද, වීර්යීයකෙරේද (එයින්) සිත ඔසවාද, ප්‍රධාන වීර්යීය කෙරේද,

17. ඡන්දිද්ධිපාද අච්ඡරාසංඝාත සූත්‍රය- "2 කුසල් කරනු කැමැත්ත නිසා ලබන ලද සමාධිය හා සමාස් ප්‍රධාන වීර්යීයෙන් යුක්තවූ සාද්ධිපාදය වඩාද,

18. විරිසිද්ධිපාද අච්ඡරාසංඝාත සූත්‍රය:- "2 වීර්යීසමාධිය හා සමාස් ප්‍රධාන වීර්යීයෙන් යුක්තවූ සාද්ධිපාද වඩාද,

19. චිත්තිද්ධිපාද අච්ඡරාසංඝාත සූත්‍රය:- "2 චිත්තසමාධිය හා සමාස් ප්‍රධාන වීර්යීයෙන් යුක්තවූ සාද්ධිපාද වඩාද,

20 වීමංසිද්ධිපාද අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය:- "2 වීමංසාව (විචාරණ ප්‍රඥාව) අධිපතිකොට පැවති සමාධිය හා සමාස් ප්‍රධාන වීර්යීයෙන් යුක්තවූ සාද්ධිපාද වඩාද,

21. සද්ධිනද්‍රිය අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සතිනද්‍රිය වඩාද,

22. විරිසිනද්‍රිය අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 විරිසිනද්‍රිය වඩාද,

23. සතිනද්‍රිය අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සතිනද්‍රිය වඩාද,

24. සමාධිනද්‍රිය අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාධිනද්‍රියවඩාද,

25. පඤ්ඤිනද්‍රිය අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 ප්‍රඥෙනද්‍රියවඩාද,

26. සද්ධාබල අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 ශ්‍රද්ධා බලය වඩාද,

27. වීරියබල අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 වීර්යී බලය වඩාද,

28. සතිබල අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සති (නුමුළාවූ සිහි) බලය වඩාද,

29. සමාධිබල අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාධි බලය වඩාද,

30. පඤ්ඤාබල අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 ප්‍රඥාබලය වඩාද,

31. සති සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 ස්මාතිසම්බොද්ධාංගය (සත්‍යාවබෝධයට හේතුවන ඵලඹසිටි සිහිය) වඩාද,

32. ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 ධර්මච්චය සම්බොජ්ඣංගය (සත්‍යාවබෝධය පිණිස ප්‍රඥා ධර්මයන්ගේ සෙවීම) වඩාද,

33. විරිය සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 විරිය සම්බොජ්ඣංගය (සත්‍යාවබෝධය) පිණිස ශූරභාවය වඩාද,

34. පීති සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 පීති සම්බොජ්ඣංගය (සත්‍යාවබෝධය පිණිස කය සිත පිණවීම) වඩාද,

35. පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 ප්‍රශ්‍රඛධි සම්බොජ්ඣංගය (සත්‍යාවබෝධය පිණිස කය හා සිතෙහි ක්ලෙශදාහය සංසිදවීම) වඩාද,

36. සමාධි සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 සමාධිසම්බොධාංගය (සත්‍යාවබෝධය පිණිස කය හා සිත මනාකොට පිහිටුවීම) වඩාද,

37. උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග සූත්‍රය- "2 උපෙක්ඛා සම්බොද්ධාංගය (සත්‍යාවබෝධය පිණිස ඉෂ්ටානිෂ්ටයන් කෙරෙහි මද්ධාස්ථතාව) වඩාද,

38. සම්මාදිට්ඨි අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාක් දෘෂ්ටිය වඩාද,

39. සම්මාසංකප්ප අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාක් සංකල්පය (යහපත්සේ කල්පනාව) වඩාද,

40. සම්මාවාචා අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාක් වචනය වඩාද,

41. සම්මා කම්මන්ත අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාක් කර්මාන්තය වඩාද,

42. සම්මා ආජීව අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමාක් ආජීවය (යහපත් දිවිපැවැත්ම) වඩාද,

43. සම්මාවායාම අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමයක් ව්‍යායාමය වඩාද,

44. සම්මා සති අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමයක් සතිය වඩාද,

45. සම්මා සමාධි අච්ඡරා සංඝාත සූත්‍රය- "2 සමයක් සමාධිය වඩාද,

46. පඨම අභිභායතන සූත්‍රය- "2 (ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා ඇත්තේ පිටත්හි වූ නොවැඩුනාවූ යහපත් වර්ණ හා දුර්වර්ණ ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන් බව දනිමි දකිමිසි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වේද,

47. දුතිය අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ පිටත්හි වූ අප්‍රමාණවූ (වැඩීමෙන් මහත්වූ) යහපත් වර්ණ හා දුර්වර්ණ ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන් බව දනිමි, දකිමිසි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වේද,

48. තතිය අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ (අරූපධ්‍යාන හෙවත් අරූප සඥා ඇත්තේ) පිටත්හි වූ නොවැඩුනාවූ යහපත් වර්ණ හා දුර්වර්ණ ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් (මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන්බව දනිමි, දකිමිසි මෙසේ සංඥා ඇත්තේ වේද,

49. චතුර්ථ අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි අරූපයන් ඇත යන සංඥා ඇත්තේ පිටත්හි වූ වැඩීමෙන් මහත්වූ යහපත් වර්ණ හා දුර්වර්ණ ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන්බව දනිමි, දකිමිසි යන මෙබඳු සංඥා ඇත්තේ වේද,

50. පඤ්චම අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ පිටත්හි වූ නිල්වූ නීලවර්ණ ඇත්තාවූ නීලවර්ණ දැක්විය හැක්කාවූ නීලාවහාස (නීලකාන්තිය) ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන්බව දනිමි, දකිමිසි යන මෙබඳු සංඥා ඇත්තේ වේද,

51. ජට්ඨම අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ පිටත්හිවූ රත්වන් පැහැය ඇති, රත්වන්පාට ඇත්තාවූ, එකහෙලා පීතවර්ණවූ දැකුම් ඇත්තාවූ පීතවර්ණාවහාෂ (පීතකාන්ති) ඇත්තාවූ රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් අභිභවනය කොට (මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන්බව) දනිමි. දකිමිසි යන මෙබඳු සංඥා ඇත්තේ වේද,

52. සත්තම අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ පිටත්හිවූ ලෙහෙවන්වූ, රතුපාට ඇති එකහෙලා රත්පාට දැකුම් ඇති, රතුකාන්ති ඇති රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන් බව දනිමි, දකිමිසි යන මෙබඳු සංඥා ඇත්තේ වේද,

53. අට්ඨම අභිභායතන සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි අරූපයන් ඇත යන සංඥා ඇත්තේ පිටත්හිවූ සුදුවූ, සුදුපැහැ ඇති, එකහෙලා සුදුපැහැ දැකුම් ඇති සුදුපාට කාන්ති ඇති රූපයන් දකීද, ඒ රූපයන් මැඩපවත්වා ධ්‍යානය උපන් බව දනිමි, දකිමිසි යන මෙබඳු සංඥා ඇත්තේ වේද, රූපාවචර ධ්‍යාන ඇත්තේ (පිටත උපන්) රූපයන් දකීද,

54. සුභාධිමුත්ත සූත්‍රය- "2 ස්වකීය රූපයෙහි රූපයන් ඇත යන සංඥා නැත්තේ පිටත්හිවූ රූපයන් දකීද, සුභයසි කියාම නිශ්චයකිරීම් ඇත්තේ වේද,

55. ආකාසාණඤ්චායතන සූත්‍රය- "2 සර්වප්‍රකාරයෙන් රූපයන් ඇතැයි යන සංඥාවන් මනාසේ බැහැරලීමෙන්, ක්‍රොධ සංඥාවන් නැසීමෙන්, නොයෙක් ස්වභාවික සංඥාවන් මෙතෙහි නොකිරීමෙන්, අහස අනන්තයයි ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කෙරේද,

56. විඤ්ඤාණඤ්චායතන සූත්‍රය- "2 සර්වප්‍රකාරයෙන් ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තිය මනාසේ ඉක්මවා විඤානය අනන්තයයි විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කෙරේද,

57. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සූත්‍රය- "2 සර්වප්‍රකාරයෙන් විඤ්ඤානඤ්චායතන සමාපත්තිය මනාසේ ඉක්මවා ඒ පිළිබඳ

කිසි පිළිබොධයක් නැතැයි ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කෙරේද

58. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සූත්‍රය- "2 සර්වප්‍රකාරයෙන් අකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තිය ඉක්මවා නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන (විඤ්ඤාණය ඇත්තේද නැත්තේදැයි කියන පමණවූ) සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කෙරේද,

59. සඤ්ඤාවේදයිත නිරෝධ සූත්‍රය- "2 සර්වප්‍රකාරයෙන් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාපත්තිය ඉක්මවා (විත්ත චෛතසිකයන්ගේ නොහොත් සංඥා වේදනාවන්ගේ නොපැවැත්මවූ) සඤ්ඤාවේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියට පැමිණ වාසය කෙරේද

60. පඨවි කසිණ සූත්‍රය:- "2 පෘථිවි කසිණය වඩාද,

61. ආපො කසිණ සූත්‍රය:- "2 ආපොකසිණය වඩාද,

62. තෙජෝ කසිණ සූත්‍රය:- "2 තෙජෝකසිණය වඩාද,

63. වායො කසිණ සූත්‍රය:- "2 වායොකසිණය වඩාද,

64. නීල කසිණ සූත්‍රය:- "2 නීලකසිණය වඩාද,

65. පීත කසිණ සූත්‍රය:- "2 පීත (රන්වන් පැහැති) කසිණය වඩාද,

66. ලොහිත කසිණ සූත්‍රය:- "2 ලොහිත (ලෙහෙවන් පැහැති) කසිණය වඩාද,

67. ඔදාත කසිණ සූත්‍රය:- "2 ඔදාත (සුදුපැහැති) කසිණය වඩාද,

68. ආකාස කසිණ සූත්‍රය:- "2 ආකාස කසිණය වඩාද,

69. විඤ්ඤාණ කසිණ සූත්‍රය:- "2 විඤ්ඤාණකසිණය වඩාද,

69. (A) ආලොක කසිණ සූත්‍රය:- "2 ආලොක කසිණය වඩාද

70. අසුභසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 අසුභ සංඥාව වඩාද,

71. මරණසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 මරණසඤ්ඤාව වඩාද,

72. පටික්කලසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 ආහාරයෙහි පිළිකුල් සඤ්ඤාව වඩාද,

73. අනභිරතසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 නොඇලීම් සංඥාව (කලකිරීම) වඩාද,

74. අනිච්චසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 (පඤ්චස්කන්ධය) අනිත්‍යය යන සංඥාව වඩාද,

75. දුක්ඛසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 අනිත්‍යවූ ස්කන්ධපඤ්චකයෙහි දුක්ඛ යන සංඥාව වඩාද,

76. අනත්තසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 දුක්ඛ ස්කන්ධ පඤ්චකයෙහි අනාත්ම සංඥාව වඩාද,

77. පහාණසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 ප්‍රහාණ සංඥාව වඩාද,

78. විරාගසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 විරාග සංඥාව වඩාද,

79. නිරොධසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 නිර්වාණය අරමුණුකොට උපන් නිරොධසඤ්ඤාව වඩාද,

80. පට්ඨමඤ්ඤාන අනිච්ච සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 අනිත්‍ය සංඥාව වඩාද,

81. පට්ඨමඤ්ඤාන අනත්ත සූත්‍රය:- "2 අනාත්මයක් නැතැයි යන සංඥාව වඩාද,

82. පට්ඨමඤ්ඤාන මරණ සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "2 මරණ සංඥාව වඩාද,

83. පට්ඨමඤ්ඤාන පටික්කල සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "ආහාරයෙහි පිළිකුල් සංඥාව වඩාද,

84. පට්ඨමඤ්ඤාන අනභිරත සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "සියලු ලොකයෙහි කලකිරීම් සංඥාව වඩාද,

85. පට්ඨමඤ්ඤාන අට්ඨක සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "(ගරීරය) ඇටසැකිල්ලෙක යන දෘෂ්ඨික සංඥාව වඩාද,

86. පඨමජ්ඣාන පුළුවක සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "(පණුවන් ගෙන් මිශ්‍රය යන) පුළුවක සංඥාව වඩාද,

87. පඨමජ්ඣාන විනීලක සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "(මළ පසු විශේෂයෙන් නිල්වර්ණය ශරීරය අරමුණුකොට උපන්) විනීලක සංඥාව වඩාද,

88. පඨමජ්ඣාන විච්ඡද්දක සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "(මළ පසු විශේෂයෙන් හටගත් සිදුරු ඇති සිරුර අරමුණුකොට උපන්) විච්ඡදක සංඥාව වඩාද,

89. පඨමජ්ඣාන උද්ධුමාතක සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "(මළ පසු ඉදිමී ගිය ශරීරය අරමුණුකොට උපන්) උද්ධුමාතක සංඥාව වඩාද,

90. පඨමජ්ඣාන බුද්ධානුස්සති සූත්‍රය:- "බුදුගුණ අරමුණු කොට උපන් සිතිය වඩාද,

91. පඨමජ්ඣාන ධම්මානුස්සති සූත්‍රය:- "දහම් ගුණ අරමුණුකොට උපන් සිතිය වඩාද,

92. පඨමජ්ඣාන සංඝානුස්සති සූත්‍රය:- "සඟ ගුණ අරමුණු කොට උපන් සිතිය වඩාද,

93. පඨමජ්ඣාන සීලානුස්සති සූත්‍රය:- "ශීල ගුණය අරමුණුකොට උපන් සිතිය වඩාද,

94. පඨමජ්ඣාන වාගානුස්සති සූත්‍රය:- "තාග ගුණය අරමුණුකොට උපන් සිතිය වඩාද,

95. පඨමජ්ඣාන දෙවතානුස්සති සූත්‍රය:- "දෙවතාවන් සාක්ෂි ස්ථානයෙහි තබා තමන්ගේ ශ්‍රද්ධාදී ගුණයන් අරමුණු කොට උපන් සිතිය වඩාද,

96. පඨමජ්ඣාන ආණාපාණසති සූත්‍රය:- "ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසය අරමුණුකොට උපන් සිතිය වඩාද,

97. පඨමජ්ඣාන මරණසති සූත්‍රය:- "මරණය අරමුණු කොට උපන් සිතිය වඩාද,

98. පඨමජ්ඣාන කායගතාසති සූත්‍රය:- "කෙසාදී කාය කොට්ඨාශයන් අරමුණුකොට උපන් සිතිය වඩාද,

99. පයමජ්ඣාන උපසමානුස්සති සූත්‍රය:- " කෙලෙසුන් සංසිද්ධිම අරමුණුකොට උපන් සිහිය වඩාද,

100. පයමජ්ඣාන සද්ධිනද්‍රිය සූත්‍රය:- "ප්‍රථමධ්‍යානය සමග පැවැත්තාවූ ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය වඩාද,

101. පයමජ්ඣාන විරියිනද්‍රිය සූත්‍රය:- "වීර්යීන්ද්‍රිය වඩාද,

102. පයමජ්ඣාන සතිනද්‍රිය සූත්‍රය:- "සතින්ද්‍රිය වඩාද

103. පයමජ්ඣාන සමාධිනද්‍රිය සූත්‍රය:- "සමාධිනද්‍රිය වඩාද

104. පයමජ්ඣාන පඤ්ඤිනද්‍රිය සූත්‍රය:- "පඤ්ඤිනද්‍රිය වඩාද,

105. පයමජ්ඣාන සද්ධාබල සූත්‍රය:- "ශ්‍රද්ධාබලය වඩාද,

106. පයමජ්ඣාන විරියබල සූත්‍රය:- "වීර්යීබලය වඩාද,

107. පයමජ්ඣාන සතිබල සූත්‍රය:- "ස්මෘතිබලය වඩාද,

108. පයමජ්ඣාන සමාධිබල සූත්‍රය:- "සමාධිබලය වඩාද,

109. පයමජ්ඣාන පඤ්ඤාබල සූත්‍රය:- "ප්‍රඥාබලය වඩාද,

110. දුතියජ්ඣාන අනිච්චසඤ්ඤා සූත්‍රය:- "ද්විතීය ධ්‍යානය සමග පැවැත්තාවූ,

111. දුතියජ්ඣාන අනන්ත සඤ්ඤා සූත්‍රය:- "තෘතීය ධ්‍යානය සමග පැවැත්තාවූ,

112-139. යථාපයමජ්ඣානෙ යාව පඤ්ඤාබල සූත්‍රය:- "යොජෙ තබ්බං චතුර්ථධ්‍යානය සමග පැවැත්තාවූ

113. මෛත්‍රිය සමග පැවැත්තාවූ

114. කරුණාව සමග පැවැත්තාවූ

115. මුදිතාව සමග පැවැත්තාවූ

116. උපෙක්ෂාව සමග පැවැත්තාවූ

117. ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය වඩාද,

118. වීර්යීන්ද්‍රිය වඩාද,

119. සතින්ද්‍රිය වඩාද,

- 120. සමාධිත්ථිය වඩාද,
- 121. පඤ්ඤිත්ථිය වඩාද,
- 122. ශ්‍රද්ධා බලය වඩාද,
- 123. වීර්ය බලය වඩාද,
- 124. ස්මෘති බලය වඩාද,
- 125. සමාධි බලය වඩාද,
- 126. ප්‍රඥාබලය වඩාද,

240. සමුද්දන්තොගාධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම්කිසිවෙකුගේ සිතින් මහා සමුද්‍රය තෙම ස්පර්ශකරණ ලද්දේ වේද ඔහුගේ සිතට සමුද්‍රය කරා ගලායන්නාවූ යම්කිසි කුඩා නදීහු වෙන්නම් ඔවුහු ඇතුළත් වෙතිද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසිවෙකු විසින් කායගතානුස්මෘතිය වඩන ලදද බහුල වශයෙන් කරණලදද ඔහුගේ ඒ භාවනාවට විද්‍යාව භජනය කරන්නාවූ (එහි කොටස්වූ) යම්කිසි කුශලධර්මයෝ වෙත් නම් ඔවුහුද ඇතුළත් වෙති”

241. මහා සංවේග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එක ධර්මයක් තෙම (භාවනා වශයෙන්) වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් කරණ ලද්දේ මහත්වූ සංවේගය (විදර්ශනාව) පිණිස පවතී, මහත්වූ අර්ථය (සතරමාර්ගඥානය) පිණිස පවතී, මහත්වූ යොගක්ෂෙමය (නිර්වාණය) පිණිස පවතී, ස්මෘතිය හා ඥානය (සිහිනුවණ) පිණිස පවතී, දිව්‍යවක්ෂුරහිඥාන ප්‍රතිලාභය පිණිස පවතී, මේ ආත්මභාවයෙහි සැප විහරණය පිණිස පවතී, විද්‍යාවිමුක්තීන්ගේ පල පසක් කිරීම (අර්හත්වය) පිණිස පවතී, ඒ කවර නම් එකධර්මයක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි.

242. මහත්ථ සංවත්තන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි (භාවනා වශයෙන්) වඩන ලද්දේ බහුලවශයෙන් කරණ ලද්දේ මහත්වූ සංවේගය (විදර්ශනාව) පිණිස පවතී, මහත්වූ අර්ථය (මාර්ගඥානය) පිණිස පවතී,

243. මහා යොගක්ඛෙම සූත්‍රය:- “මහත්වූ යොගක්ෂෙමය (නිර්වාණය) පිණිස පවතී,

244. සතිසම්පධඤ්ඤ සූත්‍රය:- “ස්මාතිසම්ප්‍රජන්‍යය පිණිස පවතී,

245. ඤාණදස්සන පටිලාභ සූත්‍රය:- “ඥානදර්ශන ප්‍රති ලාභය පිණිස පවතී,

246. දිට්ඨධම්ම සුඛවිහරණ සූත්‍රය:- “දිට්ඨධම්ම සුඛ විහරණය පිණිස පවතී,

247. විජ්ජා විමුක්ති ඵලසච්ඡිකිරිය සූත්‍රය:- “විද්‍යාවිමුක්තීන්ගේ පල පසක් කිරීම පිණිස පවතී.”

248. කායවිත්ත පස්සම්භන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එක ධර්මයක් වැඩූ කල්හි බහුල වශයෙන් කළ කල්හි කයද සංසිද්දේ, සිතද සංසිද්දේ. විතර්ක විචාරයෝද සංසිද්දේත්. (විද්‍යාව හා සම්බන්ධවූ) විද්‍යාභාගීය සියලු ධර්මයෝ භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්. කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතානුස්මාතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වැඩූ කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කළ කල්හි කයද සංසිද්දෙයි. සිතද සංසිද්දෙයි, විතර්ක විචාරයෝද සංසිද්දේත්. (අජට) විද්‍යාව භජනය කරන්නාවූ සියලුම ධර්මයෝ භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.”

249. අනුප්පන්නාකුසල සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරණ ලද කල්හි නූපන්නාවූ අකුසල ධර්මයෝද නූපදිත්, උපන්නාවූ කුසල ධර්මයෝද නැසෙත්.

2. ‘කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතා සතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වැඩූ කල්හි බහුලවශයෙන් පුරුදු කළ කල්හි නූපන්නාවූ අකුසල ධර්මයෝද නූපදිත්, උපන්නාවූ අකුසල ධර්මයෝද නැසෙත්.”

250. අනුප්පන්න කුසල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරණ ලද කල්හි නූපන්නාවූ කුසල ධර්මයෝද උපදිත්, උපන්නාවූ කුසල ධර්මයෝද බහුලභාවය පිණිස විපුලභාවය පිණිස පවතීත්.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයෙක්ද? කායගතාසනියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි නුපන්නාවූ කුසල ධර්මයෝත් උපදිත්, උපන්නාවූ කුසල ධර්මයෝද බහුල භාවයට විපුල භාවයට පැමිණෙත්.”

251. අවිජ්ජා පහාණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි අවිද්‍යාව නැසේ.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද, කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි අවිද්‍යාව නැසේ. විද්‍යාව උපදී, මමය මාගේය යන මානය නැසේ. අනුසයෝ මුල්සිද්ධි නැසීමට පැමිණෙත්. සංයෝජනයෝ විනාශ වෙත්”

252. විජ්ජුප්පාද සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි විද්‍යාව උපදී.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද කායගතානුස්මෘතියයි මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරණ ලද කල්හි විද්‍යාව උපදී.”

253. මාන පහාණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි මමය මාගේය යන මානය නැසේ.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදුකරන ලද කල්හි මමය මාගේය යන මානය නැසේ.”

254. අනුසය සමුග්ඝාත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි රාගාදී අනුසයෝ මුල්සිද්ධි නැසීමට පැමිණෙත්.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල

වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි රාගාදී අනුසයෝ මුල්සිද්ධි නැසීමට පැමිණෙත්.”

255. සඤ්ඤාපන පභාණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි සංයෝජනයෝ විනාශවෙත්.

2. ‘කවර නම් එකම ධර්මයක්ද කායගතානුස්මෘතියයි මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි සංයෝජනයෝ විනාශ වෙත්.”

256. පඤ්ඤාපහෙද සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ ප්‍රඥාප්‍රහේදය (ප්‍රඥා විශේෂයන් දැනගැනීම) පිණිස පවතී

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ ප්‍රඥාප්‍රහේදය පිණිස පවතී.”

257. අනුපාදා පරිනිබ්බාණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ අනුපාද පරිනිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පවතී

2. “කවරනම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වඩන ලද්දේ බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ අනුපාද පරිනිර්වාණය පිණිස පවතී”

258. අනෙකධාතු පටිච්චේද සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි නොයෙක් ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැන්ම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයන්හි ලක්ෂණ දැනගැන්ම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රහේදගත ඥානය වේ. කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩනලද කල්හි බහුලවශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැන්ම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයෙන් ලක්ෂණ දැන ගැන්ම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රහේද ඥානය වේ”

259. නානාධාතු පටිච්චේදන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි නොයෙක් ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයන්හි ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රභේදගත ඥානය වේ. කවර නම් එකම ධර්මයෙක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයෙන් ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රභේද ඥානය වේ”

260. අනෙකධාතු පටිසම්භිදා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එක ධර්මයක් වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි නොයෙක් ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයන්හි ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රභේදගත ඥානය වේ. කවර නම් එකම ධර්මයෙක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වනාහි වඩන ලද කල්හි බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලද කල්හි ධාතුන්ගේ ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ නානා ස්වභාවයෙන් ලක්ෂණ දැනගැනීම වේ. එම ධාතුන්ගේ ප්‍රභේද ඥානය වේ.”

261-264. සොතාපත්තිඵල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් වඩන ලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ ශ්‍රෝතාපත්ති ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වේ. සකාදාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වේ. අනාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වේ. අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වේ. කවර නම් එකම ධර්මයෙක්ද? කායගතානුස්මෘතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය වඩන ලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ ශ්‍රෝතාපත්තිඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පවතී. සකාදාගාමීඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පවතී, අනාගාමී ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පවතී, අර්හත් ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස පවතී”

265-280. පඤ්ඤාපටිලාභ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකම ධර්මයක් තෙම වඩන ලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරනලද්දේ ප්‍රඥාව ලැබීම පිණිස පවතී. ප්‍රඥාවෘද්ධිය පිණිස පවතී. ප්‍රඥාවෙහි විශාලත්වය පිණිස පවතී. මහත් ප්‍රඥාව ඇති බැව් පිණිස විශාල ප්‍රඥා භාවය පිණිස පවතී, විපුල ප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී, ගම්භීර ප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී, අසාමන්ත (අනභිභවනීය) ඥානය ඇති බැව් පිණිස පවතී, භූරි ප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී, ප්‍රඥා බාහුලය පිණිස පවතී, සීඝ්‍ර (වහ වහා පවත්නා ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, ලඝු (යුහුසුලු) ප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී, හාසු (තුෂ්ටිබහුල) ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, (වහා අවබෝධය ලබන) ජවන ප්‍රඥාව ඇති බැව් පිණිස පවතී, තීක්ෂණ ප්‍රඥාභාවය පිණිස පවතී, (කලකිරුණු ස්වභාව ඇති ප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී.

2. “කවර නම් එකම ධර්මයක්ද? කායගතානුස්මාතියයි. මහණෙනි, මේ එකම ධර්මය තෙම වඩනලද්දේ බහුලවශයෙන් පුරුදු කරන ලද්දේ ප්‍රඥාප්‍රතිලාභය පිණිස පවතී, ප්‍රඥාවෘද්ධිය පිණිස පවතී, ප්‍රඥාවෙහි විශාලත්වය පිණිස පවතී. මහා ප්‍රඥාව ඇති බැව් පිණිස පවතී, විශාල ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී. විපුල ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, ගම්භීර ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, අසාමන්ත ඥානය ඇති බැව් පිණිස පවතී, භූරිප්‍රාඥ භාවය පිණිස පවතී, ප්‍රඥා බාහුලය පිණිස පවතී, සීඝ්‍ර ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, ජවන ප්‍රඥාව ඇති බැව් පිණිස පවතී, තීක්ෂණ ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී, නිර්වේධික ප්‍රාඥභාවය පිණිස පවතී.”

281. අමතාපරිභුඤ්ජන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යමෙක් තුමු කායගතාසතිය පරිභෝග නොකෙරෙත්ද, ඔහු නිර්වාණය (අවබෝධකිරීම වශයෙන්) නොවළඳත්.”

282. අමත පරිභුඤ්ජන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යමෙක් තුමු කායගතාසතිය (භාවනා වශයෙන්) පරිභෝග කෙරෙත්ද ඔහු නිර්වාණය වළඳත්.”

283. අපරිභුත්තාමක සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය පරිභෝග නොකරන ලද්ද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය පරිභෝග නොකරණ ලද්දේ වේ.

284. පරිභ්‍යන්තාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය පරිභොග කරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය පරිභොග කරණ ලද්දේ වේ.”

285. පරිහීනාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන්ගේ කායගතාසතිය පිරිහුණිද ඔවුන්ගේ නිර්වාණය පිරිහුණේය”

286. අපරිහීනාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන්ගේ කායගතාසතිය නොපිරිහුණිද ඔවුන්ගේ නිර්වාණය නොපිරිහුණේය”

287. විරද්ධාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතාසතිය අවබෝධ නොකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය අවබෝධ නොකරණ ලද්දේ වේ.”

288. අවිරද්ධාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතාසතිය සම්පූර්ණකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය සම්පූර්ණ කරණ ලද්දේ වේ.”

289. අමතපමාද සූත්‍රය- “මහණෙනි, යමෙක් තුමු කායගතානුස්මාතිය ප්‍රමාද කළාහුද ඔහු තුමු නිර්වාණය ප්‍රමාද කළාහුය”

290. අමතාප්පමාද සූත්‍රය- “මහණෙනි, යමෙක් තුමු කායගතාසතිය ප්‍රමාද නොකළාහුද, ඔහු තුමු නිර්වාණය ප්‍රමාද නොකළාහුය.”

291. පමුට්ඨාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම්කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාති භාවනාව මතක නැති කරන ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය මතක නැති කරණ ලද්දේ වේ.”

292. අප්පමුට්ඨාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාති භාවනාව මතක නැති නොකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය මතක නැති නොකරණ ලද්දේ වේ.”

293. අනාසෙවිනාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය ආසෙවනය නොකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය ආසෙවනය නොකරණ ලද්දේවේ.

294. ආසෙවිතාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය සෙවනය කරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය සෙවනය කරණ ලද්දේ වේ.”

295. අභාවිතාමන සූත්‍රය- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය නොවඩන ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය නොවඩන ලද්දේ වේ”

296. භාවිතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය වඩන ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය වඩන ලද්දේ වේ.”

297. අබ්‍රලීකතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය බ්‍රල වශයෙන් නොකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය බ්‍රලවශයෙන් පුරුදුනොකරණ ලද්දේ වේ.”

298. බ්‍රලීකතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය බ්‍රල වශයෙන් පුරුදුකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය බ්‍රල වශයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දේ වේ.”

299. අනභිඤ්ඤාතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය (විශෙෂ ඥානයෙන්) දැන නොගන්නා ලදද ඔවුන් විසින් නිර්වාණය (විශෙෂ ඥානයෙන්) දැන නොගන්නා ලද්දේ වේ.”

300. අභිඤ්ඤාතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාතිය (විශෙෂයෙන්) දැනගන්නා ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය විශෙෂයෙන් දැනගන්නා ලද්දේ වේ.”

301. අපරිඤ්ඤාතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාති භාවනාව පිරිසිදු දැන නොගන්නා ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය පිරිසිදු දැන නොගන්නා ලද්දේ වේ.

302. පරිඤ්ඤාතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතානුස්මාති භාවනාව පිරිසිදු දැනගන්නා ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය පිරිසිදු දැනගන්නා ලද්දේ වේ.”

303. අසච්ඡිකතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතාසනිය ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණ ලද්දේ වේ.”

304. සච්ඡිකතාමන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කෙනෙකුන් විසින් කායගතාසනිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරණ ලදද, ඔවුන් විසින් නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරණ ලද්දේ වේ.”,

එකකනිපාතයෙහි සූත්‍ර දහස සමාප්තයි.

දුක නිපාතය.

පළමුවෙනි පණ්ණාසකය.

1. කම්මකාරණ වර්ගය.

1. වජ්ජ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වාසයකරන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ‘මහණෙනි’ කියා හික්ෂුන් ඇමතුසේක. ‘ස්වාමීනි’ කියා ඒ හික්ෂුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන දොෂ (අපරාධ) යෝ වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, මේ ආත්මයෙහි උපදින විපාක ඇති (දෘෂ්ටධර්මික) දොෂයද පරලොචනී උපදින විපාක ඇති (සම්පරායික) දොෂයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, දෘෂ්ටධර්මික දොෂය කවරේද?

3. “මහණෙනි, මෙලොව රජවරු (නිලධාරීහු) අපරාධකාරීවූ සොරෙකු අල්වාගෙන නොයෙක් කම්කටුළු කරවන්නම් (එබඳු සොරා) ඇතැමෙක් දකී.

4. "(රාජපුරුෂයෝ ඔහුට) කසවලින්ද තළක්, වේවැල් වලින්ද තළක්, මුගුරුවලින්ද තළක්, (ඔහුගේ) අතද සිඳිත්, පයද කපත්, අත්පාද සිඳිත්, කණද කපත්, නාසයද කපත්, කන් නාසා දෙකමද කපත්, හිස්කබල උපුටා රත්වූ යගුළි හිස තුළ බහාලීමද කරත්, හිස (හක්ගෙඩියක්) මෙන් මුඩුකිරීමද කරත්. මුඛය විවෘතකොට ඇතුළෙහි පහන් දැල්වීමද කරත්. මුලු සිරුර තෙල් රෙදිවලින් වෙලා ගිනි දැල්වීමද කරත්, අතෙහි තෙල් රෙදි වෙළා ඒ පහනක් මෙන් දැල්වීමද කරත්, බෙල්ල පටන් ගොප් ඇටය දක්වා හම උපුටා යොතින් බැඳ ඇදීමද කරත්, බෙල්ල පටන් කටිය දක්වාද කටිය පටන් ගොප් මස දක්වාද සමඋගුළුවා වැහැරී සිවුරක් සේ පැළඳවීමද කරත්, දෙ දණ දෙ වැලමිටිවල යකඩ වලලු දමා යවුලෙන් බිම සිටුවා ගින්නෙන් පිරිවරාලීමද කරත්, දෙපස මුවැති බිලියෙන් ගසා සම් නහර උපුටාලීමද කරත්, මුලු සිරුර කහවණු පමණට කැපීමද කරත්, සිරුර ආයුධයෙන් කපා ඒ ඒ තන්හි කොස්සෙන් කාරම් ඉසීමද කරත්, භූමියෙහි තබා කන් සිදුරෙහි යවුල් ගසා කරකැවීමද කරත්, සිව් සම් නොසිදෙනසේ දාගලින් ඇට සුණුකොට ශරීරය පිදුරු වැටියක් මෙන් තළා දැමීමද කරත්. රත්වූ තෙලෙන්ද සිරුර ඉසිත්, බල්ලන් ලවාද කවත්, ජීවත්ව සිටියදී හුළෙහි හිඳුවත්, කඩුවෙන්ද හිස සිඳිත්.

5. "මේ කම්කටොලු දක්නා තැනැත්තාහට මෙබඳු සිතක් වෙයි.

"ලාමකවූ (පාප) කර්මයන්ගේ හේතුවෙන්
 (මේ ඡෙදයේ ඉතුරු කොටස මේ සූත්‍රයේ 3, 4, වෙනි ඡෙද මෙනි)

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3, 4 ඡෙද යෙදිය යුතුයි)

'මමද මෙබඳුවූ පාපකර්මයක් කරන්නේ නම් මා ද රජවරු ගෙණ මෙබඳු වූ නානාප්‍රකාරවූ කම්කටුළු කරවන්නහුය.

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 වෙනි ඡෙදය යෙදිය යුතුයි.)

"හෙතෙම මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන දොෂයට බියවූයේ අනුන්ගේ බඩු පැහැර ගනිමින් නොහැසිරෙයි. මහණෙනි, මේ මේ ආත්මයෙහි විපාක ඇති දොෂයයි කියනු ලැබේ.

6. "මහණෙනි, පරලොව විපාක ඇත්තාවූ දොෂය කවරේද? මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි. (කෙසේද) 'කාය දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි පරලෙව්හි වේ. වාග්දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි පරලෙව්හි වේ. මනෝදුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි පරලෙව්හි වේ. මම වනාහි කයින් දුශ්චරිත කරන්නෙමිනම් වචනයෙන් දුශ්චරිත කරන්නෙමි නම් සිතින් දුශ්චරිත කරන්නෙමි නම්, යම් හෙයකින් මම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගතිඇත්තාවූ විකාරව වැටෙන්නාවූ නරකයෙහි නූපදින්නෙමි නම් එසේ වීමට කිනම් කාරණයක් ඇද්ද, හෙතෙම (මෙසේ) සලකා පරලෙව්හි විපාක ඇති දොෂය ගැන බියපත්වූයේ කාය දුශ්චරිතය හැර කායසුවරිතය වඩයි, වාග්දුශ්චරිතය හැර වාක්සුවරිතය වඩයි. මනෝදුශ්චරිතය හැර මනෝසුවරිතය වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්මයක් පරිහරණය කෙරෙයි.

7. "මහණෙනි, මේ පරලෙව්හි විපාක ඇති දොෂයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි දොෂයෝ වෙත්. මහණෙනි, එහෙයින් මේ කාරණයෙහිදී තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි. මේ ආත්මභාවයෙහි විපාක ඇත්තාවූ දොෂයට බියවන්නෙමු. පරලොවෙහි විපාක ඇත්තාවූ දොෂයට බිය වන්නෙමු. වරදට බියවන ස්වභාව ඇත්තෝ වරදෙහි බිය දක්නා ස්වභාවය ඇත්තෝ වන්නෙමු' යි (කියායි.)

8. "මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයි මහණෙනි, වරදෙහි බියවනසුළුවූ, වරදෙහි බිය දක්නාසුලුවූ තැනැත්තෝ සියලු වරදින් මිදෙත් යන මේ කාරණය අවශ්‍යයෙන් සිදුවිය යුත්තෙකි

2. පට්ඨාන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලොව ලබාගැනීමට දුෂ්කරවූ මේ වියඪියෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. ඒ කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ගිහිගෙයි වාසය කරන්නාවූ ගිහියන් විසින් සිවුරු, පිණ්ඩපාත, සෙනසුන් (වාසස්ථාන), ගිලන්පස, බෙහෙත් පිරිකර යන මේ පසය සපයාගනු පිණිස යම් වියඪියක් වෙතම් (එයද), ගිහිගෙයින්

නික්ම අනගාරිය නම් ශාසනයෙහි පැවිදි වූවන්ගේ සියලු ආශාවන්ගේ බැහැරලීමයි කියනලද නිර්වාණය පිණිස යම් වීයථියකුත් වේ නම් එයද (යන මේ දෙකයි.)

3. "මහණෙනි, ලොව මේ වීයථිය දෙක වනාහි ලබාගැනීමට දුෂ්කර වෙත්. මහණෙනි, මේ වීයථිය දෙක අතුරෙන් යම් මේ සියලු ආසාවන්ගේ දුරලීම පිණිස වීයථියක් වේද, මෙය අග්‍රයි. මහණෙනි, එහෙයින් මේ කරුණෙහිදී මෙසේ හික්මිය යුතුයි. (කෙසේද?) (ස්කන්ධාදී) සියලු ආසාවන්ගේ බැහැරලීම පිණිස වීයථිය කරන්නෙමු (යි කියයි). මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයි."

3. තපනීය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, (සිත්) තැවීම කරන්නා වූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. ඒ දෙදෙන කවරහුදයත්, මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙකු විසින් කාය දුශ්චරිතය කරණ ලද්දේවේද, කාය සුවරිතය නොකරණ ලද්දේවේද, වාග්දුශ්චරිතය කරණලද්දේ වේද, වාක්සුවරිතය නොකරණ ලද්දේවේද, මනෝ දුශ්චරිතය කරණ ලද්දේ වේද, මනෝ සුවරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, හෙතෙම 'මා විසින් කාය දුශ්චරිතය කරණ ලද්දේය'යි තැවෙයි. 'කාය සුවරිතය මවිසින් නොකරණ ලද්දේය'යි තැවෙයි, 'වාග් දුශ්චරිතය මවිසින් කරන ලද්දේය'යි තැවෙයි, 'වාක් සුවරිතය මවිසින් නොකරණ ලද්දේය'යි තැවෙයි. මනෝ දුශ්චරිතය කරණ ලද්දේය'යි තැවෙයි 'මනෝ සුවරිතය නොකරණ ලද්දේය'යි තැවෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි තැවීම කරන්නෝය."

4. අතපනීය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, (සිත්) තැවීම් නො කරන්නාවූ මේධර්මයෝ දෙදෙනෙක්වෙත්, කවර දෙදෙනෙක්ද යත් මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙක් විසින් කායසුවරිතය කරණ ලද්දේ වේද, කාය-දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේවේද, වාක්සුවරිතය කරණ ලද්දේ වේද, වාග්දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, මනෝ සුවරිතය කරණ ලද්දේ වේද, මනෝ දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, හෙතෙම 'මවිසින් කාය සුවරිතය කරණ ලද්දේය'යි නොතැවෙයි. 'මවිසින් කාය

දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේය'යි නොතැවෙයි. 'මවිසින් වාක් සුවරිතය කරණ ලද්දේය'යි නොතැවෙයි 'මවිසින් වාක් දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේය'යි නොතැවෙයි. 'මවිසින් මනො සුවරිතය කරණ ලද්දේය'යි නොතැවෙයි. 'මවිසින් මනොදුශ්චරිතය නොකරණලද්දේය'යි නොතැවෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි තැවීම් නොකරන්නෝ වෙත්."

5. උපඤ්ඤාත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මම ධර්මයන් දෙදෙනෙක් අවබෝධ කෙළෙමි. කුලල ධර්මයන්හි යම් නොසතුටු බවක් වේද, පවි නැසීමට කරනු ලබන වියඪියෙහි යම් නොපසුබස්නා බවෙක් වේද මහණෙනි, මම නොපසුබස්නා වියඪී ඇත්තේ වියඪී කරමි. (කෙසේද?)

2. "ඒකාන්තයෙන් ශරීරයෙහි සමද නහරද ඇටද ඉතිරි වේවා! මස් හා ලේ වියලේවා! පුරුෂ ශක්තියෙන් පුරුෂ වියඪීයෙන්, පුරුෂ පරාක්‍රමයෙන් යමකට පැමිණිය යුතුද, ඊට නොපැමිණ වියඪීයාගේ තැවීමක් නොවන්නේය.

3. "මහණෙනි, එසේ වූ මා විසින් සමාක් සම්බෝධිය අප්‍රමාදය නිසා අවබෝධ කරණ ලද්දීය. නිරුත්තරවූ යොගක්ෂෙම සංඛ්‍යාත නිර්වාණය අප්‍රමාදයෙන් අවබෝධකරණ ලද්දේය.

4. මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් සිරුරෙහි සමද නහරද ඇටද ඉතිරිවේවා! මස් හා ලේ වියලේවා! පුරුෂ ශක්තියෙන් පුරුෂ වියඪීයෙන් පුරුෂ පරාක්‍රමයෙන් යම් ගුණ සමූහයකට පැමිණිය යුතුද, ඊට නොපැමිණ වියඪීයාගේ තැවීමක් නොවන්නේය' (යිද කියා).

5. "ඉදින් තෙපිද නොපසුබස්නා වියඪීය කරන්නහු නම්, මහණෙනි, කුලපුත්‍රයෝ යම් ප්‍රයෝජනයක් ලබනු පිණිස මනාකොටම ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිය නම් ශාසනයෙහි පැවිදි වෙත්ද, තෙපිත් (මඟ) බඹසර කෙළවරකොට ඇති උත්තරීතරවූ ඒ (අර්හත්වය) නොබෝ කලකින්ම මේ ආත්ම භාවයෙහිම තෙපිම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ගෙන ඊට පැමිණ වාසය කරන්නාහුය. මහණෙනි, එහෙයින්

මේ කරුණෙහි ලා (නොප විසින්) මෙසේ හික්මිය යුතුයි (කෙසේද?) ඒකාන්තයෙන් ශරීරයෙහි සමද, නහරද, ඇටද, ඉතිරිවේවා! මස් හා ලේ වියලේවා! පුරුෂ ශක්තියෙන් පුරුෂ වියඪියෙන් පුරුෂපරාක්‍රමයෙන් යමකට පැමිණියයුතුද, ඊට නොපැමිණ වියඪියාගේ නැවැත්ම නොවන්නේය (යි සිතා) නොපසුබස්නා වියඪිය කරන්නෙමුය'යි කියයි. මහණෙනි, නොප විසින් මෙසේම හික්මිය යුතුයි”

6. සඤ්ඤාපනීය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, සංයෝජනයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ (ඉපදීමට හේතුවූ), ධර්මයන් කෙරෙහි යම්බඳුවූ පස් කම් රස විදීම වශයෙන් දක්නා ස්වභාවක් වේද, සංයෝජනයන්ට ප්‍රත්‍යයවූ ධර්මයන් කෙරෙහි යම්බඳුවූ (කළකිරීම) උකටලීම වශයෙන් දක්නා ස්වභාවක් වේද (යන මේ දෙදෙනයි).

2. “මහණෙනි, සංයෝජනයන්ට ප්‍රත්‍යවූ ධර්මයන් පස් කම් රස විදීම වශයෙන් දක්නා ස්වභාවය ඇතිව වාසය කරණ තැනැත්තේ රාගය දුරුනොකරයි. ද්වේෂය දුරුනොකරයි. මොහය දුරුනොකරයි. රාගය දුරු නොකොට, ද්වේෂය දුරු නොකොට, මොහය දුරුනොකොට ජාතියෙන්ද, ජරාවෙන්ද, මරණයෙන්ද සොකයෙන්ද, වැළපීම්වලින්ද, කායික දුක්ඛයන් ගෙන්ද, වෛතසික දුක්ඛයන්ගෙන්ද දැඩි ආයාසයන්ගෙන්ද නොමිදෙයි. (හෙතෙම) සසර දුකින් නොමිදේ යයි කියමි.

3. “මහණෙනි, සංයෝජනයන්ට ප්‍රත්‍යවූ ධර්මයන් නිර්වේද වශයෙන් දක්නා සුලුව වාසය කරණ තැනැත්තේ රාගය දුරුකරයි. ද්වේෂය දුරුකරයි, මොහය දුරුකරයි, රාගය දුරුකොට, ද්වේෂය දුරුකොට, මොහය දුරුකොට, ජාතියෙන්ද ජරාවෙන්ද, මරණයෙන්ද, ශොකයෙන්ද, වැළපීම්වලින්ද, කායික දුක්ඛයන් ගෙන්ද, වෛතසික දුක්ඛයන් ගෙන්ද, දැඩි ආයාසයන් ගෙන්ද මිදෙයි. (හෙතෙම) සසර දුකින් මිදෙයිද කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වූ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්.”

7. කණ්ඨ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කළුවූ අකුසල්වූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර නම් දෙදෙනෙක්ද යත්, (පව් කිරීමෙහි)

ලජ්ජාරහිත භාවයද, (පවි කිරීමෙහි) බිය නොවන බවද වෙත්. මහණෙනි, මේ ධර්මදෙක කළු ධර්මයෝයි.”

8. සුක්ක සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සුදු වූ, කුසල් වූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර නම් දෙදෙනෙක්ද යත් (පවි කිරීමෙහි) ලජ්ජාවද, (පවි කිරීමෙහි) බියද, යන දෙදෙනයි). මහණෙනි, මේ ධර්ම දෙක සුදු වූ ධර්මයෝ වෙත්.”

9. වරියා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සුදු වූ කුසල් ධර්මයෝ දෙදෙන ලොව පාලනය කරත්. කවර දෙදෙනෙක්ද? ලජ්ජාවද බියද (යන දෙකයි). මහණෙනි, මේ සුදු වූ කුසල ධර්ම දෙක ලොව පාලනය නොකරන්නාහු නම් මෙහි වැදූ මව කියා හෝ කුඩාමව කියා හෝ නැන්දනිය කියා හෝ ගුරුවරයාගේ භාය්‍යාව කියා හෝ ගරු කටයුත්තන්ගේ භාය්‍යාවය කියා හෝ නොපෙනෙන්නේය. ලෝ වැසි තෙම එළවත්, බැටළුවත්, මෙන්ද, කුකුළත්, උගරන් මෙන්ද, බලු හිවලුන් මෙන්ද, සංකරයට පැමිණෙන්නේය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් මේ සුදු වූ කුසල් ධර්ම දෙක ලොකයා පාලනය කෙරෙත්ද, එහෙයින් මව කියා හෝ කුඩා මව කියා හෝ නැන්දනිය කියා හෝ ගුරුවරයාගේ භාය්‍යාව කියා හෝ ගරු කටයුත්තන්ගේ භාය්‍යාව කියා හෝ හැඟීමක් ඇති වන්නේය.”

10. වස්සුපනායික සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ වස් එළඹීම් දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, පෙරවස් එළඹීමද, පසුවස් එළඹීමද යන දෙකයි, මහණෙනි, මේ දෙක වස්එළඹීම් වෙති”

(පළමුවෙනි කම්මකාරණ වර්ගය නිමි)

2 අධිකරණ වර්ගය.

1. සෙබබල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, පරික්ෂාකිරීමේ බලයද භාවනා බලයද යන දෙකයි.

2. "මහණෙනි, පරීක්ෂා කිරීමේ බලය කවරේද? මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙක් මෙසේ පරීක්ෂා කරයි. (කෙසේද?) කාය දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද පරලොවෙහිද වේ. වාග්දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද පරලොවෙහිද වේ. මනෝදුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද, පරලෙව්හිද වේය කියායි. හෙතෙම මෙසේ නුවණින් සලකා බලා කාය දුශ්චරිතය හැර කාය සුවරිතය වඩයි. වාග්දුශ්චරිතය හැර වාග්සුවරිතය වඩයි. මනෝදුශ්චරිතය හැර මනෝ සුවරිතය වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්ම භාවයක් පරිහරණය කෙරෙයි. (රකියි). මහණෙනි මේ පරීක්ෂා කිරීමේ බලයයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, භාවනා බලය කවරේද? මහණෙනි, මේ බල දෙක අතුරෙන් යම් මේ භාවනා බලයක්වේද, මේ බලය (අර්හත්වයට නොපැමිණ සෝවාන් ආදී මාර්ගයන්හි හැසිරෙන) ශෛක්ෂයන් සම්බන්ධ ඥානබලය වේ. මහණෙනි, හෙතෙම ශෛක්ෂ බලය නිසා රාගය දුරුකරයි, ද්වේෂය දුරුකරයි. මොහය දුරුකරයි. රාගය දුරුකොට, ද්වේෂය දුරුකොට, මොහය දුරුකොට යමක් අකුසල්වේද එය නොකෙරෙයි. යමක් පව් වේද එය සෙවනය නොකෙරෙයි. මහණෙනි, මේ භාවනා බලයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මොහු දෙදෙන වනාහි භාවනා බලයෝ වෙති."

2. බොජ්ඣංගබල සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්දයත්, පරීක්ෂාකිරීමේ බලයද, භාවනා බලයද යන දෙදෙනයි.

2. "මහණෙනි, පරීක්ෂාකිරීමේ බලය කවරේද? මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙක් මෙසේ පරීක්ෂා කරයි. (කෙසේද?) කාය දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහි ද පරලොවෙහිද වේ. වාග්දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මයෙහිද පරලොවෙහිද වේ. මනෝදුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය තෙම මේ ආත්මභාවයෙහිද, පරලෙව්හිද වේය කියායි. හෙතෙම මෙසේ නුවණින් සලකා බලා කායදුශ්චරිතය

හැර කාය සුවර්තය වඩයි. වාග්දුශ්චරිතය හැර වාග්සුවර්තය වඩයි. මනෝ දුශ්චරිතය හැර මනෝසුවර්තය වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්මභාවයක් පරිහරණය කෙරෙයි. (රකියි) මහණෙනි, මේ පරීක්ෂාකිරීමේ බලයයි කියනු ලැබේ.

3. “මහණෙනි, භාවනාබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ සමාති සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ ධර්මවිවය සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ ධර්මවිවය සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ වීයාර්ය සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ පීති සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ පස්සද්ධි සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ සමාධි සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකයන් ඇසුරුකළොවු, විරාගය ඇසුරුකළොවු, දුක්ඛනිරෝධය ඇසුරුකළොවු කෙලෙසුන් නැසීම හා නිවන් අරමුණට පැමිණීම ඇත්තාවූ උපෙක්ෂා සම්බොද්ධාංගය වඩයි. මහණෙනි, මේ භාවනා බලයයි කියනු ලැබේ.

“මහණෙනි, මොහු වනාහි බලයෝ දෙදෙන වෙත්.

3. ක්‍රියාබල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: පරීක්ෂාකිරීමේ බලයද භාවනා බලයද යන දෙදෙනයි.

2. “මහණෙනි, පරීක්ෂා කිරීමේ බලය කවරේද? මහණෙනි, මෙලොව ඇතැමෙක් මෙසේ පරීක්ෂා කරයි. (කෙසේද?) කායදුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද පරලොවෙහිද වේ. වාග්දුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද පරලොවෙහිද වේ. මනෝදුශ්චරිතයාගේ ලාමකවූ විපාකය වනාහි මේ ආත්මභාවයෙහිද පරලොවෙහිද වේය කියයි. හෙතෙම මෙසේ නුවණින් සලකා බලා කායදුශ්චරිතය හැර කාය සුවරිතය වඩයි. වාග් දුශ්චරිතය හැර වාග්සුවරිතය වඩයි. මනෝදුශ්චරිතය හැර මනෝසුවරිතය වඩයි. පිරිසිදුවූ ආත්මභාවයක් පරිහරණය කරයි (රකියයි). මහණෙනි, මේ පරීක්ෂාකිරීමේ බලයයි කියනු ලැබේ.

3. “මහණෙනි, භාවනාබලය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක (කල්පනාකිරීම) සහිතවූ, විචාර (අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) සහිතවූ විචේකයෙන් හටගත්තාවූ ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමද්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. විතර්ක විචාරයන්ගේ සන්සිඳීමෙන් ස්වකීය සන්තානයෙහි මනාකොට පැහැදීම ඇති විත්තයාගේ එකට පහළවීම් (එකඟ බැව්) ඇති විතර්ක රහිතවූ, විචාර රහිතවූ, සමාධියෙන් හටගත්තාවූ ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ද්විතීයද්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසයකරයි ප්‍රීතියෙහි නො ඇලීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තෙක්ව වාසයකරයි. සිහි ඇත්තේ, මනා නුවණ ඇත්තේ සැපයද කයින් විඳි. (බුද්ධාදි) ආර්යයෝ (එහි වසන්තා) උපෙක්ෂා ඇත්තේය, සිහි ඇත්තේය, සැප විහරණ ඇත්තේයයි කියන්ද ඒ තෘතීයධ්‍යාන සමාපත්තියට එළඹ වාසය කෙරෙයි (කායික) සුඛ ප්‍රභාණයෙන් (දුරුකිරීමෙන්) ද, දුඃඛ ප්‍රභාණයෙන්ද පළමුකොටම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ බැහැරලීමෙන් දුක් නැත්තාවූ සැප

නැත්තාවූ උපෙක්ෂා ස්මෘති දෙදෙනගේ පිරිසිදු බව ඇති වතුර්ථධ්‍යාන සම්පත්තියට එළඹ වාසයකෙරෙයි. මහණෙනි, මේ භාවනා බලයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මොහු බලයෝ දෙදෙන වෙති”

4. ධම්මදෙසනා සූත්‍රය- “මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ මේ ධර්මදෙශනාවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: සංක්ෂෙප වශයෙන් කරණ දෙශනාවය, විස්තර වශයෙන් කරණ දෙශනාවය යන දෙදෙනයි. මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි තථාගතයන්ගේ ධර්මදෙශනාවෝයි.”

5. අධිකරණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (විවාදාදී) අධිකරණයන් අතුරෙන් යම් අධිකරණයෙක්හි ඇවතට පැමිණි භික්ෂුතෙමේද වොදක භික්ෂු තෙමේද මනාකොට තමාම (තමන්ගේ දෝෂය) පරීක්ෂා නොකෙරෙත්ද, මහණෙනි, ඒ අධිකරණයෙහිලා මෙය අවශ්‍යයෙන් වියයුතුයි. (එනම්) ඒ අධිකරණය දීර්ඝ භාවයට නපුරු බවට, කර්කශ භාවයට පැමිණෙන්නේය, භික්ෂුහු තුමුද සැපසේ වාසය නොකරන්නාහුය (යන මේ වසයෙනි).

2. “මහණෙනි, යම් අධිකරණයෙක්හි ඇවතට පැමිණි භික්ෂු තෙමේද වොදක භික්ෂු තෙමේද මනාකොට තුමුම තමන් පරීක්ෂා කෙරෙත්ද, මහණෙනි, ඒ අධිකරණය දීර්ඝ භාවයට කුරුභාවයට කර්කශ භාවයට නොපැමිණෙන්නේය, භික්ෂුහු තුමුද සැපසේ වාසයකරන්නාහු යන මේ කාරණය අවශ්‍යයෙන් වන්නේය.

3. “මහණෙනි, ඇවතට පැමිණියාවූ භික්ෂුතෙමේ කෙසේ නම් තෙමේම තමන්ගේ දෝෂය පරීක්ෂාකෙරේද? වරදට පැමිණි මහණ තෙමේ මෙසේ පරීක්ෂා කෙරෙයි: ‘මම වනාහි කායද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ ඇවතකට පැමිණියෙමිද, කායද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුශලයකට පැමිණෙන්නාවූ මා ඒ (වොදක) භික්ෂුතෙම දුටුවේය. (ඉදින්) මම කාය ද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශ මාත්‍රවූ අකුශලයකට නොපැමිණියේනම් ඒ මහණතෙම කායද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුශලයකට නොපැමිණියේ නම් ඒ මහණතෙම

කායද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුශලයකට පැමිණෙන්නාවූ මා නොදක්නේය. යම් හෙයකින් වනාහි මම කායද්වාරයෙන් කිසියම් ස්වල්ප මාත්‍රවූ ඇවතකට පැමිණියෙමිද, එහෙයින්ම ඒ මහණතෙම කයින් කිසියම් ස්වල්ප මාත්‍රවූ අකුශලයකට පැමිණෙන්නාවූ මා දුටුයේය. ඒ හික්ෂුතෙම කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ ඇවතකට පැමිණෙන්නාවූ මා දැක නොසතුටු සිත් ඇත්තේ විය. නොසතුටු සිත් ඇත්තේම ඒ මහණතෙම නොසතුටු සිතින් යුත් වචන මට කීවේය. ඒ හික්ෂුව විසින් නොසතුටු සිතින් යුත් වචන කියන ලද්දාවූ මම නොසතුටු සිත් ඇත්තේ වීමි. නොසතුටු සිත් ඇත්තේම අනුන්ට කියෙමි. මෙසේ ඒ අධිකරණයෙහිවූ අපරාධය තෙම මාම මැඩගෙණ ඉක්මවා ගියේය. (කෙසේදයත්) තීරුව ගෙවිය යුතු තැන පසුකොට තීරුව නොගෙවා ගෙණගිය භාණ්ඩයක් නිසා තීරුව දියයුතු අය (තමා කළ) ඒ අපරාධයෙන් මඩිනු ලබන්නාක් මෙනි.”

4. “මහණෙනි, මෙසේ ඇවතටද පැමිණියාවූ මහණ තෙම මනාකොට තෙමේම තමන් පරීක්ෂා කෙරෙයි. මහණෙනි, වෝදක හික්ෂු තෙමේ මනාකොට තෙමේම තමන් කෙසේ නම් පරීක්ෂා කෙරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි වෝදක හික්ෂු තෙමේ මෙසේ පරීක්ෂා කෙරෙයි (කෙසේද?) වරදකළ මේ හික්ෂු තෙම වනාහි කායද්වාරයෙන් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුශලයකට පැමිණියේය. කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුශලයකට පැමිණෙන්නාවූ ඒ මේ මහණ (මම) දුටුයෙමි. මේ මහණ තෙම කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුසලයකට ඉදින් නොපැමිණියේ නම් කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුසලයකට පැමිණෙන්නාවූ මේ මහණ (මම) නොදක්නෙමි යම් හෙයකින් වනාහි මේ මහණතෙම කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුසලයකට පැමිණියේද එහෙයින්ම කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුසලයකට පැමිණෙන්නාවූ මේ මහණ (මම) දුටුයෙමි. කයින් කිසියම් ලෙශමාත්‍රවූ අකුසලයකට පැමිණෙන්නාවූ මේ මහණ දැක (මම) ද නොසතුටු සිත් ඇත්තේවීමි. නොසතුටු සිත් ඇත්තේම මම මේ මහණහුට නොසතුටු සිතින් යුත් වචන කියෙමි. මේ

මහණතෙම විසින් නොසතුටු තෙපුල් කියන ලද්දේම නොසතුටු සිත් ඇත්තෙක් වූයේය. නොසතුටු සිත් ඇත්තේම අනුන්ට කීයේය. මෙසේ භාණ්ඩයක් නිසා (වරදට පැමිණි) සුචත් දෙන්නෙකු මැඩගෙන (තමා කළ අපරාධය) යන්නාක් මෙන් මා කළ දෙයෙහි දොෂය මා ම මැඩගෙන සිටියේය' කියයි.

5. "මහණෙනි, මෙසේ වොදක භික්ෂු තෙම (වනාහි) තමාම තමන් ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කෙරෙයි.

"මහණෙනි, යම් අධිකරණයෙකිහි ඇවතට පැමිණි (ඇවැත්) භික්ෂුතෙමේද වොදක භික්ෂුතෙමේද මනාකොට තමාම තමන් ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා නොකරත්ද, මහණෙනි, ඒ අධිකරණය දීර්ඝභාවයට, රඵබස් ඇතිබවට, අතින් පයින් පහරදීම් ආදියට පැමිණෙන්නේයයිද භික්ෂු තුමුන් සැපසේ වාසය නොකරන්නාහුයයිද අවශ්‍යයෙන් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. මහණෙනි, යම් අධිකරණයෙකිහි ඇවතට පැමිණි භික්ෂුතෙමේද වොදක භික්ෂු තෙමේද මනාකොට තුමුම තමන් ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා කෙරෙත්ද, මහණෙනි, ඒ අධිකරණය දීර්ඝ භාවයට රඵබස් ඇති බවට අත් පා ආදියෙන් පහරදීම් ආදි කර්කශ භාවයට නොපැමිණෙන්නේයයිද භික්ෂුහුත් සැපසේ වාසය කරන්නාහුයයිද අවශ්‍යයෙන් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි"

6. අධම්ම වරියා සූත්‍රය 1. එකල්හි (නාමගොත්‍රයෙන් අප්‍රසිද්ධවූ) එක්තරා බ්‍රාහ්මණයෙක් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද එතැනිහි එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවූයේය, සතුටුවිය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ (සතුටුසාමීච්චි) කථාව ඉවරකොට එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකෙළේය.

2. "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙලොව යමක් හෙතෙකොටගෙන ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි අපාය නම්වූ විනිපාත නම්වූ නරකයෙහි උපදිත් නම් ඒ හේතුව කවරේද; ඒ ප්‍රත්‍යය කවරේද?"

3. බ්‍රාහ්මණය, අධර්මවයඹාව හෙතෙකොටගෙන මෙසේ මේ ලොකයෙහි ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන්

මරණීන් මත්තෙහි අපාය නම්වූ දුගති නම්වූ විනිපාත නම්වූ නරකයෙහි උපදිත්.”

4. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේනම් යමක් හේතු කොටගෙන මෙලොව ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණීන් මත්තෙහි සුගති සංඛ්‍යාතවූ ස්වර්ගලොකයෙහි උපදිත් නම් ඒ හේතු කවරේද, ඒ ප්‍රත්‍යය කවරේද?”

5. “බ්‍රාහ්මණය, ධර්මවයථා නම් සමවයථාව හේතු කොටගෙන මෙසේ මේ ලොකයෙහි ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණීන් මත්තෙහි සුගති නම් ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදිත්”

6. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (නුඹවහන්සේගේ දෙශනාව) ඉතා යහපති, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා මැනවි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යටිකුරුකොට තබනලද්දක් යම්සේ උඩුකුරුකොට තබන්නේද, වසන ලද්දක් යම්සේ එළිදරව් කරන්නේද, මංමුළාවුවෙකුට යම්සේ මාර්ගය කියන්නේද, ඇස් ඇත්තාහු රූපයන් දකිත්වායි අන්ධකාරයෙහි තෙල් පහනක් යම්සේ ඔසවන්නේද එපරිද්දෙන් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරනලද්දේය. මේ මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද ධර්මයද හික්ෂු සංසයාද සරණයෙමි. භවත් ගෞතම තෙමේ අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියාමු උපාසකයෙකු කොට මා දරණසේක්වා”

7. ජාණ්ඩසොණී සූත්‍රය:- 1. එකල්හි ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවූයේය. සතුටුවිය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ (සතුටු සාමිච්චි) කථාව ඉවරකොට එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ඒ බමුණුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකෙළේය.

2. (මේ ඡෙදය මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 2 ඡෙදය මෙහි.)

3. “බ්‍රාහ්මණය, කරණලද බැවින්ද, නොකරණලද බැවින්ද මෙසේ මෙලොව ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හේදයෙන්

මරණින් මත්තෙහි අපාය නම්වූ, දුර්ගති නම්වූ, විනිපාත නම්වූ නරකයෙහි උපදිත්”

4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 6 වෙනි සූත්‍රයේ 4 වෙනි ඡේදය මෙනි.)

5. “බ්‍රාහ්මණය, කරණලද බැවින්ද නොකරණලද බැවින්ද, මෙසේ මෙලොව ඇතැම් සත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති නම්වූ ස්වර්ගලොකයෙහි උපදිත්”

6. “භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් වදාරණ ලද්දාවූ, විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණ ලද්දාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් මම නොදනිමි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂෙපයෙන් වදාරණ ලද්දාවූ විස්තර වශයෙන් අර්ථය විභාග නොකරණලද්දාවූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථය විස්තර වශයෙන් යම්සේ මම දැනගනිමිද ඒ භවත් ගෞතමතෙම මට ධර්මය දෙශනා කරණසේක් නම් ඒ ඉතා මැනව.”

7. “බ්‍රාහ්මණය, එසේවිනම් අසව, මනාකොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි” ජානුස්සෝණී බ්‍රාහ්මණ තෙමේ “පින්වතුන් වහන්ස, එසේ යහපතැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්නේය. භාග්‍යවත් තෙමේ මේ වදාළසේක.

8. “බ්‍රාහ්මණය, මෙලොව ඇතැමෙකු විසින් කාය දුශ්චරිතය කරණ ලද්දේ වේද, කායදුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, වාග් දුශ්චරිතය කරණලද්දේ වේද, වාග් දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, මනෝදුශ්චරිතය කරණ ලද්දේ වේද, මනෝදුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ වනාහි කළ බැවින්ද නොකළ බැවින්ද මෙසේ මෙලොව ඇතැම් සත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි අපාය නම්වූ, දුර්ගති නම්වූ, විනිපාත නම්වූ නිරයෙහි උපදිත්. බ්‍රාහ්මණය, මෙලොව ඇතැමෙකු විසින් කායසුචරිතය කරණ ලද්දේ වේද, කාය දුශ්චරිතය නොකරණලද්දේ වේද, වාග්සුචරිතය කරණ ලද්දේ වේද, වාග්දුශ්චරිතය නොකරණ ලද්දේ වේද, මනෝසුචරිතය කරණ ලද්දේ වේද, මනෝදුශ්චරිතය නොකරණ

ලද්දේ වේද බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන් කරන ලද හෙයින්ද නොකරන ලද හෙයින්ද මෙසේ මෙලොව ඇතැම් සත්ත්වයෝ ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සුගති නම්වූ, ස්වර්ග නම්වූ ලොකයෙහි උපදිත්.”

9. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 6 වෙනි සූත්‍රයේ 6 වෙනි ඡේදය මෙනි.)

8. ආනන්දපණ්ණ සූත්‍රය:- 1 ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවත් බුදුරජ යම් තැනෙකහිද එහි එළඹියේය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මනාකොට වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය වදාළසේක. “ආනන්දය, කායදුශ්චරිතයද වාග්දුශ්චරිතයද මනෝදුශ්චරිතයද එකාන්තයෙන් නොකටයුතුයයි මම කියමි”

2. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් මේ කායදුශ්චරිතයද වාග්දුශ්චරිතයද මනෝදුශ්චරිතයද එකාන්තයෙන් නොකටයුතුයයි ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, නොකටයුතුවූ ඒ කරණු ලබන කල්හි කිනම් දොෂයෙක් අවශ්‍යයෙන් ඇති වන්නේද?”

3. “ආනන්දය, මා විසින් යම් මේ කායදුශ්චරිතයද වාග් දුශ්චරිතයද මනෝදුශ්චරිතයද එකාන්තයෙන් නොකට යුතුයයි ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, නොකටයුතුවූ එය කරණු ලබන කල්හි මේ ආදීනවය අවශ්‍යයෙන් ඇතිවිය යුතුයි. (කුමක්ද?) තෙමේද තමන්ට දොෂ කියයි. දැන නින්දා කරත්. (තමන් පිළිබඳ) ලාමකවූ කීර්තිශබ්දයක් වෙසෙසින් උස්ව පැනනඟී, සිහිමුළාව මැරෙයි. ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි අපාය නම්වූ, දුර්ගති නම්වූ, විනිපාත නම් වූ නරකයෙහි උපදී ආනන්දය, මවිසින් යම් මේ කායදුශ්චරිතයද වාග් දුශ්චරිතයද, මනෝදුශ්චරිතයද එකාන්තයෙන් නොකටයුතුයයි ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේද, එය කරණු ලබන කල්හි මේ දොෂය තෙම අවශ්‍යයෙන් විය යුතුයි.

“ආනන්දය, මම කායසුචරිතයද වාග්සුචරිතයද මනෝ සුචරිතයද එකාන්තයෙන් කටයුතුයයි කියමි”

4. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් මේ කාය සුවර්තයද, වාග් සුවර්තයද, මනෝ සුවර්තයද, ඒකාන්තයෙන් කටයුතුයයි ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, කටයුතුවූ එය කරණු ලබන කල්හි කවර ආනිසංසයක් බලාපොරොත්තුවිය යුතුද?”

5. “ආනන්දය, මවිසින් යම් මේ කායසුවර්තයද, වාග්සුවර්තයද මනෝසුවර්තයද, ඒකාන්තයෙන් කටයුතුයයි ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, කටයුතුවූ එය කරණුලබන කල්හි මේ ආනිසංසය බලාපොරොත්තුවිය යුතුයි. (කුමක්ද?) තෙමේද තමන්ට දොස් නොකියයි නුවණැත්තෝ දැන ප්‍රශංසා කෙරෙත්. යහපත්වූ කීර්තිශබ්දයක් වෙසෙසින් උස්ව පැනනඟී. සිහි මූලාබවක් නැතිව කඵරිය කෙරෙයි, ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදී, ආනන්දය, මවිසින් යම් මේ කායසුවර්තයද වාග්සුවර්තයද, මනෝ සුවර්තයද ඒකාන්තයෙන් කටයුතුයයි ප්‍රකාශකරණ ලද්දේද, කටයුතුවූ එය කරණු ලබන කල්හි මේ ආනිසංසය බලාපොරොත්තු වියයුතුයි.”

9. අකුසලප්පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අකුසලය දුරුකරවී. මහණෙනි, අකුසලය දුරුකිරීමට හැක්කේය. මහණෙනි, ඉදින් අකුසලය දුරුකරන්ට නොහැකිවන්නේ නම්, ‘මහණෙනි, අකුසලය දුරුකරවී’ යයි මම මෙසේ නොකියමි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් වනාහි අකුසලය දුරුකරන්ට හැකිවන්නේද එහෙයින්ම ‘මහණෙනි, අකුසලය දුරුකරවී’ යයි මම මෙසේ කියමි. මහණෙනි, මේ අකුසලයද දුරුකරන ලද්දේ අහිත පිණිස, දුක් පිණිස පවත්නේ නම් ‘මහණෙනි, අකුසලය දුරුකරවී’ යයි මම මෙසේ නොකියන්නෙමි මහණෙනි, යම් හෙයකින් අකුසලය හිත පිණිස, සැප පිණිස පවතීද, එහෙයින්ම ‘මහණෙනි, අකුසලය දුරුකරවී’ යයි මම මෙසේ කියමි”

10. කුසලභාව සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කුසලය වඩවී, මහණෙනි, කුසලය වඩන්නට හැක්කේය. මහණෙනි, ඉදින් කුසලය වඩන්නට නොහැකිවන්නේ නම් ‘මහණෙනි, කුසලය වඩවී’ යයි මම මෙසේ නොකියන්නෙමි. මහණෙනි, යම්හෙයකින්

වනාහි කුසලය වඩන්නට හැක්කේද, එහෙයින්ම 'මහණෙනි, කුසලය වඩවී යයි මම මෙසේ කියමි. මහණෙනි, මේ කුසලයද වඩන ලද්දේ අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස පවත්නේ නම්, 'මහණෙනි, කුසලය වඩවී' යයි මම නොකියන්නෙමි. මහණෙනි, යම්හෙයකින් වනාහි කුසලය වඩනලද්දේ වැඩ පිණිස සැප පිණිස පවතීද, එහෙයින්ම 'මහණෙනි, කුසලය වඩවී' යයි මම මෙසේ කියමි."

11. සම්මොස සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් සද්ධර්මයාගේ විනාශය පිණිස අතුරුදන්වීම පිණිස පවතිත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: වරදවා ගන්නාලද පාලි පදයද වරදවා පමුණුවනලද්දාවූ අර්ථයද, මහණෙනි, පිළිවෙළ වරදවා ගන්නාලද්දාවූ පදව්‍යඤ්ඡනයාගේ අර්ථයද දුකසේ දැනගත යුතුය. මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනවනාහි සද්ධර්මශාසනයාගේ විනාශය පිණිස, අතුරුදන්වීම පිණිස, පවතිත්"

12. අසම්මොස සූත්‍රය- "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් ධර්මයාගේ චිරස්ථිතිය පිණිස, අවිනාශය පිණිස, අතුරුදන්නොවීම පිණිස පවතිත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: පිළිවෙළ නොයික්මවා දෙශනා පාලියද, පරිපාටිය නොපෙරළා ගන්නා ලද අර්ථයද යන දෙදෙනයි. මහණෙනි මනාකොට ගන්නා ලද්දාවූ පදව්‍යඤ්ඡනයාගේ අර්ථයද මනාකොට දනහැකිවේ. මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි ශාසනයාගේ චිරස්ථිතිය පිණිස අවි නාශය පිණිස අතුරුදන් නොවීම පිණිස පවතිත්."

(දෙවෙනි අධිකරණ වර්ගය නිමි.)

3. බාල වර්ගය

1. බාලඅම්මය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: යමෙක් දොෂය

දොෂ වශයෙන් නොදකීද, යමෙක් වරද දෙසන්නාහුගේ දොෂය දහම්වූ පරිද්දෙන් නොපිළිගනීද මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි බාලයෝ වෙත්.”

2. පණ්ඩිත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: යමෙක් දොෂය දොෂ වශයෙන් දකීද, යමෙක් වරද දෙසන්නාහුගේ දොෂය දහම්වූ පරිද්දෙන් පිළිගනීද මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි පණ්ඩිතයෝ වෙත්”

3. දුට්ඨ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නගත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: අභ්‍යන්තරයෙහි පිහිටි දොස් ඇත්තාවූ ද්වේෂයෙන් දූෂිතවූ පුද්ගලතෙමද, නොමනාව ගන්නාලද බැවින් (නුවණ නැති) සැදැහැවත් පුද්ගල තෙමේද යන දෙදෙනයි. මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නගත්.”

4. භාසිත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නගත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත් යමෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නොවදාරණ ලද්ද, ප්‍රකාශ නොකරණලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්දේය, ප්‍රකාශකරණ ලද්දේයයි කියාද, යමෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද, ප්‍රකාශකරන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නොවදාරණ ලද්දේය, ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දේයයි කියාද, මහණෙනි, මොහු දෙදෙන වනාහි තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නගත්.”

5. අනබ්භාවික්ඛණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් තථාගතයන්වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නොකියත්. කවර දෙදෙනෙක්දයත්: යමෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නොවදාරණලද්ද, ප්‍රකාශ නොකරණලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නොවදාරණ ලද්දේය, ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දේයයි කියාද, යමෙක් තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණලද්ද ප්‍රකාශ කරනලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණලද්දේය,

ප්‍රකාශකරණ ලද්දේයයි කියාද, මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නොකියත්.”

6. නෙය්‍යන්ථ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් කියත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්; යමෙක් විස්තර කළයුතු අර්ථය ඇති සූත්‍රාන්තය පමුණුවන ලද්දාවූ අර්ථ විස්තර ඇති සූත්‍රාන්තයයි ප්‍රකාශ කෙරේද, යමෙක් අර්ථය ඇති විස්තර කියා දෙනලද සූත්‍රාන්තය විස්තර කළ යුතු අර්ථය ඇති සූත්‍රාන්තයයි ප්‍රකාශ කෙරේද, මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් කියත්.”

7. නීතන්ථ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් තුමු තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නොකියත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් විස්තර කළයුතු අර්ථ ඇති සූත්‍රාන්තය විස්තර කියාදෙනලද සූත්‍රාන්තයයි දක්වයිද, යමෙක් විස්තර කරණලද සූත්‍රාන්තය විස්තර කළයුතු අර්ථය ඇති සූත්‍රාන්තයයි දක්වයිද, මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි තථාගතයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නොකියත්.”

8. පටිච්ඡන්ත කම්මන්ත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, වැසුණාවූ හෙවත් පාප කර්ම ඇත්තහු විසින් ගති දෙකක් අතුරෙන් එක්තරා ගතියක් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. (එනම්) නරකය හා තිරිසන් යෝනිය (යන දෙකින් එකකි).”

9. අපටිච්ඡන්ත කම්මන්ත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නොවැසුණාවූ) හෙවත් කුශලධර්ම ඇත්තහු විසින් ගති දෙකක් අතුරෙන් එක්තරා ගතියක් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. දෙව ගතිය හා මනුෂ්‍ය ගතිය (යන දෙකින් එකකි).”

10. මිච්ඡාදිට්ඨික සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මිසිදිටු ගත්තහු විසින් ගති දෙකක් අතුරෙන් එක්තරා ගතියක් බලාපොරොත්තු විය යුතුයි. නරකය හෝ තිරිසන් යෝනිය හෝ (යන දෙකින් එකකි).”

11. සම්මාදිට්ඨික සූත්‍රය:- මහණෙනි, සමාන්ද්‍රාණ්ටිකයා විසින් ගති දෙකක් අතුරෙන් එක්තරා ගතියක් බලාපොරොත්තු වියයුතුයි. දෙවගතිය හා මානුෂික ගතිය (යන දෙකින් එකකි)”

12. දුස්සීලපටිග්ගහන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, දුශ්ශීල පුද්ගලයා පිළිගන්නාවූ (ස්ථාන) දෙකක් වෙත්. (එනම්,) නරකය හා තිරිසන් යෝනිය.”

13. සීලපටිග්ගහන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සිල්වත් පුද්ගලයා පිළිගන්නාවූ (ස්ථාන) දෙකක් වෙත්. දෙවිලොව හා මිනිස් ලොවය.”

14. අරඤ්ඤ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මම කරුණු දෙකක් බලමින් ආරණ්‍ය සෙනාසනයන්ද මනුෂ්‍ය වාසයෙන් තොරවූ තැන්හි සෙනාසනයන්ද ගම්වලින් ඉතා දුරින් පිහිටි සෙනාසනයන්ද සෙවනය කරමි. කවර කරුණු දෙකක්ද යත්, මගේම මෙලොව සැප විහරණය හා පසුව ඇතිවෙන ජන සමූහයාහට අනුකම්පාවය.”

15. විජ්ජාභාගිය සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් (මාර්ගඥානය නම්) විද්‍යාව හභ්‍යය කරන්නෝ වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, සමථය නම් හිතේ එකඟ භාවයද, විදර්ශනාව යයි කියනලද සංස්කාර ඥානයද යන දෙදෙනයි. මහණෙනි, සමථය වඩනලද්දේ කවර අර්ථයක් සම්පාදනය කරයිද? චිත්තය වැඩෙයි. (මාර්ග) චිත්තය වඩනලද්දේ කවර අර්ථයක් සලසාද? යම් රාගයක්හි ඇලේද, ඒ රාගය පහවෙයි.

2. “මහණෙනි, විදර්ශනාව වඩනලද්දේ කවර අර්ථයක් සම්පාදනය කෙරේද? ප්‍රඥාව (මාර්ග ප්‍රඥාව) වැඩෙයි. ප්‍රඥාව වඩනලද්දේ කවර අර්ථයක් සිද්ධ කෙරේද? යම් අවිද්‍යාවක් වේද එය ප්‍රතිණුවෙයි. මහණෙනි, රාගයෙන් කිලුටු කරණලද්දාවූ සිතද (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) නොමිඳෙයි. අවිද්‍යාවෙන් කිලුටු කරණලද්දාවූ ප්‍රඥාවද නොවැඩෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි රාගයෙහි නොඇලීමෙන් චිත්ත විමුක්තියද (ඵලසමාධියද), අවිද්‍යා විරාගයෙන් ප්‍රඥාවිමුක්තියද ඇතිවේ”

(තුන්වැනි බාලවර්ගය නිමි)

4. සමචිත්ත වර්ගය.

1. භූමි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අසත්පුරුෂ භූමියද සත් පුරුෂ භූමියද තොපට දෙශනා කරන්නෙමි ඒ අසචි, මනාකොට මෙනෙහි කරවි. කියන්නෙමි.”

“එසේය ස්වාමීනි” ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, අසත්පුරුෂ භූමිය කවරේද? මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙම කළ උපකාර නොදන්නේ වෙයි. කළගුණ ප්‍රකට කොට නොදන්නේ වෙයි. මහණෙනි, යම් මේ කළගුණ නොසැලකීමක් වේද, කළගුණ නොසැලකීම් භාවයක් වේද මේ කාරණය අසත්පුරුෂයන් විසින් වර්ණනා කරණ ලද්දේය. මහණෙනි, යම් මේ කළගුණ නොසැලකීමක් වේද, කළගුණ නොසැලකීම් භාවයක් වේද, මේ කාරණය සම්පූර්ණයෙන් අසත්පුරුෂ භූමි නම් වේ.

3. “මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි කළ උපකාර දන්නේ වෙයි. කළගුණ ප්‍රකටයේ දන්නේ වෙයි. යම් මේ කළගුණ දන්නා බවක්, ප්‍රකටයේ දන්නා බවක් වේද, මේ කාරණය සත්පුරුෂයන් විසින් වර්ණනා කරණ ලද්දේය. මහණෙනි, යම් මේ කළගුණ දන්නා භාවයක් වේද, කළගුණ ප්‍රකටයේ දන්නා භාවයක් වේද, සම්පූර්ණයෙන් මේ කාරණය සත්පුරුෂ භූමි නම්වේ.”

2. සුඡ්පතිකාර සූත්‍රය:- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන්හට සුදුසුසේ කළගුණ සැලකීම නොකළහැකියයි මම කියමි. කවර දෙදෙනෙකුන්ටද යත්, තමන් දාකළ මවටද ජනක පියාටද වෙත්.

2. “මහණෙනි, වර්ෂ සියයක් ආයු ඇත්තාවූ වර්ෂ සියයක් ජීවත්වන්නාවූ (පුතෙක්) එක් අංශයකින් මව පොෂණය කරන්නේද එක් අංශයකින් පියා පොෂණය කරන්නේද, හෙතෙම ඔවුන්ගේ ඇඟ ඉලීමෙන්, පිරිමැදීමෙන් නැවීමෙන්, අත්පා මැඩීම කිරීමෙන් ඔවුන්ට උපස්ථාන කෙරේද, එකී දෙමවුපියෝ එහිම හුන්නාහු මලමුත්‍ර පහ කෙරෙත්ද, මහණෙනි, (එපමණකිනුදු) මවුපිය දෙදෙනාට උපකාර කරණ ලද්දේ හෝ නොවේමය.

3. "මහණෙනි, යම් පුත්‍රයෙක් මව්පිය දෙදෙනා බොහෝ ස්ප්තවිධ රත්නයන් ඇත්තාවූ මේ මහා පෘථුවියෙහි ඉසුරු බව හා අධිපති බව ඇත්තාවූ චක්‍රවර්ති රාජ්‍යයෙහි පිහිටු වන්නේද (එපමණකිනිදු මහණෙනි, මවුපිය දෙදෙනාට උපකාර කරණ ලද්දේ හෝ කළගුණ සලකන ලද්දේ හෝ නොවේමය ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, මවුපිය දෙදෙනා පුත්‍රයන්ට බොහෝ උපකාර ඇත්තෝය, ඔවුන් වර්ධනය කරන්නෝය, පොෂණය කරන්නෝය, මේ ලෝකය දක්වන්නෝය එහෙයිනි."

3. කිංවාදී සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති එක්තරා බ්‍රාහ්මණයෙක් තම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය, පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුටු සාමීචි කථාකොට එක් පසෙක උන්නේය. එක්පසෙක හුන්නාවූ ඒ බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකෙළේය.

2. "භවත් ගෞතම තෙමේ කිනම් ලබ්ධි ඇත්තේද? කිනම් ප්‍රතිපත්තියක් ප්‍රකාශ කරන්නේද?"

"බ්‍රාහ්මණය, මම ක්‍රියාවාදී වෙමි. අක්‍රියාවාදීද වෙමි."

3. "භවත් ගෞතම තෙමේ කෙසේ නම් ක්‍රියාවාදීන් වේද, අක්‍රියාවාදීන් වේද?"

"බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි කායදුශ්චරිතයාගේද වාග්දුශ්චරිතයාගේද මනෝදුශ්චරිතයාගේද නොකටයුතු බව කියමි. නොයෙක් ආකාර ලාමකවූ අකුලලධර්මයන් නොකට යුතු බව කියමි. බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි කායසුචරිතයාගේද වාක්සුචරිතයාගේද මනෝසුචරිතයාගේද කිරීම කියමි. තුන්වැදෑරුම් වූ කුලලධර්මයන් කිරීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ මම වනාහි ක්‍රියාවාදීන් වෙමි, අක්‍රියාවාදීන් වෙමි."

4. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපති. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපති. භවත් ගෞතම තෙමේ අද පටන් දිවිහිමිකොට සරණගියාවූ උපාසකයෙක් කොට මා දරණසේක්වා. (දැන වදාරණසේක්වා.)"

4. දක්ඛිණෙයා සූත්‍රය:- ඉක්බිති අනාථපිණ්ඩික ගෘහපතිතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තෙතෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ අනාථපිණ්ඩික ගෘහපති තෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මේ කාරණය සැලකෙළේය.

2. “ස්වාමීනි, ලොව සැඳහැවතුන්ගේ දන් ලැබීමට සුදුස්සෝ කීදෙනෙක් වෙත්ද? කොතැන්හි හෙවත් කවර පුද්ගලයෙකුට දන්දිය යුතුද?”

“ගෘහපතිය, දෙදෙනෙක් වනාහි ලොව දක්ෂිණාර්භයෝ වෙත් (එනම්) ශෛක්ෂපුද්ගලතෙමේද (සිල්වත් පෘථග්ජනයා සහ සෝවාන් පුද්ගලයා පටන් අර්භත් මාර්ගය පිළිපත් පුද්ගලයා) අශෛක්ෂ රහත් පුද්ගලතෙමේද (යන දෙදෙනයි). ගෘහපතිය, මේ දෙදෙන වනාහි දන්දීමට සුදුස්සෝය. තවද මේ පුද්ගලයන් කෙරෙහි දානය දියයුතුයි”

3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණය වදාළසේක. සුගතවූ ශාස්තෘන්වහන්සේ මෙසේ වදාරා නැවත මේ ගාථාවද වදාළසේක.

“මෙලොව (සජ්තවිධ) ශෛක්ෂපුද්ගල තෙමේද අශෛක්ෂ පුද්ගලතෙමේද දන්දෙන්නවුන්ගේ දන් පිළිගැනීමට සුදුස්සෝ වෙත්. ඔවුහු කයින්ද වචනයෙන්ද නැවත සිතින්ද සෘජුවුවෝය. දන්දෙන්නවුන්ට ඔවුහු පින් කෙතයි එහි දෙනලද්ද මහත් ඵල වේ”

5. සාරිපුත්ත සඤ්ඤාජන සූත්‍රය:- 1. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි වසන සේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ පූර්වාරාමයෙහි මීගාරමාතු නම්වූ (විශාඛා) උපාසිකාව විසින් කරවා පිළිගන්වනලද ප්‍රසාදයෙහි වැඩවාසය කෙරෙයි. එකල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම “ඇවැත්නි, මහණෙනි” කියා හික්ෂුන් ඇමතුයේය. ඒ හික්ෂුහු තුමු “ඇවැත්නි” කියා ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට පිළිතුරු දුන්හ. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය.

2. “ආචාරිකී, අධ්‍යාත්ම සංයෝජන ආති පුද්ගලයාද (අද්ධ්‍යාත්ම නම් කාමභවයෙහි ඡන්දරාගය ආත්තාවු පුද්ගලයා ද) බහිද්ධා සංයෝජන ආති පුද්ගලයාද (බහිද්ධානම් රූපාරූප භවයන්හි ඡන්දරාගය ආත්තාවු පුද්ගලයාද) ප්‍රකාශකරන්නෙමි ඒ ශ්‍රවණය කරවි. මනාකොට මෙනෙහි කරවි, කියන්නෙමි.” ඒ හික්ෂුහු තුමු “එසේය, පින්වතුන් වහන්සැ” යි ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට පිළිතුරු දුන්හ. ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම මෙසේ වදාළේය: “ආචාරිකී, අද්ධ්‍යාත්ම සංයෝජන ආත්තාවු පුද්ගලතෙම කවරේද?”

3. “ආචාරිකී, මේ සාසනයෙහි මහණතෙම සිල්වත් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂසංචර ශීලයෙන් යුක්තවූයේ, ආචාර ගොචර දෙකින් යුක්තවූයේ, ස්වල්පමාත්‍රවූ අකුශල ධර්මයන්හි බිය දක්නා සුලුව වාසය කෙරේද, ශික්ෂා පදයන් සමාදන්ව එහි හික්මේද,

4. “හෙතෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි එක්තරා දිව්‍යනිකායෙකහි උපදී. හෙතෙම එයින් චුතවූයේ යටට බස්නා ස්වභාව වූයේ, මේ මනුෂ්‍යාත්මභාවයට එන්නේ වේ. ආචාරිකී මේ වනාහි අද්ධ්‍යාත්මික (ඔරම්භාගිය) සංයෝජනයෙන් (බැඳීමෙන්) යුක්තවූ යටට බස්නා සුලුවූ, මේ මනුෂ්‍යාත්මභාවයට එන්නාවූ පුද්ගලතෙමේයයි කියනු ලැබේ.

5. “ආචාරිකී, බහිද්ධාසංයෝජනයෙන් (බැඳුමෙන්) යුක්තවූ පුද්ගලතෙමේ කවරේද?

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 වෙනි ඡේදය යොදන්න.)

6, “හෙතෙම එක්තරා ශාන්තවූ චිත්තවිමුක්තියකට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. හෙතෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් පසු මරණින් මත්තෙහි එක්තරා දිව්‍ය නිකායෙක උපදී. හෙතෙම එයින් චුතවූයේ, පහළට නොබස්නා ස්වභාවවූයේ, මේ මිනිස් බවට නොඑන්නේ වේ. ආචාරිකී, මේ වනාහි පහතට නොබස්නා ස්වභාවවූ මේ මිනිස් බවට නොඑන්නාවූ බාහිර සංයෝජනයෙන් යුක්තවූ පුද්ගලතෙමේයයි කියනුලැබේ

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 වෙනි ඡේදය යොදන්න)

7. හෙතෙම කාමයන්හිම කලකිරීම පිණිස, නොඇලීම පිණිස, විනාශය පිණිස පිළිපන්නේවේ. හෙතෙම (තුන්) හවයන්හිම කලකිරීම පිණිසද, නොඇලීම පිණිසද, විනාශය පිණිසද පිළිපන්නේවේ. හෙතෙම තෘෂ්ණාව ක්ෂයකිරීම පිණිස පිළිපන්නේ වේ. හෙතෙම ලොභය ක්ෂයකිරීම පිණිස පිළිපන්නේවේ. හෙතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි එක්තරා දිව්‍ය නිකායෙක්හි උපදී. හෙතෙම එයින් චූතවූයේ, අනාගාමී වූයේ, මේ මිනිසක් බවට නොඑන්නේ වේ. ඇවැත්නි, මේ වනාහි පහතට කාමහවයට) නොබස්නා ස්වභාව වූ, මේ මිනිසක් බවට නොඑන්නාවූ බාහිර සංයෝජනයෙන් යුක්තවූ, පුද්ගලතෙමේ යයි කියනු ලැබේ.”

8. ඉක්බිත්තෙන් සමසිත් ඇත්තාවූ බොහෝවූ දෙවතාවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියාහුය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එක්පසෙක සිටියාහුය. එක්පසෙක සිටියාවූ මේ දෙවතාවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකළාහුය.

9. “ස්වාමීනි, මේ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම පූර්වාරාමයෙහි මිඟාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි හික්ෂුන්ට අද්ධ්‍යාත්ම සංයෝජනය ඇති පුද්ගලයාද බහිද්ධාසංයෝජනය ඇති පුද්ගලයාද දේශනා කෙරෙයි. ස්වාමීනි, (එහිවූ) පිරිස්තොමෝ සතුටුසිත් ඇත්තීය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවත් තෙමෙ අනුකම්පා කොට ආයුෂ්මත්වූ ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම යම්තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණෙනසේක් නම් ඒ මැනව.”

10. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවත් තෙමේ යම්සේ ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් වූකලී හකුළුවන ලද්දාවූ අතක් දිගුකරන්නේ හෝ වේද, දිගුකරණ ලද්දාවූ අතක් හකුළුවන්නේ හෝ වේද, එපරිද්දෙන්ම ජේතවනාරාම විහාරයෙහි අතුරුදන්වූයේ පූර්වාරාමයෙහි මිඟාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළවූසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවනලද අසුන්හි වැඩහුන්සේක. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙමේද භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ වැද එක්පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

11. "ශාරිපුත්‍රය, මෙහි සමාන සිත් ඇත්තාවූ බොහෝ දෙවතාවෝ මම යම් තැනෙක්හිද එතැන්හි පැමිණියාහුය. පැමිණ මා වැද එකත්පසෙක සිටියාහුය. ශාරිපුත්‍රය, එක් පසෙක සිටියාවූ ඒ දේවතාවෝ මට මෙසේ කීවාහුය. 'ස්වාමීනි, මේ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම පූර්වාරාමයෙහි මීගාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි හික්ෂුන්ට අද්ධ්‍යාත්මසංයෝජනයෙන් යුත් පුද්ගලයාද බහිද්ධාසංයෝජනයෙන් යුත් පුද්ගලයාද දෙගනා කෙරෙයි. ස්වාමීනි, පිරිස්තොම තුටුපහටු සිත් ඇත්තීය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවත්තෙමේ අනුකම්පාකොට ආයුෂ්මත්වූ ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට එළඹෙන සේක්වා, ශාරිපුත්‍රය, ඒ දෙවතාවෝ වනාහි දසදෙනෙක්වද, විසිදෙනෙක්වද, තිස්දෙනෙක්වද, සතළිස්දෙනෙක්වද, පණස්දෙනෙක්වද, සැටදෙනෙක්වද, පිරිස් වශයෙන් රැස්ව ඉදිකටු තුඩක් හෙළන පමණ තන්හි සිටිත්. නමුත් එකිනෙකා නොපෙළෙත්.

12. "ශාරිපුත්‍රය, ඉදින් තොපට මේ කරුණු ගැන මෙබඳු සිතක් ඇතිවිය හැකියි. යම්හෙයකින් ඒ දේවතාවෝ දසදෙනෙක්වද, විසිදෙනෙක්වද, තිස්දෙනෙක්වද, හතළිස්දෙනෙක්වද, පනස්දෙනෙක්වද, සැටදෙනෙක්වද ඉදිකටු තුඩක් හෙළන පමණ තන්හිත් සිටිත්ද, එහෙත් එකිනෙකා නොපෙළෙත්ද, ඒකාන්තයෙන් එපරිද්දෙන් ඒ දෙවතාවන් විසින් (ඒ සමාපත්ති) සිත වඩනලද්දේ එහි (ඔවුන්ගේ දෙව ලොකයෙහිය) කියායි ශාරිපුත්‍රය, මේ කාරණය එසේ නොසැලකිය යුතුය. (මක්නිසාදයත්,) යම් හෙයකින් ඒ දෙවතාවෝ දසදෙනෙක්වද, විසිදෙනෙක්වද, තිස්දෙනෙක්වද, සතළිස්දෙනෙක්වද, පනස්දෙනෙක්වද, සැටදෙනෙක්වද ඉදිකටු තුඩක් හෙළන පමණ තන්හිත් සිටිත්ද, එහෙත් එකිනෙකා නොපෙළෙත්ද, ශාරිපුත්‍රය. ඒ දේවතාවන් විසින් එසේකිරීමට හැකිවනසේ (සමාපත්ති) සිතක් වඩනලද්දේ මේ ලොකයෙහිම නොහොත් මේ ශාසනයෙහිමය.

13. "ශාරීපුත්‍රය, එහෙයින් මේ කරුණෙහි මෙසේ හික්මිය යුතුයි, (කෙසේද?) 'සන්සුන් ඉඳුරන් ඇත්තෝ, සන්සුන් සිත් ඇත්තෝ වන්නෙමු'යි (කියායි). ශාරීපුත්‍රය, තොප විසින් හික්මියයුතු මෙසේමය. ශාරීපුත්‍රය, සන්හුන් ඉඳුරන් ඇත්තාවූ සන්සුන් සිත් ඇත්තාවූ තොපගේ කාය කර්මය ශාන්තවන්නේමය වාක්කර්මය ශාන්ත වන්නේමය, මනෝ කර්මය ශාන්තවන්නේමය. ශාරීපුත්‍රය, 'සමාන බඹසර ඇත්තන් කෙරෙහි ශාන්තවූම කය සිත දෙකින් කරණ පූජාව පමුණුවන්නෙමු'යි තොප විසින් මෙසේම හික්මියයුතුයි. යමෙක් තුමු මේ ධර්මදෙශනාව නොඇසුවාහුද ඒ අන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ පිරිහුණාහුම වෙත්."

6. ආරාමදණ්ඩ සූත්‍රය:- 1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙක්හි ආයුෂ්මත් මහාකච්ඡාන ස්ථවිරතෙම වරණ නම් නුවර කද්දම නම් විල්තෙර වාසය කරයි. එකල්හි වනාහි ආරාමදණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම ආයුෂ්මත් මහාකච්චාන ස්ථවිරයන් වෙත පැමිණ සතුටුසාමීචි කථාකොට එක්පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන්නවූ ඒ ආරාමදණ්ඩ බමුණු මහා කච්චාන ස්ථවිරයන්ට මේ කරුණ සැලකළේය.

2. "භවත් කච්චානයෙනි යමක් හේතුකොටගෙන ක්ෂත්‍රියයෝත් ක්ෂත්‍රියයන් සමග විවාද කෙරෙත්ද, බ්‍රාහ්මණයෝත් බ්‍රාහ්මණයන් සමග විවාද කෙරෙත්ද ගහපතියෝත් ගහපතියන් සමග විවාද කෙරෙත්ද ඊට හේතු කවරේද? ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද?"

"බ්‍රාහ්මණය, කාමරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, කාමරාගයෙන් බැඳීමය, කාමරාගයෙහි ගිජුවීමය, කාමරාගයෙන් සිත වැළඳ ගැන්මය, කාමරාගයෙහි ගැලීමය යන මේ හේතුකොටගෙන ක්ෂත්‍රියයෝත් ක්ෂත්‍රියයන් සමග විවාද කෙරෙති. බමුණෝත් බමුණන් සමග විවාද කෙරෙති. ගහපතියෝත් ගහපතියන් සමග විවාද කෙරෙති"

3. "භවත් කච්චානයෙනි, යමක් හේතුකොටගෙන ශ්‍රමණයෝත් ශ්‍රමණයන් සමග විවාද කෙරෙත්ද, ඊට හේතු කවරේද, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද?"

‘බ්‍රාහ්මණය, දෘෂ්ටිරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් බැඳීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් ගිජු වීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් සිත වැළඳගැන්මය, දෘෂ්ටිරාගයෙහි ගැලී සිටීමය යන මේ හේතුකොටගෙන ශ්‍රමණයෝත් ශ්‍රමණයන් සමග විවාද කෙරෙත්.’”

4. “භවත් කච්චානයෙනි, මෙම කාමරාගයෙහි ඇතුල් වීමය, කාමරාගයෙන් බැඳීමය, කාමරාගයෙහි ගිජු වීමය, කාම රාගයෙන් සිත වැළඳගැන්මය, කාමරාගයෙහි ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූ කිසිවෙක් ඇද්ද? මෙම දෘෂ්ටිරාගයෙන් ඇතුල්වීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් බැඳීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් ගිජු වීමය, දෘෂ්ටිරාගයෙන් සිත වැළඳගැන්මය දෘෂ්ටිරාගයෙහි ගැලී සිටීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූ කිසිවෙක් ඇද්ද?”

“බ්‍රාහ්මණය, කාමරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, කාමරාගයෙන් බැඳීමය, කාමරාගයෙහි ගිජු වීමය, කාමරාගයෙන් සිත වැළඳ ගැන්මය, කාමරාගයෙහි ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූද, මෙම දෘෂ්ටිරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, බැඳීමය, ගිජු වීමය, සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූද කිසිවෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තේය”

5. “භවත් කච්චානයෙනි, මේ කාමරාගයෙහි ඇතුල් වීමය, බැඳීමය, ගිජු වීමය, සිත වැළඳගැන්මය ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූද මෙම දෘෂ්ටිරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, බැඳීමය, ගිජු වීමය, සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මෙව්වා වූද යම් කිසිවෙක් ලොව ඇත්නම් හෙතෙම කවරේද?”

“බ්‍රාහ්මණය, පූර්වදිශා ජනපදයන්හි සැවැත් නම් නුවරෙක් ඇත. අර්භත්වු සමයක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි දැන් වාසය කරණසේක. බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි මේ කාමරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, බැඳීමය, ගිජු වීමය, සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය යන මේ දේ ඉක්මගියේය මේ දෘෂ්ටිරාගයෙහි ඇතුල්වීමය, බැඳීමය ගිජු වීමය, සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය යන මේ දේද ඉක්ම ගියසේක.

මෙසේ කී කල්හි ආරාමදණ්ඩ නම් බ්‍රාහ්මණතෙම
 හුනස්නෙන් නැඟිටිපියා උතුරුසඵව එකස්කොට දකුණු
 දණමඬල බිමගසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දිශාවෙක්හිද ඒ
 දිශාවට වැද නමස්කාරකොට (ඇදිලිබැඳ) (මෙසේ) ප්‍රීතිවාක්‍යය
 පහළ කෙළේය. (කෙසේද යත්,) "යම් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
 කෙනෙක් මේ කාමරාගයෙහි ඇතුල්වීමය. ගිජුවීමය, බැඳීමය,
 සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය, මේ දෘෂ්ටි රාගයෙහි ඇතුල්වීමය.
 බැඳීමය, ගිජුවීමය, සිත වැළඳගැන්මය, ගැලීමය යන මේ දේ
 ඉක්මගියසේක්ද, ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන්
 වහන්සේට නමස්කාරවේවා

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට
 නමස්කාරවේවා.

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට
 නමස්කාර වේවා.

"භවත් කාත්‍යායනයෙනි, භවත් කාත්‍යායනයෙනි, ඉතාම
 යහපත. භවත් කාත්‍යායනයෙනි, මුව යටිකුරුවකොට තබන
 ලද්දක් යම්සේ මුව උඩුකුරු කොට තබන්නේද, වසනලද්දක්
 යම්සේ විවෘත කරන්නේද, මංමුළාවුවෙකුට යම්සේ මාර්ගය
 කියන්නේද, ඇස් ඇත්තාහු රූපයන් දකිත්වායි අන්ධකාරයෙහි
 තෙල් පහනක් යම්සේ දල්වන්නේද, එපරිද්දෙන්ම භවත්
 කාත්‍යායන ස්ඵවිරයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක්කුමයෙන්
 ධර්මය දෙශනා කරන ලද්දේය. භවත් කාත්‍යායන ස්ඵවිරයන්
 වහන්ස, මේ මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද, ධර්මයද, හික්ෂු
 සංඝයාද සරණයෙමි. භවත් කාත්‍යායන ස්ඵවිර තෙමේ අද
 පටන් දිවිහිමිකොට සරණගියාවූ උපාසකයෙකු කොට මා
 දරණසේක්වායි.

1. මධුරා සූත්‍රය:- එක් සමයෙක්හි ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන
 ස්ඵවිරතෙම මධුරා නම් නුවර ගුන්දා වනයෙහි වාසය කෙරෙයි.
 එකල්හි කණ්ඩරායන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙමේ මහා කාත්‍යායන
 ස්ඵවිරතෙම යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ
 එකත්පස්ව උන්නේය. එකත්පසෙක උන්නාවූ කණ්ඩරායණ

බ්‍රාහ්මණතෙම ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවීරයන්ට මෙසේ සැලකෙළේය.

2. "භවත් කාත්‍යායනයෙනි, මවිසින් මෙසේ අසන ලද්දේය. (කෙසේද යත්:) 'මහා කාත්‍යායන ශ්‍රමණතෙමී (ජරාවෙන්) ජීර්ණවූ ජාතිමහල්ලකවූ, දීර්ඝ කාලයක් ඉක්මුණාවූ පශ්චිම වයසට පිළිවෙලින් පැමිණියාවූ බ්‍රාහ්මණයන් නොවදියි, දැක හුනස්නෙන්ද නැඟිනොසිටියි, ආසනයෙන්ද, නොපවරයි' (කියායි). භවත් කාත්‍යායනයෙනි, ඒ මේ කරුණු එසේමය.

භවත් කාත්‍යායනයෝ (ජරාවෙන්) ජීර්ණවූ, වයොවෘද්ධවූ, ජාතිමහල්ලකවූ දීර්ඝ කාලයක් ඉක්මුණාවූ පශ්චිම වයසට පිළිවෙලින් පැමිණියාවූ බ්‍රාහ්මණයන් නොවදියි, දැක හුනස්නෙන්ද නැඟි නොසිටියි, ආසනයෙන්ද, නොපවරන්ද, "භවත් කාත්‍යායනයෙනි, ඒ මේ කාරණය නුසුදුසුමය."

3. "බ්‍රාහ්මණය, (දතයුතු සියලු දේ) දන්නාවූ, (සියල්ල) දක්නාවූ, අර්හත්වූ, සමයක්සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරණලද්දාවූ වෘද්ධයෙන් වන කාරණයද තරුණයෙක් වන කාරණයද ඇත. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් අසුවයස් ඇත්තාවූ හෝ අනුවයස් ඇත්තාවූ හෝ උත්පත්තියෙන් අවුරුදු සියයක් ඇත්තාවූ හෝ වෘද්ධයක්වේද, එහෙත් හෙතෙමේ කාමයන් පරිභෝග කෙරේද, ද්විවිධවූ කාමයන් මධ්‍යයෙහි වාසය කෙරේද, කාමදැවිල්ලෙන් හාත්පසින් දැවේද, කාම විතර්කයන් විසින් කනු (පෙළනු) ලැබේද, නොයෙක් කාමයන් සෙවීමෙහි උත්සාහවත් වේද, එසේ ඇතිකල්හි හෙතෙම බාලය වෘද්ධ නැත, යන කොටසට යෙයි (බාලයයි) සලකනු ලැබේ)

4. "බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් තරුණ බැව් ඇති, මනාව කළු කෙස් ඇති සොඳුරු යොවුන් වියෙන් සමන්විතවූ, (තෙතිස් වයස් නො ඉක්මවූ) පළමුවෙනි වයසින් යුක්තවූ, තරුණයෙක් වේද, එහෙත් හෙතෙම ද්විවිධ කාමයන් පරිභෝග නො කෙරේද, කාමයන් මධ්‍යයෙහි නොවසාද, කාම දැවිල්ලෙන් හාත්පස නොදැවේද, කාම විතර්කයන්ගෙන් කනු (පෙළනු) නොලැබේද,

කාමයන් සෙවීමෙහි උත්සාහවත් නොවේද, එසේ ඇති කල්හි හෙතෙම පණ්ඩිතය, ස්ථවිරය යන කොටසට පැමිණේ”

5. මෙසේ වදාළ කල්හි කණ්ඩරායන නම් බ්‍රාහ්මණතෙම හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසළුව එකාංශකොට පොරවා. ‘තරුණවූ, හික්ෂුන්ගේ ‘පාදයන් හිසින් වදී. පින්වතුන් වහන්සේලා වෘද්ධයෝය. වෘද්ධභූමියෙහි සිටියෝය, අපි තරුණයෝ වමිහ. තරුණභූමියෙහි සිටුවමිහ.

“භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඉතාම යහපත. භවත් කාත්‍යායනයෙහි, මුව යටිකුරු කොට තබනලද්දක් යම්සේ මුව උඩුකුරුකොට තබන්නේද, වසන ලද්දක් යම්සේ විවෘත කරන්නේද, මංමුළාවූවෙකුට යම්සේ මාර්ගය කියන්නේද, ඇස් ඇත්තාහු රූපයන් දකිත්වායි අන්ධකාරයෙහි තෙල් පහනක් යම්සේ දල්වන්නේද එපරිද්දෙන්ම භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේය. භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්ස, මේ මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද, ධර්මයද හික්ෂු සංඝයාද සරණයෙමි. භවත් කාත්‍යායන ස්ථවිරතෙමේ අද පටන් දිවිහිමිකොට සරණ ගියාවූ උපාසකයෙකු කොට මා දරණසේක්වා.”

8. වොරබල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කාලයෙක්හි සොරු බලවත් වූවාහුවෙත්ද, ඒකාලයෙහි රජවරු දුර්වලවූවාහු වෙත්. මහණෙනි, එකල්හි රජුට (ඇතුළු නුවරට සිතු කෙණෙහි) පිවිසෙන්නට හෝ (ඇතුළු නුවරින්) නික්ම යාමට හෝ පසල් දනව්වෙහි කටයුතු දේ පාලනය කිරීමට හෝ පහසු නොවේ. ඒ කාලයෙහි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ටද යන්නට හෝ පිටත්ව යන්නට හෝ බාහිර කර්මාන්තයන් පරීක්ෂා කිරීමට හෝ පහසු නොවෙයි.

2. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් කාලයෙක්හි පාප හික්ෂුහු බලවත් වූවාහු වෙත්ද, ඒ කාලයෙහි ප්‍රියශීලී හික්ෂුහු දුර්වල වූවාහු වෙත්. මහණෙනි, එකල්හි ප්‍රියශීලී හික්ෂුහු නිශ්ශබ්දවූවාහු සඟමැද තුෂ්ණිමිභූතව දුර්මුඛව සිටිත්. පසල් දනව් හෝ සොයා යත්. මහණෙනි, ඒ මේ කාරණය බොහෝදෙනාට අහිත පිණිස,

බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝදෙනාට අනර්ථය පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට අවැඩ පිණිස, දුක් පිණිස වේ.”

9. රජබල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් කලෙකිනි රජවරු බලවත් වූවාහු වෙත්ද, එකල සොරු දුර්වල වූවාහු වෙත්. ඒ කාලයෙහි රජුට පිවිසෙන්නට හෝ නික්ම යන්නට හෝ පසල් දනව්වෙහි කටයුතු දේ පාලනය කිරීමට හෝ පහසු වේ. ඒ කාලයෙහි බමුණු ගැහැවියන්ටද පිවිසෙන්නට හෝ නික්මෙන්නට හෝ කර්මාන්තයන් පරීක්ෂා කරන්නට හෝ පහසු වෙයි.

2. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම යම් කාලයෙකිනි ප්‍රියශීලී හික්ෂුහු බලවත්වූවාහු වෙත්ද, ඒ කාලයෙහි පාප හික්ෂුහු දුර්වල වූවාහු වෙත් මහණෙනි, ඒ කාලයෙහි පාප හික්ෂුහු සගමැද අතිශයින් නිශ්ශබ්දව කුෂ්ණිම්භුතව දුර්මුඛව සිටිත්. කොතැන්හි හෝ පලා යෙත්. මහණෙනි, ඒ මේ කාරණය බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස බොහෝ දෙනාට යහපත පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ගේ හිත පිණිස සැප පිණිස වේ”

10. මිච්ඡාපට්ඨකි සූත්‍රය- “මහණෙනි, මම දෙදෙනෙකුන්ගේ මිථ්‍යා ප්‍රතිපත්තිය වර්ණනා නොකරමි. (එනම්): ගිහියාගේ හෝ පැවිද්දාගේ හෝ යනදෙදෙනාගේයි. මහණෙනි, ගිහියෙක් හෝ පැවිද්දෙක් හෝ වරදවා පිළිපන්නේවේද, හෙතෙම වරදවා පිළිපන්නේවේද, හෙතෙම වරදවා පිළිපැදීමේ කාරණය හේතුකොටගෙන කුසල්වූ න්‍යාය ධර්මය (විදර්ශනා සහිත ආයඪී මාර්ගය) සම්පාදනය කරන්නෙක් නොවේ.”

11. සම්මාපට්ඨකි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මම දෙදෙනෙකුන්ගේ සමයක් ප්‍රතිපත්තිය වර්ණනා කරමි. (එනම්;) ගිහියා ගේ හෝ පැවිද්දාගේ හෝ යන දෙදෙනාගේයි. මහණෙනි, ගිහියෙක් හෝ පැවිද්දෙක් හෝ මනාකොට පිළිපන්නේවේද, හෙතෙම මනාකොට පිළිපැදීමේ හේතුකොටගෙන කුසල්වූ න්‍යාය ධර්මය (විදර්ශනා සහිත ආයඪී මාර්ගය) සම්පාදනය කරන්නෙක් වේ.”

12. ධම්මපට්ඨකි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් හික්ෂුහු වරදවා ගන්නා ලද්දාවූ, අකුරෙන් පමණක් සමානවූ, අර්ථයෙන්

අසමානවූ සුත්‍රාන්තයන් කරණකොටගෙන අර්ථයන් පාළි ධර්මයන් ඉවත දමන්ද, මහණෙනි, ඒ හික්ෂුහු බොහෝ දෙනාට අහිත පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝ දෙනාට අනර්ථය පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අවැඩ පිණිස දුක් පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත් මහණෙනි, ඒ හික්ෂුහු බොහෝ අකුසල්ද රැස් කරත්. ඔව්හු මේ සද්ධර්මයද අතුරුදහන් කරන්නාහු වෙත්.”

13. ධම්මානුලොමක සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යම් හික්ෂුහු මනාකොට ගන්නාලද්දාවූ, ව්‍යඤ්ජනයෙන්ම නොව අර්ථයෙන්ද සමානවූ සුත්‍රාන්තයන් කරණකොට ගෙන, අර්ථ කථාවද පාළි ධර්මයද සුදුසුසේ තබන්ද, මහණෙනි, ඒ හික්ෂුහු තුමු බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස, බොහෝදෙනාට සැප පිණිස බොහෝ දෙනාට අර්ථය පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට හිත පිණිස, සැප පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්. මහණෙනි, ඒ හික්ෂුහු බොහෝවූ කුසල්ද රැස්කරත්. ඔව්හු මේ සද්ධර්මය පිහිටුවත්.’

(සතරවෙනි සමවිත්ත වර්ගය නිමි.)

5. පිරිස් වර්ගය.

1. උත්තානපරිස සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: ප්‍රකටවූ (මතුපිට පෙනෙන) පිරිසද ගැඹුරුවූ පිරිසද (යන දෙකයි)

2. “මහණෙනි, ප්‍රකටවූ පිරිස කවරේද?

“මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු උඩගු වූවාහු, උද්ගතවූ හිස් මාන නමැති නළ ඇත්තාහු, වපල වූවාහු කුරු වචන ඇත්තාහු, ප්‍රලාප වචන ඇත්තාහු, මුළාසිහි ඇත්තාහු, සමයක් ප්‍රඥාව නැත්තාහු, එකඟ සිත් නැත්තාහු, විශෙෂයෙන් කලබල සිත් ඇත්තාහු, සංවරයට නොපැමිණි ඉදුරන් ඇත්තාහු වෙත්ද, මහණෙනි, මේ වනාහි මතුපිටවූ (නොගැඹුරුවූ) පිරිසයයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, ගැඹුරුව පිරිස කවරිද?

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු උඩඟු නොවූවාහු, උද්ගතවූ හිස් මාන නමැති නළ නැත්තාහු, වපල නොවූවාහු, රළුබස් නැත්තාහු, ප්‍රලාප වචන නැත්තාහු, එළඹ සිටි සිහි ඇත්තාහු, සමාක් ප්‍රඥා ඇත්තාහු, තැන්පත් සිත් ඇත්තාහු එකඟවූ සිත් ඇත්තාහු, සංවරණය කරණලද ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාහු වෙත්ද, මහණෙනි, මේ ගැඹුරු පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස්හු දෙදෙන වෙති. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ ගැඹුරුව පිරිසක්වේද, මේ පිරිස ශ්‍රේෂ්ඨයි."

2. වග්ගාපරිස සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්, කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, වර්ගවූ අසමගි පිරිසද, සමගිවූ පිරිසද (යන දෙදෙනයි).

2. "මහණෙනි, වර්ගවූ පිරිස කවරිද?

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු තුමු හටගත් ධබර ඇත්තාහු, හටගත් කෝලාහල ඇත්තාහු, විරුද්ධ වාදයට පැමිණියාහු, එකිනෙකා වචන නමැති සැත්වලින් විදිමින් වාසය කෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ වර්ගවූ පිරිසයයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, සමගි පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු තුමු සමගි වූවාහු, (එක්ව) සතුටු වූවාහු විරුද්ධ වාද නොකරන්නාහු, කීර් හා ජලය මෙන් එක්වූවාහු, ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇස්වලින් බලමින් වාසය කෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ සමගි පිරිසයයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස්හු දෙදෙන වෙත්. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ සමගි පිරිසක් වේද, එය ශ්‍රේෂ්ඨයි."

3. අග්ගවනිපරිස සූත්‍රය:- 'මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්: උත්තම පුද්ගලයන් ඇත්තාවූ පිරිසද උතුම්වූ පුද්ගලයන් නැත්තාවූ පිරිසද (යන දෙකයි).

2. "මහණෙනි, උත්තම පුද්ගලයන් නැත්තාවූ (නිකාෂ්ට) පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි ස්ථවිර භික්ෂූහු බහුල භාවය පිණිස පිළිපත්නාහු, (ශාසනය) ලිහිල්කොට ගන්නාහු, ශික්ෂා ගරුක නොව පසුබැසීම් නම් පඤ්චනීවරණ ධර්මපූරණයෙහි පූර්වාංගම (පෙරදැරි) වූවාහු, නිර්වාණයෙහි බහා තබනලද, හරණලද, උත්සාහ ඇත්තාහු වෙත්ද, ඔවුහු පෙර නොපැමිණෙන ලද්දට පැමිණීම පිණිසත් අනධිගත (අවබෝධ නොකරණලද) ධ්‍යානාදීන්ගේ අවබෝධය පිණිසත් (කායික වෛතසික) වීර්යය පටන් නොගනීත්."

3. "පශ්චිම ජන සමූහයා ද, තමන් දුටු දේ අනුව පිළිපැදීමට පැමිණේ (සැරසේ). ඕතොමෝද (ඒ පශ්චිම ජනතාවද), (ප්‍රත්‍ය) බාහුලයාදියෙන් යුක්තවූවා, සස්ත ලිහිල් කොට ගත්තී, පහත බැසීම් නම් පඤ්චනීවරණ ධර්මපූරණයෙහි පෙරටුව යන්නී නිර්වාණයෙහි බහා තබනලද උත්සාහ ඇත්තී, පෙර නොපැමිණෙන ලද ගුණයන්ට පැමිණීම පිණිස හා අවබෝධ නොකළ ගුණ විශේෂයන්ගේ අවබෝධය පිණිසද, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකළ ධර්මයන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසද (කායික වෛතසික) වීර්යය පටන් නොගනී. මහණෙනි, මේ අග්‍ර නොවූ පුද්ගලයන් ඇති පිරිසයයි කියනුලැබේ.

4. "මහණෙනි, උතුම් පුද්ගලයන් ඇති පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි ස්ථවිර භික්ෂූහු (ප්‍රත්‍ය) බාහුලයායෙන් යුක්ත නොවෙත්ද, ශාසනය ලිහිල් කොට නොගන්නේ (ශික්ෂාගරුකයෝ) වෙත්ද, පසුබැසීම් නම් පඤ්චනීවරණ ධර්මයෙහි හරණ ලද වීර්යය ඇත්තෝ වෙත්ද, නිර්වාණ ධර්මයෙහි පූර්වංගම (පෙරදැරි) වූවෝ වෙත්ද, ඔවුහු නොලැබූ ගුණයන් ලැබීම පිණිසද, අවබෝධ නොකරණ ලද ධර්මයන් අවබෝධ කිරීම පිණිසද ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරණලද ධර්මයන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසද වීර්යය පටන් ගනීති.

5. "පශ්චිම ජනසමූහයාද ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටිය (තමන් දුටුදේ) අනුව යාමට සැරසේ. ඕ තොමෝද ප්‍රත්‍ය බාහුලයායෙන් යුක්ත නොව සස්ත ලිහිල්කොට නොගත්තී පහත බැසීම් නම් පඤ්ච

නීවරණ ධර්මපුරණයෙහි පෙරටුව නොයන්ති නිර්වාණයෙහි බහා නොතබන ලද උත්සාහ ඇත්තී පෙර නොපැමිණෙන ලද ගුණයන්ට පැමිණීම පිණිස හා අවබෝධ නොකළ ගුණ විශේෂයන්ගේ අවබෝධය පිණිසද, ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ ධර්මයන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසද (කායික වෛතසික) වියඝීය පටන්ගණී. මහණෙනි, මේ අග්‍රවතී (උතුමන් ඇති) පිරිසයයි කියනු ලැබේ.

6. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස් දෙකකි. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ අග්‍රවතී පිරිසක් වේද මෙය උතුම් වේ."

4. අරිය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත් කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආයඝීචු පිරිසද අනායඝී (පෘථග්ජන) චු පිරිසද (යන දෙදෙනයි.)

2. "මහණෙනි, අනායඝී (පෘථග්ජන) පිරිස කවරීද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි භික්ෂූහු මේ (පඤ්චස්කන්ධය) දුක් යයි ඇතිසැටියෙන් නොදනිත්ද, මේ (තෘෂ්ණාව) දුක් හටගැණීමේ හේතුවයයි ඇතිසැටියෙන් නොදනිත්ද, මේ (තෘෂ්ණා නිරෝධය) දුක් නැසීමයයි ඇති සැටියෙන් නොදනිත්ද, මේ (ආයඝී අෂ්ටාංගික මාර්ගය) දුක් නිරුද්ධ කිරීමට පමුණුවන පිළිවෙතයයි ඇතිසැටියෙන් නොදනිත්ද, මහණෙනි, මේ ආයඝී නොචු පිරිසයයි කියනු ලැබේ

3. "මහණෙනි, ආයඝී පිරිස කවරීද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි භික්ෂූහු තුමු මේ දුකයයි තත්චු පරිද්දෙන් දනිත්ද, මේ දුක් උපදින හේතුවයයි තතුසේ දනිත්ද, මේ දුක් නැතිකිරීමයි තතුසේ දනිත්ද, මේ දුක් නැති කිරීමේ පිළිවෙත යයි තතුසේ දනිත්ද, මහණෙනි, මේ ආයඝී පිරිසයයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස් දෙකකි. මහණෙනි මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ආයඝී පිරිසක් වේද, ඒ අග්‍ර වේ.

5. කසට සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, කසට (හිස්) පිරිසද මණ්ඩ (සාර) පිරිසද (යන දෙදෙනයි.)

2. "මහණෙනි, කසට (බොල් හෙවත් නිස්සාර) පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු ඡන්දයෙන් අගතියට යෙත්ද, ද්වේෂයෙන් අගතියට යෙත්ද, මොහයෙන් අගතියට යෙත්ද, හයින් අගතියට යෙත්ද, මහණෙනි, මේ කසට (හිස්) පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, ප්‍රසන්න (සාර) වූ පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු ඡන්දයෙන් අගතියට නොයත්ද, ද්වේෂයෙන් අගතියට නොයත්ද, මොහයෙන් අගතියට නොයත්ද, හයින් අගතියට නොයත්ද, මහණෙනි, මේ ප්‍රසන්නවූ පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස් දෙකකි. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ආයථී පිරිසක් වේද, ඒ අග්‍රයි."

6. උක්තා සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙකක් වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, හික්මවන්නට නොහැකිවූ ධර්මය අසා දැනනොගෙන නොහික්මුණාවූ පිරිසද, ධර්මය අසා දැන ගෙන හික්මුණාවූ, සුවිනීතවූ පිරිසද වෙත්.

2. "මහණෙනි, හික්මවන්නට නොහැකිවූ ධර්මය අසා දැනනොගෙන නොහික්මුණාවූ පිරිස කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද ගැඹුරුවූ, ගැඹුරු අර්ථ ඇත්තාවූ, ලොකොත්තරාර්ථ දක්වන්නාවූ, ශුන්‍යතාප්‍රතිසංයුක්තවූ යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙත් නම් ඒ සූත්‍රාන්තයන් කියනු ලබන කල්හි සතුවින් නොඅසත්ද, කන් යොමු නොකරත්ද, දැනගැණීම පිණිස සිත ඵලවා නොතබද්ද, ඒ ධර්මයන් ඉගෙන ගතයුතුය. පුහුණු කළ යුතුයයි නොහඟිද්ද, (බාහිර) කවීන් විසින් කරන ලද, කවීන් පිළිබඳ විසිතුරු අකුරු ඇත්තාවූ, විසිතුරු ව්‍යඤ්ඡනයන් ඇත්තාවූ, ශාසනයෙන් බැහැරවූ බාහිරක ශ්‍රාවකයන් විසින් කියන ලද්දාවූ යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙත් නම් ඒ සූත්‍රාන්තයන් කියනු ලබන කල්හි සතුවින් අසත්ද, කන් යොමු කරත්ද, දැනගැණීම පිණිස සිත ඵලවා තබත්ද, ඒ ධර්මයන් ඉගෙනගතයුතුයයි ප්‍රගුණ කටයුතුයයි හඟිත්ද, ඔව්හු ඒ ධර්මය ප්‍රගුණ කොට කෙසේද,

මේ පද වචනාදිය කුමක්ද? මෙහි අර්ථය කවරේදැ? යි” ඔවුනොවුන්ගෙන් නොවිචාරක්ද, (එසේ විචාරීම පිණිස) ඔබමොබ නොහැසිරෙත්ද, ඔව්හු තුමු වැසුණාවූ අර්ථ විවෘත නොකෙරෙත්ද, නොයෙක් ආකාරවූ සැකයට කරුණුවූ ධර්මයන් කෙරෙහි සැකය පහනොකෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ (පිරිස) දුර්විනීතවූ (අසා දැනගැනීමෙන්) නොහික්මුණාවූ පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

3. “මහණෙනි, අසා දැනගැනීමෙන් හික්මුනාවූ, සුවිනීතවූ පිරිස කවර්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහිවූ යම් පිරිසෙක්හි හික්මුණු කවීන් විසින් කරණ ලද, කවීන්ට හිතවූ (කවීන් පිළිබඳවූ) විසිතුරු අකුරු හා විසිතුරු පද වචනාදිය ඇත්තාවූ, බාහිරක ශ්‍රාවකයන් විසින් කියන ලද්දාවූ යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙත් නම් ඒ සූත්‍රාන්තයන් කියනු ලබන කල්හි සතුවිත් නොඅසත්ද, කන් යොමු නොකරත්ද, දැනගැනීම පිණිස සිත ඵලවා නොතබත්ද, ඒ ධර්මයන් ඉගෙන ගතයුතු යයි ප්‍රගුණ කටයුතු යයි නොහඟිත්ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද ගැඹුරුවූ ගැඹුරු අර්ථ ඇත්තාවූ ලොකොත්තරාර්ථ දක්වන්නාවූ ශුන්‍යතා ප්‍රතිසංයුක්තවූ යම් ඒ සූත්‍රාන්තයෝ වෙත් නම් ඒ සූත්‍රාන්තයන් කියනු ලබන කල්හි සතුවිත් අසත්ද, කන් යොමු කරත්ද, දැනගැනීම පිණිස සිත ඵලවා තබත්ද, ඒ ධර්මයන් උද්ග්‍රහණය කටයුතුය ප්‍රගුණ කටයුතුයයි හඟිත්ද, ඔව්හු ඒ ධර්මය ප්‍රගුණ කොට මේ පද වචනාදිය කුමක්ද මෙහි අර්ථය කවරේදැ යි ඔවුනොවුන් විචාරක්ද, ඔබමොබ හැසිරෙත්ද ඔව්හු වැසුණාවූ අර්ථ විවෘත කෙරෙත්ද, ප්‍රකට නොවූවක් (ගැඹුරුවූවක්) ප්‍රකට කෙරෙත්ද, නොයෙක් ආකාරවූ සැකයට කරුණුවූ ධර්මයන් කෙරෙහි සැකය පහකෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ පිරිස පිළිවිසීමෙන් හික්මුනාවූ හික්මවන්ට හැකිවූ පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

4. “මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස්හු දෙකකි. මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ පිළිවිසීමෙන් හික්මුනාවූ සුවිනීතවූ පිරිසක් වේද මේ පිරිස අග්‍ර වේ.”

7. ආමිසගරු සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිවුපසය ගරු කොට ඇත්තාවූ දහම් ගරුකොට නැත්තාවූ පිරිසද, දහම් ගරුකොට ඇත්තාවූ ආමිෂය (සිවුපසය) ගරුකොට නැත්තාවූ පිරිසද වෙත්.

2. "මහණෙනි, සිවුපසය ගරුකොට සලකන්නාවූ සදහම් ගරුකොට නොසලකන්නාවූ පිරිස කවර්ද? මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු සුදුවත් හදින්තාවූ ගිහින් ඉදිරියෙහි එකිනෙකාගේ ගුණ දොස් කියමින් 'අසවල් මහණතෙම (විස්කම්භන සමුච්ඡේද යන) දෙකොටසින් මිදුණේය, අසවල් මහණතෙම ප්‍රඥාවෙන් විමුක්තය, අසුවලා කයින් ධ්‍යාන ස්පර්ශකොට පසුව නිවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළේය. අසුවලා මාර්ග දෘෂ්ටියට පැමිණියේය. අසුවලා ශ්‍රද්ධාව නිසා මිදුනේය, අසුවලා ධර්මය අනුව සිහිකරන ස්වභාවය, අසුවලා ශ්‍රද්ධානුසාරිය, අසුවලා සිල්වත්ය, අසුවලා කලාණ ස්වභාව ඇත්තේය, අසුවල් මහණතෙම ලාමකවූ ස්වභාව ඇත්තේය. දුශ්ශීලයයි කියත්. ඔව්හු තුමු ඒ ගුණාගුණ කීමෙන් සිවුපසය ලබත්. ඔව්හු ඒ ලාභයෙහි (තෘෂ්ණාවෙන්) ගැටගැසුනාහු මුර්ඡා වූවාහු ගැලී සිටියාහු ආදීනව (වරද) නොදක්නා ස්වභාව වූවාහු ඡන්දරාගය දුරුකරණ ප්‍රඥාවෙන් තොර වූවාහු (සිවුපසය) පරිභෝග කෙරෙත්. මහණෙනි, මේ ආමිසය ගරු කොට ඇත්තාවූ සදහම් ගරුකොට නැත්තාවූ පිරිස යයි කියනු ලැබේ

3. මහණෙනි, දහම ගරුකොට ඇත්තාවූ සිවුපසය ගරුකොට නැත්තාවූ පිරිස කවර්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු සුදුවත් හදින්තාවූ ගිහින්ගේ ඉදිරියෙහි එකිනෙකාගේ ගුණ නොකියන්නේ අසවල් මහණ තෙම (විස්කම්භන සමුච්ඡේද යන) දෙකොටසින් විමුක්තය, අසවල් හික්ෂුතෙම ප්‍රඥාවෙන් විමුක්තය, අසවල් මහණතෙම කයින් ධ්‍යාන ස්පර්ශකොට පසුව නිවන් පසක් කෙළේය. අසවල් මහණතෙම මාර්ගදෘෂ්ටියට පැමිණියේය, අසවල් මහණ තෙම ශ්‍රද්ධාවිමුක්තිය, අසවල් මහණතෙම ධර්මානුසාරිය, අසවල් මහණතෙම ශ්‍රද්ධානුසාරිය, අසවල් මහණතෙම සිල්වත්ය,

යහපත් ස්වභාව ඇත්තේය. අසවල් මහණතෙම දුශ්ශීලය පාප ස්වභාව ඇත්තේයයි නොකියත්ද, ඔව්හු තුමු සිවුපසය ලැබීමෙහි (තෘෂ්ණාවෙහි) ගැට නොගැසුනාහු මුසපත් නොවූවාහු ගැලී නොසිටියාහු ආදීනව දක්නාසුලු වූවාහු නිස්සරණ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූවාහු (සිවුපසය) පරිභොග කරත්. මහණෙනි, මේ සද්ධර්මය ගරුකරන්නාවූ ආමිෂය ගරුනොකරන්නාවූ පිරිසයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස් දෙකකි.

4. "මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ සද්ධර්මය ගරුකරන්නාවූ ආමිෂය ගරුනොකරන්නාවූ පිරිසක් වේද, මේ පිරිස අග්‍රවේ."

8. විසමපරිස සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, විසමවූ (පැකිලිම් ඇති) පිරිසද, සමවූ (නොපැකිලෙන) පිරිසද (යන දෙක) වෙත්. මහණෙනි, විසම පිරිස කවර්ද?

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි අධර්ම කර්මයෝ පවතිත්ද, ධර්ම කර්මයෝ නොපවතිත්ද, විනයට විරුද්ධ කර්මයෝ පවතිත්ද, විනය කර්මයෝ නොපවතිත්ද, අධර්ම කර්මයෝ බබලත්ද, ධර්ම කර්මයෝ නොබබලත්ද, විනයට විරුද්ධවූ කර්මයෝ දීප්තියට පැමිණෙත්ද, විනය කර්මයෝ දීප්තියට නොපැමිණෙත්ද, මහණෙනි, මේ විෂමවූ පිරිස යයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, පිරිස විසම බැවින් අධර්ම කර්මයෝ පවතිත්, ධර්ම කර්මයෝ නොපවතිත්. විනයට විරුද්ධ කර්මයෝ පවතිත්. විනය කර්මයෝ නොපවතිත්. අධර්ම කර්මයෝ දීප්තියට පැමිණෙත්. ධර්ම කර්මයෝ නොබබලෙත්. විනය විරුද්ධ කර්මයෝ දීප්තියට පැමිණෙත්. විනය කර්මයෝ දීප්තියට නොපැමිණෙත්.

4. 'මහණෙනි, සමවූ පිරිස කවර්ද?

5. "මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි ධර්ම කර්මයෝ පවතිත්ද, අධර්ම කර්මයෝ නොපවතිත්ද, විනය කර්මයෝ පවතිත්ද, අවිනය කර්මයෝ නොපවතිත්ද, ධර්ම කර්මයෝ බබලෙත්ද, අධර්ම කර්මයෝ නොබබලෙත්ද, විනය කර්මයෝ

බැබලෙන්ද, විනය විරුද්ධ කර්මයෝ නොබැබලෙන්ද, මහණෙනි, මේ සමපිරිසයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, පිරිස සම බැවින් ධර්ම කර්මයෝ පවතිත්, අධර්ම කර්මයෝ නොපවතිත්. විනය කර්මයෝ පවතිත්, අවිනය කර්මයෝ නොපවතිත්. ධර්ම කර්මයෝ බැබලෙන්, අධර්ම කර්මයෝ නොබැබලෙන්, විනය කර්මයෝ බැබලෙන්, විනය විරුද්ධ කර්මයෝ නොබැබලෙන්.

6. "මහණෙනි, මේ වනාහි පිරිස් දෙකකි. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ සමවූ පිරිසක් වේද, එය අග්‍රයි.

9. අධම්මක සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, අධාර්මික පිරිසද ධාර්මික පිරිසද (යන දෙක) වෙත්.

2. "මහණෙනි, අධාර්මික පිරිස කවර්ද?

(මේ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 3 වෙනි ඡේදය මෙනි)

3. "මහණෙනි, ධාර්මික පිරිස කවර්ද? (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි)

4. "මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙකක්වේ. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධාර්මික පිරිසක් වේද, මෙය අග්‍රවේ

10. ධම්මිය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, මහණෙනි, අධර්මවාදී පිරිසද ධර්මවාදී පිරිසද (යන දෙක) වෙත්.

2. "මහණෙනි, අධර්මවාදී පිරිස කවර්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙකිහි භික්ෂුහු ධාර්මිකවූ හෝ අධාර්මිකවූ හෝ විවාද ආදී විනිශ්චය කළයුතු කරුණක් ගනිත්ද, ඔව්හු ඒ අධිකරණය ගෙන එකිනෙකාට ඒ බව නොමදන්වත්ද, දැන්වීම සඳහා රැස්නොවෙත්ද, නොදක්වත්ද, දැක්වීමට නොඑළඹෙත්ද, ඔව්හු තුමු අසඤ්ඤත්තිය (නොදැන්වීම) බලය කොට ගත්තාහු නොදැක්වීම බලයකොට ගත්තාහු විවාදය අත්හැරීමට අදහස් නැත්තාහු ඒ අධිකරණයම ශක්තියෙන් අල්වාගෙන ඒ දෘෂ්ටිය සිතෙහි ඇතුල්කොට (මෙසේ) ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද, මේ (අපගේ

වචනය) ම සත්‍යය මෙයින් අන්‍යවූ වචන තුවිෂය'යි කියායි. මහණෙනි, මෙබඳුවූ පිරිස අධර්මවාදී පිරිස යයි කියනු ලැබේ.

3. “මහණෙනි, ධර්මවාදී පිරිස කවර්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසෙක්හි හික්ෂුහු ධාර්මිකවූ හෝ අධාර්මිකවූ හෝ (විවාද ආදී) අධිකරණයක් ගණිත්ද, ඔව්හු තුමු මේ අධිකරණය ගෙන එකිනෙකාට මේ ගැණ දන්වත්ද දැන්වීම් පිණිස රැස්වෙත්ද, දක්වත්ද, දැක්වීම පිණිස පැමිණෙත්ද, ඔව්හු තුමු දැන්වීම් බලයකොට ඇත්තාහු, දැක්වීම බලයකොට ඇත්තාහු, බැහැරලීමෙහි අදහස් ඇත්තාහු, ඒ අධිකරණයම ශක්තියෙන් අල්වාගෙන ඒ හැඟීම (සිතෙහි) ඇතුල්කොට මෙසේ ප්‍රකාශ නොකෙරෙත්ද, (කෙසේද?) ‘මේ අපගේ වචනයම සත්‍යය, අන්‍යයන්ගේ වචනය තුවිෂය’යි කියායි. මහණෙනි, මෙබඳු පිරිස ධර්මවාදී පිරිස යයි කියනුලැබේ.

4. “මහණෙනි, මෙසේ මේ පිරිස්හු දෙදෙනෙක් වෙත්. මහණෙනි, මේ පිරිස් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මවාදී පිරිසක් වේද, මේ පිරිස අග්‍රය.”

(පස්වෙනි වර්ගය නිමි.)
පළමුවෙනි පණස නිමි.

දෙවෙනි පණස

6. පුද්ගල වර්ගය

1. ද්වේ පුග්ගල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් ලොකයෙහි උපදින්නාහු බොහෝදෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස බොහෝ ජනයාට වැඩ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට හිත පිණිස සැප පිණිස උපදිත්. කවර දෙදෙනෙක්දයත්, අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේද සක්විති රජතෙමේද (යනදෙදෙන) වෙත්. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙන වනාහි ලොව උපදින්නාහු බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝදෙනාට සැප පිණිස බොහෝ

ජනයාට වැඩ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට හිත පිණිස සැප පිණිස උපදිත්.”

2. අවිජරිය මනුස්ස සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් ලොව උපදින්නාහු ආශ්වයා මනුෂ්‍යයෝව උපදිත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, තථාගතවූ අර්හත්වූ සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේද සක්විති රජ තෙමේද වෙත්. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ දෙදෙන වනාහි ලොව උපදින්නාහු ආශ්වයා මනුෂ්‍යයෝව උපදිත්.”

3. කාලකිරිය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක්හුගේ කාලක්‍රියාව මහජනයාට සිත් තැවුල් වේ. කවර දෙදෙනෙකුන්ගේද යත්, තථාගතවූ අර්හත්වූ සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේද සක්විති රජහුගේද වෙත්. මහණෙනි මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක්හුගේ කාලක්‍රියා තොමෝ මහජනයා හට සිත් තැවුල්වේ.”

4. ඵ්ඵාරහ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් වෛත්‍යයට සුදුස්සෝ වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, තථාගතවූ අර්හත්වූ සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේද සක්විති රජ තෙමේද වෙත්. මහණෙනි, මේ දෙදෙන ධූපයට සුදුස්සෝ වෙත්.”

5. ද්වෙ බුද්ධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බුදුවරයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද? තථාගතවූ අර්හත්වූ සම්මා සම්බුද්ධ තෙමේද පසේබුදු තෙමේද යන දෙදෙනයි. මහණෙනි, මේ දෙදෙන බුදුවරයෝ වෙත්.”

6. අසනි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් හෙන පුපුරණ කල්හි තැති නොගනිත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ක්ෂිණාශ්‍රව (රහත්) හික්ෂු තෙමේද අජාතිය අශ්ව තෙමේද වෙති. මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි හෙන පුපුරණ කල්හි තැතිනොගනිත්.”

7. දුතිය අසනි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් හෙන පුපුරණ කල්හි තැතිනොගනිත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ක්ෂිණාශ්‍රව (රහත්) හික්ෂු තෙමේද අජාතිය අශ්ව තෙමේද වෙත්. මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි හෙන පුපුරණ කල්හි තැතිනොගනිත්.”

8. තතිය අසනි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ දෙදෙනෙක් හෙන පුපුරණ කල්හි බිය නොවෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ක්ෂිණාශ්‍රව (රහත්) භික්ෂු තෙමේද මාගරාජවූ සිංහ තෙමේද වෙත්. මහණෙනි, මේ දෙදෙනා වනාහි හෙන පුපුරණ කල්හි බිය නොවෙත්.”

9. කිම්පුරිස සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ කරුණු දෙකක් දක්නාවූ (සලකන්නාවූ) කින්නරයෝ මිනිස් බස් නොකියත්. කවර දෙකක්ද යත්, බොරු නොකියමු. අන්‍යයෙකුට බොරුවෙන් නින්දා නොකරමු. මහණෙනි මේ කරුණු දෙක බලමින් කින්නරයෝ මිනිස් බස් නොකියත්.”

10. අතිත්ත මාතුගාම සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කරුණු දෙකක් සම්බන්ධව තෘප්තියට නොපැමිණි පසුබැසීම් නැතිව (සාමාන්‍ය) ස්ත්‍රිය මැරෙයි. කවර කරුණු දෙකක් සම්බන්ධවද යත්, මෙවුන්දම් සෙවීම සම්බන්ධවද; වැදීම සම්බන්ධවද වෙත්. මහණෙනි, මේ දෙයාකාර ධර්මයන් සම්බන්ධව තෘප්ති රහිතවූ පසුබැසීම් නැත්තාවූ ස්ත්‍රිය වනාහි කලුරිය කෙරේ.”

11. සන්නිවාස සූත්‍රය:- “මහණෙනි, තොපට අසත් පුරුෂයන්ගේ සමාගමයද සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමයද දෙගනා කරන්නෙමි. ඒ අසච්ච, යහපත්කොට සිත්හි තබා ගනිව්. කියන්නෙමි. “එසේය ස්වාමීනි”යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂයන්ගේ සහ වාසය වේද, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂයෝ සමග වෙසෙද්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ස්ථවිර භික්ෂු නමකට මෙබඳු සිතක් වෙයි.

3. “ස්ථවිර භික්ෂුවක් මට යමක් නොකියාවා, මධ්‍යම භික්ෂුවක් මට යමක් නොකියාවා, නවක භික්ෂුවක්ද මට යමක් නොකියාවා, මමත් ස්ථවිර භික්ෂුවට නොකියන්නෙමි. මම මධ්‍යම භික්ෂුවටත් නොකියන්නෙමි. මම නවක භික්ෂුවටත් නොකියන්නෙමි. ඉදින් ස්ථවිර තෙමේත් මට අවවාදාදියක්

කියන්නේ නම් මට අවැඩ කැමැතිව කියන්නේය. හිත කැමැතිව නොකියන්නේය. මෙසේ හෙයින් තොපගේ වචනය නොකරන්නෙමි යි මම ඕහට කියන්නෙමි. ඕහට වෙහෙසද කරන්නෙමි. ඔහුගේ වචනය (සත්‍යයයි) දන්නේ නමුදු ඊට ප්‍රතිකර්ම නොකරන්නෙමි' යි (කියා මෙබඳු සිතක් උපදී.)

4. "මධ්‍යම භික්ෂු තෙමේත් මට කියන්නේ නම් නවක භික්ෂු තෙමේත් මට කියන්නේ නම් මට අභිතානුකම්පීව කියන්නේය. හිතයෙන් අනුකම්පා ඇතිව නොකියන්නේය. හිත කැමැතිව නොකියන්නේය. (නොපිළිපැදීමෙන්) ඕහට වෙහෙසද කරමි. ඔහුගේ වචනය සත්‍යයයි දන්නේ නමුදු ඊට ප්‍රතිකර්ම නොකරමි.

5. "මධ්‍යම භික්ෂුවටද මෙබඳු සිතක් වෙයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද යොදාගත යුතුයි.)

6. "නවක භික්ෂුවටද මෙබඳු සිතක් වෙයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද යොදා ගත යුතුයි.)

7. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසන්පුරුෂයන්ගේ සහවාසය වෙයි. මෙසේම අසන්පුරුෂයෝ සමග වෙසෙත්.

8. "මහණෙනි, කෙසේනම් සන්පුරුෂයන්ගේ සහවාසය වේද කෙසේ නම් සන්පුරුෂයන් (සමග) වෙසෙද්ද? මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි ස්ථවිර භික්ෂුවකට මෙබඳු අදහසක් වෙයි.

9. "ස්ථවිර තෙමේත් මට අවවාදයක් කෙරේවා, මධ්‍යම ස්ථවිර තෙමේත් මට අවවාදාදියක් කෙරේවා, නවක භික්ෂු තෙමේද මට අවවාදාදියක් කෙරේවා, මම ස්ථවිර භික්ෂුවටත් අවවාදාදියක් කියන්නෙමි. මම මධ්‍යම භික්ෂුවටත් අවවාදාදියක් කියන්නෙමි. මම නවක භික්ෂුවටත් අවවාදාදියක් කියන්නෙමි. ඉදින් ස්ථවිර තෙමේත් මට අවවාදාදියක් කරන්නේ නම් මට හිත කැමැත්තෙන් කරන්නේය අහිත කැමැත්තෙන් මට නොකියන්නේය. මම ඕහට මැනව නොප කීයේ යහපතැයි කියන්නෙමි. ඕහට වෙහෙස නොකරන්නෙමි. (මගේ දොෂය) දක්නේ ඊට ප්‍රතිකර්ම කරන්නෙමි' යි කියායි.

10. "මධ්‍යම භික්ෂුතෙමේද මට (අවවාද) කියන්නේ නම් නවක භික්ෂු තෙමේත් මට කියන්නේ නම් මට හිත අනුකම්පාව කියන්නේය. හිතයෙන් අනුකම්පා ඇතිව කියන්නේය. හිත කැමතිව කියන්නේය. (පිළිපැදීමෙන් ඕහට වෙහෙසද නොකරමි ඔහුගේ වචනය සත්‍යයයි දන්නේ ඊට ප්‍රතිකර්ම කරමි. නවක භික්ෂු තෙමේද මට අවවාද වශයෙන් කියන්නේ හිත කැමැත්තෙන්ම කියන්නේය, අහිත කැමැත්තෙන් නොකියන්නේය. මම ඕහට 'මැනව නොප කීසේ යහපතැ'යි කියන්නෙමි. ඕහට වෙහෙස නොකරන්නෙමි, (මගේ දොෂය) දුටුයේ ඊට ප්‍රතිකර්මද කරන්නෙමියි කියායි.

11. "මධ්‍යම භික්ෂුවටද මෙබඳු සිතක් වෙයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 9, 10 ඡේද යොදා ගතයුතුයි.)

12. "නවක භික්ෂුවටද මෙබඳු සිතක් වෙයි. (කෙසේද? මෙහි මේ සූත්‍රයේ 9 ඡේදය යොදා ගත යුතුයි.)

13. "මහණෙනි, සත්පුරුෂයන් සහවාසය වනාහි මෙසේ වෙයි. මෙසේම සත්පුරුෂයෝ වාසය කෙරෙත්."

12. වචිසංසාර සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් විනිශ්චයට එළඹී කරුණෙක්හි දෙපසෙහි පවත්නා වචන හුවමාරුවද දෘෂ්ටිය කියා උපන් තදපරුෂ බවද සිතේ කොපයද දොම්නස හා අනුන්ගේ සැපතෙහි නොසතුටුවීම ඇතිවේද (ස්වකීය චිත්තය හා ස්වකීය පිරිස) මනාකොට නොසංසිඳුනේ වේද, මහණෙනි, ඒ විනිශ්චයෙහි මෙබන්දක් අවශ්‍යයෙන් සිදුවන්නේය. (ඒ අධිකරණය) බොහෝකල් පැවැත්ම පිණිසද නපුරුකම හා වණ්ඩහාවය පිණිසද ඇතිවන්නේය (ඊට මැදහත්වූ) භික්ෂුහුද සැපසේ වාසය නොකරන්නාහුය (යනුයි.)

13. දුතිය වචිසංසාර සූත්‍රය:- "මහණෙනි, යම් විනිශ්චයෙක්හි වනාහි දෙපාර්ශවයෙහි අක්‍රොශාදී වශයෙන් පවත්නා වචන හුවමාරුවද දෘෂ්ටිය නිසා උපන් තදපරුෂ බවද සිතේ කොපයද, දොම්නසද අනුන්ගේ සැපතෙහි නොසතුටුවීම පවත්නේ නම්, ස්වකීය චිත්තය හා ස්වකීය පිරිස මනාකොට නොසංසිඳුනේ වේද, මහණෙනි, ඒ විනිශ්චය ගැණ මෙසේ බලාපොරොත්තුවිය

යුතුයි. (කෙසේද?) බොහෝකල් නොපැවැත්ම පිණිසද කෘර භාවය පිණිසද වණ්ඩභාවය පිණිසද පවතින්නේය. (ඊට මැදහත්වූ) හික්ෂුහුද සැපයේ වාසය කරන්නාහුය යන මෙයයි.

(පළමුවන වර්ගය නිමි.)

7. සුඛ වර්ගය.

1. පබ්බජ්ජා සුඛ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ සැපයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. "ගිහි සැපයද පැවිදි සැපයද (යන දෙක) වෙත්.

3. "මහණෙනි, මොහු දෙදෙන වනාහි සැපයෝ වෙත්.

4. "මහණෙනි, මේ සැපයන් දෙදෙනා අතුරෙන් යම් මේ පැවිදි සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රය"

(මේ වර්ගයේ සියලු සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. නෙක්ඛම්ම සුඛ සූත්‍රය:- 2 "කාමසැපයද නෛශ්ක්‍රමය සැපයද (යන දෙදෙනා) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙනා අතුරෙන් යම් මේ නෛශ්ක්‍රමය සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි."

3. නිරූපධි සූත්‍රය:- 2. 'ලොකික සැපයද ලොකොත්තර සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ ද්විවිධවූ සැපයන් අතුරෙන් යම් මේ ලොකොත්තර සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි."

4. අනාසව සුඛ සූත්‍රය:- 2. ආශ්‍රව සහිතවූ (සංසාර) සැපයද ආශ්‍රව රහිතවූ (නිර්වාණ) සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්. මේ සැපයන් දෙදෙනා අතුරෙන් යම් මේ අනාසව සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි"

5. නිරාමිස සුඛ සූත්‍රය:- 2. "කාමාදී ආශ්‍රව සහිත සැපයද කාම රහිත (නික්ලෙශීවූ) නිවන් සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙනා අතුරෙන් යම් මේ නිරාමීස සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි."

6. අරිය සුඛ සූත්‍රය:- 2. "ආයතීයන් පිළිබඳ සැපයද අනායතී (පෘථග්ජන) යන් පිළිබඳ සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ ආයතී සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි"

7. වෛතසික සුඛ සූත්‍රය- 2 "කය පිළිබඳ සැපයද වෛතසික සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ වෛතසික සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි."

8. නිප්පීතික සුඛ සූත්‍රය:- 2. "ප්‍රීතිසහගත සැපයද ප්‍රීතිරහිත (නිෂ්ප්‍රීතික) සැපයද යන දෙකයි.

4. "මේ විවිධවූ සැපයන් අතුරෙන් යම් මේ ප්‍රීතිසහගත සැපයක් වේද මේ සැපය අග්‍රයි."

9. උපෙක්ඛා සුඛ සූත්‍රය:- 2 'ප්‍රථම ද්විතීය තෘතීය ධ්‍යානයන් පිළිබඳ සාත සැපයද (චතුර්ථධ්‍යානය පිළිබඳ) උපෙක්ඛා සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ (චතුර්ථධ්‍යානය පිළිබඳ) උපෙක්ඛා සැපයක් වේද, මේ සැපය අග්‍රයි."

10. සමාධි සුඛ සූත්‍රය:- 2 සමාධි (සහිත) සැපයද අසමාධි (සහිත) සැපයද යන දෙදෙන වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ සමාධි සැපයක් වේද, මේ සැපය අග්‍රයි."

11. නිප්පීතිකාරම්මණ සුඛ සූත්‍රය:- 2 "ප්‍රීතිය අරමුණු කොට උපන් (ප්‍රථම ද්විතීයධ්‍යාන) සැපයද ප්‍රීතියෙන් පහව උපන් (තෘතීය චතුර්ථධ්‍යාන) සැපයද (යන දෙදෙන වෙත්)

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ ප්‍රීති විරහිත සැපයක් වේද, මේ සැපය අග්‍රයි."

12. උපෙක්ඛාරම්මණ සුඛ සූත්‍රය:- 2 'සාතාරම්මණචු (ප්‍රථමාදි ත්‍රිවිධ ධ්‍යානයන් අරමුණු කොට උපන්) සැපයද (චතුර්ථධ්‍යානය අරමුණු කොට උපන්) උපෙක්ඛාරම්මණ සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ උපෙක්ඛාරම්මණ සැපයක් වේද, මේ සැපය අග්‍රය."

13. අරූපාරම්මණ සුඛ සූත්‍රය:- 2. "(රූපාවචර චතුර්ථ ධ්‍යානය අරමුණුකොට) රූපයන් අරභයා උපන් සැපයද (අරූපාවචර ධ්‍යානයන් අරමුණුකොට) අරූපයන් අරභයා උපන් සැපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. "මේ සැපයන් දෙදෙනා අතුරෙන් යම් මේ අරූප ධ්‍යානයන් අරමුණුකොට උපන් සැපයක් වේද, මේ අග්‍රය."

(දෙවෙනි වර්ගය නිමි.)

8. සනිමිත්ත වර්ගය.

1. සනිමිත්ත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ කරුණු සහිතවම උපදිත්, කරුණු රහිතව නුපදිත්. එම කාරණයාගේ දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ නුපදිත්."

2. සනිදාන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ නිදාන සහිතවම උපදිත්. නිදාන රහිතව නුපදිත්. ඒ නිදානයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ නුපදිත්."

3. සහෙතුක සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ හේතු සහිතවම උපදිත්, හේතු රහිතව නුපදිත්. ඒ හේතුහුගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ නුපදිත්."

4. සසංඛාර සූත්‍රය:- "මහණෙනි, ලාමකචු අකුසල ධර්මයෝ සංස්කාර සහිතවම උපදිත්, සංස්කාර රහිතව නුපදිත්. ඒ

සංස්කාරයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්.”

5. සප්පච්චය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ ප්‍රත්‍යය සහිතවම උපදිත්, ප්‍රත්‍යය රහිතව නූපදිත්. ඒ ප්‍රත්‍යයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්.”

6. සරූප සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ රූප (හේතු) සහිතවම උපදිත්. රූප රහිතව නූපදිත්. ඒ කාරණයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්.”

7. සවේදනා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ වේදනා සහිතවම උපදිත්, වේදනා රහිතව නූපදිත්. ඒ වේදනාවන්ගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්.”

8. සසඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ සංඥා සහිතවම උපදිත්, සංඥා රහිතව නූපදිත්. එම සංඥාවගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්.”

9. සවිඤ්ඤාණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ විඤ්ඤාණ සහිතවම උපදිත්, විඤ්ඤාණ රහිතව නූපදිත්. එම විඤ්ඤාණයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නූපදිත්”

10. සංඛතාරම්මණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ සංඛතාරම්මණ සහිතව (ප්‍රත්‍යයෙන් නිපන් සංඛත ධර්මයන් අරමුණුකොට) ම උපදිත්, අසංඛතාරම්මණ සහිතව (අසංඛතවූ නිර්වාණය අරමුණුකොට) නූපදිත්. ඒ සංඛත ධර්මයාගේම දුරුකිරීමෙන් මෙසේ ඒ ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ නොවෙත්.”

(තුන්වෙනි වර්ගය නිමි)

9. ධර්ම වර්ගය

1 විමුක්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. චිත්ත විමුක්තිය (අර්හත්ඵල සමාධිය) ද ප්‍රඥා විමුක්තිය (අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව) ද (යන දෙදෙන) වෙත්.

3 "මහණෙනි, මේ වනාහි ධර්මයෝ දෙදෙන වෙත්.

(මේ වර්ගයේ සියලු සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

2. පග්ගානා සූත්‍රය:- 2. "ප්‍රග්‍රහය (වීයථීය) ද අචික්ෂෙපය (සිතෙහි එකඟ බව) ද (යන දෙදෙන) වෙත්.

3. නාමරූප සූත්‍රය:- 2. "නාමයද රූපයද (යන දෙදෙන) වෙත්.

4. විජ්ජාවිමුක්ති සූත්‍රය:- 2 විද්‍යාව (සතරඵල ඥානයද) විමුක්තියද (යන දෙදෙන) වෙත්.

5. භවදිට්ඨි සූත්‍රය:- 2. "භව (ශාශ්වත) දෘෂ්ටියද විභව (උච්ඡේද දෘෂ්ටියද යන දෙදෙන) වෙත්.

6. අභිරික සූත්‍රය:- 2. "පච්චිකිරිමෙහි ලජ්ජා රහිත බවද පච්චිකිරිමෙහි බිය නොවන බවද යන දෙදෙන වෙත්.

7. හිරි සූත්‍රය:- 2. "පච්චිකිරිමෙහි ලජ්ජා ඇති බවද පච්චිකිරිමෙහි බියද (යන දෙදෙන) වෙත්.

8. දොවචස්ස සූත්‍රය:- 2 දුර්වච (අකීකරු) බවද පාප මිත්‍රයන් ඇති බවද (යන දෙදෙන) වෙත්.

9. සොවචස්ස සූත්‍රය:- 2 "සුවච (කීකරු) බවද කල්‍යාණ මිත්‍රයන් ඇති බවද (යන දෙදෙන) වෙත්.

10. ධාතුමනසිකාර සූත්‍රය:- 2. ධාතුකුශලත්වය (ධාතුන් දැකීමෙහි දක්ෂ බව) ද මනසිකාර කුශලත්වය (අනිත්‍යාදී ලක්ෂණ දැකීමෙහි දක්ෂ බව) ද යන දෙදෙන වෙත්.

11. ආපත්ති සූත්‍රය:- 2 “ආපත්ති කුසලත්වය (ආවැත් දැකීමෙහි දක්ෂ භාවය) ද ආපත්ති උට්ඨාන කුසලත්වය (ආවැත් නැඟීමෙහි හෙවත් මිදීමෙහි දක්ෂකම) ද යන මේ දෙදෙන වෙත්.

(සතරවැනි වර්ගය නිම)

10. බාල වර්ගය

1. අනාගතභාර සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් (තමා වෙත) නොපැමිණි බර උසුලයිද, යමෙක් (තමා වෙත) පැමිණි බර නොඋසුලයිද යන දෙදෙනයි.

2. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි බාලයෝ (අඥානයෝ) වෙත්.”

(මේ වර්ගයේ 3, 5, 7, 9 සූත්‍රවල 2 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් වෙත්)

2. ආගතභාර සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් (තමා වෙත) පැමිණියාවූ බර උසුලයිද, යමෙක් (තමාවෙත) නොපැමිණියාවූ බර නොඋසුලයිද (යන දෙදෙනයි.)

2. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි පණ්ඩිතයෝ වෙත්.

(මේ වර්ගයේ 4, 6, 8, 10 සූත්‍රවල 2 ඡේද මේ වර්ගයේ 2 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් වෙත්)

3. අකප්පිය සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් අකැප වස්තුවෙහි අකැපය යන හැඟීම ඇත්තේද, යමෙක් කැප වස්තුවෙහි අකැපය යන හැඟීම ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි)

4. කප්පිය සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් අකැප

වස්තුවෙහි අකැපය යන හැඟීම ඇත්තේද, යමෙක් කැප වස්තුවෙහි කැපය යන හැඟීම ඇත්තේද යන දෙදෙනයි.

5. අනාපත්ති සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් ඇවැත් (වැරදි) නොවූ දෙයෙහි ඇවැත්ය යන සංඥා ඇත්තේද, යමෙක් ඇවැත්වූ දෙයෙහි ඇවැත් නොවේය යන සංඥා ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි)

6. ආපත්ති සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් ඇවැත් නොවූ දෙයෙහි ඇවැත් නොවේය යන හැඟීම ඇත්තේද, යමෙක් ඇවැත්වූ දෙයෙහි ඇවැත්ය යන හැඟීම ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි)

7. අධම්ම සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් අධර්මයෙහි ධර්මය යන සංඥා ඇත්තේද, යමෙක් ධර්මයෙහි අධර්මය යන සංඥා ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි)

8. ධම්ම සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් අධර්මයෙහි අධර්මය යන සංඥා ඇත්තේද, යමෙක් ධර්මයෙහි ධර්මය යන සංඥා ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි.)

9. අවිනය සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ බාලයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් විනය නොවූවෙහි විනය යන සංඥා ඇත්තේද, යමෙක් විනය වූවෙහි අවිනය යන සංඥා ඇත්තේද, (යන දෙදෙනයි.)

10. විනය සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පණ්ඩිතයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් විනය නොවූ දෙයෙහි අවිනය යන සංඥා ඇත්තේද, යමෙක් විනය වූවෙහි විනය යන සංඥා ඇත්තේද (යන දෙදෙනයි.)

11. කුක්කුච්ච සූත්‍රය:- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන්ට ක්ලේශයෝ වැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුන්ටද යත්, යමෙක් කුකුස්

නොකටයුත්තෙහි කුකුස් කෙරේද, යමෙක් කුකුස් කටයුත්තෙහි කුකුස් නොකෙරේද (යන දෙදෙනාටයි)

2. "මහණෙනි, මේ දෙදෙනාට වනාහි ක්ලේශයෝ වැඩෙත්.

(මේ වර්ගයේ 13, 15, 17, 19 සූත්‍රවල 2 ඡේද මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් වෙත්.)

12. නකුක්කුච්ච සූත්‍රය:- "මහණෙනි, දෙදෙනෙකුත් හට ක්ලේශයෝ නොවැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුත්ටද යත්, යමෙක් කුකුස් නොකටයුත්තෙහි කුකුස් නොකරයිද, යමෙක් කුකුස් කටයුත්තෙහි කුකුස් කරයිද යන දෙදෙනාටයි

2. "මහණෙනි, මේ දෙදෙනාට වනාහි ක්ලේශයෝ නොවැඩෙත්.

(මේ වර්ගයේ 14, 16, 18, 20 සූත්‍රවල 2 ඡේද මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් වෙත්.)

13. කප්පිය සඤ්ඤී සූත්‍රය:- "මහණෙනි, දෙදෙනෙකුත්හට ආශ්‍රවයෝ වැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුත්ටද යත්, යමෙක් කැප නොවූ දෙයෙහි කැපය යන සංඥා ඇත්තේවේද යමෙක් කැපවූ දෙයෙහි අකැපය යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන මේ දෙදෙනාටයි)

14. අකප්පිය සඤ්ඤී සූත්‍රය- "මහණෙනි, දෙදෙනෙකුත්හට ආශ්‍රවයෝ නොවැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුත්ටද යත්, යමෙක් අකැපවූ දෙයෙහි අකැපය යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් කැපවූ දෙයෙහි කැපය යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන මේ දෙදෙනාටයි)

15. ආපත්ති සඤ්ඤී සූත්‍රය:- "මහණෙනි, දෙදෙනෙකුත්හට ආශ්‍රවයෝ වැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුත්හටද යත්, යමෙක් ඇවැත් නුවුවෙහි ඇවැත්ය යන සංඥා ඇත්තේ වේද යමෙක් ඇවැත් වූවෙහි ඇවැත් නැත යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන දෙදෙනාටයි)

16. අනාපත්ති සඤ්ඤී සූත්‍රය:- "මහණෙනි, දෙදෙනෙකුත්හට ආශ්‍රවයෝ නොවැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුත්ටද යත්, යමෙක්

ඇවැත් නුවුවෙහි ඇවැත් නැත යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් ඇවැත්වූවෙහි ඇවැත්ය යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන දෙදෙනාටයි)

17. ධම්ම සඤ්ඤී සූත්‍රය:- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන් හට ආශ්‍රවයෝ වැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුන්හටද යත් යමෙක් අධර්ම වූවෙහි ධර්මය යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් ධර්ම වූවෙහි අධර්මය යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන දෙදෙනාටයි.)

18. අධම්ම සඤ්ඤී සූත්‍රය- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන් හට ආශ්‍රවයෝ නොවැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුන්ටද යත්, යමෙක් අධර්මවූවෙහි අධර්මය යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් ධර්ම වූවෙහි ධර්මය යන සංඥා ඇත්තේ වේද යන දෙදෙනාටයි.

19. විනය සඤ්ඤී සූත්‍රය- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන් හට ආශ්‍රවයෝ වැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුන්ටද යත්, යමෙක් විනය නොවූවෙහි විනය යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් විනය වූවෙහි විනය නොවේ යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන දෙදෙනාටයි)

20. අවිනය සඤ්ඤී සූත්‍රය- “මහණෙනි, දෙදෙනෙකුන්හට ආශ්‍රවයෝ නොවැඩෙත්. කවර දෙදෙනෙකුන්ටද යත්, යමෙක් විනය නොවූවෙහි විනය නොවේ යන සංඥා ඇත්තේ වේද, යමෙක් විනය වූවෙහි විනය යන සංඥා ඇත්තේ වේද (යන දෙදෙනාටයි.)”

(පස්වෙනි බාල වර්ගය නිමි)

(දෙවෙනි පණ්ණාසකය සමාප්තයි)

තුන්වෙනි පණ්ණාසකය.

11. ආසා වර්ගය

1. ආසා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අත්හැරීමට දුෂ්කරවූ මේ ආසා දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ලාභාසාවද

ජීවිකාසාවද (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ ආසා දෙක වනාහි දුරුකිරීමට දුෂ්කර වෙති.”

2. දුල්ලහ පුග්ගල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලොව දුර්ලභවූ මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් පූර්වකාරී වේද (පළමුව උපකාර කෙරේද) යමෙක් කාතඥව කාතවේදී වේද (කළ උපකාර දැන පසුව උපකාර කෙරේද යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි ලොව දුර්ලභ පුද්ගලයෝ වෙත්.”

3. දුල්ලහ පුග්ගල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ලොව දුර්ලභවූ මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, (නිර්වාණ ධර්මයෙන්) තෘප්තවූ පුද්ගලයාද, අනුන් තෘප්තකර වන්නාවූ පුද්ගලයාද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි ලොව දුර්ලභ පුද්ගලයෝ වෙත්.”

4. දුත්තප්ප සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (තෘප්තියට පැමිණවීමට) දුෂ්කර මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් ලැබුණු ලැබුණු දේ බහා (සඟවා) තබයිද, යමෙක් ලැබුණු ලැබුණු දේ වියදම් කරයිද (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි සතුටු කිරීමට දුෂ්කර පුද්ගලයෝ වෙත්.”

5. සුතප්ප සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සැපසේ පිනවියහැකි මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් වෙත් කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, යමෙක් ලද ලද දේ බහා (සඟවා) නොතබයිද, යමෙක් ලද ලද දේ වියදම් නොකරයිද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි සැපසේ පිණවිය හැකි පුද්ගලයෝ වෙත්.”

6. රාගපච්චය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගය ඉපදීමට මේ හේතූන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, (ඉෂ්ටාරම්මණ නම්) පුහනිමිත්තය, නුනුවණින් මෙතෙහි කීරීමය (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි රාගය ඉපදීමට ප්‍රත්‍යය වෙත්.”

7. දොසපච්චය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂය ඉපදීමට මේ හේතූන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, (අනිෂ්ටාරම්මණ සංඛ්‍යාත) ප්‍රතිස (ක්‍රොධ) නිමිත්තය නුනුවණින්

මෙනෙහි කිරීමය (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි ද්වේෂය ඉපදීමට ප්‍රත්‍යය වෙත්.”

8. මිච්ඡාදිට්ඨි පච්චය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මිච්ඡාදාෂ්ටිය ඉපදීමට මේ හේතූන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, අත්‍යයන් වෙතින් අසද්ධර්මශ්‍රවණය හා නුනුවණින් මෙනෙහි කිරීමය (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි මිච්ඡාදාෂ්ටිය ඉපදීමට ප්‍රත්‍යය වෙත්.”

9. සම්මාදිට්ඨි පච්චය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සම්මාදාෂ්ටිය ඉපදීමට මේ හේතූන් දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, අත්‍යයන් වෙතින් සද්ධර්මශ්‍රවණය හා නුවණින් මෙනෙහි කිරීමය (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි සම්මාදාෂ්ටිය ඉපදීමට ප්‍රත්‍යය වෙත්.”

10. ලහුකාපත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ආපත්තිහු (වරද) දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, ලහුක (සැහැල්ලු) ආපත්තියද ගරුක (මහත්වූ) ආපත්තියද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ වනාහි ආපත්තිහු දෙදෙන වෙත්.

11. දුට්ඨුල්ලාපත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ආපත්තිහු (වරද) දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, පාරාජිකාදී ආපත්තියද (පවිත්‍ර ආදී) අදුට්ඨුල්ල ආපත්තියද (යන දෙදෙනයි) “මහණෙනි, මේ වනාහි ආපත්තිහු දෙදෙන වෙත්”

12. සාවසෙසාපත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ආපත්තිහු (වරද) දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, සාවසෙස (සංසාදිසෙස) ආපත්තියද අනවසෙස (පාරාජිකා) ආපත්තියද (යන දෙදෙනයි) ‘මහණෙනි, මේ වනාහි ආපත්ති දෙදෙන වෙත්.’”

(පළමුවෙනි ආසා වර්ගය නිමි.)

12. ආයාචන වර්ගය.

1. කුලා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මනාව ප්‍රාර්ථනා කරන්නාවූ සැදැහැවත් හික්ෂුවක් වේනම් හෙනෙම මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කරයි.

ශාරීපුත්‍ර මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේලා යම්බඳු වෙන් නම් එබඳු වෙමි'යි (කියායි.) මහණෙනි, යම් මේ ශාරීපුත්‍ර මොග්ගල්ලාන ස්ථවිර දෙනමක් වෙද්ද, මාගේ ශ්‍රාවක හික්ෂුන්ට මේ (දෙනම) තුලාව (තරාදිය) යි. මේ (දෙනම) ප්‍රමාණය (මැනීම) යි."

2. උප්පලවණ්ණ සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මනාව ප්‍රාර්ථනා කරන්නාවූ සැදැහැවත් මෙහෙණක් වේනම් ඕතොමෝ මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කරයි. 'බෙමා උප්පලවණ්ණා ස්ථවිරීන් වහන්සේලා යම්බඳු වෙතද (මමද) එබඳු වෙමි'යි (කියායි) මහණෙනි, යම් මේ බෙමා උප්පලවණ්ණා යන හික්ෂුණින් දෙනමක් වෙද්ද, මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ හික්ෂුණින්ට මේ (දෙනම) තුලාවයි, මේ (දෙනම) ප්‍රමාණයයි."

3. චිත්තාලවක සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මනාව ප්‍රාර්ථනා කරන්නාවූ සැදැහැවත් උපාසක කෙනෙක් වේනම්, හෙනෙම මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කරයි 'චිත්තගහපති, හත්ථක ආලවක දෙදෙනා යම්සේද, මමත් එසේ වෙමි'යි (කියායි.) මහණෙනි, යම් මේ චිත්තගහපති හත්ථක ආලවක යන දෙදෙනෙක් වෙද්ද මාගේ ශ්‍රාවකවූ උපාසකයන්ට මේ (දෙදෙන) තුලාවයි, මේ (දෙදෙන) ප්‍රමාණයි."

4. උත්තර නන්දමාතා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මනාව ප්‍රාර්ථනා කරන්නාවූ සැදැහැවත් උපාසිකාවක් වේනම් ඕතොමෝ මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කරයි. 'බුජ්ජුත්තරා, වෙච්ඤාණට්ඨි (නම් නුවර වැසි) නන්දමාතා යන උපාසිකාවත් යම්සේද, මමත් එසේම වෙමි'යි (කියායි) මහණෙනි, යම් මේ බුජ්ජුත්තරා-වෙච්ඤාණට්ඨි නන්දමාතා යන දෙදෙනෙක් වෙද්ද මාගේ ශ්‍රාවිකාවූ උපාසිකාවන්ට මේ (දෙදෙන) තුලාවයි, මේ (දෙදෙන) ප්‍රමාණයි."

5. වණ්ණභාසන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, කරුණු දෙකකින් යුක්තවූ අවාක්තවූ අසත්පුරුෂවූ අඥානතෙම සාරා දමනලද ගුණ ඇති නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් රක්ෂා කෙරෙයි. ප්‍රාඥයන් විසින් වරද පැමිණවිය යුත්තෙක් උපවාද කටයුත්තෙක්ද වේ. බොහෝ අකුසල්ද රැස්කරයි කවර කරුණු දෙකකින්ද යත්,

2. නොමදැන නොම පිවිස (විනිශ්චයෙන් තීරණයට නොපැමිණ) අගුණ කියයුත්තාගේ ගුණ කීමද, නොම දැන නොමපිවිස ගුණ කියයුත්තාගේ අගුණ කීමද (යන කරුණු) දෙකයි

3. “මහණෙනි, මේ කරුණු දෙකින් යුත් අව්‍යක්තවූ අසත්පුරුෂවූ බාලතෙම උදුරා දමන ලද ගුණ ඇති නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් පොෂණය කෙරෙයි, ප්‍රාඥයන්ට සදොස් කෙනෙක්ද වේ, උපවාද සහිතවූවෙක්ද වේ. (හෙතෙම) බොහෝ කුසල්ද රැස්කෙරෙයි”

6. අවණ්ණභාසන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, දෙකරුණකින් යුක්තවූ ව්‍යක්තවූ සත්පුරුෂවූ ප්‍රාඥතෙම නොම සාරාදමන ලද ගුණ ඇති නොම නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් රක්ෂා කරයි. නුවණැතියන්හට උපවාද රහිතවූයේ නිරවද්‍යවූයේද වේ. බොහෝ කුසල්ද රැස් කරයි. කවර දෙකරුණකින්ද යත්,

2. ‘දැන විනිශ්චයෙන් තීරණයට බැස අගුණ කීමට සුදුස්සාගේ අගුණ කීමද, එසේ දැන තීරණයට එළඹ ගුණකීමට සුදුස්සාගේ ගුණ කීමද (යන දෙකෙනි.)

3. “මහණෙනි, මේ කරුණු දෙකින් යුක්තවූ ව්‍යක්තවූ සත්පුරුෂවූ ප්‍රාඥතෙම නොම සාරා දමන ලද ගුණ ඇති නොම නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් පොෂණය කෙරෙයි, ප්‍රාඥයන්ට උපවාද රහිතවූයේ නිරවද්‍ය වූයේදවේ. (හෙතෙම) බොහෝ කුසල්ද රැස් කෙරේ.”

7. පසාදුපදංසන සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 5 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙන්)

2. “නොමදැන විනිශ්චයට නොපැමිණ නොපැහැදියයුතු කාරණයෙහි ප්‍රසාදය ඉපදවීමද නොමදැන විනිශ්චයට නොඑළඹ පැහැදිය යුතු කාරණයෙහි අප්‍රසාදය ඉපදවීමද (යන දෙකෙනි)

8. අප්පසාදුපදංසන සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 6 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙන්.)

2. "දැන තීරණයට එළඹ නොපැහැදියයුතු කරුණෙහි අප්‍රසාදය ඉපදවීමද, දැන තීරණයට පැමිණ පැහැදිය යුතු කරුණෙහි ප්‍රසාදය ඉපදවීමද (යන දෙකෙහි.)

9. මාතෘපිතූ මිච්ඡාපට්ඨපදා සූත්‍ර:- "මහණෙනි, දෙදෙනකුන් කෙරෙහි වරදවා පිළිපදනාවූ අව්‍යක්තවූ අසත්පුරුෂවූ බාලතෙම සාරා (උදුරා) දමන ලද ගුණ ඇති නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් රක්ෂා කෙරෙයි. නුවණැත්තන්හට උපවාද සහිතවූයේ වරද සහිතවූයේද වේ. බොහෝ අකුසල්ද රැස් කෙරෙයි. කවර දෙදෙනෙකුන් කෙරෙහිද යත්,

2. 'මව කෙරෙහිද පියා කෙරෙහිද (යන දෙදෙන කෙරෙහිය.)

3. "මහණෙනි, මේ දෙදෙන කෙරෙහි වනාහි වරදවා පිළිපදනාවූ අව්‍යක්තවූ අසත්පුරුෂවූ බාලතෙම සාරා දමන ලද ගුණ ඇති නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් පරිහරණය (පොෂණය) කෙරෙයි. ප්‍රාඥයන්හට උපවාද සහිතවූයේ වරද සහිත වූයේද වේ. හෙතෙම බොහෝ අකුසල්ද රැස් කෙරෙයි."

10. මාතෘපිතූ සම්මාපට්ඨපදා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, දෙදෙනකුන් කෙරෙහි මනාසේ පිළිපදනාවූ ව්‍යක්තවූ සත්පුරුෂවූ ප්‍රාඥතෙම සාරා නොදමන ලද ගුණ ඇති නොම නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් රක්ෂා කෙරෙයි. නුවණැත්තන්හට උපවාද රහිත වූයේ නිර්දෝෂවූයේද වේ. බොහෝ කුසල්ද රැස් කෙරෙයි. කවර දෙදෙනකුන් කෙරෙහිද යත්,

2. 'මව කෙරෙහිද පියා කෙරෙහිද (යන දෙදෙන කෙරෙහිය.)

3. "මහණෙනි මේ දෙදෙන කෙරෙහි වනාහි මනාසේ පිළිපදනාවූ ව්‍යක්තවූ සත්පුරුෂවූ ප්‍රාඥතෙම නොම සාරා දමන ලද ගුණ ඇති නොම නසන ලද ගුණ ඇති ආත්මයක් පරිහරණය (පොෂණය) කෙරෙයි, නුවණැත්තන්හට උපවාද රහිතවූයේ නිර්දෝෂවූයේද වේ. (හෙතෙම) බොහෝ කුසල්ද රැස් කෙරෙයි.

11. තථාගත සාවක මිච්ඡාපට්ඨදා සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 9 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහිද, තථාගත ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ කෙරෙහිද (යන දෙදෙන කෙරෙහිය.)

12. තථාගත සාවක සම්මාපට්ඨදා සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 10 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහිද තථාගත ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ කෙරෙහිද (යන දෙදෙන කෙරෙහිය)

13. වොදාන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, ස්වකීය චිත්තයාගේ පිරිසිදු බවද ලොකයෙහි කිසිවක් දැඩි (උපාදාන වශයෙන්) නොගැණීමද (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ වනාහි ධර්ම දෙකකි"

14. කොඬුපනාහ සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ (ස්වභාවයෝ) දෙදෙනෙක් වෙත්. කචර දෙදෙනෙක්ද යත්. ක්‍රොධයද බද්ධවෛරයද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ වනාහි ධර්ම දෙකකි."

15. කොඬුපනාහ විනය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ (ස්වභාවයෝ) දෙදෙනෙක් වෙත් කචර දෙදෙනෙක්ද යත්, ක්‍රොධය මැඩපැවැත්වීමද බද්ධවෛරය මැඩලීමද (යන දෙදෙනයි) මහණෙනි, මේ වනාහි ධර්ම දෙකකි."

(දෙවැනි ආයාචන වර්ගය නිමි.)

13. දාන වර්ගය

1. දාන සූත්‍රය:- "මහණෙනි, මේ දාන දෙකක් වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිවුපස දානයද ධර්ම දානයද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි දානයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ දාන දෙක අතුරින් යම් මේ ධර්ම දානයක් වේද මෙය අග්‍රවෙයි."

2. යාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ යාගයෝ (පිදිම්) දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස යාගයද ධර්ම යාගයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි යාගයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ පිදිම් දෙක අතුරින් යම් මේ ධර්මයෙන් පිදිමක් වේද, මෙය අග්‍රය”

3. වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ තැගි දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, ආමිස තැග්ගද ධර්ම තැග්ගද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි තැගි වෙත්. මහණෙනි, මේ තැගි දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් කරණ තැග්ගක් වේද, මෙය අග්‍රය”

4. පරිච්චාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පරිත්‍යාගයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස පරිත්‍යාගයද ධර්ම පරිත්‍යාගයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි පරිත්‍යාගයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ පරිත්‍යාග දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම පරිත්‍යාගයක වේද, මෙය අග්‍රය.”

5. හෝග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ හෝගයෝ (වැළඳීම්) දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස හෝගයද ධර්මහෝගයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි හෝගයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ වැළඳීම් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම හෝගයක් වේද මෙය අග්‍රය.”

6. සම්භෝග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සම්භෝගයෝ (මනා බුදිම්) දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස සම්භෝගයද ධර්ම සම්භෝගයද (යන දෙකයි) මහණෙනි මේ දෙක වනාහි සම්භෝගයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ සම්භෝග (සමගිව වැළඳීම්) දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම සම්භෝගයක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

7. සංවිභාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සංවිභාගයෝ (බෙදාදීම්) දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස බෙදාදීමද ධර්ම බෙදාදීමද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි බෙදාදීම් වෙත්. මහණෙනි, මේ බෙදාදීම් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම බෙදාදීමක් වේද, මෙය අග්‍රය.’

8. සංග්‍රහ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සංග්‍රහයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස සංග්‍රහයද ධර්ම සංග්‍රහයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි සංග්‍රහයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ සංග්‍රහ දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් සංග්‍රහ කිරීමක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

9. අනුග්‍රහ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ අනුග්‍රහයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස අනුග්‍රහයද ධර්ම අනුග්‍රහයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි අනුග්‍රහයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම අනුග්‍රහයක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

10. අනුකම්පා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ අනුකම්පාවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස අනුකම්පාවද ධර්ම අනුකම්පාවද (යන දෙකයි.) මහණෙනි මේ දෙක වනාහි අනුකම්පාවෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ අනුකම්පා දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් අනුකම්පා කිරීමක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

(තුන්වැනි දාන වර්ගය නිමි.)

14. සන්ථාර වර්ගය

1. සන්ථාර සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ඇතිරීම් (සඳර) දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, ආමිස සන්ථාරයද ධර්ම සන්ථාරයද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි ඇතිරීම් වෙත්. මහණෙනි, මේ ඇතිරීම් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම ඇතිකිරීමක් වේද මෙය අග්‍රය.”

2. පටිසන්ථාර සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පිළිසඳර දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිචුපසය පිළිබඳ පිළිසඳරද ධර්මය පිළිබඳ පිළිසඳරද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි පිළිසඳරයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ පිළිසඳර දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් කරණු ලබන පිළිසඳරක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

3. එසනා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සෙවීමි දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිවුපසය සෙවීමද ධර්මය සෙවීමද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි සෙවීමි නම් වෙත්. මහණෙනි, මේ සෙවීමි දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම සෙවීමක් වේද, මෙය අග්‍රය”

4. පරියෙසනා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ හාත්පස පවත්නා සෙවීමි දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිවුපසය පරියෙසනාවද ධර්ම හාත්පස සෙවීමද (යන දෙකයි.) මහණෙනි මේ දෙක වනාහි සෙවීමි නම් වෙත්. මහණෙනි, මේ හාත්පස සෙවීමි දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම හාත්පස සෙවීමක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

5. පරියෙට්ඨි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සම්පූර්ණවූ සෙවීමි දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සම්පූර්ණ සිවුපසය සෙවීමද සම්පූර්ණ ධර්මය සෙවීමද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි සම්පූර්ණවූ සෙවීමි දෙකක් වෙත්. මහණෙනි, මේ සම්පූර්ණ සෙවීමි දෙක අතුරෙන් යම් මේ සම්පූර්ණ ධර්මය සෙවීමක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

6. පූජා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ පූජා දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, ආමිස පූජාවද ධර්ම පූජාවද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි පූජා වෙත්. මහණෙනි, මේ පූජා දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම පූජාවක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

7. ආනිඵෙය්‍ය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ආගන්තුක සත්කාරයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිසයෙන් කරණ ආගන්තුක සත්කාරයද ධර්මයෙන් කරණ ආගන්තුක සත්කාරයද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි ආගන්තුක සත්කාර වෙත්. මහණෙනි, මේ ආගන්තුක සත්කාර දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් කරණ ආගන්තුක සත්කාරයක් වේද, මෙය අග්‍රය.”

8. ඉද්ධි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ සමාද්ධිහු දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, ආමිස සමාද්ධියද, ධර්ම සමාද්ධියද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි සමාද්ධිහු වෙත්. මහණෙනි,

මේ සමාද්ධි දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම සමාද්ධියක් වේද, මෙය අග්‍රය”

9. වුද්ධි සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ වැඩිමි දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, ආමිසයෙන් වැඩිමද ධර්මයෙන් වැඩිමද (යන දෙකයි) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි වැඩිමි වෙත් මහණෙනි, මේ වැඩිමි දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මයෙන් වැඩිමක් වේද, මෙය අග්‍රය”

10. රත්ත සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ රත්තයෝ (ඇලුම් කරණු ලබන්නෝ) දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිස රත්තයද ධර්මරත්තයද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි රත්තයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ රත්ත දෙදෙන අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම රත්තයක් වේද මෙය අග්‍රය.”

11. යනනිවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ රැස්කිරීම් දෙකක් වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිවුපසය රැස්කිරීමද ධර්මය රැස්කිරීමද (යන දෙකයි.) මහණෙනි, මේ දෙක වනාහි රැස්කිරීම් වෙත් මහණෙනි, මේ රැස්කිරීම් දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්මය රැස්කිරීමක් වේද මෙය අග්‍රය”

12. වෙපුල්ල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ මහත් භාවයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්, ආමිසයෙහි මහත් බවද, ධර්මයෙහි මහත් බවද (යන දෙදෙනයි.) මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි මහත්භාවයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ මහත්භාව දෙක අතුරෙන් යම් මේ ධර්ම මහත් භාවයක් වේද මෙය අග්‍රය.”

(සතරවැනි සන්ථාර වර්ගය නිමි.)

15. සමාපත්ති වර්ගය.

1. සමාපත්ති සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. ‘සමචතට සමචුද්දීමෙහි දක්ෂ බවද සමචතින් නැඟීමෙහි දක්ෂ බවද (යන දෙදෙනයි)

3. මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි ධර්මයෝ වෙත්.”

(මේ වර්ගයේ සියලු සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. අජ්ජව සූත්‍රය:- 2. “සෘජු බවද මෘදු බවද (යන දෙදෙනයි.)

3. බන්ති සූත්‍රය:- 2. “ඉවසන බවද සුසිල්වත් බවද (යන දෙදෙනයි)

4. සාබලා සූත්‍රය:- 2 “මොළොක් බස් කිම් වශයෙන් සතුටුවන බවද පිළිසඳර කිරීමද (යන දෙදෙනයි)

5. අවිහිංසා සූත්‍රය:- 2 “අවිහිංසාව (කුළුණු සිත් පෙරදැරි බව) ද සුවිභාවය (ශීල වශයෙන් පිරිසුදු බව) ද (යන දෙදෙනයි)

6. අගුත්තද්වාර සූත්‍රය:- 2 “ඉන්ද්‍රියයන්හි නොවසන ලද දොර ඇති බවද භොජනයෙහි පමණ නොදන්නා බවද (යන දෙදෙනයි)

7. ගුත්තද්වාර සූත්‍රය:- 2. “ඉන්ද්‍රියයන්හි වසන ලද දොර ඇති බවද භොජනයෙහි පමණ දන්නා බවද (යන දෙදෙනයි.)

8. පටිසංඛාන සූත්‍රය:- 2. “පරීක්ෂාකිරීමේ බලයද භාවනා බලයද (යන දෙදෙනයි.)

9. සතිබල සූත්‍රය:- 2. “ස්මාති බලයද සමාධි බලයද (යන දෙදෙනයි.)

10. සමච්චපස්සනා සූත්‍රය:- 2. “සමච්ච (සිතෙහි එකඟ බව) ද විපස්සනාවද (යන දෙදෙනයි.)

11. විපත්ති සූත්‍රය:- 2 “සීලවිපත්තිය (දුශ්ශීල බව) ද දිට්ඨිවිපත්තිය (මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය) ද (යන දෙදෙනයි.)

12. සම්පදා සූත්‍රය:- 2. සීලසම්පත්තිය ද සමාක් දෘෂ්ටියද (යන දෙදෙනයි.)

13. ශීලවිසුද්ධි සූත්‍රය:- 2. “සීලවිසුද්ධිය (විගුද්ධියට පමුණුවන ශීලය) ද දිට්ඨිවිසුද්ධිය (විගුද්ධියට පමුණුවන මාර්ග සමාග් දෘෂ්ටිය) ද (යන දෙදෙනයි)

14. දිට්ඨිවිසුද්ධි සූත්‍රය:- 2. "දෘෂ්ටිවිසුද්ධිය (විගුද්ධියට පමුණුවන මාර්ග සමයග්දෘෂ්ටිය) ද දෘෂ්ටියට අනුරූපවූවහුගේ ප්‍රධාන වීර්යයද (යන දෙදෙනයි)

15. අසන්තුට්ඨිකා සූත්‍රය:- 2. "අර්හත් මාර්ගය හැර සෙසු කුශල ධර්මයන්හි නොසතුටු බවද ප්‍රධාන වීර්යයෙහි නොපසුබස්නා බවද (යන දෙදෙනයි.)

16. මුට්ඨසච්ච සූත්‍රය:- 2. "මුළාවු සිහි ඇති බවද සමයක් ප්‍රඥාව නැති බවද (යන දෙදෙනයි)

17. සතිසම්පජ්ඣ්ඤ සූත්‍රය:- "සිහි ඇති බවද සමයක් ප්‍රඥා ඇති බවද (යන දෙදෙනයි.)"

(පස්වෙනි සමාපත්ති වර්ගය නිමි)
(තුන්වැනි පණ්ණාසකය සමාප්තයි)

16. ක්‍රොධ වර්ගය.

1. කොටුපනාහ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. ක්‍රොධයද බද්ධවෙරයද යන දෙදෙනයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙදෙන ධර්මයෝ වෙති."

(මේ වර්ගයේ 2-10 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. මක්ඛපලාස සූත්‍රය- 2. "ගුණමකු බවද යුගග්‍රාහය (අනුන් යටත්කොට ගැනීම) ද යන දෙදෙනයි.

3. ඉස්සාමච්ඡරිය සූත්‍රය- 2. "ඊෂ්ඨාවද මසුරු බවද යන දෙදෙනයි

4. මායාසායේය්‍ය සූත්‍රය- 2 "මායාවද කෙරාටික බවද යන දෙදෙනයි

5. අනිරිකානොත්තප්ප සූත්‍රය- 2. "පාපයෙහි (නිර්ලජ්ජි බවද (පාපයෙහි) බය නැති බවද යන දෙදෙනයි.

6. අක්කොධානුපනාහ සූත්‍රය- 2. "අක්‍රොධයද බද්ධ වෛරනොකිරීමද යන දෙදෙනයි.

7. අමක්ඛාපලාස සූත්‍රය- 2. 'ගුණමකු නොවීමද අයුගග්‍රාහය (අනුන් යටත් නොකරන බව) ද යන දෙදෙනයි.

8. අනිස්සාමච්ඡරිය සූත්‍රය- 2. 'ඊෂ්ඨා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන දෙදෙනයි.

9. අමායාසාධේය්‍ය සූත්‍රය:- 2. "අමායාව (කළ වරද නොවැසීම) ද අකෙරාටික බවද යන දෙදෙනයි.

10. හිරිමත්තප්ප සූත්‍රය:- 2. "(පාපයෙහි) ලජ්ජාවද (පාපයෙහි) භයද යන දෙදෙනයි.

11. කොධසමන්තාගත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, කරුණු දෙකකින් යුත් තැනැත්තේ දුකසේ වෙසෙයි.

2. "කවර දෙකකින්ද යත්, ක්‍රොධයෙන් හා බද්ධ වෛරයෙන්ද යන දෙකෙනි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ තැනැත්තේ දුකසේ වාසය කෙරේ."

12. මක්ඛ සමන්තාගත සූත්‍රය:- (12-15 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 11 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "ගුණමකු බැවින්ද, යුගග්‍රාහයෙන්ද යන දෙකෙනි.

13. ඉස්සා සමන්තාගත සූත්‍රය:- 2 "ඊෂ්ඨාවෙන් හා මාත්සය්‍යියෙන්ද යන දෙකෙනි.

14. මායා සමන්තාගත සූත්‍රය:- 2. "මායාවෙන්ද කෙරාටික කමින්ද යන දෙකෙනි.

15. අහිරික සමන්තාගත සූත්‍රය:- 2 'පාපයට) නිර්ලජ්ජී බැවින් හා (පාපයෙහි) බය නැති බැවින්ද යන දෙකිනි.

16. අක්කොධ සමන්තාගත සූත්‍රය:- "මහණෙනි, කරුණු දෙකකින් යුත් තැනැත්තේ සැපසේ වෙසෙයි. කවර දෙකකින්ද යත්.

2. "අක්‍රොධයෙන්ද බද්ධවෙවර නොකිරීමෙන්ද යන දෙකිනි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්ම දෙකින් යුත් තැනැත්තේ සැපසේ වාසය කෙරේ."

17. අමක්ඛ සමන්තාගත සූත්‍රය:- (17-20 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 16 වැනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

2. "ගුණමකු නොවීමෙන්ද අයුගග්‍රාහයෙන්ද යන දෙකිනි.

18. අනිස්සා සමන්තාගත සූත්‍රය:- 2. "ඊෂ්ඨානොකිරීමෙන්ද මසුරු නොවීමෙන්ද යන දෙකිනි.

19. අමායාසමන්තාගත සූත්‍රය- 2. "කළවරද නොවැසීමෙන්ද කෙරාටික නොවීමෙන්ද යන දෙකිනි.

20. හිරිසමන්තාගත සූත්‍රය- 2 "(පාපයට) ලජ්ජා වෙන්ද (පාපයට) හයින්ද යන දෙකිනි.'

21. කොධපරිහානි සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන ගෞරව හික්ෂුවගේ (ගුණ) පිරිහීම සඳහා පවතිත්. කවර දෙදෙනද යත්,

2. "ක්‍රොධයද බද්ධවෙවරයද යන දෙදෙනයි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි ගෞරව හික්ෂුවගේ (ගුණ) පිරිහීම සඳහා වෙත්."

22. මක්ඛපරිහානි සූත්‍රය- (22-25 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 21 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "ගුණමකු බවද, යුගග්‍රාහයද යන දෙදෙනයි.

23. ඉස්සාපරිහානි සූත්‍රය- 2. "ඊෂ්ඨාවද මාත්සය්‍යීයද යන දෙදෙනයි.

24. මායාපරිහානි සූත්‍රය- 2. "මායාවද කෙරාටික බවද යන දෙදෙනයි.

25. අහිරික පරිහානි සූත්‍රය- 2. "නිර්ලජ්ජී බවද (පාපයට) බය නැති බවද යන දෙදෙනයි.

26. අක්කොධ පරිභානි සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන ගෛකේෂ හික්ෂුවගේ ගුණ නොපිරිහීම සඳහා පවතිත්. කචර දෙදෙනද යත්,

2. "අක්‍රොධයද බද්ධවෙවර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ දෙදෙන වනාහි ගෛකේෂ හික්ෂුවගේ (ගුණ) නොපිරිහීම පිණිස වෙත්."

27. අමක්ඛාපරිභානි සූත්‍රය- (27-30 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 26 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "ගුණමකු නොවීමද අයුගග්‍රාහයද යන දෙදෙනයි.

28. අනිස්සාපරිභානි සූත්‍රය- 2. "ඊෂ්ඨා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.

29. අමායාපරිභානි සූත්‍රය- 2. "අකෙරාටික බවද නොකපටි බවද යන මේ දෙදෙනයි.

30. නිරිභපරිභානි සූත්‍රය- 2. "(පාපයෙහි) ලජ්ජාවද (පාපයෙහි) භයද යන මේ දෙදෙනයි.

31. කොධනිරුප්පත්ති සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, ධර්මයන් දෙදෙනෙකුගෙන් යුක්තවූ තැනැත්තෝ ගෙණෙන ලද්දක් බහා තබනු ලබන්නේ යම්සේ නම්, එසේම නරකයෙහි වේ (උපදී.) කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්,

2. "ක්‍රොධයෙන්ද බද්ධවෙවරයෙන්ද යන දෙදෙනා ගෙනි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්ම දෙදෙනාගෙන් යුත් තැනැත්තෝ ගෙණෙන ලද්දක් බහාතබනු ලබන්නේ යම්සේද, එසේම නරකයෙහි වේ (උපදී.)

32. මක්ඛ නිරුප්පත්ති සූත්‍රය:- (32-35 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 31 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

2. "ගුණමකු බැවින්ද යුගග්‍රාහයෙන්ද යන දෙදෙනා ගෙනි.

33. ඉස්සානිරුප්පත්ති සූත්‍රය:- 2. "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, ඊෂ්ඨාවෙන්ද මාත්සයඨියෙන්ද යන දෙදෙනා ගෙනි.

34. මායානිරයුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, මායාවෙන්ද කෙරාටික බැවින්ද යන දෙදෙනාගෙනි.

35. අභිරික නිරයුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, (පාපයෙහි) නිර්ලප්ථී බැවින්ද (පාපයෙහි) භය නැති බැවින්ද යන දෙදෙනාගෙනි.

36. අක්කොධසග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, ධර්මයන් දෙදෙනෙකුගෙන් යුක්තවූ තැනැත්තේ ගෙණෙන ලද්දක් බහා තබනු ලබන්නේ යම්සේ නම්, එසේම ස්වර්ගයෙහි වේ. (උපදී) කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්,

2. "අක්කොධයෙන්ද බද්ධවෙවර නොකිරීමෙන්ද යන දෙදෙනාගෙනි.

3 "මහණෙනි, මේ ධර්ම දෙදෙනාගෙන් යුත් තැනැත්තේ ගෙණෙන ලද්දක් බහාතබනු ලබන්නේ යම්සේද, එසේම ස්වර්ගයෙහි වේ (උපදී)

37. අමක්ඛසග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය- (37-40 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 36 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2 "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, ගුණමකු නොවී මෙන්ද අයුගග්‍රාහයෙන්ද යන දෙදෙනාගෙනි.

38. අනිස්සාසග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, ඊෂ්ඨානොකිරීමෙන්ද නොමසුරු බැවින්ද යන දෙදෙනාගෙනි

39. අමායාසග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය- 2 "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, කෙරාටික නොවීමෙන්ද නොකපටි බැවින්ද යන දෙදෙනාගෙනි

40 හිරිසග්ගුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "කචර දෙදෙනෙකුගෙන්ද යත්, (පාපයෙහි) ලප්ථාවීමෙන්ද (පාපයට) භයඇති බැවින්ද යන දෙදෙනාගෙනි

41. කොධඅපායුප්පත්ති සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ කරුණු දෙකින් යුක්තවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන්

මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති විවසව පතිතවීම් ඇති නරකයෙහි උපදී. කවර දෙකකින්ද යත්,

2. "ක්‍රොධයෙන්ද බද්ධවෙරයෙන්ද යන කරුණු වලිනි.

3. "මහණෙනි, මෙලොව මේ ධර්ම දෙකින් යුක්තවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති විවසව පතිතවීම් ඇති නරකයෙහි උපදී"

42. මක්ඛආපායුප්පත්ති සූත්‍රය- (42-45 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 41 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "කවර දෙකින්ද යත්, ගුණමකු බැවින්ද යුගග්‍රාහයෙන්ද යන කරුණුවලිනි.

43. ඉස්සාආපායුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "ඊෂ්ඨාවෙන්ද මාත්සයඨීයෙන්ද යන කරුණු වලිනි.

44. මායාආපායුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "මායාවෙන්ද කෙරාටිකකමින්ද යන කරුණුවලිනි.

45. අභිරික ආපායුප්පත්ති සූත්‍රය- 2. "(පාපයෙහි) නිර්ලජ්ජී බැවින්ද (පාපයට) භයනැති බැවින්ද යන කරුණුවලිනි.

46. අක්කොධ සුගතූප්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මෙලොව මේ කරුණු දෙකින් යුක්තවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපදී. කවර දෙකකින්ද යත්:

2. "අක්‍රොධයෙන්ද, අබද්ධවෙරයෙන්ද යන දෙකිනි.

3. "මහණෙනි, මෙලොව මේ කරුණු දෙකින් යුක්තවූ ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ගලොකයෙහි උපදී"

47. අමක්ඛ සුගතූප්පත්ති සූත්‍රය:- (47-50 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 46 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "ගුණමකු නැති බැවින්ද අයුගග්‍රාහයෙන්ද යන දෙකිනි."

48. අභිස්සා සුගතූප්පත්ති සූත්‍රය:- 2 "ඊෂ්ඨා නොකිරීමෙන්ද, නොමසුරු බැවින්ද යන දෙකිනි."

49. අමායා සුගතඋප්පත්ති සූත්‍රය:- 2. “කෙරාටිකකම් නැති බැවින්ද නොකපටි බැවින්ද යන දෙකිනි.”

50. හිරිසුගතඋප්පත්ති සූත්‍රය:- 2: ‘(පාපයෙහි) ලජ්ජාවීමෙන්ද (පාපයට) හයින්ද යන දෙකිනි.”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි අකුසල ධර්මයෝ වෙත්.”

52. මක්ඛාකුසල සූත්‍රය:- (52-55 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 51 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. “ගුණමකුචීමද යුගග්‍රාහයද යන මේ දෙදෙනයි.

53. ඉස්සාකුසල සූත්‍රය:- 2. ඊෂීයාවද මසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.

54. මායාකුසල සූත්‍රය:- 2. “මායාවද කෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.

55. අහිරිකාකුසල සූත්‍රය:- 2. “පාපයට ලජ්ජා නැති බවද පාපයට හය නැති බවද යන මේ දෙදෙනයි.

56. අක්කොධ කුසල සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ කුසල ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “අක්‍රොධයද බද්ධවෙවර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි කුසල ධර්මයෝ වෙත්.”

57. අමක්ඛ කුසල සූත්‍රය:- 1. (57-60 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 56 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. ‘ගුණමකු නොවීමද අයුගග්‍රාහයද යන මේ දෙදෙනයි.

58. අනිස්සා කුසල සූත්‍රය:- 2. “ඊෂීයා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.

59. අමායා කුසල සූත්‍රය:- 2. “මායා රහිත බවද අකෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.

60. “හිරි කුසල සූත්‍රය:- 2 (පාපයට) “ලජ්ජාවද (පාපයට) හයද යන මේ දෙදෙනයි”

61. සාවජ්ජකොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ වැරදි සහිත ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත් කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “ක්‍රොධයද බද්ධවෙරයද යන මේ දෙදෙනයි”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි වැරදි සහිත ධර්මයෝ වෙත්”

62. සාවජ්ජ මක්ඛ සූත්‍රය:- (62-65 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 61 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. “ගුණමකුච්ඡිද කමන් උතුම්කොට සිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි”

63. සාවජ්ජඉස්සා සූත්‍රය:- 2 “ඊඡ්ඡාවද මසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

64. සාවජ්ජ මායා සූත්‍රය:- 2 ‘මායාවද කෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි”

65. සාවජ්ජ අභිරික සූත්‍රය:- 2. “(පාපයට) ලජ්ජා නැති බවද (පාපයට) භය නැති බවද යන මේ දෙදෙනයි”

66. අනවජ්ජ අක්කෝධ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ නිවැරදි ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “අක්‍රොධයද බද්ධවෙර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි.”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි නිරවද්‍ය ධර්මයෝ වෙත්.”

67. අනවජ්ජ අමක්ඛ සූත්‍රය:- (67-70 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 66 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්)

2. “ගුණමකු නොවීමද කමන් උතුම්කොට නොසිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

68. අනවජ්ජ අනිස්සා සූත්‍රය:- 2. “ඊඡ්ඡා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

69. අනවජ්ජ අමායා සූත්‍රය:- 2 “මායා රහිත බවද අකෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

70. අනවජ්ජ හිරි සූත්‍රය- 2. “(පාපයට) ලජ්ජාවද (පාපයට හයද යන මේ දෙදෙනයි.’

71. ක්‍රොධ දුක්ඛද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 1. ‘මහණෙනි, මේ දුක් වඩන්නාවූ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. “ක්‍රොධයද බද්ධවෛරයද යන මේ දෙදෙනයි.”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි දුක් වඩන්නාවූ ධර්මයෝ වෙත්.”

72. මක්ඛදුක්ඛද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- (72-75 සූත්‍රවල 1-3 වෙනි ඡේද මේ වර්ගයේ 71 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. “ගුණමකුච්චිද කමන් උතුම්කොට සිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

73. ඉස්සාදුක්ඛද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 2. “ඊෂ්ඨාවද මසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

74. මායා දුක්ඛද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 2. “මායාවද, කෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

75. අහිරික දුක්ඛද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 2. “(පාපයට) ලජ්ජා නැති බවද (පාපයට) හය නැති බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

76. අක්කොධ සුද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 1 “මහණෙනි, සැප වඩන්නාවූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්,

2. “අක්‍රොධයද බද්ධවෛර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි.”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි සැප වඩන්නාවූ ධර්මයෝ වෙත්.

77. අමක්ඛ සුද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- (77-8) සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 76 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. “ගුණමකු නොච්චිද කමන් උතුම්කොට නොසිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

78. අනිස්සාසුද්‍රව්‍ය සූත්‍රය- 2. “ඊර්ෂ්‍යා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

79. අයාමාසුඛුද්‍රය සූත්‍රය- 2. “මායා රහිත බවද අකෙරාවික බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

80. හිරිසුඛුද්‍රය සූත්‍රය- 2. “(පාපයට) ලජ්ජාවද (පාපයට) භයද යන මේ දෙදෙනයි.”

81. දුක්ඛ විපාක කොධ සූත්‍රය- 1. “මහණෙනි, දුක් විපාක ඇති මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්;

2. “ක්‍රොධයද බද්ධවෙරයද යන මේ දෙදෙනයි.”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි දුක් විපාක ඇති ධර්මයෝ වෙත්,

82. දුක්ඛ විපාක මක්ඛ සූත්‍රය- (82-85 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 81 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙනි)

2. “ගුණමකු වීමද තමන් උතුම්කොට සිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි’

83. දුක්ඛවිපාක ඉස්සා සූත්‍රය:- 2. “ඊර්ෂ්‍යාවද මසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි”

84. දුක්ඛවිපාක මායා සූත්‍රය:- 2. “මායාවද කෙරාවික බවද යන මේ දෙදෙනයි”

85. දුක්ඛවිපාක අහිරික සූත්‍රය:- 2. “(පාපයට) ලජ්ජා නැති බවද (පාපයට) භය නැති බවද යන මේ දෙදෙනයි”

86. සුඛවිපාක අක්කොධ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, සැප විපාක ඇති මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “අක්‍රොධයද බද්ධවෙර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි’

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි සැප විපාක ඇති ධර්මයෝ වෙත්.”

87. සුඛවිපාක අමක්ඛ සූත්‍රය:- (87-90 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 86 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්)

2. ‘ගුණමකු නොවීමද තමන් උතුම්කොට නොසිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි”

88. සුඛවිපාක අනිස්සා සූත්‍රය:- 2 ඊෂීයා නොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි”

89. සුඛවිපාක අමායා සූත්‍රය:- 2. “මායා රහිත බවද අකෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

90. සුඛවිපාක හිරි සූත්‍රය:- 2. “(පාපයට) ලජ්ජාවද (පාපයට) භයද යන මේ දෙදෙනයි.”

91. සවායාපජ්ඣ කොධ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, දුක් සහිතවූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “ක්‍රොධයද බද්ධ වෛරයද යන මේ දෙදෙනයි

3 මහණෙනි, මේ දෙදෙන වනාහි දුක් සහිතවූ ධර්මයෝ වෙත්.”

92. සවායාපජ්ඣමක්ඛ සූත්‍රය:- (92-95 සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 91 සූත්‍රයේ 1-3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. “ගුණමකුචීමද තමන් උතුම්කොට සිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

93. සවායාපජ්ඣ ඉස්සා සූත්‍රය:- 2. “ඊෂීයාවද මසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

94. සවායාපජ්ඣ මායා සූත්‍රය:- 2. “මායාවද කෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

95. සවායාපජ්ඣ අහිරික සූත්‍රය:- 2 “පාපයට ලජ්ජා නැති බවද පාපයට භය නැති බවද යන මේ දෙදෙනයි.”

96. අවායාපජ්ඣ අක්කොධ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, දුක් රහිතවූ මේ ධර්මයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. කවර දෙදෙනෙක්ද යත්:

2. “අක්‍රොධයද බද්ධ වෛර නොකිරීමද යන මේ දෙදෙනයි”

3. “මහණෙනි, මේ දෙදෙන ව්‍යාපාද (දුක්) රහිතවූ ධර්මයෝ වෙත්.”

97. අව්‍යාපජ්ඣ අමක්ඛ සූත්‍රය:- (97-100 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 99 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. "ගුණමකු නොවීමද තමන් උතුම්කොට නොසිතන බවද යන මේ දෙදෙනයි"

98. අව්‍යාපජ්ඣ අනිස්සා සූත්‍රය:- 2. "ඊඡ්‍යානොකිරීමද නොමසුරු බවද යන මේ දෙදෙනයි."

99. අව්‍යාපජ්ඣ අමායා සූත්‍රය:- 2. "මායා රහිත බවද අකෙරාටික බවද යන මේ දෙදෙනයි."

100. අව්‍යාපජ්ඣ හිරි සූත්‍රය:- 2. "පාපයට ලජ්ජාවද පාපයට හයද යන මේ දෙදෙනයි."

(සවෙනි ක්‍රොධ වර්ගය නිමි.)

17. විනය පෙය්‍යාල හෙවත් ශික්ෂාපද වර්ගය.

1-10. සික්ඛාපද පඤ්ඤප්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. 'මැනව, වහන්සැ'යි සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිසද සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසද යන දෙක අනුසස් සඳහායි

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද පනවන ලද්දේය."

(2-10 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙනි.)

2-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිසද ප්‍රියශීලී භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසද යන දෙක සඳහායි

3-2 "මේ ආත්මයෙහි කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිසද පරලෙච්චි කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

4-2. "මේ ආත්මයෙහි වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිසද පරලෙච්චි වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

5-2. "මේ ආත්මයෙහි දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිසද පරලෙච්චි දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

6-2. "මේ ආත්මයෙහි භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිසද පරලෙච්චි භය හේතූන්ගේ ප්‍රතිෂේධය පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

7-2. "මේ ආත්මයෙහි අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිසද පරලෙච්චි අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

8-2 "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිසද පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිද්ධිම පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

9-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිසද පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩිම) පිණිසද යන දෙක සඳහායි.

10-2. සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිසද විනයට අනුග්‍රහය පිණිසද යන දෙක සඳහායි

11-20. පාතිමොක්ඛ පඤ්ඤත්ති සූත්‍ර.

11-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් පනවන ලදී. කචර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැ'යි සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිසද, සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසද යන දෙක පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් පනවන ලද්දේය.

(12-20 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 11 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

12-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

13-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

14-2. "මේ ආත්මයෙහි වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

15-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

16-2. 'මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ ප්‍රතිෂේධය පිණිසයි.

17-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

1-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිඳීම පිණිසයි.

19-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

20-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

21-30 පාතිමොක්ඛුද්දේස සූත්‍ර

21-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් උදෙසීම පනවන ලදී. කවර දෙක සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිසද සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසද යන දෙක අනුසස් පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් උදෙසීම පනවන ලද්දේය

(22-30 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 21 වෙනි සූත්‍රයේ 1 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

22-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

23-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

24-2. 'මේ ආත්මයෙහි වූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

25-2. "මේ ආත්මයෙහි වූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

26-2. "මේ ආත්මයෙහි වූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ භය හේතූන්ගේ ප්‍රතිෂේධය පිණිසයි.

27-2. "මේ ආත්මයෙහි වූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි

28-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිඳීම පිණිසයි.

29-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

30-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

31-40. පාතිමොක්ඛට්ඨාපන සූත්‍ර:- 1. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස්සන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් (උපොසථ) තැබීම පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. 'මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිසද සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසද යන දෙක අනුසස් පිණිසයි.

3. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පාමොක් (උපොසථ) තැබීම පනවන ලදී.

(32-40 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 31 වෙනි සූත්‍රයේ 1 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

32-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

33-2. "මේ ආත්මයෙහි වූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

34-2. "මේ ආත්මයෙහි වූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

35-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

36-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

37-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

38-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිද්ධිම පිණිසයි.

39-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

40-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

41-50. පචාරණ පඤ්ඤාත්ති සූත්‍ර:- 1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පවුරුණු පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. 'මැනව වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිසද සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසද යන දෙක අනුසස් පිණිසයි.

3. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පවුරුණු පනවන ලදී.

(42-50 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 41 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

42-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

43-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

44-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

45-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

46-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ ප්‍රතිෂේධය පිණිසයි.

47-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

48-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

49-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බෙහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

50-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

51-60. පචාරණවිධාපන සූත්‍ර:- 1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස්සන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට පවුරුණු තැබීම පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. මැනව වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පවුරුණු තැබීම පනවන ලදී.

(52-60 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 51 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

52-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

53-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

54-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

55-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

56-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ ප්‍රතිෂේධය පිණිසයි.

57-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

58-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිදීම පිණිසයි.

59-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

60-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

61-70. තජ්ජනීය කම්ම සූත්‍ර- "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට තර්ජනීය කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙදෙන අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට තර්ජනීය කර්මය පනවනලදී.

(62-70 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 61 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

62-2. දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

63-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

64-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

65-2. මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

66-2. මේ ආත්මයෙහිවූ හය හෙතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හෙතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

67-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

68-2 "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්වු භික්ෂූන්ගේ පක්ෂ බල සිඳීම පිණිසයි.

69-2 "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

70-2. සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

71-80 නියස්සකම්ම සූත්‍ර- 1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (අගොචරස්ථාන ආශ්‍රය වැළැක්වීම පිණිස) නියස්ස කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැ' යි සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (අගොචර ස්ථාන ආශ්‍රය වැළැක්වීම පිණිස) නියස්ස කර්මය පනවන ලදී."

(72-80 මේ සූත්‍රවල 1-3 ඡේද මේ වර්ගයේ 71 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

72-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

73-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්වීම පිණිසයි.

74-2. මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි

75-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්වීම පිණිසයි.

76-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

77-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්වීම පිණිසයි

78-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

79-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

80-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

81-90 පබ්බාජනීය කම්ම සූත්‍ර.

81. මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට නෙරපීම නම් පබ්බාජනීය කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට නෙරපීම නම් පබ්බාජනීය කර්මය පනවනලදී

(82-90. මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 81 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

82-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලි හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

83-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

84-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

85-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

86-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භයහේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

87-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

88-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

89-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

90-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

91-100. පටිසාරණීය කම්ම සූත්‍ර.

91-1. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පටිසාරණීය කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්.

2. "මැනව, වහන්සැ'යි සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට පටිසාරණීය කර්මය පනවන ලදී.

(92-100 "මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 91 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

92-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලි හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

93-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

94-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

95-2 "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

96-2 "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

97-2 "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

98-2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

99-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

100-2 "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

101-110. උක්ෂෙපනීය කම්ම සූත්‍ර

101-1. මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට උක්ෂෙපනීය කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. 'මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට උක්ෂෙපනීය කර්මය පනවනලදී."

(101-110. මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 1 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

102-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලි හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

103. 2 "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

104--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

105.--2. 'මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

106--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භයහේතුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතුන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

107--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසලධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසලධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

108-2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්වු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

109--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

110--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

111-120 පරිවාසදාන කම්ම සූත්‍ර.

111-1 "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (සෝදිසිපිට සිටීමට ඉඩදීම නම්) පිරිවෙස්දීමේ කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසුබව පිණිසයි.

3. මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (සෝදිසිපිට සිටීමට ඉඩදීම නම්) පිරිවෙස් දීමේ කර්මය පනවනලදී.

(112-120 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 111 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

112--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

113--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

114--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

115--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

116--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භයහේතුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හෙතුන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

117--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

118--2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි

119--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය (වැඩීම) පිණිසයි,

120--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

121-130. මූලාය පටිකස්සන සූත්‍ර.

121-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (නැවත නැවත ආරම්භ කිරීම නම්) මූලාය පටිකස්සන කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි" සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසුබව පිණිසයි,

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (නැවත නැවත ආරම්භකිරීම නම්) මූලාය පටිකස්සන කර්මය පනවනලදී.

(122-130 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 121 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

122--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

123--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

124--2. 'මේ ආත්මයෙහි වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

125-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

126-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

127--2 "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

128--2 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

129--2 "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

130--2. 'සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

131--141 මානත්තදාන සූත්‍ර.

131--1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (ප්‍රතිච්ඡන්තවූද අප්‍රතිච්ඡන්ත සියලු ගරු ඇවැත්හි) මානත්තීම පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි" සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසුව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (ප්‍රතිච්ඡන්තවූද අප්‍රතිච්ඡන්තවූද සියලු ගරු ඇවැත්හි) මානත්තීම පනවනලදී.'

132-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලි හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

133--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

134-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

135--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

136--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

137--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසලධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

138--2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

139-2 “නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිම පිණිසයි.

140-2. “සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

141-150 අඛිභාහන පඤ්ඤන්ති සූත්‍ර.

141. 1 “මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (පිරු මානත් ඇති හික්ෂුව උදෙසා) අඛිභාහන කර්මය පනවනලදී. කවර දෙදෙන සඳහාද යත්,

2. ‘මැනව, වහන්සැ’යි සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. “මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (පිරු මානත් ඇති හික්ෂුව උදෙසා) අඛිභාහන කර්මය පනවන ලදී.”

(142--150 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 141 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

142--2. “දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

143-2. “මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

144-2. “මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

145-2. “මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

146-2. ‘මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

147-2. මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

148--2. ‘ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිදීම පිණිසයි

149-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

150-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

151-160 ඔසාරණිය සූත්‍ර.

151-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (මනාකොට පවත්නාවූ භික්ෂුවට කටයුතු) ඔසාරණිය කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (මනාකොට පවත්නාවූ භික්ෂුවට කටයුතු) ඔසාරණිය කර්මය පනවන ලදී.

(152-160 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 151 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

152-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

153-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

154-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

155-2. මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

156-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

157 2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසලධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

158--2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු භික්ෂූන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

159--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩිම) පිණිසයි

160--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි

161-170 නිස්සාරණීය සූත්‍ර.

161--1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (මනාව නොපවත්නා හික්ෂුවට කටයුතු) නිස්සාරණීය කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. 'මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම් පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (මනාව නොපවත්නා හික්ෂුවට කටයුතු) නිස්සාරණීය කර්මය පනවන ලදී"

(162-170 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 161 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

162--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

163--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

164--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

165-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

166--2 "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

167--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි

168--2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

169--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩිම) පිණිසයි.

170--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි

171-180 උපසම්පදා පඤ්ඤාත්ති සූත්‍ර.

171--1. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (අණ්ටවිධ) උපසම්පදා කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට උපසම්පදා කර්මය පනවන ලදී."

(172-180 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 171 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

172-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්හට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

173--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

174--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

175--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

176-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

177-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

178-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි

179-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිම පිණිසයි.

180-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

181-190 ඤාත්තිකම්ම සූත්‍ර.

181-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (නවස්ථානිකවූ) ඤාත්ති කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. ('මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම) පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (නවස්ථානිකවූ) ඤාත්තිකර්මය පනවනලදී.

(182--190 මේ සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 181 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

182-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

183-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

184-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

185-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

186-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

187-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

188-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිදීම පිණිසයි.

189-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩිම) පිණිසයි.

190-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

191-200 ඤාණි දුතිය කම්ම සූත්‍ර.

191-1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ඤාණි දුතිය කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ඤාණි දුතිය කර්මය පනවන ලදී."

(192-200 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 191 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

192-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

193-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

194-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

195-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

196-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

197-2 'මේ ආත්මයෙහිවූ කුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

198-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

199-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

200-2. "සද්ධර්මයාගේ චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

201-210 ඤාණි වතුන්ට කම්ම සූත්‍ර

201-1. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ඤාණි වතුන්ට කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ඤාණි වතුන්ට කර්මය පනවනලදී."

(202-210 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 201 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

202-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

203-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

204-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

205-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

206-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

207-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

208-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

209-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

210-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

211-220 අප්පඤ්ඤන්තෙ පඤ්ඤන්ත සූත්‍ර.

211-1 "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සදහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද නොපැනවූ කල්හි (ප්‍රථමපාරාජිකාදී ප්‍රථම) ප්‍රඥප්ති පනවන ලදී. කවර දෙකක් සදහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සදහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද නොපැනවූ කල්හි (ප්‍රථම පාරාජිකාදී ප්‍රථම) ප්‍රඥප්ති පනවන ලදී."

(212-220 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 211 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.

212-2. "දුසිල් පුගුලන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

213-2. "මෙ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

214-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

215--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

216--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

217--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි

218--2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිද්ධිම පිණිසයි.

219--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිම පිණිසයි.

220--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

221-230 අනුපඤ්ඤාත්ත සූත්‍ර.

221--2. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද පැනවූ කල්හි අනුප්‍රඥප්ති පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට ශික්ෂාපද පැනවූ කල්හි අනුප්‍රඥප්ති පනවන ලදී."

(222-230 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 221 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

222--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

223-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

224--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

225--2 "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

226--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

227--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

228--2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිඳීම පිණිසයි.

229--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිම පිණිසයි

230--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

231-240 සම්මුඛ විනය සූත්‍ර.

231-3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට සම්මුඛ විනය කර්මය පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට සම්මුඛ විනය කර්මය පනවන ලදී."

(231-240 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 231 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

232--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

233--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

234--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

235--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

236--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

237--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

238--2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

239-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

240--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

241-250 සති විනය සූත්‍ර

241--2 "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (ක්ෂීණාශ්‍රවයාහට) චෝදනා නොකිරීම පිණිස) සති විනය කර්මය පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (ක්ෂීණාශ්‍රවයාහට) චෝදනා නොකිරීම පිණිස) සතිවිනය කර්මය පනවන ලදී"

(242-250 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 241 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙන්)

242--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

243--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

244--2. මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

245--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

246--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

247--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

248--2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

249--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

250--2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

251-260 අමුල්හ විනය සූත්‍ර

251--1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් (උමතු මහණහට සුදුසු) අමුල්හ විනය කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිලිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් (උමතු මහණහට සුදුසු) අමුල්හ විනය කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවන ලදී."

(252--260 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 251 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්)

252--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

253-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

254-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

255-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

256-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ හය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ හයහේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

257-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

258-2. 'ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂ බල සිදීම පිණිසයි.

259-2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

260-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි

261-270 පටිඤ්ඤාතකරණ සූත්‍ර.

261-1 "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් (අප්‍රතිඥාවෙන් චූදිතයාහට ඇවැත් කරණු පිණිස) ප්‍රතිඥාතකරණ කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. 'මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් (අප්‍රතිඥාවෙන් චූදිතයාහට ඇවැත් කරණු පිණිස) ප්‍රතිඥාතකරණ කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවනලදී."

(262-270 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 261 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

262--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

263-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

264-2 "මේ ආත්මයෙහිවූ වෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ වෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

265--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

266--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භයහේතුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භයහේතුන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

267--2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

268-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

269--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

270-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

271-280. යෙහුයාසික සූත්‍ර.

271--1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (අධිකරණ ව්‍යපසමනය පිණිස) යෙහුයාසික කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිලිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසුබව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස සඳහා තථාගතයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්හට (අධිකරණ ව්‍යපසමනය පිණිස) යෙහුයාසික කර්මය පනවනලදී."

(272--280 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 271 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

272-2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

273-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි

274-2 "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

275-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

276-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හෙතුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හෙතුන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

277-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

278-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

279-2. 'නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩීම පිණිසයි.

280-2 "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

281-290 තස්ස පාපියසික සූත්‍ර

281-1 "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් (පාපොත්සන්න පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ කරණ පිණිස) තස්සපාපියාසිකා කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවනලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්:

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසුබව පිණිසයි

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් (පාපොත්සන්න පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස) තස්ස පාපියාසිකා කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවනලදී."

(282-290 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 281 සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

282--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලි හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

283-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

284-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

285-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

286-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

287-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

288-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පව්ටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

289--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

290-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) විරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

291-300 තිණුවත්ථාරක සූත්‍ර

291--1. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසසුන් සඳහා තථාගතයන් විසින් (ගුරු ඇවැත් හා ගිහියන් සම්බන්ධ ඇවැත් හැර සෙසු ඇවැත් පිරිසිදුවීම පිණිස) තිණුවත්ථාරක කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවන ලදී. කවර දෙකක් සඳහාද යත්,

2. "මැනව, වහන්සැයි' සංඝයාගේ පිළිගැනීම පිණිස හා සංඝයාගේ පහසු බව පිණිසයි.

3. "මහණෙනි, මේ දෙක අනුසස් සඳහා තථාගතයන් විසින් (ගුරු ඇවැත් හා ගිහියන් සම්බන්ධ ඇවැත් හැර සෙසු ඇවැත් පිරිසිදුවීම පිණිස) තිණුවත්ථාරක කර්මය ශ්‍රාවකයන්හට පනවන ලදී."

(292-300 සූත්‍රවල 1, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 291 වෙනි සූත්‍රයේ 1, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

292--2. "දුසිල් පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහ පිණිස හා ප්‍රියශීලී හික්ෂුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිසයි.

293-2. "මේ ආත්මයෙහිවූ කෙලෙසුන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චිවූ කෙලෙසුන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

294-2 "මේ ආත්මයෙහි වූ චෛරයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ චෛරයන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

295--2. "මේ ආත්මයෙහි වූ දොෂයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ දොෂයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

296--2. "මේ ආත්මයෙහි වූ භය හේතූන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ භය හේතූන්ගේ නැසීම පිණිසයි.

297--2. "මේ ආත්මයෙහි වූ අකුසල ධර්මයන්ගේ සංවරය පිණිස හා පරලෙච්චි වූ අකුසල ධර්මයන්ගේ වැලැක්ම පිණිසයි.

298-2. "ගිහිගෙයි වාසීන්ට අනුකම්පා පිණිස හා පවිටු හික්ෂුන්ගේ පක්ෂබල සිදීම පිණිසයි.

299--2. "නොපහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හා පහන් පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රසාදය බොහෝ බව (වැඩීම) පිණිසයි.

300-2. "සද්ධර්මයාගේ (ශාසනයාගේ) චිරස්ථිතිය පිණිස හා විනයට අනුග්‍රහය පිණිසයි.

301. රාග අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- "මහණෙනි, රාගයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්.

කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද (අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්ම වශයෙන් විවිධාකාරයෙන් සංස්කාර ධර්මයන් දැකීම කොට ඇති) විදර්ශනාවද යන දෙකයි.

"මහණෙනි, රාගයාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්."

302. රාගපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, රාගයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්."

303. රාගපරික්ඛය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, රාගයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්.

සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

304. රාගපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත් සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

305. රාගක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්. සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

306. රාගවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ විනාසය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්. සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

307. රාගවිරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතුවෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

308. රාග නිරෝධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

309. රාගවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

310. රාග පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, රාගයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, රාගයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

311. දොස අභිඤ්ඤා සූත්‍රය- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්: සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

312. දොසපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ පිරිසිදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්: සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ පිරිසිදුව දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

313. දොසපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

314. දොසපහන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්: සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

315. දොසක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නැති වීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

316. දොසවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

317. දොසවිරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.’

318. දොස නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද

යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

319. දොසචාල සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩියයුතු වෙත් කචර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

320. දොසපටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සමාධියද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ද්වේෂයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

321. මොහආභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ මනාදැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි ඵකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

322. මොහපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි ඵකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

323. මොහපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි ඵකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

324. මොහපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි ඵකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, මොහයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

325. මොහක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

326. මොහවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

327. මොහවිරාග සූත්‍රය- “මහණෙනි, මොහයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

328. මොහනිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

329. මොහවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ අත් හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

330. මොහපට්ඨිකසග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මොහයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මොහයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

331. කොධආභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ මනාදැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

332. කොධපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

333. කොධපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

334. කොධපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

335. කොධක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

336. කොධවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

337. කොධවීරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

338. කොධනිරෝධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

339. කොධවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

340. කොධපටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ක්‍රොධයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

341. උපනාහ අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධ වෛරයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. ‘මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.’”

342. උපනාහ පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

343. උපනාහ පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධ වෛරයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

344. උපනාහපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

345. උපනාහක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

346. උපනාහවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

347. උපනාහ විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

348. උපනාහනිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.’

349. උපනාහවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

350. උපනාහපට්ඨිකස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, බද්ධ වෛරයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතුවෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, බද්ධවෛරයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

351. මක්ඛආභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

352. මක්ඛපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

353. මක්ඛපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

354. මක්ඛපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

355. මක්ඛක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

356. මක්ඛවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

357. මක්ඛවීරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

358. මක්ඛ නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

359. මක්ඛවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

360. මක්ඛපටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ගුණමකුඛවගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

361. පලාස අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, යුගග්‍රාහයාගේ (එකට එක කිරීමේ) මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

362. පලාසපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

363. පලාසපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

364. පලාසපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

365. පලාසක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එකකිරීමේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

366. පලාසවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

367. පලාස විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ නොආලේම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

368. පලාස නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

369. පලාසවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ අන්තර්ගත පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

370. පලාස පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, එකට එක කිරීමේ මනා දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

371. ඉස්සා අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ මනා දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

372. ඉස්සා පටිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ පිරිසිදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ පිරිසුදු දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

373. ඉස්සා පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

374. ඉස්සා පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

375. ඉස්සාක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

376. ඉස්සාවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ විනාසය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

377. ඉස්සාවිරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

378. ඉස්සානිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

379. ඉස්සාවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

380. ඉස්සාපට්ඨිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ඊෂ්ඨාවගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

381. මච්ඡරිය අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ මනා දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

382. මච්ඡරිය පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

383. මච්ඡරිය පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

384. මච්ඡරියපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, මසුරුබවගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

385. මච්ඡරියක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

386. මච්ඡරියවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

387. මච්ඡරිය විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

388. මච්ඡරිය නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

389. මච්ඡරිය වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

390. මච්ඡරිය පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මසුරුබවගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මසුරුබවගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

391. මායාඅභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ මනා දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

392. මායාපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.’

393. මායාපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

394. මායාපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ දුරු කිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, මායාවගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

395. මායාක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

396. මායාවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

397. මායාවිරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

398. මායා නිරෝධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

399. මායාවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

400. මායා පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මායාවගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මායාවගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

401. සාධේය්‍ය අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නැති ගුණ දක්වන) කෙරොටික භාවයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. “මහණෙනි, කෙරොටික භාවයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

402. සාධේය්‍ය පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරොටික භාවයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරොටික භාවයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

403. සාධේයා පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

404. සාධේයා පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත් සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

405. සාධේයාසක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත් සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත් මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

406. සාධේයාවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත් මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

407. සාධේයා විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

408. සාධේයා නිරෝධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

409. සාධේය්‍ය වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත් මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

410. සාධේය්‍ය පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද වෙත්. මහණෙනි, කෙරාටික භාවයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

411. ථම්ම අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්: සිත්හි එකඟ ඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

412. ථම්ම පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ පිරිසිදු දැනගැන්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්: සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ පිරිසිදු දැනගැන්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

413. ථම්ම පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තදස්වභාවයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

314. ථම්ම පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද

යත්: සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

415. ඵම්හක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

416. ඵම්භවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

417. ඵම්භ විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

418. ඵම්භ නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්, කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

419. ඵම්භ වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි,

තදස්වභාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

420. ධම්මපටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (ක්‍රොධ මාන වශයෙන් පැවති අවවාදයට නොනැමෙන) තද ස්වභාවයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, තදස්වභාවයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

421. සාරම්භ අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ මනාදැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත් කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

422. සාරම්භ පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

423. සාරම්භ පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

424. සාරම්භ පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ දුරැකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි,

පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

425. සාරම්භක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරිය කරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්”

426. සාරම්භවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරිය කරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ ඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

427. සාරම්භවිරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරිය කරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

428. සාරම්භ නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ ඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

429. සාරම්භවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරිය කරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟඛව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

430. සාරම්භ පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (කරණොත්තරියකරණ) පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ බැහැරලීම

පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, පළිගැනීම් ස්වභාවයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

431. මාන අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ මනාදැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

432. මාන පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ පිරිසුදුව දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

433. මානපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

434. මානපහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

435. මානක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

436. මානවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද

යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

437. මානවීරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

438. මානනිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

439. මානවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

440. මානපට්ඨිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, (නවවිධ) මානසාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

441. අතිමාන අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. “මහණෙනි, අධිකමානසාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

442. අතිමාන පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධිකමානසාගේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය

යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

443. අතිමාන පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

444. අතිමාන පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

445. අතිමානක්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

446. අතිමානවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

447. අතිමාන විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කචර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

448. අතිමාන නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්.”

කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධික මානසාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.’

449. අතිමාන වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි මහණෙනි, අධික මානසාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

450. අතිමාන පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, අධික මානසාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, අධිකමානසාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

451. මද අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ මනා දැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ මනාදැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

452. මදපරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ පිරිසුදු දැනගැන්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

453. මදපරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

454. මද පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්,

සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

455. මදක්බය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

456. මදවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

457. මද විරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

458. මද නිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

459. මද වාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟබව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

460. මද පටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මදයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්ති එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, මදයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

461. පමාද අභිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ මනා දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ මනා දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

462. පමාද පරිඤ්ඤා සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ පිරිසුදු දැනගැනීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ පිරිසුදු දැනීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

463. පමාද පරික්ඛය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ ගෙවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ ගෙවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

464. පමාද පහාන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ දුරුකිරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ දුරුකිරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

465. පමාදක්ඛය සූත්‍රය:- මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නැතිවීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නැතිවීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

466. පමාදවය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ විනාශය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

467. පමාදවීරාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නොඇල්ම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නොඇල්ම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

468. පමාදනිරොධ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ නිරුද්ධිය පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

469. පමාදවාග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ අත්හැරීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ අත්හැරීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

470. පමාදපටිනිස්සග්ග සූත්‍රය:- “මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ බැහැරලීම පිණිස දහම් දෙකක් වැඩිය යුතු වෙත්. කවර දෙකක්ද යත්, සිත්හි එකඟ බව (සමාධිය) ද විදර්ශනාවද යන දෙකයි. මහණෙනි, ප්‍රමාදයාගේ බැහැරලීම පිණිස මේ දහම් දෙක වැඩිය යුතු වෙත්.”

(සත්වෙනි වර්ගය නිමි)
උක නිපාතය සමාප්තයි.

නික නිපාතය.

පඨම පණ්ණාසකය.

1. බාල වර්ගය.

1. බාල භය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, යම්කිසි භය උපදිත්ද, ඒ සියලු භය බාලයා කෙරෙන් උපදිත්, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූපදිත්. යම්කිසි විපත්තිහු උපදිත්ද ඒ සියලු විපත්තිහු බාලයා කෙරෙන් උපදිත්. පණ්ඩිතයාගෙන් නූපදිත්. යම්කිසි උවදුරු උපදිත්ද ඒ සියලු උවදුරු බාලයා කෙරෙන් උපදිත්. පණ්ඩිතයාගෙන් නූපදිත්.

2. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි බට සෙවිලි ගෙයක් හෝ තණ සෙවිලි කළ ගෙයක් හෝ ගිනිගන්නා ලද්දේ ඇතුළත පිටත (සුනුපිරියම්) කරණ ලද හික්ති ඇත්තාවූ මනාව සවිකළ දොරවල් ඇත්තාවූ මනාව යෙදූ වා කවුළු ඇත්තාවූ කුටාගාරයන්ද දවන්තේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි යම්කිසි භය කෙනෙක් උපදිත්ද, ඒ සියලු බිය බාලයා කෙරෙන් උපදිත්, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූපදිත්.

"යම්කිසි විපත්තිහු උපදිත්ද, ඒ සියලු විපත් බාලයා කෙරෙන් උපදිත්, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූපදිත්. යම්කිසි උපද්‍රව කෙනෙක් උපදිත්ද ඒ සියලු උපද්‍රවයෝ බාලයා කෙරෙන් උපදිත් පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූපදිත්.

3. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි බාලතෙම භය සහිත වේ, පණ්ඩිත තෙම භය සහිත නොවේ. බාලතෙම විපත්ති සහිත වේ, පණ්ඩිත තෙම විපත්ති සහිත නොවේ. බාලතෙම උවදුරු සහිත වේ. පණ්ඩිත තෙම උවදුරු සහිත නොවේ. මහණෙනි, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් බියක් නැත්තේය. පණ්ඩිතයාගෙන් විපතක් නැත. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් උවදුරක් නැත.

4. "මහණෙනි, එහෙයින් ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුත්තේද ඒ ධර්ම තුන දුරුකොට යම් ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුත්තේද, ඒ ධර්ම

තුන සමාදන්ව වාසය කරන්නෙමුයි මෙසේ හික්මිය යුතුයි. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයයි” වදාළේය.

2. කම්ම ලක්ඛණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, බාලතෙම ක්‍රියාව ලක්ෂණ (හැඳින් ගතයුතු කරුණ) කොට ඇත්තේය පණ්ඩිත තෙම ක්‍රියාව ලක්ෂණ කොට ඇත්තේය. ප්‍රඥාව වර්තයෙන් ශෝභමාන වන්නීයයි වදාළේය.”

2. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ පුද්ගලයා බාල යයි දත යුතුයි. කවර ධර්ම තුනකින්ද? කාය දුශ්චර්තයන්ද, වාග් දුශ්චර්තයන්ද, මනෝදුශ්චර්තයන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුක්තවූයේ බාලයයි දතයුතු.

3. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුක්තවූයේ පණ්ඩිතයයි දත යුතුයි. කවර තුනකින්ද යත්? කාය සුවර්තයන්ද වාග් සුවර්තයන්ද, මනෝ සුවර්තයන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුක්තවූයේ පණ්ඩිතයයි දත යුතුයි. මහණෙනි, එහෙයින් යම් ධර්ම තුනකින් යුක්තවූයේ බාලයා යයි දතයුත්තේද, ඒ ධර්ම තුන දුරුකොට යම් ධර්ම තුනකින් යුක්තවූයේ පණ්ඩිතයායයි දතයුත්තේද ඒ ධර්ම සමාදන්ව වාසය කරන්නෙමියි මෙසේ හික්මිය යුතුයි. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයයි” වදාළේය.

3. බාල ලක්ඛණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, බාලයාගේ බාල ලක්ෂණ බාලයා යයි දැනගැනීමට කරුණු බාල වර්ත තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි බාලතෙම නපුරු සිතක්ම සිතන්නේ වෙයි, නපුරු වචනයක්ම කියන්නේ වෙයි, නපුරු ක්‍රියාවක්ම කරන්නේ වෙයි.

2. “මහණෙනි, මේ බාලතෙම ඉදින් නපුරු සිතක් නොසිතන්නේත් වේනම් නපුරු වචන නොකියන්නේත් වේනම්, නපුරු ක්‍රියා නොකරන්නේත් වේනම් පණ්ඩිතයෝ ඔහු මේ පින්වත් තෙම බාලයෙක අසත්පුරුෂයෙකැයි කිනම් කරුණකින් දැනගන්නාහුද,

3. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි බාලතෙම නපුරු සිතක්ම සිතන්නේ වෙයිද, නපුරු වචනයක්ම කියන්නේ වෙයිද,

නපුරු ක්‍රියාවක්ම කරන්නේ වෙයිද එහෙයින් පණ්ඩිතයෝ ඔහු මේ පින්වත් තෙමේ බාලයෙක පණ්ඩිතයෙකැයි දැනගන්නාහුය. මහණෙනි, මොහු වනාහි බාලයාගේ බාල ලක්ෂණ බාල කරුණු බාල චරිතයෝ වෙත්යයි” වදාළේය.

4. “මහණෙනි, පණ්ඩිතයාගේ පණ්ඩිත ලක්ෂණ, පණ්ඩිත කරුණු පණ්ඩිත චරිත තුනක් වෙති. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි පණ්ඩිත තෙම යහපත් සිතක්ම සිතන්නේ වෙයි, යහපත් වචනයක්ම කියන්නේ වෙයි, යහපත් ක්‍රියාවක්ම කරන්නේ වෙයි. මහණෙනි ඉදින් පණ්ඩිත තෙමේ යහපත් සිතක්ම සිතන්නේත් යහපත් වචනයක්ම කියන්නේත්, යහපත් ක්‍රියාවක්ම කරන්නේත් නොවේ නම් පණ්ඩිතයෝ ඔහු මේ පින්වත් තෙමේ පණ්ඩිතයෙක, සත්පුරුෂයෙකැයි කුමකින් දැනගන්නාහුද,

5. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් පණ්ඩිත තෙමේ යහපත් සිතක්ම සිතන්නේ වේද, යහපත් වචනයක්ම කියන්නේ වේද, යහපත් ක්‍රියාවක්ම කරන්නේ වේද එහෙයින් ඤානවත්තයෝ මේ පින්වත් තෙමේ පණ්ඩිතයෙක සත්පුරුෂයෙකැයි දැනගනිත්. මහණෙනි, මොහු පණ්ඩිතයාගේ පණ්ඩිත ලක්ෂණ පණ්ඩිත කරුණු පණ්ඩිත චරිත වෙත්.

6. (මේ ඡෙදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 4 ඡෙදය මෙනි.)

4. අවිචය පටිකරණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුතුයි. කවර තුනකින්ද?

2. “වරද වරද වශයෙන් නොදකිසිද වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මයවූ පරිද්දෙන් පිළියම් නොකරයිද අනිකෙකු වරද ප්‍රකාශ කළ කල්හි ධර්මය වූ පරිද්දෙන් නොපිළිගනීද, මහණෙනි මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුතුයි.

3. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් පුද්ගලතෙමේ පණ්ඩිතයායයි දතයුතුයි. කවර තුනකින්ද යත්? වරද වරද වශයෙන් දකිසිද වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මය වූ පරිදි පිළියම් කරයිද, අනිකෙකු වරද ප්‍රකාශ කළ කල්හි ධර්මය වූ

පරිදි පිළිගනියිද මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතු.

4. "(මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙනි.)

5. අයොගිනිසොපඤ්ඤ සූත්‍රය:- (5-8 මේ සූත්‍රවල 1, 4 ඡේද මේ වර්ගයේ 4 සූත්‍රයේ 1, 4 ඡේද මෙන් වෙත්.)

2. නුවණින් ප්‍රශ්න අසන්නේ වේද නුනුවණින් ප්‍රශ්න විසඳන්නේ වේද අනිකෙකු විසින් නුවණින් අර්ථයෙන් හා කාරණයෙන් යුක්තවූ සිලුටුවූ පද ව්‍යඤ්ජනයන්ගෙන් විසඳන ලද ප්‍රශ්න සතුටින් පිළිගන්නේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලතෙම බාලයායයි දතයුතු.

3. "මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය. කිනම් කරුණු තුනකින්ද? මහණෙනි නුවණින් ප්‍රශ්න අසන්නේවෙයිද නුවණින් ප්‍රශ්න විසඳන්නේවෙයිද අනිකෙකු විසින් නුවණින් අර්ථයෙන් හා කාරණයෙන් යුත් සිලුටු පද ව්‍යඤ්ජනයන්ගෙන් විසඳන ලද ප්‍රශ්න සතුටින් පිළිගන්නේවෙයිද, මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය

6. අකුශල කම්ම සූත්‍රය:- 2. "අකුශල කායකර්මයෙන්ද අකුශල වාක්කර්මයෙන්ද අකුශල මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුතුය.

3. "මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය. කවර තුනකින්ද? කුශල කාය කර්මයෙන්ද කුශල වාක්කර්මයෙන්ද කුශල මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය.

7. සාවජ්ජ කම්ම සූත්‍රය:- 2. "වරද සහිත කාය කර්මයෙන්ද, වරද සහිත වාක්කර්මයෙන්ද වරද සහිත මනෝ කර්මයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුතුය.

3. "මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය. කවර තුනකින්ද නිරවද්‍ය කායකර්මයෙන්ද නිරවද්‍ය වාක්කර්මයෙන්ද නිරවද්‍ය මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය.

8. සවාපජ්ඣ කම්ම සූත්‍රය:- 2 "අපරාධ සහිත කාය කර්මයෙන්ද අපරාධ සහිත වාක්කර්මයෙන්ද අපරාධ සහිත මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා බාලයායයි දතයුතුය.

3. "මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය. කවර තුනකින්ද නිරපරාධ කාය කර්මයෙන්ද නිරපරාධ වාක්කර්මයෙන්ද නිරපරාධ මනෝ කර්මයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා පණ්ඩිතයායයි දතයුතුය.

9. බතන්ත සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, බාලවූ, අදක්ෂවූ, අසත්පුරුෂවූ, බාල තෙමේ නසාගත් විනාශ කරගත් ආත්මය පරිහරණය කරයි. නුවණැත්තන් විසින් කියයුත්තෙක් වොදනා කටයුත්තෙක් වෙයි. බොහෝ අකුසල්ද රැස්කරයි. කවර තුනකින්ද?

2. "කාය දුශ්චරිතයෙන්ද වාක් දුශ්චරිතයෙන්ද මනෝ දුශ්චරිතයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් අදක්ෂ අසත්පුරුෂ බාලතෙම නසාගත් විනාසකර ගත් ආත්මයක් පරිහරණය කරයි. නුවණැත්තන් විසින් කිය යුත්තෙක්ද වොදනා කටයුත්තක්ද වෙයි බොහෝ අකුසල්ද රැස්කරයි

3 "මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් දක්ෂවූ සත්පුරුෂවූ පණ්ඩිත තෙමේ නොනසන ලද විනාශ නොකරන ලද ආත්මයක් පරිහරණය කරයි. කවර තුනකින්ද යත් කාය සුවරිතයෙන්ද වාක් සුවරිතයෙන්ද මනෝ සුවරිතයෙන්ද වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් දක්ෂවූ සත්පුරුෂ වූ පණ්ඩිත තෙමේ නොනසන ලද විනාශ නොකරණ ලද ආත්මයක් පරිහරණය

කරයි. නුවණැත්තන් විසින් නොකිය යුත්තෙක් වොදනා නොකළ යුත්තෙක් වෙයි. බොහෝ කුසල්ද රැස් කරයි.”

10. මලජ්ජහාණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් පුද්ගලයා මලතුනක් දුරුනොකොට ගෙන එන ලද්දක් දැමුවාක් මෙන් නිරයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද?

2. “දුශ්ශීලවූයේ වෙයිද දුශ්ශීල බව නම් මලය පහ නොකරන ලද්දේ වේද, ඊෂ්ඨා කරන්නෙක් වෙයිද, ඊෂ්ඨා මලය පහනොකරනලද්දේ වෙයිද, මසුරෙක් වෙයිද, මසුරු මල දුරු නොකරනලද්දේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා මේ තුන් මලයන් දුරුනොකොට ගෙනඑනලද්දක් දැමුවාක් මෙන් නිරයෙහි උපදියි.

3. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් පුද්ගලයා තුන් මලයන් දුරුකොට ගෙනඑනලද්දක් දැමුවාක් මෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද? සිල්වතෙක් වෙයිද දුශ්ශීලභාව මලය පහකරනලද්දේ වෙයිද, ඊෂ්ඨා නොකරන්නේ වෙයිද, ඊෂ්ඨා මලය පහකරනලද්දේ වෙයිද, මසුරෙක් නොවෙයිද. මසුරු මල පහකරන ලද්දේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා ගෙනඑන ලද්දක් දැමුවාක් මෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි”

(පළමුවෙනි බාල වර්ගය නිමි)

2. රටිකාර වර්ගය

11. ඤාතහික්ඛු සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් ප්‍රසිද්ධ හික්ඛුව බොහෝදෙනාට අහිත පිණිස බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථය පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. කවර තුනකින්ද?

2. “නුසුදුසුවූ කාය කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, නුසුදුසු වාක් කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, නුසුදුසු මනෝ කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් ප්‍රසිද්ධ හික්ඛුවෙමේ බොහෝදෙනාට අහිත පිණිස බොහෝදෙනාට

නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථය පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි.

3. "මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් ප්‍රසිද්ධ භික්ෂු තෙමේ බොහෝදෙනාට හිත පිණිස බොහෝදෙනාට සැප පිණිස බොහෝදෙනාට අර්ථය පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට හිත පිණිස සැප පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. කවර තුනකින් ද, සුදුසු වූ කාය කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, සුදුසු වූ වාක් කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, සුදුසු වූ මනෝ කර්මයන්හි සමාදන් කරවයිද, මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් භික්ෂුතෙමේ බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝදෙනාට සැප පිණිස බොහෝ දෙනාට අර්ථය පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට හිත පිණිස සැප පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි."

12. යාවජීව සරණිය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඔටුණු පැලැන්දුවා වූ ක්ෂත්‍රිය රජ විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහිකළ යුතු කරුණු තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද?

2. "ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජතෙමේ යම් පෙදෙසක උපන්නේ වේද, මහණෙනි, මේ ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළයුතු පළමුවැනි කාරණය වෙයි. නැවතද ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ තෙමේ යම් පෙදෙසක ඔටුණු පැලැන්දේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළයුතු දෙවැනි කාරණය වෙයි මහණෙනි, නැවතද ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ තෙමේ යුද්ධයකින් ජයගෙන දිනන ලද යුද්ධ ඇත්තේ ඒ යුද්ධභූමියට අධිපතිව වාසය කරයිද, මහණෙනි, මේ ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළ යුතු තුන්වැනි කාරණය වෙයි මහණෙනි, මේ වනාහි ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජ විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළයුතු කරුණු තුන වෙත්.

3. "මහණෙනි, එසේම භික්ෂුව විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළයුතු මේ කරුණු තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්, මහණෙනි, භික්ෂු තෙමේ යම් පෙදෙසක හිස රැවුල් කපා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවූයේද මහණෙනි, මේ භික්ෂුව විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහිකළයුතු

පළමුවැනි කාරණය වෙයි නැවතද, මහණෙනි, හික්ෂු තෙමේ යම් පෙදෙසක මෙය දුකයයි තත්වාකාරයෙන් දැනගනියිද, මෙය දුකට හෙතුවයයි තත්වාකාරයෙන් දැනගනියිද, මෙය දුක් නැතිකිරීම යයි තත්වාකාරයෙන් දැනගනියිද, මෙය දුක් නැතිකිරීමේ මාර්ගයයි තත්වාකාරයෙන් දැනගනියිද, මහණෙනි, මේ හික්ෂුව විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහිකළයුතු දෙවැනි කාරණය වෙයි. නැවතද මහණෙනි, හික්ෂු තෙමේ යම් පෙදෙසක ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත් ඵල සමාධියන් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවන් තෙමේම විශෙෂඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට අවබෝධ කොට වාසය කරයිද, මහණෙනි, මේ හික්ෂුව විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහි කළයුතු තුන්වැනි කාරණය වෙයි. මහණෙනි, මේ හික්ෂුව විසින් ජීවිතාන්තය දක්වා සිහිකටයුතු කරුණු තුනවේ”

13. නිරාස සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ලොකයෙහි පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ඇත්තාහු වෙත්. විද්‍යමාන වෙත්. කචර තුන්දෙනෙක්ද?

2. ‘අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයාද අපෙක්ෂා සහිත පුද්ගලයාද අපෙක්ෂා පහකළ පුද්ගලයාද වෙත්.

3. “මහණෙනි, අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයා නම් කචරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් චණ්ඩාල කුලයෙහි හෝ වැදි කුලයෙහි හෝ කුඵපොතු කුලයෙහි හෝ කම්කරු කුලයෙහි හෝ පරමල් ඉවතලන කුලයෙහි හෝ දිළිඳු වූ ස්වල්ප ආහාරපාන ඇති දුක් පැවතුම් ඇති යම් තැනෙකිහි දුකසේ කෑම ඇදීම ලබයිද එබඳු තැනෙකිහි උපන්නේ වෙයිද, හෙතෙම අවලක්ෂණ වූයේ අප්‍රිය දැකුම් ඇත්තේ මිටිවූයේ බොහෝ ආබාධ ඇත්තේ කණෙක් හෝ කුණෙක් හෝ කොරෙක් හෝ පක්ෂයක් පණනැතියෙක් හෝ වූයේ ආහාර පාන වස්තු යානා මල් ගඳ විලවුන් සෙනාසන තෙල් පහන් නොලබන්නේ වෙයිද, හෙතෙම මෙතම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ ක්ෂත්‍රියයන් විසින් ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක කරන ලද්දේයයි අසන්නේය. එහෙත් ඔහුට මාද ක්ෂත්‍රියයෝ ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් කචදා

අභිෂෙක කරද්ද යන අපෙක්ෂාව (බලාපොරොත්තුව) ඇති නොවේ. මහණෙනි, මෙතෙම අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

4. 'මහණෙනි, අපෙක්ෂා සහිත පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජකුගේ අභිෂෙකයට සුදුසු වූ සුදුසු වියට පැමිණියාවූ අභිෂෙක නොකරන ලද වැඩිමහලු පුතෙක් වෙයිද හෙතෙම මෙනම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ ක්ෂත්‍රියයන් විසින් ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක කරන ලදැයි අසන්නේ වෙයිද ඔහුට එසේ මාද ක්ෂත්‍රියයෝ ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් කවදා අභිෂෙක කරද්දැයි සිතෙන්නේය. මහණෙනි, මේ තෙමේ අපෙක්ෂාසහිත පුද්ගලයා යයි කියනු ලැබේ.

5. "මහණෙනි, පහවූ අපෙක්ෂා ඇති පුද්ගලයා නම් කවරේද? මේ ලොකයෙහි අභිෂෙක කරන ලද්දාවූ ක්ෂත්‍රිය රජෙක් වෙයිද හෙතෙම මෙනම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ ක්ෂත්‍රියයන් විසින් ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක කරන ලද්දේයයි අසන්නේද ඔහුට මෙසේ මාද ක්ෂත්‍රියයෝ ක්ෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් කවදා අභිෂෙක කරන්නාවුදැයි නොසිතෙන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, පෙර අභිෂෙක නොකරන ලද්දහුට යම් ආශාවක් වීද ඔහුගේ ඒ ආශාව සංසිදුනීය. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ පහකළ අපෙක්ෂා ඇති පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙන ලොකයෙහි ඇත්තාවු වෙත්. විද්‍යමාන වෙත්.

6. "මහණෙනි, එසේම භික්ෂූන් අතරෙහි පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ඇත්තාවු වෙත්. විද්‍යමාන වෙත්. කවර තුන් දෙනෙක්ද? අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයාද අපෙක්ෂා සහිත පුද්ගලයාද පහකළ අපෙක්ෂා ඇති පුද්ගලයාද වෙත්.

7. 'මහණෙනි, අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දුශ්ශීල වෙයිද, පාපධර්ම ඇත්තේ වෙයිද, අපිරිසිදු කාය කර්මාදිය ඇත්තේ වෙයිද, සැක කළයුතු පැවතුම් ඇත්තේ වෙයිද, සැගවුණු ක්‍රියා

ඇත්තේ වෙයිද, ශ්‍රමණයෙකැයි අඟවන්නාවූ අශ්‍රමණයෙක් වෙයිද, බුන්මවාරියෙකැයි අඟවන්නාවූ අබුන්මවාරියෙක් වෙයිද, ඇතුළත කුණුවූයේ වෙයිද, රාගාදියෙන් තෙත්වූයේ වෙයිද, හටගත් රාගාදී කුණු කසල ඇත්තේද, හෙතෙමේ මෙනම් භික්ෂුතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධිය හා අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කෙරේයයි අසන්නේද, ඔහුට කවදා නම් මමද ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත් ඵල සමාධියක් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට ඵලඹ වාසය කරන්නෙමිද යන අපෙක්ෂාව නූපදින්නේය. මහණෙනි, මෙතෙමේ අපෙක්ෂා රහිත පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

8. "මහණෙනි, අපෙක්ෂා සහිත පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙමේ සිල්වත් වේද, යහපත් ධර්ම ඇත්තේ වේද, හෙතෙමේ මෙනම් භික්ෂුව ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධිය හා අර්හත් ඵල ප්‍රඥාව තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම විශිෂ්ටඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙමි දැයි අදහස් වන්නේය. මහණෙනි, මෙතෙමේ අපෙක්ෂා සහිත පුද්ගලයා යයි කියනු ලැබේ.

9. "මහණෙනි, පහවූ අපෙක්ෂා ඇති පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කළ රහත් පුද්ගලයෙක් වෙයිද හෙතෙමේ මෙනම් භික්ෂුව ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අර්හත්ඵල සමාධිය හා අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම විශිෂ්ටඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නේයයි අසන්නේය. ඔහුට මම කවදා ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධිය හා අර්හත්ඵල ප්‍රඥාව තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම විශිෂ්ටඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙමිදී' අදහස් නොවන්නේය. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, රහත් නොවූ ඔහුට රහත්වීමට යම් අපෙක්ෂාවක්

වීද, ඔහුගේ ඒ අපෙක්ෂාව සංසිද්ධී වෙයි. මහණෙනි, මෙතෙමේ පහවූ අපෙක්ෂා ඇති පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ හික්ෂුන් අතරෙහි ඇත්තාවූ විද්‍යමානවූ පුද්ගලයෝ තිදෙන වෙත්.”

14. අරාජක චක්ක සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ධර්මයෙන් යුක්තවූ ධර්මයෙන් රජ කරන්නාවූ යම් සක්විති රජෙක් වේද හෙතෙම රජකු නැතිව අණසක නොපවත්වන්නේයයි වදාළේය.

2. මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ‘ස්වාමීනි, ධර්මයෙන් යුත් ධර්මයෙන් රජ කරන්නාවූ සක්විති රජහුගේ රජ නම් කවරෙක්දැයි?’ කීය.

“මහණ, (දැකුණල) ධර්මයයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළහ. “මහණ, ධර්මයෙන් යුත් ධර්මයෙන් රජ කරන්නාවූ සක්විති රජ තෙමේ දැන කුණල ධර්මය ඇසුරු කොට ධර්මයට සත්කාර කරමින් ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ද්වචයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපතිකොට ගෙන අභ්‍යන්තර ජනයාගේ රැකවරණ පරිස්සම සලසාලයි.

3. “මහණ, නැවතද ධාර්මිකවූ ධර්මයෙන් රජ කරන්නාවූ සක්විති රජ තෙමේ ධර්මයම ඇසුරු කොට ධර්මයට සත්කාර කරමින් ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධ්වචයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපතිකොට ගෙන රාජකායඝීයන්හි නියුක්ත ක්ෂත්‍රියයන් කෙරෙහිද බලපෙහනග කෙරෙහිද, බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීන් කෙරෙහිද, නියම්ගම් ජනපද වාසීන් කෙරෙහිද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහිද මෘග පක්ෂීන් කෙරෙහිද රැකවරණ පරිස්සම සලසාලයි.

4. “මහණ, ධාර්මිකවූ ධර්මයෙන් රජ කරන්නාවූ ඒ සක්විති රජ තෙමේ ධර්මයම ඇසුරු කරමින් ධර්මයට සත්කාර කරමින් ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධ්වචයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපති කොට ගෙන අභ්‍යන්තර ජනයා කෙරෙහි ධාර්මික රැකවරණ පරිස්සම

සලසා රාජකායථියන්හි නියුක්ත ක්ෂත්‍රියයන් කෙරෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලස්වා බල සෙනඟ කෙරෙහි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීන් කෙරෙහි නියමිගම් ජනපද වාසීන් කෙරෙහි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මාග පක්ෂීන් කෙරෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලස්වා ධර්මයෙන්ම අණසක පවත්වයි. ඒ අණසක මනුෂ්‍යවූ පරසතුරු කිසි ප්‍රාණියකු විසින් නොවැලැක්විය හැකිවෙයි.

5. "මහණ, එමෙන්ම ධර්මයෙන් යුක්තවූ ධර්මරාජවූ අර්භත්වූ සමායක් සම්බුද්ධවූ තථාගත තෙමේ ධර්මයම (නවලොකොත්තර ධර්මයම) ඇසුරු කොට ධර්මයට සත්කාර කරමින් ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධජයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපති කොට ගෙන කාය කර්මයෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලසන්නේය. කෙසේද? මෙබඳුවූ කාය කර්ම සෙවනය කළ යුතුය. මෙබඳුවූ කාය කර්ම සෙවනය නොකළ යුතුය කියායි.

6. "නැවතද, මහණ, ධාර්මිකවූ ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධජයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපතිකොට ගෙන වාක් කර්මයෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලසන්නේය. කෙසේද? මෙවැනි වාක් කර්ම සෙවනය කළ යුතුය. මෙවැනි වාක් කර්ම සෙවනය නොකළ යුතුය යනුවෙනි

7. "නැවතද, මහණ, ධාර්මිකවූ ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධජයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපතිකොට ගෙන මනෝ කර්මයෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලසන්නේය. කෙසේද මෙවැනිවූ මනෝ කර්ම සෙවනය කළ යුතුය. මෙවැනිවූ මනෝකර්ම සෙවනය නොකළ යුතුය යනුවෙනි.

'මහණ, ඒ ධාර්මිකවූ ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධජයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපති කොට ගෙන ධර්මයම ඇසුරු කරමින් ධර්මයට ගරු කරමින් ධර්මයට පුදමින් ධර්මය ධජයක් කොට ගෙන ධර්මය කොඩියක් කොට ගෙන ධර්මය අධිපති කොට ගෙන

කාය කර්මයෙහි ධාර්මික රැකවරණ පරිස්සම සලස්වා වාක් කර්මයෙහි කාය කර්මයෙහි මනෝ කර්මයෙහි රැකවරණ පරිස්සම සලස්වා ධර්මයෙන්ම නිරුක්තර ධර්ම වක්‍රය පවත්වන්නේය. ඒ ධර්ම වක්‍රය ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ දෙවියකු විසින් හෝ බඹකු විසින් හෝ ලොකයෙහි කිසිවකු විසින් හෝ වැළැක්විය නොහැක්කේය.”

15. පවෙනන සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස් නුවර මීගදායෙහි ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩවෙසෙති. එකල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ භික්ෂූන්ට ‘මහණෙනි’ අඬගා වදාළ සේක. ඒ භික්ෂූහු “ස්වාමීනි” භාග්‍යවතුන්වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. “මහණෙනි, පෙර පවෙනන නම් රජෙක් විය. මහණෙනි එකල්හි ඒ පවෙනන රජතෙමේ රිය සාදන්නාට අඬගසා මෙසේ කීය. යහළු රියකරුව මාහට මෙයින් සමසකට පසු යුද්ධයක් ඇත්තේය. යහළු රියකරුව මට අලුත් රථවක්‍ර දෙකක් කිරීමට හැකිද?’ යනුයි. මහණෙනි, දෙවයන්වහන්ස හැක්කෙමි’යි රියකරුතෙමේ පවෙනන රජහට උත්තර දුනි.

3. “මහණෙනි, ඉක්බිති රියකරු තෙමේ සදිනක් අඩු සමසකින් එක් වක්‍රයක් නිමවීය. ඉක්බිති පවෙනන රජ තෙමේ රිය කැඳවීය. ‘යහළු රිය කරුව, මෙයින් සදිනකට පසු මට යුද්ධයක් ඇත්තේය. අළුත් වක්‍ර දෙකක් නිමවී දැයි ඇසීය. ‘දෙවයන්වහන්ස, මේ සදිනක් අඩු සමසින් එක් වක්‍රයක් නිමයේයයි’ කීය. ‘යහළු රියකරුව මාහට මේ සදවසින් දෙවැනි රියසක නිමවිය හැකිද? ‘දෙවයන්වහන්ස, හැක්කෙමි’යි, රියකරුතෙමේ පවෙනන රජහට උත්තර දුනි

4. මහණෙනි, ඉක්බිති රියකරුතෙමේ සදිනකින් දෙවැනි රියසක නිමවා අළුත් වක්‍ර දෙක ගෙන පවෙනන රජතෙමේ යම් තැනකද එතැනට ගියේය. ගොස් පවෙනන රජහට දෙවයන්වහන්ස මේ නුඹවහන්සේගේ අලුත් වක්‍ර දෙක

නිමිසේයයි' කිය. 'යහළු රියකරුව මේ සදිනක් අඩු සමසකින් නිමවන ලද රිය සකත් සදිනකින් නිමවන ලද රිය සකත් යන දෙකෙහි වෙනස කුමක්ද? මම වෙනසක් නොදැක්කෙමි' කිය. 'දෙවයන්වහන්සේ ඔවුන්ගේ වෙනසක් ඇත. දෙවයන්වහන්සේ වෙනස බලනු මැනවයි' කිය.

5. 'ඉක්බිති රියකරු තෙමේ යම් වක්‍රයක් සදිනකින් නිමකරන ලද්දේද එය පෙරලා හැරියේය. පෙරලා හරින ලද එය තල්ලු කළ වේගයෙන් යා යුතු තැන යම් පමණද ඒතාක් ගොස් වැනි පොළොවෙහි වැටුණේය. යම් වක්‍රයක් සදිනක් අඩු සමසකින් නිමවීද එය පෙරලා හැරියේය. පෙරලා හරිනලද එය තල්ලුකළ වේගයෙන් යායුතු තැන යම් තැනැක්ද එතැන දක්වා ගොස් අකුරෙහි (අලවංගුවෙහි) ගසනලද්දාක් මෙන් සිටියේය.

6. "යහළු රියකරුව, යම් වක්‍රයක් සදවසකින් නිමවන ලද්දේද පෙරලා හරිනලද්දාවූ එය තල්ලු කළ වේගය ඇතිතාක් ගොස් වැනි පොළොවෙහි වැටෙයි. ඊට හේතුව කාරණය කුමක්ද? යහළු රියකරුව යම් වක්‍රයක් සදිනක් අඩු සමසකින් නිමවන ලදද පෙරලා හරිනලද්දාවූ එය තල්ලුකළ වේගය ඇතිතාක් ගොස් අකුරෙහි ගසන ලද්දාක්මෙන් සිටිය ඊට හේතුව කාරණය කීමදැයි' ඇසීය. 'දෙවයන්වහන්ස, යම් වක්‍රයක් සදවසකින් නිමකරන ලද්දේද එහි පටිටමත් ඇදය, දොස් සහිතය, එළය සහිතය, ගරාදිද ඇදය, දොස් සහිතය, එළය සහිතය, බොස්ගෙඩියද ඇදය, දොස් සහිතය, එළය සහිතය, පටිටමත් ඇද බැවින් දොස්සහිත බැවින් එළය සහිත බැවින් ගරාදිද ඇද බැවින් දොස්සහිත බැවින් එළය සහිත බැවින් බොස්ගෙඩියත් ඇද බැවින් දොස් සහිත බැවින් එළය සහිත බැවින් පෙරලා යවනලද එය වේගය ඇතිතාක් ගොස් වැනි පොළොවෙහි වැටෙයි. දෙවයන්වහන්ස, යම් වක්‍රයක් සදිනක් අඩු සමසකින් නිමකරන ලද්දේද එහි පටිටමද නොඇදය, නිදොස්ය, එළයෙන් තොරය. ගරාදිද නොඇදය, නිදොස්ය, එළයෙන් තොරය. බොස්ගෙඩියද නොඇදය, නිදොස්ය, එළයෙන් තොරය. පටිටමද නොඇද බැවින් නිදොස් බැවින්

එළයෙන් තොර බැවින් ගරාදිද නොඇද බැවින් නිදොස් බැවින් එළයෙන් තොර බැවින් බොස්ගෙඩියද නොඇද බැවින් නිදොස් බැවින් එළයෙන් තොර බැවින් පෙරලා හරිනලද එය වේගය ඇතිතාක් ගොස් අකුරෙහි ගසන ලද්දාක් මෙන් සිටියි.”

7. “මහණෙනි, තොප විසින් එකල්හි ඒ රියකරුතෙම අනිකෙකැයි සිතිය හැකිය. මහණෙනි, එසේ නොසිතිය යුතුය. එකල්හි මම ඒ රියකරු වීමි. මහණෙනි, මම එකල්හි ලිවල ඇදකුද දොස් වැරදි පිළිබඳ දක්ෂයෙක්මි. මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ මම දැන් වනාහි ශ්‍රාවකයන්ගේ කායවංක කාය දොස කාය කසටයන් පිළිබඳ දක්ෂවෙමි. වචී වංක වචී දොස වචී කසටයන් පිළිබඳ දක්ෂවෙමි. මනො වංක මනොදොස මනොකසටයන් පිළිබඳ දක්ෂවෙමි.

8. “මහණෙනි, යම්කිසි භික්ෂුවක්හුගේ හෝ භික්ෂුණියකගේ හෝ කායවංක කායදොස කාය කසට පහනොවූයේද වචීවංක වචීදොස වචීකසට පහනොවූයේද මනො වංක මනො දොස මනො කසට පහනොවූයේද මහණෙනි, ඔවුහු ඒ සදිනකින් නිමකරන ලද වක්‍රය යම්සේද එමෙන් මේ ධර්ම විනය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙන් වැටෙන්නාහ.

9. “මහණෙනි, යම්කිසි භික්ෂුවක්හුගේ හෝ කායවංක කායදොස කායකසට පහවූයේද වචීවංක වචීදොස වචීකසට පහවූයේද මනොවංක මනොදොස මනොකසට පහවූයේද ඔවුහු සදිනක් අඩු සමසකින් නිමවන ලද ඒ වක්‍රය යම්සේද එමෙන් මේ ධර්ම විනය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි පිහිටියාහු වෙති.

10. “මහණෙනි, එහෙයින් කායවංක කායදොස කාය කසට පහකරන්නෙමු. වචීවංක වචීදොස මනොකසට පහකරන්නෙමුයි මෙසේ භික්ෂිය යුතුය. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ භික්ෂිය යුතුයයි’ වදාළේය.”

16. අපණ්ණක පටිපදා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ මහණ තෙමේ එකාන්ත ප්‍රතිපදාවට පිලිපන්නේ වේ. ඔහු විසින් ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීම පිණිස පවත්නා හෙතුවද පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. කවර තුනකින්ද?

2. 'මහණෙනි, මේ සස්තෙනි මහණතෙම ඉන්ද්‍රියයන්හි වසන ලද දොරටු ඇත්තේ වේද, භෝජනයෙහි පමණ දන්නේ වේද නිදි දුරුකිරීමෙහි යෙදුනේ වේද වෙයි.

3. "මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම ඉන්ද්‍රියයන්හි වසන ලද දොරටු ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ඇසින් රූපයක් දැක නිමිති වශයෙන් නොගන්නේද අනුවාසක්ෂන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතුවකින් ඇසෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලාඵන්නාහුද ඒ ඇස සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද වක්ෂුරෝන්ද්‍රිය රකිද වක්ෂුරෝන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද,

"කණින් ශබ්දයක් අසා නිමිති වශයෙන් නොගන්නේද අනුවාසක්ෂන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතුවකින් කණෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලාඵන්නාහුද ඒ කණ සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද සොතෙන්ද්‍රිය රකිද සොතෙන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද,

"නාසයෙන් ගන්ධයක් ආඝ්‍රාණය කොට නිමිති වශයෙන් නොගන්නේද අනුවාසක්ෂන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතුවකින් නාසයෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලාඵන්නාහුද ඒ නාසය සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද ඝාණෙන්ද්‍රිය රකිද, ඝාණෙන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද,

"දිවෙන් රසයක් දැන නිමිති වශයෙන් නොගන්නේද අනුවාසක්ෂන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතුවකින් දිවෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලාඵන්නාහුද ඒ දිව සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද දිවෙන්ද්‍රිය රකිද, දිවෙන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද,

"කයින් ප්‍රශ්ටව්‍යයක් ස්පර්ශකොට නිමිති වශයෙන් නොගන්නේද අනුවාසක්ෂන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතුවකින් කයෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ

ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලාඑන්නාහුද ඒ කය සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද කායෙන්ද්‍රිය රකිද, කායෙන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද,

‘සිතින් ධර්මාරමුණක් දැන නිමිති වශයෙන් නොගන්නේවේද අනුවාඤ්ඡන වශයෙන් නොගන්නේ වේද යම් හෙතෙමකින් සිතෙහි අසංවරව වාසයකරන්නහුට ලාමකවූ ලොභ ද්වේෂ අකුසල ධර්මයෝ ගලා එන්නාහුද ඒ සිත සංවර කිරීම පිණිස පිළිපදියිද මනේන්ද්‍රිය රකිද, මනේන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණේද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඉන්ද්‍රියයන්හි වසන ලද දොරටු ඇත්තේ වෙයි.

4 “මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම භෝජනයෙහි පමණ දන්නේ වේද මහණෙනි, මහණතෙම නුවණින් මෙතෙහි කොට ආහාර වළදන්නේය කෙසේද? ක්‍රීඩා පිණිසද නොවේමය, මද වැඩිම පිණිසද නොවේමය, අඩුතැන් පිරවීම පිණිසද නොවේමය. සැරසීම පිණිසද නොවේමය. මේ ශරීරයාගේ පැවැත්ම යැපීම පිණිසම පීඩා දුරුකර ගැනීම පිණිස බුන්මවයඹාවට උපකාර පිණිසම වළදමි. මෙසේ ආහාර වැළඳීමෙන් පුරාණ වෙදනාද ඉවසමි. අලුත් වෙදනාද නොඋපදවන්නෙමි. නිවරද බවද සැප විභරණයද වන්නෙමි යනුවෙනි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම භෝජනයෙහි පමණ දන්නේ වේ.

5. ‘මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම නිදි දුරුකිරීමෙහි යෙදුනේ වේද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම දවල් කාලයෙහි සක්මන් කිරීමෙන්ද හිඳීමෙන්ද පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන් ගෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. රාත්‍රියෙහි පළමුවෙනි යාමයෙහි සක්මන් කිරීමෙන්ද හිඳීමෙන්ද පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. රාත්‍රියෙහි මධ්‍යම යාමයෙහි දකුණැලයෙන් පාදයෙහි පාදය මදක් ඉක්මවා තබා සිහි නුවණින් යුක්තව නැගිටීම් යන සංඥාව මෙතෙහි කොට උතුම්වූ සයනය කරයිද, රාත්‍රියෙහි පශ්චිම යාමයෙහි නැගිට සක්මන් කිරීමෙන්ද හිඳීමෙන්ද පඤ්ච නීවරණ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරයි.

6. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම නිදි දුරු කිරීමෙහි යෙදුනේ වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුක්තවූ මහණතෙම ඒකාන්ත ප්‍රතිපදාවට පිළිපත්වේ. ඔහු විසින් ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස පවත්නා කාරණයද පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි."

17. ව්‍යාබාධ සංවත්තන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ තුන්දෙනෙක් තමහට දුක් පිණිසද පවතිත්. අනුන්හට දුක් පිණිසද පවතිත්. තමන් අනුන් යන දෙදෙනාටම දුක් පිණිසද පවතිත්. කචර තුන්දෙනෙක්ද යත්, කාය දුශ්චරිතය, වාක් දුශ්චරිතය, මනෝ දුශ්චරිතය යන මොහුයි මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ තුන්දෙන තමාට දුක් පිණිසද අනුන්ට දුක් පිණිසද දෙදෙනාටම දුක් පිණිසද පවතිත්.

2. "මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ තිදෙනෙක් තමන්ට දුක් නොපිණිසද අනුන්ට දුක් නොපිණිසද දෙදෙනාටම දුක් නොපිණිසද පවත්නාහුය. කචර තුනක්ද? කාය සුවරිතයද වාක් සුවරිතයද මනෝ සුවරිතයද වෙත්. මහණෙනි, මේ ධර්මයෝ තිදෙන තමන් දුක් නොපිණිසද, අනුන්ට දුක් නොපිණිසද, දෙදෙනාට දුක් නොපිණිසද පවතිත්."

18. දෙවලොකුප්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි අන්‍යාතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ 'ඇවැත්ති, දෙවිලොව ඉපදීම පිණිස ශ්‍රමණ ගෞතමයන් කෙරෙහි බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙන්නහුදැයි අසන්නාහු නම් මෙසේ අසන ලද්දාවූ තෙපි හැකිලෙන්නාහු නොවෙත්ද, ලජ්ජාවන්නාහු නොවෙත්ද, පිළිකුල් කරන්නාහු නොවෙත්ද, 'ස්වාමීනි, එසේය මහණෙනි, මෙසේ වනාහි තෙපි දිව්‍ය ආයුෂ්‍යට හැකිලෙන්නාහු නම් ලජ්ජාවන්නාහු නම් පිළිකුල් කරන්නාහු නම් දිව්‍ය වර්ණයට හැකිලෙන්නාහු නම් ලජ්ජාවන්නාහු නම් පිළිකුල් කරන්නාහු නම් දිව්‍ය සැපට හැකිලෙන්නාහු නම් ලජ්ජා වන්නාහු නම් පිළිකුල් කරන්නාහු නම් දිව්‍ය යසසට හැකිලෙන්නාහු නම් ලජ්ජා වන්නාහු නම් පිළිකුල් කරන්නාහු නම්, දිව්‍ය අධිපති බවට හැකිලෙන්නාහු නම් ලජ්ජාවන්නාහු නම් පිළිකුල් කරන්නාහු නම් මහණෙනි,

පළමුකොට වනාහි තොප විසින් කාය දුශ්චරිතයට හැකිලිය යුතුයි. ලජ්ජාවිය යුතුයි. පිළිකුල් කටයුතුයි. වාක් දුශ්චරිතයට හැකිලිය යුතුයි ලජ්ජා වියයුතුයි. පිළිකුල් කටයුතුයි. මනො දුශ්චරිතයට හැකිලිය යුතුයි. ලජ්ජා විය යුතුයි. පිළිකුල් කටයුතුයි.”

19. පාපනික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුක්තවූ වෙළඳ තෙම නොලැබූ ධන ලැබීමට හෝ ලැබූ ධනය දියුණු කිරීමට හෝ සුදුසු නොවේ. කවර තුනකින්ද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි වෙළඳ තෙම උදය කාලයෙහි මනාව කටයුතු නොකරයිද දවල් කාලයෙහි මනාව කටයුතු නොකරයිද සවස් කාලයෙහි මනාව කටයුතු නොකරයිද, මහණෙනි, මේ අංග තුනෙන් යුත් වෙළඳතෙම නොලැබූ ධන ලැබීමට හෝ ලැබූ ධනය දියුණු කිරීමට හෝ සුදුසු නොවේ.

2. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ මහණතෙම නොලැබූ කුසල් ලබන්ටද ලැබූ කුසල් දියුණු කරන්ටද සුදුසු නොවේ කවර අංග තුනකින්ද? මහණෙනි, මහණතෙමේ උදය කාලයෙහි සමාධි අරමුණු මනාකොට නොවඩයිද දවල් කාලයෙහි මනාකොට සමාධි නිමිත්ත නොවඩයිද සවස් කාලයෙහි මනාකොට සමාධි නිමිත්ත නොවඩයිද, මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් මහණ තෙමේ නොලැබූ කුශල ධර්ම ලැබීමට හෝ ලැබූ කුශල ධර්ම දියුණුකිරීමට හෝ සුදුසු නොවේ

3. “මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් වෙළඳ තෙමේ නොලැබූ ධනය ලැබීමටත්, ලැබූ ධනය දියුණු කිරීමටත් සුදුසු වෙයි. කවර තුනකින්ද? මහණෙනි, වෙළඳ තෙමේ උදය කාලයෙහි මනාකොට කටයුතු කරයිද, දවල් කාලයෙහි මනාකොට කටයුතු කරයිද, සවස් කාලයෙහි මනාකොට කටයුතු කරයිද මහණෙනි, මේ අංග තුනෙන් යුත් වෙළඳ තෙමේ නොලැබූ ධනය ලැබීමටද ලැබූ ධනය දියුණුකිරීමටද සුදුසු වෙයි.

4. “මහණෙනි, එසේම ධර්ම තුනකින් යුත් මහණ තෙමේ නොලැබූ කුශල ධර්මයන් ලැබීමටත් ලැබූ කුශල ධර්මයන් දියුණුකිරීමටත් සුදුසුවෙයි. කවර තුනකින්ද මහණෙනි,

මහණනෙමේ උදය කාලයෙහි සමාධි නිමිත්ත මනාකොට වඩයිද දවල් කාලයෙහි සමාධි නිමිත්ත මනාකොට වඩයිද සවස් කාලයෙහි සමාධි නිමිත්ත මනාකොට වඩයිද මහණෙනි, මේ තුන් ධර්මයෙන් යුත් මහණනෙමේ නොලැබූ කුශල ධර්මයන් ලැබීමටත් ලැබූ කුශල ධර්මයන් දියුණු කිරීමටත් සුදුසුවෙයි”

20. දුතිය පාපණික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, අංග තුනකින් යුක්තවූ වෙළඳතෙම නොබෝ කලකින්ම ධනයෙහි මහත් බවටද විපුල බවටද පැමිණේ කවර තුනකින්ද මහණෙනි වෙළඳ තෙම නුවණ ඇත්තේ වේද නුවණින් යුක්තවිය ඇත්තේ වේද, උදව් උපකාර ඇත්තේ වේද, යන මේ තුනෙනි.

2. “මහණෙනි, කෙසේ නම් වෙළඳ තෙම නුවණ ඇත්තේ වේද මහණෙනි වෙළඳ තෙම වෙළඳ බඩු දන්නේ වෙයි. මේ මිලට ගත් බඩුව මේ මිලට විකුණූ කල මෙතරම් ලාභ ඇත්තේයයි දන්නේය. මහණෙනි මෙසේ වනාහි වෙළඳ තෙම නුවණ ඇත්තේ වේ

3. “මහණෙනි, කෙසේ නම් වෙළඳ තෙම නුවණින් යුත් වියහිය ඇත්තේ වේද, මහණෙනි වෙළඳතෙම බඩු ගැනීමටද විකිණීමටද දක්ෂ වෙයි. මෙසේ වනාහි වෙළඳ තෙම නුවණින් යුත් වියහිය ඇත්තේ වෙයි.

4. “මහණෙනි, කෙසේනම් උදව් උපකාර ඇත්තේ වේද මහණෙනි, ධනයෙන් ආභාසවූ මහත් ධන ඇත්තාවූ මහත් වස්තුව ඇත්තාවූ යම් ගෘහපතියෝ හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෝ වෙත්ද ඔව්හු යම් වෙළඳකු ගැන මේ පින්වත් වෙළඳ තෙමේ නුවණ ඇත්තේය. නුවණින් යුත් වියහිය ඇත්තේය. අඹුදරුවන් පොෂ්‍යකරන්ටද අපටද කලින්කල ලාභය දෙන්නටද සමර්ථයයි දැනගන්නාහුය. ඔව්හු ඒ වෙළෙන්දාට ‘යහළුව මෙයින් අඹුදරුවන්ද පොෂ්‍ය කරව, අපටද කලින්කල ලාභය දෙවයි’ ධනය දෙන්නාහුය. මහණෙනි මෙසේ වනාහි වෙළඳ තෙම උදව් උපකාර ඇත්තෙක් වේ. මහණෙනි මේ කරුණු තුනකින් යුක්තවූ වෙළඳ තෙම නොබෝ කලකින්ම ධනයෙහි මහත් බවටද විපුල බවටද පැමිණේ.

5. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි ධර්ම තුනකින් යුත් මහණතෙමේ ධර්මයන්හි මහත් බවට විපුල බවට පැමිණෙන්නේය. කවර ධර්ම තුනකින්ද මහණෙනි මේ සස්තෙහි මහණතෙම නුවණ ඇත්තේවේද නුවණින් යුත් වීයඝීය ඇත්තේවේද, උදව් උපකාරයන්ගේ පිහිට ඇත්තේ වේද, යන මේ කරුණු තුනයි.

6. "මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙම නුවණ ඇත්තේවේද මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුතෙම මේ දුකයයි තත්වාකාරයෙන් දැනීම මේ දුක් නැතිකිරීමට පැමිණෙන මාර්ගයයි තත්වුපරිද්දෙන් දැනගනීද මහණෙනි මහණ තෙම මෙසේ වනාහි නුවණ ඇත්තේ වෙයි

7. "මහණෙනි, මහණතෙම කෙසේනම් නුවණින් යුත් වීයඝීය ඇත්තේ වේද, මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම අකුශල කර්මයන් පහකරනු පිණිස කුසල ධර්මයන්ගේ දියුණුව පිණිස පටන්ගන්නා ලද වීයඝීය ඇත්තේ වෙයිද කුශල ධර්මයන්හි බලවත් වීයඝීය ඇත්තේ වෙයිද බහා නොතබන ලද වීයඝීය ඇත්තේ වෙයිද මහණෙනි මෙසේ වනාහි මහණතෙම නුවණින් යුත් වීයඝීය ඇත්තේ වෙයි.

8. "මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම පිහිට ඇත්තේ වේද, මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම යම් ඒ හික්ෂුහු බහුශුභ වෙත්ද ප්‍රගුණ කළ නිකාය ඇත්තාහුද සුත්‍ර පිටකය දරන්නාහුද විනය පිටකය දරන්නාහුද, උභය මාතෘකා දරන්නාහුද, ඒ හික්ෂුන් කරා කලින්කල පැමිණ ස්වාමීනි මෙය කෙසේද මේ ධර්මයාගේ අර්ථය කවරේදැයි අසන්නේය. ඔහුට ඒ ආයුෂ්මත්හු නොවැටහුණ දේ වටහාවත් ප්‍රකටනොවූ දේ ප්‍රකට කෙරෙත්, නොයෙක් සැක කටයුතු ධර්මයන්හි සැක දුරුකරත්, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම පිහිට ඇත්තෙක් වෙයි. මහණෙනි මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් මහණ තෙමේ නොබෝ කලකින්ම ධර්මයන්හි මහත් බවට විශාල බවට පැමිණෙයි"

(දෙවෙනි රථකාර වර්ගය නිමි.)

3. පුද්ගල වර්ගය.

21. සමිද්ධ (හෝ) සවිට්ඨ සූත්‍රය.

1. “ඉක්කිත්තෙන් වනාහි ආයුෂ්මත්චූ සවිට්ඨ ස්ථවිර තෙමේද ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත ස්ථවිර තෙමේද, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙමේ යම් තැනෙකහිද එතැන්හි පැමිණියාහ. පැමිණ, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම සමග සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා එක් පැත්තක උන්නේය. ශාරිපුත්ත ස්ථවිර තෙම මෙසේ ඇසීය.

2. “ඇවැත්නි, සවිට්ඨය, ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තුන් දෙනෙක් ඇත්තාහු විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. කචර තුන්දෙනෙක්ද, කාය සක්ඛි පුද්ගලයාය, දිට්ඨිප්පත්ත පුද්ගලයාය, සද්ධාවිමුත්ත පුද්ගලයාය (යන තුන්දෙන වෙත්) ඇවැත්නි, ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙන ඇත්තාහු, විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. ඇවැත්නි, මේ පුද්ගලයන් තුන් දෙනා අතුරෙන් කචර පුද්ගලයෙක් ඔබට කැමතිවන්නේද, වඩා කැමතිවන්නේද අතිශයින් ප්‍රණීත වන්නේද?”

‘ඇවැත් සාරිපුත්තය, ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තුන් දෙනෙක් ඇත්තාහු විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. කචර තුන් දෙනෙක්ද, කායසක්ඛි පුද්ගලයාය, දිට්ඨිප්පත්ත පුද්ගලයාය, සද්ධාවිමුත්ත පුද්ගලයාය (යන තුන්දෙන වෙත්) ඇවැත්නි, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනා අතුරෙන් යම් පුද්ගලයෙක් තෙම සද්ධාවිමුත්ත නම් වේද, මේ පුද්ගලතෙම මට කැමැත්තේ වෙයි. වඩා සතුටු වූයේ වෙයි. අතිශයින් ප්‍රණීත වූයේ වෙයි.

‘ඊට හේතු කවරේද? ඇවැත්නි, මේ පුද්ගලයාගේ ශ්‍රද්ධෙන්දිය අධික වෙයි. එහෙයින් නැයි ප්‍රකාශ කෙළේය.

3. “ඉක්කිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත්චූ මහා කොට්ඨිත ස්ථවිරයන්ට මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය. ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ඇත්තාහු විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. කචර තුන්දෙනෙක්ද, කාය සක්ඛි පුද්ගලයාය, දිට්ඨිප්පත්ත පුද්ගලයාය, සද්ධාවිමුත්ත පුද්ගලයාය (යන තුන්දෙන වෙත්.

ඇවැත්නි, යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම කාය සක්ඛි නම් වේද, ඒ පුද්ගල තෙම මට කැමැත්තේ වෙයි, වඩා සතුටුදායී වෙයි. ඉතා ප්‍රණීත වෙයි”

“ඊට හේතු කවරේද? ඇවැත්නි, මේ පුද්ගලයාගේ සමාධිනද්‍රිය අධික වෙයි. (එහෙයින්) ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම කොට්ඨිත ස්ථවිරයන්ට මෙය ප්‍රකාශ කෙළේය.

“ලෝකයෙහි මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනෙක් ඇත්තාහු විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද, කාය සක්ඛි පුද්ගලයාය, දිට්ඨිප්පත්ත පුද්ගලයාය, සද්ධාවිමුත්ත පුද්ගලයාය (යන තුන්දෙන වෙත්.)

“යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම දිට්ඨිප්පත්ත නම් වේද, ඒ පුද්ගලතෙම මට කැමැත්තේ වෙයි. වඩා සතුටු වූයේ වෙයි. ඉතා ප්‍රණීත වෙයි. ඊට හේතු කවරේද? ඇවැත්නි, මේ පුද්ගලයාගේ ප්‍රඥානද්‍රිය අධික වෙයි. (එහෙයින්)

4. “යලිදු ආයුෂ්මත්වූ ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත් සවිට්ඨ ස්ථවිරයන්ටද, ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත ස්ථවිරයන්ටද, මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේය. ඇවැත්නි, අප හැම දෙනා විසින්ම ස්වකීය වැටහීම යම්සේ නම් එසේ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේමය, ඇවැත්නි යමු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනහි පැමිණෙන්නෙමු. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය කියන්නෙමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට යම්සේ ප්‍රකාශ කරණ සේකද, එසේ දරන්නෙමුයි’ කියායි.

‘ඇවැත්නි එසේ යයි’ කියා ආයුෂ්මත් සවිට්ඨ ස්ථවිර තෙමේද ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත ස්ථවිර තෙමේද ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේහට පිළිතුරු දුන්න.

5. “ඉක්බිති ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙමේද ආයුෂ්මත් සවිට්ඨ ස්ථවිර තෙමේද ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨිත ස්ථවිර තෙමේද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනට පැමිණියෝය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක හුන්නෝය. එක් පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත්

සවිට්ඨ ස්ථවිරයන් සමගද ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨික ස්ථවිරයන් සමගද කථාසල්ලාපය යම් පමණවිද, ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේය.

6. "ශාරිපුත්‍රය, මේතෙම මේ පුද්ගලයින් තුන්දෙනා අතුරෙන් අතිශයින් යහපත්ය කියාද, අතිශයින් ප්‍රණීතයයි කියාද මෙහි ඒකාන්තයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම පහසු නොවේමය. ශාරිපුත්‍රය, මේ කාරණය වනාහි විද්‍යමානවේ කුමක්ද? යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම ශුද්ධා විමුක්තවේද, හෙතෙම රහත් හෝ වන්නේය. රහත් බැව් පිණිස පිළිපන්නේ හෝ වන්නේය. යම් මේ පුද්ගලයෙක් තෙම කාය සක්ඛි නම් වේද හෙතෙම සකාදාගාමී හෝ වන්නේය. අනාගාමී හෝ වන්නේය. යම් මේ පුද්ගලයෙක් දිට්ඨිප්පත්ත නම් වේද හෙතෙමේ සකාදාගාමී හෝ වන්නේය. අනාගාමී හෝ වන්නේය. (යන මෙයයි.)

7. "ශාරිපුත්‍රය මේතෙමේ මේ පුද්ගලයන් අතුරෙන් අතිශයින් යහපත්යයි කියාද අතිශයින් ප්‍රණීතයයි කියාද ඒකාන්තයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නට පහසු නොවේ.

"ශාරිපුත්‍රය, යම් මේ පුද්ගලයෙක් කාය සක්ඛි වේද හෙතෙම රහතන් වහන්සේ නමක් හෝ රහත් මගට පිළිපන්නේ හෝ වේ. යම් මේ පුද්ගලයෙක් ශුද්ධා විමුක්තද හෙතෙම සකාදාගාමී හෝ අනාගාමී හෝ වන්නේය. යම් මේ පුද්ගලයෙක් දිට්ඨිප්පත්තද හෙතෙමේද සකාදාගාමී හෝ අනාගාමී හෝ වන්නේය. ශාරිපුත්‍රය මෙහි මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙනා අතුරෙන් මේතෙමේ අතිශයින් යහපත්යයි කියාද අතිශයින් ප්‍රණීතයයි කියාද ඒකාන්තයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට අපහසුය යන මෙය වනාහි විද්‍යමාන වේ

8. "ශාරිපුත්‍රය යම් මේ පුද්ගලයෙක් දිට්ඨිප්පත්තද හෙතෙමේ රහත් හෝ රහත් මාර්ගයට පිළිපන්නේ හෝ වන්නේය. යම් මේ පුද්ගලයෙක් ශුද්ධා විමුක්තද හෙතෙම සකාදාගාමී හෝ අනාගාමී හෝ වන්නේය. යම් මේ පුද්ගලයෙක් කාය සක්ඛිද හෙතෙමේද සකාදාගාමී හෝ අනාගාමී හෝ වන්නේය. ශාරිපුත්‍රය මේතෙමේ මේ තුන් පුද්ගලයන්ගෙන් අතිශයින් යහපත්යයි කියාද

ප්‍රණීතයයි කියාද ඒකාන්තයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට පහසු නොවේය යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ”

22. ගිලානොපම සුත්‍රය:- 1-3 “මහණෙනි, මේ ගිලනුන් තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තාහු, විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ගිලනෙක් තෙම හිතවූ භෝජන ලබන්නේ හෝ හිතවූ භෝජන නොලබන්නේ හෝ හිතවූ බෙහෙතක් ලබන්නේ හෝ හිතවූ බෙහෙතක් නොලබන්නේ හෝ සුදුසු සාත්තුකාරයකු ලබන්නේ හෝ සුදුසු සාත්තුකාරයකු නොලබන්නේ හෝ ඒ ආබාධයෙන් නොම නැගීටී.

2. “මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ගිලනෙක් තෙම හිතවූ භෝජන ලබන්නේ හෝ හිතවූ භෝජන නොලබන්නේ හෝ හිතවූ බෙහෙතක් ලබන්නේ හෝ හිතවූ බෙහෙතක් නොලබන්නේ හෝ සුදුසු සාත්තුකාරයකු ලබන්නේ හෝ සුදුසු සාත්තුකාරයකු නොලබන්නේ හෝ ඒ රෝගයෙන් නැගීටී.

3. “මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් ගිලනෙක් හිතවූ බොජුන් නොලබා නොව ලැබීමෙන්ම හිතවූ ආහාර නොලබන්නෙක් නොවන්නේම හිතවූ බෙහෙත් නොලබා නොව ලබාම සුදුසු සාත්තුකාරයකු නොමලබාම ඒ රෝගයෙන් නැගීටී.

“මහණෙනි, එහි යම් මේ ගිලනෙක් තෙම හිතවූ භෝජනයන් ලබන්නේම නොලබන්නෙක් නොවන්නේම හිතවූ බෙහෙත් නොලබන්නෙක්ව ලබන්නේව, සුදුසු සාත්තුකාරයකු නොලබා නොමලැබෙන්නේව ඒ රෝගයෙන් නැගීටී.

4. “මහණෙනි, මේ ගිලනා නිසා ගිලන්බත අනුදන්තා ලදී. ගිලන් බෙහෙත් අනුදන්තා ලදී. ගිලන උපස්ථායකයෙක් අනුදන්තා ලදී. මහණෙනි, මේ ගිලනා නිසා සෙසු ගිලන්තුද උපස්ථාන කළයුත්තාහ.

“මහණෙනි, මේ ගිලන්තු තුන්දෙන ලෝකයෙහි ඇත්තාහු, විද්‍යමාන වන්නාහු වෙත්.

5. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම වනාහි ගිලනුන් උපමා කොට ඇත්තාවූ මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යමාන වන්නාහ. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම තථාගතයන් වහන්සේ දැකීමට ලබන්නේ හෝ තථාගතයන් වහන්සේ දැකීමට නොලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය ඇසීමට ලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය ඇසීමට නොලබන්නේ හෝ කුසල ධර්මයන්හි මාර්ග නියාමයයි කියන ලද්දාවූ සමාග් භාවයට නොපැමිණෙයි.

6. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම තථාගතයන් වහන්සේ දැකීමට ලබන්නේ හෝ තථාගතයන් වහන්සේ දැකීමට නොලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය ඇසීමට ලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය ඇසීමට නොලබන්නේ හෝ කුසල ධර්මයන්හි මාර්ග නියාමයයි කියන ලද්දාවූ සමාග් භාවයට පැමිණෙයි.

7. "මහණෙනි, මේ සස්තෙනි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම තථාගතයන් දැකීමට ලබන්නේම නොලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්මවිනය ඇසීමට ලබන්නේම නොලබන්නේ හෝ කුසල ධර්මයන්හි මාර්ගනියාම යයි කියන ලද්දාවූ සමාග් භාවයට පැමිණෙයි.

8. "මහණෙනි, මේ සස්තෙනි වනාහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම තථාගතයන් දැකීමට ලබන්නේම නොලබන්නේ හෝ තථාගතයන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය ඇසීමට ලබන්නේම නොලබන්නේ හෝ කුසල ධර්මයන්හි මාර්ගනියාම යයි කියන ලද්දාවූ සමාග් භාවයට පැමිණෙයි. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයා නිසා ධර්ම දේශනා තොමෝ අනුදන්තා ලදී. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයා නිසා අන්‍යයන්ටද ධර්මය දේශනා කළ යුත්තේය. මහණෙනි, මේ ගිලන්නු තුන්දෙන ලෝකයෙහි ඇත්තාහු, විද්‍යමාන වෙත්යයි" වදාළේය.

23. අභිසංඛරණ සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම දුක් සහිතවූ කාය කර්මය රැස් කෙරෙයි. දුක් සහිතවූ වාග් කර්මය රැස් කරයි, දුක් සහිතවූ මනෝ කර්මය රැස්කරයි. හෙතෙම දුක් සහිතවූ කාය කර්මය රැස්කොට දුක් සහිතවූ වාග් කර්මය රැස්කොට දුක් සහිතවූ මනෝකර්මය රැස්කොට දුක් සහිතවූ ලෝකයෙහි උපඳී. දුක් සහිතවූ ලෝකයෙහි උපන්නාවූ ඒ ඔහු දුක් සහිතවූ ස්පර්ශයෝ ස්පර්ශ කෙරෙත්. හෙතෙම දුක් සහිතවූ ස්පර්ශවලින් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේම දුක් සහිතවූ ඒකාන්තයෙන් දුක්වූ වේදනාව විඳී. නරකයෙහි සත්වයෝ යම්සේ නම් එසේමයි"

2. "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම දුක් රහිතවූ කාය කර්මය රැස් කෙරෙයි, දුක් රහිතවූ වාග් කර්මය රැස්කරයි, දුක් රහිතවූ මනෝකර්මය රැස්කරයි. හෙතෙම දුක් රහිතවූ කාය කර්ම රැස්කොට දුක් රහිතවූ වාග්කර්ම රැස් කොට දුක් රහිතවූ මනෝ කර්ම රැස්කොට දුක් රහිතවූ ලෝකයෙහි උපඳී. දුක් රහිතවූ ලෝකයෙහි උපන්නාවූ ඒ ඔහු දුක් රහිතවූ ස්පර්ශයෝ ස්පර්ශ කෙරෙත්. හෙතෙම දුක් රහිතවූ ස්පර්ශවලින් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේම දුක් රහිතවූ ඒකාන්තයෙන් සැපවූ වේදනාව විඳී. සුභකිණ්ණ නම් බඹලොව වැසි දෙවියෝ යම්සේ නම් එසේයි

3. "මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද කායකර්මය රැස්කෙරෙයි. දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද වාග්කර්මය රැස්කරයි, දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද මනෝ කර්මය රැස් කරයි, හෙතෙම දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද කාය කර්මය රැස්කොට දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද වාග් කර්මය රැස්කොට, දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද මනෝ කර්මය රැස්කොට දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද ලෝකයෙහි උපඳී. දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද ලෝකයෙහි උපන්නාවූ ඒ ඔහු දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද ස්පර්ශයෝ ස්පර්ශ කෙරෙත්. හෙතෙම දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද ස්පර්ශවලින් ස්පර්ශ කරණ ලද්දේම දුක් සහිතවූද දුක් රහිතවූද මිශ්‍රවූ සැප දුක් ඇත්තාවූ වේදනාව විඳී. මනුෂ්‍යයෝද සමහර

කාමාවචර දෙවියෝද, ඇතැම් වෛමානික ප්‍රේතයෝද යම්සේ නම් එසේයි.

24. බහුපකාර පුද්ගල සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ (ආවායඪී) පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් අතවැසි පුද්ගලයාට බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙත්. මහණෙනි, අතවැසි පුද්ගලයෙක් තෙම යම් ආවායඪී පුද්ගලයෙක් වෙත පැමිණ බුදුන් සරණ ගියේ වේද ධර්මය සරණ ගියේ වේද, සංඝයා සරණ ගියේ වේද, මහණෙනි, මේ ආවායඪී පුද්ගල තෙම මේ පුද්ගලයාට බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ.

2. "මහණෙනි, නැවතද අනිකක් කියමි. අතවැසි පුද්ගලයෙක් තෙම යම් ආවායඪී පුද්ගලයෙකු කරා පැමිණ මේ දුකයයි තතුසේ දැන ගනීද, මේ දුකට හේතුවයයි තතුසේ දැනගනීද, මේ දුක නැතිකිරීමයයි තතුසේ දැනගනීද, මේ දුක නැතිකිරීමේ මාර්ගයයි තතුසේ දැනගනීද, මහණෙනි, මේ ආවායඪී පුද්ගල තෙම මේ පුද්ගලයාට බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ.

3. "මහණෙනි, නැවතද අනිකක් කියමි. අතවැසි පුද්ගලයෙක් යම් පුද්ගලයෙක් කරා පැමිණ මහණෙනි, මේ ආවායඪී පුද්ගලයන් තුන්දෙනාට වඩා මේ අතවැසි පුද්ගලයාට අතිශයින් උපකාර ඇත්තාවූ අන්‍ය පුද්ගලයෙක් නැත්තේයයි කියමි. මහණෙනි, මේ ආවායඪී පුද්ගලයන් තුන්දෙනාට මේ අන්තේවාසික පුද්ගලයා විසින් යම් මේ වැදීමය, නැගිටීමය, ඇදිලිබැඳීමය, බුහුමන් කිරීමය, සිව්රූය, පිණ්ඩහෝජනය, සෙනසුන්ය, ගිලනුන්ට ප්‍රත්‍යවූ බෙහෙත් හා පිරිකරය යන මේදේ දීමෙන් ප්‍රත්‍යුපකාර කරන්ට නොහැකියි කියමි" වදාළේය.

25. අරුක්‍යුපම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තාහු විද්‍යාමාන වන්නාහු වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, පරණ වනයක බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයාද විදුලිඵලියකට බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයාද, වජ්‍රයකට (දියමන්තියකට) බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයාද වෙත්.

2. "මහණෙනි, පරණ වණයක බඳු පුද්ගලයා නම් කවරෙක්ද, මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ක්‍රොධකරන්නේ වේද, ක්‍රොධය බහුලකොට ඇත්තේ වේද ස්වල්පදෙයක් කියන ලද නමුත් ගැටෙන්නේද කීපේද, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද, තද බවට පැමිණේද, කෝපයත්, ද්වේෂයත්, නොසතුටු බවත් පහළ කෙරේද, යම්සේ වනාහි පුරාණ වණයක් දඬු කොණකින් හෝ කැබලිත්තකින් හෝ ගටනා ලද්දී බෙහෙවින්ම ලේ වගුරුවාද, මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ක්‍රොධ කරණ ස්වභාව ඇත්තේද ස්වල්පයක් කියන ලද්දේම එහි ලැගේද කීපේද, ස්වභාවය අත්හරීද, තද බවට පැමිණේද, කොපයද ද්වේෂයද නොසතුටු ආකාරයද පහළ කෙරේද, මහණෙනි, මේ පුරාණ වණයකට බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, විදුලියකට බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයා කවරේද, මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මේ දුකයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මේ දුක් ඉපදීමට හේතුව යයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මේ දුක් වැලකීමයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මේ දුක් වැලැක්මට යන ප්‍රතිපදාවයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මහණෙනි, යම්සේ වනාහි ඇස් ඇත්තාවූ පුරුෂයෙක් තෙම සනාන්ධකාර රාත්‍රියෙක්හි විදුලි එළියෙන් රූපයන් දක්නේ වේද මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම මේ දුකයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මේ දුක් නිරොධයට ප්‍රතිපදාවයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනීද, මහණෙනි, මේ විදුලියකට සමාන සිත් ඇත්තාවූ පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, දියමන්තියකට බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධියද අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කරයිද, මහණෙනි, වජ්‍රයට බිඳිය නොහැකිවූ කිසි මිණක් හෝ ගලක් හෝ නැත්තේ වේද, මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්

කෙලෙසුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධියද අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මභාවයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කරයිද, මහණෙනි, මේ දියමන්තියකට බඳු සිත් ඇති පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙන ලෝකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යාමාන වන්නාහු වෙත්.

“එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධියද අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට පැමිණ වාසය කරයිද, මේ දියමන්තියකට සමාන සිත් ඇත්තාවූ පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.”

26. නසෙවීතබ්බ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යාමානවෙත් කවර තුන්දෙනෙක් ද යත්. මහණෙනි සෙවනය නොකටයුතුවූ හජනය නොකළ යුතුවූ ආශ්‍රය නොකළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය. මහණෙනි සෙවනය කළ යුතුවූ හජනය කළ යුතුවූ ආශ්‍රය කළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය. මහණෙනි සත්කාරකොට ගරුකොට සෙවනය කළ යුතුවූ හජනයකළ යුතුවූ ආශ්‍රය කළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය.

2. “මහණෙනි, සෙවනය නොකළ යුතුවූ හජනය නොකළ යුතුවූ ආශ්‍රය නොකළ යුතුවූ පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශීලයෙන් සිත එකඟකිරීමෙන්ද, ප්‍රඥාවෙන්ද තමන්ට වඩා පහත්ද මහණෙනි මෙබඳු පුද්ගලතෙම කරුණාවෙන් විනා අනුකම්පාවෙන් විනා සෙවනය නොකළ යුතුය. හජනය නොකළ යුතුය. ආශ්‍රය නොකළ යුතුය.

3. “මහණෙනි, සෙවනය කළ යුතු හජනය කළ යුතු ආශ්‍රය කළයුතු පුද්ගලයා කවරේද. මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශීලයෙන් සිත එකඟ කිරීමෙන් ප්‍රඥාවෙන් තමන් හා සමානවේද? මහණෙනි මෙබඳු පුද්ගල තෙම සෙවනය කළ යුතුය, හජනය කළ යුතුය, ආශ්‍රය කළ යුතුය. ඊට හේතු කවරේද? ශීලයෙන් සමානභාවයට ගියාවූම අපගේ ශීලකථාව වන්නේය.

අපගේ ශීල කථාවද පවත්වන්නේය. අපට ඒ කථාවද පහසු වන්නේය. සිත එකඟ කිරීමෙන් සමානත්වයට ගියාවූම අපගේ සිත එකඟ කිරීම් සම්බන්ධ කථාව වන්නේය. අපගේ ශීලකථාවද පවත් වන්නේය. අපට ඒ කථාවද පහසු වන්නේය. එසේහෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම සෙවනය කළ යුතුය. භජනය කළ යුතුය. ආශ්‍රය කළ යුතුය.

4. "මහණෙනි, සත්කාරකොට ගරුකොට සෙවනය කළයුතු භජනය කළයුතු ආශ්‍රය කළයුතු පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශීලයෙන්, සිත එකඟකිරීමෙන්, ප්‍රඥාවෙන් තමන්ට වඩා උසස් වේද? මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලතෙම සත්කාරකොට ගරුකොට සෙවනය කළයුතුය, භජනය කළයුතුය, ආශ්‍රය කළයුතුය ඊට හේතු කවරේද? 'මෙසේ ආශ්‍රය කිරීමෙන් සම්පූර්ණ නොවූ හෝ ශීලරාශිය සම්පූර්ණ කරන්නෙමි සම්පූර්ණකර ගත් ශීල රාශියට ඒ ඒ තන්හි උපකාර ධර්ම ආශ්‍රයෙන් ප්‍රඥාවෙන් අනුග්‍රහ කරන්නෙමි. සම්පූර්ණ නොවූ හෝ සමාධි රාශිය සම්පූර්ණ කරන්නෙමි. සම්පූර්ණ වූ හෝ සමාධි රාශියට ඒ ඒ තන්හි ප්‍රඥාවෙන් අනුග්‍රහ කරන්නෙමි. සම්පූර්ණ නොවූ හෝ ප්‍රඥා රාශිය සම්පූර්ණ කරන්නෙමි. සම්පූර්ණවූ හෝ ප්‍රඥා රාශියට ඒ ඒ තන්හි නුවණින් අනුබල දෙන්නෙමියි' කියායි.

"එසේ හෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම සත්කාරකොට ගරු කොට සෙවනය කළ යුතුය, භජනය කළ යුතුය. ආශ්‍රය කළ යුතුය. මහණෙනි මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙන ලොකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යාමාන වෙත්ය" යි වදාළසේක.

5. "තමන්ට වඩා ගුණයෙන් හීනවූ පුද්ගලයන් සෙවනය කරන්නාවූ පුරුෂතෙම පිරිහෙයි. තමන්ට සමාන ගුණ ඇති පුද්ගලයන් සෙවනය කරන්නාවූ පුද්ගලයා නොපිරිහේ ශ්‍රේෂ්ට පුද්ගලයන්ගේ ගතිගුණ වලට නැමෙන පුද්ගලයා වහා ගුණයෙන් වැඩෙයි. එසේ හෙයින් තමන්ට වඩා උතුම් කෙනෙකු ආශ්‍රය කරන්නේයයි" වදාළේය.

27. ජගුවිජ්ඣනික සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යමාන වෙත් කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්. "මහණෙනි පිළිකුල් කටයුතුවූ සෙවනය නොකළ යුතුවූ භජනය නොකළ යුතුවූ ආශ්‍රය නොකළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය. මහණෙනි, මැදහත් විය යුතුවූ සෙවනය නොකළ යුතුවූ භජනය නොකළ යුතුවූ ආශ්‍රය නොකළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය. මහණෙනි, සෙවනය කළ යුතුවූ භජනය කළ යුතුවූ ආශ්‍රය කළ යුතුවූ පුද්ගලයෙක් ඇත්තේය.

2. "මහණෙනි, පිළිකුල් කටයුතුවූ සෙවනය නොකළ යුතුවූ ආශ්‍රය නොකළ යුතුවූ පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දුශ්ශීලවූයේ, ලාමක ස්වභාව ඇත්තේ, අපිරිසිදු වූයේ සැකයෙන් සිහි කළ යුතු පැවතුම් ඇත්තේ, වැසුනු පවිකම් ඇත්තේ, අශ්‍රමණ වූයේ ශ්‍රමණයෙකැයි කියා සිටින්නේ, බ්‍රහ්මචාරී නොවූයේ 'බ්‍රහ්මචාරීයෙමීයි' කියා සිටින්නේ, ඇතුලත කුණුවූයේ, අපිරිසිදු වූයේ, හටගත් කෙලෙස් කසල ඇත්තේවේද, මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලතෙම පිළිකුල් කටයුතුය. සෙවනය නොකළ යුතුය. භජනය නොකළ යුතුය. ආශ්‍රය නොකළ යුතුය.

3. "ඊට හේතු කවරේද? කිසිසේත් මෙබඳු පුද්ගලයාගේ අදහස් අනුව යාමට නොපැමිණියත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම පවිටු මිතුරන් ඇත්තෙකි. පවිටු යහළුවන් ඇත්තෙකි, පවිටන් කෙරෙහි නැමෙන්නෙකිසි අයහපත්වූ අගුණ කථා ශබ්දයක් පැනනගී. මහණෙනි, යම්සේ වනාහි සර්පයෙක් අශුවියකට පැමිණියේ කිසිසේත් දෂ්ටනොකෙරේද, නැවත ඔහු ඇඟ තවරාද, මහණෙනි එපරිද්දෙන්ම වනාහි කිසිසේත් මෙබඳු පුද්ගලයාගේ අදහස් අනුව නොගියේද, වැලිදු පුරුෂ පුද්ගලතෙම පවිටු මිතුරන් ඇත්තෙකි. පවිටු යහළුවන් ඇත්තෙකි. පවිටන් කෙරෙහි නැමෙන්නෙකිසි, අයහපත්වූ අගුණ කථා ශබ්දයක් පැනනගී. එසේ හෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම පිළිකුල් කටයුතුය, සෙවනය නොකටයුතුය, ආශ්‍රය නොකටයුතුය.

4. "මහණෙනි, මධ්‍යස්ථවීය යුතු වූ සෙවනය නොකළ යුතු වූ පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩි ආයාස බහුලකොට ඇත්තේ ක්‍රොධ කරණ ස්වභාව ඇත්තේවේද, ස්වල්පයක් නමුත් කියනලද්දේ එහි ලැගේද, කිපේද, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද, තද බවට පැමිණේද, කොපයද ද්වේෂයද නොසතුටු ආකාරයද, පහළ කෙරේද, මහණෙනි, යම්සේ පුරාණ වණයක් දඬුකඩකින් හෝ කැබලිත්තකින් හෝ ස්පර්ශකරණ ලද්දේ බොහෝ සෙයින්ම ලේ සැරව වගුරුවාද, මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩි ආයාස බහුලකොට ඇත්තේ ක්‍රොධකරණ ස්වභාව ඇත්තේවේද, ස්වල්පයක් නමුත් කියනලද්දේ එහි ලැගේද, කිපේද, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද තදබවට පැමිණේද, කොපයද ද්වේෂයද නොසතුටු ආකාරයද, පහළකෙරේද, මහණෙනි යම්සේ තිඹිරි පෙනෙල්ලක් දඬුකඩකින් හෝ කැබලිත්තකින් හෝ ගටනලද්දේ බොහෝසෙයින්ම විටිවිටි යන අනුකරණ ශබ්ද පවත්වාද, විටි විටි යන අනුකරණ ශබ්ද පවත්වාද මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩි ආයාස බහුලකොට ඇත්තේ ක්‍රොධකරණ ස්වභාව ඇත්තේ වේද, ස්වල්පයක් නමුත් කියනලද්දේ එහි ලැගේද, කිපේද, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද, තදබවට පැමිණේද, කොපයද, ද්වේෂයද නොසතුටු ආකාරයද, පහළකෙරේද, මහණෙනි, යම්සේ අශුවි වලක් දඬුකඩකින් හෝ කැබලිත්තකින් හෝ ගටනලද්දේ බොහෝ සෙයින්ම දුගඳ වේද? මහණෙනි, එසේම මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩි ආයාස බහුලකොට ඇත්තේ ක්‍රොධකරණ ස්වභාව ඇත්තේවේද ස්වල්පයක් කියන ලද්දේද, එහි ලැගේද, කිපේද, ප්‍රකෘතිය අත්හරීද, තද බවට පැමිණේද, කොපයද, ද්වේෂයද, නොසතුටු ආකාරයද, පහළකෙරේද, මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගල තෙම මධ්‍යස්ථ කළ යුතුය භජනය නොකළ යුතුය. ආශ්‍රය නොකළ යුතුය.

5. "ඊට හේතු කවරේද? 'මට ආක්‍රොශ කරන්නේ යයිද මට පිරිහෙලා බනින්නේ යයිද, මට අනර්ථයක් කරන්නේයයිද' කියායි. එසේ හෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම මධ්‍යස්ථ කළ යුතුය

සෙවනය නොකළ යුතුය, භජනය නොකළ යුතුය, ආශ්‍රය නොකළ යුතුය.

6. “මහණෙනි, සෙවනය කළයුතු භජනය කළයුතු ආශ්‍රය කළයුතු පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්, සිල් ඇත්තේද, යහපත් ස්වභාව ඇත්තේද, මහණෙනි මෙබඳු පුද්ගලතෙම සෙවනය කළ යුතුය, භජනය කළයුතුය, ආශ්‍රය කළයුතුය. ඊට හෙතු කවරේද? මහණෙනි කිසිසේත් මෙබඳු පුද්ගලයාගේ ආදර්ශයට නොපැමිණේද, යලිඳු ඔහු කරා යහපත්වූ ගුණ කථාවක් උස්ව නගී. කෙසේද? පුරුෂ තෙම යහපත් මිතුරන් ඇත්තෙක. යහපත් යහළුවන් ඇත්තෙක. යහපතන් කෙරෙහි නැමීම ඇත්තෙක, කියායි. එසේ හෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම සෙවනය කළයුතුය, භජනය කළ යුතුය. ආශ්‍රය කළ යුතුය, මහණෙනි, මේ පුද්ගලතෙම ලොකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යමාන වෙත්

“තමන්ට වඩා ගුණයෙන් හීනවූ පුද්ගලයන් සෙවනය කරන්නාවූ පුරුෂතෙම පිරිහෙයි. තමන්ට සමාන ගුණ ඇති පුද්ගලයන් සෙවනය කරන්නාවූ පුද්ගලයා නොපිරිහේ. ශ්‍රේෂ්ට පුද්ගලයන්ගේ ගතිගුණවලට නැමෙන පුද්ගලයා වහා ගුණයෙන් වැඩෙයි. එසේ හෙයින් තමන්ට වඩා උතුම් කෙනෙකු ආශ්‍රය කරන්නේ යයි” වදාළේය.

28. ගුප්තාණී සූත්‍රය:- 1. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලොකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යමාන වෙත්, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත් ගඳගසන කථා කියන පුද්ගලයාය, සුවඳවත් කථා කියන පුද්ගලයාය, මිච්චි මිහිරි කථා කියන පුද්ගලයාය යන තුන්දෙනයි.

2. “මහණෙනි, ගඳගසන කථා කියන පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සභාවකට ගියේ හෝ පිරිස් මැදට ගියේ හෝ නෑයන් මැදට ගියේ හෝ සේනා මධ්‍යයට ගියේ හෝ රජකුලයන් මැදට ගියේ හෝ ශාක්ෂි විචාරණලද්දේ ‘එම්බල පුරුෂය, මෙහි එව, යමක් දන්නෙහි නම්, එය කියවයි අභිමුඛයට පමුණුවන ලද්දේ වේ. හෙතෙම

නොදන්නේ හෝ නොදැනම 'දැනීමයි' කියයි. දන්නේ හෝ නොදැනීමයි' කියයි. නොදක්නේ හෝ 'දැකීමයි' කියයි. දන්නේ හෝ 'නොදැනීමයි' කියයි මෙසේ තමා හේතුකොටගෙන හෝ අනුන් හේතුකොට ගෙන හෝ කිසියම් ආමිසයක් හේතුකොට ගෙන හෝ දැන දැන බොරු, කියන්නේ වේද, මහණෙනි, මේ ගඳගසන කපා කියන පුද්ගලයායයි කියනුලැබේ.

3. "මහණෙනි, සුවද වත් කපා කියන පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සභාවකට ගියේ හෝ පිරිස් මැදට ගියේ හෝ නැයන් මැදට ගියේ හෝ සේනා මධ්‍යයට ගියේ හෝ රජකුලයන් මැදට ගියේ හෝ ශාක්ෂි විචාරණලද්දේ 'එම්බල පුරුෂය, මෙහි එව යමක් දන්නෙහි නම්, එය කියවයි' අභිමුඛයට පමුණුවන ලද්දේවේ. හෙතෙම නොදන්නේ හෝ නොදැනම 'නොදැනීමයි' කියයි. දන්නේ හෝ 'දැනීමයි' කියයි. නොදක්නේ හෝ 'නොදැකීමයි' කියයි. දක්නේ හෝ 'දැකීමයි' කියයි. මෙසේ තමා හේතුකොට ගෙන හෝ අනුන් හේතුකොට ගෙන හෝ කිසියම් ආමිසයක් හේතුකොට ගෙන හෝ දැන දැන බොරු නොකියන්නේ වේද, 'මහණෙනි, මේ සුවදවත් මල් වැනි සත්‍ය කපා කියන පුද්ගලයාය.

4. "මහණෙනි මීපැනි වැනි කපා කියන පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ඵරුෂවචන අත්හැර ඵරුෂ වචනයෙන් දුරුවූයේවේද? නිර්දොෂවූ, කණට සැපවූ, ප්‍රේමය උපදවන්නාවූ හිතතුළට වැදගත්තාවූ ගුණයෙන් පිරුණාවූ, පුරවාසීන් අතර පැවැත්තාවූ බොහෝදෙනා කැමතිවන්නාවූ යම් වචනයක් වේද එබඳු වචන කියන්නේ වේද? මහණෙනි, මේ මීපැනි වැනි වචන කියන පුද්ගලයාය. මහණෙනි මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙන ලෝකයෙහි ඇත්තහ. විද්‍යමානවෙත්."

29. අන්ධෙක වක්ඛු සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් ලෝකයෙහි ඇත. විද්‍යමානවෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, අන්ධ පුද්ගලයාය, එක ඇසක් ඇති පුද්ගලයාය, දැසම ඇති පුද්ගලයාය යන තුන්දෙනයි.

2. "මහණෙනි, අන්ධ පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට යම්බඳුවූ ඇසකින් නොලද්දාවූ හෝ භොගය ලබන්නේද ලබන ලද හෝ භොගය වැඩිදියුණු කරන්නේද, එබඳුවූ ඇසක් නොවේද, යම්බඳුවූ ඇසකින් කුශලාකුශල ධර්මයන් දන්නේද දොස් නිදොස් ධර්මයන් දන්නේද, උස් පහත් ධර්ම දන්නේද කුශලාකුශල ධර්මයන්ට සමාන කොටස් ඇති ධර්මයන් දන්නේද, එබඳුවූ ඇසක්ද ඕනට නොවේද, මහණෙනි, මේ අන්ධ පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, එක් ඇසක් ඇති පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට යම්බඳුවූ ඇසකින් නොලද්දාවූ භොගය ලබන්නේද ලබන ලද හෝ භොගය වැඩිදියුණු කරන්නේද, එබඳු ඇසක් ඇත්තේය. යම්බඳුවූ ඇසකින් කුශලා කුශල ධර්මයන් දන්නේද, වරද නිවරද ධර්මයන් දන්නේද, උස් පහත් ධර්මයන් දන්නේද කුශලා කුශල ධර්මයන්ට සමාන කොටස් ඇති ධර්මයන් දන්නේද, ඕනුට එබඳු ඇස නැත්තේද, මහණෙනි, මේ එක් ඇසක් ඇති පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, ඇස් දෙකම ඇති පුද්ගලයා කවරේද? මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකුට යම්බඳුවූ ඇසකින් නොලද් වස්තු ලබන්නේද ලත් වස්තු වැඩිදියුණු කරන්නේද, එබඳුවූ ඇසද ඇත්තේ වේද, යම්බඳුවූ ඇසකින් කුශලා කුශල ධර්මයන් දන්නේද, වරද නිවරද ධර්මයන් දන්නේද, උස් පහත් ධර්මයන් දන්නේද කුශලා කුශල ධර්මයන්ට සමාන කොටස් ඇති ධර්මයන් දන්නේද, එබඳු ඇසද ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ඇස් දෙකම ඇති පුද්ගලයාය. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙන ලොකයෙහි ඇත්තාහ විද්‍යමාන වෙත්."

1. "එබඳුවූ (එතරම්) වස්තුවක් නැත්තේද පින්ද නොකෙරේද, නැසුණාවූ ඇස් ඇති අන්ධයාහට මෙලොව පරලොව දෙකිහිම පරාජය ඇතිවෙයි.

2. "නැවත එක් ඇසක් ඇති පුද්ගලයා කියන ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) ධර්මයෙන්ද අධර්මයෙන්ද මිශ්‍රව වස්තුව සපයයි.

3. (කෙසේද) කම්සැප විදින මිනිස්තෙමේ සොරකමින්ද කපටිකමින්ද බොරු කීමෙන්ද සොරකමින්ද යන දෙකින් වස්තුව රැස්කිරීමට දක්ෂයෙක්වේ. ඒ එකැස් ඇත්තාවූ පුරුෂතෙම මෙයින් නරකයට ගොස් වැනසේ.

4. ඇස් දෙකම ඇති පුද්ගලයා ශ්‍රේෂ්ඨවූ පුරුෂ පුද්ගලයායි කියනු ලැබේද, උතුම් අදහස් ඇත්තාවූ සැක නොකටයුතු සිත් ඇත්තාවූ ඒ මනුෂ්‍යතෙම වියඹයෙන් ධර්මයෙන් ලැබූ ධනය දෙයි. යම් තැනෙකට පැමිණ ශෝක නොකෙරේ, නම් ඒ උතුම් ස්ථානයට පැමිණ ශොක නොකෙරෙයි.

5. අන්ධයාද එකැස් ඇත්තාද දුරින්දුරු කරන්නේය. ශ්‍රේෂ්ඨපුරුෂ පුද්ගලවූ ඇස් දෙකම ඇති පුද්ගලයා සේවනය කරන්නේයයි වදාළේය.

30. අවකුප්පඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තුන් දෙනෙක් ලොකයෙහි ඇත්තාහ. විද්‍යමාන වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, යටට නැමුණු නුවණ ඇති පුද්ගලයාය, ඔඩොක්කවට සමාන නුවණ ඇති පුද්ගලයාය, පැතුරුනාවූ නුවණ ඇති පුද්ගලයාය යන තුන්දෙනයි.

2. "මහණෙනි, යටට නැමුණු ප්‍රඥා ඇති පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර හික්ෂුන්ගේ සම්පයෙහි ධර්මශ්‍රවණය පිණිස ආරාමයට යන්නේ වෙයි, ඔහුට හික්ෂුහු මූල යහපත්වූද, මැද යහපත්වූද අවසන යහපත්වූද ධර්මය අර්ථ සහිතවූ අක්ෂර ව්‍යාඤ්ඡන සහිතවූ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ බ්‍රහ්මවයඹාව දේශනා කෙරෙද්ද, හෙතෙම ඒ ආසනයෙහි හුන්නේ ඒ කථාවෙහි මූල මෙතෙහි නොකෙරේද, මැද මෙතෙහි නොකෙරේද, අවසානය මෙතෙහි නොකෙරේද, ධර්මය අර්ථ සහිතවූ අක්ෂර ව්‍යාඤ්ඡන සහිතවූ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ බ්‍රහ්මවයඹාව මෙතෙහි නොකෙරේද, අස්නෙන් නැගිට සිටියේද,

3. "මහණෙනි, යම්සේ වනාහි යටිකුරුකොට තැබූ කලයක් වේද එහි වත්කරන ලද්දාවූ ජලය ඉවත වැටෙයිද, රඳා නොසිටීද

මහණෙනි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය 'නිතර' යන වචනයේ සිට යොදාගත යුතුයි.) මහණෙනි, මේ යටිකුරුවූ නුවණ ඇති පුද්ගලයායි කියනු ලැබේ

4. "මහණෙනි, ඔඩොක්කුවට බඳු නුවණ ඇති පුද්ගලයා කවරේද, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය 'නිතර' යන වචනයේ සිට යොදාගතයුතුයි.) හෙතෙම ඒ අස්නෙහි හුන්නේ ඒ කථාවෙහි මූල මැද අග මෙතෙහි කරයි. ඒ අස්නෙන් නැගිටිටේ මෙතෙහි නොකරයි

5. "මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයාගේ ඔඩොක්කුවෙහි තල සහල්, අක්සුණු, ඩෙබර, යන නොයෙක් කැවිලි දාගන්නාහු වෙත්ද, හෙතෙම ඒ ආසනයෙන් සිහිමුළාවෙන් නැගිටිටේ සිහි මුළාවෙන් ඒ බාද්‍යාදිය විසිරෙන්නේය. මහණෙනි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්- (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය 'නිතර' යන වචනයේ සිට යොදාගත යුතුයි.) මහණෙනි, මේ ඔඩොක්කුවට බඳු ප්‍රඥා ඇත්තාවූ පුද්ගලයායි.

6. "මහණෙනි, පැතුරුණාවූ ප්‍රඥා ඇති පුද්ගලයා කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්- (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 වෙනි ඡේදය 'නිතර' යන වචනයේ සිට යොදාගත යුතුයි)

7. "මහණෙනි, යම්සේ කලයක් මුව උඩුකුරුකොට තබනලද්දේ, එහි වත්කරණ ලද ජලය රැඳීසිටීද නොවැගිරේද, මහණෙනි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර හික්ෂුන්ගේ සම්පයෙහි ධර්මශ්‍රවණය පිණිස ආරාමයට යන්නේ වෙයි. ඔහුට හික්ෂුහු මූල යහපත්වූද, මැද යහපත්වූද අවසානය යහපත්වූද ධර්මය අර්ථ සහිතවූ අක්ෂර ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ බ්‍රහ්මචය්‍යාව දේශනා කෙරෙද්ද හෙතෙම ඒ ආසනයෙහි හුන්නේ ඒ කථාවෙහි මූල මෙතෙහි කෙරේද, මැද මෙතෙහි කෙරේද, අවසානය මෙතෙහි කෙරේද ධර්මය අර්ථ සහිතවූ අක්ෂර ව්‍යඤ්ජන සහිතවූ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ බ්‍රහ්මචය්‍යාව මෙතෙහි කෙරේද, මහණෙනි, මේ පැතුරුණාවූ

ප්‍රඥා ඇති පුද්ගලයායි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයන් තුන්දෙන ලොකයෙහි ඇත්තාහ, විද්‍යාමාන වෙත්.

1. "නුවණ නැත්තාවූ විචක්ෂණ නොවූ යටිකුරු කළ ප්‍රඥා ඇත්තාවූ පුරුෂතෙම ඉදින් නිතරද හික්ෂුන් වෙත යන්නේ වේද,

2. "එබඳුවූ පුරුෂතෙම ධර්ම කථාවෙහි මූලද, මැදද, අගද ඉගෙනීමට නොහැකිවේ. ඔහුට නුවණ නැත.

3. "ඇකයට (ඔඩොක්කවට) සමාන ප්‍රඥාව ඇත්තාවූ පුරුෂතෙම මොහුට වඩා (යටිකුරු ප්‍රඥාව ඇත්තහුට වඩා) උතුම්යයි කියනු ලැබේ. ඉදින් හික්ෂුන් වෙත නිරතුරුද යන්නේ වේද,

4. "එබඳුවූ පුරුෂතෙම ධර්ම කථාවෙහි මූලද මැදද අගද එම අස්තෙහි හුන්නේ ඉගෙන (එම අස්තෙන්) නැඟී සිටියේ නොදනී. ඔහු විසින් ඉගෙන ගන්නා ලද්දේ වැනසේ.

5. "පැතුරුණු ප්‍රඥාව ඇති පුරුෂතෙම මොවුන් දෙදෙනාට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයයි කියනු ලැබේ. ඉදින් හික්ෂුන් වෙත යන්නේ වේද,

6 7. "එබඳුවූ පුරුෂතෙම ඒ ආසනයෙහි සිට ඒ බණෙහි මූලද මැදද අගද උගෙන දරයි. උතුම් අදහස් ඇත්තාවූ සැක නොකළයුතු සිත් ඇත්තාවූ මනුෂ්‍යතෙම ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තවූයේ, දුක් කෙළවර කරන්නෙක් වන්නේය."

(තුන්වැනි පුද්ගල වර්ගයයි)

4. දේවදූත වර්ගය

31. සබ්බමක කුල සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ස්වකීය ගෘහයෙහි යම් දූදරුවන් විසින් මවුපියෝ පිදීම කරන ලද්දාහු වෙද්ද ඒ කුලයෝ බ්‍රහ්මයන් සහිත වෙත්, ස්වකීය ගෘහයෙහි යම් දූදරුවන් විසින් මවුපියෝ පුදනලද්දාහු වෙත්ද, ඒ කුලයෝ පූර්වාචාර්යයන්

සහිත වෙත්. ස්වකීය ගෘහයෙහි දූ දරුවන් මවුපියෝ පුදනලද්දාහු වෙත්ද ඒ කුලයෝ ආහාර පානාදියෙන් පිදියයුත්තන් සහිත වෙත්. මහණෙනි 'බුන්ම' යන මෙය මවුපියන්ට නමකි. මහණෙනි, පුබ්බාවරිය' යන මෙය මවුපියන්ට නමකි 'ආහුනෙය්‍ය' යන මෙය මවුපියන්ට නමකි.

2. "ඊට හේතු කවරේද? මවුපියෝ පුත්‍රයන්ට බොහෝ උපකාර ඇත්තෝය. ජීවිතය ආරක්ෂා කරන්නෝද වෙති. පොෂ්‍ය කරන්නෝද වෙති. මේ ලොකය පෙන්වන්නෝද වෙති.

1. "මවුපියෝ පුත්‍රයන්ට බුන්මයයිද පූර්වාචාර්යයයිද ආහුනෙය්‍ය යයිද කියනු ලැබෙත්. පුත්‍ර ප්‍රජාවට අනුකම්පා කරන්නෝය. එහෙයින් වනාහි පණ්ඩිත තෙමේ ඒ මවුපියන් නමස්කාර කරන්නේය.

2. "තවද ආහාරයෙන්ද පානයෙන්ද වස්ත්‍රයෙන්ද සයනයෙන්ද ඇඟ ඉලීමෙන්ද නැවීමෙන්ද පා සේදීමෙන්ද සත්කාර කරන්නේය.

3. "මවුපියන් කෙරෙහි කරුණ ලද ඒ උපස්ථාන හේතුවෙන් පණ්ඩිතයෝ මෙලෙවිහිද, ඕහුට ප්‍රශංසාකරත්. පරලෙවිහි ස්වර්ගයෙහිද සතුටුවේයයි" වදාළසේක

32. ආනන්ද සමාධි පටිලාභ සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එහි පැමිණිසේක. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට "ස්වාමීනි, යම්සේ විඤ්ඤාණ සහිතවූ මේ ශරීරයෙහි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේ යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යන මොහු නොවන්නාහුද පිටත්හිද රූපාදී සියලු ආරම්මණයන්හි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද මාන නවයද, අනුශය සතද, යන මොහු නොවන්නාහුද, යම්බඳුවූ අර්භත්ඵල සමාධියකට අර්භත්ඵල ප්‍රඥාවකට පැමිණ වාසය කරන්නාහට මමය යන දෘෂ්ටිය මගේ යන තෘෂ්ණාව මානානුසය යන මොහු නොවෙද්ද එබඳු අර්භත්ඵල සමාධියකට හා අර්භත්ඵල

ප්‍රඥාවකට පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් එබඳු සමාධියක් ලැබීම හික්ෂුහට වන්නේ දැයි?” (ඇසීය).

2. “ආනන්දය, යම්සේ විඤ්ඤාණ සහිතවූ මේ ශරීරයෙහි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේ යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යන මොහු නොවන්නාහුද, පිටත්හිද රූපාදී සියලු ආරම්භණයන්හි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යන මොහු නොවන්නාහුය. යම්බඳවූ අර්හත්ඵල සමාධියකට අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවකට පැමිණ වාසය කරන්නාහට මමය යන දෘෂ්ටිය මගේ යන තෘෂ්ණාව මානානුසය යන මොහු නොවෙත් එබඳු අර්හත්ඵල සමාධියකට හා අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවකට පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් එබඳු සමාධියක් ලැබීම හික්ෂුහට වන්නේයයි” වදාළේය.

3. “ස්වාමීනි, කෙසේනම් විඤ්ඤාණ සහිතවූ මේ ශරීරයෙහි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යම්සේ නොවෙත්ද, පිටත සියලු රූපාදී ආරම්භණයන්හි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යම්සේ නොවෙත්ද, යම් අර්හත් ඵල සමාධියකටද, අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවකටද, පැමිණ වාසයකරන්නහුට මමය යන දෘෂ්ටිය මගේය යන තෘෂ්ණාව මාන නවය, අනුශය සත, නොවෙත්ද, ඒ අර්හත්ඵල සමාධියටද අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවටද පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් එබඳු සමාධියක් ලැබීම කෙසේ වන්නේදැයි” ඇසීය.

4. “ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුහට මෙබඳු සිතක් වෙයි. (කෙසේද) මෙය ශාන්තය, මෙය ප්‍රණීතය. එනම් සියලු සංස්කාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙක් වේද, කාමාදී සියලු උපධිත්ගේ දුරලීමක් වේද, තෘෂ්ණාහුගේ ක්ෂයවීමක් වේද, නොඇලීමක් වේද, දුක්ඛ නිරොධයක් වේද, නිර්වාණයක් වේද, (එයයි).

“ආනන්දය, යම්සේ මේ විඤ්ඤාණ සහිතවූ මේ ශරීරයෙහි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද, මාන නවයද, අනුශය සතද, යම්සේ නොවෙද්ද? පිටත සියලු රූපාදී ආරම්භණයන්හි මමය යන දෘෂ්ටියද, මගේය යන තෘෂ්ණාවද,

මාන නවයද, අනුශය සතද, යම්සේ නොවෙත්ද, යම් අර්හත් ඵල සමාධියකටද, අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවකටද, පැමිණ වාසය කරන්නනුට මමය යන දෘෂ්ටිය, මගේය යන තෘෂ්ණාව මාන නවය, අනුශය සත, නොවෙත්ද, ඒ අර්හත් ඵල සමාධියටද අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවටද පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් එබඳු සමාධි ලාභයක් වන්නේය. ආනන්දය මෙයද වනාහි මේ සඳහා පාරායන වර්ගයෙහි පුණ්ණක නම් ප්‍රශ්නයෙහි ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේය.”

5. “යමෙකුට ලෝකයෙහි තමාගේද අනුන්ගේද ආත්මභාවයන් නුවණින් දැන ලෝකයෙහි කිසිවක්හි, කම්පාවීමක් නැත්තේද ශාන්තවූ කායදුශ්චරිතාදී දුම් රහිතවූ රාගාදී දුක් නැත්තාවූ තෘෂ්ණා රහිතවූ ඒ රහත් පුද්ගල තෙම ජාතිය හා ජරාව එතර කෙළේයයි කියමියි වදාළේය.”

33. සංඛිත්ත විත්ථාර දේශනා සූත්‍රය:- 1. “ඉක්ඛිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රයන් වහන්සේට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාරිපුත්‍රයෙනි, මම වනාහි සංක්ෂෙපයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නෙමි. ශාරිපුත්‍රයෙනි, මම විස්තර වශයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නෙමි. ශාරිපුත්‍රය, මම සංක්ෂෙප වශයෙන්ද විස්තර වශයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නෙමි. අවබෝධ කරන්නෝ දුර්ලභයයි” වදාළේය.

2. “යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංක්ෂෙපයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නේද විස්තර වශයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නේද, සංක්ෂෙප වශයෙන්ද විස්තර වශයෙන්ද ධර්මය දේශනා කරන්නේද, භාග්‍යවතුන්වහන්ස, මීට කල්වන්නේය. සුගතයන් වහන්ස මීට කල්වන්නේය. ධර්මය අවබෝධ කරන්නාහු වන්නාහුයයි” (සැලකෙළේය.)

3. “ශාරිපුත්‍රය, එසේනම් මෙහි මෙසේ හික්මිය යුතුයි. (කෙසේද) විඤ්ඤාණය සහිතවූ මේ ශරීරයෙහි මමය යන දෘෂ්ටියද මගේය යන තණ්හාවද මාන අනුශයද යන මොහු

නොවන්නාහුද, බාහිරවූ සියලු නිමිතිවල මමය යන දෘෂ්ටියද මගේය යන තණ්හාවද මාන අනුශයද යන මොහු නොවෙද්ද ඒ අර්හත්ඵල සමාධියට ඒ අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවට පැමිණ වාසය කරන්නෙමුයි” (කියායි.)

4. ‘ශාරිපුත්‍රය, තොප විසින් මෙසේ වනාහි හික්මිය යුතුයයි (වදාලේය) ශාරිපුත්‍රය යම්තැනක පටන් මහණහුගේ මමය යන දෘෂ්ටියද මගේය යන තණ්හාවද මාන අනුශයද යන මොහු නොවෙද්ද ඒ අර්හත්ඵල සමාධියට ඒ අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවට පැමිණ වාසය කෙරෙයිද, ශාරිපුත්‍රය, මේ මහණතෙම තෘෂ්ණාව සින්දේය. සංයෝජන උපුටා දැමීමේය, මානය ප්‍රභාණය කිරීම් වශයෙන් අවබෝධකොට වට්ට දුක්ඛයාගේ දුක කෙළවර කෙළේයයි” කියනු ලැබේ.

5. “සාරිපුත්ත, මෙය වනාහි පාරායණයෙහි උදය ප්‍රශ්නයෙහි මේ සඳහා කියන ලදී.

(1) “කාම සංඥාවගේද, දොමනස්සයාගේද (යන) දෙදෙනාගේ ප්‍රභාණයවූද, ටීනමිද්ධයාගේ දුරුකිරීමවූද, කුක්කුච්චයාගේ වැළැක්මවූද උපෙක්ෂාවෙන් හා සතියෙන් පිරිසිදුවූ සමාස කල්පනාව ඉදිරියෙහි යන්නාවූ අවිද්‍යාවගේ බිඳීමවූ අර්හත්ඵලය ප්‍රකාශ කරමි.”

34. කම්මනිදාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, වට්ටගාමී කර්මයන්ගේ ඇතිවීම පිණිස මේ හෙතු තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්? කර්මයන්ගේ ඇතිවීම පිණිස ලොභය හෙතු වෙයි. කර්මයන්ගේ ඇතිවීම පිණිස ද්වේෂය හෙතුවෙයි, කර්මයන්ගේ ඇතිවීම පිණිස මොහය හෙතුවෙයි.

2. “මහණෙනි, ලොභයෙන් කරණ ලද්දාවූ ලොභයෙන් හටගත්තාවූ, ලොභය කරුණු කොට ඇත්තාවූ, ලොභය ප්‍රත්‍යකොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, යම්තැනෙක්හි එය කළහුගේ ආත්මභාවය උපදීද, එහි කර්මය විපාක දෙයි, යම්තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාක දෙයිද එහි ඒ කර්මයාගේ විපාකය මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ එයින් අනික් අනික් භවයක හෝ විපාක දෙයි.

3. "මහණෙනි, ද්වේෂයෙන් කරණ ලද්දාවූ ද්වේෂයෙන් හටගත්තාවූ, ද්වේෂය කරුණු කොට ඇත්තාවූ, ද්වේෂය ප්‍රත්‍යය කොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, යම්තැනෙක්හි එය කළහුගේ ආත්මභාවය උපදීද, එහි ඒ කර්මය විපාක දෙයි. යම් තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාක දෙයිද, එහි ඒ කර්මයාගේ විපාකය මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මබැව්හි හෝ එයින් අනික් අනික් භවයක හෝ විපාක දෙයි.

4. "මහණෙනි, මොහයෙන් කළ මොහයෙන් හටගත් මොහය කරුණු කොට ඇති මොහය ප්‍රත්‍යයකොට ඇති යම් කර්මයක් වේද, යම්තැනෙක්හි එය කළහුගේ ආත්මභාවය උපදීද එහි කර්මය විපාක දෙයි, යම්තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාක දෙයිද, එහි ඒ කර්මයාගේ විපාකය මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ එයින් අනික් අනික් භවයක හෝ විපාක දෙයි.

5. "මහණෙනි, යම්සේ නොකැඩුණු කුණු නොවූ අවි සුළඟින් නොනැසුනාවූ නිස්සාර නොවූ බීජයෝ යම්සේ යහපත් කුඹුරක මනාකොට සිසැම් ආදිය කරණ ලද බිමක ඉසින ලද්දාවූ සැපසේ හෝනාහු වෙත්ද, වර්ෂාවද මනාකොට වර්ෂා ධාරාව නැවත නැවත හෙලන්තේද, මහණෙනි, එසේ ඇති කල්හි ඒ බීජයෝ උඩට නැගීමෙන් වෘද්ධියටද මුල් ඇදීමෙන් විරුඩිභාවයටද හාත්පස පැතිරීමෙන් විපුලත්වයටද පැමිණෙන්නාවූය."

6. "මහණෙනි, එසේම ලොහයෙන් හටගත් ලොහය නිදානකොට ඇති ලොහය හේතූකොට ඇති ලොහයෙන් කළ යම් කර්මයක් වේද, යම්තැනෙක්හි ඔහුගේ ආත්මභාවය උපදීද ඒ ආත්මභාවයෙහි ඒ ස්කන්ධ පඤ්චකයෙහි විපාකදේ, යම්තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාකදේද, එහි ඒ කර්මයාගේ විපාක විදී. මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ අනික් අනික් ආත්මභාවයක හෝ විපාක දෙයි."

7. "මහණෙනි, එසේම ද්වේෂයෙන් හටගත් ද්වේෂය නිදානකොට ඇති, ද්වේෂය හේතූකොට ඇති, ද්වේෂයෙන් කළ

යම් කර්මයක් වේද, යම්තැනෙක්හි ඔහුගේ ආත්මභාවය උපද්ද ඒ ආත්මභාවයෙහි ඒ ස්කන්ධ පඤ්චකයෙහි විපාකදේ, යම්තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාක දේද, එහි ඒ කර්මයාගේ විපාක විදී. මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ අනික් අනික් ආත්මභාවයක හෝ විපාක දෙයි.”

“මහණෙනි, එසේම මොහයෙන් හටගත් මොහය නිදානකොට ඇති, මොහය හේතුකොට ඇති, මොහයෙන් කළ යම් කර්මයක් වේද, යම් තැනෙක්හි ඔහුගේ ආත්මභාවය උපද්ද, ඒ ආත්මභාවයෙහි ඒ ස්කන්ධ පඤ්චකයෙහි විපාකදේ. යම්තැනෙක්හි ඒ කර්මය විපාකදේද, එහි ඒ කර්මයාගේ විපාක විදී. මේ ආත්මයෙහි හෝ අනතුරු ආත්මභාවයෙහි හෝ අනික් අනික් ආත්මභාවයක හෝ විපාක දෙයි.” මහණෙනි, කර්මයන්ගේ හටගැනීමට මේ හෙතු තුනයි.

8. “මහණෙනි, නිර්වාණයට යන සුලු කර්මයන්ගේ හට ගැනීම පිණිස මේ හේතු තිදෙනෙක් වෙත්. කවර තිදෙනෙක්ද යත්, අලොභය තෙම නිර්වාණගාමී කර්මයන් රැස් කිරීමට කරුණුවේ. අද්වේෂය නිර්වාණගාමී කර්මයන් රැස් කිරීමට කරුණුවේ. අමොහය නිර්වාණගාමී කර්මයන් රැස් කිරීමට කරුණුවේ.

9. “මහණෙනි, අලොභයෙන් කරණ ලද්දාවූ අලොභයෙන් හටගත්තාවූ අලොභය නිදානකොට ඇත්තාවූ, අලොභය හේතුකොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, ලොභය පහව ගිය කල්හි මෙසේ ඒ කර්මය ප්‍රහීන වෙයි. උදුරාහරින ලද මුල් ඇත්තේවේ. මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වේ. නැවත නොවීම කරණ ලද්දේවේ. මත්තෙහි නොඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තේ වේ.

10. “මහණෙනි, අද්වේෂයෙන් කරණ ලද්දාවූ අද්වේෂයෙන් හටගත්තාවූ, අද්වේෂය නිදානකොට ඇත්තාවූ, අද්වේෂය හේතුකොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, ද්වේෂය පහව ගිය කල්හි මෙසේ ඒ කර්මය ප්‍රහීනවෙයි. උදුරා හරින ලද මුල් ඇත්තේ වේ. මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ

ලද්දේ වේ. නැවත නොවීම කරණ ලද්දේ වේ. මත්තෙහි නොඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තේ වේ.

11. "මහණෙනි, අමොහයෙන් කරණ ලද්දාවූ අමොහයෙන් හටගත්තාවූ අමොහය නිදානකොට ඇත්තාවූ, අමොහය හේතුකොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, මොහය පහවගිය කල්හි මෙසේ ඒ කර්මය ප්‍රහීනවෙයි. උදුරා හරින ලද මුල් ඇත්තේ වේ. මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වේ. නැවත නොවීම කරණ ලද්දේ වේ. මත්තෙහි නොඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තේ වේ.

"මහණෙනි, අද්වේෂයෙන් කරණ ලද්දාවූ අද්වේෂයෙන් හටගත් අද්වේෂය කරුණු කොට ඇති අද්වේෂය ප්‍රත්‍යයකොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, ද්වේෂය පහවූ කල්හි මෙසේ ඒ කර්මය ප්‍රහීනවේ. උදුරා හරින ලද මුල් ඇත්තේ වේ. මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේය. නැවත නොවීම කරණ ලද්දේ වේ.

"මහණෙනි, අමොහයෙන් කරණ ලද්දාවූ අමොහයෙන් හටගත් අමොහය කරුණු කොට ඇති අමොහය ප්‍රත්‍යය කොට ඇත්තාවූ යම් කර්මයක් වේද, මෝහය පහවූ කල්හි මෙසේ ඒ කර්මය ප්‍රහීනවේ. උදුරා හරින ලද මුල් ඇත්තේ වේ. මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේය. නැවත නොවීම කරණ ලද්දේවේ.

12. "මහණෙනි, යම්සේ කඩ නොවූ, කුණු නොවූ, අවි සුළඟින් නොනැසුණාවූ, ගන්නාලද හර ඇත්තාවූ, මොනවට තැන්පත් කළ බීජයෝ වෙද්ද ඒ බීජයන් පුරුෂයෙක් තෙම ගින්නෙන් දවන්නේද, ගින්නෙන් දවා හළ කරන්නේද හළ කොට මහා වාතයෙහි හෝ පිඹ හරින්නේද සීඝ්‍රවූ සැඩ පහර ඇති ගඟක හෝ පාකොට හරින්නේද, මහණෙනි, එසේ ඇති කල්හි ඒ බීජයෝ උපුටාහරිනලද මුල් ඇත්තාහු අග සිඳිනලද තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද්දාහු නැවත ඇති නොවීම කරණ ලද්දාහු, මත්තෙහි නොඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තාහු (වෙද්ද)

13. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 9 ඡේදය මෙනි)

14-15. (මේ ඡේද සාදාගැනීමට මේ සූත්‍රයේ 9 ඡේදයට ‘අලෝභ’ වෙනුවට ‘අදෝෂ’ ‘අමෝභ’ යන වචන යොදාගත යුතුයි.)

මහණෙනි, මෙ තුන කර්මයන්ගේ ඉපදීමට හේතුවය.

(1) ‘අඥාන පුද්ගලතෙම ලොභයෙන් උපදනාවූද ද්වේෂයෙන් උපදනාවූද, මොහයෙන් උපදනාවූද, (කර්ම කෙරේද?) ඔහු විසින් කරණ ලද්දාවූ ස්වල්පවූ හෝ බොහෝ වූ හෝ යම් කර්මයක් වේද ඒ කර්මය ස්වකීය ආත්මභාවයෙහිම ඔහු විසින්ම වින්ද යුතුයි. එය විදීමට අනික් වස්තුවක් නැත්තේය.

(2) “එහෙයින් ප්‍රඥාවත් පුද්ගලතෙම ලොභයෙන් උපදින්නාවූද, ද්වේෂයෙන් උපදින්නාවූද, මොහයෙන් උපදින්නාවූද (කර්ම නොකරන්නේය) අර්භත් මාර්ග විද්‍යාව උපදවන්නාවූ ඒ මහණතෙම සියලු දුර්ගතින් හරින්නේයයි (වදාළේය.)”

35. හත්ථකාලවක සූත්‍රය:- 1. එක් කාලයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලච් රටෙහි ගෙරින් යන මාර්ගයෙහි ඇට්ටේරිය වනයෙහි කොළ ඇතිරියක වැඩවාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි හත්ථක නම් ආලවකතෙම සක්මන් කරනුයේ ඇවිදිනුයේ ගෙරින් යන මගෙහි ඇට්ටේරිය වනයෙහි කොළ ඇතිරියෙහි වැඩහුන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේය. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනට පැමිණියේය පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක් පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන්නාවූ හත්ථක නම් ආලවකතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීවේය.

2. “ස්වාමීනි, කිමෙක්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැපසේ සයනය කෙළේදැයි” ඇසීය.

“කුමාරය, එසේය. සැපසේ සයනය කෙළෙමි. ලෝකයෙහි යමෙක් වනාහි සැපසේ සයනය කෙරේනම් මම ඔවුනතුරෙන් එක්තරා කෙනෙක් වෙමියි” (වදාළේය)

3. “ස්වාමීනි හෙමන්ත සාකුච්චි රාත්‍රිය ශීතලය. නවන් මැදින් දෙමස අතරෙහිවූ අට දවස පිණිවැටෙන කාලයයි. ගොනුන්ගේ කුරවලින් කැඩීගියාවූ භූමිය රඵය, කොළ ඇතිරිය තුනීය. ගසේ කොළ අඩුය. කශාවස්ත්‍රද ශීතලය. සතර දිගින් ශීත සුළඟද හමයි. එසේ නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ කියයි. (කෙසේද?) කුමාරය, එසේය. සැපසේ සයනය කෙළෙමි. ලෝකයෙහි යමෙක් වනාහි සැපසේ සයනය කෙරේද, මම ඔවුන් අතුරෙන් එක්තරාකෙනෙක්වෙමි” කියයි

4. “කුමාරය, එසේ වීනම් තගෙන්ම අසමි. තොපට යම්සේ රුවිචන්තේද, එසේ එය ප්‍රකාශකරව. කුමාරය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? මේ ලෝකයෙහි ගෘහපතියෙකුට හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට හෝ ඇතුළත පිටත ආලේප කරන ලද හික්ති ඇත්තාවූ සවිකරන ලද දොර අගුල් ඇත්තාවූ වසන ලද කවුළු ඇත්තාවූ කුළු ගෙයක් වන්නේද, එහි කොඳු පලසින් අතුරන ලද්දාවූ සුදු එළු ලොම් ඇතිරියෙන් අතුරන ලද්දාවූ සන මල් ඇතිරියෙන් අතුරන ලද්දාවූ කෙසෙල් මුව සමීන් කරණ ලද උතුම් ඇතිරිලි ඇත්තාවූ උඩුවියන් සහිතවූ දෙපාර්ශවයෙහි තබන ලද ලෙහෙවන් කොට්ට ඇත්තාවූ පර්යංකයක් වන්නේද, මෙහි තෙල් පහනක්ද දැල්වෙන්නේය. ස්ත්‍රීන් සතර දෙනෙක්ද මනාප මනාපවූ උපස්ථාන කරමින් සිටින්නාවූද කුමාරය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද, හෙතෙම සැපසේ සයනය කරන්නේ හෝ වේද, එසේ නොවන්නේ හෝ වේද, තට මෙහි කෙසේ හෝ අදහස් වේද?”

“ස්වාමීනි, හෙතෙම සැපසේ සයනය කරන්නේය. යම් කෙනෙක් ලෝකයෙහි සැපසේ සයනය කෙරෙත් නම් හෙතෙම ඔවුන් අතුරෙන් එක්තරා කෙනෙකි.”

5. “කුමාරය, ඒ කුමැයි සිතන්නෙහිද, ඒ ගෘහපතියාට හෝ ඒ ගෘහපතිපුත්‍රයාට හෝ රාගයෙන් උපන්නාවූ කායිකවූ හෝ මානසිකවූ හෝ දාහයෝ වෙත්ද, ඒ රාගයෙන් හටගත් දාහයෙන් දැවෙනු ලබන්නාවූ හෙතෙම දුකසේ සයනය කරන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේය”

6. “කුමාරය, ඒ ගෘහපති තෙමේ හෝ ඒ ගෘහපති පුත්‍ර තෙමේ රාගයෙන් හටගත්තාවූ යම් දාහයකින් දැවෙනු ලබන්නේ දුකසේ සයනය කරන්නේද, තථාගතයන්ගේ ඒ රාගය ප්‍රහීණය, උපුටන ලද මුල් ඇත්තේය. කරටිය කපන ලද තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේය. නැවත නූපදිනා පරිදි කරණ ලද්දේය. මත්තෙහි නොඉපදීම ස්වභාවකොට ඇත්තේය. එහෙයින් මම සැපසේ සයනය කෙළෙමි

7. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 6. ඡේදයේ “රාගය” වෙනුවට “ද්වේෂය” යෙදීමෙන් සාදාගතයුතු)

8. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 6. ඡේදයේ “රාගය” වෙනුවට “මෝහය” යෙදීමෙන් සාදාගත යුතුයි)

1, 2. “ක්ලේශ පරිනිර්වාණයෙන් පිරිනිව්යාවූ ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණ තෙම සියලු කල්හි ඒකාන්තයෙන් සැපසේ සයනය කෙරෙයි. යමෙක් තෙම කාමයන්හි නො ඇලේද සිහිල්වූයේ වේද උපධි රහිත වූයේද, (හෙතෙම) සියලු තෘෂ්ණාවන් සිදු හෘදයේ දාහය සංසිදුවා විත්තයාගේ සංසිදීමට පැමිණ සැපසේ නිදන්තේය.”

36. දේවදූත සූත්‍රය- 1. “මහණෙනි, මේ දේවදූතයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්. කවර තිදෙනෙක්ද යත්, මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැමෙක් කයින් දුශ්චරිත කෙරෙයිද, චචනයෙන් දුශ්චරිත කෙරෙයිද, සිතින් දුශ්චරිත කෙරෙයිද මහණෙනි ඔහු නිරය පාලයෝ වෙත වෙනම අත්වලින් අල්ලා ගෙන යමරජහට දක්වත්. (කෙසේද) ‘දේවයන්වහන්ස, මේ පුරුෂතෙම, මව කෙරෙහි වරදවා පිළිපැද්දේය, පියාට මනාව නොපිළිපැද්දේය, ශ්‍රමණයන්ට මනාව නොපිළිපැද්දේය රහතන්ට මනාව නොපිළිපැද්දේය, කුලදෙටුවන් නොපිදුවෝය, මොහුට දේවයන්වහන්සේ දඬුවම් කළමැනව’ (කියායි) මහණෙනි, ඔහුට යමරජ තෙම පළමුවන දේවදූතයා පැහැදිලි කරන්නේය. කරුණු පිළිගන්වමින් අසන්නේය කරුණු විමසමින් අසන්නේය. (කෙසේද?) ‘එම්බල පුරුෂය, තෝ මිනිසුන් අතරෙහි පහළවූ පළමුවන දේවදූතයා නුදුටුයෙහිද?’ යනු වෙති, හෙතෙම

(කෙසේද) ‘ස්වාමීනි, නුදුටුයෙමිසි’ කියයි. මහණෙනි, යමරජ තෙම මෙසේ කියයි, එම්බල පුරුෂය තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි ඉපදීමෙන් අසූ වයස් ඇත්තාවූ හෝ අනූ වයස්වූ හෝ අවුරුදු සියයක් ගියාවූ හෝ ජරාවට ගියාවූ ගොනැස්සක් සේ වක්වූ මැදින් බිඳුනාවූ සැරයටිය පිහිටකොට ඇත්තාවූ වෙවුලමින් යන්නාවූ ජරාවෙන් ආතුරුවූ ඉක්මගිය තරුණ වයස් ඇත්තාවූ කැඩුනාවූ (වැටුනාවූ) දත් ඇත්තාවූ පැසුනු කෙස් ඇත්තාවූ ඉදිරිගිය කෙස් ඇත්තාවූ මුඩුවූ හිස ඇති ඇඟ රැළිවැටුණාවූ තල කැලලින් යුත් සිරුර ඇත්තාවූ ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ නුදුටුයෙහිදැයි’ කියයි. හෙතෙම ‘ස්වාමීනි දුටුයෙමිසි’ කියයි.

2. “මහණෙනි, යම රජතෙම ඔහුට මෙසේ කියයි. ‘එම්බල පුරුෂය නුවනැත්තාවූම වැඩිවිය පැමිණි තට මේ සිත නොවීද, ‘මමද ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තෙක්’ වෙමි. ජරාව නොඉක්මවූයෙක් වෙමි. එබැවින් මම කයින්ද වචනයෙන්ද සිතින්ද යහපතක් කරමිසි’ කියයි. ස්වාමීනි, හෙතෙම නොහැකිවූයෙමි. ප්‍රමාද උනෙමිසි’ කියයි.

3. “මහණෙනි, යමරජ තෙමේ ඔහුට මෙසේ කියයි. ‘එම්බල පුරුෂය, ප්‍රමාදවූ බැවින් කයින් වචනයෙන් සිතින් යහපත් ක්‍රියා නොකෙළෙහිය. එම්බා පුරුෂය එහෙයින් ඒ ප්‍රමාදවූවාහුට යම්සේද තට එපරිද්දෙන් කරන්නෙමිසි’ කියයි. ඒ මේ පාපකර්මය වනාහි මව් විසින් නොකරණ ලද්දේය. පියා විසින් නොකරණ ලද්දේය. සහෝදරයා විසින් නොකරණලද්දේය. නැගණිය විසින් නොකරණ ලද්දේය. මිත්‍රයන් යහළුවන් විසින් නොකරනලද්දේය සහ ලේ නෑයන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. දේවතාවන් විසින් නොකරණ ලද්දේය. මහණ බමුණන් විසින් නොකරණලද්දේය. තා විසින්ම මේ පාපකර්මය කරණලද්දේය. මේ පාපකර්මයාගේ විපාකය තෝ විදින්නෙහිය කියයි.

4. “මහණෙනි, යමරජ තෙම පළමුවන දේවදූතයා දක්වා කරුණු සහිතව පිළිගන්වා කරුණු විමසා කියාදී කරුණු ගන්වා කියාදී දෙවෙනි දේවදූතයා පැහැදිලි කරන්නේය, කරුණු පිළිගන්වමින් අසන්නේය. කරුණු විමසමින් අසන්නේය

‘පුරුෂය, තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි පහළවූ දෙවෙනි දෙවද්දකයා නොදැක්කෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම ‘ස්වාමීනි නැතැයි’ කියයි. මහණෙනි, ඔහුට යමරජ තෙම ‘එම්බල පුරුෂය තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි ව්‍යාධියෙන් පීඩිතවූ දුකට පැමිණියාවූ දැඩි ගිලන් බැව් ඇත්තාවූ ස්වකීය මළ මුත්‍රයෙහි සයනය කරන්නාවූ අන්‍යයන් විසින් නැගිටුවනු ලබන්නාවූ අනුන් විසින් නිදිකරවන්නාවූ ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙකු නුදුටුයෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම ‘දුටුවෙමි ස්වාමීනියි’ කියයි මහණෙනි, යමරජ තෙම ඔහුට ‘එම්බල පුරුෂය, මහඵවු නුවණැතිවූ, ඒ තොපට මමද ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තෙක් වෙමි. ව්‍යාධිය නොඉක්මවූයෙමි. දැන් කයින් වචසින් මනසින් යහපතක් කරමියි මෙබඳු සිතක් නොවූයෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම ‘ස්වාමීනි, නොහැකිවූයෙමි ප්‍රමාදවූයෙමියි’ කියයි.

5. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 වෙනි ඡෙදය මෙනි)

6. “මහණෙනි, යමරජ තෙම ඔහුට දෙවෙනි දෙවද්දකයා දක්වා කරුණු සහිතව පිළිගන්වා කරුණු විමසා කියාදී ‘තුන් වෙනි දෙවද්දකයා නොදැක්කෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම ‘ස්වමීනි, නැතැයි’ කියයි. මහණෙනි, ඔහුට යමරජ තෙම ‘එම්බල පුරුෂය, තෝ මනුෂ්‍යයන් අතරෙහි මැරී එක් දවසක් ගිය මැරී දෙදවසක් ගිය, මැරී තුන් දවසක් ගිය, කැතට ඉදිමුණු, කැතට නිල්වූ, විශෙෂයෙන් සැරව වැගිරෙන, ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ නොදැක්කෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම දුටුවෙමි ස්වාමීනියි’ කියයි.

7. “මහණෙනි, ඔහුට යමරජ තෙම එම්බල පුරුෂය, මහඵවු නුවණැතිවූ ඒ තොපට මමද මරණය ස්වභාවකොට ඇත්තෙමි. මරණය නොඉක්මවීමි. දැන් කයින් වචනින් මනසින් යහපතක් කෙරෙමියි මෙබඳු සිතක් නොවූයෙහිදැයි’ අසයි. හෙතෙම ‘ස්වාමීනි නොහැකිවූයෙමි ප්‍රමාදවූයෙමියි’ කියයි.

8. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 වෙනි ඡෙදය මෙනි.)

9. “මහණෙනි, යමරජ තෙම ඒ තුන්වෙනි දෙවද්දකයා පැහැදිලිකොට කරුණු පිළිගන්වමින් අසා කරුණු විමසමින් අසා නිශ්ශබ්ද වෙයි.

10. "මහණෙනි, ඔහුට නිරය පාලයෝ පඤ්චවිධ බන්ධනය නම්වූ වධයක් කෙරෙත්. රත්වූ යකඩ හුලක් අතෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් දෙවැනි අතෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් පයෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් දෙවෙනි පයෙහි ගසත්. රත්වූ යකඩ හුලක් උරමැදෙහි ගසත්. එහි හෙතෙම දුක්වූ තියුණුවූ කෲරවූ වේදනාවන් විඳී. යම්තාක් ඒ පාපකර්මය විනාශනොවේද, ඒතාක් කළුරිය නොකෙරෙයි. නිරයපාලයෝ ඔහු බිම පෙරලා කෙටේරි වලින් සසිත්.

11. 'මහණෙනි, ඔහු නිරයපාලයෝ පා උඩුකුරුකොට හිස යටිකොට තබා වැ වලින් සසිත්. ඔහු නිරය පාලයෝ රථයෙහි යොදා ගින්නෙන් දිලිසෙන්නාවූ වෙසෙසින් ඇවිල පවත්නාවූ ගිනි සහිතවූ භූමියෙහි ඉස්සරහට යාමද කරවත්. පස්සට යාමද කරවත්. මහණෙනි, ඔහු නිරය පාලයෝ ගින්නෙන් දිලිසෙන්නාවූ වෙසෙසින් ඇවිල පවත්නාවූ ගිනි සහිතවූ මහත්වූ මහා කුලුඟෙයක් පමණවූ අගුරු පව්වට නැංවීමද කරවත්. බැස්වීමද කරවත්. මහණෙනි, ඔහු නිරය පාලයෝ පා උඩුකුරුකොට හිස යටිකුරුකොට කකියන්නාවූ ලොහො සැලියෙකිනි දමත්. හෙතෙම එහි පෙන නගමින් පැසෙයි. හෙතෙම එහි පෙන නගමින් පැසී වරක් උඩට එයි, වරක් යටට යෙයි, වරක් සරසට යයි. හෙතෙම එහි දුක්වූ දරුණුවූ, කටුකවූ වේදනාවන් විඳියි. යම්තාක් ඒ පාපකර්මය නොගෙවේද, ඒ තාක් කළුරිය නොකරයි. මහණෙනි, යමපල්ලෝ ඔහු මහා නරකයෙහි දමත්. මහණෙනි, ඒ මහා නරකය,

(1) සිව් කොණක් ඇත්තේය. සිව් දොරටුවක් ඇත්තේය, කොටස් වශයෙන් බෙදන ලද්දේය, එසේම ප්‍රමාණ කරණ ලද්දේය, යකඩ ප්‍රාකාරයකින් වට කරණ ලද්දේය, යකඩ පියනකින් වසන ලද්දේය.

(2) ඒ නිරයෙහි බිම යකඩයෙන්ම කරන ලදී. දැල්වෙන ගින්නෙන් යුක්තය. හැමකල්හි හාත්පසින් සියක් යොදුනක් ගින්න පැතිරගෙන සිටී.

12. "මහණෙනි, පූර්වකාලයෙහි යමරජහට මෙබඳු අදහසක් විය. පින්වත්ති, ලෝකයෙහි යම් කෙනෙක් ලාමකවූ කර්මයන්

කෙරෙද්ද, ඔව්හු තුමු මෙබඳුවූ නොයෙක් වධ කරණු ලබන් මම මිනිස් බවක් ලබන්නේ නම් අර්භන්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපදින්නාහු නම් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පයිරූපාසනය කරන්නෙමි නම් මට ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දහමි දෙසක් නම් මමද ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය දැනගන්නෙමි නම් යහපති කියායි. මහණෙනි, මම එය අන්‍යවූ ශ්‍රමණයෙකුගෙන් හෝ බමුණෙකුගෙන් හෝ අසා මෙසේ නොකියමි. මහණෙනි, යමක්ම මා විසින් තමාම අවබෝධ කරණ ලද්දේද, තමාම දක්නා ලද්දේද, තමාම දැනගන්නා ලද්දේද, එයම මම කියමියි” වදාළේය.

(1) දේවදූතයන් විසින් වොදනා කරන ලද යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ප්‍රමාද වෙන්ද ලාමකවූ ශරීරයක් ඇති බවට පැමිණ බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි සෝක කෙරෙත්.

2 මේ ලෝකයෙහි දේවදූතයන් විසින් වොදනා කරන ලද්දාවූ පණ්ඩිතවූ යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් වෙන්ද, ඔව්හු කිසිකලෙකත් ආයී ධර්මයෙහි ප්‍රමාද නොවෙත්.

3 ජාතියට හා ජරා මරණයට කරුණුවූ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් දැඩිකොට ගැණීමෙහි බිය දැක ජාති මරණ සංඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි උපාදාන වශයෙන් නොගෙන මීදෙත්.

4. අප්‍රමාද විහරණ ඇත්තාවූ සුවපත්වූ මේ ආත්මයෙහිම නිවුනාවූ සියලු වෛර භය ඉක්මවූ ඒ සත්පුරුෂයෝ වනාහි සියලු දුක් ඉක්මවූවාහුයයි (වදාළේය)”

37. ලොකානුවචරණ සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, පක්ෂයෙහි අටවෙනි දිනයෙහි සිව්වරම මහ රජ දරුවන්ගේ පිරිසෙහිවූ ඇමතිගේ

2. මේ ලෝකයෙහි හැසිරෙත්. කිමෙක්ද?

‘මිනිසුන් අතුරෙහි මව් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ පියා කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ කුලදෙටුවන් පුදන්නාවූ උපොසට සිල් රකින්නාවූ

පෙරගමන් පසුගමන් වශයෙන් උපොසථ සිල් රකින්නාවූ කරන්නාවූ මිනිසුන් බොහෝ වෙන්ද, කියායි.

3. "මහණෙනි, පක්ෂයෙහි තුදුස්වක් දිනයෙහි සිව්වරම් මහරජදරුවන්ගේ පුත්‍රයෝ

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි)

5. "මහණෙනි, එදවස් පැමිණියාවූ පසළොස්වක් පොහෝ දිනයෙහි සිව්වරම් රජවරු තුමුම

6. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි)

"මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මිනිසුන් අතුරෙහි මව් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ පියා කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ කුලදෙටුවන් පුදන්නාවූ උපොසථ සිල් රකින්නාවූ පෙරගමන් පසුගමන් වශයෙන් උපොසථ සිල් රකින්නාවූ කරන්නාවූ මිනිසුන් ස්වල්ප වෙන්ද මහණෙනි, ඒ මේ කරුණු සිව්වරම් මහරජවරු සුධර්මා නම්වූ සභාවෙහි එක්වූ රැස්වූ තච්චිසා දෙවියන්ට ප්‍රකාශ කෙරෙත්. (කෙසේද) 'නිදුකාණෙනි, මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි මව කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපන්නාවූ පියා කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපන්නාවූ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපන්නාවූ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපන්නාවූ කුලදෙටුවන් පුදන්නාවූ උපොසථ සිල් රකින්නාවූ පෙරගමන් පසුගමන් වශයෙන් උපොසථ සිල් රකින්නාවූ කරන්නාවූ මිනිසුන් ස්වල්ප වෙන්මය' කියායි. මහණෙනි, ඒ වචනයෙන් තච්චිසා දෙවියෝ නොසතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්. 'පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් දිව්‍ය නිකායයෝ පිරිහෙන්නාහුය. අසුරනිකායයෝ සම්පූර්ණ වන්නාහුයයි' කියායි.

7. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මිනිසුන් අතුරෙහි මව් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ පියා කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි මොනවට පිළිපදින්නාවූ කුලදෙටුවන් පුදන්නාවූ උපොසථ සිල් රකින්නාවූ පෙරගමන් පසුගමන් වශයෙන්

උපොසථ සිල් රකින්නාවූ මිනිසුන් බොහෝ වෙත්ද, මහණෙනි, ඒ මේ කරුණු සිව්වරම් මහරජවරු සුධර්මා නම්වූ සභාවෙහි එක්වූ රැස්වූ තච්චිසා දෙවියන්ට ප්‍රකාශ කෙරෙත්. (කෙසේද) 'නිදුකාණෙනි, මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි මව කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ පියා කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි යහපත්සේ පිළිපදින්නාවූ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි යහපත් සේ පිළිපදින්නාවූ කුලදෙටුවන් පුදන්නාවූ උපොසථ සිල් රකින්නාවූ පෙරගමන් පසුගමන් වශයෙන් උපොසථ සිල් රකින්නාවූ කරන්නාවූ මිනිසුන් බොහෝ වෙත්මය' කියායි. මහණෙනි, ඒ වචනයෙන් තච්චිසා දෙවියෝ සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්. 'පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් දිව්‍ය නිකායයෝ සම්පූර්ණ වන්නාහුය. අසුරනිකායයෝ පිරිහෙන්නාහුයයි" කියායි.

38. සක්කභාසිත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, පෙර ශක්‍ර දෙවෙන්දු තෙම තච්චිසා දෙවියන් අවබෝධ කරවමින් ඒ වේලාවෙහි මේ ගාථාව ප්‍රකාශ කෙළේය.

'යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම මා වැන්නෙක් වන්නේද නොහොත් මා විසින් පැමිණෙන ලද සම්පත්තියට පැමිණෙනු කැමති වන්නේද, හෙතෙම තුදුස්වක් දිනයෙහිද, පසළොස්වක් දිනයෙහිද, පක්ෂයෙහි අටවක් දිනයෙහිද ප්‍රාතිභායඪී පක්ෂයෙහිද ගුණාංගයකින් යුක්තවූ උපොසථ සීලයෙහි උපවාසය කරන්නේය.'

2. "මහණෙනි සක්දෙවරජ විසින් ඒ මේ ගාථා තොමෝ වනාහි නපුරුකොට ගායනා කරණ ලද්දීය, යහපත් කොට ගායනා නොකරණ ලද්දීය, අයහපත් කොට ප්‍රකාශ කරණ ලද්දීය. යහපත් කොට ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දීය, ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, දේවෙන්දුවූ ශක්‍රතෙම වනාහි පහනොවූ රාග ඇත්තේය, පහනොවූ ද්වේෂ ඇත්තේය, පහනොවූ මෝහ ඇත්තේය."

3. "මහණෙනි, අර්හත්වූ ක්ෂය කරණ ලද කාමාදී ආශ්‍රව ඇත්තාවූ බඹසර වැස නිමකළාවූ කොට නිමවන ලද සිව්මග කටයුතු ඇත්තාවූ බහා තබන ලද ස්කන්ධාදී බර ඇත්තාවූ

පිළිවෙලින් පැමිණියාවූ, අර්හත්වය ඇති ක්ෂය කරණ ලද භව බන්ධන ඇත්තාවූ මනාකොට දැන කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනාවූ යම් ඒ මහණෙක් වේද,

“යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම මා වැනි ක්ෂීණාශ්‍රවකෙනෙක් වන්නේද? හෙතෙම තුදුස්වක් දිනයෙහිද, පසළොස්වක් දිනයෙහිද පක්ෂයෙහි අටවක් දිනයෙහිද, ප්‍රාතිභායා පක්ෂයෙහිද ගුණාංගයකින් යුක්තවූ උපොසථ සීලයෙහි උපවාසය කරන්නේය. ඒ හික්ෂුචම වනාහි කීමට සුදුසු වන්නේය කියායි.

“ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඒ මහණතෙම වනාහි පහවූ රාග ඇත්තේ වේද, පහවූ ද්වේෂ ඇත්තේ වේද පහවූ මෝහ ඇත්තේ වේද? එහෙයිනි,

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 1. ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

“මහණෙනි, බොහෝ පෙර සක්දෙව්වරු විසින් මේ ගාථා තොමෝ වනාහි නපුරු කොට ගායනා කරණ ලද්දීය, යහපත් කොට ගායනා නොකරණ ලද්දීය. අයහපත් කොට ප්‍රකාශ කරණ ලද්දීය, යහපත් කොට ප්‍රකාශ නොකරණ ලද්දීය. ඊට හේතු කවරේද, දෙවේන්ද්‍රවූ ශක්‍රතෙම වනාහි උත්පත්තියෙන්ද, ජරා මරණ දෙකින්ද, ශෝකවලින්ද, වැළපීම්වලින්ද, කායික දුක් වලින්ද වෛතසික දුක් වලින්ද, දැඩි ආයාස වලින්ද නොමිදුනේය. සියලු සංසාර දුකින් නොමිදුනේයයි කියමි.

“මහණෙනි, අර්හත්වූ ක්ෂය කරණ ලද කාමාදී ආශ්‍රව ඇත්තාවූ බඹසර වැස නිමකළාවූ කොට නිමවන ලද සිව්මග කටයුතු ඇත්තාවූ බහා තබන ලද ස්කන්ධාදී බර ඇත්තාවූ පිළිවෙලින් පැමිණියාවූ, අර්හත්වය ඇති ක්ෂය කරණ ලද භව බන්ධන ඇත්තාවූ මනාකොට දැන කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනාවූ යම් ඒ මහණෙක් වේද, ඒ හික්ෂුචම වනාහි මෙසේ කීමට සුදුසු වන්නේය. කෙසේද?

‘යම් මනුෂ්‍යයෙක් තෙම මා වැනි ක්ෂීණාශ්‍රව කෙනෙක් වන්නේද හෙතෙම තුදුස්වක් දිනයෙහිද, පසළොස්වක් දිනයෙහිද, පක්ෂයෙහි අටවක් දිනයෙහිද, ප්‍රාතිභායා පක්ෂයෙහිද

ගුණාංගයකින් යුක්තවූ උපොසථ සීලයෙහි උපවාසය කරන්නේය.' කියයි.

"මහණෙනි, ඒ මහණතෙම ජාති, ජරා, මරණ, ශෝක පරිදෙව, දුක් දොම්නස්, උපායාසවලින් මිදුනේය. සියලු සසර දුකින් මිදුනේයයි කියමිනි" වදාළේය."

39. සුබ්බමාල සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මම සිව්මැලි වෙමි. අතිශයින් සිව්මැලි වෙමි. මහණෙනි, මට වනාහි ඒ මාගේ පියාගේ නිවේසනයෙහි පොකුණු කරවන ලද්දාහු වෙත්. මගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසම එක පොකුණෙකිනි නිලුපුල් පිපෙයි. එක් පොකුණෙකිනි හෙල පියුම් පිපෙයි. එක් පොකුණෙකිනි රත් පියුම් පිපෙයි. මහණෙනි, මම කසිරට නූපන්නාවූ සඳුනක් නොම දරමි. මහණෙනි, මේ මගේ හිස්වෙලුම කසී සලුවක් වෙයි. සැට්ටය කසී සලුවක් වෙයි. අඳනය කසී සලුවක් වෙයි. උතුරුසඵව කසී සලුවක් වෙයි. මහණෙනි, රැ දාවල් දෙකිනිම මට ශීතලයක් හෝ උෂ්ණයක් හෝ රජස් හෝ තෘණ හෝ පිණි හෝ ස්පර්ශ නොකෙරේවායි ස්වෙත ඡත්‍රයක් දරනු ලබයි. මහණෙනි, ඒ මට ප්‍රාසාද තුනක් වූහ. එක් ප්‍රාසාදයක් ශීත සෘතුවට සුදුසු වෙයි. එක් ප්‍රාසාදයක් ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවට වෙයි. එක් ප්‍රාසාදයක් වර්ෂා සෘතුවට සුදුසු වෙයි. මහණෙනි, ඒ මම වනාහි වර්ෂා සෘතුවට සුදුසු ප්‍රාසාදයෙහි වැසි සාර මසෙහි පුරුෂයන් රහිතවූ කුය්‍යියන් ගෙන් විනොදය ලබමින් ප්‍රාසාදයෙන් පහළට නොබසිමි. මහණෙනි, සෙස්සන්ගේ ගෘහයන්හි දැසි කම්කරු පුරුෂයන්ට ඇඹුල් හොඳි සමග නිවුඩු සාලේ බත් යම්සේ දෙනු ලැබේද, මහණෙනි, එසේ මාගේ පියාගේ ගෘහයෙහි දැසි කම්කරු පුරුෂයන්ට මස් ව්‍යංජන සහිත ඇල් සාලේ බත් දෙනු ලැබේ. මහණෙනි, මෙවැනි සමාද්ධියකින්ද මෙවැනි සිව්මැලි බවකින්ද යුක් මට මෙසේ අදහස් විය.

2 "ඇසු පිරු තැන් නැත්තාවූ පෘථග්ජනතෙම වනාහි තමා ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තේම ජරාව නොඉක්මවූයේම ජරාවට ගිය අනිකෙකු දැක තමා ඉක්මවා හැකිලෙයි. අප්‍රිය කරයි. පිළිකුල් කරයි. 'මම වනාහි ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තේ වෙමි. ජරාව

නොනික්මවූයේ වෙමි. ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තාවූ ජරාව නොනික්මවූ මම ජරාවට ගියාවූ අනිකෙකු දැක තමා ප්‍රමාණය ඉක්මවා හැකිලෙන්නෙමි නමි, අප්‍රිය කරන්නෙමි නමි, පිළිකුල් කරන්නෙමි නමි එය මට සුදුසු නොවේය' කියායි. මහණෙනි, මෙසේ සිතන්නාවූ ඒ මට යම් තරුණ මදයක් වූයේද එය නැතිවිය.

3. (2 ඡේදයේ 'ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තේ' යන්නට 'ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තේ' කියාද, 'තරුණ මදය' යන්නට 'නිරෝග මදය' කියාද යොදා තුන්වෙනි ඡේදය සකස් කරගත යුතුයි)

4. (2 ඡේදයේ 'ජරාව ස්වභාවකොට ඇත්තේ' යන්නට 'මරණය ස්වභාවකොට ඇත්තේ' කියාද, 'තරුණ මදය' යන්නට 'ජීවිත මදයක් වේද' යන්න යොදා 4 ඡේදය සකස් කරගත යුතුයි.

40. යොබ්බන මද සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ මදයෝ (උතුම් බැව්) තුන්දෙනෙක් වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, තරුණ මදය, නිරෝග මදය, බොහෝකල් ජීවත්වීම් මදය යන තුන්දෙනයි. මහණෙනි, තරුණ මදයෙන් මත්වූ නූගත් පෘථග්ජනයා කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. හෙතෙම කයින් දුසිරිත හැසිර වචනයෙන් දුසිරිත හැසිර සිතින් දුසිරිත හැසිර ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපනැති නපුරු ගති ඇති, නපුරුව වැටෙන නරකයෙහි උපදී.

"මහණෙනි, නිරෝග මදයෙන් යුත්වූ බොහෝකල් ජීවත්වීම් නැමැති මදයෙන් මත්වූ නූගත් පෘථග්ජන තෙම කයින් වචනින් මනසින් දුසිරිත්හි හැසිරෙයි. කයින් වචනින් මනසින් දුසිරිත්හි හැසිර ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපනැති නපුරු ගති ඇති නපුරුව වැටෙන නරකයෙහි උපදී. මහණෙනි, තරුණ මදයෙන් මත්වූ මහණතෙම සිල් ප්‍රතික්ෂේපකොට ගිහි බවට පෙරලෙයි. මහණෙනි, නිරෝග මදයෙන් මත්වූ මහණතෙම සිල් ප්‍රතික්ෂේපකොට ගිහි බවට පෙරලෙයි. බොහෝකල්

ජීවත්වන මදයෙන් යුක්තවූ මහණ තෙම සිල් ප්‍රතික්ෂේපකොට ගිහි බවට පෙරලේයයි වදාළසේක.

1. "ව්‍යාධිය ස්වභාවකොට ඇත්තාවූද ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තාවූද, මරණය ස්වභාවකොට ඇත්තාවූ පෘථග්ජනයෝ තුමු ඒ ස්වභාවධර්මයෝ ඒවූ පරිද්දෙන් ඇත්තාවූ පෘථග්ජනයෝ අන්‍යයන් පිළිකුල් කරත්.

2. "ඉදින් මම ඒ ස්වභාව ඇත්තාවූ සත්වයන් කෙරෙහි පිළිකුල් කරන්නෙමි නම් එබඳු ස්වභාව ඇත්තාවූ මට එය සුදුසු නොවන්නේමය,

3-4. "ඒ මම එසේ වාසය කරන්නෙමි උපධි රහිත නිර්වාණ ධර්මය අවබෝධ කොට නිරෝගි භාවයෙහිද, යොවන භාවයෙහිද, ජීවිතයෙහිද යම් මදයෝ වෙත්ද, ඒ සියලු මදයන් නෛෂ්ක්‍රමයයි කියන ලද නිර්වාණයෙහි ක්ෂේමභාවය දැක අභිභවනය කෙළෙමි. නිර්වාණය දක්නාවූ ඒ මට උත්සාහය වූයේය.

5. මම දැන් කාමයන් සේවනය කිරීමට සුදුසු නොවෙමි. මාර්ග බ්‍රහ්මචයී පිහිටකොට ඇත්තේ ප්‍රවෘජ්ජාව හා සර්වඥතාඥානය උදෙසා නොපසුබස්නා වීයී ඇත්තෙක් වන්නෙමි."

41. ආධිපතෙය්‍ය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ අධිපති භාවයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්, මහණෙනි, තමා අධිපතිකොට ඇති බවද ලෝකයා අධිපති කොට ඇති බවද ධර්මය අධිපතිකොට ඇති බවද වෙත්. මහණෙනි, තමා අධිපති කොට ඇති බව කවරේද?

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ආරණ්‍යයකට ගියේ හෝ වෘක්ෂ මූලයකට ගියේ හෝ ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි. මම වනාහි සිවිරු හේතු කොට ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවීමි. ආහාරය හේතුකොටගෙන ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිනුවූයෙමි, සෙනසුන් හේතුකොටගෙන ගිහිගෙන් නික්ම

ශාසනයෙහි පැවිදි නුවුයෙමි. භවසම්පත් හේතුකොටගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවීම්. යලිදු වනාහි ඉපදීමෙන්ද ජරාවෙන් හා මරණයෙන්ද ශෝකයන්ගෙන්ද වැළපීම්වලින්ද කායික දුක්වලින්ද, වෛතසික දුක්වලින්ද, දැඩි ආයාසවලින්ද වැළඳගත්තේ වෙමි. දුකට බැසගන්නා ලද්දේ වෙමි. දුකින් පීඩිතවූයේ වෙමි. මේ සියලු දුක්ඛයන්ගේ කෙළවර කිරීමක් පෙනේනම් යහපතැයි පැවිදි වූයෙමි.

3. "මම වනාහි යම්බඳුවූ කාමයන් හැර ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවූයෙමි නම් එබඳුවූ හෝ ඊටත් වඩා අතිශයින් ලාමකවූ හෝ කාමයන් සොයන්නෙමි නම් මට එය සුදුසු නොවන්නේයයි සිතයි.

4. "හෙතෙම මෙසේද සිතයි. 'මා විසින් නොහැකිලෙන වීයඛීය පටන්ගන්නා ලදී. සිතිය නොමුළාවිය, කය සංසිදුනේය. සැහැල්ලුවිය, සිත සමාධියට පැමිණියේය. එකඟවිය' කියායි. මෙසේ හෙතෙම තමන් අධිපතිකොට අකුශලය දුරු කෙරෙයි, කුසලය වඩයි, වරද දුරුකරයි, නිවරද වඩයි. පිරිසුදු ආත්මය පරිහරණය කරයි, මහණෙනි, මේ තමා අධිපති කොට ඇතිබවයයි කියනු ලැබේ

5. "මහණෙනි, ලොකය අධිපතිකොට ඇති බව නම් කවරේද? මහණෙනි, මේශාසනයෙහි මහණතෙම ආරණ්‍යයකට ගියේ හෝ වෘක්ෂ මූලයකට ගියේ හෝ ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි. 'මම වනාහි සිවිරු හේතු කොටගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවීම්. ආහාරය හේතුකොට ගෙන ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිනුවූයෙමි. සෙනසුන් හේතුකොටගෙන ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවූයෙමි. භව සම්පත් හේතුකොට ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිනොවීම්. යලිදු වනාහි ඉපදීමෙන්ද ජරාවෙන් හා මරණයෙන්ද ශෝකයන්ගෙන්ද වැළපීම් වලින්ද කායික දුක් වලින්ද වෛතසික දුක් වලින්ද, දැඩි ආයාස වලින්ද වැළඳගත්තේ වෙමි. දුකට බැසගන්නාලද්දේ වෙමි දුකින් පීඩිතවූයේ වෙමි. මේ සියලු දුක්ඛයන්ගේ කෙළවර කිරීමක් පෙනේනම් යහපතැයි මම පැවිදිවූයෙමි.'

6. "මෙසේ පැවිදිවූ මම වනාහි කාම විතර්ක හෝ සිතන්නෙමි නම් ව්‍යාපාද විතර්ක හෝ සිතන්නෙමි නම් විහිංසා විතර්ක හෝ සිතන්නෙමි නම් මේ ලෝක සන්නිවාසය මහත්ය. මහත්වූ ලෝක සන්නිවාසයෙහි සෘද්ධි ඇත්තාවූ, දිවැස් ඇත්තාවූ, පරසිත් දන්නාවූ මහණ බමුණෝ ඇත්තාහුය.

7. "ඔව්හු දුරදීන් දකිත්. ළඟ සිටියාහුද අන්‍යයන් විසින් දකිනු නොලැබෙත්. සිතින්ද සිත දැනගනිත්. ඔව්හු මෙසේ දැනගන්නාහුය. 'පින්වත්නි, බලවි. මේ කුලපුත්‍රයා ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිව ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගෙන් ගැවසීගෙන වාසය කෙරෙයි' කියායි.

8. දිවැස් ඇත්තාවූ පරසිත් දන්නාවූ දෙවියෝ ඇත්තාහ.
(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 7. ඡේදය යොදාගත යුතුයි)

හෙතෙම මෙසේද සිතයි. 'මා විසින් නොහැකිලෙන වීයඝී පටන්ගන්නා ලදී. සිහිය නොමුළාවිය, කය සංසිඳුනේය, සැහැල්ලුවිය, සිත සමාධියට පැමිණියේය, එකඟවිය' කියායි. මෙසේ හෙතෙම ලොකයාම අධිපතිකොට අකුශලය දුරු කෙරෙයි, කුශලය වඩයි, වරද දුරුකරයි, නිවරද වඩයි, පිරිසුදු ආත්මය පරිහරණය කරයි, මහණෙනි, මේ ලොකයා අධිපති කොට ඇති බවයයි කියනු ලැබේ.

9. "මහණෙනි, ධර්මය අධිපතිකොට ඇති බව නම් කවරේද? (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5. ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මයතෙම මනාකොට ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේය. එකෙණෙහි ලැබියයුතු එල ඇත්තේය. දියයුතු විපාක ඇත්තේය. එව බලවයි කීමට සුදුසුය, තමන් වෙත එළවාගතයුතු ගුණ ඇත්තේය නුවණැත්තන් විසින් තම තමන් කෙරෙහිලා දතයුතුයයි කියායි. ඒ ධර්මය දැන දැක වාසය කරන්නාවූ සබ්බත්ථවාරීහු වෙසෙත්. මමද මෙසේ මනා කොට ප්‍රකාශ කරණ ලද ධර්ම විනය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදිව කුසීතව ප්‍රමාදව වාසය කරන්නෙමි නම් එය මට සුදුසු නොවන්නේය කියායි.

10. "හෙතෙම මෙසේද සිතයි, මා විසින් නොහැකිලෙන වීයඝී පටන්ගන්නා ලදී. සිහිය නොමුළාවිය, කය සංසිඳුනේය,

සැහැල්ලුවිය, සිත සමාධියට පැමිණියේය, එකඟවිය' කියායි. මෙසේ හෙතෙම තමන් අධිපතිකොට අකුශලය දුරුකෙරෙයි, කුශලය වඩයි, වරද දුරු කරයි, නිවරද වඩයි, පිරිසුදු ආත්මය පරිහරණය කරයි. මහණෙනි, මේ ධර්මය අධිපතිකොට ඇත්තේ වේ. මහණෙනි, මේ අධිපතිභාවයෝ තුන නම් වෙත්.”

1. “ලෝකයෙහි පවිකම් කරන්නාහට රහසක් නම් නැත්තේය. පුරුෂය, තාගේ සත්‍යය හෝ ඉදින් බොරුව හෝ තෙමේ දනී.

2. පින්වත ඒකාන්තයෙන් යහපත සාක්ෂිවේ. තමා ඉක්මවා සිතන්නෙහිද? යමෙක් තෙම තමා කෙරෙහි ඇත්තාවූ පාපය තමා කෙරෙහි සඟවන්නෙහිද?

3-4. (සත්ව) ලෝකයෙහි විසම සේ හැසිරෙන්නාවූ අඥානයා දෙවියෝද, තථාගතයෝද දකිත්. එහෙයින් තවුස්තෙම තමා අධිපතිකොට ගෙනද, ලෝකයා අධිපති කොට ගෙනද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවද, ධ්‍යාන කරණ සුලුවද, ධර්මය අධිපතිකොට ගෙනද ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි හැසිරෙණ සුලුවද, ස්ථිර වීයඝීය ඇතිවද, සිහි ඇතිවද හැසිරෙන්නේය. වීයඝීය ඇත්තාවූ යමෙක් තෙම මාරයා පරාජය කොට මාරයා අභිභවනය කොට ජාතිය ක්ෂය කිරීමයයි කියන ලද අර්හත්වය ස්පර්ශ කෙළේද, එබඳුවූ තුන්ලොව දන්නාවූ යහපත් ප්‍රඥා ඇත්තාවූ සියලු ත්‍රෛභූමක ධර්මයන්හි තෘෂ්ණා සංඛ්‍යාත තම්මය රහිතවූ (තෘෂ්ණා නැත්තාවූ) ඒ ක්ෂීණාශ්‍රව මුනිතෙම නොපිරිහෙන්නේයයි” වදාළේය.

(4 වෙනි දේවදූත වර්ගය සමාජනය)

5. චූල වර්ගය

42. තිණ්ණං සම්මුඛිභාව සූත්‍රය:- “මහණෙනි කරුණු තුනක් සම්මුඛවීමෙන් ශ්‍රද්ධාවත් කුලපුත්‍රතෙම බොහෝ පින් රැස් කරයි. කචර තුනක්ද යත්, මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාව සම්මුඛවීමෙන් ශ්‍රද්ධාවත්

කුලපුත්‍ර තෙම බොහෝ පින් රැස් කරයි. මහණෙනි, දියයුතු දානවස්තුවක් සම්මුඛ වීමෙන් ශ්‍රද්ධාවත් කුලපුත්‍රතෙම බොහෝ පින් රැස්කරයි. මහණෙනි දියයුතු පුද්ගලයන් සම්මුඛවීමෙන් ශ්‍රද්ධාවත් කුලපුත්‍රතෙම බොහෝ පින් රැස්කරයි”

43. සංලක්ඛණ සූත්‍රය:- “මහණෙනි, කරුණු තුනකින් සැදැහැවත් පැහැදුන පුද්ගලයා දතයුතුයි. කවර තුනකින්ද යත්. සිල්වතුන් දකිනු කැමති වේද, සද්ධර්මය අසනු කැමති වේද පහවූ මසුරු මළ ඇති සිතින් යුක්තවූයේ දීමට මුදනලද අත් ඇත්තේ දන්දීමෙන් පිරිසිදු කරණ ලද අත් ඇත්තේ දානයෙහි ඇලුනේ බෙදාදීමෙහි ඇලුනේ ගිහිගෙයි වාසයකරයිද, මහණෙනි, මේ කරුණු තුනින් සැදැහැවත් පැහැදුන පුද්ගලයා දතයුතුයි.

“සිල්වතුන් දකිනු කැමතිවේද, සද්ධර්මය අසනු කැමතිවේද, මසුරු මළ පහකොට සිටියාවූ හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් සැදැහැවත්යයි කියනු ලැබේ.”

44. අලංකාරිමදෙශනා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ කරුණු තුනක් දක්නහු විසින් අනුන්ට ධර්මදෙශනා කරන්ට යුතුමය. කවර තුනක්ද යත්.

2. “යමෙක්තෙම ධර්මය දෙශනා කරයිද, හෙතෙම අර්ථය දන්නේවේද ධර්මය දන්නේවේද, යමෙක්තෙම ධර්මය අසාද හෙතෙම අර්ථය දන්නේ වේද ධර්මය දන්නේවේද, යමෙකුන් දහම් දෙසාද යමෙකුන් දහම් අසාද දෙදෙනම අර්ථය දන්නේවේද ධර්මය දන්නේවේද, මහණෙනි, මේ කරුණු තුන දක්නහු විසින් අනුන්ට දහම් දෙසීමට සුදුසුමය”

45. කථා පවත්තිට්ඨාන සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, කරුණු තුනකින් කථාතොමෝ නිවන්කරා පමුණුවන්නී වේ, කවර තුනකින්ද යත්,

2. (මේ ඡේදය 44 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

46. පණ්ඩිත පඤ්ඤත්ත සූත්‍රය:- 1. පණ්ඩිතයන් විසින් ප්‍රශංසා කරණලද්දාවූ සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රශංසා කරණලද්දාවූ මේ ධර්ම තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්,

2. “මහණෙනි, දානය පණ්ඩිතයන් විසින් සත්පුරුෂයන්, විසින් ප්‍රශංසාකරන ලද්දේය. මහණෙනි, ප්‍රවුඡ්ඡාව පණ්ඩිතයන් විසින් සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රශංසාකරන ලද්දේය. මහණෙනි, මවුපිය උපස්ථානය පණ්ඩිතයන් විසින් සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රශංසාකරණ ලද්දේය. මහණෙනි, මේ කරුණු තුන පණ්ඩිතයන් විසින් සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රශංසාකරණ ලද්දේය.”

3. “දානයද අභිංසාවද ශීලසංවරයද, ඉන්ද්‍රිය දමනයද මවුපියන්ට උපස්ථාන කිරීමද සත්පුරුෂයන් විසින් ප්‍රශංසාකරණ ලද්දාහුය. ශාන්තවූ උතුම් හැසිරීම් ඇත්තාවූ සත්පුරුෂයන් හෝ මේ ධර්මයන් පණ්ඩිත තෙම සෙවනය කරන්නේය. ආයථී වූ දැකීමෙන් යුක්තවූ හෙතෙම දෙවිලොව හජනය කරන්නේය.”

47. ශීලවන්ත සෙවන සූත්‍රය:- “මහණෙනි, සිල්වත්වූ පෘථග්ජනයෝ යම් ගමක් හෝ නියම්ගමක් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කරන්නාහු වෙත්ද? එහි මනුෂ්‍යයෝ කරුණු තුනකින් බොහෝ පින් රැස්කරත්. කවර තුනකින්ද යත්. කයින් වචනයෙන් සිතීන් යන තුනෙනි. මහණෙනි, සිල්වත් පෘථග්ජනයෝ යම් ගමක් හෝ නියම් ගමක් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කරන්නාහු වෙත්ද? එහි මනුෂ්‍යයෝ මේ කරුණු තුනකින් බොහෝ පින් රැස්කරත්”

48. සංඛත ලක්ෂණ සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ප්‍රත්‍යයෙන් සකස්කළ ධර්මයාගේ ප්‍රත්‍යයෙන් සකස්කළ ලක්ෂණයෝ තුන් දෙනෙක් වෙත්, කවර තුන්දෙනෙක්ද යත්. ඉපදීම පෙණේද, විනාශය පෙණේද පවත්නාහුගේ අන් ආකාරයක් පෙණේද, මහණෙනි, මේ තුන සංඛතයාගේ ලක්ෂණ තුන වෙත්.

2. “මහණෙනි, ප්‍රත්‍යයෙන් සකස්නොකළ අසංඛතයාගේ නොහොත් නිර්වාණයාගේ මේ ලක්ෂණ තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්. ඉපදීම නොපෙණේද, විනාශය නොපෙණේද, පවත්නාහුගේ අන් ආකාරයක් නොපෙණේද, මහණෙනි, මේ තුන අසංඛත සංඛ්‍යාත නිර්වාණයාගේ ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නොකළ ලක්ෂණයෝයි.”

49. පබ්බතරාජ සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, හිමාල පර්වතය නිසා මහා වෘක්ෂයෝ වැඩිමි තුනකින් වැඩෙත්. අතු කොළවලින් වැඩෙත්. සිවියෙන් හා පොත්තෙන් වැඩෙත්. ඵලයෙන් හා හරයෙන් වැඩෙත්. මහණෙනි, හිමාල පර්වතයා නිසා මහා වෘක්ෂයෝ මේ වැඩිමි තුනින් වැඩෙත්.

2. "මහණෙනි, ඵපරිද්දෙන්ම සැදැහැවත්වූ කුල ප්‍රධානියෙකු නිසා ඔහුගේ අභ්‍යන්තර ජනතෙමේ වැඩිමි තුනකින් වැඩෙයි. ශ්‍රද්ධාවෙන් වැඩෙයි. ශීලයෙන් වැඩෙයි. ප්‍රඥාවෙන් වැඩෙයි. මහණෙනි, සැදැහැවත් කුලපුත්‍රයෙකු නිසා ඔහුගේ අතවැසි පිරිස ශ්‍රද්ධාවෙන් වැඩෙයි. ශීලයෙන් වැඩෙයි. ප්‍රඥාවෙන් වැඩෙයි.

1. "ගමන් ඇත්වූ මහා වනයෙහි ගෛලමය පර්වතයක් වේද, ඵය ආශ්‍රයකොට ඒ මහා වෘක්ෂයෝ යම්සේ වැඩෙත්ද,

2. "ඵපරිද්දෙන්ම මේ ලොකයෙහි ශීලයෙන් යුක්තවූ ශ්‍රද්ධාවක්වූ කුලපත්‍රයා ආශ්‍රයකොට අඹුදරුවෝද බන්ධුවරයෝද හිතවත්තයෝද ඤාති සමූහයාද යමෙක් තුමු ඔහු අනුව ජීවත් වන්නාහුද ඔව්හු වැඩෙත්.

3. "යම්කෙනෙක් නුවණැත්තෝ වෙත්ද ඔව්හු සිල්වත්වූ ඔහුගේ ශීලයද ත්‍යාගයද සුවර්තයන්ද බලමින් ඒ අනුව පිළිපදිත්.

4. "මේ ලොකයෙහි සුගතිගාමී මාර්ගයෙහි පිළිපැද කම්සැප කැමති වෙමින් සතුටුවන්නෝ දෙලොව සතුටු වෙත්."

50. ආතප්පකරණීය සූත්‍රය:- "මහණෙනි, කරුණු තුනකින් වීයඝීය කටයුතුවේ. කවර තුනකින්ද යත්, නූපන්නාවූ ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ නොඉපදීම පිණිස වීයඝීය කටයුතුවේ. නූපන්නාවූ කුශල ධර්මයන්ගේ ඉපදවීම පිණිස වීයඝීය කටයුතුවේ. උපන්නාවූ ශාරීරිකවූ දුක්වූ තියුණුවූ කෘරවූ කටුකවූ අමිහිරිවූ අමනාපවූ ප්‍රාණය නැති කරන්නාවූ වේදනාවන් ඉවසීම පිණිස වීයඝීය කටයුතුවේ. මහණෙනි, මහණතෙම යම්කලක පටන් නූපන්නාවූ ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ නොඉපදවීම පිණිස

වීයථීය කෙරේද, නුපන්නාවූ කුශල ධර්මයන්ගේ ඉපදවීම පිණිස වීයථීය කෙරේද, උපන්නාවූ ශාරීරිකවූ දුක්වූ තියුණුවූ කෘෂ්ණවූ කටුකවූ අමිහිරිවූ අමනාපවූ ප්‍රාණය නැති කරන්නාවූ වෙදනාවන් ඉවසීම පිණිස වීයථීය කෙරේද, මහණෙනි, මේ මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීම පිණිස කෙලෙස් තවන වීයථීයෙන් යුක්තවූ නුවණ ඇත්තාවූ සිහියෙන් යුක්තවූ හික්ෂුවයයි කියනු ලැබේ”

51. මහාවොර සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, අංග තුනකින් යුක්තවූ මහා සොරතෙම ගෙවල් බිඳීමද කරයි. උමංකැපීමද කරයි. එක ගෙයක් වටකර කරණලද පැහැරගැන්මද කරයි. මංපැහැරීමද කරයි. කවර තුනකින්ද යත්. මහණෙනි, මේ ලෙවිහි මහා සොරතෙම විෂම ස්ථානයන් ඇසුරුකොට වසන්නේ හෝ වෙයි. වනලැහැබක් ඇසුරුකොට වසන්නේ හෝ වෙයි. බලවතුන් ඇසුරුකොට වසන්නේ හෝ වෙයි.

2. “මහණෙනි, මහා සොරතෙම කෙසේනම් විෂමවූ තැන් ඇසුරුකොට වාසය කරන්නේද, මහණෙනි, මෙහි මහා සොරතෙම නදී දුර්ගම ස්ථාන හෝ ඇසුරුකොට වාසයකරයි. විෂමවූ පර්වතයන් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කරයි. මහණෙනි, මහා සොරතෙම මෙසේ විෂම ස්ථාන ඇසුරුකොට වාසය කරන්නේ වෙයි.

3. “මහණෙනි, කෙසේනම් මහාසොරතෙම වනලැහැබක් ඇසුරුකොට වාසයකරන්නේද, මහණෙනි, මේ මහා සොර තෙම තෘණයන්ගෙන් ගැවසීගත් තැනක් හෝ ඇසුරුකරන්නේ වේ සනවූ වනලැහැබක් හෝ ඇසුරුකරන්නේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහ සොරතෙම වනලැහැබක් ඇසුරුකොට වසන්නේ වේ.

4. “මහණෙනි, මහසොරතෙම කෙසේ බලවතුන් ඇසුරු කොට වාසයකරන්නේද? මහණෙනි, මෙහි මහා සොරතෙම රජ හෝ රජමහ ඇමතියන් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කරයි. ඕහට මෙසේ අදහස් වෙයි. ‘ඉදින් මට කිසිවෙක් කිසිවක් කියාද මගේ මේ රජවරු හෝ රජමහ ඇමතියන් හෝ ඒ ඒ කරුණු දක්වා හිතවත්ව කථාකරන්නාහුය’ කියායි ඉදින් ඔහුට කිසිවෙක්

කිසිවක් කියානම් ඔහුගේ ඒ රජදරුවෝ හෝ රජමහ ඇමතියෝ හෝ කරුණු දක්වා හිතවත්ව කථාකරත්. මහණෙනි, මෙසේ මහා සොරතෙමේ බලවතුන් ඇසුරුකොට වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ අංග තුනින් යුත් මහා සොර තෙමේ ගෙවල් බිඳීමද කරයි. උමං කැපීමද කරයි. එක ගෙයක් වටකර කරණ පැහැරගැන්මද කරයි. මංපැහැරීමද කරයි.

5. "මහණෙනි, එසේම කරුණු තුනකින් යුත් පවිටු හික්ෂුව නසනලද විනාශ කරණ ලද තම ආත්මය පරිහරණය කරයි. අපවාද කළ යුත්තෙක්ද වෙයි නුවණැතියන් විසින් කිය යුත්තෙක්ද වෙයි. බොහෝ අකුශල්ද රැස්කරයි. කවර තුනකින්ද යත්

6. "මහණෙනි, මේ 'ශාසනයෙහි පවිටුහික්ෂුව විෂමස්ථාන ඇසුරු කළේ වේද, වනලැහැබි ඇසුරු කළේද, බලවතුන් ඇසුරු කළේවේද වේ.

7. "මහණෙනි, කෙසේනම් පවිටු හික්ෂුව විෂමස්ථාන ඇසුරු කළේ වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි පවිටු මහණ තෙම විෂමවූ කායකර්මයෙන් යුක්ත වේද, විෂමවූ වාක් කර්මයෙන් යුක්තවේද, විෂමවූ මනෝකර්මයෙන් යුක්තවේද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පාප හික්ෂුව විෂමස්ථාන ඇසුරු කරන්නේ වේ.

8. "මහණෙනි, කෙසේ නම් පාප හික්ෂුව වනලැහැබි ඇසුරුකොට වාසය කරන්නේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි පවිටු මහණතෙම මිථ්‍යාදෘෂ්ටික වේද, දස වස්තුක මිථ්‍යා දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූයේ වේද, මහණෙනි, මෙසේ මහණතෙම වනලැහැබි ඇසුරුකොට වාසයකළේ වේ.

9. "මහණෙනි, කෙසේනම් පවිටු මහණතෙමේ බලවතුන් ඇසුරුකොට වාසය කරන්නේ වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි පවිටු මහණතෙම රජුන් හෝ රජමහ ඇමතියන් හෝ ඇසුරුකොට වසන්නේ වෙයි. ඔහුට මෙසේ අදහස්වෙයි. 'ඉදින් මට කිසිවෙක් කිසිවක් කියන්නේද මට මාගේ රජුන් හෝ රජමහ ඇමතියන් හෝ කරුණු දක්වා හිතවත්ව කථා කරන්නාහුය' කියායි ඉදින් ඔහුට කිසිවෙක් කිසිවක් කියයි නම් රජවරු හෝ

රජමහ ඇමතියන් හෝ කරුණු දක්වා හිතවත් කථා කරත්. මහණෙනි මෙසේ පාප හික්ෂුව බලවතුන් ඇසුරුකළේ වේ.

10. "මහණෙනි, මේ කරුණු තුනින් යුක්තවූ පාප හික්ෂුව නසන ලද විනාශ කරණ ලද ආත්මය පරිහරණය කරයි. නුවණැත්තන් විසින් වරද පෙත්වා කියයුත්තේද අවවාද කට යුත්තේද වේ. බොහෝ අකුශල්ද රැස්කරයි.

(පස්වැනි වූල වර්ගය නිමි.)
(පළමුවැනි පනස සම්පූර්ණයි.)

දුතිය පණ්ණාසකය.
6. බ්‍රාහ්මණ වර්ගය.

1. ජරූපනීය සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ජරාවට ගියාවූ වයසින් වැඩිවූ මහඵලූ වයස් ඉක්මගියාවූ වයසට පැමිණියාවූ උත්පත්තියෙන් එකසිය විසි වයස් ඇත්තාවූ බමුණෝ දෙදෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමග සතුවූවාහුය. සතුවූය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක හුන්නාහුය.

2. එකත්පසෙක හුන් ඒ බමුණෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අපි ජරාවට ගියාවූ වයසින් වැඩිවූ මහඵලූ වයස් ඉක්ම ගියාවූ වයසට පැමිණියාවූ උත්පත්තියෙන් එකසිය විසි වයස් ඇත්තාවූ බමුණෝ වෙමු. ඒ අපි නොකරණ ලද යහපත් ක්‍රියා ඇත්තෝ වෙමු. නොකරණ ලද කුසල් ඇත්තෝ වෙමු. නොකරණ ලද භය ආරක්ෂා ඇත්තෝ වෙමු. යමක් බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි අපට හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේද එවැනි අවවාදයකින් හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අපට අවවාද කරණසේක්වා. හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අපට අනුශාසනා කරණසේක් වායි" සැලකෙළේය.

3. "බ්‍රාහ්මණයෙනි, ඒකාන්තයෙන් තෙපි ජරාවට ගියාවූ වයසින් වැඩිවූ මහඵලූ වයස් ඉක්මගියාවූ වයසට පැමිණියාවූ

උත්පත්තියෙන් එකසිය විසිවයස් ඇත්තෝවුවහුය. ඒ තෙපිද නොකරණ ලද යහපත් ක්‍රියා ඇත්තෝ වන්නහුය, නොකරණ ලද කුඟල් ඇත්තාහුය, නොකරණ ලද භය ආරක්ෂා ඇත්තෝ වන්නහුය.

4. "බමුණෙනි, මේ ලොකය ජරාවෙන්ද රෝගයෙන්ද මරණයෙන්ද ගෙනයනු ලැබේ. බමුණෙනි, මෙසේ ජරාවෙන්ද ව්‍යාධියෙන්ද මරණයෙන්ද ගෙනයනු ලබන ලොකයෙහි යමෙක් කයින් හික්මෙයිද, වචනයෙන් හික්මෙයිද, සිතින් හික්මෙයිද, එය පරලොව ගියා වූ ඔහුට ආරක්ෂාවද සැඟවෙන ගුභාවද සරණද පිහිටද වෙයි.

5. (1) "ජීවිතය මරණය කරා ගෙන යනු ලැබේ. ආයුෂය ඉතා ස්වල්පය. ජරාව විසින් මරණය කරා ගෙන යන්නහුට ආරක්ෂාවක් නැත. මරණය පිළිබඳව මේ තුන් භය දකිමින් සැප එළවන්නාවූ පින් කරන්නේය.

(2) මේ ලොකයෙහි ජීවත්වෙන පුද්ගලතෙම යම් හෙයකින් පින් කරයිද ඔහුගේ කයින් වචනයෙන් සහ සිතින් යම් හික්මීමක් වෙයිද, එය පරලොව ගියා වූ ඔහුට සැප පිණිස වෙයි.

2. අදිත්තාගාර සූත්‍රය:- (මේ සූත්‍රයේ 1, 2, 3 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 2, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

4. "බ්‍රාහ්මණයෙනි, මේ ලොකය ජරාවෙන්ද ව්‍යාධියෙන්ද මරණයෙන්ද, ඇවිල ගත්තේය. බමුණෙනි, මෙසේ ඇවිලගත් ලොකයෙහි කයින් වචනයෙන් සිතින් යම් හික්මීමක් වේනම් එය පරලොව ගිය ඔහුට ආරක්ෂාවද සැඟවෙන ගුභාවද සරණද පිහිටද වේයයි' වදාළේය.

(1) "ගෙයක් ගිණිගෙන දන කල්හි යම්කිසි භාණ්ඩයක් බැහැර කෙළේද එය ඔහුට ප්‍රයෝජනය පිණිස වෙයි. යමක් එහි දැවේද එය ප්‍රයෝජනය පිණිස නොවේ.

(2) "මෙසේ ලොකය ජරාවෙන්ද, මරණයෙන්ද, දල්වන ලද්දේය. (එහෙයින්) දාහයෙන් ඒ ඇවිලගත් දෙය බැහැර

කරන්නේමය. දෙන ලද්ද මොනවට බැහැර කරන ලද්දේවේ.

(3) "මේ ලොකයෙහි ජීවත්වන පුද්ගලතෙම යම් හෙයකින් පින් කරයිද ඔහුගේ කයින් වචනයෙන් සහ සිතින් යම් හික්මීමක් වෙයිද පරලොව ගියා වූ ඔහුට සැප පිණිස වෙයි."

3. සන්දිට්ඨික ධම්ම සූත්‍රය:- 1. "ඉක්බිති එක්තරා බ්‍රාහ්මණයෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සිහිකටයුතු වූ කථාව කොට එකත්පසෙක සිටියේය.

එකත්පසෙක සිටි ඒ බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ධර්මය තෙම ප්‍රත්‍යක්ෂව දැකිය හැකි ගුණ ඇත්තේයයි කියනු ලැබේ. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කොපමණකින් ධර්මය තෙම ප්‍රත්‍යක්ෂව දැක්ක යුතු ගුණ ඇත්තේ වේද, කල් නොයවා දෙන ඵල ඇත්තේ වේද, එව බලවයි පෙන්නවිය හැකි ගුණ ඇත්තේද, තමන්ගේ සිත්හි පමුණුවා ගතයුතු ගුණ ඇත්තේ වේද, නුවණැත්තන් විසින් තමන් කෙරෙහි ලා දතයුතු වේදැයි" ඇසීය.

2. "බ්‍රාහ්මණය, රාගයෙන් මඬනාලද්දාවූ රාගයෙන් විනාශ කරනලද සිත් ඇත්තාවූ ඇලුණාවූ පුද්ගලතෙම,

3. "තමන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. තමහට හා අනුන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. මානසික දුකද විඳියි.

4. "රාගය ප්‍රහීණවූ කල්හි තමාහට දුක් පිණිසද නොසිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිසද නොසිතයි. තමන්ට හා අනුන්ට දුක් පිණිසද නොසිතයි,"

5. "මානසික දුකද දොම්නසද නොවිඳී, බ්‍රාහ්මණය, මෙසේද ධර්මය තෙම ප්‍රත්‍යක්ෂව දැකිය හැකි ගුණ ඇත්තේය. කල් නොයවා දෙන ඵල ඇත්තේවේ, එව බලවයි පෙන්නවිය හැකි ගුණ ඇත්තේය. තමන් සිත්හි පමුණුවා ගතයුතු ගුණ ඇත්තේය. නුවණැත්තන් විසින් තමන් කෙරෙහි ලා දතයුතු වෙයි.

6. "ඛමුණ, ද්වෙෂයෙන් මඬනාලද්දාවූ, ද්වෙෂයෙන් විනාශ කරණ ලද්දාවූ, සිත් ඇත්තාවූ පුද්ගලතෙම,

7. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය මෙනි.)

8. "ද්වෙෂය ප්‍රභීණවූ කල්හි තමාහට දුක් පිණිසද, නොසිතයි, අනුන්ට දුක් පිණිසද නොසිතයි. තමන්ට හා අනුන්ටද දුක් පිණිසද නොසිතයි.

9. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡෙදය මෙනි.)

10. "ඛමුණ, මෝහයෙන් මඬනාලද්දාවූ මෝහයෙන් විනාශ කරණ ලද්දාවූ සිත් ඇති පුද්ගල තෙම,

11-12. (මේ ඡෙද මේ සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය මෙනි.)

13. "මෝහය ප්‍රභීණවූ කල්හි තමාහට දුක් පිණිසද නොසිතයි, අනුන්ට දුක් පිණිසද නොසිතයි. තමන්ට හා අනුන්ටද දුක් පිණිසද නොසිතයි. (මේ සූත්‍රයේ 5 ඡෙදය යොදාගත යුතුයි)"

14. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත්ය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත්ය භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් සේ යටිකුරු කරණ ලද්දක් උඩුකුරු කරණ ලද්දේද, වැසුණු දෙයක් විවෘත කරන්නේද, මංමුළාවුවෙකුට මාර්ගය කියන්නේද, ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාවායි කියා තෙල් පහනක් දරන්නේද, එසේම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ආකාරයෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරණ ලදී. ඒ ඇසූ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේද ධර්මයෙහිද සංඝයාගේද සරණ යමි. අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උපාසකයකුකොට මා දන්නාසේක්වා"යි කීයේය.

4. පරිබ්බාජක සන්දිඨික සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති එක්තරා බ්‍රාහ්මණ පරිබ්බාජකයෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එහි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමග සතුටු විය. සිහිකටයුතුවූ කථාව කොට එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට

2-3. (මේ ඡෙද මේ වර්ගයේ 3. සූත්‍රයේ 1 වෙනි ඡෙදයේ 2 කොටස හා 2, 3, ඡෙද මෙන් වෙත්.)

4. "ඛමුණ රාගයෙන් මඬනාලද්දේ රාගයෙන් විනාශ කරණ ලද සිත් ඇත්තේ කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. රාගය ප්‍රතීණවූ කල්හි කයින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. වචනයෙන් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. සිතින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. ඛමුණ, රාගයෙන් මඬනාලද්දේ රාගයෙන් විනාශ කරණ ලද්දේ ආත්මාර්ථයද තත්වුපරිද්දෙන් නොදනී. පරාර්ථයද තත්වුපරිද්දෙන් නොදනී. ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වු පරිද්දෙන් නොදනී. රාගය නැති කල්හි ආත්මාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් දනී. පරාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් දනී. ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වු පරිද්දෙන් දනී.

5. "ඛමුණ, මෙසේ වනාහී ධර්මය ප්‍රත්‍යක්ෂව දැකිය හැකි ගුණ ඇත්තේය. කල් නොයවා දෙන ඵල ඇත්තේවේ. ඵව ඛලවයි පෙත්විය හැකි ගුණ ඇත්තේය. තමන් සිත්හි පමුණුවා ගතයුතු ගුණ ඇත්තේය.

6. "ඛමුණ, ද්වේෂයෙන් මඬනාලද්දේ ද්වේෂයෙන් විනාශ කරණ ලද සිත් ඇත්තේ කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. ද්වේෂය ප්‍රතීණවූ කල්හි කයින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. වචනයෙන් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. සිතින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. ඛමුණ, ද්වේෂයෙන් මඬනාලද්දේ ද්වේෂයෙන් විනාශ කරණ ලද්දේ ආත්මාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් නොදනී. පරාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් නොදනී. ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වු පරිද්දෙන් නොදනී. ද්වේෂය නැති කල්හි ආත්මාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් දනී. පරාර්ථයද තත්වු පරිද්දෙන් දනී. ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වු පරිද්දෙන් දනී.

7. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡෙදය මෙනි)

8. ඛමුණ, මොහයෙන් මඬනාලද්දේ මෝහයෙන් විනාශ කරණ ලද සිත් ඇත්තේ තමන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. තමන්ට හා අනුන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. මානසික දුකද දොම්නසද විඳියි. මොහය නැති කල්හි තමන්ට

දුක් පිණිස නොසිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිස නොසිතයි. තමහට හා අනුන්ටද දුක් පිණිස නොසිතයි. මානසික දුකත් දොම්නසත් නොවිඳියි.

9. “බමුණ, මොහයෙන් මඬනාලද්දේ මොහයෙන් විනාශ කරණලද සිත් ඇත්තේ කයින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. වචනයෙන් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. සිතින් දුසිරිතෙහි හැසිරෙයි. මොහය ප්‍රභිණවූ කල්හි කයින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. වචනයෙන් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. සිතින් දුශ්චරිතයෙහි නොහැසිරෙයි. බමුණ, මොහයෙන් මඬනාලද්දේ මොහයෙන් විනාශ කරණ ලද්දේ ආත්මාර්ථයද තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනී. පරාර්ථයද තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනී, ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වූපරිද්දෙන් නොදනී. මොහය නැති කල්හි ආත්මාර්ථයද තත්වූ පරිද්දෙන් දනී. පරාර්ථයද තත්වූ පරිද්දෙන් දනී. ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකද තත්වූ පරිද්දෙන් දනී.

10. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි)

11. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡේදය මෙනි.)

5. සන්දිට්ඨික නිබ්බාන සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ජානුස්සෝණී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ජානුස්සෝණී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, නිර්වාණය තමන් විසින් දැක්ක යුතුයි, කියනු ලැබේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කොපමණකින් වනාහි නිර්වාණය තමන් විසින් දැක්කයුතු වේද, කල් නොයවා පැමිණිය යුතු වේද, එව බලවයි පෙත්විය හැකි වේද ප්‍රතිපත්තියෙන් පැමිණිය යුතු වේද, පණ්ඩිතයන් විසින් තමන් කෙරෙහි ලා දතයුතු වේදැයි” ඇසූයේය.

2.-13. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 2 සිට 13 ඡේද මෙනි. මේ ඡේදවල ‘ධර්මය’ යන්නට ‘නිර්වාණය’ කියා යොදාගත යුතුය.)

14. "ඛමුණ, මෙසේ වනාහි නිර්වාණය තමන් විසින් දැක්ක යුතුය. ඛමුණ යම් කලක පටන් මේ නිරවශෙෂ වශයෙන් තෘෂ්ණාව ක්ෂය කිරීමයයි කියන ලද නිර්වාණ රසය විඳිද, නිරවශෙෂ වශයෙන් ද්වේෂය ක්ෂයකිරීමයයි කියනලද නිර්වාණ රසය විඳිද, නිරවශෙෂ වශයෙන් මොහය ක්ෂයකිරීමයයි කියනලද නිර්වාණ සැපය විඳිද, බ්‍රාහ්මණය මෙසේ වනාහි නිර්වාණය තමන් විසින් දැකියයුතු වෙයි. කල් නොයවා පැමිණිය යුතු වෙයි. එව ඛලවයි පෙන්විය හැකි වෙයි. ප්‍රතිපත්තියෙන් පැමිණිය යුතු වෙයි. පණ්ඩිතයන් විසින් තමන් කෙරෙහිලා දතයුතු වෙයි.

15. (මේ ඡෙදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡෙදය මෙනි)

6. අධම්මරාග සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිති වනාහි එක්තරා මහාසාර බ්‍රාහ්මණයෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ඒ මහාසාර බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, පෙර කාලයෙහිවූ වයොවෘද්ධවූ මහලූවු ඇඳුරන්ගේ ඇඳුරුවූ කියන්නාවූ ඛමුණන් වෙතින් මා විසින් මෙය අසන ලදී. (කුමක්ද යත්) පෙර කාලයෙහි මේ ලෝකය අවිච්චිය මෙන් මිනිසුන්ගෙන් පිරුණේ වෙයි. ගම් නියම ගම් රාජධානීහු පියස්සෙන් පියස්සට යාහැකි තරම් ගෙවලින් ගහණ වෙත් කියායි.

2. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් හෙයකින් මිනිසුන්ගේ ක්ෂයවීම වේද, තුනී බව පෙනේද, ගමුත් නොගම් වෙත්ද, නියම්ගමුත් නියම්ගම් නොවෙත්ද, නුවරවලුත් නගර නොවෙත්ද, ජනපදයෝත් ජනපද නොවෙත්ද,

3. ඊට හේතු කවරේද? ඊට ප්‍රත්‍ය කවරේදැයි ඇසිය.

4. "ඛමුණ මේ කාලයෙහි මනුෂ්‍යයෝ අන්සතු දෙයෙහි ඇලීමයයි කියන ලද අධර්ම රාගයෙන් ඇලුනාහු විෂම ලොභයෙන් මඬනා ලද්දාහු නොනිසි වස්තූන්හි ඇලීමයයි කියන ලද මිථ්‍යා ධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්. අධර්ම රාගයෙන් ඇළුණාවූ විෂම ලෝභයෙන් මඬනා ලද්දාවූ මිථ්‍යා ධර්මයෙන්

යුක්තවූ ඔව්හු තියුණුවූ ආයුධ ගෙණ එකිනෙකා ජීවිතයෙන් තොර කෙරෙත්. ඒ කරණ කොටගෙණ බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ මැරෙත්.

5. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි. ‘භවත් ගෞතමයන් වහන්ස’ වෙනුවට ‘බමුණා’ කියා යොදාගත යුතුයි)

6. මේ වනාහි ඊට හේතුවයි, මේ ඊට ප්‍රත්‍යයයි. බමුණ, නැවත අනිකක්ද කියමි. දැන් මනුෂ්‍යයෝ අධර්මරාගයෙන් ඇළුණාහු විෂම ලෝභයෙන් මඩනා ලද්දාහු මීට්‍යා ධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්. මේ කාලයෙහි මනුෂ්‍යයෝ අන්සතු දෙයෙහි ඇලීමයයි කියන ලද මීට්‍යා ධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්. අධර්ම රාගයෙන් ඇලුණාහු විෂම ලෝභයෙන් මඩනා ලද්දාහු නොනිසි වස්තූන්හි ඇලීමයයි කියන ලද මීට්‍යාධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්. අධර්ම රාගයෙන් ඇළුණාහු විෂම ලෝභයෙන් මඩනා ලද්දාහු මීට්‍යාධර්මයෙන් යුක්තවූ ඔවුන්ට වර්ෂාව මනාකොට නොවසයි. ඒ හේතුකොට ගෙණ දුර්භික්ෂය වෙයි. ගොවිපලවල් පාළුවෙත්. කරල් පණුවන් විද බොල්වෙත්. නොපූදිත්. ඒ කරණකොටගෙණ බොහෝ මනුෂ්‍යයෝ මැරෙත්.

7. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි. ‘භවත් ගෞතමයන් වහන්ස’ වෙනුවට ‘බමුණ’ කියා යොදාගත යුතුයි.) මේ වනාහි ඊට හේතුවයි. මේ ඊට ප්‍රත්‍යය.

8. “බ්‍රාහ්මණය, නැවත අනිකක්ද කියමි. දැන් මනුෂ්‍යයෝ අන්සතු දෙයෙහි ඇලීමයයි කියන ලද අධර්ම රාගයෙන් ඇලුණාහු විෂම ලෝභයෙන් මඩනා ලද්දාහු නොනිසි වස්තූන්හි ඇලීමයයි කියන ලද මීට්‍යා ධර්මයෙන් යුක්තවූවාහු වෙත්. අධර්ම රාගයෙන් ඇළුණාහු විෂම ලෝභයෙන් මඩනා ලද්දාහු මීට්‍යා ධර්මයෙන් යුක්තවූ මනුෂ්‍යයන් වෙත්. අධිපති යක්ෂයෝ වණ්ඩ අමනුෂ්‍යයන් යවත්. එයින් බොහෝ මිනිසුන් මැරෙත්.

9. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි. ‘භවත් ගෞතමයන් වහන්ස’ වෙනුවට ‘බමුණ’ කියා යොදාගත යුතුයි.) මේ වනාහි ඊට හේතුවයි. මේ ඊට ප්‍රත්‍යය.

10. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡේදය මෙනි.)

7. වච්ඡගොත්ත සූත්‍රය:- 1. එකල්හි වනාහි වච්ඡගොත්ත නම් පරිබ්‍රාජකතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මා විසින් මේ කාරණය අසන ලදී. (එනම්)

2. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ මෙසේ කියයි. කෙසේද, 'මටම දන්දිය යුතුයි. අනුන්ට දන් නොදිය යුතුයි. මගේම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතුයි. අනුන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නොදිය යුතුයි. මටම දෙන ලද්ද මහත්වූ ඵලවිපාක ඇති වෙයි. අනුන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇති නොවෙයි. මගේම ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵලයි. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දෙනලද්ද මහත්ඵල නැත්තේය' කියයි.

3. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් මෙසේ කීවාහුද, (කෙසේද) (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

"කිමෙක්ද ඔව්හු භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නෝ වෙත්ද, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් වොදනා නොකරද්ද කියන ලද්දට අනුකූලවූවක් කියන්ද, හේතු සහිතවූ කිසියම් කිමක් ගැරහිය යුතු බවට නොපැමිණේද, අපි වනාහි භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට දොස් කියනු නොකැමැත්තෝ වම්හ."

4. 'වච්ඡය, යම් කෙනෙක් මෙසේ කියද්ද 'මටම දන් දිය යුතුයි, අනුන්ට දන් නොදිය යුතුයි, මගේම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතුයි, අනුන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නොදිය යුතුයි. මටම දෙන ලද්ද මහත්වූ ඵලවිපාක ඇති වෙයි. අනුන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇති නොවෙයි. මගේම ශ්‍රාවකයන්ට දෙනලද්ද මහත්ඵලයි. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දෙනලද්ද මහත්ඵල නැත්තේය' කියයි. ඔවුහු මා විසින් කියනලද්දක් කියන්නෝ නොවෙත්. ඔව්හු අසත්‍යයෙන් දොෂාරොපණය කරත්. යමෙක් වනාහි දන් දෙන්නාවූ අනිකෙකු වළක්වාද, හෙතෙම තුන්දෙනෙකුට අන්තරාය කරන්නෙක්වේ. තුන් දෙනෙකුගේ

මංපහරණ සොරෙක් වැනිවෙයි. කවර තුන් දෙනෙකුන්ගේද, දායකයාගේ පිනට අනතුරු කරන්නෙක් වෙයි, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ ලාභයට අනතුරු කරන්නෙක් වෙයි, පළමුකොටම තමා නසන ලද්දෙක් වෙයි, විනාශකරන ලද්දෙක් වෙයි.

5. "මම චනාහි මෙසේ කියමි. අසුවිමඩවළෙක් හෝ ගම්දොර ගවර වළෙක් හෝ යම් ඒ ප්‍රාණිහු වෙත්ද, එහි ඒ සත්වයෝ මෙයින් ජීවත් වෙත්වායි, සැළි සේදූ වතුරක් හෝ මළ සේදූ වතුරක් හෝ දමත්ද, වච්ඡය මම ඒ හේතුකොට ගෙනද පින්සිදුවීම කියමි. මනුෂ්‍යවූවෙකුට දුන්කල්හි පින් සිදුවීම කියනුම කවරේද?

6. "වච්ඡය, එතෙකුදු වුවත් මම ශීලවන්තයාට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේයයි කියමි. දුශ්ශීලයාට දෙනලද්ද එසේ මහත් ඵල ඇත්තේ නොවෙයි. ඒ සිල්වත් තෙමේද අංග පසකින් දුරුවූයේද අංග පසකින් යුක්ත වූයේද වෙයි. කවර අංග පසක් දුරුවුවාහුද කාමච්ඡන්දය ප්‍රහීණවූයේ වෙයිද ව්‍යාපාදය ප්‍රහීණවූයේ වෙයිද, ඊනමිද්ධය ප්‍රහීණවූයේ වෙයිද, උද්ධච්චකුක්කුච්චය ප්‍රහීණවූයේ වෙයිද, විචිකිච්ඡාව ප්‍රහීණ වූයේ වෙයි, මේ පඤ්චාංගයෝ ප්‍රහීණවුවාහු වෙත්.

7. "කවර නම් අංග පසකින් යුක්තවූයේ වෙයිද, අගෛකෂ්චු ශීල ස්කන්ධයෙන් සමන්විතවූයේ වෙයිද, අගෛකෂ්චු සමාධි ස්කන්ධයෙන් සමන්විතවූයේ වෙයිද, අගෛකෂ්චු ප්‍රඥා ස්කන්ධයෙන් සමන්විතවූයේ වෙයිද, අගෛකෂ්චු විමුක්ති ස්කන්ධයෙන් සමන්විතවූයේ වෙයිද, අගෛකෂ්චු ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා ඥාන සමුහයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද මේ අංගපසින් යුක්තවූයේ වෙයි. මෙසේ පඤ්චාංගයක් ප්‍රහීණ කළාහු පඤ්චාංගයකින් සමන්විතවූ ක්ෂීණාශ්‍රවයන් කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේයයි කියමි" වදාළේය.

8. (1) "මෙසේ කථපාටවූ හෝ සුදුපාටවූ හෝ රතුපාටවූ හෝ රත්වන්වූ හෝ කබරවූ හෝ තමන්ගේ වස්සන් හා සමාන වර්ණ ඇත්තාවූ හෝ පරෙවි වර්ණ ඇත්තාවූ හෝ දෙනුන් කෙරෙහිද,

(2) යම් ඒ කවර දෙනුන් කෙරෙහි හෝ බර ඉසිලිය හැකිවූ ශක්තිසම්පන්නවූ යහපත්වූ ජවයෙන් යුක්තවූ දැමුනාවූ වෘෂභයෙක් තෙම උපදීද.

ඔහුම බරෙහි යොදත්. ඔහුගේ ශරීර වර්ණය පරීක්ෂා නොකෙරෙත්, එපරිද්දෙන්ම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් කිසි කුල සමූහයෙක්හි,

(3) (4) එනම්, ක්ෂත්‍රිය කුලයෙහි හෝ බ්‍රාහ්මණ කුලයෙහි හෝ වෛශ්‍යකුලයෙහි හෝ ශුද්‍රකුලයෙහි හෝ සැඬොළ කුලයෙහි හෝ මල්ඉවතලන කුලයෙහි හෝ යම්කිසි ජාතියෙක්හි ධර්මයෙහි පිහිටියාවූ ශීලයෙන් යුක්තවූ සත්‍යය කියන්නාවූ පාපයෙහි ලජ්ජා ඇත්තාවූ ප්‍රභීණ කරණ ලද ජාතිය හා මරණය ඇත්තාවූ සම්පූර්ණවූ බ්‍රහ්මචයාරීව ඇත්තාවූ,

(5) (6) බහා තබනලද ස්කන්ධාදි බර ඇත්තාවූ සතර යොගයෙන් බැහැරවූ සතර මාර්ගයෙන් කරණලද කෘත්‍ය ඇත්තාවූ සසරින් පරතෙරට ගියාවූ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගෙන් අල්වානොගෙන කෙලෙස් පිරිනිවීමෙන් පිරිනිවියාවූ මනා පැවතුම් ඇති දැමුණාවූ පුද්ගලයෙක් උපදීද,

(7) (8) (9) රාගාදී රජස් රහිතවූ එම කෙතෙහි වපුරන ලද දක්ෂිණාව මහත්වූ ඵල ඇත්තී වෙයි. කෙත නොදන්නාවූ නුවණ නැත්තාවූ ක්ෂත්‍ර විනිශ්චය නොඇසූ අඥානයෝ වනාහි මේ සස්තෙන් පිටත්හි දානයෙන් දෙත්. සත්පුරුෂයන් වෙත නොඵලඹෙත්. යම්කෙතෙක් ප්‍රඥාසම්පන්නවූ පණ්ඩිතයයි සම්මත කරණ ලද සත්පුරුෂයන් කරා ඵලඹෙත්ද-ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවද සුගතයන්වහන්සේ කෙරෙහි හටගත් මුල් ඇත්තී පිහිටියාවන්නීය. ඒ පණ්ඩිතයෝ දෙවිලොවටද පැමිණෙත්, මේ මිනිස්ලෙවිහි උතුම් කුලයෙක්හි හෝ උපදීත්. පිළිවෙළින් නිර්වාණයටද පැමිනෙත්යයි” (වදාළසේක).

8. තිකණ්ණ සූත්‍රය:- 1. එකල්හි තිකණ්ණ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්ද එහි පැමිණියේය

පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එකත්පසෙක සිටියේය. එක් පසෙක හුන්නාවූ තිකණ්ණ නම් බමුණුතෙම වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ඉදිරියෙහි ත්‍රිවේදය දන්නාවූ බමුණාගේ ගුණ කියයි. ත්‍රිවේදය දන්නාවූ බමුණෝ මෙසේත් පණ්ඩිතයහ. ත්‍රිවේදය දන්නාවූ බ්‍රාහ්මණයෝ මෙසේත් බහුශ්‍රැතයහ.” කියයි

2. (i) “බ්‍රාහ්මණය, බ්‍රාහ්මණයකු ත්‍රිවිද්‍යා දන්තෙකැයි කෙසේ නම් පනවද්ද” 2. (ii) “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙහි බමුණුතෙම මව් පසින්ද පිය පසින්ද (යන) දෙපසින් මොනවට උපන්නේ වේද, සුපිරිසිදු මව්කුස ඇත්තේවේද, හත්වෙනි මුතුන් පරම්පරාව දක්වා ජාතිවාදයෙන් (හෙවත්) මේ තෙම හීන ජාතියෙකැයි යන වචනයෙන් අත්හැර නොදමන ලද්දේ වේද, ආක්‍රොෂ නොකරණ ලද්දේ වේද, වේදමන්ත්‍ර හදාරන්නේවේද, වේදමන්ත්‍ර දරන්නේ වේද ක්‍රියා, කල්ප විකල්ප සහිතවූ ‘අක්ෂර ප්‍රභේද සහිතවූ (හෙවත්) ශික්ෂා නිරුක්ති ශාස්ත්‍ර සහිතවූ ඉතිහාසය පස්වෙනිකොට ඇත්තාවූ ත්‍රිවේදයෙහි පරතෙරට පැමිණියේ වේද පද හදාරන්නේ වේද ව්‍යාකරණ දන්නේවේද විතණ්ඩවාද ශාස්ත්‍ර ලක්ඛණ දීපන ශාස්ත්‍රයන්ගෙන් සම්පූර්ණ වේද, භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, බමුණෝ මෙසේ වනාහි, ත්‍රිවිද්‍යා දත් බ්‍රාහ්මණයා පණවත්යයි” කියේය.

3. (i) “බමුණ, බමුණෝ ත්‍රිවිද්‍යා දත් බ්‍රාහ්මණයා අත් ආකාරයකින් පනවත්. ආයථී විනයෙහි අත් ආකාරයකින් ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක් වේයයි” වදාළේය.

(ii) “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කෙසේනම් ආයථී විනයෙහි ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක් වේද එසේ මට භවත් ගෞතම තෙමේ ධර්මදේශනා කරණසේක් නම් මැනවැයි” කිය.

(iii) ‘බමුණ, එසේ නම් අසව, යහපත්ව මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි”යි වදාළසේක “පින්වතුන් වහන්ස, එසේය”යි තිකණ්ණ බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිවචන දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ වදාළසේක. “බමුණ, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිත විචාර සහිත විවෙකයෙන්

හටගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම ඇති සිත හා එකට පහළවූ විතර්ක නැති විචාර නැති සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රීතිය පහව යාමෙන් උපෙක්ෂා ඇතිව වාසය කරයි. සිහි ඇත්තේ සමායක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ කයින් සැපක් විදියි. උපෙක්ෂා ඇති සිත් ඇති සැප විහරණයකැයි' යමක් ආයඝියෝ කියන්නද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. සැපදුක් දෙක නැතිවීමෙන් සොම්නස දොම්නස දෙක අස්තවීමට පෙරම දුක් නැති සැප නැති උපෙක්ෂා ස්මාති දෙදෙනාගේ පිරිසිදුකම ඇති සතරවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

3. (iv) හෙතෙම මෙසේ සිත සමාධියට පැමිණිකල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, පවිත්‍රවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, පහවූ ක්ලේශයන් ඇති කල්හි මොළොක්වූ කල්හි කර්මණ්‍යව සිටි කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි, පෙරවිසූ ස්කන්ධ පිළිවෙළ දක්නා ඥානය පිණිස සිත නමයි. හෙතෙම නන් වැදෑරුම්වූ පෙර ස්කන්ධ සිහිකරයි. ඒ කෙසේද?

4. "එක් ජාතියක්ද ජාති දෙකක්ද ජාති තුනක්ද ජාති සතරක්ද, ජාති පසක්ද, ජාති දසයක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති සතළිසක්ද, ජාති පණසක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් නැසෙන කල්පයන්ද, නොයෙක් වැඩෙන කල්පයන්ද නොයෙක් නැසෙන හා වැඩෙන කල්පයන්ද සිහිකෙරෙයි. (කෙසේද) 'මම අසවල් තැන උපන්නෙමි.

5. 'මෙබඳු නම් ඇත්තේවිමි. මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තේ විමි. මෙබඳු ශරීර වර්ණ ඇත්තෙක් විමි. මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙක් විමි. මෙසේ සැප දුක් වින්දෙක් 'විමි. මෙබඳු ආයුෂයක් කෙළවර කොට ඇත්තෙක් විමි. ඒ මම එයින් චූත වූයෙමි. අසවල් තැන උපනිමි.

6. "එහිද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ඒ මම එයින් චූතවූයෙමි මෙහි උපන්නෙක් වෙමියි, මෙසේ ආකාර සහිතවූ නාම ගෝත්‍ර වශයෙන් දැක්වීම් සහිතවූ නොයෙක් පෙර

විසු ස්කන්ධයන් සිහිකෙරෙයි. ඔහු විසින් මේ පළමුවෙනි විද්‍යාව ලදී. 7 "අවිද්‍යාව නසනලදී, විද්‍යාව උපන්නීය අන්ධකාරය නසනලදී. ආලෝකය උපන්නේය. සිහි නුමුළාවෙන් යුක්තව කෙලෙස් තවන වීයඪියෙන් යුක්තව, හරණලද ආත්ම ආශාව ඇතිව වාසය කරන්නනුට යම්සේ නම් එසේයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 (iv) ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) මිනිස් ඇස ඉක්මවා සිටි දිවැසින් සත්වයින් දකී. සත්වයන්ගේ චුති උත්පත්ති දැනගන්නා නුවණ පිණිස සිතනමයි.

8. හෙතෙම පිරිසිදුවූ මිනිස් ඇස ඉක්ම පවත්නාවූ දිවැසින් චුතවන්නාවූද, උපදින්නාවූද, ලාමකවූද, ප්‍රණීත වූද, යහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, දුර්වර්ණ ඇත්තාවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, අයහපත් ගති ඇත්තාවූද, කම්බු පරිද්දෙන් පැමිණියාවූ සත්වයන් දැනගනී. කෙසේද?

9. "පින්වත්නි, මේ සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවාහු මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, වාග් දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, බුද්ධාදී ආයඪියන්ට උපවාද කරන්නේය. මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෝය. මිසදිටුකම් සමාදන් වන්නෝය. ඔව්හු කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුර්ගති නම්වූ විනාශව වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපන්නාහුය. පින්වත්නි, මේ සත්වයෝ වනාහි කාය සුවරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, වාක් සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝ සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු බුද්ධාදී ආයඪියන්ට උපවාද (ගර්භා) නොකරන්නාහුය. කාය සුවරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, වාක් සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝ සුවරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, සමාක්දෘෂ්ටි ඇත්තාහුය. සමාක්දෘෂ්ටි කර්ම සමාදන්වන්නාහුය. ඔව්හු කායයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් පසු මනාගති ඇත්තාවූ සැපතින් ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපන්නාහු කියායි. මෙසේ පිරිසිදුවූ මිනිස් ඇස ඉක්මවා සිටි දිවැසින්, චුතවන්නාවූද උපදින්නාවූද, හීනවූද, උසස්වූද, මනාවූ (ශරීර) වර්ණ ඇත්තාවූද, මනාවූ වර්ණ නැත්තාවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, යහපත් ගති නැත්තාවූද, කර්මය පරිදි මිය පරලොව ගියාවූ සත්වයන් දැනගනිත්. ඔහු විසින් මේ දෙවෙනි විද්‍යාවලදී 10. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 7 ඡේදය

යෙදිය යුතුයි. එහිද 'චුති උත්පත්තියන්ට' 'ආශ්‍රවක්ෂය' කියාද යෙදිය යුතුයි) මේ දුක්‍යයි තත්වු පරිද්දෙන් දැනගනී. මේ දුක් ඇතිවීමේ හේතුවයයි තත්වුපරිදි දැනගනිත්. මේ දුක් නැතිකිරීමයයි තත්වු පරිදි දැනගනී. මේ දුක් නැතිකිරීමේ මාර්ගයයි තත්වු පරිදි දැනගනී.

11. මේ ආශ්‍රවයෝයයි තත්වු පරිද්දෙන් දැනගනී. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ හටගැන්මයයි තත්වු පරිද්දෙන් දැනගනී. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිවීමයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනී. මේ ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමට යන ප්‍රතිපදාව (මාර්ගයයි තත්වු පරිද්දෙන් දනී මෙසේ දන්නාවු මෙසේ දක්නාවු ඔහුගේ සිත කාම නැමැති කෙලෙසුන්ගෙන් මිදෙයි, භව නැමැති කෙලෙසුන්ගෙන් මිදෙයි. අවිද්‍යා නැමැති කෙලෙසුන්ගෙන් මිදෙයි. මිදුනු කල්හි මිදුනේය යන නුවණවේ. ඉපදීම ක්ෂයවිය, බ්‍රහ්ම චූෂ නිමවන ලදී. කටයුතු කරණ ලදී. මත්තට යමක් නැතැයි දනී. ඔහු විසින් මේ තුන්වෙනි විද්‍යාව ලබන ලද්දීය. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 6 ඡෙදයේ 'අවිද්‍යා' යන තැන සිට 'එසේය' යන්නට යෙදිය යුතුයි)

12. 1. "උසස් පහත් වන ස්වභාවයක් නැති ශීලයෙන් යුක්තවූද ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූද ධ්‍යාන ඇත්තාවූද, යම් ක්ෂීණාශ්‍රව පුද්ගලයෙකුගේ සිත වශීභාවප්‍රාප්ත වූයේද එකගවූයේද, අරමුණෙහි මොනවට පිහිටියේවේද,

2. "ක්ලෙශාන්ධකාරය නැසුවාවූ වියථියෙන් යුත් මාරයා නැසුවාවූ දෙවිමිනිසුන්ට හිත වූ සියළු පව් දුරු කළාවූ ඒ පුද්ගලයා ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් යුක්තයයි කීහු.

3. "ඒ ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් යුක්තවූ නොමුළාව වාසය කරන්නාවූ චතුස්සත්‍යය අවබෝධ කළාවූ අන්තිම ශරීරය දරන්නාවූ ගෞතම බුදුන්ගේ ශ්‍රාවක රහත්හු වදිත්.

4. "යම් ක්ෂීණාශ්‍රවයෙක් තෙම පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ දන්නේද ස්වර්ගය හා අපාය දක්නේද තවද මනාව අවබෝධකොට කටයුතු නිමවූයේ ජාතිය ක්ෂය කිරීමෙන් අර්හත් ඵලයට පැමිණියේද,

5. "මේ ත්‍රිවිද්‍යාවෙන් බ්‍රාහ්මණතෙම ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තේ ඔහු මේ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තේයයි කියමි. අන්‍යයන් විසින් කියන ලද වචන මාත්‍රයක් ඇති අනිකෙකු ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙකැයි නොකියමි. බමුණ, මෙසේ වනාහි ආයඪී විනයෙහි ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක්වේයයි" වදාළේය.

13. "භවත් ගෞතමයන්වහන්ස අන්පරිද්දකින් බමුණන්ගේ ත්‍රිවිද්‍යාඇත්තෙක් වෙයි. ආයඪී ජනයෙහි අන් පරිද්දෙකින් ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක් වෙයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ආයඪීවනයෙහි ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තා හා බමුණන්ගේ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තා සොළොස්වන කලාවෙන් කලාවකුදු නොඅඟියි.

14. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡේදය මෙනි.)

9. ජාත්‍රස්සොණී තෙවිජ්ජ සූත්‍රය:- ඉක්බිති ජාත්‍රස්සොණී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුටු විය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක සිටි ජාත්‍රස්සොණී බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යමෙකුහට යාගයක් හෝ මතක බතක් හෝ සැළි බතක් හෝ දානවස්තුවක් හෝ ඇත්තේ නම් ත්‍රිවිද්‍යා ඇති බ්‍රාහ්මණයන්ටම දෙන්නේයයි" කීය. "බ්‍රාහ්මණය, බමුණෝ කෙසේ නම් ත්‍රිවිද්‍යා ඇති බ්‍රාහ්මණයා පනවත්ද?

2. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 2 (ii) 3 (i) (ii) ඡේද මෙන් වෙත්.) 3. "බමුණ එසේ නම් අසව, මනා කොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමියි වදාළසේක. පින්වතුන් වහන්ස එසේයයි" ජාත්‍රස්සොණී බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ප්‍රතිචචන දුන්නේය.

4. "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බමුණ මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන් ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිත විචාර සහිත විවෙකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධි මෙන් තමා තුළ පැහැදිලිම ඇති සිතේ

එකඟකම ඇති විතර්ක නැති විචාර නැති සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රීතියගේ වෙන්වීමෙන් උපෙක්ෂා ඇතිව වාසය කරයි. සිහි ඇත්තේ සමයක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ කයින් සැපක් විඳියි. උපෙක්ෂා ඇති සිහි ඇති සැප විතරණයකැයි යමක් ආයච්චයෝ කියත්ද, ඒ තුන් වෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. සැප පහවීමෙන්ද දුක පහවීමෙන්ද සොම්නස දොම්නස දෙක අස්තවීමට පෙර දුක් නැති සැප නැති උපෙක්ෂා ස්මාති දෙදෙනාගේ පිරිසුදුකම ඇති සතරවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

5. 6, 7, 8. (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 3 (ii) 4 5 සහ 6 ඡේදයේ ‘එසේය’ යන තැනට යොදාගත යුතුයි.)

9. හෙනෙම මෙසේ සිත සමාධියට පැමිණි කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, පවිත්‍රවූ කල්හි කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, පහවූ ක්ලෙශයන් ඇති කල්හි මොළොක්වූ කල්හි කර්මණ්‍යව සිටිකල්හි ස්ථිරවූ කල්හි ආශ්‍රවක්ෂය ඥාණය පිණිස හිත යොදයි. හෙනෙම මෙය දුකයයි තතුසේ දැනගනී. මෙය දුකට හේතුවයයි තතුසේ දැනගනියි. මෙය දුක නැති කිරීමයයි තතුසේ දැනගනියි. මේ දුක් නැතිකිරීමට පැමිණෙන ප්‍රතිපදාවයයි තතුසේ දැනගනී. මේ ආශ්‍රවයෝයි. තත්වූ පරිද්දෙන් දනී. මේ ආශ්‍රවයන් පහළවීමයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැනගනී. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිවීමයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැනගනී. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිවීමයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැනගනී. ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයයි තතුසේ දැන ගනී. මෙසේ දන්නාවූ, මෙසේ දක්නාවූ ඒ හික්ෂුවගේ සිත කාමාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. භවාශ්‍රවයෙන්ද, අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. (ආශ්‍රවයන් කෙරෙන් සිත) මිදුන කල්හි මිදුනේයයි යන ඥාණය ඇතිවේ ජාතිය ක්ෂයවිය, බඹසර වැස නිමවන ලද්දේය, කටයුතු කරණ ලද්දේය. මෙයින් පසු අන් භවයක් නැත්තේයයි දැනගනී. මොහු විසින් මේ තුන්වෙනි (සෙස්ස 9 වෙනි සූත්‍රයේ 6 වෙනි ඡේදය ‘1 වෙනි විද්‍යාව’ යන්නට ‘තුන්වෙනි’ කියා යොදා ‘එසේයි’ යන තැන දක්වා යොදාගත යුතුයි.)

1. යමෙක් තෙම සීලවත දෙකින් සමන්විතවූයේ වේද,
හරණ ලද ආත්මාලය ඇත්තේ වේද, සන්සිඳුනේ වේද,
යමෙකුගේ සිත තමහට වසගවූයේ වේද, එකගවූයේ වේද,
මොනවට අරමුණෙහි තබන ලද්දේ වේද,

(තිකණ්ණ සූත්‍රයේ ගාථාවල 4, 5, ඡේද මෙනි.)

10. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 13 ඡේදය මෙනි)

11. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡේදය මෙනි)

10. සංගාරව සූත්‍රය:- 1. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි සංගාරව නම් බ්‍රාහ්මණතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද, එකත්පසෙක සිටියේය. එකත්පසෙක හුන්නාවූ සංගාරව නම් බ්‍රාහ්මණතෙම, "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස ආපි බමුණෝ වෙමු. යාග කරන්නෝද වෙමු. යාග කරවන්නෝද වෙමු. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහි යමෙක් යාග කරයිද යමෙක් යාග කරවයිද ඒ සියල්ලෝම මේ යාගය හේතුකොට ගෙන නොයෙක් ශරීරයන්ගෙන් උපදනාවූ පුණ්‍ය ප්‍රතිපදාවට පිළිපත්තේ වෙයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ යමෙක් තෙම යම් ඒ කුලයකින් ගිහිගෙයින් නික්ම, ශාසනයෙහි පැවිදිව එක්කෙනකු වූ තමාම දමනය කෙරෙයිද, එක්කෙනකු වූ තමාම සමනය කෙරේද, එක්කෙනෙක් වූ තමාම නිවී කෙලෙස් නිවීම කෙරේද, මෙසේ හෙතෙම යම් මේ ප්‍රවුජ්ජාව හේතුකොටගෙන එකම ශරීරයෙන් උපදනා පුණ්‍ය ප්‍රතිපදාවට පිළිපත්තේ වේය"යි කීයේය.

2. "බමුණ, එසේ වී නම් මේ කාරණයෙහි ලා තගෙන්ම අසන්නෙමි. තට යම්සේ කැමති වන්නේද එසේ එය ප්‍රකාශ කරන්නෙහිය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? අර්හත්වූ සම්මා සම්බුද්ධවූ, අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස්වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ ශෝභන ගමන් ඇත්තාවූ, ලෝකය දත්තාවූ, පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි අති උතුම් රියැදුරෙකු වැනිවූ දෙවි මිනිසුන්ගේ ගුරුවූ, චතුරායඝී සත්‍යය අවබෝධකළාවූ, භාග්‍යවත්වූ, තථාගතතෙමේ මේ ලෝකයෙහි උපදියි. හෙතෙම මෙසේ කියයි. 'මෙහි එවී, මේ මාර්ගය වන්නේය, මේ ප්‍රතිපදාව වන්නේය.

යම් සේ එම මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝීවට ප්‍රතිෂ්ඨාවනු නිර්වාණය තෙමේම විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කෙරෙමිද' තෙපිද 'එව්, යම්සේ පිළිපන්නාවූ තෙපිද නිරුත්තරවූ මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝීවට ප්‍රතිෂ්ඨාවනු නිර්වාණය තෙමේ ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඊට පැමිණ වාසය කරන්නාවුද, එසේ ඒ මාර්ගයෙන් පිළිපදිවියයි' කියායි. එසේම මේ ශාස්තෘ තෙමේද ධර්ම දේශනා කෙරෙයි. අත්‍යයන්ද ඒ පිණිස පිළිපදිනද ඔව්හු වනාහි නොයෙක් සිය ගණන්ද වෙත්. නොයෙක් දහස් ගණන්ද වෙත්. නොයෙක් ලක්ෂ ගණන්ද වෙත්. බමුණ ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? මෙය මෙසේ ඇති කල්හි ප්‍රච්ඡේදව හෙතෙකොටගෙන මෙය එක සිරුරකින් හටගන්නාවූ පුණ්‍ය ප්‍රතිපදාවක් වේද, නොයෙක් සිරුරුවලින් හටගන්නා ප්‍රතිපදාවක් වේද"යි වදාළේය.

3. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි මෙයද ප්‍රච්ඡේදව හෙතෙකොටගෙන නොයෙක් ශරීරයෙන් හටගන්නාවූ පුණ්‍ය ප්‍රතිපදාවක් වේයයි" කිය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම සංගාරව බ්‍රාහ්මණයාට මෙසේ කිය.

4. "බ්‍රාහ්මණය, මේ ප්‍රතිපදා දෙක අතුරෙන් කවර නම් ප්‍රතිපදාවක් අඩු කටයුතු ඇත්තේද අඩු හිරිහැර ඇත්තේද වැඩි මහත් ඵල ඇත්තේද වැඩි මහත් ආනිසංස ඇත්තේද වේයයි හඟින්නෙහිද?" යනුයි.

5. "මෙසේ කී කල්හි සංගාරව බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට මෙසේ කිය. "භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද භවත් ආනන්දයන් වහන්සේ යම්බඳු වෙන්ද එබඳු උත්තමයෝ මා විසින් පිදිය යුත්තෝය, මා විසින් ප්‍රශංසා කටයුත්තෝය" යනුයි.

6. දෙවනුවත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ සංගාරව බ්‍රාහ්මණයාට මෙසේ කීවේය. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) දෙවනුවත් සංගාරව බ්‍රාහ්මණ තෙමේ (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තුන්වෙනුවත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ බ්‍රාහ්මණය කවරෙකු තොප විසින්

පිදිය යුතුද කවරෙකු නොප විසින් පැසසිය යුතුදැයි මෙසේ නොවිචාරම්. බ්‍රාහ්මණය මම නොපගෙන් මෙසේද විචාරම්. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තුන්වෙනුවත් සංගාරව බ්‍රාහ්මණ තෙමේ (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7. ඉක්බිති වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත විය. 'තුන්වෙනි වර දක්වාත් සංගාරව නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම ආනන්දයන් විසින් කරුණු සහිතව ප්‍රශ්න විචාරණ ලද්දේ නවත්වයි නො විසඳයි. මම ඔවුන් වෙහෙසීමෙන් මුදන්නෙම් නම් යහපත' කියායි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංගාරව බ්‍රාහ්මණයාට මෙසේ කීය. "බමුණ අද රජ ගෙදර, රජ පිරිසෙහි එක්ව රැස්වුවන්ගේ අනිකුඳු කථා අතර කවර නම් කථාවක් පහළවීදැයි" අසා වදාළේය.

8. "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, රජ ගෙදර රජ පිරිසෙහි එක්ව රැස්වුවන් අතර අද මේ කථාව පහළ විය.

9. "එනම් පූර්වකාලයෙහි වනාහි හික්ෂුහු ඉතා ස්වල්ප වූහ. එහෙත් බොහෝ දෙනෙක් මනුෂ්‍ය ධර්මයන්ට වඩා උසස්වූ සෘද්ධි ප්‍රාතිභායී දැක්වූහ. දැන් වනාහි හික්ෂුහු ඉතා බොහෝද වෙත්. එහෙත් ස්වල්ප දෙනෙක්ම මනුෂ්‍ය ධර්මයන්ට වඩා උසස්වූ සෘද්ධි ප්‍රාතිභායී දක්වත්ය යනුයි.

10. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 8 ඡේදය මෙනි.)

11. "බමුණ, මේ ප්‍රාතිභායීයෝ තුන් දෙනෙක් වෙත්. කවර තුන්දෙනෙක්ද සෘද්ධි ප්‍රාතිභායී, ආදේශනා ප්‍රාතිභායී, අනුශාසනීය ප්‍රාතිභායී (යන මේයි.) කුමක් සෘද්ධි ප්‍රාතිභායී නම් වෙයිද? බමුණ, මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් නන් වැදැරුම්වූ සෘද්ධි දක්වත්. කෙසේද?

12. "එකෙක්ව බොහෝ දෙනෙක් වෙත්. බොහෝ දෙනෙක්ව එකෙක් වෙයි. ප්‍රකට බවටද මුඛා වීමටද හිත්තිය සරසටද පවුර සරසටද පව්ව සරසටද අහසෙහි මෙන් නොගැටෙමින් යෙයි. ජලයෙහි මෙන් පොළවෙහිද කිමිදීම මතු වීම කෙරෙයි. පොළවෙහි මෙන් ජලයෙහිද දිය නොබෙදමින්

යයි. පියාපත් ඇති පක්ෂියෙකු මෙන් අහසෙහිද පයඨිංකයෙන් ගමන් කෙරෙයි. මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇත්තාවූ මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇත්තාවූ මේ සඳු හිරු දෙදෙනද අතින් පිරිමදී. බඹලොව දක්වාත් කයින් වසඟයෙහි පවත්වයි. “බමුණ මේ සෘද්ධි ප්‍රාතිභායඨියයි කියනු ලැබේ.

13. ‘බමුණ ආදේශනා ප්‍රාතිභායඨිය නම් කවරේද? මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් දක්නට ලැබෙන ලකුණුවලින් තාගේ සිත මෙසේද වෙයි. තාගේ සිත මේ ආකාරයන්ද වෙයි. තාගේ සිත මෙසේද මෙසේද වේයයි ප්‍රකාශ කරයි. හෙතෙම ඉදින් බොහොමයක් කියාද එය එසේම වෙයි. අන් පරිද්දකින් නොවෙයි. බමුණ, මෙහි සමහර කෙනෙක් ලකුණුවලින් නොකියයි. එහෙත් මිනිසුන්ගේ හෝ අමනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ දෙවියන්ගේ හෝ ශබ්ද අසා තාගේ සිත මෙසේද වේ. තාගේ සිත මේ ආකාරයෙන්ද වේ. තාගේ සිත මෙසේ මෙසේද වේයයි ප්‍රකාශ කරයි. හෙතෙම බොහොමයක් කියයි ඒ එසේම වෙයි. අන් ආකාරයකින් නොවෙයි. බ්‍රාහ්මණය මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් ලකුණු වලින්ද නොකියයි. මිනිසුන්ගේ හෝ අමනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ දෙවියන්ගේ හෝ ශබ්ද අසාද ප්‍රකාශ නොකරයි. එහෙත් කල්පනා කරන්නවුන්ගේ සලකා බලන්නවුන්ගේ දොඩවන ශබ්ද අසා තගේ සිත මෙසේය. තගේ සිත මේ ආකාරය තගේ සිත මෙබඳු යයි ප්‍රකාශ කරයි. හෙතෙම බොහොමයක් කියයි. එය එසේම වෙයි. අන් ආකාරයකින් නොවෙයි. බ්‍රාහ්මණය, මෙහි ඇතමෙක් සලකුණු වලින්ද ප්‍රකාශ නොකරයි. මිනිසුන්ගේ හෝ අමනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ දෙවියන්ගේ හෝ ශබ්ද අසාද, ප්‍රකාශ නොකරයි. කල්පනා කරන්නවුන්ගේ කරුණු සලකන්නවුන්ගේ දොඩවන ශබ්ද අසාද ප්‍රකාශ නොකරයි. එහෙත් විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ සමාධියට සමවැදුණහුගේ සිතින් සිත පිරිසිඳු මේ පින්වත්හුගේ විත්ත සංඛාරයෝ මෙසේ පිහිටුවන ලදහ. මේ සිතට අනතුරුව අසවල් කල්පනාව කල්පනා කරන්නේයයි ප්‍රකාශ කරයි. හෙතෙම බොහොමයක් ප්‍රකාශ කරයි. එය එසේම වෙයි. අන් පරිද්දෙකින් නොවෙයි. බ්‍රාහ්මණය මේ ආදේසනා ප්‍රාතිභායඨී යයි කියනු ලැබේ.

14. “බ්‍රාහ්මණය, අනුශාසනා ප්‍රාතිභායථී නම් කවරේද? බ්‍රාහ්මණය, මෙහි ඇතැමෙක් ‘මෙසේ කල්පනා කරවී, මෙසේ කල්පනා නොකරවී මෙසේ මෙනෙහි කරවී, මෙසේ මෙනෙහි නොකරවී, මෙය දුරු කරවී. මීට පැමිණ වාසය කරවියයි’ මෙසේ අනුශාසනා කරයි. බ්‍රාහ්මණය මේ අනුසාසනා ප්‍රාතිභායථීයයි කියනු ලැබේ.

15. “බමුණ මේ ප්‍රාතිභායථීයෝ තුන්දෙන වෙත්. බමුණ තට මේ ප්‍රාතිභායථී තුන අතුරින් කවර නම් ප්‍රාතිභායථීයක් වඩා යහපත් යයි කියාද වඩා ප්‍රණීතයයි කියාද, කැමති වේද?”

16. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස ඔවුන් අතුරෙන් යම් මේ ප්‍රාතිභායථීයක් වේද (එනම්) මෙහි ඇතැමෙක් නන් වැදැරුම්වූ සාද්ධි දක්වයිද. කෙසේද

(17 මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡේදය මෙහි.)

18. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ප්‍රාතිභායථීය යමෙක් කෙරේ නම් හෙතෙමේම එය විදී. යමෙක් කෙරේ නම් එය ඔහුටම වේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස මට මේ ප්‍රාතිභායථීය මායාවක් මෙන් වැටහෙයි.

19. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් මේ ප්‍රාතිභායථීයක් වේද (එනම්) මෙහි ඇතැමෙක් තොපගේ සිත මෙසේද වේ. තොපගේ සිත මේ ප්‍රකාරයෙන් වේ. තොපගේ මනස මෙසේද වේ. හෙතෙම බොහෝද කියයි. මෙය මෙසේ මේ අන් පරිද්දෙකින් නොවේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් කෙනෙක් නිමිත්තෙන් නොකියයි. එකකුදු මනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ අමනුෂ්‍යයන්ගේ හෝ දෙවියන්ගේ හෝ ශබ්දය අසා කියයි. තොපගේ සිත මෙසේය. තොපගේ සිත මේ ප්‍රකාරයෙනි. තොපගේ සිත මෙසේය කියායි. හෙතෙම බොහෝ කීවත් එසේම වේ නොවරදී. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් කෙනෙක් නිමිත්තෙන් නොකියයි. මනුෂ්‍යයන්ගේ අමනුෂ්‍යයන්ගේ දෙවියන්ගේ ශබ්දය අසා කියයි. නැවතද තර්ක කර කල්පනා කර නිදිගත්තවුන්ගේ හා මත්වූවන්ගේ ශබ්ද අසා කියයි. එසේත් නොකියයි එකකුදු වුවත්

චිත්ත රහිත විචාර රහිත ධ්‍යානයට සමවැද්දනහුන්ගේ සිත දැන කියයි. මේ පින්වත්හුගේ සිත යම්සේද මේ සිතට පසුව අසවල් සිත උපදියයි හෙතෙම බොහෝ කීවත් වෙනස් නොවේ, හවත් ගෞතමයන් වහන්ස මේ ප්‍රාතිභායඝීයකි, යමෙක් එය කරයිද, හෙතෙම එය දැනී. යමෙක් එය කරයිද ඔහුට එයම වේ. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස මේ ප්‍රාතිභායඝීය මායාවක් සේ පෙනේ.

20. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් මේ ප්‍රාතිභායඝීයක් වේද, එනම් මෙහි ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කල්පනා කරවී. මෙසේ කල්පනා නොකරවී මෙසේ මෙනෙහි කරවී. මෙසේ මෙනෙහි නොකරවී. මෙය අත්හරිවී මීට පැමිණ වාසය කරවිය කියයි.

21. "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස මේ ප්‍රාතිභායඝීය තුන අතුරින් මේ ප්‍රාතිභායඝීයම ඉතා යහපත්ය, ඉතා ප්‍රණීතයයි රූවිවෙයි. හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ආශ්වයඝීයයි. අද්භූතයි, හවත් ගෞතමයන් විසින් මෙය ඉතා මනාකොට වදාරණ ලද්දේය. අපි මේ ප්‍රාතිභායඝීය තුනින් යුක්තවූ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දරාගනිමු. හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ නානාප්‍රකාර සෘද්ධි පායි. කෙසේද එකෙක්ව බොහෝ දෙනෙක් වේ. බොහෝව සිට එකෙක් වෙයි. පෙනෙන බවට සරස් බවට බිත්ති සරසට පවුර සරසට පර්වත සරසටද අහසෙහි මෙන් පොළොවෙහි නොගැටෙමින් යයි. ජලයෙහි මෙන් පොළොවෙහින් මතු වීම කිමිදීම කරයි. පොළොවෙහි මෙන් ජලයෙහි දිය නොබෙදමින් යයි. අහසෙහි පලඟින් ගමන් කෙරෙයි. මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇත්තාවූ මහත් ආනුභාව ඇත්තාවූ මේ සඳ හිරු දෙදෙන අතින් පිරිමදියි. බඹලොව දක්වා කයින් වසගයට පමුණුවයි.

22. "හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ චිත්ත රහිත විචාර රහිත සමාධියට සමවැද්දනහුගේ සිතින් සිත දැනියි. මේ පින්වත්හුගේ සිත යම්සේ පිහිටුවන ලද්දේද මේ සිතට පසුව මෙනම් චිත්තයක් සිතන්නාහුයයි කියයි හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ, මෙසේ සිතවී මෙසේ නොසිතවී මෙසේ මෙනෙහි

කරවී. මෙසේ මෙනෙහි නොකරවී, මෙය අත්හරිවී, මෙයට පැමිණ වාසය කරවී, මෙසේ අනුශාසනා කරයි.

23. "ඛමුණ, ඒකාන්තයෙන්ම තා විසින් මාගේ ගුණ සමීපයට ගෙන මේ වචනය ප්‍රකාශ කරණ ලද්දීය. එසේ නමුත් තට මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. ඛමුණ මම වනාහි නානාප්‍රකාර සෘද්ධි කරමි. කෙසේද,

24. ("මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි)

25. "ඛමුණ මම වනාහි විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියට පැමිණි මා මේ පින්වත්හුගේ සිත යම්සේ පිහිටුවීද මේ සිතට පසුව මෙනම් විතර්කයක් සිතන්නේයයි ඔහුගේ සිත මා විසින් දැන ප්‍රකාශ කරමි. ඛමුණ මම වනාහි මෙසේ අනුශාසනා කරමි. මෙසේ සිතව. මෙසේ නොසිතව. මෙසේ මෙනෙහි කරව මෙසේ මෙනෙහි නොකරව. මෙය අත් හරිවී. මීට පැමිණ වාසය කරවී යයි" කියයි.

23 "ඛමුණ, ඒකාන්තයෙන්ම තා විසින් මාගේ ගුණ සමීපයට ගෙන මේ වචනය ප්‍රකාශ කරණ ලද්දීය. එසේ නමුත් තට මම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. ඛමුණ මම වනාහි නානාප්‍රකාර සෘද්ධි කරමි. කෙසේද,

24. ("මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි)

25. "ඛමුණ මම වනාහි විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියට පැමිණි මා මේ පින්වත්හුගේ සිත යම්සේ පිහිටුවීද මේ සිතට පසුව මෙනම් විතර්කයක් සිතන්නේයයි ඔහුගේ සිත මා සිතින් දැන ප්‍රකාශ කරමි. ඛමුණ මම වනාහි මෙසේ අනුශාසනා කරමි. මෙසේ සිතව. මෙසේ නොසිතව. මෙසේ මෙනෙහි කරව මෙසේ මෙනෙහි නොකරව. මෙය අත් හරිවී. මීට පැමිණ වාසය කරවී යයි" කියයි.

26. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ප්‍රාතිභායථී තුනින් යුක්තවූ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ හැර යම් අන්‍යවූ එක හික්ෂුවකුත් ඇත්තේද "ඛමුණ සීයක්ද නොවෙයි. දෙසීයක්ද නොවෙයි. තුන් සීයක්ද නොවෙයි. සාර සීයක්ද නොවෙයි.

පන් සීයක්ද නොවෙයි. යලිදු මේ ප්‍රාතිභායඨීය තුනින් තුනින් යුත් භික්ෂුහු බොහෝවෙත් යයි' වදාළේය. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස ඒ භික්ෂුහු දැන් කොතැන්හි වෙසෙද්ද" "බමුණ මේ භික්ෂු සංඝයා අතරෙහිම යයි" (වදාළේය)

27. මේ ඡේදය මේ වර්ගයෙහි 3 සූත්‍රයේ 14 ඡේදය මෙති.)
පළමුවැනි බ්‍රාහ්මණ වර්ගය නිමි.

7. මහා වර්ගය.

11. (මහා) තිත්ථායතන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, පණ්ඩිතයින් විසින් කරුණු ඇසිය යුත්තාවූ හෙතු විමසිය යුත්තාවූ අනුශාසනා කළ යුත්තාවූ යම් ඒ තීර්ථකයන්ගේ දෘෂ්ටි කෙනෙක් පරම්පරා වශයෙන් (අතීතයට) ගොස් අක්‍රියා මාත්‍රයක පිහිටික්ද තීර්ථකයන්ගේ එබඳුවූ මේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටි තුනක් වෙත්.

2. කවර තුනක්ද? "මහණෙනි, මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම් කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නො සැපවූ යමක් හෝ විදිද ඒ සියල්ල පූර්වකර්ම හෙතුවෙන්ම වේයයි කියන්නාවූ මෙසේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ.

"මහණෙනි, මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නො සැපවූ යමක් හෝ විදිද ඊශ්වරයා විසින් මවන ලද බැවින් යයි මෙසේ කියන්නාවූ මෙසේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ. මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නො සැපවූ යමක් හෝ විදිද හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වියයි. මෙසේ කියන්නාවූ මෙසේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ.

3. "මහණෙනි, ඔවුනතුරෙන් මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ මැදහත් බවක් හෝ විදිද ඒ සියල්ල පෙර කරණ ලද කර්මය හේතුකොටගෙන යයි මෙසේ කියන්නාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ යම් ඒ මහණ බමුණෝ

වෙද්ද ඔවුන් වෙත පැමිණ මෙසේ කියමි. (කෙසේද) ‘ආයුෂ්මතුනි, තෙපි මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නොසැපවූ යමක් විදීද, පෙර කරණ ලද කර්මය හේතුකොට ගෙන යයි මෙබඳු වාද ඇත්තාහුය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුය යනු සැබෑද? කියායි.

4. “මෙසේ මා විසින් අසන ලද්දාවූ ඔව්හු ඉදින් එසේ යයි කියත් නම් මම ඔවුන්ට මෙසේ කියමි. (කෙසේද) ‘ආයුෂ්මතුනි, එසේවිනම් පෙර කරණ ලද කර්මය හේතු කොට ගෙන, ප්‍රාණඝාත කරන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා සොරකම් කරන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා බඹසර නැත්තෝ වන්නාහුය. පෙර කරනලද කර්මය නිසා බොරු කියන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා කේළාම් කියන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා පරුෂ වචන කියන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා ප්‍රලාප කියන්නෝ වන්නාහුය. පෙර කරන ලද කර්මය නිසා අභිධ්‍යාව බහුල කොට ඇත්තෝ වන්නාහුය පෙර කරණ ලද කර්මය නිසා ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තෝ වන්නාහුය. පූර්වකාත කර්ම හේතුවෙන් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තෝ වන්නාහුයයි’ කියායි.

5. “මහණෙනි, පෙර කරණ ලද්ද වනාහි සාරවශයෙන් ගන්නාවුන්ට මෙය කටයුතුයි කියා හෝ මෙය නොකටයුතුය කියා හෝ කැමැත්තක් හෝ උත්සාහයක් හෝ නැත්තේය. මෙසේ කටයුතු නොකටයුතු දෙක වනාහි සත්‍ය වශයෙන් ස්ථිර වශයෙන් නොලබන කල්හි මුළුවූ සිහියෙන් ආරක්ෂා රහිතව වාසයකරන්නවුන්ට තම තමන්ගේ කරුණු සහිතවූ ශ්‍රමණ වාදයක් නැත. මහණෙනි, මේ වනාහි මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඒ මහණ බමුණන් කෙරෙහි මාගේ කරුණු සහිතවූ පළමුවැනි නිග්‍රහය වේ.

6. “මහණෙනි, මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නොසැපවූ යමක් හෝ විදීද ඒ සියල්ල ඊශ්වරයා විසින් මඬන ලද බැවින් යයි මෙසේ කියන්නාවූ මෙසේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ. මෙබඳු

දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ යම් ඒ මහණ බමුණෝ වෙත්ද ඔවුන් වෙත පැමිණ මෙසේ කියමි. "ආයුෂ්මතුනි, තෙපි මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම් කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නොසැපවූ යමක් හෝ විදීද ඊශ්වරයා විසින් මවනලද බැවින්යයි මෙබඳු වාද ඇත්තනුය. මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තනුය යනු සැබෑද?" කියායි.

"මෙසේ මා විසින් අසනලද්දාවූ ඔව්හු ඉදින් එසේ යයි කියත් නම් මම ඔවුන්ට මෙසේ කියමි. (කෙසේද) 'ආයුෂ්මතුනි එසේවිනම් ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා ප්‍රාණසාත කරන්නෝ වන්නානුය, ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා සොරකම් කරන්නෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා බඹසර නැත්තෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා බොරුකියන්නෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා කේළාම් කියන්නෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා එරුෂ වචන කියන්නෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා ප්‍රලාප කියන්නෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා අභිධ්‍යාව බහුලකොට ඇත්තෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තෝ වන්නානුය. ඊශ්වරයා විසින් මැවීම නිසා මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තෝ වන්නානු යයි' කියායි.

7. "මහණෙනි, ඊශ්වරයා විසින් මැවීම වනාහි සාර වශයෙන් ගන්නවුන්ට මෙය කටයුතුය කියා හෝ මෙය නොකට යුතුය කියා හෝ කැමැත්තක් හෝ උත්සාහයක් හෝ නැත්තේය. මෙසේ කටයුතු නොකටයුතු දෙක වනාහි සත්‍ය වශයෙන් ස්ථිර වශයෙන් නොලබන කල්හි මුළාවූ සිහියෙන් ආරක්ෂා රහිතව වාසය කරන්නවුන්ට තමතමන්ගේ කරුණු සහිතවූ ශ්‍රමණ වාදයක් නැත. මහණෙනි, මේ වනාහි මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඒ මහණ බමුණන් කෙරෙහි මාගේ කරුණු සහිතවූ දෙවැනි නිග්‍රහය වේ

8. "මහණෙනි, මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නොසැපවූ යමක් හෝ විදීද ඒ සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව විය යයි මෙසේ කියන්නාවූ මෙසේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ. මෙබඳු

දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ යම් ඒ මහණ බමුණෝ වෙන්ද ඔවුන් වෙත පැමිණ මෙසේ කියමි. ‘ආයුෂ්මතුනි, තෙපි මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ නොදුක් නොසැපවූ යමක් හෝ විදිද ඒ සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වියයි මෙබඳු වාද ඇත්තාහුය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුය යනු සැබෑද?’ කියයි.

“මෙසේ මා විසින් අසනලද්දාවූ ඔවුහු ඉදින් එසේයයි කියන් නම් මම ඔවුන්ට මෙසේ කියමි. (කෙසේද?) ‘ආයුෂ්මතුනි, එසේවිනම් සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා ප්‍රාණඝාත කරන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා සොරකම් කරන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා බඹසර නැත්තෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා බොරුකියන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා කේළාම් කියන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා ඵරුෂ වචන කියන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා ප්‍රලාපකියන්නෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා අභිධ්‍යාව බහුලකොට ඇත්තෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තෝ වන්නාහුය. සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම නිසා මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තෝ වන්නාහු යයි’ කියයි.

9. “මහණෙනි, සියල්ල හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතිව වීම වනාහි සාරවශයෙන් ගන්නවුන්ට මෙය කටයුතුය කියා හෝ මෙය නොකටයුතුය කියා හෝ කැමැත්තක් හෝ උත්සාහයක් හෝ නැත්තේය. මෙසේ කටයුතු නොකටයුතු දෙක වනාහි සත්‍ය වශයෙන් ස්ථිර වශයෙන් නොලබන කල්හි මූලාවූ සිහියෙන් ආරක්ෂා රහිතව වාසයකරන්නවුන්ට තමතමන්ගේ කරුණුසහිතවූ ශ්‍රමණ වාදයක් නැත. මහණෙනි, මේ වනාහි මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඒ මහණ බමුණන් කෙරෙහි මාගේ කරුණු සහිතවූ තුන්වැනි නිග්‍රහය වේ.”

10. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡෙදය මෙනි.)

11. "මහණෙනි, ශ්‍රමණයන් විසින්ද, බමුණන් විසින්ද, සෙසු නැණවතුන් විසින්ද, නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ මේ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරණ ලද්දේය. මහණෙනි, නිග්‍රහනොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ කවර නම් ධර්මයක් මා විසින් දෙශනා කරන ලද්දේද? මහණෙනි, මේ ධාතු සයයයි නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරණ ලද්දේය, මේ එස්සායතන සයයයි නිග්‍රහනොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළහැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළහැක්කාවූ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරණ ලද්දේය. මේ අටලොස් මනෝප විචාරයයි. නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ මේ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරන ලදී. මේ සතර ආයඪී සත්‍යයයි. නිග්‍රහ නොකොට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළහැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය මා විසින් දේශනා කරණ ලද්දේය.

12. "මහණෙනි, මා විසින් නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ මේ ධාතු සයයයි ධර්මය දෙශනා කරන ලදැයි මෙසේ කියන ලද්දේය. මෙය කුමක් නිසා කියන ලද්දේද? මහණෙනි, මේ ධාතුහු සයක් වෙත්. එනම්, පඨවි ධාතුය, අපොඨාතුය, තේජෝධාතුය, වායොධාතුය, ආකාශ ධාතුය යන මේයි.

13. "මහණෙනි, මේ ධාතු සයයයි. නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරන ලදී.

14. "මහණෙනි, මේ එස්සායතනයෝ සදෙනෙක් වෙත්ය, යන නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ

වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය දෙශනා කරන ලදැයි මා විසින් කියන ලදී. එය කුමක් පිණිස කියන ලද්දේද මහණෙනි, එස්සායතනයෝ මේ සදෙනෙක් වෙත්. වක්ඛු එස්සායතනයද, සොත එස්සායතනයද, ඝාන එස්සායතනයද, ජ්විහා එස්සායතනයද, කාය එස්සායතනයද, මනොසම්ඵස්සායතනයද වෙත්. මහණෙනි, නිග්භ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ මේ එස්සායතන සයයයි මා විසින් නිග්භ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය දෙශනා කරන ලදැයි යමක් කියන ලද නම් එය මේ සදහා කියන ලදී.

15. "මහණෙනි, මා විසින් මේ අටළොස් මනොපච්චරයයි නිග්භ නොකට හැක්කාවූ කිලුටු නොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ මා විසින් කියන ලදැයි මෙසේ යමක් කියන ලද්දේද එය කුමක් සදහා කියන ලද්දේද? ඇසින් රූපයක් දැක සොම්නසට කරුණුවූ රූපයෙහි සිත හසුරුවයි. දොම්නසට කරුණුවූ රූපයෙහි සිත හසුරුවයි. උපෙක්ඡාවට කරුණුවූ රූපයෙහි සිත හසුරුවයි.

"කණින් ශබ්දයක් අසා සොම්නසට කරුණුවූ ශබ්දයෙහි සිත හසුරුවයි, දොම්නසට කරුණුවූ ශබ්දයෙහි සිත හසුරුවයි උපෙක්ඡාවට කරුණුවූ ශබ්දයෙහි සිත හසුරුවයි.

"නාසයෙන් ගඳක් ආඝ්‍රානයකොට සොම්නසට කරුණුවූ ගන්ධයෙහි සිත හසුරුවයි, දොම්නසට කරුණුවූ ගන්ධයෙහි සිත හසුරුවයි, උපෙක්ඡාවට කරුණුවූ ගන්ධයෙහි සිත හසුරුවයි.

"දිවෙන් රසයක් විඳ සොම්නසට කරුණුවූ රසයෙහි සිත හසුරුවයි, දොම්නසට කරුණුවූ රසයෙහි සිත හසුරුවයි, උපෙක්ඡාවට කරුණුවූ රසයෙහි සිත හසුරුවයි.

"කයින් ස්පර්ශයක් ස්පර්ශකොට සොම්නසට කරුණුවූ ස්පර්ශයෙහි සිත හසුරුවයි, දොම්නසට කරුණුවූ ස්පර්ශයෙහි සිත හසුරුවයි, උපෙක්ඡාවට කරුණුවූ ස්පර්ශයෙහි සිත හසුරුවයි.

“සිතින් ධර්මයක් දැන සොම්නසට කරුණුවූ ධර්මයෙහි සිත හසුරුවයි, දොම්නසට කරුණුවූ ධර්මයෙහි සිත හසුරුවයි, උපෙක්ෂාවට කරුණුවූ ධර්මයෙහි සිත හසුරුවයි. මහණෙනි, මේ සිත හැසිරෙන අටළොස් තැනෙහි ශ්‍රමණයන් විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයන් විසින් හෝ නුවණැත්තන් විසින් හෝ නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ කිලිටිනොකළ හැක්කාවූ වොදනා නොකළ හැක්කාවූ පිළිකුල් නොකළ හැක්කාවූ ධර්මය මා විසින් දෙශනා කරණ ලදී.

16. “මහණෙනි, සවැදෑරුම් ධාතුන් නිසා ගර්භයාගේ පහළවීමවේ. දරුගැබ පහළවීම ඇතිකල්හි නාමය හා රූපය පහළ වේ. නාමය හා රූපය ප්‍රත්‍යවීමෙන් ආයතන සය ඇතිවේ ආයතනය සය ප්‍රත්‍යවීමෙන් ස්පර්ශය ඇති වේ. ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යවීමෙන් වේදනා ඇතිවේ. මහණෙනි, මම මිදීම ලබන්නට දුකය පිණවමි. මේ දුක් ඉපදීමට හේතුවයයි පනවමි. මේ දුක් නැතිවීමයයි පනවමි. මේ දුක් නිරෝධයට යන ප්‍රතිපදාවයයි පනවමි. මහණෙනි, දුක්ඛායඝී සත්‍යය කවරේද?

“ඉපදීම දුකය, ජරාව දුකය, ව්‍යාධිය දුකය, මරණය දුකය ශෝකය වැලපීම, දුක් දොම්නස දැඩි ආයාස දුක්ය, බලාපොරොත්තු යමක් නොලැබීමද දුකය සංක්ෂේපයෙන් උපාදාන ස්කන්ධ පසම දුකය. මහණෙනි, මෙය දුක්ඛායඝී සත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

මහණෙනි, දුක්ඛසමුදයායඝී සත්‍යය කවරේද? අවිද්‍යාව ප්‍රත්‍යවීමෙන් සංස්කාර උපදී. සංස්කාර ප්‍රත්‍යවීමෙන් විඤ්ඤාණය උපදී. විඤ්ඤාණය ප්‍රත්‍යවීමෙන් නාම රූප උපදී, නාම රූප ඉපදීමෙන් ෂඩායතන උපදී. ෂඩායතන ප්‍රත්‍යවීමෙන් ස්පර්ශය උපදී, ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යවීමෙන් වේදනාව උපදී, වේදනාව ප්‍රත්‍යවීමෙන් තණ්හාව උපදී, තණ්හාව ප්‍රත්‍යවීමෙන් දැඩිකොට ගැනීම උපදී, දැඩිකොට ගැනීමෙන් භවය උපදී, භවය ප්‍රත්‍යවීමෙන් ඉපදීමවේ. ඉපදීම ප්‍රත්‍යවීමෙන් ජරා, මරණ, ශෝක වැලපීම දුක් දොම්නස් දැඩි ආයාසයෝ පහළ වෙත්. මෙසේ මේ සම්පූර්ණ දුක් රාශිය පහළවීම වේ. මහණෙනි, මේ දුක්ඛසමුදයායඝී සත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

17. "අවිද්‍යානුගේම වනාහි නිරවශෙෂ වශයෙන් දුරුකිරීම් වශයෙන් නිරෝධයෙන් සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධය වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයෙන් විඤ්ඤානායාගේ නිරෝධය වේ. විඤ්ඤාණයන්ගේ නිරෝධයෙන් නාමරූපයන්ගේ නිරෝධය වේ. (6 ඡේදයේ තුන්වෙනි කොටසේ නාමරූප ඉපදීමෙන් 'යන්නට' 'නාම රූප නිරෝධයෙන්' කියාද උපදී යන්නට නිරෝධය වේ කියාද යොදා දැඩි ආයාසයෝ නිරුද්ධවෙත් යන්න දක්වා යොදා ගන්න.) මෙසේ මේ සම්පූර්ණ දුක් රාශිය නැතිවීම වේ. මහණෙනි, මේ දුක්ඛනිරෝධායඪී සත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

18. "මහණෙනි, දුක් නිරුද්ධවීමය යන ප්‍රතිපදාවලු ආයඪී සත්‍යය කවරේද? මේ ආයඪී අෂ්ටාංගික මාර්ගයමය, එනම් සම්මාදිට්ඨි, සම්මාසංකප්ප, සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මාසති, සම්මා සමාධි යන අටයි. මහණෙනි, මේ දුක් නැතිකිරීමට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවලු ආයඪී සත්‍යයයි කියනු ලැබේ.

19. "මහණෙනි, මා විසින් ශ්‍රමණයන් විසින්ද බ්‍රාහ්මණයන් විසින්ද සෙසු නැතවතුන් විසින්ද නිග්‍රහ නොකට හැක්කාවූ පිරිසිදුවූ, දොස් නොකියහැකිවූ අවනම්බු නොකරණ ලද්දාවූ මේ සතර ආයඪී සත්‍යයෝ දේශනා කරණ ලදීයයි යමක් වදාරණ ලද්දේ නම් එය මේ සඳහා වදාරන ලදී.

12. අමාතා පුත්තික භය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මවට පුතා නැත්තාවූද පුතාට මව නැත්තාවූද භය තුනක් අශ්‍රාතවත් පෘථග්ජන තෙම ප්‍රකාශ කරයි. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, මහ ගින්නක් උපදින්නාවූ කාලයක් වෙයි. මහණෙනි ඒ මහ ගින්නක් උපන් කල්හි එයින් ගම්ද දැවෙත්. නියම් ගම්ද දැවෙති. නගරද දැවෙති. ගම්ද දැවෙන කල්හි නියම් ගම්ද දැවෙන කල්හි නගරද දැවෙන කල්හි එහි මවද පුතා නොලබයි. පුතාද මව නොලබයි. මහණෙනි මේ මවට පුතා නැත්තාවූ පුතාට මව නැත්තාවූ පළමුවැනි භයයයි අශ්‍රාතවත් පෘථග්ජන තෙම ප්‍රකාශ කරයි.

2. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණෙනි, මහා වර්ෂා වසින්නාවූ කාලයක් වෙයි. මහණෙනි, මහා වර්ෂාවක්

වට කල්හි මහත් ජල ගැල්මක් ඇතිවෙයි. මහණෙනි, මහා ජල ගැල්මක් වූ කල එයින් ගම්ද යට වෙයි. නියම් ගම්ද යට වෙයි. නගරද යට වෙයි. ගම්ද යටවූ කල්හි නියම් ගම්ද යටවූ කල්හි නගරද යටවූ කල්හි මවුද පුතා නොලබයි. පුතාද මව නොලබයි. මහණෙනි මේ දෙවැනිවූ මවට පුතා නැත්තාවූද පුතාට මව නැත්තාවූද භය යයි දෙවෙනි අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනසා කියයි.

3. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණෙනි, යම් හෙතුවක් භයක් හටගනීද. පල් හොරුන් ගම් වැද ගම් පැහැරීමේ හයින් ජනපද වාසීහු යානවාහනාදියෙහි නැඟී ඔබ මොබ යද්ද පල් හොරුන් ගම් වැද ගම් පැහැරීමේ හයින් යාන වාහනාදියෙහි නැඟී ජනපදවාසීන් ඔබ මොබ යන කල්හි මව පුතා නොලබයි. පුතා මව නොලබයි. මහණෙනි මේ මවට පුතා නැත්තාවූ පුතාට මව නැත්තාවූ තුන්වැනි භය යයි අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනසා කියයි.

4. "මහණෙනි, මේ මවට පුතා නැත්තාවූ පුතාට මව නැත්තාවූ භය තුන යයි අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනසා කියයි. මහණෙනි මවට පුතා ඇත්තාවූද පුතාට මව ඇත්තාවූද ඒ භය තුන මවට පුතා නැත්තාවූද පුතාට මව නැත්තාවූද භය තුනයි අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනසා කියයි.

"කවර තුනක්ද? මහණෙනි, මහා ගින්නක් හට ගන්නා කැලයක් වන්නේය. මහණෙනි මහා ගින්නක් හටගත් කල්හි එයින් ගම්ද දැවෙනේය. නියම් ගම්ද දැවෙති. නගරද දැවෙති. ගම්ද දැවෙන කල්හි නියම් ගම්ද දැවෙන කල්හි නගරයන්ද දැවෙන කල්හි කිසිවිටෙක මවට පුතා ලැබෙන්නාවූද පුතාට මව ලැබෙන්නාවූ කාලයක්ද වන්නේය. මහණෙනි මේ පළමුවැනි මවට පුතා ඇත්තාවූද පුතාට මව ඇත්තාවූද භය අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනසා මවට පුතා නැත්තාවූ පුතාට මව නැත්තාවූද භය යයි කියයි.

5. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි, මහණෙනි, මහා වැස්සක් වසින්නාවූ කාලයක් වන්නේය. මහා වැස්සක් වට කල්හි මහ ගංවතුරක් වන්නේය. මහ ගංවතුරක් වූ කල්හි ගම්ද යටවෙත්. නියම් ගම්ද යට වෙයි. නගරද යට වෙයි. ගම්ද යටවූ

කල්හි නියම් ගම්ද යටවූ කල්හි නගරයන්ද යටවූ කල්හි යම් හෙයකින් කිසි කලෙක මව පුතා ලබන්නේය. පුතා මව ලබන්නේය මහණෙනි, මේ දෙවැනිවූ මවට පුතා ඇත්තාවූද පුතාට මව ඇත්තාවූද භය අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනයා මවට පුතා නැත්තාවූද පුතාට මව නැත්තාවූ භයයයි කියයි.

6. "නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණෙනි, පල්භොරු ගම් පැහැරීමෙන් ජනපද වාසීහු යානවාහනාදියෙන් ඔබ මොබ යන්නාවූ භය උපදින්නාවූ කාලයක් වෙයි. පල්භොරු ගම් පැහැරීමේ හයින් ජනපද වාසී යානවාහනාදියෙන් ඔබ මොබ යන කල්හි යම් හෙයකින් කිසිවිටෙක මවද පුතා ලබන්නේය. පුතාද මව ලබන්නේය. මහණෙනි මේ වනාහි තුන්වැනිවූ මවට පුතා ඇත්තාවූද පුතාට මව ඇත්තාවූද භය අශ්‍රැතවත් පාඨග්ජනයා මවට පුතා නැත්තාවූද පුතාට මව නැත්තාවූද භය යයි කියයි.

7. "මහණෙනි, මවට පුතා නැත්තාවූද, පුතාට මව නැත්තාවූද මේ භය තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද ජරා භය ව්‍යාධි භය මරණ භය යන මේ තුනයි. මහණෙනි මව දිරන්නාවූ පුතා පිළිබඳව 'මම දිරමි. මගේ පුතා නොදිරත්වා' යන මෙය නොලබයි. පුතා හෝ දිරන්නාවූ මව පිළිබඳ 'මම දිරමි. මගේ මවු නොදිරවා' යන මෙය නොලබයි. මහණෙනි මවු ලෙඩ වන්නාවූ පුතා පිළිබඳව 'මම ලෙඩ වෙමි. මගේ පුතා ලෙඩ නොවේවා' යන මෙය නොලබයි. පුතා හෝ ලෙඩ වන්නාවූ මව පිළිබඳව 'මම ලෙඩ වෙමි. මගේ මවු ලෙඩ නොවේවා' යන මෙය නොලබයි මහණෙනි, මවු මැරෙන්නාවූ පුතා පිළිබඳව 'මම මැරෙමි මගේ පුතා නොමැරේවා' යන මෙය නොලබයි. පුතා හෝ මැරෙන්නාවූ මව පිළිබඳව 'මම මැරෙමි. මගේ මවු නොමැරේවා' යන මෙය නොලබයි. මහණෙනි මේ වනාහි මවට පුතා නොලැබෙන්නාවූද පුතාට මව නොලැබෙන්නාවූද භය තුනයි.

8. "මහණෙනි, මේ මවට පුතා ලැබෙන්නාවූත් පුතාට මව ලැබෙන්නාවූත් භය තුනද මවට පුතා නොලැබෙන්නාවූත් පුතාට

මව නොලැබෙන්නාවූත් භය තුනද පහ කිරීම පිණිස ඉක්මවීම පිණිස මාර්ගයක් ප්‍රතිපදාවක් ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ සමානා පුත්තික සහ අමානා පුත්තික භය පහ කරනු පිණිස ඉක්මවීම පිණිස පවත්නාවූ ඒ මාර්ගය ප්‍රතිපදාව කවරේද? මේ ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගය මැයි. ඒ කවරේද? සමයක් දෘෂ්ටිය සමයක් සංකල්පනාව සමයක් වචනය සමයක් කර්මාන්තය සමයක් ආජීවය සමයක් ව්‍යායාමය සමයක් ස්මෘතිය සමයක් සමාධිය යන මෙයයි. මහණෙනි මේ මාර්ගය මේ ප්‍රතිපදාව මේ සමානා පුත්තික භය තුනද අමානා පුත්තික භය තුනද පහ කරනු පිණිස ඉක්මවනු පිණිස පවත්නේ වෙයි.”

13. වේනාගපුර සූත්‍රය:- 1 “එක් කාලයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් හික්ෂු සංඝයා හා කොසොල් ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි වඩිනුයේ වේනාගපුර නම් කොසොල් දනව් වාසීන්ගේ බමුණුගම යම් තැනෙකිනිද එහි පැමිණියේය වේනාගපුර වාසීවූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීහු මෙසේ ඇසුවාහුය. කෙසේද?

2. “ශාක්‍ය පුත්‍රවූ ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්ම පැවිදිවූ ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ වනාහි වේනාග පුරයට පැමිණියේය. ඒ භවත් ගෞතමයන් පිළිබඳව ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්භත්යහ, සමයක් සම්බුද්ධයහ, විද්‍යාවරණ සම්පන්නය, සුගතය, ලෝකවිදුය, අනුත්තර පුරිසධම්ම සාරථිය, දෙව් මිනිසුන්ට ශාස්තෘය, චතුස්සත්‍ය අවබෝධ කළසේක, භගවත්යයි මෙසේ යහපත්වූ කීර්තිශබ්දය උස්ව පැනනැංගේය. හෙතෙම දෙවියන් සහිතවූ මරුන් සහිතවූ බඹුන් සහිතවූ දෙව් මිනිසුන් සහිතවූ ප්‍රජාව, තෙමේම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ගෙන ප්‍රකාශ කෙරෙයි. හෙතෙම මූල යහපත්වූ මැද යහපත්වූ අග යහපත්වූ අර්ථ සහිතවූ ව්‍යඤ්ජන සහිත සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ ධර්මය දෙශනා කෙරෙයි. පිරිසිදුවූ ශාසන බ්‍රාහ්මවරිය ප්‍රකාශ කෙරෙයි. එබඳුවූ රහතන් වහන්සේලාගේ දැකීම යහපත් වේය’ යනුයි.

3. ඉක්බිති වේනාගපුර බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිනිද එතැනට පැමිණියාහුය. පැමිණ

ඇතැම් අය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත් පසෙක හුන්නාහුය. සමහරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවූහ. සතුටුවිය යුතුවූ සිහිකටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එක්පසෙක හුන්නාහුය. ඇතැම්හු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දිශාවෙක්හිද ඒ දිශාවට ඇදීලි බැඳ නමස්කාර කොට එක්පසෙක හුන්නාහුය. ඇතැම්හු නාම ගොතූ කියා එක්පසෙක හුන්නාහුය. ඇතැම්හු නිශ්ශබ්දව එකත් පසෙක හුන්නාහුය.

4. එකත්පසක හුන් වේනාගපුර වාසීවූ වච්ඡගොත්ත බ්‍රාහ්මණ තෙම "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ආශ්වයෑයකි භවත් ගෞතමයන් වහන්ස පුදුමයකි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ඉන්ද්‍රියයෝ විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ ශරීරවර්ණය පිරිසිදුය, පැහැපත්ය, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ වනාහි සරත් කාලයෙහි හටගත්තාවූ වඩා නොපැසුනු ඩෙබර එලයක් පිරිසිදු වේද, පැහැපත් වේද, එපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයන්ගේ ඉන්ද්‍රියයෝ විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ. ඡවි වර්ණය, පිරිසිදුය, පැහැපත්ය, එකෙණෙහි නටුවෙන් ගිලිහුණු තල්ගෙඩියක් යම්සේ පිරිසිදු වේද, පැහැපත් වේද එසේම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ඉන්ද්‍රියයෝ විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ, ඡවිවර්ණය, පිරිසිදුය, පැහැපත්ය භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, දක්ෂවූ කර්මාර පුත්‍රයෙකු විසින් මනාකොට පරිකර්ම කරණ ලද්දාවූ කෝවෙහි දමා මනාකොට මට්ටම් කරන ලද්දාවූ රත් පලසක තබන ලද්දාවූ ජාම්බොනද රත්රනක් යම්සේ බබලන්නේද දිලිසෙන්නේද එලිය වැටෙන්නේද එපරිද්දෙන් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ඉන්ද්‍රියයෝ විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ, ඡවිවර්ණය, පිරිසිදුය, පැහැපත්ය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒකාන්තයෙන් යම් ඒ උච්චාසයන මහාසයනයෝ වෙද්ද,

5. "ඒ නම් දික්භගලාපුටුය, පයඨංකය දිග් ලොම් ඇති මහ කොඳු පලස්ය එළලොම් ඇතිරිය සුදු එලු ලොම් ඇතිරිය සන පුප් ඇතිරිය, පුලුනින් කළ ඇතිරිය සිංහ ව්‍යාඝ්‍රාදී රූපයෙන් විසිතුරුවූ එළලොම් ඇතිරිය, දෙදාවලු ඇති එළලොම් ඇතිරිය, එක්දාවලු ඇති එළ ලොම් ඇතිරිය, රත්න මිශ්‍රව කළ කොසෙය්‍යා

ඇතිරිය, කොසෙයා නුලින් කළ ඇතිරිය, නාටක ස්ත්‍රීන් සොළොස් දෙනෙකුට නැටීමට සුදුසු එළවලොම් ඇතිරිය, ඇතුන් පිට ඇතුරණ ඇතිරිය, රථයන්හි ඇතුරණ ඇතිරිය, ඇඳුම් දිවිසමිය, කෙසෙල් මුව සමින් කළ උතුම් පසතුරුණය, උඩුවියන් සහිතවූ දෙපාර්ශවයෙහි රතු කොට්ට ඇති අසුන්ය යන මේයි.

6. "භවත් ගෞතම තෙමේ ඒකාන්තයෙන් මෙබඳුවූ උච්චාසයන මහාසයන කැමතිසේ ලබන්නේය. පහසුවෙන් ලබන්නේය. නොවෙහෙසී ලබන්නේයයි" කිය.

7. "බමුණ යම් ඒ උච්චාසයන මහාසයනයේ වෙද්ද, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) ඒ උච්චාසයන මහාසයන පැවිද්දන්ට දුර්ලභයහ. ලබන ලද්දාහුද, කැප නොවෙත් බමුණ යම් උච්චාසයන මහාසයනයක් මම දැන් කැමතිසේ ලබන්නෙමිද පහසුවෙන් ලබන්නෙමිද නිදුකින් ලබන්නෙමිද එබඳු උච්චාසයන මහාසයන තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද, දිව්‍ය උච්චාසයන මහාසයනය, බ්‍රහ්ම උච්චාසයන මහාසයනය, ආයඨී උච්චාසයන මහාසයනය යන මේයි. බමුණ මම යම් උච්චාසයන මහාසයනයක් දැන් කැමතිසේ ලබන්නෙමිද පහසුවෙන් ලබන්නෙමිද නිදුකින් ලබන්නෙමිද මේ තුන වෙත්"

8. "භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, භවත්ගෞතම තෙමේ යම් උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමතිසේ ලබන්නේද පහසුවෙන් ලබන්නේද නිදුකින් ලබන්නේද ඒ දිව්‍ය උච්චාසයන මහාසයනය කවරේද?"

9. "බමුණ, මෙහි මම යම්බඳුවූ ගමක් හෝ නියම් ගමක් හෝ ඇසුරුකොට වෙසෙමිද ඒ මම පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාසිවුරු ගෙන එම ගමට හෝ නියම් ගමට හෝ පිඬු පිණිස ප්‍රවිෂ්ටවෙමි. ඒ මම සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ වනයටම ප්‍රවිෂ්ට වෙමි. ඒ මම එහි තෘණ හෝ කොළ හෝ යමක් ඇත්තේද ඒවා එකතු කොට පයඨීක බැඳ කය ඍජුකොට තබා සිහිය අරමුණට අභිමුඛ කොට තබා හිඳිමි

'ඒ මම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසලයන්ගෙන් වෙන්වම විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවෙකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා

සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි. විතර්ක විචාරයන් සංසිද්ධිමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදිලි ඇති සිත හා එකඟ කරන්නාවූ විතර්ක නැති විචාර නැති සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි. ප්‍රීතියෙහිද නොඇල්මෙන් ධ්‍යාන උපෙක්ෂාවෙන් යුක්තව සිහියෙන් යුක්තව ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව කයින් සුව විදිද යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂාවෙන් යුක්තව සිහියෙන් යුක්තව සැප විහරණ ඇත්තේයයි ආසියෝ කියත්. මම ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි. සැපය පහකිරීමෙන්ද දුක නැති කිරීමෙන්ද ධ්‍යානය ලැබීමට පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ දුරුකිරීමෙන් දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ උපෙක්ෂා සති දෙකින් පිරිසිදුවූ චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරමි.”

10. “බමුණ, එසේවූ මම ඉදින් සක්මන් කෙරෙමිද ඒ කාලයෙහි මාගේ මේ සක්මන් කිරීම දිව්‍ය සක්මන් කිරීමකි. බමුණ එසේවූ මම ඉදින් ඒ මම සිටීමිද ඒ කාලයෙහිදී මාගේ මේ සිටීම දිව්‍ය සිටීමක් වේ. එසේවූ මම ඉදින් හිදිනෙමිද එකල්හි එය මාගේ ඒ දිව්‍ය ආසනයක් වෙයි. බමුණ එසේවූ මම සයනය කෙරෙමිද එකල්හි ඒ මාගේ දිව්‍ය උච්චාසයනය මහාසයනය වෙයි. බමුණ මම දැන් යම් උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමතිසේ ලබන්නෙමිද පහසුවෙන් ලබන්නෙමිද නිදුකින් ලබන්නෙමිද බ්‍රාහ්මණය මේ වනාහි ඒ දිව්‍ය උච්චාසයන මහාසයනය වෙයි

11. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස ආශ්වයාසීයි, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස අද්භුතයි, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ හැර මේ උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමැතිසේ ලබන්නාවූ පහසුවෙන් ලබන්නාවූ නිදුකින් ලබන්නාවූ අන් කවරෙක් ඇත්තේද, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දැන් භවත් ගෞතම තෙමේ යම් බුන්ම උච්චාසයන මහාසයනය කැමති පරිදි ලබන්නේවේද පහසුවෙන් ලබන්නේ වේද නිදුකින් ලබන්නේවේද ඒ බුන්ම උච්චාසයන මහාසයනය කවරේද?

12. “බ්‍රාහ්මණය, මම යම් ගමක් හෝ නියම් ගමක් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කෙරෙමිද, ඒ මම පෙරවරු කාලයෙහි

හැඳ පාත්‍ර සිවුරු ගෙන එම ගමට නියමී ගමට හෝ පිඬු පිණිස යන්නෙමි. ඒ මම සවස් කාලයෙහි පිණිඩ පාතයෙන් වැළකුණේ එම වනයටම ප්‍රවිෂ්ට වෙමි ඒ මම එහි යමි තෘණ හෝ කොළ වෙද්ද ඒවා එකතුකොට එහි පයබ්බක බැඳ කය සෘජුව තබා සිහිය ඉදිරිපත්කොට තබා හිඳ ගනිමි.

13. ඒ මම මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරමි.

14. එසේම දෙවෙනි දිශාවද එසේම තුන්වැනි දිශාවද එසේම හතරවැනි දිශාවද, මෙසේ උඩද යටද සරසද සැම තන්හි හීන මධ්‍යාදී සියල්ල ඇති බැවින් සියලු සත්වයන් ඇත්තාවූ ලෝකය මහත්වූ මහත් බවට ගියාවූ අවෙරිවූ, ව්‍යාපාද රහිතවූ මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් පතුරුවා වාසය කරමි.

15. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි.)

16. "කරුණා සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරමි.

17. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි.)

18. "මුදිතා සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරමි.

19. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි.)

20. "උපෙක්ෂා සහගත සිතින් එක්දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරමි.

21. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 12 ඡෙදය මෙනි.)

22. "එසේවූ මම ඉදින් සක්මන් කරමිද, එකල්හි ඒ මාගේ සක්මන බ්‍රහ්ම සක්මනක් වෙයි. බ්‍රාහ්මණය, එකල්හි එසේවූ මම ඉදින් සිටිමිද, හිදිමිද, සයනය කෙරෙමිද එකල්හි එය මාගේ බ්‍රහ්ම උච්චාසයන මහාසයනය වෙයි. බ්‍රාහ්මණය, මම දැන් යමි උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමති පරිදි ලබන්නෙමිද පහසුවෙන් ලබන්නෙමිද නිදුකින් ලබන්නෙමිද ඒ මාගේ උච්චාසයන මහාසයනය වෙයි.

23. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ආශ්වයඝීයකි, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අද්භූතයකි. මෙවැනි බුහුම උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමැති පරිදි ලබන්නාවූ පහසුවෙන් ලබන්නාවූ නිදුකින් ලබන්නාවූ භවත් ගෞතමයන් හැර අන් කවරෙක් ඇත්තේද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භවත් ගෞතම තෙමේ දැන් යම් ආශී උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමතියේ ලබන්නේ නම් පහසුවෙන් ලබන්නේ නම් නිදුකින් ලබන්නේ නම් ඒ ආයඝී උච්චාසයන මහාසයනය කුමක්ද?

24. "බ්‍රාහ්මණය මම ගමකට හෝ නියම් ගමකට හෝ ඇසුරුකොට වෙසෙමිද (මේ සූත්‍රයේ 12 ඡේදය යොදා ගතයුතුයි) ඒ මම මාවිසින් රාගය පහකරන ලදී, මුල් සිදින ලදී, කරටිය කැපූ තල්ගසක් මෙන් කරන ලදී. විනාශ කරන ලදී, නැවත නූපදින ස්වභාවයට පමුණුවන ලදැයි මෙසේ දැනගනිමි.

25. 'මා විසින් ද්වේෂය පහකරන ලදී, මුල් සිදින ලදී, කරටිය කැපූ තල්ගසක් මෙන් කරන ලදී, විනාශ කරන ලදී, නැවත නූපදින ස්වභාවයට පමුණුවන ලදැයි මෙසේ දැන ගනිමි.

26. "මා විසින් මොහය පහකරන ලදී, මුල් සිදිනලදී. කරටිය කැපූ තල් ගසක්මෙන් කරන ලදී. විනාශ කරන ලදී. නැවත නූපදින ස්වභාවයට පමුණුවන ලදැයි මෙසේ දැන ගනිමි.

බ්‍රාහ්මණය, මෙසේවූ ඒ මම ඉදින් සක්මන් කෙරෙමිද එකල්හි ඒ මාගේ ආයඝී සක්මන වෙයි. බ්‍රාහ්මණය ඒ මම ඉදින් සිටිමිද හිදිමිද සයනය කෙරෙමිද එකල්හි එය මාගේ ආයඝී උච්චාසයන මහාසයනය වෙයි. බ්‍රාහ්මණය, දැන් මම යම් උච්චාසයන මහාසයනයක් කැමති පරිදි ලබමිද පහසුවෙන් ලබමිද නිදුකින් ලබමිද බ්‍රාහ්මණය මේ ඒ ආයඝී උච්චාසයන මහාසයනය වෙයි.

27. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ආශ්වයඝීයකි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අද්භූතයෙකි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙවැනි ආයඝී උච්චාසයන මහාසයනයක් ලබන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැර අන් කවරෙක් ඇත්තේද?

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපති, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපති, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස යම්සේ යටිකුරු කරණ ලද්දක් උඩුකුරු කරණ ලද්දේද, වැසුණු දෙයක් විවෘත කරන්නේද, මංමුළාවුවෙකුට මාර්ගය කියන්නේද, ඇස් ඇත්තෝ රූපදකිත්වායි කියා තෙල් පහනක් දරන්නේද එසේම ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලදී. ස්වාමීනි ඒ අපි භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද ධර්මයද හික්ෂු සංසයාද සරණ යමු. භවත් ගෞතමයන්වහන්සේ අද පටන් අප දිවිහිමි කොට උපාසකයන් කොට දරන සේක්වා.”

14. සරහ (පරිබ්බාජක) සූත්‍රය:- 1. එක් සමයක භාග්‍යවතුන්වහන්සේ රජගහනුවර ගිජ්ඣකුට පර්වතයෙහි වාසයකරන සේක. එකල්හි සරහ නම් පරිබ්බාජක තෙම මේ ශාසනයෙන් ඉවත්ව ගොස් නොබෝකල් ඇත්තේ විය. හෙතෙම රජගහනුවර පිරිස් මැද මේ වචනය කියයි. කුමක්ද ‘මා විසින් ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය දැනගන්නා ලදී. මම ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය දැනගෙන මෙසේ ඒ ධර්ම විනයෙන් අස්වූයෙමි’ යනුයි.

2. “ඉක්බිති බොහෝ හික්ෂුහු හැද පාත්‍ර සිව්වර ගෙන රජගහනුවරට පිඬු පිණිස වැඩියහ. ඒ හික්ෂුහු ‘මා විසින් ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්ම දැනගන්නා ලදී. මම ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය දැන ඒ ධර්ම විනයෙන් අස්වූයෙමි’ යන රජගහනුවර පිරිස් මැද කියන්නාවූ, ඒ සරහ පරිබ්බාජකයාගේ වචනය ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ හික්ෂුහු රජගහ නුවර පිඬු පිණිස හැසිර සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියාහුය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැද එක් පසෙක උන්හ. එක්පසක හුන්නාවූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය කීහ.

3. ස්වාමීනි, මේ ධර්මවිනය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙන් නික්ම ගොස් නොබෝකල් ඇති සරහ පරිබ්බාජක තෙමේ රජගහනුවර පිරිස් මැද මේ වචනය කියයි. ‘මා විසින් ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය දැනගන්නා ලදී. මම ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය

දැනගෙන ඒ ධර්ම විනයෙන් අස්වූයෙමි' යනුයි. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සප්පීනිකා නම් ගංඉවුර යම් තැනෙකද පරිබ්‍රාජකාරාමය යම් තැනකද සරහ පරිබ්‍රාජකයා යම් තැනකද එහි වඩින සේක් නම් මැනවි" කියායි.

4. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසුසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සවස්භාගයෙහි විවෙකයෙන් නැගී සිටියේ සප්පීනිකා ගංඉවුර යම් තැනෙකිද පරිබ්‍රාජකාරාමය යම් තැනෙකිද සරහ පරිබ්‍රාජකයා යම් තැනෙකිද එහි වැඩියහ. වැඩිමවා පනවන ලද අසුනෙහි වැඩිහුන්නේය. වැඩිහිඳ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සරහ පරිබ්‍රාජකයාට මෙසේ වදාළේය.

5. "සරහය, ඔබ මෙසේ කියන්නෙහි යනු ඇත්තක්ද? කෙසේද? 'ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය මා විසින් දැනගන්නාලදී. මම ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය මෙසේ දැන ඒ ධර්ම විනයෙන් අස්වූයෙමි' යනුයි." මෙසේ කීකල්හි සරහ පරිබ්‍රාජක තෙමේ නිශ්ශබ්ද විය. දෙවනුවද භාග්‍යවතුන්වහන්සේ (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යොදගත යුතුයි) සරහ පරිබ්‍රාජකයාහට මෙසේ වදාළේය. සරහය කියව තොප විසින් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය කුමකැයි දැනගන්නා ලද්දේද? ඉදින් තොපගේ යම් අඩුවක් වන්නේ නම් මම එය සම්පූර්ණ කරන්නෙමි. ඉදින් තොපගේ දැනීම සම්පූර්ණ නම් මම අනුමෝදන් වන්නෙමි" වදාළේය. දෙවනුවද සරහ පරිබ්‍රාජක තෙමේ නිශ්ශබ්ද විය.

6. තුන්වෙනුවත් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සරහ පරිබ්‍රාජකයාහට මෙසේ වදාළේය. කෙසේද? "සරහය කියව, තොප විසින් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය කුමකැයි දැනගන්නා ලද්දේද? ඉදින් තොපගේ අඩුවක් වෙයිනම් එය මම සම්පූර්ණ කරමි ඉදින් තොපගේ දැනීම සම්පූර්ණ නම් එයම අනුමෝදන් වන්නෙමි" කියයි. තුන්වෙනුවත් සරහ පරිබ්‍රාජක තෙමේ නිශ්ශබ්ද විය.

7. ඉක්බිත්තෙන් වනාහි ඒ පරිබ්‍රාජකයෝ සරහ නම් පරිබ්‍රාජකයාට මේ වචනය කීවාහුය. "ඇවත් සරහයෙහි, නුඹ

යමක් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ඉල්වන්නෙහි නම් එයම තට ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පවරයි. ඇවත් සරහයෙනි කියව තා විසින් ශ්‍රමණ ශාකා පුත්‍රයන්ගේ ධර්මය කුමකැයි කියා දැනගන්නා ලද්දේද, ඉදින් තොපගේ අඩුවක් වෙයිනම් ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ එය සම්පූර්ණ කරන්නේය. ඉදින් තොපගේ දැනීම සම්පූර්ණ නම් ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අනුමොදන්වන්නේය” යනුයි.

8. මෙසේ කීකල්හි සරහ පරිබ්‍රාජක තෙම ඔද බිඳී ගොස් කරනමා බිම බලා නිහඬව කල්පනා කරමින් වැටහීමක් නැතිව හුන්නේය.

9. ඉක්බිති භාගාවතුන්වහන්සේ සරහ නම් පරිබ්‍රාජකයා නිශ්ශබ්දව ඔද බිඳී කරනමා බිම බලාගෙන නිහඬව කල්පනා කරමින් වැටහීමක් නැතිව හුන්නාහු දැන පරිබ්‍රාජකයන්ට (මෙසේ) වදාළහ. “පරිබ්‍රාජකයෙනි, යමෙක් වනාහි මට මෙසේ කියන්නේද ‘මම සමායක් සම්බුද්ධ වෙමිසි ප්‍රතිඥා කරන්නාවූ ඔබ විසින් මේ ධර්මයෝ අවබෝධ නොකරණ ලද්දාහුය’ කියායි. මම ඔහුගෙන් කරුණු මනාකොට විචාරන්නෙමි. හෙතු යුක්ති විමසන්නෙමි කරුණු කියන්නෙමි.

10. “මා විසින් කරුණු විචාරනු ලබන්නාවූ හෙතු යුක්ති විමසනුලබන්නාවූ කරුණු කියනු ලබන්නාවූ හෙතෙම කරුණු තුනකින් එක්තරා කරුණකට පැමිණේය යන මීට හෙතු නැත්තේය. කවර තුනක්ද යත් අන් වචනයකින් අන් වචනයක් වසන්නේය. කථාව අන් අතකට යොමුකරන්නේය. කෝපයද ද්වේෂයද නොසතුටු බවද පහළ කරන්නේය. නිශ්ශබ්දව තෙදබිඳී කර පාත්කොට මුහුණ යට හෙළා කල්පනා කරමින් කරුණු නොවැටහී සරහ පරිබ්‍රාජකයා මෙන් හිඳන්නේය යන කරුණු තුනයි.”

11. “පරිබ්‍රාජකයෙනි යමෙක් වනාහි මට මෙසේ කියන්නේද මම ක්ෂීණශ්‍රව වෙමිසි ප්‍රතිඥාකරන්නාවූ ඔබ විසින් මේ ආශ්‍රවයෝ ක්ෂය නොකරන ලද්දාහුය’ කියායි. පරිබ්‍රාජකයෙනි, යමෙක් මට ක්ෂීණශ්‍රවයෙකැයි ප්‍රතිඥාකරන ඔබ විසින් මේ ආශ්‍රවයෝ ක්ෂය නොකරන ලදහ’ කියායි.

12. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 10 ඡේදය මෙනි.)

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සප්පීනිකා ගංඉචුරෙහිවූ පරිබ්‍රාජකාරාමයෙහි තුන්වරක් අභීත නාදය කොට අහසින් වැඩියේය. ඉක්බිති ඒ පරිබ්‍රාජකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවකින් සරහ නම් පරිබ්‍රාජකයා හට භාත්පසින් වචන නැමති කෙවිටෙන් නිරතුරුවම ඇන්නාහුය.

‘ඇවැත්නි සරහයෙනි, යම්සේ වනාහි මහ වනයෙහි ජර සිවලෙක් සිංහනාද කරන්නෙමිසි සිවල් හඬම කෙරේද අප්‍රිය හඬම කෙරේද ඇවැත් සරහයෙනි, එමෙන්ම නුඹ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හැර සිංහනාද කරන්නෙමිසි සිවල් හඬම කෙරෙහිය. අප්‍රිය හඬම කෙරෙහිය, ඇවැත්, සරහයෙනි යම්සේ වනාහි කුකුල් පැටියෙක් මහ කුකුල් හඬ කරන්නෙමිසි කුඩා කුකුල් හඬම කෙරේද, ඇවැත් සරහයෙනි, යම්සේ වනාහි කුකුල් පැටියෙක් වැනි ඔබ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හැර මහ කුකුල් හඬ කරන්නෙමිසි කුකුල් පැටියෙකුගේ හඬම කෙරෙහිය. ඇවැත් සරහයෙනි, යම්සේ වනාහි ගොතෙක් තෙම වාෂ්භයන්ගෙන් හිස්වූ ගව ගාලෙක වෙත්හි ගැඹුරු කොට නාදකළ යුතුයයි. හඹිද ඇවැත් සරහය එමෙන්ම ඔබ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හැර ගැඹුරු කොට නාදකළ යුතුයයි හඟින්නෙහිය’ කියායි. ඉක්බිති පරිබ්‍රාජකයෝ සරහ පරිබ්‍රාජකයා හට භාත්පස වර්ධන නමැති කෙවිටෙන් නිරතුරු ඇන්නාහුය.

15. කාලාම සූත්‍රය:- 1 එක් සමයක භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කොසොල් ජනපදයන්හි මහත් හික්ෂු සංඝයා සමග වාරිකාවෙහි වඩිනුයේ කාලාම නම් ක්ෂත්‍රියන්ගේ කෙසපුත්ත නම් නියම්ගම යම්තැනෙක් හිද එහි වැඩිසේක. කෙසපුත්ත නියම්ගම් වැසි කාලාම නම් ක්ෂත්‍රියයෝ මේ කාරණය ඇසුවාහුය. කුමක්ද? ශාක්‍ය පුත්‍රවූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදිවූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කේසපුත්ත නම් නියම්ගමට පැමිණියහ.

2. “ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් පිළිබඳව මෙවැනි යහපත් කීර්ති ශබ්දයක් පැනනැංගේය. (13 වෙනි සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ ‘ඒ

යන තැනසිට මෙසේ' යන තැනට එබඳු රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වෙය කියයි.

3. "ඉක්බිති කෙසපුත්ත ගම්වැසි කාලාම ශාක්‍යයෝ භාගවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියහ. පැමිණ සමහරෙක් භාගවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක හිඳගත්හ, සමහරෙක් භාගවතුන්වහන්සේ සමග සතුටුවූහ. සතුටුවිය යුතු සිහිකටයුතු කථාව කොට එක්පසෙක හිඳගත්හ. සමහරෙක් භාගවතුන්වහන්සේ දෙසට ඇදිලිබැඳ එක්පසෙක හිඳගත්හ. සමහරෙක් නාමගොත්‍ර අස්වා එක්පසෙක හිඳගත්හ. සමහරෙක් නිශ්ශබ්දව එක් පසෙක හිඳගත්හ.

4. එක් පසෙක හිඳ ගත්තාවූ ඒ කෙස පුත්ත නියම් ගම් වැසි කාලාම ශාක්‍යයෝ භාගවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීහ. "ස්වාමීනි, මේ කෙස පුත්ත ගමට එන්නාවූ සමහර ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ඇත්තාහ. ඔවුහු තමන්ගේ වාදයම දක්වත්. ප්‍රකාශ කරත්. අනික් වාදයන්ට ගරහත්, නින්දා කරත්, බැහැර කරත්. ස්වාමීනි, අනික් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙස පුත්ත ගමට එත්. ඔවුහුද තමන්ගේ වාදයම කෙතෙක්ද දක්වත්, ප්‍රකාශ කරත්. අනික් වාදයන්ට ගරහත්, නින්දා කරත්, බැහැර කරත්. ස්වාමීනි ඔවුන්ගේ කථා පිළිබඳව මේ පින්වත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් අතුරෙන් කවරෙක් නම් සැබවක් කියයිද, කවරෙක් බොරු කියාදැයි අපට සාංකා ඇතිවන්නේ සැක ඇතිවන්නේය. කියයි.

5. "කාලාමයෙනි, තොප විසින් සැක සාංකා ඉපදවීමට සුදුසුය. සැක කිරීමට සුදුසුය. තොපට සාංකා කළයුතු තන්හිම සැක උපන්නේය. කාලාමයෙනි, තෙපි අනුන් කියනු ඇසීමෙන් නොපිළිගනිවි. පරම්පරායෙහි ආ හෙයින් නොපිළිගනිවි. මෙය මෙසේ විය හැකියයිද නොපිළිගනිවි. අපගේ පිටක පාළිය යනු සමාන වේයයිද නොපිළිගනිවි. තර්කානුකූලයයිද නොපිළිගනිවි. න්‍යායට අනුකූලයයිද නොපිළිගනිවි. මේ කාරණය යහපතැයි කල්පනා කිරීමෙන්ද නොපිළිගත යුතුයි. අප නුවණින් තීරණය කොට ගන්නා ලද දෘෂ්ටියට සමානයයිද නොපිළිගනිවි. මේ මහණ තෙමේ යහපත් කෙනෙකි. ඔහුගේ කීම පිළිගත යුතුයයිද

නොපිළිගනිවි. මේ ශ්‍රමණ තෙම අපගේ ගුරු යයිද නොපිළිගනිවි. කාලාමයෙනි යම් කලෙක්හි තෙපි මේ ධර්මයෝ අකුසල්ය. මේ ධර්මයෝ වරද සහිතය, මේ ධර්මයෝ නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරනලදහ. පුරන ලද්දාවූ සමාදන් වන ලද්දාවූ මේ ධර්මයෝ අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතින් යයි තුමුම දන්නාහුද එසේ ඇති කල්හි, කාලාමයෙනි තෙපි ඒ අකුශල ධර්මයන් දුරු කරන්නහුය.

6. “කාලාමයෙනි, තොපි ඒ කුමකැයි හඟින්නාහුද? පුරුෂයා තුළ උපදින්නාවූ ලොභය හිත පිණිස හෝ අහිත පිණිස හෝ උපදීද?”

“ස්වාමීනි, අහිත පිණිසය.”

“කාලාමයෙනි ලොභයෙන් යුක්තවූ මේ පුරුෂ පුද්ගල තෙම වනාහි ලෝභය විසින් මඩනා ලද්දේ හාත්පසින් විනාශ කරන ලද සිත් ඇත්තේ සතුන්ද මරයි. සොරකම්ද කරයි. පරදාරාවන් කරාද යෙයි. බොරුද කියයි. යමකුට දීර්ඝ කාලයක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේද අන්‍යයාද ඒ බැව් පිණිස සමාදන් කෙරේද?”

“ස්වාමීනි, එසේය.”

7. (මේ සූත්‍රයේ 6 ඡේදයෙහි ‘ලොභය’ වෙනුවට ‘ද්වේෂය’ යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සකස් කර ගත යුතුයි)

8. (මේ සූත්‍රයේ 6 ඡේදයෙහි ‘ලොභය’ වෙනුවට ‘මෝහය’ යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සකස් කරගත යුතුයි)

9. “කාලාමයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද මේ ධර්මයෝ කුසල් හෝ වෙද්ද අකුසල් හෝ වෙද්ද?”-

“ස්වාමීනි, අකුසල්ය.”

“වරද වෙද්ද නිවරද වෙද්ද?”-“ස්වාමීනි, වරද වෙත්.”

“නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරන ලද්දාහු හෝ වෙද්ද නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කරන ලද්දාහු හෝ වෙත්ද?”- “ස්වාමීනි, නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරණ ලද්දාහු වෙත්.”

“සම්පූර්ණ කරණ ලද්දාහු සමාදන් වන ලද්දාහු අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතිද්ද නොවෙද්ද, මෙහි තොපට කෙසේ අදහස් වෙයි?”-“ස්වාමීනි, පුරන ලද සමාදන් වන ලද මේ ධර්මයෝ අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතිත් යනු මෙහි අපගේ අදහස වෙයි.”

10. “කාලාමයෙනි, යම්භෙයකින් මෙසේ යමක් කියෙමුද? (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි) එකල්හි තෙපි දුරුකරන්නහුයයි මෙසේ ඒ යමක් කියන ලද්දේ නම් එය මේ සඳහා කියන ලදී. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 6, 7, 8, 9 ඡේද යෙදිය යුතුයි.) එකල්හි තෙපි ඊට පැමිණ වාසය කරන්නාහුය

11. “කාලාමයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? පුරුෂයා තුළ උපදින්නාවූ අලෝභය හිත පිණිස හෝ අහිත පිණිස හෝ උපදින්නේද?”-“ස්වාමීනි, හිත පිණිස වේ.”

“කාලාමයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? පුරුෂයා තුළ උපදින්නාවූ අලෝභය හිත පිණිස හෝ අහිත පිණිස හෝ උපදින්නේද?”-“ස්වාමීනි හිත පිණිසය.”

“කාලමයෙනි, ලොභයෙන් නොඇලුණාවූ ලොභයෙන් නොමවඩනා ලද්දාවූ විනාශ නොවූ සිත් ඇත්තාවූ පුරුෂ පුද්ගලතෙම සතුන් නොමරයි, සොරකම් නොකරයි, පරදාරාවන් කරා නොයයි, බොරු නොකියයි. යමක් ඔහුට බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලෙහි හිත පිණිස සැප පිණිස වෙයි නම් එහි අන්‍යයාද සමාදන් කරවයිද?”-“ස්වාමීනි, එසේය.”

12. (මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදයේ ‘අලෝභය’ වෙනුවට ‘අද්වේෂය’ යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සකස්කර ගතයුතුයි.)

13. (මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදයේ ‘අලෝභය’ වෙනුවට ‘අමොහය’ යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සකස් කරගතයුතුයි.)

14. “කාලාමයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? මේ ධර්මයෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ වෙත්ද?”-“ස්වාමීනි, කුසල්ය.”

“වරද හෝ නිවරද හෝ වෙත්ද?”-“ස්වාමීනි, නිවරද වෙත්.”

“නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරන ලද්දාහු හෝ නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රභංසා කරණ ලද්දාහු හෝ වෙත්ද?”-“ස්වාමීනි, නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රභංසාකරන ලද්දාහු වෙත්.”

“පුරන ලද්දාහු සමාදන් වන ලද්දාහු හිත පිණිස හෝ පවතින්ද හිත පිණිස හෝ නොපවතින්ද? මේ කාරණයෙහි අදහස කෙසේද?”-“පුරනලද්දාහු සමාදන්වන ලද්දාහු හිත පිණිස සැප පිණිස පවතින් යනු මෙහි අපගේ අදහස වෙයි.”

15. “කාලාමයෙනි, මෙසේ කාලාමයෙනි, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5, 11 ඡේද යෙදිය යුතුයි.)

16. “කාලාමයෙනි, මෙසේ පහකළ ලොහය ඇති පහකළ ද්වේෂය ඇති මූලා නොවූ යහපත් නුවණ ඇත්තාවූ සිහියෙන් යුක්තවූ ඒ ආයථී ශ්‍රාවක තෙම මෙමේඛී සහගත සිතින් (මෙහි වෙනාගපුර වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 13, 14 ඡේද යොදාගතයුතුයි) කරුණා සහගත සිතින් (මෙහි වෙනාගපුර වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 13, 14 ඡේද යොදාගත යුතුයි.) උපෙක්ෂා සහගත සිතින් (මෙහි වෙනාගපුර වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 13, 14 ඡේද යොදාගත යුතුයි.)

17. “කාලාමයෙනි, ආයථී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ අවෙචර සිත් ඇත්තේ වේද මෙසේ ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේවේද මෙසේ නොකිලුටු සිත් ඇත්තේ වේද මෙසේ පිරිසිදු සිත් ඇත්තේ වේද, ඔහු විසින් මේ ආත්මයෙහි අස්වැසීම සතරක් ලබන ලද්දාහු වෙත්.

18. “ඉදින් පරලොවක් ඇත්තේ නම් කරන ලද හොඳ නොහොඳ කර්මයන්ගේ ඵලවිපාක ඇත්තේ නම්, ‘කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු යහපත් ගති ඇති ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදින්නෙමි’ යන මේ පළමුවැනි අස්වැසීම ඔහු විසින් ලබන ලද්දේ වෙයි.

19. “ඉදින් පරලොවක් නැත්තේ නම් කරන ලද හොඳ නොහොඳ කර්මයන්ගේ ඵලවිපාක නැත්තේ නම්, මේ ආත්මයෙහිම වෙචර නැතිව ව්‍යාපාද නැතිව දුක් නැතිව සුවසේ ආත්මය පරිහරණය කරන්නෙමි” යන මේ දෙවන අස්වැසීම ඔහු විසින් ලබන ලද්දේ වෙයි.

20. “ඉදින් වනාහි ‘පච්චි කරන්නාහට විපාක දෙනු ලැබේ නම් මම වනාහි කිසිවෙකුට වරදක් නොසිතමි. පච්චි නොකරන්නාවූ මට කෙසේ නම් දුකක් පැමිණෙන්නේද?

නොපැමිණෙන්නේද’ යන මේ තුන්වැනි අස්වැසීම ඔහු විසින් ලබන ලද්දේ වෙයි.

21. “ඉදින් පවි කරන්නාහට විපාක නොදෙනු ලැබේ නම් ‘දැන් මම වනාහි පවෙන්නේද විපාකයෙන්ද යන දෙකින් පිරිසිදුවූ තමා දක්නෙමි’ යන මේ සතරවැනිවූ අස්වැසීම ලබන ලද්දේ වෙයි.

22. “කාලාමයෙනි, මෙසේ වෙර සිත් නැත්තාවූ මෙසේ ව්‍යාපාද සිත් නැත්තාවූ මෙසේ නොකිලිටු සිත් ඇත්තාවූ මෙසේ පිරිසිදු සිත් ඇත්තාවූ ඒ ආයතී ශ්‍රාවකයා විසින් මේ ආත්මයෙහිම මේ අස්වැසීම් සතර ලබන ලද්දාහු වෙත්යයි වදාළේය.

23. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එය එසේමය, සුගතයන් වහන්ස, එය එසේමය, ස්වාමීනි ඒ ආයතී ශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ අවෙර සිත් ඇත්තේ වේද, අව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ වේද, නොකිලිටු සිත් ඇත්තේ වේද, පිරිසිදු සිත් ඇත්තේ වේද, ඔහු විසින් මේ ආත්මයෙහි අස්වැසීම් සතරක් ලබන ලද්දාහු වෙත්.

24. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 18 ඡෙදය මෙනි.)

25. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 19 ඡෙදය මෙනි.)

26. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 20 ඡෙදය මෙනි.)

27. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 21 ඡෙදය මෙනි)

28. “ස්වාමීනි, මෙසේ අවෙර සිත් ඇත්තාවූ අව්‍යාපාද සිත් ඇත්තාවූ නොකිලිටු සිත් ඇත්තාවූ පිරිසිදු සිත් ඇත්තාවූ ඒ ආයතී ශ්‍රාවකයා විසින් මේ අස්වැසීම් සතර ලබන ලද්දාහු වෙත්.”

29. (මේ ඡෙද බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 3 සූත්‍රයේ 14 ඡෙදය මෙනි.)

16. නන්දකත්ථෙර සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකිනි ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිර තෙමේ සැවැත්තුවර මිගාරමාතුප්‍රසාද නම්වූ පූර්වාරාමයෙහි වාසය කරයි. එකල්හි මිගාර සිටුහුගේ මුනුපුරුවූ සාල්හ තෙමේද පෙබුනිය සිටුහුගේ මුනුපුරුවූ රොහණ තෙමේද

ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිර තෙමේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියාහ. පැමිණ ආයුෂ්මත් නන්දක ස්ථවිරයන්ට වැඳ එක්පසෙක හුන්හ.

2. එක්පසෙක හුන් මීගාර සිටුහුගේ මුතුපුරැවු සාල්හට මෙසේ කීය. කෙසේද? “සාල්හයෙනි, (මෙහි මේ වර්ගයේ 15 වෙනි සූත්‍රයේ 5 වෙනි ඡේදයේ ‘තෙපි’ යන වචනයේ සිට යොදාගැනීමේදී ‘කාලාමයෙනි’ වෙනුවට ‘සාල්හයෙනි’ යොදා ගත යුතුයි.)

3. “සාල්හයෙනි, ඒ කුමකැයි හඟින්නහුද? ලොභය ඇත්තේද?”-“ස්වාමීනි එසේය.”

“සාල්හයෙනි, මම අභිධ්‍යා යනුද මේ සඳහාම කියමි. සාල්හයෙනි, ලොභයෙන් ඇලුණාවූ අභිධ්‍යා බහුල කොට ඇත්තාවූ මෙතෙමේ සතුන්ද මරයි.

4. “සොරකම්ද කරයි, පරදාරාවන් කරාද යයි, බොරුද කියයි, ඔහුට යමක් බොහෝකලක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වෙයි නම්, අන්‍යයාද එහි යොදවයිද?”-“ස්වාමීනි එසේය.”

5. “සාල්හයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නාහුද? ද්වේෂය ඇත්තේද?”-“ස්වාමීනි එසේය.”

“සාල්හයෙනි, මම ව්‍යාපාද යනුද ඒ සඳහාම කියමි. සාල්හයෙනි, ව්‍යාපාදයෙන් යුත් සිත් ඇති මෙතෙමේ සතුන් මරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යෙදිය යුතුය)

6. ‘සාල්හයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නාහුද? මොභය ඇත්තේද?’-“ස්වාමීනි එසේය.”

“සාල්හයෙනි, මම අවිද්‍යා යනුද ඒ සඳහාම කියමි. සාල්හයෙනි, මුළාවූ අවිද්‍යාවෙන් යුක්තවූ මෙතෙමේ සතුන්ද මරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

“සාල්හයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? මේ ධර්මයෝ කුසල් හෝ වෙත්ද අකුසල් හෝ වෙත්ද?”- “ස්වාමීනි අකුසල්ය.”

“වරද හෝ නිවරද හෝ වෙත්ද?”-“වරද වෙත්.”

“නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරන ලද්දාහු හෝ වෙන්ද? නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කරනලද්දාහු හෝ වෙන්ද?”- “ස්වාමීනි, නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරන ලද්දාහු වෙත්”

“පුරන ලද්දාහු සමාදන්වන ලද්දාහු අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතින්ද? නොපවතින්ද? මෙහි තොපගේ අදහස කෙසේද?”- “ස්වාමීනි පුරනලද්දාහු සමාදන් වන ලද්දාහු අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතින්. මෙහි අපගේ අදහස මෙසේ වේයයි” කිය. සාළ්භයෙනි, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් 15 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

“සාළ්භයෙනි, එකල්හි තෙපි අකුසල පහකරන්නාහුයයි යමක් කියෙමුද මෙසේ යමක් කියන ලද්දේද එය මේ සඳහාම කියනලදී.

7. “සාළ්භයෙනි (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් 15 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) සාළ්භයෙනි, එකල්හි තෙපි කුසලයන්ට පැමිණ වාසයකරවි.

“සාළ්භයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නාහුද? ආලෝභය ඇත්තේද?”-“ස්වාමීනි, එසේය.”

‘සාළ්භයෙනි, මම අනභිධ්‍යා යනුද ඒ සඳහාම කියමි සාළ්භයෙනි, ලෝභයෙන් නො ඇලුණාවූ අනභිධ්‍යාව බහුල කොට ඇත්තාවූ මෙතෙමේ සතුන් නොමරයි.

8. “සොරකම්ද නොකරයි. පරදාරාවන් කරාද නොයයි. බොරුද නොකියයි. ඔහුට යමක් බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වෙයි නම් අන්‍යයාද යොදවයිද?”-“ස්වාමීනි, එසේය.

9. “සාළ්භයෙනි, අද්වේෂය ඇත්තේද?”-“ස්වාමීනි, එසේය. “සාළ්භයෙනි, මම අව්‍යාපාද යනුද ඒ සඳහාම කියමි. සාළ්භයෙනි, ද්වේෂයෙන් දූෂ්‍යනොවූ අව්‍යාපාද සිත් ඇත්තාවූ මෙතෙමේ සතුන්ද නොමරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

10. “සාළ්භයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නාහුද? අමෝභය ඇත්තේද?”-“ස්වාමීනි, එසේය.”

“සාල්භයෙනි, මම අවිද්‍යා යනුද මේ සඳහාම කියමි. සාල්භයෙනි, නොමුළාවූ විද්‍යාවෙන් යුක්තවූ මෙතෙමේ සතුන්ද නොමරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

11. “සාල්භයෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? මේ ධර්මයෝ කුශලයෝ හෝ වෙත්ද? අකුශලයෝ හෝ වෙත්ද? “ස්වාමීනි, කුශලයෝය.”

“වරද හෝ නිවරද හෝ වෙත්ද?”-“ස්වාමීනි, නිවරදය”

“නුවණැත්තන් විසින් ගර්භාකරන ලද්දාහු හෝ වෙත්ද? නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කරනලද්දාහු හෝ වෙත්ද?- “ස්වාමීනි, නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසාකරන ලද්දාහු වෙත්”

“පුරනලද්දාහු සමාදන්වන ලද්දාහු හිත පිණිස සැප පිණිස පවතින්ද නොපවතින්ද? මෙහි නොපගේ අදහස කුමක්ද?”- “ස්වාමීනි, පුරනලද්දාහු සමාදන්වන ලද්දාහු හිත පිණිස සැප පිණිස පවතින් යනු මෙහි අපගේ අදහස වේයයි” කිය.

12. ‘සාල්භයෙනි, මෙසේ (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙන් 15 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

(මෙහි මේ සූත්‍රයේ 8 වෙනි ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

“සාල්භයෙනි, එකල්හි තෙපි ඊට පැමිණ වාසය කරව් යයි යම් වචනයක් කියෙමුද, මෙසේ යම් වචනයක් කියන ලද්දේද එය මේ සඳහා කියනලදී.

13. “සාල්භයෙනි, මෙසේ දුරුකළ අභිධ්‍යා ඇත්තාවූ දුරුකළ ව්‍යාපාද ඇත්තාවූ නොමුළාවූ යහපත් නුවණින් යුක්තවූ සිහියෙන් යුක්තවූ ඒ ආයඝී ශ්‍රාවක තෙමේ මෙමනි සහගත සිතින් කරුණාසහගත සිතින් (මෙහි මේ වර්ගයේ 13, සූත්‍රයේ 13, 14, 16, 14, 18, 14, 20, 14, ඡේදය යොදාගතයුතුයි)

හෙතෙමේ මේ දුක්ඛ සත්‍ය ඇතැයිද මේ හීනවූ සමුදය සත්‍ය ඇතැයිද මේ ප්‍රණීතවූ මාර්ගසත්‍ය ඇතැයිද මේ විදර්ශනා ඥානයෙන් මතුයෙහි නිශ්ශරණයවූ නිරොධසත්‍ය ඇත්තේයයි දැනගනියි. මෙසේදන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ඔහුගේ සිත කාමාශ්‍රවයන් කෙරෙත්ද මිඳෙයි. භවාශ්‍රවයන් කෙරෙත්ද සිත

මිඳෙයි. අවිද්‍යාශ්‍රවයන් කෙරෙන්නද සිත මිඳෙයි. මිදුණ කල්හි මිදුණේය යන ඥානය පහළවෙයි. ජාතිය ක්ෂයවිය. බ්‍රහ්මවයභාව වැස නිමවනලදී. කළයුත්ත කරනලදී. මෙයින් පසු ආත්ම භාවයක් නැතැයි දැනගනියි.

14. "හෙතෙම මෙසේ දැනගනියි. පෙර ලොභය විය. එය අකුසලයක් විය. එය දැන් නැත. එය යහපති පෙර ද්වේෂය විය. එය අකුසලක් විය. එය දැන් නැත. එය යහපති. පෙර මොහය විය. එය අකුසලකි. එය දැන් නැත. එය යහපති කියායි. හෙතෙම මෙසේ මේ ආත්මයෙහිම අවිද්‍යා වැස්ම දුරුවූයේ නිවීගියේ සිසිල්වූයේ සැපය විදින්නේ බ්‍රහ්මවු ආත්මයෙන් (ස්කන්ධයෙන්) යුක්තව වාසය කරන්නේයයි" කිය.

17. තිකථාවත්ථු සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි කථාවට වස්තු වන කරුණු මොහු තිදෙනෙක් වෙත්. කවර තිදෙනෙක්ද? මහණෙනි අතීතයෙහි මෙසේ වියයි අතීත කාලය පිළිබඳවද කථා කරන්නේය. අනාගත කාලයෙහි මෙසේ වන්නේයයි අනාගත කාලය පිළිබඳවද කථා කරන්නේය. මේ වර්තමාන කාලය මෙසේ වේයයි වර්තමාන කාලය අරඹයාද කථා කරන්නේය.

2. "මහණෙනි, එක්ව කථා කරන්නවුන් විසින් ඉදින් කථා කළ යුත්තෙක්ද ඉදින් කථා නොකළ යුත්තෙක් දැයි පුද්ගලයා දැනගත යුතුය. මහණෙනි ඉදින් යම් පුද්ගලයෙක් ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් නිශ්චය කොට විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය ඒකාන්තයෙන් නිශ්චය කොට නොවිසඳයිද, බෙදා කොටස් කර විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය බෙදා කොටස් කර නොවිසඳයිද, කුමක් හෙයින් අසන්නෙහිදැයි හෙතුව පිළිවිස විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය හෙතුව පිළිවිස නොවිසඳයිද, නොවිසඳා තැබිය යුතු ප්‍රශ්න නොවිසඳා නොතබයිද, මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා නොකළ යුතු පුද්ගලයා වෙයි,

3. "මහණෙනි, ඉදින් යම් පුද්ගලයෙක් තෙමේ ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් විනිශ්චය කොට විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය ඒකාන්තයෙන් විනිශ්චය කොට විසඳයිද බෙදා කොටස් කර විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය බෙදා කොටස් කර විසඳයිද, හෙතුව පිළිවිස

විසඳිය යුතු ප්‍රශ්නය හෙතුව පිළිවිස විසඳයිද, නොවිසඳා තැබිය යුතු ප්‍රශ්නය නොවිසඳා තබයිද, මහණෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා කළ යුතු පුද්ගලයා වෙයි.

4. "මහණෙනි, කථාවට එක්වන්නවුන් විසින් ඉදින් කථා කළ යුත්තෙක්ද ඉදින් කථා නොකළ යුත්තෙක් දැයි පුද්ගලයා දැනගත යුතුය. මහණෙනි ඉදින් මේ පුද්ගල තෙමේ ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ කාරණ අකාරණයන්හි නොපිහිටයිද කල්පනා කරන ලද්දෙහි නොපිහිටයිද, අනික් වාදයෙක්හි නොපිහිටයිද, ප්‍රතිපත්තියෙහි නොපිහිටයිද, මහණෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි මේ පුද්ගල තෙමේ කථා නොකළ යුතු පුද්ගලයා නම්. මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මේ පුද්ගල තෙමේ කාරණ අකාරණයන්හි පිහිටයිද, කල්පනා කරන ලද්දෙහි පිහිටයිද, අන්‍ය වාදයෙහි පිහිටයිද ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටයිද, මහණෙනි මෙසේ ඇති කල්හි මේ පුද්ගල තෙමේ කථා කළ යුතු පුද්ගලයා නම් වෙයි.

5. "මහණෙනි, කථාවට එක්වන්නවුන් විසින් ඉදින් කථා කළ යුත්තෙක්ද, ඉදින් කථා නොකළ යුත්තෙක්දැයි පුද්ගලයා දැනගත යුතුය. මහණෙනි, ඉදින් මේ පුද්ගල තෙමේ ප්‍රශ්න අසන ලද අනික් කථාවකින් අනික් කථාවක් වසයිද, වෙන අතකට කථාව යොමු කරයිද, කොපය දොසය නොසතුව පහළ කරයිද, මහණෙනි මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා නොකළ යුතු පුද්ගලයා වෙයි.

6. "මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඉදින් ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ අනික් කථාවකින් අනික් කථාවක් නොවසයිද, කථාව අන් අතකට යොමු නොකරයිද කොපය දොසයද නොසතුවද පහළ නොකරයිද මහණෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා කළයුතු පුද්ගලයා නම් වෙයි.

7. "මහණෙනි, කථාවෙහි යෙදෙන්නවුන් විසින් ඉදින් කථා කළ යුත්තෙක්ද, ඉදින් කථා නොකළ යුත්තෙක්දැයි, පුද්ගලයා දැනගත යුතුය. මහණෙනි ඉදින් මේ පුද්ගල තෙමේ ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ සූත්‍ර ගෙන හැර දක්ව දක්වා යටපත් කරයිද, කරුණු ගෙන හැර දක්වා මඩ්ද, මහසිනා පහළ කෙරේද, සුලු

වැරදීමක් දැක එය අල්වා ගනීද, මහණෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා නොකළ යුතු පුද්ගලයා නම් වෙයි.

8. “මහණෙනි, ඉදින් මේ පුද්ගල තෙමේ ප්‍රශ්න අසන ලද්දේ සූත්‍ර ගෙනහැර දක්වමින් යටපත් නොකරයිද, කරුණු ගෙනහැර දක්වා නොමසීද, මහසිත්ත පහළ නොකරයිද සුලු වරදක් දැක අල්ලා නොගනියිද, මහණෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි මෙතෙමේ කථා නොකළ යුතු පුද්ගලයා නම් වෙයි.

9. “මහණෙනි, කථාවෙහි යෙදෙන්නාවූන් විසින් ඉදින් හෙතු සම්පත් ඇත්තෙක්ද ඉදින් හෙතු සම්පත් නැත්තෙක් දැයි පුද්ගලයා දැනගත යුතුය. මහණෙනි, කන් යොමු නොකරන්නා හෙතු සම්පත් නැති පුද්ගලයා නම් වෙයි. කන් යොමු කරන්නා හෙතු සම්පත් ඇති පුද්ගලයා නම් වෙයි. ඒ හෙතු සම්පත් ඇති පුද්ගල තෙමේ එක් ධර්මයක් (මාර්ග සත්‍ය) අවබෝධ කරයි. එක් ධර්මයක් (දුක්ඛ සත්‍ය) පිරිසිදු දැනගනියි. එක් ධර්මයක් (සමුදය සත්‍ය) පහ කරයි. එක් ධර්මයක් (අර්හත් ඵලය හෝ නිර්වාණය) ප්‍රත්‍යක්ෂ කරයි එක් ධර්මයක් අවබෝධ කරන්නාවූ එක් ධර්මයක් පිරිසිදු දැන ගන්නාවූ එක් ධර්මයක් පහකරන්නාවූ එක් ධර්මයක් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නාවූ හෙතෙමේ අර්හත් ඵල විමුක්තිය ස්පර්ශ කරයි. මහණෙනි උපාදානයන් කෙරෙන් විත්තයාගේ යම් ඒ මිදීමක් වෙයිද කථාව ඒ අර්ථය පිණිස වන්නීය. මන්ත්‍රණය ඒ අර්ථය පිණිස වන්නේය. හෙතු සම්පත්තිය ඒ අර්ථය පිණිස වන්නීය. කන් යොමු කිරීම ඒ අර්ථය පිණිස වන්නේය.”

1. “කොපයෙන් විරුද්ධවූ බැස ගත්තාවූ මානසෙන් ඔසවන ලද්දාවූ ඔවුනොවුන්ගේ සිදුරු සොයන්නාවූ යම් කෙනෙක් අනුන්ගේ ගුණ මකා අනායථී කථා කරද්ද,

2. “ඔවුනොවුන්ගේ නපුරු වචනයටද වැරදීමෙන් කියවුණ වචනයටද ප්‍රමාද දෝෂයටද පරාජයටද සතුටු වෙත්. ආයථීතෙම ඒ කථාව නොකියන්නේය.

3. “ඉදින් පණ්ඩිත තෙම සුදුසු කාලය දැන කථා කරනු කැමති වන්නේද ධර්මයෙන් හා අර්ථයෙන් යුක්තවූ ආයථීයන්ගේ යම් වර්ත කථාවක් වන්නීද,

4. "කොපයෙන් විරුද්ධ නොවූ මානයෙන් නොඔසවන ලද්දාවූ යුගග්‍රහ වශයෙන් නොගන්නාවූ සාහසික නොවූ පණ්ඩිත තෙම නොවිසිර ගිය සිතින් ඒ කථාව කියන්නේය.

5. "ඊෂ්ඨා නොකරන්නාවූ හෙතෙම මනාව දැන කියයි. යහපත් වචනය අනුමෝදන් වන්නේය. අයහපත් වචනයෙහි නොගැලෙන්නේය.

6. "එකට එක කිරීමට නුපුරුදු වන්නේය. පැකුලුණු වචනය වරද කොට නොගන්නේය. කාරණය යටපත් නොකරන්නේය, මර්දනය නොකරන්නේය. සැබෑ බොරු දෙකින් යුක්තවූ වචනය නොකියන්නේය.

7. "සත්පුරුෂයන්ගේ කථාව එකාන්තයෙන් දැන ගැනීම පිණිසද පැහැදීම පිණිසද වෙයි. මෙසේ ආයථියෝ කථා කෙරෙත්. මෙය ආයථියන්ගේ කථාවයි. ප්‍රභූ තෙම මෙය දැන මානයෙන් උඩගු නොවී කථා කරන්නේය.

18. තීර්ථය ප්‍රවිෂා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ඉදින් අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ ඇවැත්ති, මේ ධර්මයෝ තිදෙනෙකි. කවර තිදෙනෙක්ද? රාගයද දොසයද මොහයද යන තුනයි. ඇවැත්ති, මේ ධර්මයෝ තිදෙන වෙත්. ඇවැත්ති, මේ තුන් ධර්මයන්ගේ විශේෂය කුමක්ද අභිප්‍රාය කුමක්ද වෙනස කුමක්දැයි, ඉදින් අසන්නාහුද, මහණෙනි මෙසේ අසන ලද්දාවූ තෙපි ඒ අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට කුමකැයි ප්‍රකාශ කරන්නාහුද?

2. "ස්වාමීනි, අපහට ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුල් කොට ඇත්තාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නායක කොට ඇත්තාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිසරණ කොට ඇත්තාහ. මේ වදාරණ ලද කාරණයාගේ අර්ථය භාග්‍යවතුන් වහන්සේම ප්‍රකට කරන සේක්නම් මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා භික්ෂූහු දරා ගන්නාහුයයි" කීහ.

3. "මහණෙනි, එසේ නම් අසව්, මනාකොට මෙනෙහි කරව්, කියන්නෙමි." භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

4. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡෙදය මෙනි.)

5. "මෙසේ අසන ලද්දාවූ තෙපි අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයන්ට මෙසේ ප්‍රකාශ කරවී කෙසේද? 'ඇවැත්නි රාගය වනාහි ස්වල්ප වරද ඇත්තේය. දුරුවීමට කල් ගතවන්නේය. ද්වේෂය මහත් වරද ඇත්තේය, වහා දුරු වන්නේය. මොහය මහත් වරද ඇත්තේය. දුරුවීමට කල් ගතවන්නේය.

6. ඇවැත්නි, යමක් හෙතෙකොට ගෙන නූපන්නාවූ රාගය උපදීද උපන්නාවූ රාගය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියිද ඊට හෙතුව කුමක්ද කාරණය කුමක්ද? සුභ ආරම්භණ යයි කිය යුතු වන්නේය. සුභාරම්භණය නුනුවණින් මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුට නූපන්නාවූ රාගය උපදියි. උපන්නාවූ රාගය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. යම් හෙතුවකින් නූපන්නාවූ රාගය උපදියිද, උපන්නාවූ රාගය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.

7. "ඇවැත්නි, යම් හෙතුවකින් නූපන්නාවූ දොෂය උපදියිද උපන්නාවූ දොෂය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියිද ඊට හෙතුව කුමක්ද? කාරණය කුමක්ද? ඇවැත්නි, ක්‍රොධය උපදින අරමුණ යයි කීවයුතුය. ඇවැත්නි ක්‍රොධය උපදින අරමුණ නුනුවණින් මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුට නූපන්නාවූ දොෂය උපදියි. උපන්නාවූ දොෂය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. ඇවැත්නි යම් හෙතුවකින් නූපන්නාවූ ද්වේෂය උපදියිද උපන්නාවූ ද්වේෂය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.

8. "ඇවැත්නි, යම් හෙතුවකින් නූපන්නාවූ මොහය උපදීද, උපන්නාවූ මොහය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියිද, ඊට හෙතුව කුමක්ද කාරණය කුමක්ද? ඇවැත්නි, නුනුවණින් මෙනෙහි කිරීමයයි කීව යුතුය. නුනුවණින් මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුට නූපන්නාවූ මොහය උපදියි. උපන්නාවූ මොහය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. යම් හෙතුවකින් නූපන්නාවූ මොහය උපදියිද උපන් මොහය බහුලවීම පිණිස වැඩිම පිණිස පවතියි. මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.

9. “ආචාර්ය, යම් හෙතුවකින් නූපන්නාම රාගය නූපදියිද උපන්නාම රාගය දුරුවෙයිද ඊට හෙතුව කවරේද කාරණය කවරේද? අසුභාරම්මණයයි කියයුතුය. අසුභාරම්මණය නුවණින් මෙනෙහි කරන්නාම ඔහුට නූපන් රාගය නූපදියි. උපන් රාගය, දුරුවෙයි. යම් හෙතුවකින් නූපන් රාගය නූපදීද, උපන්නාම රාගය දුරු වෙයිද මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.

10. “ආචාර්ය, යම් හෙතුවකින් නූපන් ද්වේෂය නූපදියිද, උපන් ද්වේෂය දුරු වෙයිද, ඊට හෙතුව කුමක්ද? කාරණය කුමක්ද? මෙත්‍රී සමාධියයි කිය යුතුය. මෙත්‍රී සමාධිය නුවණින් මෙනෙහි කරන්නාම ඔහුට නූපන් ද්වේෂය නූපදියි. උපන් ද්වේෂය දුරු වෙයි. ආචාර්ය, යම් හෙතුවකින් නූපන් ද්වේෂය නූපදීද උපන්නාම ද්වේෂය දුරු වෙයිද, මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.

11. ආචාර්ය, යම් හෙතුවකින් නූපන් මොහය නූපදියිද, උපන් මොහය දුරු වෙයිද, ඊට හෙතුව කුමක්ද? කාරණය කුමක්ද නුවණින් මෙනෙහි කිරීම යයි කියයුතුය. නුවණින් මෙනෙහි කරන්නාම ඔහුට නූපන් මොහය නූපදියි. උපන් මොහය දුරු වෙයි. ආචාර්ය, යමක් හෙතුවකට ගෙන නූපන් මොහය නූපදීද උපන්නාම මොහය දුරු වෙයිද මේ ඊට හෙතුවයි කාරණයයි.”

19. කුසලාකුසල මූල සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ අකුසල මූලයෝ තිදෙනෙකි. කවර තිදෙනෙක්ද ලොභය අකුසල් මූලකි. දොෂය අකුසල් මූලකි, මොහය අකුසල් මූලකි.

2. “මහණෙනි, යම් ලොභයක් වේද, එයද අකුසලයකි. ලොභයෙන් ඇලුණාමු පුද්ගල තෙමේ කයින් වචනයෙන් සිතින් යමක් රැස්කරයිද එයද අකුසල් වෙයි. ඇලුණාමු ලොභයෙන් මධනා ලද්දාමු විනාශ කරන ලද සිත් ඇත්තාමු පුද්ගල තෙමේ ‘මම බලවතෙක්මි. බලය ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෙක් වෙමි’ වධ කිරීමෙන් හෝ බන්ධනයෙන් හෝ ධනය විනාශ කිරීමෙන් හෝ ගර්භා කිරීමෙන් හෝ රටින් නෙරපීමෙන් හෝ අසත්‍යයෙන් අත්‍යයාට දුක් උපදවාද, එයද අකුසල් වන්නේය. මෙසේ ඔහුට ලොභයෙන් හටගන්නාමු ලොභය නිදාන කොට ඇත්තාමු

ලොභය නිසා පහළ වන්නාවූ ලොභය ප්‍රත්‍යාකොට ඇත්තාවූ නොයෙක් ලාමක අකුසල ධර්මයෝ හටගනී.

3. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට 'ද්වේෂය' යොදා සකස් කර ගත යුතුයි.)

4. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට මොහය යොදා ඡේදය සකස් කර ගත යුතුයි.)

5. "මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ අකාලවාදීයයිද අභූතවාදීයයිද, අනර්ථවාදීයයිද අධර්මවාදීයයිද අවිනයවාදීයයිද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, කුමක් හෙයින් මේ පුද්ගල තෙමේ අකාලවාදීයයිද අභූතවාදීයයිද අනර්ථවාදීයයිද අධර්මවාදීයයිද අවිනයවාදීයයිද කියනුලැබේද මහණෙනි, යම්සේ මේ පුද්ගල තෙමේ 'මම බලවත් වෙමි. බලයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තේ වෙමි' වධකිරීමෙන් හෝ හිර කිරීමෙන් හෝ ධනය විනාශ කිරීමෙන් හෝ තෙරපීමෙන් හෝ අසත්‍යයෙන් අන්‍යයාට දුක් උපදවයිද සත්‍යවූ පරිදි කියනු ලැබූ කල්හි හෙතෙමේ අවමන් කරයි, නොපිළිගනියි. අසත්‍යයෙන් කියනු ලබන කල්හි එය මෙසේත් අසත්‍යයයි මෙසේත් අභූතයයි එය පැටලුම් හැරීම පිණිස උත්සාහ නොකරයි, එහෙයින් මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ අකාලවාදීයයිද, අභූතවාදීයයිද, අනර්ථවාදීයයිද, අධර්මවාදීයයිද, අවිනයවාදීයයිද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ ලොභයෙන් හටගන්නාවූ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් මඩනා ලද්දේ විනාශ කරන ලද සිත් ඇත්තේ මේ ආත්මයෙහිම දුක් සහිතවූ ශොකයෙන් හටගන්නාවූ වෙහෙස සහිතවූ දාහ සහිතවූ දුක් විඳිමින් වාසය කරයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු දුර්ගතිය කැමති විය යුත්තිය.

ද්වේෂයෙන් උපන්-මොහයෙන් උපන් ලාමක අකුසල ධර්මයන්ගෙන් මඩනා ලද්දේ යටකොට ගත් සිත් ඇත්තේ මෙලොවම වෙහෙස සහිතව දැඩි ආයාස සහිතව දැවිලි සහිතව දුකසේ වාසය කරයි. ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු දුර්ගතිය කැමතිවිය යුතුයි.

6. "මහණෙනි, යම්සේ මාලුවා වැල් තුනක් විසින් උඩට නගින ලද්දාවූ භාත්පස වෙලාගන්නා ලද්දාවූ, සල් රුකක් හෝ දඹ රුකක් හෝ කොළොම් රුකක් හෝ නොවැඩීමට පැමිණෙයිද, විනාශයට පැමිණෙයිද, නොවැඩීමට හා විනාශයට පැමිණෙයිද,

7. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ ලොභයෙන් හටගත් ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගෙන් මඩනා ලද්දේ විනාශ කරන ලද සිත් ඇත්තේ මේ ආත්මයෙහි පීඩා සහිතවූ වෙහෙස සහිතවූ දාහ සහිතවූ දුක් විඳිමින් වාසය කරයි, කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු දුර්ගතිය කැමතිවිය යුත්තීය

8. (මේ සූත්‍රයේ 7 ඡේදයේ 'ලොභයෙන්' වෙනුවට 'ද්වේෂයෙන්' යන වචනය යොදාගත් කල මේ ඡේදය වෙයි.

9. (මේ සූත්‍රයේ 7 ඡේදයේ 'ලොභයෙන්' වෙනුවට 'මෝහයෙන්' යන වචනය යොදාගත් කල මේ ඡේදය වෙත්. මහණෙනි, මේ තුන අකුශල මූලයෝ නම් වෙත්.

10. "මහණෙනි, මේ කුශල මූලයෝ තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, අලොභය අකුසල මූලයකි. අදොසය අකුසල මූලයකි, අමොහය අකුසල මූලයකි.

11. "මහණෙනි, යම් අලොභය වෙයිද එයද කුසලයකි. අලොභී පුද්ගල තෙමේ කයින් වචනයෙන් සිතින් යමක් රැස් කරයිද එයද කුසලයකි. ලොභී නොවූ ලොභයෙන් නොමඩනා ලද විනාශ නොකරන ලද සිත් ඇත්තාවූ පුද්ගල තෙමේ 'මම බලවත් වෙමි බලයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි' හිංසා කිරීමෙන් හෝ බන්ධනයෙන් හෝ ධනය විනාශ කිරීමෙන් හෝ ගර්හා කිරීමෙන් හෝ රටින් නෙරපීමෙන් හෝ අසත්‍යයෙන් අන්‍යයාට දුක් නූපදවයිද එයද කුසලයකි. මෙසේ ඔහුට අලොභයෙන් උපන් අලොභය නිදානකොට ඇත්තාවූ ලොභය නිසා පහළ වන්නාවූ අලොභය ප්‍රත්‍යාකොට ඇත්තාවූ නොයෙක් කුසල් ධර්මයෝ හටගනිත්.

12. (මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදයේ ‘අලොභය’ වෙනුවට ‘අද්වේෂය යොදා ඡේදය සකස් කර ගත යුතුයි.)

13. (මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදයේ ‘අලොභය’ වෙනුවට ‘අමොභය යොදා ඡේදය සකස්කර ගත යුතුය.)

14. “මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ කාලවාදීයයිද භූතවාදීයයිද අර්ථවාදීයයිද ධර්මවාදීයයිද විනයවාදීයයිද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, කුමක් හෙයින් මෙබඳු පුද්ගලතෙම කාලවාදීයයිද භූතවාදීයයිද අර්ථවාදීයයිද ධර්මවාදීයයිද විනයවාදීයයිද කියනු ලැබේද? මහණෙනි, යම්සේ වනාහි මේ පුද්ගල තෙම ‘මම බලවත් වෙමි. බලයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි’ හිංසාකිරීමෙන් හෝ බන්ධනයෙන් හෝ ධනය විනාශ කිරීමෙන් හෝ ගර්භා කිරීමෙන් හෝ රටින් තොරවීමෙන් හෝ අසත්‍යයෙන් අත්‍යයාට දුක් නූපදවයිද, සත්‍යයෙන් කියනු ලබන්නාවූ හෙතෙම පිළිගනියිද, අවමන් නොකරයිද, අසත්‍යයෙන් කියනු ලබන කල්හි මෙය මෙසේද අසත්‍යය මෙය මෙසේද අභූතයයි එය පැටලුම් හැරීම පිණිස උත්සාහ කරයිද එහෙයින් මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ කාලවාදීයයිද, භූතවාදීයයිද අර්ථවාදීයයිද, ධර්මවාදීයයිද, විනයවාදීයයිද කියනු ලැබේ.

15. “මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලයාගේ ලොභයෙන් හට ගන්නාවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීනවූහ. සිදින ලද මුල් ඇත්තාහ. කරටිය සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් කරනලදහ. නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තාහ. මේ ආත්මයෙහිම පීඩා රහිතවූ දැඩි වෙහෙස රහිතවූ දාහ රහිතවූ සැප විදිමින් වාසය කරයි.

මේ ආත්මයෙහිම ද්වේෂයන් උපන්-මොහයෙන් උපන් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ ප්‍රහීනවූවාහු සිදින ලද මුල් ඇත්තාහු මස්තකය කපන ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දාහු අභාවයට යවන ලද්දාහු මතු නූපදින සංඛ්‍යාවට කරණ ලද්දාහු මෙලොව විඩා නැතිව දැඩි ආයාස නැතිව දැවිලි නැතිව සැපසේ වසයි. මේ ආත්මයෙහිම කෙලෙස් පිරිනිවෙයි.

16. ‘ලොභයෙන්’ වෙනුවට ‘ද්වේෂයෙන්’ යයි 15 ඡේදයට යෙදීමෙන් මේ ඡේද සැදේ.)

17. (‘ලොභයෙන්’ වෙනුවට ‘මොහයෙන්’ යයි 15 ඡේදයට යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සැදේ.)

18. “මහණෙනි, යම්සේ මාලුවා වැල් තුනකින් උඩට නගින ලද්දාවූ හාත්පස වෙළන ලද්දාවූ සල් ගසක් හෝ දැව ගසක් හෝ කොළොන්ගසක් වේද ඉක්බිති උදැල්ලක් ගෙන පුරුෂයෙක් එන්නේය. හෙතෙම ඒ මාලුවා වැල මුලින් සිඳින්නේය මුලින්සිඳි හාත්පස සාරන්නේය, හාත්පස සාරා අන්තිම වශයෙන් සැවැන්ද මුල් තරම් මුල්ද උදුරන්නේය. හෙතෙම ඒ මාලුවා වැල කඩ කඩ කොට සිඳින්නේය, කඩ කඩ කොට සිඳි පලන්නේය, පලා තීරු තීරු ඉරන්නේය. තීරු තීරු ඉරා අව්වෙහි වියලන්නේය. අව්වෙහි වියලා ගින්නෙන් දවන්නේය. ගින්නෙන් දවා අළු කරන්නේය. අළුකොට මහා වාතයෙහි හෝ ගසා හරින්නේය. ශීඝ්‍ර ජල පාර ඇති ගඟක හෝ පාකර හරින්නේය. මහණෙනි, මෙසේ ඒ මාලුවා වැල සිඳින ලද මුල් ඇත්තී වන්නීය. සිඳින ලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දීය. නොවැඩෙන බවට පමුණුවන ලද්දීය. නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තීය.

19. “මහණෙනි, එසේම මෙබඳු පුද්ගලයාගේ ලොභයෙන් හටගන්නාවූ අකුශලයෝ ප්‍රහීණවූහ. සිඳින ලද මුල් ඇත්තාහ. සිඳින ලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දාහ. නොවැඩෙන බවට පමුණුවන ලද්දාහ. නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තාහ. මේ ආත්මයෙහිම පීඩා රහිතවූ දැඩි වෙහෙස රහිතවූ දාහ රහිතවූ සැපය විඳිමින් වාසය කරයි. මේ ආත්මයෙහිම පිරිනිවෙයි.

20. (මේ සූත්‍රයේ 19 ඡේදයේ ‘ලොභයෙන්’ වෙනුවට ‘ද්වේෂයෙන්’ යයි යෙදීමෙන් මේ ඡේදය සැදේ)

21. (මේ සූත්‍රයේ 19 ඡේදයේ ‘ලොභයෙන්’ වෙනුවට මෝහයෙන්යයිද යෙදීමෙන් මේ ඡේදයසැදේ)

“මහණෙනි, මේ වනාහි කුසල මූලයෝ තුන වෙත්.”

20. විසාබ්බපොසප් සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර මිගාරමාතු පාසාද නම්වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි මිගාර මාතාච්ච විශාඛා උපාසිකා තොමෝ එදවස් පොහෝ දිනයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් කැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියාය පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක්පසෙක හුන්නිය.

2. "එක් පසෙක හුන් මිගාර මාතා විශාඛා උපාසිකාවට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "විශාඛාවෙනි, මේ දවල් කාලයෙහි කොහි සිට එන්නෙහි දැයි?" වදාලේය.

"ස්වාමීනි, මම අද පෙහෙවස් සමාදන්ව වෙසෙමියි" කිය.

"විශාඛාවෙනි, මේ උපොසප්තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද ගොපාලක උපොසප්පය නිගණ්ඨ උපොසප්පය අරිය උපොසප්පය යන මේ තුනයි.

3. 'විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් ගොපාලක උපොසප්ප ශීලය වන්නේද? විශාඛාවෙනි, යම්සේ ගොපලු තෙම සවස් කාලයෙහි ගවයන් ස්වාමියන්ට බාර දී මෙසේ සිතන්නෙහිද? කෙසේද? 'අද ගවයෝ අසවල් අසවල් තන්හි හැසුරුණාහ. අසවල් අසවල් තන්හි පැන් පූහ. හෙට ගවයෝ අසවල් අසවල් තන්හි හැසිරෙන්නාහ. අසවල් අසවල් තන්හි පැන් බොන්නාහ' කියායි. විශාඛාවෙනි, එපරිද්දෙන්ම මේ ලොකයෙහි පෙහෙවස් සමාදන්වූ ඇතැමෙක් මෙසේ සිතයි. කෙසේද 'අද මම මේ මේ කෑ යුතු දෙය කෑවෙමි. මේ මේ පානය කළ යුතු දේ පානය කෙළෙමි. මම හෙට මේ මේ කෑ යුතු දේ කන්නෙමි. මේ මේ පානය කළ යුතු දේ බොන්නෙමි' කියායි. හෙතෙම ඒ ලොහයෙන් අභිධ්‍යා සහගත සිතින් දවස ඉක්මවයි. විශාඛාවෙනි මෙසේ ගොපාලක උපෝසප්පය වේ.

4. "විශාඛාවෙනි, මෙසේ වසන ලද ගොපාලක උපොසප්පය මහත් ඵල ඇත්තේ නොවෙයි. මහානිසංස ඇත්තේ නොවෙයි. මහත් බැබළීම් ඇත්තේ නොවෙයි. මහත්වූ පැතිරීම් ඇත්තේ නොවෙයි.

5. "විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් නිගණ්ඨ උපොසථය වේද, විශාඛාවෙනි, නිගණ්ඨ නම්වූ ශ්‍රමණ වර්ගයක් ඇත. ඔවුහු ශ්‍රාවකයන් මෙසේ සමාදන් කරවත් කෙසේද? 'පින්වත, මෙහි එව පූර්ව දිශාවෙහි යොදුන් සියයකින් එපිට සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන් කෙරෙහි දඬු මුගුරු බහා තබව. පශ්චිම දිශාවෙහි යොදුන් සියයකින් එපිට සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන් කෙරෙහි දඬු මුගුරු බහා තබව. උතුරු දිශාවෙහි යොදුන් සියයකින් එපිට සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන් කෙරෙහි දඬු මුගුරු බහා තබව. දකුණු දිශාවෙහි යොදුන් සියයකින් එපිට යම් සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන් කෙරෙහි දඬු මුගුරු බහා තබව' කියායි. මෙසේ සමහර සතුන් කෙරෙහි කරුණාව පිණිස අනුකම්පාව පිණිස සමාදන් කරවත්. සමහර සත්වයන් කෙරෙහි අකරුණාව පිණිස අනනුකම්පාව පිණිස සමාදන් කරවත්. ඔවුහු පොහෝ දිනයෙහි ශ්‍රාවකයන් මෙසේ සමාදන් කරවත්. කෙසේද? 'පින්වත් පුරුෂය, මෙහි එව සියලු වස්තු බහා තබා මම කිසි තැනක කිසිවෙකුට පළිබොධ නොවෙමි. මට කිසි තැනෙකින් කිසියම් දෙයෙකිහි පළිබොධක් නැතැයි' කියව. (එහෙත්) ඔහුගේ මවුපියෝ මේ අපගේ පුත්‍රයා යයි දනිත්. ඔහුද මේ මගේ මවුපියෝ යයි දනිත්. ඔහුගේ අඹු දරුවෝද මේ අපගේ පොෂ්‍ය කරන්නා යයි දනිත්. ඔහුද මේ මගේ අඹු දරුවෝ යයි දනිත්. ඔහුගේ දැසි දස් කම්කරුවෝද මේ අපගේ ස්වාමියායයි දනිත්. ඔහුද මේ මගේ දැසි දස් කම්කරුවෝයයි දනිත්. මෙසේ යම් කලෙක සත්‍යයෙහි සමාදන් කරවිය යුත්තාහුද එකල බොරුවෙහි සමාදන් කරවත්. මේ ඔහුගේ මුසාවාදයයි කියමි. හෙතෙම ඒ රාත්‍රිය ගෙවීමෙන් පසු නුදුන්නාවූම ඇඳ පුටු කැඳ බත් ආදී පරිභෝග කරයි. මේ ඔහුගේ අදින්නාදානය (සොරකම) යයි කියත්. විශාඛාවෙනි නිගණ්ඨ උපොසථය වෙයි.

6. විශාඛාවෙනි, "මෙසේ වසනලද නිගණ්ඨ උපොසථය මහත් ඵල ඇත්තේ නොවෙයි. මහත් ආනිසංස ඇත්තේ නොවෙයි මහත් බැබළීම් ඇත්තේ නොවෙයි. පැතුරුණු විපාක ඇත්තේ නොවෙයි.

7. "විශාඛාවෙනි, කෙසේ අරිය උපොසඨය වේද? විශාඛාවෙනි, කෙලෙසුන්ගෙන් කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි. විශාඛාවෙනි, කිලුටුව සිත කෙසේ උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයිද?

8. "විශාඛාවෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථීශ්‍රාවක තෙම ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මෙසේද අර්භත්ය, සමාක් සම්බුද්ධය, විජ්ජාවරණ සම්පන්නය, සුගතය, ලොකවිදුය අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථීය, දෙවි මිනිසුන්ට ශාස්තෘය, බුද්ධය, භාග්‍යවත්යයි තථාගතයන් සිහි කරයිද, තථාගතයන් සිහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත පහදීයි. සතුට උපදීයි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත්ද ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්.

9. "විශාඛාවෙනි, කිලුටුවූ හිස උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි කිලුටුවූ හිස උපක්‍රමයෙන් කෙසේ පිරිසිදු වේද? නෙල්ලි කල්කය නිසාත් මැටි නිසාත් ජලය නිසාත් ඊට සුදුසුවූ පුරුෂයාගේ උත්සාහය නිසාත්ය. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලුටුවූ හිස උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි, එපරිද්දෙන්ම කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි.

10. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

11. "විශාඛාවෙනි, මේ ආයථීශ්‍රාවක තෙමේ බ්‍රහ්ම උපොසඨය වන්නේ වෙයි. තථාගතයන් නමැති බ්‍රහ්මයා හා සමඟ වසන්නේ වෙයි. තථාගතයන් නමැති බ්‍රහ්මයා අරඛයා සිත පහදවයි. ප්‍රීතිය උපදවයි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්.

12. "විශාඛාවෙනි, කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි, කෙසේ කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයිද?

13. "විශාඛාවෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථීශ්‍රාවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් විසින් ධර්මය මනාව දෙශනා කරන ලදී. සන්දිට්ඨිකය අකාලිකය, එහිපස්සිකය, ඔපනයිකය නුවණැත්තන් විසින් වෙන වෙනම දත යුතුයයි ධර්මය සිහි කරයිද, ධර්මය සිහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත පහදීයි. සතුට උපදීයි. ඔහුගේ සිතෙහි යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහවෙත්.

14. "විශාඛාවෙනි, කිලිටුවු ශරීරය උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි' විශාඛාවෙනි, කිලිටුවු ශරීරය කෙසේ උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කරන්නේද? කුරුවින්දක ගල් සුණු වලින් සාදන ලද ඇඟ උලන ගල නිසාත් ඇඟ ගාන සුණු නිසාත් ජලය නිසාත් ඊට සුදුසුවූ පුරුෂයාගේ උත්සාහය නිසාත්ය. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලිටුවු කය උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි, කෙසේ කිලිටුවු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයිද?

15. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 13 ඡේදය මෙනි.)

16. "විශාඛාවෙනි, මේ ආයඨිශ්‍රාවක තෙමේ ධර්ම උපොසඨයෙහි වසයි. ධර්මය හා සමග වාසය කරයි. ධර්මය අරඬයා ඔහුගේ සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහවෙත්. විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි කිලිටුවු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි.

17. "විශාඛාවෙනි, කිලිටුවු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි. විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් කිලිටුවු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වේද?

18. "විශාඛාවෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඨිශ්‍රාවක තෙමේ භාග්‍යවත්තූගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙම සුපටිපන්නය. භාග්‍යවත්තූගේ ශ්‍රාවක සංඝතෙම උජ්ජ්විතය. භාග්‍යවත්තූගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙම ඤායපටිපන්නය. භාග්‍යවත්තූගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙම සාමීච්චිපටිපන්නය. යම් ඒ පුරිස යුග සතරක්ද පුරුෂ පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක්ද ඇත්තාහුද භාග්‍යවත්තූගේ ඒ ශ්‍රාවක සංඝ තෙම ආහුණෙය්‍ය වෙයි. පාහුණෙය්‍ය වෙයි. දක්ඛිණෙය්‍ය වෙයි. අඤ්ජලි කරණීය වෙයි. ලොකයාගේ අනුත්තර පුත්‍රාක්ෂෙත්‍රය වේයයි, සංඝයා සිහි කරයිද සංඝයා සිහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතෙහි යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්.

19. "විශාඛාවෙනි, යම්සේ අපිරිසිදුවූ වස්ත්‍රය උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වේද, විශාඛාවෙනි, කෙසේ කිලිටුවූ වස්ත්‍රය උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වේද, උනුසුම නිසාද, අලු කාරම් නිසාද, ගොම නිසාද,

ජලය නිසාද, පුරුෂයාගේ ඊට සුදුසු වැයම් නිසාද විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි කිලිටු වස්ත්‍රය උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වේ.

20. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 18 ඡේදය මෙනි.)

21. "විශාඛාවෙනි, ඒ ආයඨීශ්‍රාවක තෙමේ සංඝ උපොසථයෙහි වාසය කරයි. සංඝයා හා සමඟ වාසය කරයි. සංඝයා අරඛයා ඔහුගේ සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතෙහි යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම්, ඒ ක්ලෙශයෝ පහවෙත්. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලුටුසිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි.

22. "විශාඛාවෙනි, කිලුටු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි. විශාඛාවෙනි, කිලුටු සිත උපක්‍රමයෙන් කෙසේ පිරිසිදු වෙයිද?

23. "විශාඛාවෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඨීශ්‍රාවක තෙම කඩ නොවූ සිදුරු නොවූ කබර නොවූ කැලැල් නොවූ තෘෂ්ණාවට යටත් නොවූ නුවණැතියන් විසින් ප්‍රශංසා කරන ලද තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් විසින් අල්වා නොගන්නා ලද සමාධිය පිණිස පවත්නා තමාගේ ශීලය සිහි කරයිද, සීලය සිහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතෙහි යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහවෙත්.

24. "විශාඛාවෙනි, කිලුටු කැඩපත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි. විශාඛාවෙනි, කිලුටු කැඩපත උපක්‍රමයෙන් කෙසේ පිරිසිදු වෙයිද? තෙල් නිසාත් අලු නිසාත් බුරුසුව නිසාත් පුරුෂයාගේ ඊට සුදුසු උත්සාහය නිසාත්ය. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලුටු කැඩපත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලිටු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදුවීම වේ.

"විශාඛාවෙනි, කෙසේ නම් කිලුටු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයිද?

25. "(මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 23 ඡේදය මෙනි.)

26. "විශාඛාවෙනි, මේ ආයඨීශ්‍රාවක තෙම සීල උපොසථයෙහි වසන්නේය. සීලය හා සමඟ වාසය කරයි. ඔහුගේ

සීලය අරභයා සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්. විශාඛාවෙනි, මෙසේ කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි.

27. "විශාඛාවෙනි, කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයි. විශාඛාවෙනි, කෙසේ කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වෙයිද?

28. "විශාඛාවෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයථිශ්‍රාවක තෙම වාතුර්මභාරාජික දෙවියෝ ඇත්තාහ. තච්චිසා දෙවියෝ ඇත්තාහ. යාම දෙවියෝ ඇත්තාහ. තුසිත දෙවියෝ ඇත්තාහ. නිර්මානරතී දෙවියෝ ඇත්තාහ. පරනිර්මිත වසවරතී දෙවියෝ ඇත්තාහ. එයින් මත්තෙහි බුහ්ම කායික දෙවියෝ ඇත්තාහ. යම්බඳුවූ ශ්‍රද්ධාවකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මෙයින් වුතව එහි උපන්නාහුද මාහටද එබඳුවූ ශ්‍රද්ධාවක් ඇත. යම් බඳුවූ සීලයකින් යුක්තවූ ඒ දෙවියෝ මෙයින් වුතව එහි උපන්නාහුද එබඳුවූ සීලයක් මටද ඇත. යම්බඳුවූ ශ්‍රැතයකින් යුත් ඒ දෙවියෝ මෙයින් වුතව එහි උපන්නාහුද මට ද එබඳුවූ ශ්‍රැතයක් ඇත. යම්බඳුවූ ත්‍යාගයකින් යුත් ඒ දෙවියෝ මෙයින් වුතව එහි උපන්නාහුද, මටද එබඳුවූ ත්‍යාගයක් ඇත. යම් බඳුවූ ප්‍රඥාවකින් යුත් ඒ දෙවියෝ මෙයින් වුතව එහි උපන්නාහුද මටද එබඳුවූ ප්‍රඥාවක් ඇත. තමාගේද ඒ දෙවියන්ගේද ශ්‍රද්ධාවද ශීලයද ශ්‍රැතයද ත්‍යාගයද ප්‍රඥාවද සිහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත පහදයි. ප්‍රීතිය උපදියි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම් ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්.

29. "විශාඛාවෙනි කිලුටුවූ කාසියක් උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි. විශාඛාවෙනි, කිලුටුවූ කාසියක් කෙසේ උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වන්නේද? විශාඛාවෙනි, කොච නිසාත් ලුණු නිසාත් ගෙරුක වූර්ණය නිසාත් පිඹින නලය හා අඬුව නිසාත් ඊට සුදුසුවූ උත්සාහය නිසාත්ය. විශාඛාවෙනි, මෙසේ වනාහි කිලුටු සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදුවීම වෙයි. විශාඛාවෙනි එපරිද්දෙන්ම කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදුවීම වෙයි.

30. "විශාඛාවෙනි, කෙසේ කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු වේද?

31. "(මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 28 ඡේදය මෙනි.)

32. "විශාධාවෙනි, මේ ආයතීශ්‍රාවක තෙමේ දෙවතා උපොසථයෙහි වසායයිද දෙවියන් සමඟ වාසය කෙරේයයිද, කියනු ලැබේ. ඔහුගේ සිත දෙවියන් අරඛයා පහදීයි. ප්‍රීතිය උපදීයි. ඔහුගේ සිතේ යම් ක්ලෙශයෝ වෙත් නම්, ඒ ක්ලෙශයෝ පහ වෙත්. විශාධාවෙනි, මෙසේ කිලුටුවූ සිත උපක්‍රමයෙන් පිරිසිදු කිරීම වෙයි.

33. "විශාධාවෙනි, ඒ ආයතීශ්‍රාවක තෙමේ මෙසේ සිතයි. කෙසේද? රහත්හු දිවි ඇතිතාක් ප්‍රාණඝාතය දුරු කොට ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්ව බහා තබනලද දඬු ඇතිව බහා තැබූ ආයුධ ඇතිව ලජ්ජා ඇතිව දයාවෙන් යුක්තව සියලු සත්වයන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව, වාසය කරත්. 'මම ද මේ රාත්‍රියද මේ දවාලද ප්‍රාණඝාතය දුරුකොට ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැළකී බහා තැබූ දඬු ඇතිව බහා තැබූ ආයුධ ඇතිව ලජ්ජා ඇතිව දයා ඇතිව සියලු සත්වයන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව වාසය කරමි. මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසථයද වසන ලද්දේ වෙයි.

34. "රහත්හු දිවි ඇතිතාක් නුදුන් දෙය ගැනීම දුරු කොට නුදුන් දෙය ගැනීමෙන් වෙන්ව දුන් දෙයක්ම ගනිමින් දුන් දෙයක්ම කැමති වෙමින් සොර නොවූ පිරිසිදුවූ ආත්ම භාවයෙන් වාසය කරයිද 'මමද මේ රාත්‍රියත් මේ දවාලත් නුදුන් දෙය ගැනීම දුරුකොට නුදුන් දෙය ගැනීමෙන් වෙන්ව දුන් දෙයම ගනිමින් දුන් දෙයම කැමති වෙමින් සොර නොවූ පිරිසිදුවූ ආත්ම භාවයෙන් වාසය කරමි. මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසථය වසන ලද්දේද වන්නේය.

35. "රහත්හු දිවි ඇතිතාක් අබ්‍රහ්මචයථීව දුරුකොට බ්‍රහ්මචාරීව අබ්‍රහ්මචයථීවෙන් ඇත්ව මෙමුත්ත සංඛ්‍යාත ග්‍රාම ධර්මයෙන් වෙන්ව වාසය කරත්. 'මමද මේ රාත්‍රියත් මේ දවාලත් අබ්‍රහ්මචයථීව පහකොට බ්‍රහ්මචාරීව, අබ්‍රහ්මචයථීවෙන් දුරුව

මෙමුඛන සංඛ්‍යාත ග්‍රාම ධර්මයෙන් වෙන්ව වාසය කරමි. මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. මෙසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසඨය වසන ලද්දේද වන්නේය.

36. "රහත්හු දිව ඇතිතාක් මුසාවාදය හැර මුසාවාදයෙන් වැළක සත්‍යය කියමින් සත්‍යයෙන් සත්‍යය ගලපමින් ස්ථිර වචන කියමින් ඇදහිය හැකි වචන කියමින් ලොකයා වංචා නොකරන්ද, 'මමද අද මේ රාත්‍රියද මේ දවාලද බොරුව අත්හැර බොරුවෙන් වැලැක්කේ ඇත්ත කියමින් ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපමින් ස්ථිර වචන කියමින් ඇදහිය හැකි වචන කියමින් ලොකයා වංචා නොකරමි. 'මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන් අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසඨයද වසන ලද්දේ වෙයි.

37. "රහත්හු දිවිඇතිතාක් මදයට හා ප්‍රමාදයට හෙතුවූ රහමෙර පීම හැර මදටය හා ප්‍රමාදයට හෙතුවූ රහමෙර පීමෙන් වැලැක්කාහුය. 'මමද අද මේ රාත්‍රියද මේ දවාලද මදයට හා ප්‍රමාදයට හෙතුවූ රහමෙර පීමෙන් වෙන්වෙමි. මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසඨයද වසන ලද්දේ වෙයි.

38. "රහත්හු දිවිඇතිතාක් එකවේලේ වළඳන බත් ඇත්තාහ. රාත්‍රි අනුභවයෙන් වැලැක්කාහ. නොකල් බොජුනෙන් වැලැක්කාහ. 'මමද අද මේ දවාලද මේ රාත්‍රියද එක බතක් ඇත්තෙමි රාත්‍රි භොජනයෙන් වැලකී නොකල්හි බොජුනෙන් වැලකිමි. 'මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසඨයද වසන ලද්දේ වෙයි.

39. "රහත්හු දිවි ඇතිතාක් නැටීම, නැටවීම, ගී කීම, කියවීම, බෙර ආදිය ගැසීම, ගැස්සවීම, නැටුම් වැයුම් ආදී විහිළු දැකීම, මල් සුවඳද විලවුන් පාවිච්චිය සැරසීම අලංකාර කරගැනීම යන මෙයින් වෙන්වූවාහුද 'මමද අද මේ රාත්‍රියද දවාලද නැටීම නැටවීම ගී කීම කියවීම බෙර ආදිය ගැසීම ගැස්සවීම නැටුම් වැයුම් ආදී විහිළු දැකීම මුල් සුවඳ විලවුන් පාවිච්චිය සැරසීම අලංකාර කරගැනීම යන මෙයින් වෙන් වෙමි. මම මේ

අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසථයද වසන ලද්දේ වෙයි.

40. "රහත්හු දිවි ඇතිතාක් උස් ආසන මහා ආසන හැර උස් ආසන මහා ආසනයෙන් වෙන්වූවාහු මිටි රියන් පමණ ඇඳෙහි හෝ තණ ඇතිරියෙහි හෝ මිටි අස්නෙක හොවිත්. 'මමද අද මේ රාත්‍රියද දවාලද උස් ආසන මහා ආසන හැර මිටි රියනක් පමණ ඇඳෙහි හෝ තණ ඇතිරියක හෝ හොවිමි. මම මේ අංගයෙන්ද රහතුන්ට අනුව පිළිපදිමි. එසේ කරන්නාවූ මා විසින් උපොසථයද වසන ලද්දේ වෙයි.'

41. "විශාඛාවෙනි, මෙසේ විසූ ආයඝී උපොසථය මහත්ඵල වේ. මහත් ආනිසංස වේ. මහත් බැබලිම් ඇත්තේය. මහත් පැතිරීම් ඇත්තේය. කොපමණ මහත් ඵල මහත් ආනිසංස, මහත් බැබලිම් මහත් පැතිරීම් ඇත්තේද,

42. විශාඛාවෙනි, යම්සේ බොහෝ සත්රුවන් ඇති මේ සොළොස් ජනපදයන් ඇති දඹදිව ඓතිහාසිකයන් අධිපතිවූ චක්‍රවර්ති රජ වන්නේද, ඒ සොළොස් ජනපදය කවරේද? අඟු, මගධ, කාශි, කොශල, වජ්ජි, මල්ල, වෙතිය, වංග, කුරු, පඤ්චාල මච්ඡ, සුරසේන, අස්සක, අවන්ති, ගන්ධාර, කාම්බෝජ යන මෙයයි. මේ සක්විතිරාජ්‍යය අංග අටකින් යුක්ත උපොසථයාගේ දහසයට බෙදූ කොටසක් පමණවත් නොවන්නේය. ඊට හෙතු කවරේද? විශාඛාවෙනි, දිව්‍ය සැපය හා සමකර බැලූ කල චක්‍රවර්ති රාජ්‍යය ස්වල්ප දෙයකි.

43. "විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ පනසක් වේද මෙය වාතුර්මහාරාජික දෙවියන්ට එක් රැ දවාලකි. ඒ රාත්‍රියෙන් තිස් රැයක් මාසයකි. ඒ මසින් දොළොස් මසක් සංවත්සරයකි. ඒ සංවත්සරයෙන් දිව්‍ය වර්ෂ පන්සියයක් වාතුර්මහාරාජික වැසි දෙවියන්ගේ ආයු ප්‍රමාණයයි.

44. "විශාඛාවෙනි, මේ ලොකයෙහි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ අංග අටකින් යුත් උපෝසථය වැස ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු වාතුර්මහාරාජික දෙවියන් අතර උපදින්නේය. යන මේ කාරණය විද්‍යමානවේ. විශාඛාවෙනි දිව්‍ය සැපය හා

සමකර බැලූ කල මනුෂ්‍ය සක්විති රජ කම ස්වල්පයයි මේ සඳහා කියන ලදී.

45. "විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ සියයක් වේද, මෙය තච්චිසා වැසි දෙවියන්ට (43 වෙනි ඡේදයේ "එක්" යන පදයේ සිට "දිව්‍ය වර්ෂ" යන පදය දක්වා යොදාගත යුතුයි.) දහසක් තච්චිසා වැසි දෙවියන්ගේ ආයු ප්‍රමාණයයි.

46. (44 වෙනි ඡේදය යොදාගත යුතුයි. 'වාතුර්මහාරාජික' වෙනුවට 'තච්චිසා' යොදන්න.)

47. "විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ දෙසියයක් වේද මෙය යාම දෙවිලෝ වැසි දෙවියන්ට (43 වෙනි ඡේදයේ "එක්" යන පදයේ සිට "දිව්‍ය වර්ෂ" යන පදය දක්වා යොදාගත යුතුයි.) දෙදාහක් යාම දෙවිලොව වැසි දෙවියන්ගේ ආයුප්‍රමාණයයි.

48. (44 වෙනි ඡේදය යොදාගත යුතුයි. 'වාතුර්මහාරාජික' වෙනුවට 'යාම' යොදන්න.)

49. "විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ සාරසියයක් වේද, මෙය කුසිත දෙවිලොව වැසි දෙවියන්ට (43 වෙනි ඡේදයේ "එක්" යන පදයේ සිට "දිව්‍යවර්ෂ" යන පදය දක්වා යොදාගත යුතුයි) හාරදාහක් කුසිත දෙවිලොව වැසි දෙවියන්ගේ ආයුප්‍රමාණයයි

50. (44 වෙනි ඡේදය යොදාගත යුතුයි. 'වාතුර්මහාරාජික' වෙනුවට 'කුසිත' යොදන්න.)

51. "විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ අටසියයක් වේද මෙය නිර්මාණරතී දෙවියන්ට (43 වෙනි ඡේදයේ "එක්" යන පදයේ සිට "දිව්‍ය වර්ෂ" යන පදය දක්වා යොදාගත යුතුයි.) අටදාහක් නිර්මාණරතී දෙවියන්ගේ ආයුප්‍රමාණයයි.

52. (44 වෙනි ඡේදය යොදාගත යුතුයි. 'වාතුර්මහාරාජික' වෙනුවට 'නිර්මාණරතී' යොදන්න.)

53. විශාඛාවෙනි, මනුෂ්‍ය වර්ෂ දහසයසියයක් වේද, මෙය පරනිර්මිත වසවර්තී දෙවිලොව වැසි දෙවියන්ට (43 ඡේදයේ "එක්" යන පදයේ සිට "දිව්‍යවර්ෂ" යන පදය දක්වා යොදාගත

යුතුයි.) දහසයදාහක් පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවිලොව දෙවියන්ගේ ආයු ප්‍රමාණයයි.

54. (44 වෙනි ඡේදය යොදාගත යුතුයි. 'වාතුර්මහාරාජික' වෙනුවට 'පරනිර්මිත වසවර්ති' යොදන්න.)

55. (1) "සතුන් නොමැරීම, අන්සතු වස්තුව නොගැනීම, බොරු නොකීම, මත්පැන් නොබීම කරන්නෙකු විය යුතුයි. මෙමුද්‍රිත සංඛ්‍යාත ශ්‍රේෂ්ඨ නොවන හැසිරීමෙන් වැලකීම, ඊ කෑම සංඛ්‍යාත නොකළහි කෑම නොකළ යුතුයි

(2) මල්මාලා දැරීම, සුවඳ පාවිච්චිය නොකළ යුතුයි. මිටිරියන් ඇඳෙහි හෝ බිම තණ ඇතිරියෙහි හෝ සයනය කළයුතුයි. මේ අංග අටකින් යුත් උපොසථයයි දුක් කෙළවර කළ බුදුන් විසින් වදාරණලදී.

3. "යහපත් දැකුම් ඇති අඳුරු දුරු කරණ වන්දයාද සුයඹියාද යන දෙදෙන බැබලෙමින් හැසිරෙත්ද, අහසෙහි සැරිසරණ ඒ දෙදෙන දිශා බබුළුවමින් අහසෙහි හැසිරෙත්ද,

4. "මේ අතර මුතුද මැණික්ද යහපත්වූ වෛද්‍යයී මැණික්ද අං හැඩය ඇති සිංඟී නම් රුවන්ද නොහොත් පර්වතවල ඇතිවන රුවන්ද යන යම් ධනයක් ඇත්ද යම් රුවනක් රුවන්ම වේද කුහුඹු විසින් මැත් කරණ ලද්දේද,

5. "ඒ මුතු මැණික් අංග අටකින් යුත් උපොසථයාගේ දහසයෙන් කොටසක්වත් නොඅගනේය. වන්ද රශ්මියට සෙසු තාරකා මෙනි. එසේ හෙයින් සීලයෙන් යුත් ස්ත්‍රී පුරුෂයන්

6. "අංග අටෙන් යුත් උපොසථ වැස සැප විපාක ඇති පින්කොට කිසිකෙනෙකුගෙන් නින්දා නොලබා දිවා ලොකයට පැමිණෙත්."

(දෙවෙනි මහාවර්ගය නිමි)

8. ආනන්ද වර්ගය.

21. ඡන්තපරිබාජක සූත්‍රය:- 1. "මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක ආනන්ද ස්ථවිරයෝ සැවැත්නුවර අසල අනේපිඬු සිටානන් විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩසිටියෝය. එකල්හි ඡන්ත පරිබාජක තෙමේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කථාව කොට නිමවා එක්පසෙක හිඳගත්තේය.

2. "එක්පසෙක හිඳගත් ඡන්ත පරිබාජක තෙමේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේට මෙසේ කීය. "ආවැත් ආනන්දයෙනි, ඔබවහන්සේලාද රාගය පහකිරීම පනවන්නාහුය, ද්වේෂය පහකිරීම පනවන්නාහුය, මොහය පහකිරීම පනවන්නාහුය. ආවැත්නි, අපිද රාගය පහකිරීම පනවන්නෙමු දේවේෂය පහකිරීම පනවන්නෙමු, මොහය පහකිරීම පනවන්නෙමු. ආවැත්නි, නුඹවහන්සේලා රාගයෙහි කිනම් ආදීනවයක් දැක රාගය පහකිරීම පනවන්නහුද, ද්වේෂයෙහි කිනම් ආදීනවයක් දැක ද්වේෂය පහකිරීම පනවන්නහුද මොහයෙහි කිනම් ආදීනවයක් දැක මොහය පහකිරීම පනවන්නහුද?"

3. "ආවැත්නි, රාගයෙන් ඇලුණාවූ රාගයෙන් මඬනා ලද්දාවූ රාගයෙන් විනාශ කළ සිත් ඇත්තාවූ පුද්ගලතෙම තමහට දුක් පිණිසද සිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිසද සිතයි. දෙදෙනාටම දුක් පිණිසද සිතයි. මානසිකවූද දුකක් දොම්නසක් විඳියි.

"රාගය පහවූ කල්හි තමහට දුක් පිණිසද නොසිතයි. අනුන්ට දුක් පිණිසද නොසිතයි. දෙදෙනාටම දුක් පිණිසද නොසිතයි.

"ආවැත්නි, රාගයෙන් ඇලුණාවූ රාගයෙන් මඬනා ලද රාගයෙන් විනාශ කළ සිත් ඇත්තේ කයින් දුශ්චරිත කරයි, වචනයෙන් දුශ්චරිත කරයි, සිතින් දුශ්චරිත කරයි. රාගය පහවූ කල්හි කයින් දුශ්චරිත නොකරයි. වචනයෙන් දුශ්චරිත නොකරයි, සිතින් දුශ්චරිත නොකරයි.

4. “ආචැත්ති, රාගයෙන් ඇලුනාවූ රාගයෙන් මඛනා ලද්දාවූ රාගයෙන් විනාශ කළ සිත් ඇත්තේ තමාගේ අර්ථයද තත්වූ පරිදි නොදනියි, පරාර්ථයද තත්වූ පරිදි නොදනියි, අත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකමද තත්වූ පරිදි නොදනියි.

“රාගය පහවූ කල්හි තමාගේ අර්ථයද තත්වූ පරිදි දනියි, පරාර්ථයද තත්වූ පරිදි දනියි, ආත්මාර්ථ පරාර්ථ දෙකමද තත්වූ පරිදි දනියි.

5. “ආචැත්ති, රාගය සත්වයා අන්ධ කරන්නෙකි, නුවණැස නැති කරන්නෙකි. නොදැනීම ඇතිකරන්නෙකි. ප්‍රඥාව නිරුද්ධ කරන්නෙකි. දුක්ඛ පක්ෂයෙහි සිටියේය. නිවන් පිණිස නොපවත්නේය.

6, 7, 8. (‘රාගයෙන්’ වෙනුවට ‘ද්වේෂයෙන්’ යන වචනය මේ සූත්‍රයේ 3, 4, 5 ඡේදයන්හි යෙදීමෙන් 6, 7, 8 ඡේද සෑදෙත්.)

9, 10, 11d (‘රාගයෙන්’ වෙනුවට ‘මෝහයෙන්’ යන වචනය 3, 4, 5 ඡේදයන්හි යෙදීමෙන් 9, 10, 11 ඡේද සෑදෙත්.)

12. “ආචැත්ති, අපි රාගයෙහි මේ ආදීනව දැක රාගය පහකිරීම පනවමු. දේවේෂයෙහි මේ ආදීනව දැක ද්වේෂය පහකිරීම පනවමු. මොහයෙහි මේ ආදීනව දැක මොහය පහ කිරීම පනවමු.

13. “ආචැත්ති, මේ රාගය ද්වේෂය මොහය පහකිරීම පිණිස මාර්ගයක් ඇත්තේද? ප්‍රතිපදාවක් ඇත්තීද?”-“ආචැත්ති, මේ රාගය ද්වේෂය මොහය පහකිරීම පිණිස මාර්ගයක් ඇත්තේය. ප්‍රතිපදාවක් ඇත්තීය.”

14. “ආචැත්ති, මේ රාගය ද්වේෂය මොහය පහකිරීම පිණිස පවත්නාවූ මාර්ගය කුමක්ද, ප්‍රතිපදාව කුමක්ද?”

“මේ ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගයමැයි. ඒ කෙසේද? සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් සංකල්පනාව, සමයක් වචනය, සමයක් කර්මාන්තය, සමයක් ආඡ්වය, සමයක් ව්‍යායාමය, සමයක් ස්මෘතිය, සමයක් සමාධිය යන මේය. ආචැත්ති, මේ රාගය

ද්වේෂය මොහය පහකිරීම පිණිස මේ මාර්ගය වෙයි, මේ ප්‍රතිපදාව වෙයි.”

15. “ඇවැත්නි, මේ රාගය ද්වේෂය මොහය පහකිරීම පිණිස පවත්නාවූ මාර්ගය යහපත්ය, ප්‍රතිපදාව යහපත්ය ඇවැත්නි, අප්‍රමාදවීමට සුදුසුයයි” කිය.

22. ආර්ථික සාවක සූත්‍රය:- 1 එක් සමයෙක්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම කොසඹූ නුවර ඝොසිතාරාමයෙහි වාසය කරයි. එකල්හි ආර්ථිකයන්ගේ ශ්‍රාවකයෙක්වූ එක්තරා ගෘහපතියෙක් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ යම්තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වැඳ එක්පසෙක හිඳ ගත්තේය.

2. එක්පසෙක හිඳ ගත් ඒ ආර්ථිකයන්ගේ ශ්‍රාවක ගෘහපතියෙකෙ ම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් මෙය ඇසීය. “ස්වාමීනි, ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, කවරකුන්ගේ ධර්මය මනාකොට දෙශනා කරන ලද්දේද? ලොකයෙහි කවරහු මනාව පිළිපත්නාහුද? කවරහු ලොකයෙහි යහපත් මාර්ගයෙහි ගියාහුද?” යනුයි.

3. “ගෘහපතිය, එසේ නම් මේ කාරණය ඔබගෙන්ම අසමි. ඔබට යම් විදියකින් වැටහේ නම් එය එසේ ප්‍රකාශ කරව. ගෘහපතිය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? යම්කෙනෙක් රාගය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්ද, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්ද මොහය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්ද ඔවුන්ගේ ධර්මය මනාකොට දෙශනා කරන ලද්දක් වේද නොවේද? මෙහි ඔබගේ අදහස කුමක්ද?”

4. ‘ස්වාමීනි, යම්කෙනෙක් රාගය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන් නම් ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන් නම් මොහය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන් නම් ඔවුන්ගේ ධර්මය මනාකොට දෙශනා කරන ලද්දක් වෙයි. යනු මෙහි මගේ අදහසයි.”

5. “ගෘහපතිය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? යම් කෙනෙක් රාගය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහුද, ද්වේෂය පහකරනු පිණිස

පිළිපත්නාහුද, මොහය පහකරනු පිණිස පිළිපත්නාහුද ලොකයෙහි ඔව්හු මනාකොට පිළිපත්නාහු වෙත්ද නොවෙත්ද? මෙහි ඔබගේ අදහස කුමක් වෙයිද?”

6. “ස්වාමීනි, යම් කෙනෙක් ලොකයෙහි රාගය පහ කිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද, මොහය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද ඔව්හු ලොකයෙහි මනාව පිළිපත්නාහු වෙත් යනු මගේ අදහස වෙයි.”

7. “ගෘහපතිය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? යමෙකුන්ගේ රාගය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද සිඳින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද යමෙකුන්ගේ ද්වේෂය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද සිඳින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද,

යමෙකුගේ මොහය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද සිඳින ලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද ඔව්හු ලොකයෙහි යහපත් මාර්ගයෙහි ගියාහු වෙත්ද නොවෙත්ද, මෙහි ඔබගේ අදහස කුමක්ද?”

8. “ස්වාමීනි, යමෙකුන්ගේ රාගය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද, සිඳින ලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද යමෙකුන්ගේ ද්වේෂය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද සිඳින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද යමෙකුගේ මොහය පහවූයේ වෙයිද සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ වෙයිද, සිඳින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ වෙයිද නැවත නුපදින ස්වභාවය ඇත්තේ වෙයිද, ඔව්හු ලොකයෙහි යහපත් මාර්ගයෙහි ගියාහු වෙත් යනු මාගේ අදහස වෙයි.”

9. “ගෘහපතිය, මෙසේ ඔබ විසින්ම ‘ස්වාමීනි, යම් කෙනෙක් රාගය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසත්ද, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස

දහම් දෙසත්ද, මොහය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසත්ද ඔවුන්ගේ ධර්මය යහපත් කොට දෙශනා කරන ලද්දකැයි' ප්‍රකාශ කරන ලදී."

10. 'ස්වාමීනි, යම් කෙනෙක් රාගය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද, මොහය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු වෙත්ද ඔව්හු ලොකයෙහි මනාව පිළිපත්නාහු වෙත්යයි' ඔබ විසින්ම ප්‍රකාශ කරන ලදී."

11. 'ස්වාමීනි, යමෙකුන්ගේ රාගය පහවූයේද සිදිනලද මුල් ඇත්තේද සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දේද නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේද, ද්වේෂය පහවූයේද සිදින ලද මුල් ඇත්තේද සිදිනලද තල් ගසක් මෙන් කරන ලද්දේද නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේද, මොහය පහවූයේද සිදින ලද මුල් ඇත්තේද සිදින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේද නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේද ඔව්හු ලොකයෙහි යහපත් මාර්ගයෙහි ගියාහු වෙත්යයි' ඔබ විසින්ම ප්‍රකාශ කරනලදී."

12. "ස්වාමීනි, ආශ්වයඝීය, අද්භූතය. තමන්ගේ ලබ්ධිය උසස් කොට දැක්වීමක්ද නොවන්නේය. අනුන්ගේ ලබ්ධිය පහත්කොට දැක්වීමක්ද නොවන්නේය. කාරණයෙන්ම ධර්ම දෙශනාව විය, මා විසින් අසන ලද ප්‍රත්‍යයාගේ අර්ථයද ප්‍රකාශ කරන ලදී. අපි මෙබන්දෝ වෙමුයයි තමන් ගැනද නොදක්වන ලදී.

13. "ස්වාමීනි, නුඹවහන්සේලා රාගය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්නාහු නම් ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්නාහු නම්, මොහය පහකිරීම පිණිස දහම් දෙසන්නාහු නම්, ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේලාගේ ධර්මය මනාව දෙසන ලද්දකි.

14. "ස්වාමීනි, නුඹවහන්සේලා රාගය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු නම්, ද්වේෂය පහකිරීම පිණිස පිළිපත්නාහු නම් මොහය පහකරනු පිණිස පිළිපත්නාහු නම් ඔබවහන්සේලා ලොකයෙහි මනාව පිළිපත්තෝ වෙත්.

15. "ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේලාගේ රාගය පහවූයේ නම් මුල් සිදින ලද්දේ නම් සිදින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ

නම් විනාශ කරන ලද්දේ නම් නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේ නම් ඔබවහන්සේලාගේ ද්වේෂය පහවූයේ නම් මුල් සිදින ලද්දේ නම් සිදින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ නම් විනාශ කරන ලද්දේ නම් නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේ නම් මොහය පහවූයේ නම් මුල් සිදින ලද්දේ නම් සිදින ලද තල්ගසක් මෙන් කරන ලද්දේ නම් විනාශ කරන ලද්දේ නම් නැවත නූපදින ස්වභාවය ඇත්තේ නම් ඔබවහන්සේලා ලොකයෙහි යහපත් මාර්ගයෙහි ගියාහු වෙත්.”

16. “ස්වාමීනි, ඉතා යහපති, ස්වාමීනි, ඉතා යහපති, ස්වාමීනි, යම්සේ යටිකුරු කරන ලද්දක් හෝ උඩුකුරු කෙළේද වැසුවක් හෝ විවෘත කෙළේද මංමුළාවූවෙකුට මාර්ගය හෝ කියන්නේද ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නායි තෙල් පහනක් හෝ දරන්නේද එසේ ආයච්චු ආනන්ද ස්ථවිරයන් විසින් නොයෙක් අයුරින් ධර්මය දෙශනා කරන ලදී. ස්වාමීනි, ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේද ධර්මයද සංඝයාද සරණ යමි. ආයච්චු ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණගිය උපාසකයකු කොට දරන සේක්වා.”

23. මහානාම (සමාධිඤාණ) සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කිඹුල්වත් පුරයෙහි නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩවෙසෙති. එකල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගිලන්භාවයෙන් නැගී සිටියෝ වෙත්. ගිලන්කමින් නැගිට නොබෝකල් ඇත්තෝ වෙත්. එකල්හි මහානාම ශාක්‍යතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණී යේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැඳ එක්පසෙක හිඳගත්තේය.

2. එක් පසෙක හිඳගත් මහානාම ශාක්‍යතෙමේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙසේ කීය.

“ස්වාමීනි, මම බොහෝ කලක පටන් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සමාධියෙන් යුක්තවූවහුට ඥානය වෙයි. සමාධියෙන් යුක්ත නොවූවහුට ඥානය නොවේයයි මෙසේ ධර්ම දෙශනා කරන ලද බව දනිමි. ස්වාමීනි, පළමුකොට සමාධිය ඇතිවේද

පසුව ඥානය ඇතිවේද? නොහොත් පළමුකොට ඥානය ඇතිවේද පසුව සමාධිය ඇතිවේද? යනුයි.”

3. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේට මෙබඳු සිතක් විය. ‘භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගිලන්කමිත් නැඟී සිටියෝ වෙත්. ගිලන්කමිත් නැඟිට නොබෝකල් ඇත්තේ වෙත්. මේ මහානාම ශාක්‍යතෙමේ ඉතා ගැඹුරු ප්‍රශ්නයක් අසයි. මම මහානාම ශාක්‍යයා එක් පසකට ඉවත්කොට ධර්ම දෙශනා කරන්නෙමි නම් මැනවි’ කියායි.

4. ඉක්බිති, ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙම මහානාම ශාක්‍යයාගේ දකුණු බාහුවට ඇඟිල්ලෙන් සංඥාකොට එක් පසෙකට කැඳවා මහානාම ශාක්‍යයාහට මෙසේ කීය. “මහානාමය, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සෙබ සීලයද වදාරණලදී. අසෙබ සීලයද වදාරණ ලදී. සෙබ සමාධියද වදාරණ ලදී. අසෙබ සමාධියද වදාරණ ලදී. ශෛක්ෂ ප්‍රඥාවද වදාරණ ලදී. අශෛක්ෂ ප්‍රඥාවද වදාරණ ලදී.

5. මහානාමය, අසෙබ සීලය නම් කුමක්ද? මහානාමය මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරව ආචාර ගොචර දෙකින් සමන්විතව ශික්ෂාපදයන්හි දැඩි සමාදානයෙන් යුක්තව වාසය කෙරේද, මහානාමය, මේ සෙබ සීලයයි කියනු ලැබේ.

6. “මහානාමය, සෙබ සමාධිය නම් කුමක්ද? මහානාමය, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම (8 වෙනි සූත්‍රයේ 3. (iii) විතර්ක සහිත යන තැන සිට සතරවෙනි යන තැන දක්වා යොදාගත යුතුය) චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, මහානාමය මේ සෙබ සමාධියයි කියනු ලැබේ.

7. “මහානාමය, කුමක් ශෛක්ෂප්‍රඥාව නම් වේද, මහානාමය, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ මෙය දුකයයි තත්වු පරිදි දැනියිද, මෙය දුකට හෙතුව යයි තත්වු පරිදි දැනියිද මෙය දුක නැති කිරීමයි තත්වුපරිදි දැනියිද මෙය දුක නැතිකිරීමට

පැමිණෙන මාර්ගයයි තත්වු පරිදි දැනියද මහානාමය, මෙය ගෛකේෂප්‍රඥාවයයි කියනුලැබේ.

8. "මහානාමය, මේ සීලයෙන් යුත් මේ සමාධියෙන් යුත් මේ ප්‍රඥාවෙන් යුත් ඒ ආයතීශ්‍රාවක තෙමේ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත් ඵල සමාධියද අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශෙෂයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසයකරයි. මහානාමය, මෙසේ වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සෙබ සීලයද වදාරණ ලදී. අසෙබ සීලයද වදාරණ ලදී. සෙබ සමාධියද වදාරණ ලදී. අසෙබ සමාධියද වදාරණ ලදී. ගෛකේෂප්‍රඥාවද වදාරණලදී. අගෛකේෂ ප්‍රඥාවද වදාරණ ලදී."

24. "අභය (ලිච්ඡවි) සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකිනි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලානුවර මහවනයෙහි කුටාගාර ශාලාවෙහි වාසය කරති. එකල්හි අභය නම් ලිච්ඡවි තෙමේද පණ්ඩිත කුමාර නම් ලිච්ඡවි තෙමේද ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකිනිද එතැනට පැමිණියෝය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වැද එක්පසෙක හිඳගත්හ.

2. "එක්පසෙක හිඳගත් අභය නම් ලිච්ඡවි තෙමේ ආනන්දස්ථවිරයන්ට මෙසේ කීය, "ස්වාමීනි, නිගණ්ඨනාතපුත්‍ර තෙමේ යන්නාවූද සිටින්නාවූද, නිදන්නාවූද, මාහට සියලු කල්හි සර්වඥතාඥානය ඵලඹ සිටියේයයි' සර්වඥ බව සියල්ල දක්නා ඥානය ඇතිබව නිරවශෙෂ ඥානයක් ඇති බව ප්‍රතිඥා කරයි. හෙතෙම තපස්කිරීමෙන් පුරාණ කර්ම ක්ෂය කරන බව ප්‍රකාශ කරයි. අලුත් කර්ම නොකිරීමෙන් හෙතු නැති කරන බව ප්‍රකාශ කරයි. 'මෙසේ කර්ම ක්ෂය කිරීමෙන් දුක් ක්ෂය කිරීමද, දුක් ක්ෂය කිරීමෙන් වෙදනා ක්ෂය කිරීමද, වෙදනා ක්ෂය කිරීමෙන් සියලු දුක් දිරා යන්නේය, මෙසේ තමා විසින්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත යුතුවූ කෙලෙසුන් දිරවීමයයි කියනලද විශුද්ධියෙන් සියලු දුක්ඛයන්ගේ ඉක්මවීම වේයයි' කියයි.

“ස්වාමීනි, මේ කාරණයෙහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කුමක් ප්‍රකාශ කරද්ද?” යනුයි.

3. “අහස, දන්නාවූ දක්නාවූ ඒ අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධවූ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සත්වයන්ගේ පිරිසිදුවීම පිණිස සොක පරිදෙවයන් ඉක්මවීම පිණිස ආයතීමාර්ගය අවබෝධ කිරීම පිණිස නිවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරනු පිණිස මේ ජරාව නැති කරන්නාවූ පිරිසිදු වීම් තුනක් වදාරන ලදහ.

4. “අහස, මෙහි මහණතෙම සිල්වත් වේද ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර ශීලයෙන් යුක්තව ආචාර ගොචර දෙකින් සමන්විතව ශික්ෂා පදයන්හි දැඩි සමාදන‍යෙන් යුක්තව වාසය කරයිද, හෙතෙමේ අලුත් කර්ම නොකරයි. පුරාණ කර්ම විද විද කෙළවර කරයි.

5. “මෙයද තමන් විසින්ම දැක්ක යුතුවූ කල් නොයව්‍යව්‍ය ඵලදෙන ‘ඵව බලවයයි’ පෙත්විය හැකි තමන්වෙත ඵළවාගත යුතුවූ නුවණැතියන් විසින් වෙන වෙනම ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ යුතුවූ නිර්ජර විශුද්ධියයි.

6. “අහස, මෙසේ ශීලයෙන් යුක්තවූ ඒ මහණ තෙමේ කාමයන්ගෙන් වෙන්වම, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්වම (8 වෙනි සූත්‍රයේ 3, (iii) විතර්ක සහිත යන තැන සිට සතර වෙනි තැන දක්වා යොදාගත යුතුයි.) චතුර්ඵද්ධ්‍යානයට පැමිණ වාසයකරයි. හෙතෙම අලුත් කර්ම නොකරයි පුරාණ කර්ම විද විද කෙළවර කරයි.

7. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 5 වෙනි ඡෙදය මෙනි.)

8. “අහස, මෙසේ ශීලයෙන් යුක්තවූ මෙසේ සමාධියෙන් යුක්තවූ ඒ මහණ තෙමේ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්භත්ඵල සමාධියක් අර්භත් ඵල ප්‍රඥාවත් තෙමේම විශෙෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙමේ අලුත් කර්ම නොකරයි. පුරාණ කර්ම විද විද කෙළවර කරයි.

9. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡෙදය මෙනි.)

10. “අහය, මේ නිර්ජර විශුද්ධි තුන දන්නාවු දක්නාවු අර්හත්වු සමයක්සම්බුද්ධවු ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සත්වයන්ගේ පිරිසිදුවීම පිණිස සොකපරිදෙවයන් ඉක්මවීම පිණිස දුක් දොම්නස් දුරුකිරීම පිණිස මාර්ගය අවබෝධ කිරීම පිණිස නිවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස මනාකොට වදාරන ලදහයි” කිය.

11. “මෙසේ කී කල්හි පණ්ඩිත කුමාර ලිච්ඡවී තෙමේ අහය ලිච්ඡවී කුමාරයන්ගෙන් යහලු අහය, කිමෙක්ද ඔබ ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් මනාකොට කියන ලද්ද මනාකොට කියන ලද්දක් වශයෙන් සතුටින් නොපිළිගත්තෙහිදැයි?” ඇසීය.

12. “යහලුව, මම කුමක් හෙයින් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් මනාව කියනලද්ද මනාව කියන ලද්දක් වශයෙන් සතුටින් නොපිළිගත්තෙමිද? යමෙක් ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන්වහන්සේ විසින් මනාව කියන ලද්ද මනාව කියනලද්දක් වශයෙන් සතුටින් නොපිළිගන්නේ නම් ඔහුගේ හිසද පැලෙන්තේයයි” කිය.

25. සමාදපෙනඛ්ඛ සූත්‍රය:- 1. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැද එක්පසක හිඳගත්තේය. එක්පසෙක හිඳගත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මෙසේ වදාළහ.

2. “ආනන්දය, සත්වයෙකුට අනුකම්පා කරන්නහුද, මිත්‍රයන් හෝ යහළුවන් හෝ නෑයන් හෝ සහ ලේ නෑයන් හෝ යම් කෙනෙකුත් ඇසියයුත්තත් කොට හඟින්නාහුද ආනන්දය ඔවුහු කරුණු තුනෙක්හි සමාදන් කරවිය යුත්තාහ. ඇතුළත්කරවිය යුත්තාහ. පිහිටුවිය යුත්තාහ. කිනම් කරුණු තුනෙක්හිද?

3. “ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මේ කාරණයෙන්ද අර්හත්යහ. (විශාලු පොසක සූත්‍රයෙහි 8 වෙනි ඡේදයේ සමයක් යන තැන සිට භාග්‍යවත්යයි යන තැන දක්වා යෙදිය යුතුයි.) භාග්‍යවත්යයි

බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙහි සමාදන් කරවිය යුත්තාහ. ඇතුල්කරවිය යුත්තාහ. පිහිටුවිය යුත්තාහ.

4. "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මනාව දෙශනා කරන ලදී. (විශාබු පොසත සූත්‍රයෙහි 13 වෙනි ඡේදයෙහි භාග්‍යවතුන් යන තැන සිට ඕපනයිකය යන තැන දක්වා යෙදිය යුතුයි) නුවණැතියන් විසින් වෙන වෙනම දතයුත්තේයයි ධර්මය කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙහි සමාදන් කරවිය යුත්තාහ. ඇතුල්කරවිය යුත්තාහ. පිහිටුවිය යුත්තාහ.

5. "භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝතෙම මනාව පිළිපත්තේය. (විශාබු පොසත සූත්‍රයෙහි 18 ඡේදයේ භාග්‍යවත්හුගේ යන තැනසිට කරණීය වෙයි දක්වා යෙදිය යුතුය.) ලොකයාගේ අනුත්තර පුත්‍රායක්ෂෙත්‍රය වන්නේයයි සංඝයා කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙහි සමාදන් කරවිය යුත්තාහ. ඇතුල්කරවිය යුත්තාහ. පිහිටුවිය යුත්තාහ.

6. "ආනන්දය, පඨවී ධාතු, ආපො ධාතු, තෙජො ධාතු, වායො ධාතු යන සතරමහා භූතයන්ගේ පෙරලීමක් වුවත් බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුත් ඒ ආයථී ශ්‍රාවකයාගේ පෙරලීමක් නොවන්නේය. එනම් ආනන්දය බුදුන් කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූ ඒ ආයථීශ්‍රාවක තෙමේ නිරයෙහි හෝ තිරිසන් යොනියෙහි හෝ ප්‍රෙත විෂයෙහි හෝ උපදින්නේය යන මීට හෙතු නැත්තේය.

7. "ආනන්දය, පඨවී ධාතු ආපෝ ධාතු තෙජො ධාතු වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන්ගේ පෙරලීමක් වුවත් ධර්මයෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූ ආයථීශ්‍රාවකයාගේ පෙරලීමක් නොවන්නේය. එනම් ධර්මයෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුත් ආයථීශ්‍රාවක තෙම නිරයෙහි හෝ තිරිසන් යොනියෙහි හෝ ප්‍රෙතවිෂයෙහි හෝ උපදින්නේය යන මීට හෙතු නැත්තේය.

8. "ආනන්දය, පඨවී ධාතු ආපෝ ධාතු තෙජො ධාතු වායො ධාතු සතරමහා භූතයන්ගේ පෙරලීමක් වුවත් සංඝයා කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුත් ආයථී ශ්‍රාවකයාගේ පෙරලීමක්

නොවන්නේය. එනම් සංඝයා කෙරෙහි නොසෙල්වෙන ශ්‍රද්ධාවෙන් යුත් ආයඪී ශ්‍රාවකයා නිරයෙහි හෝ තිරිසන් යොනියෙහි හෝ ප්‍රෙතවිෂයෙහි හෝ උපදින්නේය යන මීට හේතු නැත්තේය.

9. “ආනන්දය, යමෙකුට අනුකම්පා කරන්නහුද? මිත්‍රයන් හෝ යාලුවන් හෝ නෑයන් හෝ සහ ලේ නෑයන් හෝ ඇසිය යුත්තන් කොට හඟින්නාහුද.

10. “ආනන්දය, ඔව්හු තොප විසින් මේ කරුණු තුනෙහි සමාදන් කරවිය යුත්තාහ. ඇතුල් කරවිය යුත්තාහ. පිහිටුවිය යුත්තාහු යයි” වදාලේය.

26. **භව පඤ්ඤ සූත්‍රය:-** 1. “එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්ට මෙසේ සැළ කෙළේය. “ස්වාමීනි, භවය භවය යයි කියනු ලැබේ. ස්වාමීනි, කෙතෙක් කරුණකින් භවය වේද? යනුයි.”

2. “ආනන්දය, කාම ධාතුයයි කියනලද කාම ලොකයෙහි පැසෙන්නාවු-විපාක බවට පැමිණෙන්නාවු කර්මයක් නැත්නම් කාම භවයක් පෙනේද?” “ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

3. “ආනන්දය, මෙසේ වනාහි කර්මය ක්ෂේත්‍රය වෙයි. විඤ්ඤාණය බීජය වෙයි. තණ්හාව ස්නෙහය-ජලය-වෙයි

4. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාවු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණාවු සත්වයන්ගේ විඤ්ඤාණය හීන ධාතුයයි කියනලද කාම ලොකයෙහි පිහිටියේ වෙයිද, මෙසේ මතු පුනර්භවයාගේ පහළවීම වෙයි.

5. “ආනන්දය මධ්‍යම ධාතුයයි කියනලද රූප ලොකයෙහි පැසෙන්නාවු-විපාක බවට පැමිණෙන්නාවු කර්මයක් නැත්නම් රූප භවයක් පෙනේද?” “ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

6. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

7. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාවු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණාවු සත්වයන්ගේ විඤ්ඤාණය මධ්‍යම ධාතුයයි කියන ලද රූප

ලොකයෙහි පිහිටියේ වෙයිද මෙසේ මතු පුනර්භවයාගේ පහළවීම වෙයි.

8. “ආනන්දය, අරූප ලොකයෙහි පැසෙන්නාවූ කර්මයක් නැත්නම් අරූප භවය පෙනේද?” “ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

9. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය මෙනි.)

10. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාවූ තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණාවූ සත්වයන්ගේ විඤ්ඤාණය ප්‍රණීත ධාතුයයි කියනලද අරූප ලොකයෙහි පිහිටියේ වෙයිද, මෙසේ මතු පුනර්භවයාගේ පහළවීම වෙයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි භවය වේයයි” වදාළේය.

27. දුතිය භව පඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1. එක් පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. ස්වාමීනි, භවය භවයයි කියනු ලැබේ. ස්වාමීනි, කෙතෙක් කරුණකින් භවය වේද?” යනුයි.

2. “ආනන්දය, කාම ධාතුවෙහි-කාම ලොකයෙහි පැසෙන්නාවූ කර්මයක් නැත්නම් කාම භවයක් පෙනේද?” “ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

3. “ආනන්දය, මෙසේ කර්මය ක්ෂේත්‍රය වෙයි. විඤ්ඤාණය බීජය වෙයි. තෘෂ්ණාව ස්නෙහය වෙයි.

4. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු සත්වයන්ගේ චේතනාව හිත ධාතුයයි කියනලද කාම ලොකයෙහි පිහිටියේ වෙයිද ප්‍රාර්ථනාව පිහිටියේ වෙයිද පුනර්භවයාගේ පහළවීම වෙයි.

5. “ආනන්දය, රූප ධාතුවෙහි පැසෙන්නාවූ කර්මයක් නැත්නම් රූප භවයක් පෙනේද?”-“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

6. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡෙදය මෙනි.)

7. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු සත්වයන්ගේ චේතනාව මධ්‍යම ධාතුයයි කියනලද රූප ලොකයෙහි පිහිටියේ වෙයිද ප්‍රාර්ථනාව පිහිටියේ වෙයිද මෙසේ මත්තෙහි පුනර්භවයාගේ පහළවීම වෙයි.

8. “ආනන්දය, අරූප ධාතුවෙහි පැසෙන්නාවූ කර්මයක් නැත්නම් අරූප භවයක් පෙනේද?”-“ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය.”

9. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

10. “අවිද්‍යාවෙන් වැසුණු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණු සත්වයන්ගේ වෙනතාව ප්‍රණීත ධාතුවෙහි පිහිටියේ වෙයිද, ප්‍රාර්ථනාව පිහිටියේ වෙයිද මෙසේ මත්තෙහි පුනර්භවයාගේ පහළ වීම වෙයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි භවය වේයයි” වදාළේය.

28. “සීලබ්බත විභජන සූත්‍රය:- 1. එක් පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. “ආනන්දය, සාරයයි එළඹ සිටින්නාවූ-(සාරයයි සිතන්නාවූ) සියලු සීලයද ව්‍යායද දුෂ්කර ක්‍රියාවද බ්‍රහ්මචර්යාවද එල සහිත වෙයිද? යනුයි.”-“ස්වාමීනි, ඒකාන්ත වශයෙන්ම එල සහිත නොවේ”

2. “ආනන්දය, එසේ නම් බෙදා දක්වනු.” “ස්වාමීනි, සාරයයි සිතන්නාවූ යම් ශීලයක් ව්‍යායක් දුෂ්කර ක්‍රියාවක් බ්‍රහ්මචර්යාවක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත් නම් කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත් නම්, සාරයයි සිතන්නාවූ එබඳු ශීලය ව්‍යාය දුෂ්කරක්‍රියාව බ්‍රහ්මචර්යාව එල රහිත වෙයි.”

3. “ස්වාමීනි, සාරයයි සිතන්නාවූ යම් සීලයක් ව්‍යායක් දුෂ්කර ක්‍රියාවක් බ්‍රහ්මචර්යාවක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, සාරයයි සිතන්නාවූ එබඳු සීලය ව්‍යාය දුෂ්කර ක්‍රියාව බ්‍රහ්මචර්යාව එල සහිතයයි” කීය.

4. ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ මෙසේ කීය. ශාස්තෘන් වහන්සේ සතුටින් පිළිගත්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ මගේ වචනය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතුටින් පිළිගත් සේකැයි හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ, ගෞරව කොට ගියේය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් ගිය නොබෝ වේලාවකින් භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. "මහණෙනි, ආනන්ද තෙමේ ගෞතමයෙනි. ගෞතම ප්‍රඥාවෙන් ඔහුට සමවූවෙක් සුලභ නොවේයයි" වදාළේය.

29. ගන්ධජාත සූත්‍රය:- 1. එක් පසෙක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැල කෙළේය. "ස්වාමීනි, යමෙකුන්ගේ සුවඳ යටි සුලඟටම හමයිද, උඩු සුලඟට නොහමයිද, එබඳු සුවඳ වර්ග තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? මුල් වර්ගවල සුවඳ, අරටු වර්ගවල සුවඳ, මල් සුවඳ යන මෙයි.

2. "ස්වාමීනි, යම් කෙනෙකුන්ගේ සුවඳ යටි සුලඟටම හමාද උඩු සුලඟට නොහමාද මේ ඒ සුවඳ තුන් වර්ගය වෙයි. ස්වාමීනි, යම් කෙනෙකුන්ගේ සුවඳ යටි සුලඟටත් හමයිද උඩු සුලඟටත් හමයිද යටි සුලඟ උඩු සුලඟටත් හමයිද, එබඳු සුවඳ වර්ගයක් ඇත්තේද?" යනුයි.

3. "ආනන්දය, යම් කෙනෙකුන්ගේ සුවඳ යටි සුලඟටත් හමයිද, උඩු සුලඟටත් හමයිද, යටි සුලඟ උඩු සුලඟ යන දෙකටමත් හමයිද, එබඳු සුවඳ වර්ගයක් ඇත්තේය" "ස්වාමීනි, යම් කෙනෙකුන්ගේ සුවඳ යටි සුලඟටත් හමයිද උඩු සුලඟටත් හමයිද යටි සුලඟ උඩු සුලඟ දෙකටමත් හමයිද ඒ සුවඳ කුමක්ද?"

4. "ආනන්දය, යම් ගමෙක හෝ නියම් ගමෙක හෝ.

5. "ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ බුදුන් සරණ ගියේ වේද, ධර්මය සරණ ගියේ වේද, සංඝයා සරණ ගියේ වේද, ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැළකුණේ වෙයිද සොරකමින් වැළකුණේ වෙයිද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද බොරු කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද මත් වීමට හා ප්‍රමාදයට කරුණුවූ රහමෙර පානයෙන් වැළකුණේ වෙයිද, සිල්වත් වේද යහපත් ධර්ම ඇත්තේ වෙයිද ත්‍යාගවත්ව දීමට පිරිසිදු කළ අත් ඇතිව දීමෙහි යෙදුනෙක්ව බෙදා දීමෙහි ඇලුණෙක්ව, දුරුකළ මසුරු මල ඇති සිතින් ගිහිගෙයි, වාසය කරයිද,

6. “අට දිශාවන්හි ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයෝ ඔහුගේ ගුණ ප්‍රකාශ කරත්. අසවල් ගමෙහි හෝ නියම් ගමෙහි, (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7. “අමනුෂ්‍යවූ දෙවතාවෝද, ඔහුගේ ගුණ කියත්. අසවල් ගමෙහි හෝ නියම්ගමෙහි හෝ (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) වාසය කරයි කියායි.

8. “ආනන්දය, යමක්හුගේ සුවඳ යටි සුලඟටත් හමයිද උඩු සුලඟටත් හමයිද යටි සුලඟ උඩු සුලඟ යන දෙකටමත් හමයිද ඒ මේ සුවඳ වර්ගය වෙයි.

“දැ සමන් ආදී මල් සුවඳද සදුන් තුවරලා බෝලිද්ද මල් සුවඳද උඩු සුලඟට නොහමයි. සන්පුරුෂයන්ගේ සුවඳ උඩු සුලඟටද හමන්නේය. සන්පුරුෂ තෙම සියලු දිශාවන්හි සුවඳ පතුරුවන්නේය.”

30. සහස්ස ලොකධාතු විඤ්ඤාපන සූත්‍රය:- 1. එක් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකෙළේය.

2. “ස්වාමීනි, ‘ආනන්දය, සිඛී භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ අසිභු නම් ශ්‍රාවක තෙම බඹලොව සිට වක්‍රවාළ දහසක ශබ්දයෙන් හැඟෙව්වේය. (අූසෙන සේ ධර්මදෙශනා කෙළේය.) යන මෙය භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ සමීපයෙන් අසනලදී. ස්වාමීනි, අර්හත් සමයක්සම්බුද්ධවූ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වනාහි කෙතෙක් තැන් ශබ්දයෙන් හැඟවීමට සමර්ථ වන සේක්ද?”

3. “ආනන්දය, හෙතෙම ශ්‍රාවකයෙකි. තථාගතයන් වහන්සේලා ප්‍රමාණ කළ නොහැක්කාහු වෙතියි වදාළේය.”

4. “ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම දෙවනුවත් (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

5. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

6. තුන්වෙනුවත් ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

7. “ආනන්දය, තොප විසින් චක්‍රවාල දහසක් වන චූළනී ලොකධාතුව අසනලද්දේද?”-“යමක්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙශනාකරන සේක්නම්, භාග්‍යවතුන්වහන්ස, මේ ඊට කාලය වන්නේය. සුගතයන්වහන්ස, ‘මේ ඊට කාලය වන්නේය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා හික්ෂුඤු දරන්නාහුයයි’ කිය

8. ‘එසේ නම් ආනන්දය, අසව කියන්නෙමි. ආනන්දය, සඳ හිරු දෙදෙන යම්තාක් ප්‍රදේශයක ගමන්කරද්ද බබලමින් සියලු දිශා ආලෝක කරද්ද එබඳු දහසක් චක්‍රවාල ලොක වෙයිද ඒ දහසක් චක්‍රවාලයන්හි සඳු දහසක් වෙයි. හිරු දහසක් වෙයි. දහසක් මෙරු පර්වතවෙයි. දහසක් ජම්බුද්වීප වෙයි. දහසක් අපරගොයාන වෙයි දහසක් උතුරුකුරු දිවයින වෙයි. දහසක් පූර්වවිදෙහ වෙයි. මහා සමුද්‍ර සාරදහසක් ඇත වරම් රජවරු සාරදහසක් වෙත්. වාතුර්මහා රාජික දෙවිලෝ දහසකි. තව්තිසා දෙවිලෝ දහසකි. යාම දෙවිලෝ දහසකි. කුසිත දෙවිලෝ දහසකි. නිර්මාණරතී දෙවිලෝ දහසකි. පරනිර්මිත වසවර්තී දෙවිලෝ දහසකි. ආනන්දය, මේ දහසක් සක්වලින් යුත් චූළනී ලොකධාතුවයයි කියනු ලැබේ.

9. “ආනන්දය, යම්තාක් සහග්‍රී චූළනී ලොකධාතුව වෙයිද එතාක් දහසින් ගුණවූ ලොකයක් වෙයිද ආනන්දය, මෙය (චක්‍රවාල දශලක්ෂයක්වූ) ද්විසහග්‍රී මධ්‍යම ලොකධාතුවයයි කියනු ලැබේ. ආනන්දය, යම්තාක් ද්විසහග්‍රී මධ්‍යම ලොකධාතුව වෙයිද ඒතාක් දහසින් ගුණකළ කෙළ ලක්ෂයක් චක්‍රවාල වෙයිද, ආනන්දය, ත්‍රිසහග්‍රී මහාසහග්‍රී ලොකධාතුව යයි කියනු ලැබේ.

10. “ආනන්දය, තථාගත තෙමේ කැමතිවන්නේ නම් ත්‍රිසහග්‍රී මහා සහග්‍රී ලොකධාතුවද ශබ්දයෙන් අඟවන්නේය. අනාගත ලොකධාතූන්ගෙන් හෝ යම් පමණ කැමතිවන්නේ නම් ශබ්දයෙන් අඟවන්නේය.

11. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කෙසේ නම් කැමතිවන්නේ නම්, ත්‍රිසහග්‍රී මහා සහග්‍රී ලොකධාතුව හෝ යම්තාක් කැමති නම් ඒතාක් හෝ ශබ්දයෙන් අඟවන්නේද?”

12. “ආනන්දය, තථාගත තෙමේ ත්‍රිසහශ්‍රී මහා සහශ්‍රී ලොකධාතුව ශරීරාලොකයෙන් පතුරුවන්නේය. යම් විටක ඒ සත්වයෝ ඒ ආලොකය දැනගන්නාහු නම්, එකල්හි තථාගත තෙම කථාකරන්නේය. ශබ්දය අස්වන්නේය. ආනන්දය, මෙසේ තථාගත තෙම ත්‍රිසහශ්‍රී මහා සහශ්‍රී ලොක ධාතුව ශබ්දයෙන් හඟවන්නේය. යම්තාක් කැමතිනම් ඒතාක් හඟවන්නේය.

13. “මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට “යම්බඳුවූ මාගේ ශාස්තෘන්වහන්සේ මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇතිසේක. මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති සේක. මට ඒකාන්තයෙන් ලාභයකි. ඒකාන්තයෙන් මා විසින් මනාකොට ලබන ලද්දකිසි” කීය.

14. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිර තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන්ට “ඇවැත් ආනන්දය, ඉදින් ඔබගේ ශාස්තෘන්වහන්සේ මහත් සෘද්ධි ඇතිසේක් නම් මහත් ආනුභාව ඇති සේක් නම් එයින් ඔබට ඇති ප්‍රයෝජනය කිමදැයි” කීය.

15. “මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ආයුෂ්මත් උදායී ස්ථවිරයන්ට, “උදායී, එසේ නොකියව උදායී, එසේ නොකියව උදායී, ඉදින් ආනන්ද අවිතරාගීව (රාගය පහ නොකෙළෙක්ව) කාලක්‍රියා කරන්නේ වීනම් ඒ සිත පැහැදීමෙන් සත්වරක් දෙවිලොව දිව්‍ය රාජ්‍ය කරන්නේය. සත්වරක් මේ දඹදිව මහා රාජ්‍යය කරන්නේය. උදායී, එහෙත් ආනන්ද තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම පිරිනිවන්පාන්නේයයි” වදාළේය.

(අටවැනිවූ ආනන්ද වර්ගය නිමි.)

9. සමණ වර්ගය.

31. සමණ කරණිය සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ශ්‍රමණයාට අයත්වූ ශ්‍රමණයා විසින් කළ යුතුවූ වැඩ තුනකි. අධිශීල ශික්ෂා සමාදානය, අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානය, අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානය යන මොහුයි. මහණෙනි, මේ වනාහි ශ්‍රමණයාට අයත් ශ්‍රමණයා විසින් කළයුතුවූ වැඩ තුන වෙත්.

2. "මහණෙනි, එහෙයින් 'අධිශීල ශික්ෂා සමාදානයෙහි අපගේ දැඩි කැමැත්ත වන්නේය. අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානයෙහි අපගේ බලවත් කැමැත්ත වන්නේය. අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානයෙහි අපගේ බලවත් කැමැත්ත වන්නේයයි' මෙසේ හික්මිය යුතුය. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුය.

3. 'මහණෙනි, බුරුවෙක් ගවරැළ පසුපස මමද ගවයෙක්ම මමද ගවයෙක්මයි කියන්නාක් මෙන් 'අහම්පි අම්භා, අහම්පි අම්භායි' හඬනගමින් ගමන් කරන්නේ වෙයිද ඔහුට ගවයන්ගේ වර්ණයට බඳු වර්ණයක් නැත. ගවයන්ගේ හඬට බඳු හඬක් නැත. ගවයන්ගේ පාදයන්ට බඳු පා නැත. එහෙත් හෙතෙම 'අහම්පි අම්භා, අහම්පි අම්භායි' මමද ගවයෙකි, 'මමද ගවයෙකියි කියමින් ගවයන්ගේ පසුපස ගමන් කරන්නේ වෙයි.

4. "මහණෙනි, එසේම මෙහි ඇතැම් හික්ෂුවක් 'මමද හික්ෂුවක් වෙමි, මමද හික්ෂුවක් වෙමියි' කියමින් හික්ෂු සංඝයා පසුපස ගමන්කරන්නේ වෙයි. අනික් හික්ෂුන්ට මෙන් ඔහුගේ අධිශීල ශික්ෂා සමාදානයෙහි කැමැත්තක් නැත. අනික් හික්ෂුන්ට මෙන් ඔහුගේ අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානයෙහි කැමැත්තක් නැත. අනික් හික්ෂුන්ට මෙන් ඔහුගේ අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානයෙහි කැමැත්තක් නැත. හෙතෙම 'මමත් හික්ෂුවක් වෙමි, මමත් හික්ෂුවක් වෙමියි' හික්ෂු සංඝයාම පසු පස ගමන් කරන්නේ වෙයි.

5. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

32. පුබ්බකරණීය සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ගෘහපති ගොවියා විසින් පළමුව කළයුතු මේ වැඩ තුනකි. කවර තුනක්ද යත්?

2. "මහණෙනි, ගෘහපති ගොවිතෙමේ පළමුකොටම කෙන මනාව සාන ලද්දේ, මනාකොට සමකරන ලද්දේවෙයි. පළමුකොට හා සමකොට සුදුසු කාලයෙහි බීජ වපුරන්නේ වෙයි. සුදුසු කාලයෙහි බීජ වපුරා සුදුසු කාලයෙහි වතුර බඳින්නේද වතුර හරින්නේද වෙයි. මහණෙනි, මේ ගෘහපති ගොවියා විසින් පළමුවම කටයුතු වැඩ තුන වෙත්.

3. "මහණෙනි, එමෙන් හික්ෂුව විසින් පළමුව කටයුතුවූ මේ වැඩ තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? අධිශීල ශික්ෂා සමාදානය, අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානය, අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානය යන මොහුයි. මහණෙනි, මේ හික්ෂුව විසින් පළමුව කටයුතු වැඩ තුන වෙත්.

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

33 වජ්ජපුත්තක සූත්‍රය:- 1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා නුවර එක්තරා වජ්ජපුත්තක හික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන් ඒ වජ්ජපුත්තක හික්ෂුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. කෙසේද?

2. "ස්වාමීනි, අඩ මසක් පාසා එක්සිය පනසක් ශික්ෂාපද උදෙසීමට පැමිණෙයිද ස්වාමීනි, මම මේ ශික්ෂාපද සමූහයෙහි හික්ෂීමට නොහැක්කෙමි" යනුවෙනි.

3. "මහණ, ඔබට අධිශීල ශික්ෂාව අධිචිත්ත ශික්ෂාව අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව යන මේ ත්‍රි ශික්ෂාවෙහි හික්ෂිය හැකිද?"

4. "ස්වාමීනි, මම අධිශීල ශික්ෂාව අධිචිත්ත ශික්ෂාව අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව යන ත්‍රි ශික්ෂාවෙහි හික්ෂීමට හැකි වෙමිසි" කීය.

5. මහණ, එසේ නම් ඔබ අධිශීල ශික්ෂාව අධිචිත්ත ශික්ෂාව අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව යන ත්‍රි ශික්ෂාවෙහි හික්ෂෙව.

"මහණ, යම්කලෙක පටන් ඔබ අධිශීලයෙහිද හික්ෂෙන්නෙහි නම් අධිචිත්තයෙහිද හික්ෂෙන්නෙහි නම් අධිප්‍රඥාවෙහිද හික්ෂෙන්නෙහි නම් අධිශීලයෙහිද හික්ෂෙන්නාවූ අධිචිත්තයෙහිද හික්ෂෙන්නාවූ අධිප්‍රඥාවෙහිද හික්ෂෙන්නාවූ ඔබගේ රාගය පහවන්නේය. ද්වේෂය පහවන්නේය. මොහය පහවන්නේය.

6. "ඒ ඔබ රාගය පහවීමෙන් ද්වේෂය පහවීමෙන් මොහය පහවීමෙන් යමක් අකුසල්ද එය නොකරන්නෙහිය, යමක් පාපයද එය සෙවනය නොකරන්නෙහියයි" වදාළේය.

7. “ඉක්බිති ඒ හික්ෂුව පසුකාලයෙහි අධිශීලයෙහිද හික්මුණේය, අධිචිත්තයෙහිද හික්මුණේය, අධිප්‍රඥාවෙහිද හික්මුණේය. අධිශීලයෙහි හික්මුණාවූද අධිචිත්තයෙහි හික්මුණාවූද, අධිප්‍රඥාවෙහි හික්මුණාවූද ඔහුගේ රාගය පහවිය, ද්වේෂය පහවිය, මොහය පහවිය. හෙතෙම රාගය පහ වීම හෙතුකොට ගෙන ද්වේෂය පහවීම හෙතුකොට ගෙන මොහය පහවීම හෙතුකොට ගෙන යමක් අකුසල් නම් එය නොකෙළේය. යමක් පවු නම් එය සෙවනය නොකෙළේය.”

34. සෙධපඤ්ඤ සූත්‍රය:- 1. එකල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන් ඒ හික්ෂුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. “ස්වාමීනි, ගෞක්ෂ ගෞක්ෂයයි කියනු ලැබේ. කෙතෙකින් ගෞක්ෂයෙක් වේද?” යනුයි.

2. “මහණ, හික්මෙයි යන අර්ථයෙන් ගෞක්ෂයයි කියනු ලැබේ. කිමෙක හික්මෙයිද? අධිශීලයෙහිද හික්මෙයි. අධිචිත්තයෙහිද හික්මෙයි, අධිප්‍රඥාවෙහිද හික්මෙයි. මහණ හික්මෙයි හික්මෙයි යන අර්ථයෙන් ගෞක්ෂයයි කියනු ලැබෙයි” වදාළේය.

1 “ආයඪී මාර්ගයෙහි පිළිපන්නාවූ ත්‍රි ශික්ෂාවෙහි හික්මෙන්නාවූ ගෞක්ෂයාහට ක්ලෙශයන් ක්ෂය කරන්නාවූ මාර්ගය හා යෙදුණාවූ පළමුවැනි ඥානය උපදී. ඉක්බිති සතරවැනි මාර්ගඥානයට අනතුරුව අර්හත්ඵලය උපදී.”

2 “ඉක්බිති අර්හත්ඵල විමුක්තියෙන් මිදුණාවූ තාදී ගුණයෙන් යුත් ක්ෂීණාශ්‍රවයාහට භව සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙහි මාගේ අර්හත් ඵල විමුක්තිය කම්පා නොවන්නීය යන ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා ඥානයවෙයි.”

35. සික්ඛාත්තය සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, තමහට හිත කැමැත්තාවූ කුලපුත්‍රයෝ යම් ශික්ෂාවෙක්හි හික්මෙද්ද එබඳුවූ එක්සිය පනසක් ශික්ෂාපද අඩමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙයිද, මහණෙනි, ඒ සියලු ශික්ෂාපද ඇතුළත් වන්නාවූ

මේ ශික්ෂා තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? අධිශීල ශික්ෂාව අධිචිත්ත ශික්ෂාව අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව යන මොහුයි. මහණෙනි, මේ ශික්ෂා තුනෙහි ඒ සියලු ශික්ෂාපද ඇතුළත් වෙයි.

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ශීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වේද, සමාධිය එක්තරා ප්‍රමාණයකින් කරන්නේ වේද, ප්‍රඥාව එක්තරා ප්‍රමාණයකින් කරන්නේ වේද හෙතෙම යම් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද වෙයිද ඒ ශික්ෂාපදයන්ගේ වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි. වරදින් නැගිටින්නේද වෙයි. ඊට හේතු කවරේද?

3. "මහණෙනි, මෙහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බව නොකියන ලදී. මහණෙනි, මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට සුදුසු වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට මුල්වූ යම් ඒ ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද, එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයිද, පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයිද, ශික්ෂා පදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද, හෙතෙම සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන් අපායෙහි නොවැටෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ මාර්ග නියාමයෙන් නියනවූ මතු මාර්ගත්‍රය පිහිටකොට ඇත්තාවූ සෝවාන්වූවෙක් වෙයි.

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

5. "මහණෙනි, මේ කාරණයෙහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බව නොකියන ලදී. මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට යොග්‍ය වූ මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට මුල්වූ යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයිද, පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයිද ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද හෙතෙම තුන් සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් රාග ද්වේෂ මෝහයන් තුනිවූ හෙයින් සකාදාගාමී නම් වෙයි. මේ කාම ලොකයට එක්වරක්ම අවුත් දුක් කෙළවර කරයි.

6. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද සමාධිය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද ප්‍රඥාව ප්‍රමාණයකින් සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද හෙතෙම යම් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද වෙත්ද ඒ ශික්ෂාපදයන්ගෙන් වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි, නැගිටින්නේද වෙයි. ඊට හේතු කවරේද?

7. "මහණෙනි, මේ කාරණයෙහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බව නොකියන ලදී. මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට සුදුසු වූ මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට මුල්වූ යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයි, පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයි. ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයි. හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂය කිරීමෙන් බලලොව ඔපපාතිකයෙක් වෙයි. ඒ බලලොවින් ආපසු නොඑන ස්වභාවය ඇත්තාවූ එහිම පිරිනිවේන්තෙක් වෙයි.

8. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද සමාධිය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද ප්‍රඥාව සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද හෙතෙම යම් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද වෙත්ද ඒ ශික්ෂාපදයන්ගෙන් වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි නැගිටින්නේද වෙයි. ඊට හෙතු කවරේද?

9. "මහණෙනි, එහි මාර්ගඵල ලැබීමට නුසුදුසු බව නොකියන ලදී. මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට යොග්‍ය වූ මාර්ගබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට මුල්වූ යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද, ඒ ශික්ෂාපදයන්හි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයිද පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයිද ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද හෙතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියත් අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශේෂ ඥානයෙන් අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි.

10. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි කොටසක් පුරන්තාවූ පුද්ගලයා කොටසක් ලබයි. සම්පූර්ණකොට පුරන්තාවූ පුද්ගලයා සම්පූර්ණයෙන් ලබයි. මහණෙනි, මම ශික්ෂාපදයෝ මෙසේ වද නොවන්තාහුයයි කියමිනි" වදාළේය.

36. දුතිය සික්ඛාත්තය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, තමහට හිත කැමැත්තාවූ කුලපුත්‍රයෝ යම් ශීලයෙකිනි හික්මෙද්ද, අඩමසක් පාසා උදෙසීමට පැමිණෙන්නාවූ මේ ශීලය ශික්ෂාපද එක්සිය පනසක් වෙයි. මහණෙනි, ඒ සියලු ශික්ෂාපද ඇතුළත්වන්නාවූ මේ ශික්ෂා තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? අධිශීල ශික්ෂාව, අධිචිත්ත ශික්ෂාව, අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව යන මොහුය, මහණෙනි, මේ ත්‍රි ශික්ෂාවෙහි ඒ සියලු ශික්ෂා පද ඇතුළත් වෙයි.

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම සීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද, සමාධිය ප්‍රමාණයකින් පුරන්නේ වෙයිද ප්‍රඥාව ප්‍රමාණයකින් පුරන්නේ වෙයිද හෙතෙම යම් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද වෙන්ද ඒ කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපදයන්ගේ වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි. නැඟිටින්නේද වෙයි, ඊට හෙතු කවරේද?

3. "මහණෙනි, මෙහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බවක් නොකියන ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මචය්‍යාචට සුදුසු වූ මාර්ග බ්‍රහ්මචය්‍යාචට මුල්වූ යම් ඒ ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙද්ද, එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයිද, පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයිද, ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද, හෙතෙම සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන් සත්වරක් කාමලොකයෙහි ඉපදීම සීමාකොට ඇති සෝවාන් පුද්ගලයෙක්ව සත්වරක් දෙව් ලොවද මිනිස්ලොවද සැරිසරා දුක් කෙළවර කරන්නේය.

4. "හෙතෙම සංයෝජන තුනක් ක්ෂයකිරීමෙන් කෝලං කෝල නම් සෝවාන් පුද්ගලයා වෙයි. භව දෙක තුනක සැරිසරා දුක් කෙළවර කරන්නේය.

5. "හෙතෙම සංයෝජන තුනක් ක්ෂයකිරීමෙන් එකඛිජ් නම් සෝවාන් පුද්ගලයා වෙයි. මිනිසත් බවක්ම ලබා දුක් කෙළවර කරයි.

6. "හෙතෙම සංයෝජන තුනක් ක්ෂයකොට රාගදොස මොහයන් තුනී වීමෙන් සකාදාගාමී වෙයි. එක් වරක්ම මේ කාමලොකයට පැමිණ දුක් කෙළවර කරයි

7. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම සීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද, සමාධිය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද ප්‍රඥාව ප්‍රමාණයකින් පුරන්නේ වෙයිද, හෙතෙම යම් කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද වෙන්ද ඒ ශික්ෂාපදයන්ගේ වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි. නැඟිටින්නේද වෙයි. ඊට හේතු කවරේද?

8. "මහණෙනි, එය මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බව නොකියන ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මචය්‍යාචට යොග්‍යවූ මාර්ග බ්‍රහ්මචය්‍යාචට මුල්වූ

යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙද්ද, එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේ වෙයිද, පිහිටි සිල් ඇත්තේ වෙයිද ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂයකිරීමෙන් උද්ධං සොත අකනිට්ඨගාමී නම් (සුද්ධාවාස භූමියෙහි ඉපිද පිළිවෙළින් අකනිට්ඨා බඹලොව දක්වා ගොස් අකනිට්ඨා බඹලොවදී පිරිනිවෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

9. "හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂයකිරීමෙන් සසංඛාර පරිනිබ්බායී නම් (උත්සාහයෙන් රහත් බවට පැමිණෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි. හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂය කිරීමෙන් අසංඛාර පරිනිබ්බායී නම් (උත්සාහයක් නැතිව රහත්බවට පැමිණෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

10. "හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂය කිරීමෙන් උපහව්ව පරිනිබ්බායී නම් (අවිභාදියෙහි ඉපිද එහි ආයුෂයෙන් බාගයක් ඉක්මවා රහත්ව පිරිනිවෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි. හෙතෙම ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂය කිරීමෙන් අන්තරා පරිනිබ්බායී නම් (අවිභාදියෙහි ඉපිද ආයුෂ බාගයක් නොයික්මවා රහත්ව පිරිනිවෙන) අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

11. "(මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 7 ඡෙදය මෙනි)

12. "මහණෙනි, එහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බවක් නොකියන ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට සුදුසු වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවට මුල්වූ යම් ඒ ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙද්ද එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේද වෙයි, පිහිටි සිල් ඇත්තේද වෙයි. ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයි. හෙතෙම ආග්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආග්‍රව රහිතවූ, අර්හත්ඵල සමාධියක් අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහි තමාම විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි.

13. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි කොටසක් සම්පූර්ණ කරන්නේ කොටසක් ලබයි. සියල්ල සම්පූර්ණ කරන්නේ සියල්ල ලබයි. මහණෙනි, මෙසේ ශික්ෂාපද නොවදයයි කියමිසි වදාළේය."

37. තෘතීය සික්ඛාත්තය සූත්‍රය:- 1. "(මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 35 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම සීලය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද, සමාධිය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද, ප්‍රඥාව සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයිද, හෙතෙම යම් ඒ කුඩා අනුකුඩා ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද ඒ ශික්ෂාපදයන්ගෙන් වරදට පැමිණෙන්නේද වෙයි නැගිටින්නේද වෙයි. ඊට හේතු කවරේද?

3. "මහණෙනි, එහි මාර්ගඵලයන්ට නුසුදුසු බවක් නොකියන ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝීවට සුදුසු මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝීවට මුල්වූ යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්ද, එහි නිත්‍ය සිල් ඇත්තේද වෙයි. පිහිටි සිල් ඇත්තේද වෙයි, ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයි. හෙතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් අර්හත්ඵල සමාධියත් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහිම තෙමීම විශේෂ නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසයකරයි.

4. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂය කිරීමෙන් අන්තරා පරිනිබ්බායී නම් පුද්ගලයා වෙයි.

5. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ ඔරම්භාගිය සංයෝජන පස ක්ෂයකිරීමෙන් උපහච්ච පරිනිබ්බායී නම් අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි

6. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ අසංඛාර පරිනිබ්බායී නම් අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

7. 'ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ සසංඛාර පරිනිබ්බායී නම් අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

8. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ උද්ධං සොත අකනිට්ඨාගාමී නම් අනාගාමී පුද්ගලයා වෙයි.

9. ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන් රාගදොස බාගයක් තුනිවූ හෙයින් සකාදාගාමී නම් වෙයි. වරක් මේ කාමලොකයට පැමිණ දුක් කෙළවර කරයි.

10. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එයප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන් කෝලංකෝල නම් සෝවාන් පුද්ගලයා වෙයි. භව දෙක තුනක සැරිසරා දුක් කෙළවර කරයි.

11. "ඊට නොපැමිණෙන්නේ එය ප්‍රතිවේධ නොකරන්නේ, සත්තක්ඛත්තු පරම නම් සොතාපන්නයා වෙයි. සත්වරක් දෙවිලොවද මීනිස් ලොවද සැරිසරා දුක් කෙළවර කරයි.

12. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සම්පූර්ණ කරන්නේ සම්පූර්ණයෙන් ලබයි. කොටසක් පුරන්නේ කොටසක් ලබයි. මහණෙනි මෙසේ වනාහි ශික්ෂාපද නොවදයයි කියමි."

38. චතුක්ථ සික්ඛත්තය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ ශික්ෂා තුනෙකි. කවර තුනක්ද? අධිශීල ශික්ෂාවද, අධි චිත්ත ශික්ෂාවද, අධි ප්‍රඥා ශික්ෂාවද වෙයි. මහණෙනි, අධි ශීල ශික්ෂාව කවරේද?

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම සිල් ඇත්තේවෙයිද ප්‍රාතිමොක්ෂය සංවර සීලයෙන් සංවරව ආචාර ගොවර දෙකින් සමන්විතව කුඩා වරදෙහි පවා භය දක්නා සුලුව ශික්ෂා පදයන්හි දැඩිව ගෙන හික්මෙයිද, මහණෙනි මෙය අධිශීල ශික්ෂාවයයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, අධිචිත්ත ශික්ෂාව කවරේද? මහණෙනි, මෙහි මහණතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්වම විතර්ක සහිත, විචාර සහිත, විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, මහණෙනි, මෙය අධිචිත්ත ශික්ෂාවයයි කියනු ලැබේ.

4. මහණෙනි, අධි ප්‍රඥා ශික්ෂාව නම් කවරේද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙම මෙය දුකයයි තත්වූ පරිදි දැනීද මේ තෘෂ්ණාව දුක් ඉපදීමට හේතුවයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැනී. මේ නිවණ දුක් නැතිවන තැනැත්තා තත්වූ පරිද්දෙන් දැනී. මෙය දුක්ඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාවයයි තත්වූ පරිදි දැනීද, මහණෙනි, මෙය අධිප්‍රඥා ශික්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ වනාහි ත්‍රි ශික්ෂාව වෙයි.

39. පඤ්චම සික්ඛාත්තය සූත්‍රය:- 1-3. (මේ ඡේද මේ සූත්‍රයේ 1, 2, 3 ඡේද මෙන් වෙත්.)

4. "මහණෙනි, අධිප්‍රඥා ශික්ෂාව කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධියක් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහි තමා විශේෂ ප්‍රඥාවෙන් දැන ඊට පැමිණ වාසය කරයිද, මහණෙනි, මෙය අධිප්‍රඥා ශික්ෂාවයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ ශික්ෂා තුන වෙති.

1. "දැඩි වියඪය ඇත්තාවූද ප්‍රඥා ඇත්තාවූද ධ්‍යාන වඩන්නාවූද සිහි ඇත්තාවූද රක්තාලද ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූද වියඪවත් පුද්ගල තෙමේ අධිශීල ශික්ෂා අධිචිත්ත ශික්ෂා අධි ප්‍රඥා ශික්ෂා යන ශික්ෂා ත්‍රයෙහි හැසිරෙන්නේය.

2. "පළමු යම්සේද පසුවද එසේ පසුව යම්සේද පළමුද එසේ, යටි කයෙහි යම්සේද උඩු කයෙහිත් එසේ, උඩු කයෙහි යම්සේද යටි කයෙහිත් එසේ

3. "දවල් යම්සේද රාත්‍රියෙහිත් එසේ, රාත්‍රියෙහි යම්සේද දවල්ද එසේ, අර්හත්මාර්ග සමාධියෙන් සියලු දිශාවන්හි ආරම්භණයන් මැඩ පවත්වා හැසිරෙන්නේය.

4. "ඔහු ශෛක්ෂ (හික්මෙන්නෙක්) යයිද පිළිපත්නෙකැයිද, පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙකැයිද, ලොකයෙහි චතුස්සත්‍ය අවබෝධ කළ කෙනෙකැයිද, වියඪය ඇත්තෙකැයිද, ප්‍රතිපත්තියේ කෙළවරට පැමිණියෙකැයිද කියත්."

5 "තෘෂ්ණා ක්ෂය විමුක්තියයි කියන ලද අර්හත් ඵල විමුක්තියෙන් යුක්තවූවහුගේ අවසාන විඤ්ඤාණය නිරුද්ධවීමෙන් ප්‍රදීපයාගේ නිවීම මෙන් චිත්තයාගේ මිදීම වන්නේය."

40. පංකධා සූත්‍රය:- 1 "එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොල් රට මහත් හික්ෂු සංඝයා හා සමග වාරිකාවෙහි වඩිනුයේ පංකධා නම් කොසොල් රට වාසීන්ගේ

නියමිතම යම් තැනෙකිද එහි වැඩියහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංකධා නම් කොසොල් රට වාසීන්ගේ නියමි ගමෙහි වාසය කරත්. එකල්හි කස්සපගෝත්ත නම් මහණ තෙමේ ආවාස අලුත්වැඩියා කිරීමෙහි යෙදී වාසය කරයි.

2. "එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට දැහැමි කථාවකින් කරුණු ඉදිරිපත් කොට දක්වන සේක. සමාදන් කරවන සේක. උත්සාහවත් කරවන සේක. සිත් පහදවන සේක. එකල්හි කස්සපගෝත්ත භික්ෂූවට ශික්ෂාපදයන්ගෙන් යුත් දැහැමි කථාවකින් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් තියුණු කරවන්නාවූ සිත් පහදවන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි මේ ශ්‍රමණතෙමේ පමණ ඉක්මවා භාර භාරා කරුණු කියන්නේයයි' නොඉවසීමක් නොසතුටක් උපන.

3. "ඉක්බිති භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කැමතිතාක් පංකධා නියමි ගමෙහි වාසයකොට රජගහනුවර යම් තැනෙකිද එහි වාරිකාවෙහි වැඩියහ. පිළිවෙලින් වාරිකාවෙහි වඩිනසේක් රජගහනුවර යම් තැනෙකිද එහි පැමිණියහ. පැමිණ, රාජගහේ ගිඵ්ඤ්ඤාට පර්වතයෙහි වාසය කළසේක.

4. "ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවකින් 'කස්සපගෝත්ත භික්ෂූහුට මෙවැනි සිතක් ඇතිවිය. ශික්ෂාපදයන්ගෙන් යුත් දැහැමි කථාවකින් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් පහදවන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි 'මේ ශ්‍රමණ තෙමේ පමණ ඉක්මවා භාර භාරා කරුණු දක්වන්නේයයි' මාහට නොඉවසීමක් නොසතුටක් පහළවිය. එය මට අලාභයකි. ඒකාන්තයෙන් එය මට ලාභයක් නොවේ. මා විසින් නපුරුව ලබන ලද්දකි. යහපත් කොට ලබන ලද්දක් නොවේයයි පසුතැවීමක් විපිළිසර බවක් ඇතිවිය 'මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිද එහි පැමිණෙන්නෙමි නම් පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි වරද වරද වශයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි නම් යහපතැයි' සිතීය.

5. “ඉක්බිති කස්සප ගොත්ත භික්ෂුතෙම සෙනසුන තැන්පත්කොට තබා පාත්‍ර සිවිරු ගෙන රජගහනුවර යම් තැනෙක්හිද ගිජ්ඣකුට පර්වතය යම් තැනෙක්හිද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එක්පසෙක හිඳ ගත්තේය. එක්පසෙක හිඳගත් කස්සපගොත්ත භික්ෂුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය.

6. “ස්වාමීනි, එක් අවස්ථාවෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංකධා නම් කොසොල් රට වාසීන්ගේ නියම්ගමෙහි වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්ෂාපදයන්ගෙන් යුත් දැහැමි කථාවෙන් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වනසේක, සමාදන් කරවන සේක, උත්සාහ කරවන සේක, සිත් පහද වන සේක. ස්වාමීනි, ඒමට භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් පහදවන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ‘මේ ශ්‍රමණතෙම පමණ ඉක්මවා හාර හාරා කියන්නේයයි’ නොඉවසීමක් නොසතුටු බවක් පහළවිය.

7. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංකධා නියම් ගමෙහි කැමතිතාක් වාසය කොට රජගහ නුවර යම්තැනෙක්හිද එහි වාරිකාවෙහි වැඩිසේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවකින් මට පසුතැවීමක් විපිළිසර බවක් ඇතිවිය. ශික්ෂාපදයන්ගෙන් යුත් ධර්ම කථාවෙන් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් පහදවන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ‘මේ ශ්‍රමණ තෙමේ පමණ ඉක්මවා හාර හාරා කියන්නේයයි’ නොඉවසීමෙන් නොසතුටු බවක් පහළවිය. එය මට අලාභයකි. ලාභයක් නොවේ. මා විසින් නපුරු ලැබීමක් ලබන ලදී. යහපත් ලැබීමක් නොලබන ලදී” කියායි.

8. “මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණෙමි නම් පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි වරද වරද වශයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි නම් යහපතැයි’ අදහස්වියයි කීය.

“ස්වාමීනි, ශික්ෂාපදයන්ගෙන් යුත් ධර්ම කථාවෙන් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් පහද වන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ‘මේ ශ්‍රමණතෙමේ පමණ ඉක්මවා භාර භාරා කියන්නේයයි’ නොඉවසීමෙන් නොසතුට පහළකිරීමෙන් බාලයකු මෙන් මෝඩයකු මෙන් අදක්ෂයකු මෙන් අපරාධය තෙම මා ඉක්මවා ගියේය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මත්තෙහි සංවරය පිණිස ඒ මාගේ අපරාධය පිළිගන්නාසේක්වායි” කීය.

10. “කස්සපය, ශික්ෂාපදයන්ගෙන්යුත් ධර්ම කථාවකින් භික්ෂූන්ට කරුණු දක්වන්නාවූ සමාදන් කරවන්නාවූ උත්සාහවත් කරවන්නාවූ සිත් පහදවන්නාවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ‘මේ ශ්‍රමණ තෙමේ පමණ ඉක්මවා භාර භාරා කියන්නේයයි’ නොඉවසීමෙන් නොසතුට පහළකිරීමෙන් අපරාධය තෙමේ බාලයකුසේ මෝඩයකුසේ අදක්ෂයකුසේ ඒකාන්තයෙන් තා ඉක්මගියේය.

11. “කස්සපය, යම්කලෙක පටන් තෝ වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මයවූ පරිදි පිළියම් කෙරෙහි නම් අපි තාගේ වරද පිළිගනිමු.

12. “කස්සපය, යමෙක් වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මයවූ පරිදි පිළියම් කෙරෙන්නම් මත්තෙහි සංවරයට පැමිණේ නම් එය ආයථී විනයෙහි අභිවෘද්ධිය වෙයි.

13. “කස්සපය, ස්ථවිරවූ භික්ෂුවක් නමුත් ශික්ෂාකාමී නොවේද, ශික්ෂාපද පිරීමෙහි ගුණ නොකියන්නේ වේද, ශික්ෂාකාමී නොවූ යම් අන්‍ය භික්ෂුහු වෙන්නම් ඔවුන් ශික්ෂා සම්පූර්ණ කිරීමෙහි නොයොදවන්නේ වෙයිද, ශික්ෂාකාමීවූ යම් අන්‍ය භික්ෂුහු වෙත් නම් සුදුසු කාලයෙහි ඔවුන්ගේ ඇති විද්‍යාමාන ගුණ ප්‍රකාශ නොකෙරේ නම් කස්සපය, මම එවැනි ස්ථවිර භික්ෂුවගේ ගුණ නොකියමි. ඊට හේතු කවරේද?

14. ‘ඤාස්තෘතෙම ඔහුගේ ගුණ කියායයි අන්‍ය භික්ෂුහු ඔහු භජනය කරන්නාහුය. යම් කෙනෙක් ඔහු භජනය කරත් නම් ඔව්හු ඔහුගේ ගති පැවතුම් අනුව යන්නාහුය. ඔවුන්ට එය

බොහෝ කාලයක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. කස්සපය, එහෙයින් මම එවැනි ස්ථවිර භික්ෂුවගේ ගුණ නොකියමි.

15. "කස්සපය, මධ්‍යමච්ච භික්ෂුවක්ද නවකච්ච භික්ෂුවක්ද ශික්ෂාකාමී නොවේද ශික්ෂාපද පිරිමෙහි ගුණ නොකියන්නේ වේද, යම් ඒ අන්‍ය භික්ෂුහු ශික්ෂාව නොපුරන්ද, ඔවුන් ශික්ෂා පිරිමෙහි සමාදන් නොකරවයි නම් යම් ඒ අන්‍ය භික්ෂුහු ශික්ෂාකාමී ඇත්තාවූ විද්‍යමානවූ ඔවුන්ගේ ගුණ සුදුසු කාලයෙහි නොකියයි නම් කස්සපය, මම එවැනිවූ නවක භික්ෂුවගේ ගුණ නොකියමි. ඊට හෙතු කවරේද?

16. "ශාස්තෘ තෙමේ ඔහුගේ ගුණ කියායයි අන්‍ය භික්ෂුහු ඔහු භජනය කරන්නාහුය. යම් කෙනෙක් ඔහු භජනය කරන්නාහුද ඔව්හු ඔහුගේ ගති පැවතුම් අනුව යන්නාහුය. එය ඔවුන්ට බොහෝ කාලයක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. කස්සපය, එහෙයින් මම එවැනි නවක භික්ෂුවගේ ගුණ නොකියමි.

17. "කස්සපය, ස්ථවිර භික්ෂුවක් ශික්ෂාකාමී වෙයිද ශික්ෂා පිරිමෙහි ගුණ කියන්නේ වෙයිද යම් ඒ අන්‍ය භික්ෂුහු ශික්ෂා නුපුරන් නම් ඔවුන් ශික්ෂා පිරිමෙහි යොදවන්ද යම් ඒ අන්‍ය භික්ෂුහු ශික්ෂාකාමී වෙත්නම් ඇත්තාවූ විද්‍යමානවූ ඔවුන්ගේ ගුණ සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේද,

18. "මම ඒ ස්ථවිර භික්ෂුවගේ ගුණ කියමි. කුමක් හෙයින්ද?

19. "ශාස්තෘ තෙමේ ඔහුගේ ගුණ කියායයි අන්‍ය භික්ෂුහු ඔහු භජනය කරන්නාහුය. ඔව්හු ඔහුගේ ගති පැවතුම් අනුව යන්නාහුය. එය ඔවුන්ට බොහෝ කාලයක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේය. කස්සපය, එහෙයින් මම එවැනි ස්ථවිර භික්ෂුවගේ ගුණ කියමි.

20. "කස්සපය, මධ්‍යමච්ච භික්ෂුවක්ද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 17 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) නවක භික්ෂුවක්ද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 17 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

21. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 19 ඡේදය මෙනි.)
(නවවැනි ශ්‍රමණ වර්ගය නිමි)

10. ලෝණාවල වර්ගය

41. අවිවාසික කරණිය සූත්‍රය: 1. "මහණෙනි, ගෘහපති ගොවියා විසින් ඉක්මනින් කළ යුතුවූ වැඩ තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද යත්? මහණෙනි, ගෘහපති ගොවි තෙමේ කෙත වහ වහා මනාව සාන්තේ වෙයි. වහ වහා මනාව සමතලා කරන්නේ වෙයි. වහ වහා සී සා වහ වහා සමතලා කොට වහ වහා බීජ වපුරන්නේ වෙයි. වහ වහා බීජ වපුරා වහ වහා වතුර බඳින්නේද, වතුර හරින්නේද වෙයි. මහණෙනි, මේ ගොවි ගෘහපතියා විසින් ඉක්මනින් කටයුතුවූ වැඩ තුන වෙත්.

2. "මහණෙනි, ඒ ගෘහපති ගොවියාට 'මාගේ ධාන්‍ය අදම පැළ වෙත්වා, හෙට ගැබ් ගනිත්වා, අනිද්දා පැසෙත්වායි' සෘද්ධියක් හෝ ආනුභාවයක් හෝ නැත. යම් කලෙක ඒ ගෘහපති ගොවියාගේ ඒ ධාන්‍ය සෘතු පරිණාමයට පැමිණ පැළ වන්නේත්, ගැබ් ගන්නේත්, පැසෙන්නේත් වෙයිද එබඳු කාලයක් ඇත්තේය.

3. "මහණෙනි, එසේම හික්ෂුව විසින් ඉක්මනින් කළ යුතුවූ වැඩ තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? අධිශීල ශික්ෂා සමාදානයද අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානයද අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානයද වෙයි මහණෙනි මේ හික්ෂුව විසින් ඉක්මනින් කළ යුතු තුන වෙත්.

4. "මහණෙනි, ඒ හික්ෂුවට 'අදම හෝ හෙටම හෝ අනිද්දාම හෝ මාගේ සිත ආශ්‍රවයන් කෙරෙත් මිදේවායි' සෘද්ධියක් හෝ ආනුභාවයක් හෝ නැත.

5. "මහණෙනි, හුදෙක් යම් කලෙක අධිශීලයෙහි හික්මෙන්නාවූද අධිචිත්තයෙහි හික්මෙන්නාවූද අධිප්‍රඥාවෙහි හික්මෙන්නාවූද, ඒ හික්ෂුවගේ සිත ආශ්‍රවයන් කෙරෙත් මිදෙයිද, එබඳු කාලයක් ඇත්තේය.

6. 'මහණෙනි, එහෙයින් අධිශීල ශික්ෂා සමාදානයෙහි මාගේ බලවත් කැමැත්ත වන්නේය. අධිචිත්ත ශික්ෂා සමාදානයෙහි මාගේ බලවත් කැමැත්ත වන්නේය. අධිප්‍රඥා ශික්ෂා සමාදානයෙහි මාගේ බලවත් කැමැත්ත වන්නේයයි මෙසේ හික්මිය යුතුය මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයයි" වදාළේය.

42. පව්වෙකන්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ විවෙක තුනක් පනවත්. කවර තුනක්ද යත්? විචර පව්වෙකය (සිවුරෙහි ආශාවෙන් වෙන්වීම) පිණ්ඩපාත පව්වෙකය (ආහාරයෙහි ආශාවෙන් වෙන්වීම) සෙනාසන පව්වෙකය (සෙනසුනෙහි ආශාවෙන් වෙන්වීම) යන මේ තුනයි.

2. "මහණෙනි, එයින් අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මෙය විචර පව්වෙකයෙහි පනවත්. හන වැහැරිද දරත්. හන මිශ්‍ර වස්ත්‍රද දරත්. මල සිරුරුවලින් ඉවත් කරන ලද වස්ත්‍රද දරත්. බිම විසිකර දමන ලද වස්ත්‍රද රුක් පතුරුද දරත්. දිවි සමීද දරත්. මැදින් පලන ලද කුර සහිත දිවි සමීද දරත්. කුසනණ වැහැරිද දරත්. දුහුල් වැහැරිද දරත්. ලෑලි තීරුද දරත්. හිසකේ වලින් කළ වස්ත්‍රද දරත්. අස් ලොමින් කළ වස්ත්‍රද දරත්. බකමුණු පිහාටුද දරත්. මහණෙනි, මෙය අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ විචර පව්වෙකයෙහි පනවත්.

3. "මහණෙනි, අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මෙය පිණ්ඩපාත විවෙකයෙහි පනවත්. අමුකොළ කන්තාහුද වෙත්. බඩ හමු කන්තාහුද වෙත්. ඉබේට හැඳුණ වී වර්ග කන්තාහුද වෙත්. සම් කුඩු කරන්තාහුද වෙත්. රුක් මැලියන් කන්තාහුද වෙත්. වී කුඩු කන්තාහුද වෙත්. දංකුඩ කන්තාහුද වෙත්. පුනක්කු කන්තාහුද වෙත්. තෘණ කන්තාහුද වෙත්. ගොම කන්තාහුද වෙත්. වනමුල් ගෙඩි කන්තාහුද වෙත්. මහණෙනි අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මෙය පිණ්ඩපාත විවෙකයෙහි පනවත්.

4. "මහණෙනි, අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මෙය සෙනාසන විවෙකයෙහි පනවත්. අරණයය, රුක්මුලය, සොහොනය, ගමට දුර කැලය, එළිමහණ, පිදුරු ගොඩ කමත

යන මේයි. මහණෙනි, මෙය අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ සෙනාසන විවෙකයෙහි පනවත්. මහණෙනි, අන්‍ය තීර්ථක පරිබ්‍රාජකයෝ මේ විවෙක තුන පනවත්.

5. "මහණෙනි, මේ ධර්ම විනය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි හික්ෂුවට විවෙක තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම සිල්වත් වේද, ඔහු විසින් දුස්සීල බව පහකරන ලද්දේ වෙයිද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද ඔහු විසින් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය පහකරන ලද්දේ වෙයිද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද, ක්ෂය කරනලද ආශ්‍රව ඇත්තේ වෙයිද, ඔහු විසින් ආශ්‍රවයෝ පහකරන ලද්දාහු වෙත්ද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ මහණ තෙම සීලයෙන් කෙළවරට පැමිණියේයයිද, සීල සාරයට පැමිණියේ යයිද, පිරිසිදු වූයේ යයිද, සීල සමාධි ප්‍රඥා සාරයෙහි පිහිටියේ යයිද, කියනු ලැබේ.

6. "මහණෙනි, ගෘහපති ගොවියාගේ පැසුණාවූ හැල් කෙතක් වේද ගෘහපති ගොවිතෙම වහ වහා සිදුවන්නේය වහ වහා සිදුවා වහ වහා එකතු කරවන්නේය. වහ වහා එකතු කරවා වහ වහා කමතෙහි රැස් කරවන්නේය. වහ වහා කමතෙහි රැස් කරවා වහ වහා කොළ ගස්වන්නේය. වහ වහා කොළ ගස්වා මඩවන්නේය. වහ වහා මඩවා මැඬුවන් බාන්නේය. වහ වහා මැඬුවන් බා වහ වහා බොල් පොලා හරින්නේය. වහ වහා බොල් පොලා හැර වහ වහා අටු කොටුවලට ගෙන්වන්නේය. වහ වහා ගෙන්වා වහ වහා කොටවන්නේය. වහ වහා කොටවා වහ වහා පොතු ඉවත් කරන්නේය. මහණෙනි, ඒ ගෘහපති ගොවියාගේ ඒ ධාන්‍ය මෙසේ අග්‍ර බවට පැමිණියාහුද සාර බවට පැමිණියාහුද පිරිසිදුවාහුද සාරයෙහි පිහිටියාහුද වෙත්.

7. මහණෙනි, එසේ මහණ තෙමේ සිල්වත්වූයේ වෙයිද ඔහු විසින් දුස්සීල බව පහකරන ලද්දේ වෙයිද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, ඔහු විසින් මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය පහකරන ලද්දේ වෙයිද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද, ක්ෂය කරනලද ආශ්‍රවයන් ඇත්තේ වෙයිද, ඔහු විසින් ආශ්‍රවයෝ ක්ෂය කරන ලද්දාහු වෙත්ද, එයින් වෙන්වූයේ වෙයිද, මහණෙනි මේ මහණ

තෙමේ අග්‍ර බවට පැමිණියේයයිද සාර බවට පැමිණියේයයිද, පිරිසිදු වූයේයයිද සාරයෙහි පිහිටියේ යයිද, කියනු ලැබේ.

8. "මහණෙනි, යම් සේ සරත් සෘතුවෙහි අහස පිරිසිදු වූ කල්හි පහවූ වලාකුල් ඇති කල්හි අහස මැදට පැමිණි සුයරියා අහසෙහි සියලු අඳුරු දුරුකොට ආලෝක කරන්නේද තවන්නේද බබලන්නේද වෙයි "මහණෙනි, එසේම යම් විටෙක ආයරීශ්‍රාවකයා හට කෙලෙස් රජස් රහිතවූ කෙලෙස් මල දුරුවූ ධර්ම චක්ෂුස (සෝවාන් මාර්ග ඥානය) පහළ වූයේද මහණෙනි, ඒ සෝවාන් මාර්ග ඥානය පහළවීම සමගම ඒ ආයරී ශ්‍රාවකයාගේ සක්කාය දිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බත පරාමාස යන සංයෝජන තුන පහවෙත්.

9. "ඉන් පසුව අභිද්‍යාවෙන් ව්‍යාපාදයෙන්ද යන ධර්ම දෙකින් එතර වෙයි. හෙතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසලයන්ගෙන් වෙන්වම විතර්ක සහිත, විචාර සහිත විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. එසමයෙහි ආයරීශ්‍රාවක තෙම කාලක්‍රියා කරන්නේ නම් යම් සංයෝජනයකින් බැඳුණු ආයරීශ්‍රාවක තෙම නැවත මේ ලෝකයට පැමිණෙන්නේ නම් ඔහුට එබඳු සංයෝජනයක් නැත්තේය.

43. අග්ගවතී (හෝ) පරිසත්තය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පිරිස් තුනකි. කවර තුනක්ද? අග්‍රවූ පිරිසය, වර්ග (හෙද) වූ පිරිසය. සමඟි පිරිසය යනුයි.

2. "මහණෙනි, අග්‍රවූ පිරිස නම් කවර්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසක ස්ථවිර භික්ෂූහු ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇත්තෝ නොවෙත්ද, ශාසනය ලිහිල්කොට ගත්තෝ නොවෙත්ද නීවරණයන්හි බහා තබන ලද බර ඇත්තාහු වෙත්ද, ත්‍රිවිධ විචේකය පෙරටුකොට ඇත්තාහු වෙත්ද, නොපැමිණ ගුණයන්ට පැමිණීම පිණිසද, අවබෝධ නොකළ ගුණයන් අවබෝධ කරනු පිණිසද, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකළ ගුණයන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසද, වීර්යය කරන්නේ වෙයිද, ඔවුන්ගේ පසු ජනතාව ඔවුන් අනුව යන්නීය. පසු ජනතාවද ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇත්තී නොවෙයි.

ශාසනය ලිහිල්කොට ගන්නී නොවෙයි. නීවරණයන්හි බහා තබන ලද බර ඇත්තී වෙයි, විවේකය පෙරටුකොට ඇත්තී වෙයි. නොපැමිණ ගුණයන්ට පැමිණීම පිණිසත් අවබෝධ නොකළ ගුණයන් අවබෝධ කිරීම පිණිසත් ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකළ ගුණයන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිසත් වියඪය කරයි. මහණෙනි, මේ අග්‍ර පිරිසයයි කියනුලැබේ.

3. "මහණෙනි, වර්ග පිරිස නම් කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසක් හික්ෂුහු හටගත් ධබර ඇතිව හටගත් කලහ ඇතිව විරුද්ධ වාදයට පැමිණ ඔවු නොවුන් වචන නමැති ආවුධවලින් විදගනිමින්, වාසය කෙරෙද්ද, මහණෙනි, මේ වර්ග පිරිසයයි කියනුලැබේ.

4. "මහණෙනි, සමඟි පිරිස නම් කවරිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි යම් පිරිසක හික්ෂුහු සමඟිව සතුටු වෙමින් විවාද නොකරමින් කිරිත් වතුරත් මෙන් එක්ව ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇසින් බලමින් වාසය කරන්ද, මහණෙනි, මේ පිරිස සමඟි පිරිසයයි, කියනු ලැබේ.

5. "මහණෙනි, යම් කලෙක හික්ෂුහු සමඟිව සතුටු විවාද නොකරමින් කිරිත් වතුරත් මෙන් එක්ව ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇසින් බලමින් වාසය කරන්ද

6. "මහණෙනි, එකල්හි හික්ෂුහු බොහෝ පින් රැස් කරත්, මහණෙනි, එකල්හි යම් මුදිතා චිත්ත සමාධියක් වේද ඒ මුදිතා චිත්තසමාධියයි කියන ලද බුන්ම විහරණයෙන් යුක්තව වාසයකරත්. මුදිතායෙන් සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදියි. ප්‍රීති සිත් ඇත්තාහුගේ නාම කය සංසිදෙයි. සංසිදුණු කය ඇත්තේ සැපය විදියි. සැපවත් වූවහුගේ සිත සමාධියට පැමිණෙයි.

7. "මහණෙනි, මෙසේ කඳුකරයෙහි මහපොද ඇති වැසි වස්තා කල්හි ජලය පහත් තැන් කරා ගලායන්නේ කඳුරැළි ඇල දොළ පිරියන්නේද, කඳුරැළි ඇල දොළ පිරී යාමෙන් කුඩා පතස් පිරෙයිද, කුඩා පතස් පිරීමෙන් මහ පතස් පිරෙයිද, මහ පතස් පිරීමෙන් කුඩා ගංගා පිරෙයිද කුඩා ගංගා පිරීමෙන් මහගංගා පිරෙයිද, මහගංගා පිරීමෙන් සමුද්‍රය පිරෙයිද,

මහණෙනි, එපරිද්දෙන් යම් කලෙක භික්ෂුහු සමගිව සතුටුව විවාද නොකරමින් කිරිත් දියත් මෙන් එක්ව ඔවුනොවුන් ප්‍රිය වක්ෂුසින් බලමින් වාසය කරත්ද, මහණෙනි,

8. "එකල්හි භික්ෂුහු බොහෝ පින් රැස් කරත්. මහණෙනි, එකල්හි භික්ෂුහු යම් මුදිතා සමාධියක් ඇත්නම් ඒ මුදිතා බුන්මවිභරණයෙන් යුක්තව වාසය කරයි, මුදිතාවෙන් යුක්තවුවහුට ප්‍රීතිය උපදියි. ප්‍රීතියෙන් යුක්තවුවහුගේ නාම කාය සංසිද්දෙයි. සංසිදුණු කය ඇත්තේ සැපය විදියි. සැප ඇත්තහුගේ සිත සමාධියට පැමිණෙයි. මහණෙනි, මේ වනාහි තුන්පිරිස වේයයි වදාළේය.

44. අස්සාජානි සූත්‍රය:- 1. මහණෙනි, අංග තුනකින් යුත් යහපත්වූ රජහුගේ අජාතීය අශ්වතෙම රජු විසින් පරිභෝග කළ යුත්තේ රජුට සුදුසුවූයේ වෙයි. රජහුගේ අංගයෙක යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි.

2. "කවර අංග තුනෙකින්ද? මහණෙනි, මෙහි රජහුගේ යහපත්වූ අජාතීය අශ්ව තෙම වර්ණයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ අංග තුනෙන් යුත් රජහුගේ යහපත් අජාතීය අශ්වද තෙම රජු විසින් පරිභෝග කළ යුත්තේ රජුට සුදුසු වූයේ වෙයි.

3. "මහණෙනි, එසේම ධර්ම තුනකින් යුත් මහණ තෙමේ ආගන්තුකයන් උදෙසා පිළියෙල කළ ප්‍රත්‍යය පිළිගැනීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. දුර සිට ගෙනෙන ලද ප්‍රත්‍යය පිළිගැනීම සුදුසුවූයේ වෙයි. ඇදිලිබැඳ නමස්කාර කිරීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. ලොකයාගේ අනුත්තර පුණ්‍යක්ෂේත්‍රය වෙයි.

4. "කවර තුනකින්ද යත්? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේද වෙයි. බලයෙන් යුක්ත වූයේද වෙයි. ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි.

5. මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙම වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම

සිල්වත්වූයේ ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරවූයේ ආචාර ගොවර දෙකින් යුක්තව වාසය කරයිද, කුඩා වරදෙහිද භය දකිමින් ශික්ෂාපදයන්හි දැඩි සමාදානයෙන් යුක්තව වාසය කරයිද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ වර්ණයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

6. "මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙමේ බලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ අකුශල ධර්මයන්ගේ ප්‍රභාණය පිණිසත් කුශල ධර්මයන්ගේ වැඩිම පිණිසත් පටන්ගන්නා ලද වීයඝීයෙන් යුක්තව දැඩි වීයඝීයෙන් යුක්තව දෘඪ පරාක්‍රමයෙන් යුක්තව කුසල ධර්මයන්හි බහා නොතබන ලද බර ඇතිව වාසය කරයිද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ බලයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි.

7. "මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙමේ ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම මෙය දුකයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මෙය දුකට හෙතුවයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මෙය දුක නැතිකිරීමයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මෙය දුක් නැතිකිරීමේ මාර්ගයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

8. "මහණෙනි මේ අංගතුනෙන් යුත් මහණ තෙමේ ආගන්තුකයන් උදෙසා පිළියෙළ කළ ප්‍රත්‍යය පිළිගැනීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. (3 වෙනි ඡේදයෙහි "දුර සිට" යනතැන සිට "වූයේ වෙයි" යන තැන දක්වා ඇති කොටස මෙ තැනට යෙදියයුතුයි.) ලොකයාගේ අනුත්තර පුණ්‍යක්ෂේත්‍රය වේයයි" වදාළසේක.

45. දුතිය අස්සාජාතීය සූත්‍රය:- 1-6 "(මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 44 සූත්‍රයේ 1-6 ඡේද මෙන් වෙත්.)

7. "මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙමේ ජවයෙන් යුක්ත වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ ඔරම්භාගීය සංයෝජන පස ක්ෂයකිරීමෙන් ඒ ලොකයෙන් නොඑන

ස්වභාවය ඇත්තාවූ එහි පිරිනිවෙන්නාවූ ඔපපාතික පුද්ගලයෙක් වෙයිද මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

8. "(මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 44 වෙනි සූත්‍රයේ 8 ඡේදය මෙනි.)

46. තතිය අස්සාජාතිය සූත්‍රය:- 1-6 (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 14 සූත්‍රයේ 1-6 ඡේද මෙන් වෙත්.)

7. "මහණෙනි, කෙසේනම් මහණ තෙම ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියත්, අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහි තෙමේම විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ඊට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙම ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි.

8. "මහණෙනි, මේ අංගතුනෙන් යුත් මහණ තෙමේ ආගන්තුකයන් උදෙසා පිළියෙල කළ ප්‍රත්‍යය පිළිගැනීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. දුර සිට ගෙනෙන ලද ප්‍රත්‍ය පිළිගැනීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. ඇදිලිබැඳ නමස්කාර කිරීමට සුදුසුවූයේ වෙයි. ලෝකයාගේ අනුත්තර පුත්‍රාක්ෂෙත්‍රය වේයයි" වදාළේය.

47. පොත්ථකුපම සූත්‍රය:- 1. 'මහණෙනි, අලුත්වූ වැහැරි වස්ත්‍රයද දුර්වර්ණ වූයේද කෲර ස්පර්ශය ඇත්තේද නොවටින්නේද වෙයි. මහණෙනි, මධ්‍යම තරම කල්ගතවූ වැහැරි වස්ත්‍රයද දුර්වර්ණ වූයේත් කෲර ස්පර්ශය ඇත්තේත් නොවටින්නේත් වෙයි. මහණෙනි, පරණවූ වැහැරි වස්ත්‍රයද දුර්වර්ණ වූයේත් කෲර ස්පර්ශය ඇත්තේත් නොවටින්නේත් වෙයි.

2. "මහණෙනි, පරණවූ වැහැරි වස්ත්‍රය හැළිවළත් පිසින්නක් හෝ කරත්. කසළ ගොඩෙයි හෝ දමත්.

"මහණෙනි, එසේම නවක හික්ෂුතෙමේද,

3. 'දුශ්ශීලවූයේ ලාමක ස්වභාවය ඇත්තේවෙයිද මෙය ඔහුගේ දුර්වර්ණතාව යයි කියමි. මහණෙනි, ඒ වැහැරි වස්ත්‍රය

යම්සේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද ඊට උපමා කොට කියමි මහණෙනි, යම් කෙනෙක් ඔහු සෙවනය කරද්ද, හජනය කරද්ද, පයුරුපාසනය කරද්ද, අනුගමනය කරද්ද ඔවුන්ට එය බොහෝ කාලයක් අහිත පිණිස දුක් පිණිස පවතියි. මෙය ඔහුගේ කෲර ස්පර්ශයයි කියමි.

4. "මහණෙනි, යම්සේ වැහැරි වස්ත්‍රය කෲර ස්පර්ශ ඇත්තේද මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද ඊට උපමා කොට කියමි යමෙකුන්ගේ චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානප්‍රත්‍ය බෙහෙත් පිරිකර පිළිගනියි නම් ඔවුන්ට එය මහත්ඵල ඇත්තේත් නොවෙයි. මහත් ආනිසංස ඇත්තේත් නොවෙයි. මෙය ඔහුගේ නොවටිනා බවයයි කියමි.

5. "මහණෙනි, යම්සේ ඒ වැහැරි වස්ත්‍රය නොවටින්නේ වේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද ඊට උපමාකොට කියමි.

6. "මහණෙනි, මධ්‍යම භික්ෂුතෙමේද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3-4-5 ඡේද යෙදිය යුතුයි)

7. "මහණෙනි, ස්ඵවිර භික්ෂුතෙමේද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3-4-5 ඡේද යෙදිය යුතුයි.

8. "මහණෙනි, මෙබඳුවූ ස්ඵවිර භික්ෂුතෙම සංඝයා මධ්‍යයෙහි කථාකරයිද ඔහුට භික්ෂුහු 'බාලවූ අව්‍යක්තවූ ඔබගේ කීමෙන් කිනම් අර්ථයෙක්ද? ඔබත් කියයුත්තෙකු කොට හඟින්නෙහිදැයි' කියන්නාහුය. කිපුණාවූ නොසතුටු සිත් ඇත්තාවූ හෙතෙම යම් වචනයකින් සංඝතෙම වැහැරි වස්ත්‍රය කසලගොඩට දමන්නාක් මෙන් ඔහු බැහැර කරන්නේද එබඳු වචනයක් කියයි.

48. වත්ථොපම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, අලුත්වූද කසී වස්ත්‍රය වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේද සැප ස්පර්ශයෙන් යුක්ත වූයේද බොහෝ වටින්නේද වෙයි. මහණෙනි, මධ්‍යමවූ කසී වස්ත්‍රයද වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද සැප ස්පර්ශයෙන් යුක්ත වූයේද බොහෝ වටින්නේද වෙයි. මහණෙනි, පරණවූ කසී වස්ත්‍රයද වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද සැප ස්පර්ශයෙන් යුක්ත වූයේද

බොහෝ වටින්නේද වෙයි. මහණෙනි, පරණවූද කසී සලුව රත්ත වෙලන්නක් හෝ කරත්. සුවද කරඬුවෙහි හෝ තැන්පත් කරත්.

මහණෙනි, එසේම නවකවූද හික්ෂුව,

2. "සිල්වත් වූයේ යහපත් ස්වභාව ඇත්තේ වෙයිද, මෙය ඔහුගේ යහපත් වර්ණඇති බවයයි කියමි. මහණෙනි, යම්සේ කසී වස්ත්‍රය වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද, මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද එබඳු උපමා ඇත්තෙකැයි කියමි. මහණෙනි, යම්කෙනෙක් ඔහු සෙවනය කරද්ද හජනය කරද්ද, පයුරුපාසනය කරද්ද, අනුගමනය කරද්ද එය ඔවුන්ට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වෙයි. මහණෙනි, මෙය ඔහුගේ සැප ස්පර්ශය ඇතිබවයයි කියමි.

3. "යම් කෙනෙකුන්ගේ විවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිලිගනියිද එය ඔවුන්ට මහත්ඵල ඇත්තේ වෙයි. මහානිසංස ඇත්තේ වෙයි. මෙය ඔහුගේ බොහෝ වටිනා බවයයි කියමි.

4. "මහණෙනි, මම මේ පුද්ගලයාද ඊට උපමා ඇත්තෙකැයි කියමි

5. "මහණෙනි, මධ්‍යමවූ හික්ෂුවද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2-3-4 ඡේද යෙදිය යුතුයි)

6. "මහණෙනි, ස්ඵවිර හික්ෂුතෙමේද (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2-3-4 ඡේද යෙදිය යුතුයි.

7. "මහණෙනි, මෙබඳුවූ ස්ඵවිර හික්ෂුතෙමේ සංඝයා මධ්‍යයෙහි කථා කරයිද, ඔහුට හික්ෂුහු මෙසේ කියත්. කෙසේද 'ආයුෂ්මත්වරුනි, නිශ්ශබ්ද වචි තෙරුන්වහන්සේ ධර්මයත් විනයත් ප්‍රකාශකරත්' කියයි. මහණෙනි, එහෙයින් තොප විසින් කසී වස්ත්‍රයකට උපමා ඇත්තෝ වන්නෙමු. වැහැරි වස්ත්‍රයකට උපමා ඇත්තෝ නොවන්නෙමුයි හික්මිය යුතුය. මහණෙනි, තොප විසින් මෙසේ හික්මිය යුතුයයි වදාළේය."

49. ලොණ ඵල (හෝ) යථා කම්ම වෙදනිය සූත්‍රය:- 1. 'මහණෙනි, යමෙක් 'මේ පුරුෂ තෙමේ යම් යම් ආහාරයකින් කර්ම කෙරේද, ඒ කර්මය ඒ ඒ ආකාරයෙන් විපාක දෙන්නේයයි' කියන්නේ නම් මහණෙනි, එසේ ඇති කල්හි මාර්ග බ්‍රහ්මවයඨී වාසයක් නොවන්නේය. මනාව දුක් කෙළවර කිරීමට අවකාශයක් නොපෙනෙන්නේය.

2. "මහණෙනි, යමෙක් (දිට්ඨ ධම්මවෙදනියාදී වශයෙන්) යම් යම් ආකාරයකින් වින්ද යුතු වූ කර්ම කෙරේද 'ඒ කර්මයාගේ විපාක ඒ ඒ ආකාරයෙන් විදින්නේයයි කියන්නේ නම් එසේ ඇති කල්හි මාර්ග බ්‍රහ්මවයඨී වාසයක් ඇත්තේය. මනාව දුක් කෙළවර කිරීමට අවකාශයක් පෙනෙන්නේය

3. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් ස්වල්පමාත්‍ර පාපයකුදු කරන ලද්දේද ඒ පාප කර්මය ඔහු නිරයට පමුණුවයි. මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරනලද එබඳුවූම ස්වල්ප මාත්‍ර පාපය මේ ආත්මයෙහිම විපාක දෙන කර්මයක් වේ. පරලොව ස්වල්ප විපාකයකුදු නොදෙයි. බොහෝ විපාක ගැන කියනුම කිම?

4. "මහණෙනි කවර පුද්ගලයෙකු විසින් ස්වල්ප මාත්‍ර පාපයකුදු කරන ලද්දේ නම්, ඒ පාප කර්මය ඔහු නිරයට පමුණුවයිද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නොවඩන ලද කය ඇත්තාවූද නොවඩන ලද සිල් ඇත්තාවූද නොවඩන ලද සිත් ඇත්තාවූද වෙයිද, නොවඩන ලද ප්‍රඥාව ඇත්තාවූද ගුණයෙන් කුඩා වූද ගුණ හීන කයක් ඇත්තාවූද සුලු පවකද දුක් විදින්නෙක් වේද, මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලයා විසින් සුලු පවක් කරන ලද්දේද එය ඔහු නිරයට පමුණුවයි,

5. "මහණෙනි, කෙබඳුවූ පුද්ගලයකු විසින් කරන ලද එබඳුවූ ස්වල්ප මාත්‍ර කර්මය මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන පරලොව බොහෝවූ විපාක තබා සුලු විපාකයකුදු නොදෙන කර්මයක් වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් වඩනලද කය ඇති වඩන ලද සිල් ඇති, වඩන ලද සිත් ඇති, වඩන ලද

ප්‍රඥාව ඇති, ගුණයෙන් කුඩා නොවූ ගුණ මහත්වයෙන් මහත්වූ රහත් හික්ෂුචක් වෙයිද, මහණෙනි, එබඳු පුද්ගලයා විසින් කරනලද එබඳු ස්වල්ප කර්මය මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන පරලොව බොහෝවූ විපාක තමා සුලු විපාකයකුදු නොදෙන කර්මයක් වෙයි.

6. "මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් කුඩා චතුර භාජනයකට ලුණු කැටයක් දමන්නේද, මහණෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නහුද? ඒ කුඩා දිය බඳුනෙහි ඒ ස්වල්ප ජලය ඒ ලුණු කැටයෙන් නොබිය හැකි ලුණු රස වන්නේද?"-"ස්වාමීනි, එසේය."

"ඊට හෙතුව කවරේද?"-"ස්වාමීනි, ඒ දිය බඳුනෙහි ස්වල්ප ජලය ඒ ලුණු ඇටයෙන් නොබිය හැකි ලුණු රස වන්නේය."

7. 'මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂ තෙමේ ලුණු ඇටයක් ගංගා නම් ගඟෙහි දමන්නේද, මහණෙනි, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? ගංගානම් ගඟ ඒ ලුණු ඇටයෙන් නොබිය හැකි ලුණු රස වන්නේද?"-"ස්වාමීනි, එසේ නොවේමය."

"ඊට හෙත කවරේද?"-"ස්වාමීනි, ඒ ගංගානම් ගඟෙහි මහා දිය කඳ ඒ ලුණු ඇටයෙන් 'නොබිය හැකි ලුණුරස' නොවන්නේය."

8. "මහණෙනි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙකු විසින් කරන ස්වල්පවූ පාපකර්මයද ඔහු නිරයට පමුණුවයි. මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරන ලද එබඳු වූම ස්වල්පමාත්‍ර කර්මය මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන්නාවූ පරලො බොහෝ විපාක තබා සුලු විපාකයකුදු නොදෙන්නාවූ කර්මයක් වෙයි.

9. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙනි.)

10. මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.)

11. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් අඩ කහවණුවෙනුදු හිර දඬුවමට පැමිණෙයි. කහවණුවෙනුදු හිර දඬුවමට පැමිණෙයි."

“කභවණු සියයකිනුදු හිර දඬුවමට පැමිණෙයි. මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් අඩ කභවණුවෙනුදු හිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි. කභවණුවෙනුදු හිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි. කභවණු සියයකිනුදු හිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි. මහණෙනි, කෙබඳු පුද්ගලයා අඩ කභවණුවෙනුදු කභවණුවෙනුදු කභවණු සියයෙනුදු හිර දඬුවමට පැමිණෙයිද?

“මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ධනය නැත්තාවූ කිසිවක් කරගත නොහැකිවූ දිලිත්දෙක් වෙයිද, මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගල තෙමේ අඩ කභවණුවෙනුදු සිර දඬුවමට පැමිණෙයි. කභවණු වෙනුදු සිරදඬුවමට පැමිණෙයි. කභවණු සියයකිනුදු සිර දඬුවමට පැමිණෙයි. මහණෙනි, කෙබඳුවූ පුද්ගලතෙමේ අඩ කභවණුවෙනුදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයිද කභවණුවෙනුදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයිද කභවණු සියයකිනුදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයිද?

12. “මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ධනයෙන් ආභ්‍යවේද, මහත් ධන ඇත්තේ වේද, මහත් භොග ඇත්තේ වෙයිද මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලතෙමේ අඩකභවණු වෙනුදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි. කභවණුවෙනුදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි. කභවණු සියයකිනිදු සිර දඬුවමට නොපැමිණෙයි.

13. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරන ලද සුලු පාප කර්මයද ඔහු නිරයට පමුණුවයි. මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරන එබඳු ස්වල්පමාත්‍ර කර්මය මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන කර්මයක්ව පරලොව බොහෝ විපාක තබා සුලු විපාකයකුදු නොදෙන කර්මයක් වෙයි.

14. “මහණෙනි, කෙබඳු පුද්ගලයකු විසින් කරන ලද ස්වල්පමාත්‍රවූද කර්මය ඔහු නිරයට පමුණුවයිද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් වඩන ලද කය ඇති වඩන ලද සිල් ඇති වඩන ලද සිත් ඇති වඩන ලද ප්‍රඥාව ඇති ගුණයෙන් කුඩා නොවූ ගුණ මහත්වයෙන් මහත්වූ රහත්

හික්ෂුවක් වෙයිද මහණෙනි, එබඳුවූ පුද්ගලයා විසින් කරන ලද ස්වල්පවූද පාප කර්මය ඔහු නිරයට පමුණුවයි.

15. "මහණෙනි, කෙබඳු පුද්ගලයෙකු විසින් කරන ලද පරලොව බොහෝවූ විපාක තබා සුලු විපාකයකුදු නොදෙයි. මහණෙනි, යම්සේ එළුවන් අයිතිකාරයෙක් හෝ එළුවන් මරන්නෙක් හෝ එළුවකු සොරකම් කරන්නාවූ ඇතමෙකු නසන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ කැමැත්තක් කරන්නට හෝ සමර්ථ වෙයි.

16. "එළුවෙකු සොරකම් කරන්නාවූ ඇතමෙකු නසන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ කැමැත්තක් කරන්නට හෝ නුපුළුවන් වෙයි. මහණෙනි, එළුවන් අයිතිකාරයෙක් හෝ එළුවන් මරන්නෙක් හෝ එළුවන් සොරකම් කරන්නාවූ කෙබන්දෙකු නසන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ කැමැත්තක් කරන්නට හෝ සමර්ථ වෙයිද?

17. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් ස්වල්ප ධනය ඇත්තාවූ කිසිවක් කරගත නොහැකි දිළින්නෙක් වෙයිද මහණෙනි, එළුවන් අයිතිකාරයෙක් හෝ එළුවන් මරන්නෙක් හෝ එළුවකු සොරකම් කරන්නාවූ මෙබඳු පුද්ගලයා මරන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ කැමැත්තක් කරන්න හෝ සමර්ථ වෙයි.

18. "මහණෙනි, එළුවන් අයිතිකාරයෙක් හෝ එළුවන් මරන්නෙක් හෝ එළුවකු සොරකම් කරන්නාවූ කෙබඳු පුද්ගලයා මරන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ කැමැත්තක් කරන්නට හෝ සමර්ථ නොවේද?

19. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ධනයෙන් ආභ්‍යවූයේද මහත් ධන ඇත්තේද මහත් හොඟ ඇත්තේද රජෙක් හෝ වේද රාජමහාමාත්‍යයෙක් හෝ වේද මහණෙනි, එළුවන් අයිතිකාරයෙක් හෝ එළුවන් මරන්නෙක් හෝ එළුවකු සොරකම් කරන්නාවූ එබඳු පුද්ගලයා නසන්නට හෝ සිරකරන්නට හෝ ධනයෙන් පිරිහෙවන්නට හෝ

කැමැත්තක් කරන්නට හෝ සමර්ථ නොවේ. ඒකාන්තයෙන් පින්වත, මාගේ එළවා හෝ එළවාගේ වටිනාකම හෝ දෙවයි ඔහුට යාඥා කරන්නේය.

20. "මහණෙනි, එසේම ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරන ලද ස්වල්පමාත්‍ර කර්මයද ඔහු නිරයට පමුණුවයි මහණෙනි මෙහි ඇතැම් පුද්ගලයකු විසින් කරනලද එබඳුවූම ස්වල්පමාත්‍ර කර්මය මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන පරලොව බොහෝවූ විපාක තබා සුලු විපාකයකුදු නොදෙන කර්මයක් වෙයි.

21. "මහණෙනි, කෙබඳු පුද්ගලයෙකු විසින් කරන ලද ස්වල්පමාත්‍රවූද කර්මය ඔහු නිරයට පමුණුවයිද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් වඩන ලද කය ඇති වඩන ලද සිල් ඇති වඩන ලද සිත් ඇති වඩන ලද ප්‍රඥාව ඇති ගුණයෙන් කුඩා නොවූ ගුණ මහත්වයෙන් මහත්වූ රහත් හික්ෂුවක් වෙයිද,

"මහණෙනි, මේ පුරිසතෙමේ යම් යම් ආකාරයකින් කර්ම කෙරේද ඒ කර්මය ඒ ඒ ආකාරයෙන් විපාකදන්නේයයි යමෙක් මෙසේ කියන්නේද, මහණෙනි, එසේ ඇති කල්හි මාර්ගබ්‍රහ්මවයභාවක් නොවන්නේය. මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීමෙන් අවකාශය නොපෙනෙන්නේය. මහණෙනි, මේ පුරුෂතෙමේ යම් යම් ආකාරයකින් විදියයුතු ඒ ඒ ආකාරයෙන් ඔහු විසින් විපාක විදියයුතු වන්නේයයි යමෙක් කියන්නේද මහණෙනි, එසේ ඇති කල්හි මාර්ගබ්‍රහ්මවයභාව වන්නේය. මනාකොට දුක් කෙළවර කිරීමේ අවකාශය පෙනෙන්නේය.

50. ජාතරූපධොවන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ස්වර්ණයාගේ ඖදාරික උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම්, පස් වැලි කැටකැබ්ලිති යන මේවාය.

2. "ඒ ස්වර්ණය පස් සෝදන්නෙක් හෝ පස් සෝදන්නෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ ඔරුවක දමා සෝදයි. මනාව සෝදයි, සොලව සොලවා සෝදයි.

3. "ඒ පස් වැලි පහකළ කල්හි නැතිකළ කල්හි ස්වර්ණයාගේ මධ්‍යමවූ උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම් කුඩා ගල් කැට ගොරෝසු වැලි යන මේවාය.

4. "ඒ ස්වර්ණය පස් සෝදන්නා හෝ පස් සෝදන්නාගේ අතවැසියා හෝ සෝදයි, මනාකොට සෝදයි, සොළවමින් සෝදයි.

5. "ඒ කුඩා ගල් වැලිකැට පහවූ කල්හි නැතිව ගිය කල්හි ස්වර්ණයාගේ සියුම් උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම් සියුම් වැලි කළු වැලි යන මේවාය.

6. "ඒ ස්වර්ණය පස් සෝදන්නා හෝ පස් සෝදන්නාගේ අතවැසියා හෝ සෝදයි. මනාව සෝදයි, සොළවමින් සෝදයි.

7. "එය පහවූ කල්හි එය නැතිවූ කල්හි රන්කුඩු පමණක් ඉතිරි වෙත්. රන්කරුවා හෝ රන්කරුවාගේ අතවැසියා හෝ එම රන්කුඩු කෝවෙහි දමා ගිනි පිඹියි. මනාව ගිනි පිඹියි, නැවත නැවත ගිනි පිඹියි. ගිනි පිඹින ලද මනාව ගිනි පිඹින ලද නැවත නැවත ගිනි පිඹින ලද ඒ ස්වර්ණය යොග්‍ය නොවූයේ දුරුනොවූ කහපාට ඇත්තේ මෘදුනොවූයේ වැඩට යොග්‍ය නොවූයේ බැබලීමක් නැත්තේ බිඳෙනසුලුවූයේ රන්කමට මනාව නොපැමිණෙයි.

8. "මහණෙනි, රන්කරුතෙමේ හෝ රන්කරු අතවැසි තෙමේ හෝ එම ස්වර්ණයට ගිනි පිඹියි. මනාව ගිනි පිඹියි. නැවත නැවත ගිනි පිඹියි. එසේ ගිනි පිඹින ලද මනාව ගිනි පිඹින ලද නැවත නැවත ගිනි පිඹින ලද ඒ ස්වර්ණය යොග්‍ය වන්නාවූද කහපාට දුරුවූද මෘදුවූද වැඩට යොග්‍යවූද බබලන්නාවූද නොබිඳෙන්නාවූද රන්කමට මනාව පැමිණෙන්නාවූද කාලයක් වන්නේය.

9. "යම් යම් පළදනා විශෙෂයකින් ඉදින් රන්පටකින් ඉදින් කුණ්ඩලාභරණයකින් ඉදින් ශ්‍රීවාභරණයකින් ඉදින් රන් මාලයකින් කැමති වෙයිනම් ඔහුගේ ඒ අර්ථය සම්පූර්ණ වෙයි.

10. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම සමඵවිදර්ශනා භාවනාවන්හි යෙදෙන්නාවූ භික්ෂුවට ඕළාරික උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම්: කාය දුශ්චරිතය, වාක් දුශ්චරිතය, මනෝ දුශ්චරිතය යන මොහුය.

11. "සමාධියෙන් යුත් නුවණැති ඒ භික්ෂුව ඒ උපක්ලෙශයන් පහකරයි, දුරුකරයි, නැවත නූපදින බවට පමුණුවයි.

12. "එය පහවූ කල්හි දුරුවූ කල්හි සමඵවිදර්ශනා භාවනායෙහි යෙදෙන්නාවූ භික්ෂුවට මධ්‍යම උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම් කාමචිතර්ක ව්‍යාපාද චිතර්ක විහිංසා චිතර්ක යන මොහුය.

13. "සමාධියෙන් යුත් නුවණැති ඒ භික්ෂුව එය පහකරයි, දුරුකරයි, නැති කරයි.

14. "එය පහවූ කල්හි දුරුවූ කල්හි නැතිවූ කල්හි සමඵවිදර්ශනා භාවනාවෙහි යෙදෙන්නාවූ භික්ෂුවට සියුම්වූ උපක්ලෙශයෝ ඇත්තාහ. එනම් ජාතිචිතර්ක ජනපද චිතර්ක මට අන්‍යයෝ අවමන් නොකෙරෙත්වායි සිතන චිතර්ක යන මොහුය

15. සමාධියෙන් යුත් නුවණැති ඒ භික්ෂුව එය පහ කරයි. දුරුකරයි නැති කරයි.

16. "එය පහවූ කල්හි දුරුවූ කල්හි නැතිවූ කල්හි ඉන්පසු ධර්මචිතර්කයෝම (දශ විදර්ශනොපක්ලෙශයෝම) ඉතිරි වෙත්. ඒ සමාධිය ශාන්ත නොවේ. ප්‍රණීත නොවේ කෙලෙස් සංසිද්ධිමෙන් ලබන ලද්දේ නොවෙයි. එකඟ බවට පැමිණියේ නොවෙයි උත්සාහයෙන් ක්ලෙශයන් නිග්‍රහකොට වළක්වන ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලෙක්හි තමා කෙරෙහිම සිටීද මොනවට හිඳීද, එකඟ බවට පැමිණෙයිද, අරමුණෙහි මනාව පිහිටයිද, ඒ කාලය වෙයිද, ඒ සමාධිය ශාන්තවෙයි, ප්‍රණීත වෙයි. කෙලෙස් සංසිද්ධිමෙන් ලබන ලද්දේ වෙයි. එකඟ බවට පැමිණියේ වෙයි. උත්සාහයෙන් කෙලෙසුන් නිග්‍රහ කොට නොවළක්වන ලද්දේ වෙයි.

17. විශේෂ ඥානයෙන් දතයුතු වූ යම් යම් ධර්මයකට සිත නමයි නම් කරුණු ඇති ඇති සැටියෙන් විශේෂ ඥානයෙන් දතයුතු වූ ඒ ඒ ධර්මයන් දතහැකි බවට පැමිණෙයි. හෙතෙම ඉදින් නොයෙක් සෘද්ධිවිධි අනුභව කරන්නෙමැයි කැමති වෙයි නම්

18. (මෙහි බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 10 සංගාරව සූත්‍රයේ 12 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. ‘බමුණ,..... ලැබේ’ යන කොටස් අත් හරින්න) කැමතිවන්නේ නම් කරුණු ඇති ආකාරයෙන් ඒ ඒ දෙයෙහි හැකිබවට පැමිණෙන්නේය.

19. “හෙතෙම ඉදින් මනුෂ්‍යත්වය ඉක්ම සිටියාවූ දිව්‍ය ශ්‍රෝතධාතුවෙන් දුරවූද සමීපවූද දිව්‍යවූද මනුෂ්‍යවූද දෙවදැරුම් ශබ්දයන් අසන්නෙමැයි කැමතිවෙයි නම් කරුණු ඇතිසැටියෙන් ඒ ශබ්ද ඇසියහැකි බවට පැමිණෙයි.

20. ඉදින් හෙතෙම අන්‍ය සත්වයන්ගේ අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සිත් තමාගේ සිතින් දැනගන්නෙමි. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. රාග රහිත සිත රාග රහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. මොහ සහිත සිත මොහ සහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. විසුරුණු සිත වික්ෂිප්ත සිතයයි දැනගන්නෙමි. මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතයයි දැනගන්නෙමි. අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතයයි දැනගන්නෙමි. සඋත්තර සිත සඋත්තර සිතයයි දැනගන්නෙමි. අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතයයි දැනගන්නෙමි. සමාහිත සිත සමාහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතයයි දැනගන්නෙමි. අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතයයි දැනගන්නෙමි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතයයි දැනගන්නෙමි කැමැති වෙයි. නම් එහි කරුණු ඇතිසැටියෙන් හැකි බවට පැමිණෙයි.

21. “ඉදින් හෙතෙම නොයෙක් පෙරවිසූ ස්කන්ධයන් සිහි කරන්නෙමි කැමති වෙයි නම් එනම් (මෙහි බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ (8) තිකණ්ණ සූත්‍රයේ 4, 5 ඡේද යෙදිය යුතුයි) මෙසේ නොයෙක්

පෙරවිසූ ස්කන්ධයන් සිහිකරන්නෙමිසි කැමති වේ නම් එය කරුණු ඇතිසැටියෙන් කළ හැකි බවට පැමිණෙයි

22. (මෙහි බ්‍රාහ්මණ වර්ගයේ 8 සූත්‍රයේ 8 ඡේදය යෙදිය යුතුයි. "කෙසේද?" යන්න අත්හරින්න) කැමති වේනම් එය කරුණු ඇතිසැටියෙන් කළහැකි බවට පැමිණෙයි.

23. 'ඉදින් හෙතෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධියන් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවන් මේආත්මයෙහි තෙමේම විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙමැයි කැමති වෙයි නම් එය කරුණු ඇති සැටියෙන් කළහැකි බවට පැමිණෙන්නේය.

51. අර්ධවිත්තානුයොග සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, සමථ විදර්ශනාවන්හි යෙදී වාසය කරන්නාවූ භික්ෂුව විසින් කලින් කල කරුණු තුනක් මෙනෙහි කළයුතුය කලින් කල සමාධිය පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කළ යුතුය. කලින් කල වීයථි පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කළ යුතුය. කලින් කල උපෙක්ෂාව පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කළ යුතුය.

2. "මහණෙනි, සමථ විදර්ශනාවන්හි යෙදුනාවූ මහණ තෙමේ ඉදින් සමාධිය පිළිබඳ කරුණුම ඒකාන්තයෙන් මෙනෙහි කරන්නේ නම්, එය සිත කුසීත භාවයෙහි වැටීමට ඉඩ ඇත්තේය. මහණෙනි, ඉදින් සමථ විදර්ශනාවන්හි යෙදුනු භික්ෂුව ඉදින් වීයථි පිළිබඳ කරුණුම ඒකාන්තයෙන් මෙනෙහි කරන්නේ නම් සිත වික්ෂිප්ත භාවයෙහි වැටීමට ඉඩ ඇත්තේය. මහණෙනි, ඉදින් සමථ විදර්ශනාවන්හි යෙදුණු භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් උපෙක්ෂාව පිළිබඳ කරුණුම මෙනෙහි කරන්නේ නම් සිත ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස මනාව එකඟ නොවීමට හෙතු ඇත්තේය.

3. "මහණෙනි, යම්කලෙක සමථ විදර්ශනාවන්හි යෙදුණාවූ භික්ෂුව කලින් කල සමාධිය පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කරයි නම් කලින් කල වීයථි පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කරයි නම් කලින් කල උපෙක්ෂාව පිළිබඳ කරුණු මෙනෙහි කරයි නම් ඒ

සිත මාදුද වෙයි, කර්මන්‍යාද වෙයි, බබලන්තේද වෙයි, නොබිඳෙන්නේද වෙයි, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස මනාව සමාධියට පැමිණෙයි.

4. "මහණෙනි, රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරු අතවැසියෙක් හෝ අඟුරුකබලක් පිළියෙලකරන්නේය. අඟුරුකබලක් පිළියෙල කොට එහි අඟුරු දමා ගිනි දල්වා නළයෙන් පිඹ ගිනිගන්වන්නේය. ගිනිගන්වා අඬුවෙන් රත්රන්ගෙන අඟුරු මැද තබන්නේය. අඟුරු මැද තබා කලින් කල පිඹින්නේය. කලින්කල වතුර ඉසින්නේය. කලින් කල මධ්‍යස්ථ වන්නේය. මහණෙනි, ඉදින් රත්කරුවා හෝ රත්කරු අතවැසියා හෝ ඒකාන්තයෙන් ඉතා වැඩියෙන් පිඹින්නේ නම් ඒ රත්රන් දැවී යන්නට ඉඩ ඇත්තේය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ රත්කරුවා හෝ රත්කරු අතවැසියා හෝ ඒකාන්තයෙන් වැඩියෙන් වතුර ඉසින්නේ නම් ඒ රත්රන් නිවියන්නට ඉඩ ඇත්තේය. මහණෙනි ඉදින් රත්කරුවා හෝ රත්කරු අතවැසියා හෝ වැඩියෙන් මැදහත් වන්නේ නම් ඒ රත්රන් මනාව පැසීමට යන්නේය. මහණෙනි, යම්කලෙක රත්කරුවා හෝ රත්කරු අතවැසියා හෝ කලින් කල පිඹින්නේද කලින් කල වතුර ඉසින්නේද කලින් කල මැදහත් වන්නේද ඒ රත්රන් මාදුද කර්මන්‍යාද බබලන්තේද නොබිඳෙන්නේද වෙයි. යම් යම් පළඳනා විකෘති කැමති වෙයි නම්, ඉදින් රත්පටකින් ඉදින් කුණ්ඩලාභරණයකින්, ඉදින් ග්‍රීවාභරණයකින්, ඉදින් රන්මාලයකින් කැමති වේනම් ඒ ඒ දෙය සම්පූර්ණ වන්නේය.

5. "මහණෙනි, එසේම සමථ විදර්ශනා භාවනාවන්හි යෙදෙන්නාවූ හික්ෂුව විසින් කරුණු තුනක් මෙතෙහි කළ යුතුය කලින් කල සමාධි නිමිත්ත මෙතෙහි කළ යුතුය. කලින් කල පග්ගහ නිමිත්ත (වියඨිය) මෙතෙහි කළ යුතුය. කලින් කල උපෙක්ඛා නිමිත්ත (මැදහත්වීම) මෙතෙහි කළ යුතුය.

6. "මහණෙනි, සමථ විදර්ශනා භාවනාවෙහි යෙදුනාවූ මහණතෙමේ ඒකාන්තයෙන් සමාධි නිමිත්තම මෙතෙහි

කරන්නේ නම් එය සිත කුසිත බව පිණිස පැවැත්මට හෙතු වන්නේය. මහණෙනි, ඉදින් සමථ විදර්ශනාවෙහි යෙදුණු මහණතෙමේ ඒකාන්තයෙන් පග්ගහ නිමිත්ත (වීයථීය) මෙතෙහි කරන්නේ නම් එය සිත වික්ෂිප්තභාවය පිණිස පැවැත්මට හෙතු වන්නේය. මහණෙනි, ඉදින් සමථවිදර්ශනා භාවනාවෙහි යෙදුණු මහණතෙමේ උපෙක්ඛා නිමිත්ත මෙතෙහි කරන්නේ නම් එය සිත ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස මනාව සමාධියට නොපැමිණීමට හෙතුවන්නේය.

7. "මහණෙනි, යම්කලෙක සමථ විදර්ශනා භාවනාවෙන් යුත් මහණතෙමේ කලින්කල සමාධි නිමිත්ත මෙතෙහි කරයිද කලින් කල පග්ගහ නිමිත්ත මෙතෙහි කරයිද කලින් කල උපෙක්ඛා නිමිත්ත මෙතෙහි කරයිද ඒ සිත මෘදුද කර්මන්‍යද පිරිසිදුද නොබිඳෙන සුලුද වෙයි. ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීම පිණිස සිත මනාකොට සමාධියට පැමිණෙයි.

8. "අභිඥාවෙන් දත යුතුවූ යම් යම් ධර්මයකට අභිඥාවෙන් දැනගැනීම පිණිස සිත නමයිද ඒ ඒ දෙයෙහි කරුණු ඇතිසැටියෙන් හැකි බවට පැමිණෙයි. ඉදින් හෙතෙම කැමති වන්නේ නම් නොයෙක් සෘද්ධිවිධි අනුභව කරන්නේය.

"ඉදින් ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත් ඵල සමාධියත් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහි තෙමීම විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙමියයි කැමතිවන්නේ නම් කරුණු ඇතිසැටියෙන් ඒ ඒ දෙයෙහි කළහැකි බවට පැමිණෙන්නේය"

(දහවෙති ලොණඵල වර්ගය නිමි)
(දෙවැනිවූ මහා පණ්ණාසකය නිමි.)

තතිය පණ්ණාසකය.

11. සම්බොධි වර්ගය.

1. පුබ්බෙ සම්බොධා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, චතුස්සත්‍ය අවබෝධ කිරීමට පළමුවම බුදුනොවූ බොධිසත්වවූම මාහට මෙසේ අදහස්විය. ලෝකයෙහි ආශ්වාදය කවරේද, ආදීනවය කවරේද, නිස්සරණය කවරේද? කියායි.

2. "ඒ මට මෙසේ අදහස්විය. ලෝකයෙහි යමක් නිසා සැපක් සොම්නසක් උපදීද මේ ලෝකයෙහි ආශ්වාදයයි.

"යමක් ලෝකයෙහි අනිත්‍යද දුකද වෙනස්වන ස්වභාවය ඇත්තේද මේ ලෝකයෙහි ආදීනවයයි.

"ලෝකයෙහි යම් ඡන්ද රාගය දුරුකිරීමක් ඡන්ද රාගය පහකිරීමක් වේද මේ ලෝකයෙහි නිශ්ශරණයයි.

"මහණෙනි, මම

3. යම්තාක් කල් මෙසේ ලෝකයාගේ ආශ්වාදය ආශ්වාදය වශයෙනුත් ආදීනවය ආදීනව වශයෙනුත් නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත්

4. නොදන්නෙමිද,

5. "මහණෙනි, ඒ තාක් කල් මම දෙවියන් සහිතවූ මරුන් සහිතවූ, බඹුන් සහිතවූ ලෝකයෙහි මහණ බමුණන් සහිතවූ, දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ සත්ව සමූහයා කෙරෙහිද මම උත්තරීතරවූ සමයක් සම්බෝධිය අවබෝධ කෙළෙමියි

6. "ප්‍රතිඥා නොකෙළෙමි.

7. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය මෙනි.)

8. අවබෝධ කෙළෙමිද මොනවට දැනගත්තෙමිද

9. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.)

10. "ප්‍රතිඥා කෙළෙමි. මගේ අර්හත්ඵල සමාධිය වෙනස්කළ නොහැක. මේ මාගේ අන්තිම ජාතියයි.

“දැන් උත්පත්තියක් නැතැයි යන ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා ඥානය පහළවිය.

11. “මහණෙනි, මම ලෝකයාගේ ආශ්වාදය සොයනු පිණිස හැසුරුණෙමි. ලෝකයෙහි යමක් ආශ්වාදය නම් එය අවබෝධ කෙළෙමි. ලෝකයෙහි යම්තාක් ආශ්වාදය වේද එය මා විසින් ප්‍රඥාවෙන් මනාකොට දක්නා ලදී.

12. “මහණෙනි, මම ලෝකයාගේ ආදීනව සෙවීමෙහි හැසුරුනෙමි. යමක් ලෝකයෙහි ආදීනව නම් එය අවබෝධ කෙළෙමි. ලෝකයෙහි යම්තාක් ආදීනව වේනම් එය මා විසින් මොනවට දක්නා ලදී.

13. “මහණෙනි, මම ලෝකයාගේ නිස්සරණය සෙවීමෙහි හැසුරුණෙමි. ලෝකයෙහි යමක් නිස්සරණය නම් එය අවබෝධ කෙළෙමි. ලෝකයෙහි යම්තාක් නිස්සරණය වේද එය මා විසින් ප්‍රඥාවෙන් මනාව දක්නා ලදී.

14. “මහණෙනි, යම්තාක් ලෝකයෙහි ආශ්වාදය ආශ්වාද වශයෙනුත් ආදීනවය ආදීනව වශයෙනුත්, නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත් තත්වාකාරයෙන් දැනගත්තාහුද, “මහණෙනි, ලෝකයෙහි ඉදින් ආශ්වාදයක් නැත්තේ නම් මේ සත්වයෝ ලෝකයෙහි නොඇලෙන්නාහුය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි ලෝකයෙහි ආශ්වාදයක් ඇත්තේද එහෙයින් සත්වයෝ ලෝකයෙහි ඇලෙත්. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඉදින් ආදීනවයක් නැත්තේ නම් මේ සත්වයෝ ලෝකයෙහි නොකලකිරෙන්නාහුය. මහණෙනි, යම්හෙයකින් වනාහි ලෝකයෙහි ආදීනවය ඇත්තේද, එහෙයින් සත්වයෝ ලෝකයෙහි කලකිරෙත්. මහණෙනි, ඉදින් ලෝකයෙහි නිස්සරණයක් නැත්තේ නම් මේ සත්වයෝ ලෝකයෙන් නොනික්මෙන්නාහුය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි ලෝකයෙහි නිස්සරණයක් ඇත්තේද, එහෙයින් සත්වයෝ ලෝකයෙන් නික්මෙත්. මහණෙනි, සත්වයෝ යම්තාක් කල් ආශ්වාදය ආශ්වාදය වශයෙනුත් ආදීනවය ආදීනවය වශයෙනුත්

නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත් තත්වාකාරයෙන් නොදැන ගත්තාහුද මහණෙනි, ඒතාක් කල්

15. “දෙවියන් සහිතවූ මරුන් සහිතවූ බඹුන් සහිතවූ සත්වයෝ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිතවූ දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ

16. “ප්‍රජාව කෙරෙන් නික්මී නොබැඳී මිදී සීමා කළ සිතින් වාසය නොකළාහුය.

“මහණෙනි, යම් කලෙක පටන් සත්වයෝ ලොකයාගේ ආශ්වාදය ආශ්වාදය වශයෙනුත්, ආදීනවය ආදීනවය වශයෙනුත්, නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත් තත්වාකාරයෙන් දැනගත්තාහුද එකල්හි සත්වයෝ

“දෙවියන් සහිතවූ මරුන් සහිතවූ බඹුන් සහිතවූ ලොකයෙන් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිතවූ දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ

17. “ප්‍රජාව කෙරෙන් නික්මී නොයෙදී මිදී සීමා කරන ලද සිතින් වාසය කරත්.

2. අස්සාද පරියෙසන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ ලොකයෙහි ආශ්වාදය ආශ්වාදය වශයෙනුත්, ආදීනවය ආදීනව වශයෙනුත්, නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත්, තත්වාකාරයෙන් නොදනිත්ද, මහණෙනි, ඒ ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි ශ්‍රමණයයි සම්මත වූවාහු හෝ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි බ්‍රාහ්මණයයි සම්මතවූවාහු හෝ නොවෙත්. ඒ ආයුෂ්මත්හු ශ්‍රමණ අර්ථය හෝ බ්‍රාහ්මණ අර්ථය හෝ මේ ආත්මයෙහි තෙමේ විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය නොකරත්.

2. “මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ ලොකයෙහි ආශ්වාදය ආශ්වාදය වශයෙනුත්, ආදීනවය ආදීනවය වශයෙනුත්, නිස්සරණය නිස්සරණය වශයෙනුත්, තත්වාකාරයෙන් දැනගනිත්ද, මහණෙනි, ඒ ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි ශ්‍රමණයයි සම්මත වූවාහු

බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි බ්‍රාහ්මණයයි සම්මතවුවාහු වෙත්. ඒ ආයුෂ්මත්ත වනාහි ශ්‍රමණාර්ථයද බ්‍රාහ්මණාර්ථයද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශෙෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නාහුයයි” වදාළේය

3. රුණ්ණමිදං සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, යම් ගී කීමක් වේනම් ඒ ගී කීම ආයතී විනයෙහි හැඬීමකි. මහණෙනි, යම් නැටීමක් වෙයිනම් එය ආයතී විනයෙහි උමතුකමකි. මහණෙනි, ප්‍රමාණය ඉක්මවා දන් විදහා මහ හඬින් සිනාසීමක් වේද එය ආයතී විනයෙහි බාලයන්ගේ ක්‍රියාවකි.

2. “මහණෙනි, එහෙයින් ගී කීමෙහි හෙතුව නසව නැටීමෙහි හෙතුව නසව තොපට සතුටු විය යුතු යම්කිසි කරුණක් ඇතිවූ කල දන් අග දක්වා පමණින් සිනාසීම සුදුසුය.

4. නත්ථිතිත්ති සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු තුනක් සෙවනය කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැත. කවර තුනක්හුගේද යත්.

2. “මහණෙනි, නින්ද සෙවනය කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැත. මහණෙනි, සුරාපානය සෙවනය කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැත. මහණෙනි, මෙමුඛ ධර්මය සෙවනය කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැත. මහණෙනි, මේ කරුණු තුන සෙවනය කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැත.”

5. විත්තරක්ඛණ සූත්‍රය:- 1. “එකල්හි අනේපිඬු ගෘහපති තෙමේ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම් තැනෙකහිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වැද එක්පසෙක හිඳගත්තේය. එක්පසෙක හිඳගත් අනේපිඬු ගෘහපති හට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. “ගෘහපතිය, සිත නොරැකි කල්හි කායකර්මයද නොරක්තා ලද්දේය, වාක්කර්මයද නොරක්තා ලද්දේය, මනෝ කර්මයද නොරක්තා ලද්දේය.

3. “නොරක්තා ලද කාය කර්මය ඇති නොරක්තා ලද වාක් කර්මය ඇති නොරක්තා ලද මනෝ කර්මය ඇති ඔහුගේ

කාය කර්මයද කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූයේ වෙයි. වාක් කර්මයද කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූයේ වෙයි. මනෝ කර්මයද කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූයේ වෙයි. ඒ තෙත්වූ කායකර්ම ඇති තෙත්වූ වාක්කර්මය ඇති තෙත්වූ මනෝකර්මය ඇති කාය කර්මද කුණුවූයේ වෙයි. වාක් කර්මද කුණු වූයේ වෙයි. මනෝ කර්මද කුණුවූයේ වෙයි. කුණුවූ කායකර්ම ඇති කුණුවූ වාක්කර්ම ඇති කුණුවූ මනෝකර්ම ඇති ඔහුගේ මරණය යහපත් නොවේ. යහපත් කාලක්‍රියාවක් නොවේ.

4. 'ගෘහපතිය, කුඵගෙය මනාව සෙවිලි නොකළ කල්හි මුදුනද නොරැකුණේ වෙයි. පරාලද නොරැකුණාහු වෙති. හික්කිද නොරැකුණාහු වෙති. මුදුනද තෙත්වූයේ වෙයි. පරාලද තෙත්වූවාහු වෙත්. හික්කිද තෙත්වූවාහු වෙත් මුදුනද කුණුවූයේ වෙයි. පරාලද කුණුවූවාහු වෙත්. හික්කිද කුණුවූවාහු වෙත්.

5. "ගෘහපතිය, එසේම සිත නොරැකී කල්හි කාය කර්මද නොරැකුණේ වෙයි. වාක් කර්මද නොරැකුණේ වෙයි. මනෝකර්මද නොරැකුණේ වෙයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 3 ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

6. "ගෘහපතිය, සිත රැකී කල්හි කායකර්මද රැකුණේ වෙයි. වාක් කර්මද රැකුණේ වෙයි. මනෝකර්මද රැකුණේ වෙයි. රැකුණ කායකර්ම ඇති රැකුණ වාක්කර්ම ඇති රැකුණ මනෝකර්ම ඇති ඔහුගේ කායකර්මද තෙත් නොවූයේ වෙයි. වාක්කර්මද තෙත් නොවූයේ වෙයි. මනෝ කර්මද තෙත් නොවූයේ වෙයි. තෙත්නොවූ කායකර්ම ඇති, තෙත් නොවූ වාක්කර්ම ඇති තෙත් නොවූ මනෝකර්ම ඇති ඔහුගේ කායකර්මද කුණු නොවූයේ වෙයි. වාක්කර්මද කුණු නොවූයේ වෙයි. මනෝකර්මද කුණු නොවූයේ වෙයි. කුණු නොවූ කායකර්ම ඇති, කුණු නොවූ වාක්කර්ම ඇති, කුණු නොවූ මනෝකර්ම ඇති ඔහුගේ මරණය යහපත් වෙයි. කාලක්‍රියාව යහපත් වෙයි.

7. "ගෘහපතිය, කුඵගෙය මනාව සෙවිලිකළ කල්හි මුදුණ ද රැකුණේ වෙයි. පරාලද රැකුණේ වෙයි. හික්කිද රැකුණේ

වෙයි. මුදුනද තෙත් නොවූයේ වෙයි පරාලද තෙත් නොවූයේ වෙයි. හික්කිද තෙත් නොවූයේ වෙයි. මුදුණද කුණු නොවූයේ වෙයි පරාලද කුණු නොවූයේ වෙයි. හික්කිද කුණු නොවූයේ වෙයි.

8. ගෘහපතිය එසේම (මෙතැනට මේ සූත්‍රයේ 6 ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

6. විත්ත ව්‍යාපාද සූත්‍රය:- 1. එක්පසෙක හුන් අනාථ පිණ්ඩික ගෘහපතිනට භාග්‍යචතුත්චන්තේසේ මෙසේ වදාළේය.

2. "ගෘහපතිය, සිත දූෂ්‍යවූ කල්හි කායකර්මද දූෂ්‍ය වූයේ වෙයි. වාක්කර්මද දූෂ්‍යවූයේ වෙයි මනෝකර්මද දූෂ්‍යවූයේ වෙයි. දූෂ්‍යවූ කායකර්ම ඇති, දූෂ්‍යවූ වාක්කර්ම ඇති, දූෂ්‍යවූ මනෝකර්ම ඇති, ඔහුගේ මරණය යහපත් නොවේ. කාලක්‍රියාව යහපත් නොවේ.

3. "ගෘහපතිය, කුළුගෙය මනාව සෙවිලි නොකළ කල්හි මුදුනද දූෂ්‍යවෙයි. පරාලද දූෂ්‍යවෙත් හික්කිද දූෂ්‍ය වෙත්.

4. (එසේම මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යොදාගත යුතුයි.)

5. "ගෘහපතිය, සිත දූෂ්‍ය නොවූ කල්හි කායකර්මද දූෂ්‍ය නොවේ. වාක්කර්මද දූෂ්‍ය නොවේ මනෝකර්මද දූෂ්‍යනොවේ. දූෂ්‍ය නොවූ කායකර්ම ඇති, දූෂ්‍ය නොවූ වාක්කර්ම ඇති දූෂ්‍යනොවූ මනෝකර්ම ඇති ඔහුගේ මරණය යහපත් වෙයි. කාලක්‍රියාව යහපත් වෙයි.

6. "ගෘහපතිය, කුළුගෙය මනාව සෙවිලි කළ කල්හි මුදුනද දූෂ්‍යනොවෙයි, පරාලද දූෂ්‍ය නොවෙත්. හික්කිද දූෂ්‍යනොවෙත්.

7. එසේම (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යොදාගත යුතුයි)

7. පඨම කම්මනිදාන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කර්මයන්ගේ රැස්වීමට හෙතු තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? ලොභය කර්මයන්ගේ රැස්වීමට හෙතුවකි. ද්වේෂය කර්මයන්ගේ රැස්වීමට හෙතුවකි. මොහය කර්මයන්ගේ රැස්වීමට හෙතුවකි.

2. "මහණෙනි, ලොභයෙන් කරනලද ලොභයෙන් උපන් ලොභය නිදානකොට ඇති, ලොභය සමුදයකොට ඇති යම් කර්මයක් වෙයිද ඒ කර්මය අකුසලකි. ඒ කර්මය වරදකි. ඒ කර්මය දුක් විපාක ඇත්තකි. ඒ කර්මය තවත් කර්මයන්ගේ රැස්කිරීම පිණිස පවතියි. ඒ කර්මය කර්ම නැතිකිරීම පිණිස නොපවතියි.

3. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට 'ද්වේෂය' කියා යෙදීමෙන් සාදාගත යුතුයි.)

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට 'මොහය' කියා සාදාගත යුතුයි.)

8. දුතිය කම්මනිදාන සූත්‍රය:- 1. මහණෙනි, කර්මයන්ගේ රැස්වීම පිණිස හෙතු තුනකි. කවර තුනක්ද? අලොභය කර්මයන්ගේ රැස්වීම පිණිස හෙතුවකි. අද්වේෂය කර්මයන්ගේ රැස්වීම පිණිස හෙතුවකි. අමොහය කර්මයන්ගේ රැස්වීම පිණිස හෙතුවකි.

2. "මහණෙනි, අලොභයෙන් කරනලද අලොභයෙන් උපන් අලොභය නිදාන කොට ඇති අලොභය සමුදය කොට ඇති යම් කර්මයක් වෙයිද ඒ කර්මය කුසලකි. ඒ කර්මය නිවරදකි. ඒ කර්මය සැපවිපාක ඇත්තකි. ඒ කර්මය කර්ම නැතිකිරීම පිණිස පවතී. කර්ම රැස්කිරීම පිණිස නොපවතී.

3. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට 'ද්වේෂය' කියා සාදාගත යුතුයි.)

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදයේ 'ලොභය' වෙනුවට 'මොහය' කියා යෙදීමෙන් සාදාගත යුතුයි.)

9. තතිය කම්මනිදාන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, කර්ම රැස් කිරීම පිණිස මේ හෙතු තුනකි. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතුවූ අතීත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය උපදියි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතුවූ අනාගත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය උපදියි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතුවූ වර්තමාන කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය උපදියි.

2. "මහණෙනි, කෙසේ නම් ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අතීත කරුණු පිළිබඳව ඡන්ද රාගය උපදියිද? මහණෙනි, ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අතීත කරුණු අරඛයා සිතින් ඒ අනුව කල්පනා කරයි. ඒ අනුව සිත හසුරුවයි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු ඒ අතීත කරුණු අරඛයා සිතින් ඒ අනුව කල්පනා කරන්නාවූ ඒ අනුව සිත හසුරු වන්නාවූ ඔහුට ඡන්දය (ආශාව) උපදියි. උපන්නේ ඒ ධර්මයන් සමග බැඳුණේ වෙයි. මහණෙනි, චිත්තයාගේ යම් ඇලීමක් වෙයිද එය මම සංයෝජන (රහණ) යයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අතීත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දය ඇතිවෙයි.

3. "මහණෙනි, කෙසේනම් ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අනාගත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය උපදියිද? මහණෙනි, ඒ ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අනාගත කරුණු අරඛයා සිතින් ඒ අනුව කල්පනා කරයි. ඒ අනුව සිත හසුරුවයි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අනාගත කරුණු අරඛයා ඒ අනුව සිතින් කල්පනා කරන්නාවූ ඒ අනුව සිත හසුරුවන්නාවූ ඔහුට ඡන්දය උපදියි. ඡන්දය උපන්නේ ඒ ධර්මයන් හා බැඳුණේ වෙයි. චිත්තයාගේ යම් ඇලීමක් වෙයිද එය මම සංයෝජනයයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු අනාගත කර්මයන් කෙරෙහි ඡන්දය උපදියි.

4. "මහණෙනි, කෙසේ නම් ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු වර්තමාන ධර්මයන් අරඛයා ඡන්ද රාගය උපදියිද? මහණෙනි, ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු වර්තමාන ධර්මයන් අරඛයා සිතින් ඒ අනුව කල්පනා කරයිද ඒ අනුව සිත හසුරුවයිද ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙවු වර්තමාන ධර්මයන් අරඛයා සිතින් ඒ අනුව කල්පනා කරන්නාවූ ඒ අනුව සිත හසුරුවන්නාවූ ඔහුට ඡන්දය උපදියි.

5. "ඡන්දය උපන්නේ ඒ ධර්මයන් හා බැඳුණේ වෙයි. චිත්තයාගේ යම් ඇලීමක් වෙයිද මහණෙනි, මම එය සංයෝජනයයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්දය රාගය

ඇති වීමට හෙතෙම වර්තමාන ධර්මයන් අරඹයා ඡන්දය උපදියි. මහණෙනි, මේ තුන කර්මයන්ගේ රැස්වීමට හෙතෙම වෙත්.”

10. වතුන්ට කම්ම නිදාන සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි කර්ම රැස් කිරීම පිණිස මේ හේතු තුනකි. කවර තුනක්ද? මහණෙනි, ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙම අතීත කරුණු පිළිබඳව ඡන්ද රාගය නූපදියි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හේතුවූ අනාගත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය නූපදියි. ඡන්ද රාගය ඇතිවීමට හෙතෙම වර්තමාන පිළිබඳව ඡන්දය රාගය නූපදී.

2. “මහණෙනි, කෙසේ නම් ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙම අතීත කරුණු පිළිබඳව ඡන්ද රාගය නූපදීද,

“මහණෙනි, ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙම අතීත කරුණු පිළිබඳව මත්තෙහි විපාකය දැනී, මත්තෙහි විපාකය දැන එය බැහැර කරයි. බැහැරකොට සිතින් අත්හැර මාර්ගඥානයෙන් විනිවිද දකී.

“මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්දරාගය ඇතිවීමට හෙතෙම අතීත කරුණු නිසා ඡන්ද රාගය නූපදී.

“මහණෙනි, කෙසේ වනාහි ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම අනාගත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය නූපදීද,

“මහණෙනි, ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම අනාගත කරුණු පිළිබඳව මත්තෙහි විපාකය දැනී. මත්තෙහි විපාකය දැන එය බැහැර කරයි. බැහැරකොට සිතින් අත්හැර මාර්ගඥානයෙන් විනිවිද දකී. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම අනාගත කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය නූපදී.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම වර්තමාන කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය නූපදීද, මහණෙනි, ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම වර්තමාන කරුණු පිළිබඳව මත්තෙහි විපාකය දැනී. මත්තෙහි විපාකය දැන එය බැහැර කරයි. බැහැරකොට සිතින් අත්හැර මාර්ග ඥානයෙන් විනිවිද දකී.

“මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ඡන්දරාගය ඉපදීමට හෙතෙම වර්තමාන කරුණු පිළිබඳව ඡන්දරාගය නූපදී.

“මහණෙනි, කර්ම රැස්කිරීම පිණිස මේ තුන හෙතුවේයයි” වදාළසේක.

(එකොළොස්වෙනි සම්බොධි වර්ගය නිමි.)

12. ආපායික වර්ගය.

11. ආපායික සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ ධර්මතුනක් අත්නොහැර අපායෙහි උපදින්නාවූ නිරයෙහි උපදින්නාවූ මේ සත්වයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්.

2. “කවර තුන්දෙනෙක්ද? බ්‍රහ්මචාරී බව ප්‍රතිඥා කරන්නාවූ යම් අබ්‍රහ්මචාරී පුද්ගලයෙක් වේද, යමෙක් පිරිසිදු බ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවෙහි හැසිරෙන්නහුට අමූලික අබ්‍රහ්මවයඝ්ඛාවෙන් අපහාස කරයිද, යමෙක් කාමයෙහි දෝෂයක් නැතැයි මෙසේ කියනසුලු මෙසේ දෘෂ්ටි ඇත්තෙක්ව කාමයන්හි සේවනය කළයුතු බවට පැමිණෙයිද, මහණෙනි, මේ කරුණු තුන දුරු නොකොට අපායෙහි උපදින්නාවූ නිරයෙහි උපදින්නාවූ මොහු තුන්දෙනෙක් වෙත්.”

12. දුර්ලභ පාතුභාව සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, ලොකයෙහි තිදෙනෙකුන්ගේ පහළවීම දුර්ලභ වන්නේය. කවර තිදෙනෙකුන්ගේද යත්?

2. “මහණෙනි, අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධ තථාගතයන්ගේ පහළවීම ලොකයෙහි දුර්ලභය. තථාගතයන් විසින් අවබෝධ කරනලද ධර්ම විනය දෙශනාකරන පුද්ගල තෙමේ ලොකයෙහි දුර්ලභය. කළගුණ දන්නාවූ කළගුණ සලකන්නාවූ පුද්ගල තෙමේ ලොකයෙහි දුර්ලභය. මහණෙනි, ලොකයෙහි මේ පුද්ගලයන් තිදෙනාගේ පහළවීම දුර්ලභය.”

13. අප්පමෙයා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ලොකයෙහි පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් විද්‍යමාන වෙත්. කවර තුන් දෙනෙක්ද යත්?

2. "පහසුවෙන් මැනිය හැකි පුද්ගලයාද, මැනීමට දුෂ්කර පුද්ගලයාද, නොමැනිය හැකි පුද්ගලයාද වෙත්.

3. "මහණෙනි, පහසුවෙන් මැනිය හැකි පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් වික්ෂිප්තවූයේ උඩගුවූයේ වපලවූයේ මුඛරවූයේ අසංවර වචන ඇත්තේ තැන්පත් සිතක් නැත්තේ, කලබලවූ සිත් ඇත්තේ නොවැසූ ඉන්ද්‍රියයන් ඇත්තේ වෙයිද, මහණෙනි, මෙතෙම වනාහි පහසුවෙන් මැනියහැකි පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, මැනීමට දුෂ්කර පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් වික්ෂිප්ත නොවූයේ උඩගු නොවූයේ වපල නොවූයේ මුඛර නොවූයේ සංවර වචන ඇත්තේ, තැන්පත් සිත් ඇත්තේ, කලබල නොවූ සිත් ඇත්තේ, වැසූ ඉන්ද්‍රියයන් ඇත්තේ වෙයිද, මෙතෙම වනාහි මැනීමට දුෂ්කර පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

5. "මහණෙනි, නොමැනියහැකි පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ආග්‍රවයන් ක්ෂයකළ අර්හත් පුද්ගලයෙක් වෙයිද මහණෙනි, මෙතෙම මැනිය නොහැකි පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ තිදෙන ලොකයෙහි විද්‍යමාන වෙත්."

14. අරිය පුපුස්ඡන සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, ලොකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තුන්දෙනෙක් වෙත්. කවර තිදෙනෙක්ද?

2. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු ආකාරයෙන් රූප සංඥා ඉක්මවා ද්වාරාරම්මණ වශයෙන් ගැටීම් ස්වභාවය ඇති රූප සංඥා දුරුකොට නානත්ත සංඥා නොමෙනෙහි කිරීමෙන් ආකාසය අනන්තයයි මෙනෙහි කොට ආකාසානඤ්චායනන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම

ඒ ධ්‍යානය ආශ්වාදය කරයි ඊට කැමති වෙයි. එයින් සතුටට පැමිණෙයි. එහි සිට ඒ අදහසින් යුක්තව එය බහුල කොට වාසය කිරීමෙන් ධ්‍යානයෙන් නොපිරිහී කාලක්‍රියා කරනුයේ ආකාසානඤ්චායතන දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි, ආකාසානඤ්චායතන දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය මහාකල්ප විසිදහසක් වෙයි. පෘථග්ජන තෙම එහි ආයු ඇතිතාක් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය යම් තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා නිරයටද පැමිණෙයි. තිරිසන් අපායටද පැමිණෙයි. ප්‍රෙතවිෂයටද පැමිණෙයි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක තෙමේ වනාහි එහි ආයු ඇතිතාක් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂ යම්තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා එම භවයෙහිම පිරිනිවෙන්නේය. මහණෙනි, ශ්‍රැතවත් ආයථී ශ්‍රාවකයාගේ හා අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයාගේ ගතියෙහි උත්පත්තියෙහි මේ විශේෂය වෙයි, මේ අභිප්‍රාය වෙයි. මේ නානත්වය වෙයි.

3. “මහණෙනි, තවද මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු ආකාරයෙන් ආකාශානඤ්චායතනය ඉක්මවා විඤ්ඤාණය අනන්තයයි මෙනෙහිකොට විඤ්ඤාණඤ්චායතන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම එය ආශ්වාදය කරයි. ඊට කැමති වෙයි, එයින් සතුටට පැමිණෙයි. එහි සිට එහි නැමුණු අදහස් ඇතිව එය බහුල කිරීමෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායතන දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි, විඤ්ඤාණඤ්චායතන දෙවියන්ගේ ආයුෂප්‍රමාණය මහාකල්ප සතලිස් දහසක් වෙයි. එහි පෘථග්ජන තෙම ආයු ඇතිතාක් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂප්‍රමාණය යම්තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා නිරයටද පැමිණෙයි. තිරිසන් යොනියටද පැමිණෙයි. ප්‍රෙත විෂයටද පැමිණෙයි. භාග්‍යවතුන්ගේ ශ්‍රාවකතෙම එහි ආයු ඇතිතාක් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂප්‍රමාණය යම්තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා ඒ භවයෙහිම පිරිනිවෙන්නේය. මහණෙනි, ශ්‍රැතවත් ආයථී ශ්‍රාවකයාගේ හා අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයාගේ ගතියෙහි උත්පත්තියෙහි මේ වෙනසයි මේ අභිප්‍රායයි මේ නානත්වයයි.

4. "මහණෙනි, තවද මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සියලු ආකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනය ඉක්මවා කිසිවක් නැතැයි මෙනෙහිකොට ආකිඤ්ඤායතනයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම එය ආශ්වාදය කරයි, ඊට කැමති වෙයි. එයින් සතුටට පැමිණෙයි. එහි සිට එහි නැමුණු අදහස් ඇතිව එය බහුල කිරීමෙන් ධ්‍යානයෙන් නොපිරිහී කාලක්‍රියාකොට ආකිඤ්ඤායතන දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි මහණෙනි, ආකිඤ්ඤායතන දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය මහාකල්ප සැටදහසකි. එහි පෘථග්ජනතෙම ආයු ඇතිතාක් කල් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය යම්තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා නිරයටද පැමිණෙයි, තිරිසන් යොනියටද පැමිණෙයි. ප්‍රෙතවිෂයටද පැමිණෙයි. භාග්‍යවතුන්ගේ ශ්‍රාවකතෙම වනාහි එහි ආයු ඇතිතාක් සිට ඒ දෙවියන්ගේ ආයුෂප්‍රමාණය යම්තාක්ද ඒ සියල්ල ගෙවා ඒ භවයෙහිම පිරිනිවෙන්නේය.

5. "මහණෙනි, ශ්‍රැතවත් ආයථී ශ්‍රාවකයාගේත් අශ්‍රැතවත් පෘථග්ජනයාගේත් ගතියෙහි හා උත්පත්තියෙහි මේ වෙනස මේ අභිප්‍රාය මේ නානත්වය වන්නේය."

15. සීලවිපත්තිය සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ විපත්ති තුනෙකි. කවර තුනක්ද යත්? සීල විපත්තිය විත්ත විපත්තිය දිට්ඨි විපත්තිය යන මොහුය. මහණෙනි, සීල විපත්තිය නම් කවර්ද?

2. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සතුන් මරන්නේ වෙයිද, සොරකම් කරන්නේ වෙයිද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරෙන්නේ වෙයිද, බොරු කියන්නේ වෙයිද, කේලාම් කියන්නේ වෙයිද, ඵරුසවචන කියන්නේ වෙයිද, ප්‍රලාප කියන්නේ වෙයිද,

3. "මහණෙනි, මෙය සීල විපත්තියයි කියනු ලැබේ.

"මහණෙනි, විත්ත විපත්තිය කවර්ද?

"මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් අභිද්‍යාව බහුලකොට ඇත්තේ ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ වෙයිද, මහණෙනි, මෙය විත්ත විපත්තියයි කියනු ලැබේ.

"මහණෙනි, දිට්ඨි විපත්තිය කවරේද?

4. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද, විපරිත දැකුම් ඇත්තේ වෙයිද, දිමෙහි පලක් නැත, මහාදානයෙහි පලක් නැත, පිදිමෙහි පලක් නැත, කරනලද හොඳ නරක කර්මයන්ගේ පලවිපාක නැත, මෙලොවක් නැත, පරලොවක් නැත, මවුට හොඳ හෝ නරක කිරීමෙහි විපාක නැත. පියාට හොඳ හෝ නරක කිරීමෙහි විපාක නැත, මැරී නැවත උපදින්නාවූ සත්වයෝ නැත ලොකයෙහි යහපත්මග ගියාවූ මනාව පිළිපදින්නාවූ මෙලොවත් පරලොවත් තෙමේ විශේෂඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද, එවැනි මහණ බමුණෝ ලොකයෙහි නැත, යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ දිට්ඨි විපත්තියයි කියනු ලැබේ.

5. "මහණෙනි, සීලවිපත්තිය හෙතෙකොට ගෙන හෝ සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ නපුරුගති ඇති විනාශයට පැමිණෙත්. නිරයෙහි උපදිත්. මහණෙනි, චිත්ත විපත්තිය හේතුකොට ගෙන හෝ සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති විනාශයට පැමිණෙත්. නිරයෙහි උපදිත්. මහණෙනි, දිට්ඨි විපත්තිය හේතුකොට ගෙන හෝ සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති විනාශයට පැමිණෙත්. නිරයෙහි උපදිත්. මහණෙනි, මේ වනාහි විපත්ති තුන වෙත්.

16. සීල සම්පත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, සම්පත් තුනකි. කවර තුනක්ද? සීල සම්පත්තිය චිත්ත සම්පත්තිය දිට්ඨි සම්පත්තිය යන මොහුයි. මහණෙනි, සීල සම්පත්තිය නම් කවරේද?

2. "මහණෙනි මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් සතුන් මැරීමෙන් වැළකුණේ වේද, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුණේ වේද, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුණේ වේද, බොරුකීමෙන් වැළකුණේ

වේද, කේලාමි කීමෙන් වැළකුණේ වේද, ඵරුෂවචන කීමෙන් වැළකුණේ වේද, ප්‍රලාප කීමෙන් වැළකුණේ වේද.

3. "මහණෙනි, මේ වනාහි සීල සම්පත්තියයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, චිත්තසම්පත්තිය නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් අභිද්‍යාව බහුල කොට නැත්තේ වේද ව්‍යාපාද සිත් නැත්තේ වේද මහණෙනි, මේ චිත්ත සම්පත්තියයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, දිට්ඨි සම්පත්තිය නම් කවරේද?

4. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දුන් දෙයෙහි විපාක ඇත, මහා දානයෙහි විපාක ඇත, පිදීමෙහි විපාක ඇත, කරුණලද හොඳ නරක කර්මයන්ගේ විපාක ඇත, මෙලොවක් ඇත, පරලොවක් ඇත, මවුට හොඳ හෝ නරක කිරීමෙහි විපාක ඇත, පියාට හොඳ හෝ නරක කිරීමෙහි විපාක ඇත මැරී නැවත උපදින්නාවූ සත්වයෝ ඇත. යම් කෙනෙක් මෙලොවද පරලොවද තෙමේ විශේෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කරද්ද යහපත් මාර්ගයෙහි ගමන්කළාවූ මනාව පිළිපන්නාවූ ඵවැනි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ලොකයෙහි ඇතැයි ගත් සමයක්දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙයිද, විපරිත නොවූ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද, මහණෙනි, මෙය දිට්ඨි සම්පත්තියයි කියනු ලැබේ.

5. "මහණෙනි, සීල සම්පත්තිය හෙතෙකොට ගෙනද සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු යහපත් පැමිණීම් ඇත්තාවූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදිත්. මහණෙනි, චිත්ත සම්පත්තිය හෙතෙකොට ගෙනද සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදිත්. මහණෙනි, දිට්ඨි සම්පත්තිය හෙතෙකොට ගෙනද සත්වයෝ කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදිත්

6. "මහණෙනි, මේ වනාහි සම්පත් තුන වෙත්.

17. දුතිය සීල විපත්ති සූත්‍රය:- 1-4 මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 1-4 ඡේද මෙන් වෙත්.)

5. "මහණෙනි, යම්සේ උඩට විසිකරන ලද සය පැත්තක් ඇති දාදු කැටය යම් යම් පැත්තකින් වැටෙයිද ඒ ඒ පැත්තෙන් පොළොවෙහි මනාව පිහිටයිද, එපරිද්දෙන්ම, (මෙහි මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි)

18. දුතිය සීලසම්පත්ති සූත්‍රය:- 1-4 (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 1-4 ඡේදමෙන් වෙන්.)

5. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය මෙනි.)

6. "මහණෙනි, යම්සේ උඩ විසිකරන ලද සය පැත්තක් ඇති දාදුකැටය යම් පැත්තකින් බිම වැටෙයිද ඒ ඒ පැත්තෙන් පොළොවෙහි මනාව පිහිටයිද එපරිද්දෙන්ම (මෙහි මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

19. තතිය සීලවිපත්ති සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ විපත්ති තුනෙකි. කවර තුනක්ද? කර්මාන්ත විපත්තියද ආජීව විපත්තියද දෘෂ්ටි විපත්තියද වෙත්. මහණෙනි, කර්මාන්ත විපත්තිය නම් කවරේද?

2. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.) මහණෙනි, මේ කර්මාන්ත විපත්තියයි කියනු ලැබේ,

3. "මහණෙනි, ආජීව විපත්තිය නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් මිථ්‍යාඡීවය ඇත්තේ වෙයිද මිථ්‍යා ඡීවිකාවෙන් ඡීවිකාව කරයිද මහණෙනි, මේ ආජීව විපත්තියයි කියනුලැබේ

4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙනි.) මහණෙනි, මෙය දිට්ඨි විපත්තියයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ වනාහි තුන් විපත්තිහු වෙති

5. "මහණෙනි, මේ සම්පත්ති තුනෙකි. කවර තුනෙක්ද? කර්මාන්ත සම්පත්තියද ආජීව සම්පත්තියද දෘෂ්ටි සම්පත්තියද වෙත්. මහණෙනි, කර්මාන්ත සම්පත්තිය කවරේද?

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 7-6 සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.) මහණෙනි, මේ කර්මාන්ත සම්පත්තියයි කියනු ලැබේ.

7. "මහණෙනි, ආජීව සම්පත්තිය කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් යහපත් ආජීවය ඇත්තේ වෙයිද යහපත් ආජීවයෙන් ජීවිකාව කරන්නේ වෙයිද මහණෙනි, මේ ආජීව සම්පත්තියයි. කියනු ලැබේ.

8. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 6 සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙනි)

20. මොනෙයා සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, මේ පිරිසිදු බැව් තුනක් වෙත්. කවර තුනක්ද? කයේ පිරිසිදු බවද වචනයේ පිරිසිදු බවද සිතේ පිරිසිදු බවද වෙත්. මහණෙනි, කයේ පිරිසිදු බව නම් කුමක්ද?

2. 'මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් සතුන් මැරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද මහණෙනි, මේ කයේ පිරිසිදු බවයයි කියනු ලැබේ.

3. "මහණෙනි, වචනයේ පිරිසිදු බව නම් කුමක්ද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් බොරු කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද කේලාම් කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද ඵරුෂ වචන කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද ප්‍රලාප කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද මහණෙනි, මේ වචනයේ පිරිසිදු බවයයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, සිතේ පිරිසිදු බව නම් කුමක්ද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් අභිද්‍යාව බහුලකොට නැත්තෙක් වේද, ව්‍යාපාද සිත් නැත්තෙක් වේද, මිත්‍යා දෘෂ්ටි නැත්තෙක් වෙයිද මහණෙනි, මේ සිතේ පිරිසිදු බව යයි කියනුලැබේ මහණෙනි, මේ පිරිසිදු බැව් තුන වෙති.

5. "මහණෙනි, මේ පිරිසිදු බැව් තුනකි. කවර තුනක්ද? කයේ පිරිසිදු බවද වචනයේ පිරිසිදු බවද සිතේ පිරිසිදු බවද වෙත්. මහණෙනි, කයේ පිරිසිදු බව නම් කුමක්ද?

6. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සතුන් මැරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුණේ වේද, අඛන්මවයභීවෙන් වැළකුණේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ කයේ පිරිසිදු බවයයි කියනු ලැබේ

7. "මහණෙනි, වචනයේ පිරිසිදු බව නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම බොරු කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද, කේලාම් කීමෙන් වැළකුණේ වේද, ඵරුෂ වචන කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද, ප්‍රලාප කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද, මහණෙනි, මේ වචනයේ පිරිසිදු බව යයි කියනු ලැබේ.

8. "මහණෙනි, සිතේ පිරිසිදු බව නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම තමන් තුළ ඇත්තාවූ කාමච්ඡන්දය මා තුළ කාමච්ඡන්දය ඇතැයි දැනගනීද' තමා තුළ නැත්තාවූ කාමච්ඡන්දය 'මා තුළ කාමච්ඡන්දය නැතැයි' දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් නූපන්නාවූ කාමච්ඡන්දයාගේ ඉපදීම වේද, යම් ආකාරයකින් උපන්නාවූ කාමච්ඡන්දයන් ප්‍රභාණය වේද එයන් දැනගනීද යම් ආකාරයකින් පහවූ කාමච්ඡන්දයාගේ නැවත නිපදීමක් වේද, එයන් දැන ගනීද තමාතුළ ඇත්තාවූ ව්‍යාපාදය 'මා තුළ ව්‍යාපාදය ඇතැයි දැනගනීද' තමා තුළ නැත්තාවූ ව්‍යාපාදය 'මා තුළ ව්‍යාපාදය නැතැයි' දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් නූපන් ව්‍යාපාදය උපදීද එයන් දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් උපන් ව්‍යාපාදය පහවේද එයන් දැනගනීද යම් ආකාරයකින් පහවූ ව්‍යාපාදය නැවත නූපදීද, එයන් දැනගනීද, තමා තුළ ඇත්තාවූ ටීනමිද්ධය 'මා තුළ ටීනමිද්ධය ඇතැයි' දනීද, තමා තුළ නැත්තාවූ ටීනමිද්ධය 'මා තුළ ටීනමිද්ධය නැතැයි' දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් නූපන් ටීනමිද්ධය උපදීද එයන් දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් උපන් ටීනමිද්ධය පහවෙයිද එයන් දැනගනියිද, යම් ආකාරයකින් පහවූ ටීනමිද්ධය නැවත නූපදියිද එයන් දැනගනියිද, තමා තුළ ඇත්තාවූ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය මා තුළ උද්ධච්චකුක්කුච්චය ඇතැයි දනීද' තමා තුළ නැත්තාවූ උද්ධච්චකුක්කුච්චය 'මා තුළ උද්ධච්චකුක්කුච්චය' නැතැයි දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් නූපන් උද්ධච්චකුක්කුච්චය උපදීද එයන් දැනගනීද යම් ආකාරයකින් උපන් උද්ධච්ච කුක්කුච්චය පහවෙයිද, එයන් දැනගනීද යම් ආකාරයකින් පහවූ උද්ධච්චකුක්කුච්චය නැවත නූපදියිද එයන් දැනගනියිද තමා තුළ ඇත්තාවූ විචිකිච්ඡාව 'මා තුළ විචිකිච්ඡාව ඇතැයි

‘දැනගනීද, තමා තුළ නැත්තාවූ විචිකිච්ඡාව ‘මා තුළ විචිකිච්ඡාව නැතැයි’ දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් නූපන් විචිකිච්ඡාව උපදීද, එයත් දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් උපන් විචිකිච්ඡාව පහවෙයිද එයත් දැනගනීද, යම් ආකාරයකින් පහවූ විචිකිච්ඡාව නැවත නූපදීයිද, එයත් දැනගනීද, මහණෙනි, මේ සිතේ පිරිසිදු බවයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ තුන් පිරිසිදු බැවිය.

“කායික පිරිසිදු බව වාචසික පිරිසිදු බව මානසික පිරිසිදු බව යන මොහු තුන් පිරිසිදු බැවිය. ආශ්‍රව රහිත පිරිසිදුභාවයන්ගෙන් යුත් ශුද්ධවන්තයා පාප ධර්මයන් සොධා හළ පුද්ගලයා යයි කීහු.

9. “මහණෙනි, යහපත් බැව් තුනකි. කවර තුනක්ද? කයේ යහපත් බවද වචනයේ යහපත් බවද සිතේ යහපත් බවද වෙත්.

මහණෙනි, කයේ යහපත් බව නම් කුමක්ද?

10. “(මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

11. “(මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 7 ඡේදය මෙනි.)

12. “මහණෙනි, සිතේ යහපත් බව නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිත අර්හත්ඵල සමාධියත් අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයෙහි තෙමේ විශේෂ ඥානයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරයිද මහණෙනි, මේ සිතේ යහපත් බවයයි. කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ යහපත් බැව් තුන වෙත්.

“කයේ යහපත් බව වචනයේ යහපත් බව සිතේ යහපත් බව යන මොහු යහපත් බැව් තුනයි. ආශ්‍රව රහිතවූ යහපත් භාවයෙන් යුත් හික්ෂුව සියලු කෙලෙසුන් පහකළ රහත් පුද්ගලයා යයි කීහු.”

(දොළොස්වැනි අපායික වර්ගය නිමි.)

13. භාරංචු (හෝ) කුසිභාරා වර්ගය.

21. බලිහරණ සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුසිභාරා නුවර බලිහරණ නම් වනලැහැබෙහි වාසය කරන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට මහණෙනියි' කියා ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. එවිට භික්ෂූහු 'ස්වාමීනි' කියා උත්තර දුන්හ.

2. 'මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුවක් එක්තරා ගමක් හෝ නියම් ගමක් හෝ ඇසුරුකොට වාසය කරයි. ඔහු කරා ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙක් හෝ එළඹ පසුදිනය පිණිස බතින් නිමන්ත්‍රණය කරයි. කැමැත්තාවූ භික්ෂුවෙමේ නිමන්ත්‍රණය ඉවසයි. හෙතෙම ඒ රාත්‍රියෙන් පසු පෙරවරු කාලයෙහි පාත්‍ර සිව්රු ගෙන ඒ ගෘහපතියාගේ හෝ ගෘහපති පුත්‍රයාගේ හෝ ගෙදොර යම් තැනකද එහි පැමිණෙයි. පැමිණ පනවන ලද ආසනයෙහි හිඳගනියි. ඒ ගෘහපතියා හෝ ගෘහපති පුත්‍රයා හෝ ප්‍රණීතවූ කැයුතු දෙයින්ද බුදිය යුතු දෙයින්ද සියතින් වළඳවයි 'ඇත, ඇත' කියා ප්‍රතික්ෂෙප කරවයි.

3. "ඒ භික්ෂුවට මෙසේ සිතෙයිද කෙසේද? මේ ගෘහපතියා හෝ ගෘහපති පුත්‍රයා හෝ නැවතද මා මෙබඳු ප්‍රණීත කැයුතු දෙයින් බුදිය යුතු දෙයින් සියතින් වළඳවන්නේ නම් 'ඇත, ඇත' කියා ප්‍රතික්ෂෙප කරවන්නේ නම් යහපති කියායි. හෙතෙම ඒ පිණිඩපාතය තෘෂ්ණාවෙන් ඇලී මුර්ජාවී තෘෂ්ණාවෙහි ගැලී ආදීනව නොදක්නෙක්ව නික්මීමේ ප්‍රඥාව නැත්තෙක්ව වළඳයි. හෙතෙම එහි කාම විතර්කද කල්පනා කරයි. ව්‍යාපාද විතර්කද කල්පනා කරයි. විහිංසා විතර්කද කල්පනා කරයි.

4. "මහණෙනි, මම මෙබඳු භික්ෂුවට දෙන ලද දානය මහත්ඵල ඇත්තේයයි නොකියමි. කුමක් හෙයින්ද? මහණෙනි, ඒ භික්ෂුව ප්‍රමාදව වාසය කරයි. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

5. "ඔහුට මෙසේ අදහස් නොවෙයි. කෙසේද? මේ ගෘහපති තෙමේ හෝ ගෘහපති පුත්‍රතෙමේ හෝ පසුව මෙවැනි ප්‍රණීත කැයුතු දෙයින් හෝ බුදිය යුතුදෙයින් හෝ සියතින් මා වළඳවන්නේ නම් 'ඇත ඇත' කියා ප්‍රතික්ෂේප කරවන්නේ නම් යහපත්ය කියායි. හෙතෙම ආහාරය තෘෂ්ණාවෙන් නොබැඳී මූර්ඡානොවී තෘෂ්ණාවෙහි නොගිලී ආදීනව දකිමින් තික්මෙන ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව වළඳයි. හෙතෙම එහි නෛශ්ක්‍රමය විතර්කද කල්පනා කරයි. අව්‍යාපාද විතර්කද කල්පනා කරයි. අවිහිංසා විතර්කද කල්පනා කරයි.

6. "මහණෙනි, මම මෙබඳු හික්ෂුචට දෙන ලද දානය මහත්ඵල වන්නේයයි කියමි. කුමක් හෙයින්ද මහණෙනි, මේ මහණ තෙම අප්‍රමාදව වාසය කරයි"

22. හණ්ඩන ජාත සූත්‍රය:- 1 "මහණෙනි, යම් දිශාවෙක හික්ෂුහු හටගත් ඩබර ඇතිව හටගත් කලහ ඇතිව විවාදයට පැමිණ ඔවුනොවුන් මුඛ නමැති ආයුධවලින් ඇත කොටා ගනිමින් වාසය කරද්ද, මහණෙනි, මා විසින් ඒ දිසාව මෙනෙහි කිරීමටවත් පහසු නොවේ. යාම ගැන කියනුම කිම? මෙහිදී ඒකාන්තයෙන් ඒ ආයුෂ්මත්හු ධර්ම තුනක් අත්හළහ. ධර්ම තුනක් බහුල කළාහුයයි නිශ්චයට පැමිණෙමි.

2. "කිනම් ධර්ම තුනක් අත්හැරියාහුද? නෛශ්ක්‍රමය විතර්කය අව්‍යාපාද විතර්කය අවිහිංසා විතර්කය යන මේ ධර්ම තුන අත්හළහ. කවර ධර්ම තුනක් බහුල කළාහුද? කාම විතර්කය, ව්‍යාපාද විතර්කය, විහිංසා විතර්කය යන මේ ධර්ම තුන බහුල කළාහුය.

3. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

4. "මහණෙනි, යම් දිශාවෙක හික්ෂුහු සමගිව සතුටු වෙමින් වාද නොකරමින් කිරිත් වතුරත් මෙන් එක්ව ඔවුනොවුන් ප්‍රිය ඇසින් බලමින් වාසය කරද්ද මහණෙනි, මා විසින් ඒ දිශාවට යාමටද පහසුවෙයි. මෙනෙහි කිරීම ගැන කියනුම කිම?

ඒකාන්තයෙන් ඒ ආයුෂ්මත්හු මේ ධර්ම තුන අත්හළහ. මේ ධර්ම තුන බහුල කළහයි නිශ්චයට පැමිණෙමි.

5. “කවර ධර්ම තුනක් අත්හළහුද? කාම විතර්කයද? ව්‍යාපාද විතර්කයද, විහිංසා විතර්කයද යන මේ ධර්ම තුන දුරු කළහ. කවර ධර්ම තුනක් බහුල කළාහුද? නෛෂ්ක්‍රමය විතර්කයද, අව්‍යාපාද විතර්කයද, විහිංසා විතර්කයද යන මේ ධර්ම තුන බහුල කළහ.

6. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 4 ඡේදය මෙනි.)

23. ගොතමක සූත්‍රය:- 1. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා නුවර ගොතමක චෛත්‍යයෙහි වාසය කරයි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙළේය.

2. “මහණෙනි, මම ප්‍රත්‍යක්ෂකොට දැන ධර්මය දෙශනා කරමි. ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් නොදැන නොවේ. මහණෙනි, කරුණු සහිතව ධර්ම දෙශනා කරමි, කරුණු රහිතව නොවේ. විරුද්ධ කරුණු දුරුකරමින්ම ධර්ම දෙශනා කරමි, විරුද්ධ කරුණු දුරු නොකරමින් නොවේ. මහණෙනි, ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකොට නොව ප්‍රත්‍යක්ෂ කොටම දැන ධර්මය දෙශනා කරන්නාවූ කරුණු නැතුව නොව කරුණු සහිතවම ධර්ම දෙශනා කරන්නාවූ, විරුද්ධව කරුණු දුරුකොට නොව, විරුද්ධ කරුණු දුරු කොටම ධර්ම දෙශනා කරන්නාවූ, මාගේ අවවාදය කළ යුතුය. මාගේ අනුශාසනය කළ යුතුය.

3. “මහණෙනි, තොපට තුටුවීමට සුදුසුය. සතුටු සිත් ඇතිවීමට සුදුසුය. සොම්නස් වීමට සුදුසුය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමයක් සම්බුද්ධයහ, ධර්මය ස්වාක්ඛාතය, සංඝයා සුප්‍රතිපත්තය.”

24. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. ඒ හික්ෂුහු සතුටු සිත් ඇත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනයට සතුටුවූහ. මේ දෙශනාව කරන කල්හි දස දහසක් චක්‍රවාළ කම්පාවිය.

24. හරණ්ඩුකාලාම සූත්‍රය:- 1. "එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොල් රට වාරිකාවෙහි වඩිනාසේක් කිඹුල්වත්පුරයට වැඩිසේක. මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත්පුරයට වැඩිසේකැයි ඇසීය. එකල්හි මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එක්පසෙක සිටියේය. එක්පසෙක සිටි මහානාම ශාක්‍යයාහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. "මහානාමය, යම් තැනක අපි අද එක් රැයක් වාසය කරමුද, ඊට සුදුසු ආවාසයක් දැනගනුව" කීයායි. මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ "ස්වාමීනි, එසේයයි" භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරුදී, කිඹුල්වත්පුරයට පැමිණ මුළු කිඹුල්වත් පුරයෙහි ඇවිද කිඹුල්වත්පුරයෙහි යම්තැනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් රැයක් වාසය කරන්නේද ඊට සුදුසු ආවාසයක් නුදුටුවේය.

3. "එකල්හි මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද යම් තැනෙක එක් රැයක් වාසය කරන්නේද ඊට සුදුසු ආවාසයක් නැත. ස්වාමීනි, මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පුරාණ එකට විසූ ශ්‍රමණයෙක්වූ හරණ්ඩුකාලාම නම් ශ්‍රමණ තෙම ඇත්තේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔහුගේ ආශ්‍රමයෙහි එක් රැයක් වසන සේක්වායි" කීය.

4. "මහානාමය, යව. ඇතිරියක් අතුරවයි" වදාළේය. මහානාම ශාක්‍ය තෙමේ "ස්වාමීනි, එසේයයි" භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරුදී හරණ්ඩුකාලාමයාගේ ආශ්‍රමය යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ ඇතිරියක් අතුට පා සේදීම පිණිස පැන් තබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ ස්වාමීනි, ඇතිරියක් අතුරන ලදී. පා දොවීම පිණිස පැන් තබන ලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් කාලය දක්නාසේකැයි" කීය.

5. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භරංචුකාලාමයාගේ ආශ්‍රමය යම් තැනෙක්හිද එහි වැඩිසේක. වැඩ පනවන ලද ආසනයෙහි වැඩහුන්සේක. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පා සේදූහ. ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍යයාහට මෙසේ අදහස් විය. ‘අද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුරුපාසනය කිරීමට කල් නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙහෙස වූහ. දැන් මම හෙට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුරුපාසනය කරන්නෙමි” කියායි. මෙසේ සිතා භාග්‍යවතුන්වහන්සේට වැඳ ගෞරවකොට ගියේය.

6. “ඉක්බිති මහානාම ශාක්‍යතෙම ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක්පසෙක හිඳ ගත්තේය. එක්පසෙක හිඳගත් මහානාම ශාක්‍යයාහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

7. “මහානාමය, ලොකයෙහි මේ ශාස්තෘචරයෝ තුන් දෙනෙක් ඇත්තාහුය. කවර තුන්දෙනෙක්ද? මහානාමය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ශාස්තෘචරයෙක් කාමයන්ගේ ඉක්මවීම පනවයි. රූපයන්ගේ ඉක්මවීම නොපනවයි. වෙදනාවන්ගේ ඉක්මවීම නො පනවයි.

8. “මහානාමය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් ශාස්තෘචරයෙක් කාමයන්ගේද ඉක්මවීම පනවයි. රූපයන්ගේද ඉක්මවීම පනවයි. වෙදනාවන්ගේ ඉක්මවීම නො පනවයි.

9. “මහානාමය, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘචරයෙක් කාමයන්ගේද ඉක්මවීම පනවයි. රූපයන්ගේද ඉක්මවීම පනවයි, වෙදනාවන්ගේද ඉක්මවීම පනවයි.

10. “මහානාමය, මේ ශාස්තෘචරයෝ තුන්දෙනෙක් ලොකයෙහි ඇත්තාහ. මහානාමය, මේ තුන් ශාස්තෘචරයන්ගේම නිෂ්ටාව එකක්මද නැතහොත් වෙන්වූ නිෂ්ටා වෙක්ද?”

11. මෙසේ වදාළ කල්හි භරංචුකාලාම තෙමේ “මහානාමය, එකකැයි කියවයි” මහානාම ශාක්‍යයන්හට කීය. මෙසේ කීකල්හි

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහානාමය, වෙන් වෙන් වූයේයයි කියවයි” මහානාම ශාක්‍යයන්ට වදාළේය.

12. දෙවනුවන් (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) තෙවනුවන් (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 11 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.)

13. “එකල්හි හරංචුකාලාමයාට මෙබඳු සිතක් විය. ‘මහෙශාකාරචු මහානාම ශාක්‍යයා ඉදිරියෙහි මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් අප්‍රසාදයට පත්කරන ලද්දේ වෙමි. මම කිඹුල්වත්පුරයෙන් ඉවත්ව යන්නෙමි නම් මැනවි’ කියායි. ඉක්බිති හරංචුකාලාම තෙමේ කිඹුල්වත්පුරයෙන් ඉවත්ව ගියේය. යම් හෙයකින් කිඹුල්වත්පුරයෙන් නික්ම ගියේද එසේ ගියේම විය. නැවත නො ආයේය.”

25. හත්ථක දෙවපුත්ත සූත්‍රය:- 1. “මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි වූ අනේපිඬු සිටාණන් විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි හත්ථක නම් බ්‍රහ්ම දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ යහපත් රාත්‍රියක ශොභාමත් ශරීර වර්ණ ඇතිව මුළු ජේතවනාරාමය ආලෝක කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉදිරියෙහි සිටින්නෙමි ගිලෙන්නේද මතු වන්නේද වෙයි. පිහිටීමට නොහැකිවෙයි. යම්සේ ගිතෙල් හෝ තෙල් හෝ වැල්ලෙහි ඉසින ලද්දේ ගිලෙන්නේත් මතු වන්නේත් වේද, එමෙන් හත්ථක දෙව පුත්‍ර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉදිරියෙහි සිටින්නෙමි ගිලෙන්නේද මතු වන්නේද වෙයි. පිහිටීමට නොහැකි වෙයි.

2. “ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හත්ථක බ්‍රහ්ම දිව්‍ය පුත්‍රයාට “හත්ථකය, ඖදාරික ආත්මභාවයක් මවා ගනුවයි.” වදාළේය. - “ස්වාමීනි, එසේයයි” හත්ථක බ්‍රහ්ම දෙවපුත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරුදී ඖදාරික ආත්ම භාවයක් මවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක්පසෙක සිටියේය. එක්පසෙක සිටියා වූ හත්ථක දිව්‍ය පුත්‍රයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

3. “හත්ථක, පෙර මනුෂ්‍යව වාසය කරද්දී ඉගෙන ගත් යම් ධර්ම තොපට වූවාහු නම් ඒ ධර්මයෝ තොපට දැනුණු ධාරණව පවත්නාහුද?” යනුයි.

“ස්වාමීනි, පෙර මනුෂ්‍යවූ මාහට යම් ධර්මයෝ ධාරණව පැවැත්නාහුද ඒ ධර්මයෝ දැනුණු මට ධාරණව ඇත්නාහුය. පෙර මනුෂ්‍යවූ මා හට යම් ධර්මයෝ ධාරණව නොපැවැත්නාහුද ඒ ධර්මයෝ දැන් මාහට ධාරණව ඇත්නාහුය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් හික්ෂුන්ගේ හික්ෂුණින්ගෙන් උපාසකයන්ගෙන් උපාසිකාවන්ගෙන් රජුන්ගෙන් රාජ මහා මාත්‍යයන්ගෙන් තීර්ථකයන්ගෙන් තීර්ථක ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ආකීර්ණව වාසය කරනාසේක්ද, ස්වාමීනි, එසේම මම දිව්‍ය පුත්‍රයන්ගෙන් ආකීර්ණව වාසය කරමි. ස්වාමීනි, දුර සිටද දිව්‍ය පුත්‍රයෝ හත්ථක දිව්‍ය පුත්‍රයාගෙන් ධර්මය අසන්නෙමැයි පැමිණෙත්. ස්වාමීනි, මම කරුණු තුනකින් තෘප්තියක් නැතිව සැහීමක් නැතිව කාලක්‍රියා කෙළෙමි. කවර තුනකින්ද ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැකීමෙන් ඇතිවීමක් සැහීමක් නැතිව කාලක්‍රියා කෙළෙමි. ස්වාමීනි, මම ධර්ම ශ්‍රවණ කිරීමෙහි තෘප්තියක් සැහීමක් නැතිව කාලක්‍රියා කෙළෙමි. ස්වාමීනි, මම සංඝයාට උපස්ථාන කිරීමෙහි තෘප්තියක් නැතිව ඇතිවීමක් නැතිව කාලක්‍රියා කෙළෙමි. ස්වාමීනි, මම මේ තුන් ධර්මයන්ගේ තෘප්තියක් සැහීමක් නැතිව කාල ක්‍රියා කෙළෙමි.

“මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැක්මෙහිද සංඝයාට උපස්ථාන කිරීමෙහිද බණ ඇසීමෙහිද, කිසිකලෙක තෘප්තියට නොපැමිණියෙමි.

“අධිශීලයෙහි හික්මෙන්නාවූ ධර්ම ශ්‍රවණයෙහි ඇලුණාවූ ධර්ම තුනකින් තෘප්තියක් නැත්නාවූ හත්ථක තෙමේ අවිභ බඹලොවට ගියේය.”

26. කටුවිය කත සූත්‍රය:- 1 “එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස් නුවර මීගදාය නම් ඉසිපතනයෙහි වැඩ වාසය කරති. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාත්‍රා සිව්රු ගෙන

බරණැස් නුවරට පිඬු පිණිස වැඩියහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගවයන් විකුණන තැනක හටගත් පුලිල ගසක් සමීපයෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන සේක් ධ්‍යාන සැපයක් නැති හෙයින්, ස්වල්ප ආශ්වාදයක් ඇති කාම ගුණ සැප වශයෙන් ශාසනයෙන් බාහිර ආශ්වාදයක් ඇති මුළාවූ සිතිය ඇති නුවණ නැති සමාධියෙන් තොරවූ විසිර ගිය සිත් ඇති විවෘත කළ ඉන්ද්‍රියයන් ඇති හික්ෂුවක් දැක ඒ හික්ෂුවට මෙසේ වදාළේය.

2. "මහණ, මහණ, තෝ තමා ඉඳුල් අහරක් මෙන් නොකළ යුතුය. මහණ, ඒ ඉඳුල් අහරක් මෙන් කරන ලද ක්‍රොධය නමැති පිලි ගද හමන කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූ ඒ තමා ක්ලෙශ නමැති මැස්සෝ ලුහුනොබදිත්. ලුහුබැඳ නොකත් යන මීට හෙතු නැත්තේය යනුයි.

3. "එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ අවවාදයෙන් අවවාද කරන ලද ඒ මහණ තෙමේ සෝවාන් ඵලයට පැමිණියේය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැසෙහි පිඬු පිණිස හැසිර සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක.

4. "මහණෙනි, මම පෙරවරු කාලයෙහි පාත්‍ර සිව්වරු ගෙන බරණැසෙහි පිඬු පිණිස පැමිණියෙමි. මහණෙනි, මම ගවයන් විකුණන ස්ථානයෙහි හටගත් පුලිල ගස සමීපයෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නෙමි ස්වල්ප ආශ්වාදය ඇති බාහිර ආශ්වාදය ඇති සිහිමුළාවූ නුවණ නැත්තාවූ සමාධියක් නැත්තාවූ වික්ෂිප්ත සිත් ඇත්තාවූ විවෘත කළ ඉන්ද්‍රිය ඇත්තාවූ එක්තරා හික්ෂුවක් දිටිමි. දැක ඒ හික්ෂුවට මෙසේ කීමි. කෙසේද?

5. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡෙදය මෙනි.)

6. "මහණෙනි, එකල්හි මා විසින් මේ අවවාදයෙන් අවවාද කරන ලද ඒ මහණ තෙම සෝවාන් ඵලයට පැමිණියේයයි වදාළේය.

7. "මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා හික්ෂුවක් 'ස්වාමීනි, ඉඳුල් බත යනු කුමක්ද? පිලිගඳ යනු කුමක්ද? මැස්සෝ යනු කුමක්දැ?යි" භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසීය.

8. "මහණ, ඉඳුල් බත නම් අභිද්‍යාවය, පිලිගඳ නම් ව්‍යාපාදයය, මැස්සෝ නම් ලාමක අකුසල විතර්කයෝය. මහණ, ඒ ඉඳුල් බතක් කරන ලද පිලිගඳ හමන්නාවූ කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූ තමා අකුසල විතර්ක නමැති මැස්සෝ ලුහුනොබඳිත්. ලුහුබඳ නොකත් යන මීට හෙතු නැත්තේයයි"

"ඇස් කන් නොරක්නා ලද ඉන්ද්‍රියන්හි සංවර නොවූවහු රාග සහගත විතර්ක නමැති මැස්සෝ ලුහුබඳිත්."

"තමා ඉඳුල් බතක් මෙන් කරන ලද්දාවූ පිලිගඳ හමන්නාවූ කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත්වූ මහණ තෙමේ නිර්වාණයෙන් දුරුවූයේ දුකටම භාජනවූවෙක් වන්නේය.'

"ගමෙහි හෝ ආරණ්‍යයෙහි හෝ තමාගේ සංසිද්ධිමත් නොලත් අඥාන බාල තෙමේ මැස්සන්ගෙන් පෙරටුව ගමන් කරන්නේය."

"යම් කෙනෙක් සීලයෙන් යුක්තව ප්‍රඥාවෙන් සංසිද්ධිමෙහි ඇලී වෙසෙත්ද ඔව්හු මැස්සන් නසා සංසිදුනාහු සැපසේ සයනය කරත්."

27. පට්ඨ අනුරුද්ධ සූත්‍රය:- එකල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක් පසෙක හුන්නේය. එක්පසෙක හුන්නාවූ අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැල කෙළේය.

2. "ස්වාමීනි, මම මිනිස් බව ඉක්මවූ පිරිසිදු දිවැසින් බොහෝ සෙයින් ස්ත්‍රිය කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති විනාශව වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදින බව දකිමි. ස්වාමීනි, කෙනෙක් ධර්මයන්ගෙන් යුත් ස්ත්‍රිය කය

බිඳි මෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති විනාශව වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදින්නේද?”

3. “අනුරුද්ධය, ධර්ම තුනකින් යුත් ස්ත්‍රිය කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති විනාශව වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද යත්?”

4. “අනුරුද්ධය, මේ ලෝකයෙහි ස්ත්‍රිය උදය වරුවෙහි මසුරු මලයෙන් මඩනා ලද සිතින් ගෙයි වාසය කරත්. දවල් කාලයෙහි ඊෂ්ඨාවෙන් මඩනා ලද සිතින් ගෙයි වාසය කරයි. සවස්කාලයෙහි රාගයෙන් මඩනාලද සිතින් ගෙයි වාසය කරයි.

5. “අනුරුද්ධය, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් ස්ත්‍රිය කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහවූ අයහපත් ගති ඇති විනාශවූ වැටෙන්නාවූ නිරයෙහි උපදියි.”

28. දුතිය අනුරුද්ධ සූත්‍රය:- 1. “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙමේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ හා සතුටුවිය, සතුටු වියයුතු සිහිකටයුතු කථා කොට නිමවා එක් පසෙක හිඳ ගත්තේය. එක් පසෙක හිඳගත් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙමේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළේය.

2. “ඇවැත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, මම මිනිසන් බව ඉක්මවූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් ලොක දහසක් බලමි. මා විසින් පටන්ගන්නා ලද වියඹ නො හැකුළුණේය. සිහිය එළඹ සිටියාය මුළු නොවූවාය. කය සංසිඳුණේය. දාහරහිත වූයේය. සිත එකඟව සමාධියට පැමිණියේය. එවිටද මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිත්ගෙන් අල්වා නොගෙන ආශ්‍රවයන්ගෙන් නොමිඳේ යයි’ කිය.

3. “ඇවැත් අනුරුද්ධය, තොපට මම මෙසේ මිනිසන් බව ඉක්මවූ පිරිසිදු දිවැසින් දහසක් ලොකයන් බලමි යන යමක්

ආද්ද මෙය තොපගේ මානය වෙයි. අනුරුද්ධය, තොපට, මෙසේ මා විසින් වීයඝීය පටන් ගන්නා ලදී. වීයඝීය නොහැකුළුණේය. නුමුළාවූ සිහිය එළඹ සිටියාය. කය සංසිදුණේය. දාහරහිතය. සිත එකඟවීය සමාධියට පැමිණියේය යන යමක් වේද මෙය තොපගේ උද්ධච්චය වෙයි.

4. "අනුරුද්ධය, තොපට මෙසේ එවිටද මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන්ගෙන් අල්වා නොගෙන ආශ්‍රවයන් කෙරෙන් නොමිදේය යන යමක් වේද, මෙය තොපගේ විචිකිච්ඡාව වෙයි. "ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙමේ මේ ධර්ම තුන හැරදමා මේ ධර්ම තුන මෙනෙහි නොකොට නිර්වාණ ධාතුවට හිත එළවන්නේ නම් මැනවියයි" වදාළේය.

5. "එකල්හි ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිර තෙමේ තනිව සමුහයාගෙන් වෙන්ව අප්‍රමාදව කෙලෙස්තවන වීයඝීයෙන් යුක්තව ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් වාසය කරන්නේ නොබෝ කලකින්ම කුලපුත්‍රයෝ යම් අර්ථයක් පිණිස ගිහිගෙයින් නික්ම ගසනෙහි පැවිදිවෙත්ද මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝීව අවසාන කොට ආති ඒ අනුත්තර ධර්මය මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශෙෂ ඥානයෙන් දැන ඊට පැමිණ වාසය කෙළේය.

6. "ජාතිය ක්ෂයවිය. බ්‍රහ්මචයඝීව වැස නිමවනලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මෙයින් පසු ආත්මභාවයක් නැතැයි දැන ගත්තේය. අනුරුද්ධ තෙමේ රහතුන් අතුරෙන් එක්තරා රහත් පුද්ගලයෙක් විය."

29. පටිච්ඡන්තවහන සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, වසන ලද්දාවූ තිදෙනෙකුන් දරත්. විවෘතකරන ලදුව නොදරත්. කවර තුනක්ද?

2. "මහණෙනි, මාගම (ස්ත්‍රිය) වසන ලද්දේම දරයි. විවෘත කෙළේ නොදරයි. මහණෙනි, බ්‍රාහ්මණයන්ගේ මන්ත්‍ර වසන ලද්දානුම දරත්, විවෘතකොට නොදරත්. මහණෙනි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය වසනලදුවම දරයි. විවෘතකරන ලදුව නොදරයි. මහණෙනි, මේ කරුණු තුන වසනලදුව දරත්. විවෘතකොට නොදරත්.

3. "මහණෙනි, තිදෙනෙක් විවෘතකරන ලද්දාහුම බබලන්. වසන ලද්දාහුම නොබබලන්. කවර තිදෙනෙක්ද යත්?

4. "මහණෙනි, සඳුමඬල විවෘතකරන ලද්දේම බබලයි. වසනලද්දේ නොබබලයි. මහණෙනි, හිරුමඬල විවෘතකරන ලද්දේම බබලයි වසනලද්දේ නොබබලයි. මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාළ ධර්මය විවෘතකරන ලද්දේම බබලයි. වසන ලද්දේ නොබබලයි. මහණෙනි, මේ තිදෙන විවෘතකරන ලද්දාහුම බබලන්. වසන ලද්දාහු නොබබලන් යයි" වදාළේය.

30. ලෙඛුපම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ලොකයෙහි පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. කවර තිදෙනෙක්ද? ගලේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගල තෙමේද, පොළොවේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගල තෙමේද, දියේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගල තෙමේද වෙයි.

2. "මහණෙනි, ගලේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර කිපෙයි. හෙතෙම ඒ ක්‍රොධය බොහෝ කාලයක් පවත්වයි. මහණෙනි, යම්සේ ගලේ ඇඳි ඉර වාතයෙන් හෝ ජලයෙන් හෝ වහා නොමැකෙන්නේද, බොහෝ කල් පවත්වන්නේද, මහණෙනි, එසේම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර කිපෙයිද, හෙතෙම ඒ ක්‍රොධය බොහෝ කල් පවත්වයිද, මහණෙනි, මෙතෙම ගලේ ඇඳි ඉරවැනි පුද්ගලයායයි කියමි.

3. "මහණෙනි, පොළොවේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගලයා නම් කවරේද? මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර කිපෙයි. හෙතෙම ඒ ක්‍රොධය බොහෝ කලක් නොපවත්වයි. මහණෙනි, යම්සේ පොළොවේ ඇඳි ඉර වාතයෙන් හෝ ජලයෙන් හෝ වහා මැකේද, බොහෝකල් නොපවතියිද, මහණෙනි, එසේම ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිතර කිපෙයිද, හෙතෙම ඒ ක්‍රොධය බොහෝකල් නොපවත්වයිද, මහණෙනි, මෙතෙමේ පොළොවේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, දියේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගලයා නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩිකොට කියනු ලබන්නේද, එරූෂව කියනු ලබන්නේද, අමනාපයෙන් කියනු ලබන්නේද සම්බන්ධ වන්නේමය, සංසන්දනය වන්නේමය සතුටු වන්නේමය. මහණෙනි, යම්සේ ජලයෙහි ඇඳි ඉර වහා මැකී යන්නේද බොහෝ කල් නොපවත්නේද මහණෙනි, එමෙන්ම මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් දැඩිව කියනු ලබන්නේද එරූෂව කියනු ලබන්නේද අමනාපයෙන් කියනු ලබන්නේද සම්බන්ධ වන්නේමය. සංසන්දනය වන්නේමය. සතුටු වන්නේමය. මහණෙනි, මෙතෙමේ දියේ ඇඳි ඉර වැනි පුද්ගලයායයි කියනු ලැබේ මහණෙනි, ලොකයෙහි මේ පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් ඇත්තාහුය."

(දහතුන්වැනි හරංඬු වර්ගය නිමි.)

14. යොධාජීව වර්ගය

31. යොධාජීව සූත්‍රය:- "මහණෙනි, අංග තුනකින් යුත් යුද්ධභට තෙමේ රජුට සුදුසුවූයේ රජුගේ පරිභොගය වූයේ රජුගේ අංගයක යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි. කවර තුනකින්ද යත්? මහණෙනි, මෙහි යුද්ධභට තෙමේ දුර විදින්නේ වේද, නොවරදිනසේ විදින්නේ වේද, මහත් ඝන දේ විදින්නේ වේද, මහණෙනි, මේ අංග තුනෙන් යුත් යුද්ධභට තෙමේ රජුට සුදුසුවූයේ රජුගේ පරිභොගයවූයේ රජුගේ අංගය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි.

2. "මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම ධර්ම තුනකින් යුත් මහණ තෙම ආහුනෙය්‍ය වන්නේද පාහුනෙය්‍ය වන්නේද දක්ඛිණෙය්‍ය වන්නේද අඤ්ජලිකරණීය වන්නේද ලොකයාගේ අනුත්තර පුත්‍රායකෂෙත්‍රය වන්නේද වෙයි. මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම දුර විදින්නේ වෙයි. නොවරදිනසේ විදින්නේ වෙයි. ඝන දෙය විදින්නේ වෙයි.

3. "මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම දුර විදින්නන් වෙයිද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම අතීතවූද අනාගතවූද වර්තමානවූද අධ්‍යාත්මවූද බාහිරවූද, ඔළාරිකවූද සුඛමවූද, හීනවූද, ප්‍රණීතවූද දුරවූද සමීපවූද යම් රූපයක් ඇත්තේද ඒ සියලු රූපය එය මගේ නොවෙයි එය මම නොවෙමි එය මගේ ආත්මය නොවේයයි තත්වාකාරයෙන් කරුණු සහිතව දකියිද,

4. අතීතවූද අනාගතවූද වර්තමානවූද අධ්‍යාත්මවූද බාහිරවූද, ඔළාරිකවූද සුඛමවූද හීනවූද ප්‍රණීතවූද ඒ සියලු වේදනා ඒ මාගේ නොවෙයි. ඒ මම නොවෙමි. ඒ මාගේ ආත්මය නොවේයයි තත්වාකාරයෙන් කරුණු සහිතව දකියිද,

5. "අතීතවූද අනාගතවූද වර්තමානවූද අධ්‍යාත්මවූද බාහිරවූද, ඔළාරිකවූද, සුඛමවූද හීනවූද ප්‍රණීතවූද ඒ සියලු සංඥා ඒ මාගේ නොවේ ඒ මම නොවෙමි' ඒ මාගේ ආත්මය නොවේයයි තත්වාකාරයෙන් කරුණු සහිතව දකියිද,

6. "අතීතවූද අනාගතවූද වර්තමානවූද අධ්‍යාත්මවූද බාහිරවූද, ඔළාරිකවූද, සුඛමවූද හීනවූද ප්‍රණීතවූද ඒ සියලු සංස්කාර ඒ මගේ නොවෙයි ඒ මම නොවෙමි ඒ මගේ ආත්මය නොවේයයි තත්වාකාරයෙන් කරුණු සහිතව දකියිද,

7. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙම දුර විදින්නෙක් වෙයි. මහණෙනි, කෙසේ වනාහි මහණතෙම නොවරදිනසේ විදින්නෙක් වෙයිද?

8. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම මේ දුක යයි තත්වාකාරයෙන් දකියිද මේ දුකට හේතුවයයි තත්වාකාරයෙන් දකියිද මේ දුක නැතිකිරීමයයි තත්වාකාරයෙන් දකියිද මේ දුක නැතිකිරීමේ මාර්ගයයි තත්වාකාරයෙන් දකියිද මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම නොවරදින සේ විදින්නෙක් වෙයි.

9. "මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම මහත් දෙයක් පලායන සේ විදින්නෙක් වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි

මහණතෙම මහත් අවිද්‍යාස්කන්ධය පලන්තේද මහණෙනි, මෙසේ වනාහි මහණතෙම මහත් දෙයක් පලන්තෙක් වෙයි. මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් සමන්විතවූ මහණ තෙමේ ආහුනෙය්‍ය වෙයි. පාහුනෙය්‍ය වෙයි. දක්ඛිණෙය්‍ය වෙයි අඤ්ජලිකරණීය වෙයි. ලොකයාගේ අනුත්තර පුත්‍රාක්ෂෙත්‍රය වෙයි.”

32. උක්කාවිත විනිත සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ පිරිස් තුනෙකි. කවර තුනක්ද යත්? කරුණු විමසා නොහික්මවන ලද පිරිසය, කරුණු විමසා හික්මවන ලද පිරිසය, අදහස් දැන හික්මුනාවූ පිරිසය යන තුනයි. මහණෙනි, මේ තෙපිරිස වන්නීය.”

33. දුද්දමිත්ත සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, මේ අංග තුනකින් සමන්විතවූ මිත්‍රතෙම සෙවනය කළ යුතුය. කවර තුනකින්ද යත්? දීමට දුෂ්කර දෙය දෙන්නේද, කිරීමට දුෂ්කර දේ කරන්නේද, ඉවසීමට දුෂ්කර දේ ඉවසන්නේද, මහණෙනි, මේ අංග තුනෙන් යුත් මිත්‍රතෙම සෙවනය කළ යුත්තේය.”

34. ධම්ම නියාමනා සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, තථාගතයන් උපන්කල හෝ නූපන්කල හෝ සියලු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යහ යන ධර්මස්වභාවය ධර්මනියාමය ඇත්තේමය.

2. “ඒ ස්වභාවය තථාගත තෙම අවබෝධ කරයි, ප්‍රතිවේධ කරයි. අවබෝධකොට ප්‍රතිවේධකොට සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍යහයි ප්‍රකාශකරයි, දෙශනාකරයි, පනවයි, පිහිටුවයි, විචරණය කරයි, විභජනය කරයි, ප්‍රකට කරයි.

3. “මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේලා උපන්කල හෝ නූපන්කල හෝ සියලු සංස්කාරයෝ දුක්‍ය යන මේ ධර්මස්වභාවය ධර්මනියාමය ඇත්තේය.

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

5. “මහණෙනි, තථාගතයන් උපන්කල හෝ නූපන් කල හෝ සියලු සංස්කාරයෝ අනාත්මයහ යන ධර්මස්වභාවය ධර්මනියාමය ඇත්තේමය.

6. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

35. කෙසකම්බලපම සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, නූල්වලින් වියනලද යම් වස්තුව වෙද්ද ඒ පොරොත්තයන් අතුරෙන් හිසකෙස්වලින් වියනලද කම්බලය ඉතා පහත්යයි කියනු ලැබේද, මහණෙනි, කෙශකම්බලය ශීත කාලයෙහි සීතලය, උෂ්ණ කාලයෙහි උෂ්ණය, දුර්වර්ණය, දුර්ගන්ධය, මහණෙනි, එසේම බොහෝවූ ශ්‍රමණ වාදයන් අතුරෙන් මක්බලී වාදය ඉතා පහත්යයි කියනු ලැබේ.

2. "මහණෙනි, මක්බලී හිස් පුරුෂතෙමේ මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. කර්මයක් නැත, ක්‍රියාවක් නැත විය්‍යයක් නැත කියයි.

3. "මහණෙනි, අතීත කාලයෙහි යම් ඒ අර්හත්වූ සමයක් සම්බුදුවරයෝ වූවාහුද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලාද කර්මවාදීහු, ක්‍රියාවාදීහු, විරියවාදීහු වූවාහුය.

4. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 2 ඡේදය මෙනි.)

5. "මහණෙනි, අනාගත කාලයෙහි අර්හත්වූ යම් සමයක් සම්බුදුවරයෝ වන්නාහුද මක්බලී හිස් පුරුෂතෙමේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලාද කර්මයක් නැත, ක්‍රියාවක් නැත, විය්‍යයක් නැතැයි ප්‍රතික්ෂේප කරයි.

6. "මහණෙනි මේ කාලයෙහි අර්හත් සම්බුද්ධවූ මමද කර්මවාදී වෙමි. ක්‍රියාවාදී වෙමි. විය්‍යවාදී වෙමි. මහණෙනි, මක්බලී හිස් පුරුෂතෙම කර්මයක් නැත ක්‍රියාවක් නැත විය්‍යයක් නැතැයි මාද ප්‍රතික්ෂේප කරයි.

7. "මහණෙනි, යම්සේ ගංගා දොරටුවෙහි කෙමිනක් දමන්නේ නම් බොහෝ මත්ස්‍යයන්ගේ අහිත පිණිස දුක් පිණිස හානිය පිණිස විනාශය පිණිස පවත්නේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මක්බලී හිස් පුරුෂතෙම බොහෝ සත්වයන්ගේ අහිත පිණිස, දුක් පිණිස, හානිය පිණිස, විනාශය පිණිස ලොකයෙහි උපන් මිනිස් කෙමිනකැයි හඟිමි."

36. තිසම්පදා සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ සම්පත් තුනෙකි. කවර තුනෙකද? ශ්‍රද්ධා සම්පත්තියද, සීල සම්පත්තියද, ප්‍රඥා සම්පත්තියද වෙත්. මහණෙනි, මේ ත්‍රිවිධ සම්පත්ති හුය."

37. චූද්ධිත්තය සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, මේ අභිවාද්ධි තුනෙකි. කවර තුනෙකද? ශ්‍රද්ධා අභිවාද්ධියද, ශීල අභිවාද්ධියද, ප්‍රඥා අභිවාද්ධියද වෙයි. මහණෙනි, මේ අභිවාද්ධි තුනයි.

38. ඛලුංක සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, අශ්ව පොතකයන් තිදෙනෙකුත්, පුරුෂ පොතකයන් තිදෙනෙකුත් දෙසනා කරන්නෙමි. එය අසව්, මනාකොට මෙනෙහි කරව්, කියන්නෙමි." "එසේය, ස්වාමීනි" කියා ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ දේශනා කළසේක.

2. "මහණෙනි, අශ්වපොතකයන් තිදෙනා නම් කවරහුද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් අශ්ව පොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවෙයි. වර්ණයෙන් යුක්ත නොවෙයි. උස මහතින් යුක්ත නොවෙයි. මහණෙනි, ලොකයෙහි ඇතැම් අශ්ව පොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි උස මහතින් යුක්තවූයේ නොවෙයි, මහණෙනි, ලොකයෙහි ඇතැම් අශ්ව පොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි උස මහතින් යුක්තවූයේද වෙයි. මහණෙනි, මේ අශ්වපෝතකයෝ තිදෙන වෙත්.

3. "මහණෙනි, පුරුෂ පොතකයෝ තිදෙන කවරහුද? මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුරුෂපොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්තවූයේ නොවෙයි. උසමහතින් යුක්තවූයේ නොවෙයි. මහණෙනි මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුරුෂ පොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, උසමහතින් යුක්තවූයේ නොවෙයි. මහණෙනි, ලොකයෙහි ඇතැම් පුරුෂ පොතකයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි. උස මහතින් යුක්තවූයේද වෙයි.

මහණෙනි, කෙසේ නම් පුරුෂ පොතක තෙමේ ජවයෙන් යුක්ත වෙයිද, වර්ණයෙන් යුක්තනොවෙයිද, උස මහතින් යුක්ත නොවෙයිද?

4. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙය දුක යයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මේ දුකට හේතුවයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මේ දුක නිරුද්ධකිරීමයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද, මෙය දුක නිරුද්ධ කිරීමේ මාර්ගයයි තත්වාකාරයෙන් දනීද' මෙය ඔහුගේ ජවයයි කියමි.

5. "අභිධර්මයෙහි හෝ අභිචිතයෙහි ප්‍රශ්නයක් අසන ලද්දේ පැකිලෙයිද නොවිසඳයිද මෙය ඔහුගේ වර්ණයෙන් යුක්ත නොවීමයයි කියමි. චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානප්පච්චය හෙසප්ප පරික්ඛාරයන්ගේ ලාභියෙක් නොවේද මෙය ඔහුගේ උස මහතින් යුක්ත නොවීමයයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුරුෂ පොතක තෙම ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්ත නොවූයේද වෙයි. උස මහතින් යුක්ත නොවූයේද වෙයි. මහණෙනි, කෙසේ නම් පුරුෂපොතකතෙම ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වේද, වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේ වේද, උස මහතින් යුක්ත වූයේ නොවේද?

6. (මේ ඡෙදය මේ සූත්‍රයේ 4 වෙනි ඡෙදය මෙනි.)

7. "අභිධර්මයෙහි හෝ අභිචිතයෙහි ප්‍රශ්නයක් අසන ලද්දේ විසඳයිද නොපැකිලෙයිද මෙය ඔහුගේ වර්ණයයි කියමි. චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානප්පච්චය හෙසප්ප පරික්ඛාරයන් නොලබන්නේවේද, මෙය ඔහුගේ උස මහතින් යුක්ත නොවීමයයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුරුෂ පොතකතෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේද වෙයි, උසමහතින් යුක්තනොවූයේද වෙයි.

8. "මහණෙනි කෙසේ නම් පුරුෂ පොතකතෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේත් වෙයිද, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේත් වෙයිද, උසමහතින් යුක්තවූයේත් වෙයිද?

9. (මේ ඡේදය මේ සූත්‍රයේ 4 වෙනි ඡේදය මෙනි.)

10. "අභිධර්මයෙහි හෝ අභිචිතයෙහි හෝ ප්‍රශ්නයක් අසන ලද්දේ විසඳයිද, නොපැකිලෙයිද මෙය ඔහුගේ වර්ණයෙන් යුක්තවීමයි කියමි. චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය හෙසජ්ජ පරික්ඛාරයන් ලබන්නේ වෙයිද, මෙය ඔහුගේ උස මහතින් යුක්තවීමයි කියමි.

11. "මහණෙනි, මෙසේ වනාහි පුරුෂතෙමේ ජවයෙන් යුක්ත වූයේද, වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේද, උස මහතින් යුක්තවූයේද වෙයි"

39. අස්සදස්සාදස්ස සූත්‍රය- 1. "මහණෙනි, දැමුණු අශ්වයන් තිදෙනෙකුත් දැමුණු අශ්වයන් බඳු පුරුෂයන් තිදෙනෙකුත් දෙශනා කරමි. එය අසවි.

'මනාකොට මෙනෙහි කරවි, කියන්නෙමි.'" "එසේය, ස්වාමීනිසි" කියා ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ දෙශනා කළසේක

2. "මහණෙනි, දැමුණු අශ්වයන් තිදෙන නම් කවරහුද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් දැමුණු අශ්වයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්ත නොවූයේ වෙයි. උස මහතින් යුක්ත නොවූයේවෙයි. මහණෙනි, ඇතැම් දැමුණු අශ්වයෙක් ජවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයි, උසමහතින් යුක්තවූයේ නොවෙයි.

මහණෙනි, ඇතැම් දැමුණු අශ්වයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, උසමහතින් යුක්තවූයේද වෙයි. මහණෙනි, මේ තිදෙන දැමුණු අශ්වයෝ තිදෙන වෙති.

3. "මහණෙනි, දැමුණු අශ්වයා බඳු පුරුෂයන් තිදෙන නම් කවරහුද? මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් දැමුණු අශ්වයාට බඳු පුරුෂයෙක් ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. වර්ණයෙන් යුක්ත නොවූයේ වෙයි. උස මහතින් යුක්ත නොවූයේ වෙයි. මහණෙනි මෙහි ඇතැම් දැමුණු අශ්වයාට බඳු පුරුෂයෙක් ජවයෙන්

යුක්තවූයේ වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේද වෙයි, උස මහතින් යුක්ත නොවූයේ වෙයි. මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් දැමුණු අශ්වයාට බඳු පුරුෂයෙක් ජවයෙන් යුක්ත වූයේද වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, උස මහතින් යුක්ත වූයේද වෙයි.

4. "මහණෙනි, කෙසේ නම් දැමුණු අශ්වයාට බඳු පුරුෂ තෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, වර්ණයෙන් යුක්ත නොවූයේ වෙයිද, උසමහතින් යුක්ත නොවූයේ වෙයිද?

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම පඤ්ච ඔරංභාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් එහිම පිරිනිවන් පාන්නාවූ ඒ බඹ ලොචින් ආපසු නොඑන ස්වභාවය ඇත්තාවූ ඔපපාතික අනාගාමී පුද්ගලයෙක් වේද, මෙය ඔහුගේ ජවයයි කියමි. අභිධර්මයෙහි හෝ අභිච්චනයෙහි ප්‍රශ්නයක් අසනලද්දේ පැකිලෙයිද නොවිසඳයිද, මෙය ඔහුගේ වර්ණයෙන් යුක්ත නොවීමයි කියමි. චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානප්පච්චය හෙසජ්ජ පරික්ඛාරයන් නොලබන්නෙක් වේද, මෙය ඔහුගේ උසමහතින් යුක්ත නොවීමයි කියමි.

මහණෙනි, මෙසේ වනාහි දැමුණු අශ්වයකුට බඳු පුරුෂ තෙමේ ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්ත නොවූයේද, උසමහතින් යුක්ත නොවූයේද වෙයි.

5. "මහණෙනි, කෙසේනම් දැමුණු අශ්වයෙකුට බඳු පුරුෂ තෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, උසමහතින් යුක්ත නොවූයේ වෙයිද?

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම පඤ්ච ඔරංභාගිය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් එහිම පිරිනිවන්පාන්නාවූ, ඒ ලෝකයෙන් නැවත ආපසු නොඑන්නාවූ ඔපපාතික අනාගාමී පුද්ගලයෙක් වෙයිද, මෙය ඔහුගේ ජවයෙන් යුක්තවීමයි කියමි.

අභිධර්මයෙහි අභිච්චනයෙහි ප්‍රශ්නයක් අසනලද්දේ විසඳයිද, නොපැකිලෙයිද, මෙය ඔහුගේ වර්ණයයි කියමි. චීවර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානප්පච්චය, හෙසජ්ජපරික්ඛාරයන්

නොලබන්නෙක් වේද, මෙය ඔහුගේ උසමහතින් යුක්ත නොවීමයයි කියමි, මහණෙනි, මෙසේ වනාහි දැමුණු අශ්වයෙකුට බඳු පුරුෂ තෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද වෙයි, උසමහතින් යුක්ත නොවූයේ වෙයි.

6. "මහණෙනි, කෙසේනම් දැමුණු අශ්වයෙකුටබඳු පුරුෂ තෙම ජවයෙන් යුක්තවූයේත්වෙයිද, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේත් වෙයිද, උසමහතින් යුක්තවූයේත් වෙයිද?

"මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම පඤ්චඛරංභාගීය සංයෝජනයන් ක්ෂය කිරීමෙන් එහිම පිරිනිවෙන්නාවූ ඒ ලෝකයෙන් නැවත නොඑන්නාවූ ඔපපාතික අනාගාමී පුද්ගලයෙක් වේද, මෙය ඔහුගේ ජවයෙන් යුක්තවීමයයි කියමි. අභිධර්මයෙහි අභිවිතයෙහි ප්‍රශ්නයක් අසනලද්දේ විසඳයිද, නොපැකිලෙයිද, මෙය ඔහුගේ වර්ණයෙන් යුක්තවීමයයි, කියමි. වීචර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානප්පච්චය හෙසජ්ජ පරික්ඛාරයන් ලබන්නේ වෙයිද මෙය ඔහුගේ උසමහතින් යුක්තවීමයයි කියමි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි දැමුණු අශ්වයෙකුට බඳු පුරුෂතෙමේ ජවයෙන් යුක්ත වූයේද, වර්ණයෙන් යුක්තවූයේද උස මහතින් යුක්තවූයේද වෙයි.

7. "මහණෙනි, මේ වනාහි දැමුණු අශ්වයාටබඳු පුරුෂයන් තිදෙන වෙති.

40. හද්දාජානීය සූත්‍රය- 1. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර මොරවාප නම් පරිබ්‍රාජකාරාමයෙහි වාසය කරන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට 'මහණෙනි' යි ආමන්ත්‍රණය කළහ. භික්ෂූහු 'ස්වාමීනි' යි පිළිතුරු දුන්නේය.

2. "මහණෙනි, ධර්මතුනකින් යුත් භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ටාවට පැමිණියේ, ඒකාන්තයෙන් යොගයන් ක්ෂය කිරීමට පැමිණියේ, ඒකාන්තයෙන් බ්‍රහ්මචාරී වූයේ, ඒකාන්තයෙන්

අවසානයට පැමිණියේ, දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ වෙයි. කවර ධර්ම තුනකින්ද?

3. “අශෛක්ෂවු ශීලස්කන්ධයෙන්ද අශෛක්ෂවු සමාධි ස්කන්ධයෙන්ද අශෛක්ෂවු ප්‍රඥාස්කන්ධයෙන්ද වෙයි මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ටාවට පැමිණියේ ඒකාන්තයෙන් යොගයන් ක්ෂයකිරීමට පැමිණියේ ඒකාන්තයෙන් බ්‍රහ්මචාරී වූයේ ඒකාන්තයෙන් අවසානයට පැමිණියේ දෙව්මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨවූයේ වෙයි.”

41. මොරනිවාප සූත්‍රය- 1. “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් නිෂ්ටාවට පැමිණියේ, ඒකාන්තයෙන් යොගයන් ක්ෂයකළේ, ඒකාන්තයෙන් බ්‍රහ්මචාරීවූයේ, ඒකාන්තයෙන් අවසානයට පැමිණියේ දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨවූයේ වෙයි. කවර ධර්ම තුනකින්ද?

2. ‘සාද්ධි ප්‍රාතිභායතීයෙන්ද ආදෙසනා ප්‍රාතිභායතීයෙන්ද, අනුශාසනා ප්‍රාතිභායතීයෙන්ද, වෙයි.

3. “මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් භික්ෂුතෙම ඒකාන්තයෙන් යොගයන් ක්ෂය කෙළේ, ඒකාන්තයෙන් බ්‍රහ්මචාරීවූයේ, ඒකාන්තයෙන් අවසානයට පැමිණියේ දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨවූයේ වෙයි.”

(දසසතර වැනි යොධාජීව වර්ගය නිමි.)

15. මංගල වර්ගය.

42. අකුසල කම්ම සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් පුද්ගල තෙමේ යම්සේ ගෙන එන ලද්දක් බිම හෙලන්නේද, එසේම නිරයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද?

2. “අකුසලවූ කාය කර්මයෙන්ද, අකුසලවූ වාක්කර්මයෙන්ද, අකුසලවූ මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්මතුනෙන් යුක්තවූ පුද්ගල තෙමේ යම්සේ ගෙන එන ලද්දක් බිම හෙලන්නේද එපරිද්දෙන් නිරයෙහි වැටෙයි.

4. "මහණෙනි, ධර්මතුනකින් යුත් පුද්ගලතෙමේ යම් සේ ගෙන එන ලද්දක් හෙලන්නේද එසේම ස්වර්ගයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද යත්?

5. කුසල කාය කර්මයෙන්ද, කුසල වාක්කර්මයෙන්ද, කුසල මනොකර්ම යෙන්ද වෙයි.

6. "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලතෙම ගෙන එන ලද්දක් හෙලුවාක්මෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි."

43 සාවච්ඡ කම්ම සූත්‍රය:- (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි) කවර තුනකින්ද?

2. "වරද සහිතවූ කාය කර්මයෙන්ද, වරද සහිතවූ වාක්කර්මයෙන්ද, වරද සහිතවූ මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

3, 4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේදය මෙනි)

5. වරද රහිත කාය කර්මයෙන්ද වරද රහිත වාක්කර්මයෙන්ද වරද රහිත මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි)

44. විසම කම්ම සූත්‍රය:- (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 වෙනි සූත්‍රයේ 1 වෙනි ඡේදය මෙනි)

විසමවූ කාය කර්මයෙන්ද, විසමවූ වාක්කර්මයෙන්ද, විසමවූ මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

3, 4. මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද මෙන් වෙත්)

5. "සමවූ කාය කර්මයෙන්ද, සමවූ වාක්කර්මයෙන්ද, සමවූ මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි)

45. අසුචි කම්ම සූත්‍රය:- 1 (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි)

2. "අපිරිසිදු කාය කර්මයෙන්ද, අපිරිසිදු වාක්කර්මයෙන්ද, අපිරිසිදු මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි.

3, 4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද මෙන් වෙත්.)

පිරිසිදු කාය කර්මයෙන්ද, පිරිසිදු වාක්කර්මයෙන්ද, පිරිසිදු මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි.

මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

46. අකුසල උපහතත්ත සූත්‍රය:- 1. "මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුක්තවූ අව්‍යක්තවූ අසන්පුරුෂවූ, බාල තෙමේ, ගුණ සාරා දමන ලද විනාශ කරනලද ආත්මයක් පරිහරණය කරයි. වරද සහිතයෙක්ද නුවණැතියන් විසින් ගර්හාකළ යුත්තෙක්ව බොහෝ අකුසල්ද රැස්කරයි. කවර තුනකින්ද?

2. "අකුසල කාය කර්මයෙන්ද, අකුසල වාක්කර්මයෙන්ද, අකුසල මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි.

3. "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් අව්‍යක්තවූ අසන්පුරුෂවූ බාල තෙම ගුණසාරා දමන ලද විනාශ කරන ලද ආත්මයක් පරිහරණය කරයි. වරද සහිතයෙක්ව නුවණැතියන් විසින් ගර්හාකළ යුත්තෙක්ව බොහෝ අකුසල්ද රැස්කරයි.

4. "මහණෙනි, ධර්ම තුනකින් යුත් ව්‍යක්තවූ සත් පුරුෂවූ පණ්ඩිත පුරුෂතෙමේ ගුණ නොනසනලද, විනාශ නොකරනලද, ආත්මය පරිහරණය කරයි. නිරවද්‍යවූයේ නුවණැතියන් විසින් ගර්හා නොකළ යුත්තෙක් වෙයි. කවර තුනකින්ද?

5. "කුසල කාය කර්මයෙන්ද, කුසල වාක් කර්මයෙන්ද, කුසල මනෝකර්මයෙන්ද වෙයි.

6. "මහණෙනි, මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් ව්‍යක්තවූ සත් පුරුෂවූ පණ්ඩිත පුරුෂතෙමේ ගුණ නොනසනලද, විනාශ නොකරනලද

ආත්මය පරිහරණය කරයි. නිරවද්‍යවූයේ නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා නොකළ යුත්තෙක්ව බොහෝ පින්ද රැස්කරයි.

47. සාවජීජ උපහතත්ත සූත්‍රය:- 1. මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 වෙනි සූත්‍රයේ 1 වෙනි ඡේදය මෙනි.)

2. වරද සහිත කාය කර්මයෙන්ද, වරද සහිත වාක්කර්මයෙන්ද, වරද සහිත මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

3, 4. (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද මෙන් වෙන්

5. වරද රහිත කාය කර්මයෙන්ද, වරද රහිත වාක්කර්මයෙන්ද, වරද රහිත මනොකර්මයෙන්ද, වෙයි”

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

48. විසම උපහතත්ත සූත්‍රය:- මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි)

2. විසම කාය කර්මයෙන්ද, විසම වාක්කර්මයෙන්ද, විසම මනොකර්මයෙන්ද වෙයි.

3, 4. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද මෙන් වෙන්)

5. “සමවූ කාය කර්මයෙන්ද, සමවූ වාක්කර්මයෙන්ද, සමවූ මනො කර්මයෙන්ද වෙයි.

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

49. අසුවි උපහතත්ත සූත්‍රය:- 1. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 1 ඡේදය මෙනි.)

2. “අපිරිසිදු කාය කර්මයෙන්ද, අපිරිසිදුවූ වාක්කර්මයෙන්ද, අපිරිසිදුවූ මනො කර්මයෙන්ද වෙයි.

3-4. (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 3, 4 ඡේද මෙන් වෙන්.)

5. “පිරිසිදුවූ කාය කර්මයෙන්ද, පිරිසිදුවූ වාක්කර්මයෙන්ද, පිරිසිදුවූ මනො කර්මයෙන්ද වෙයි.

6. (මේ ඡේදය මේ වර්ගයේ 5 සූත්‍රයේ 6 ඡේදය මෙනි.)

50. වන්දනාත්තය සූත්‍රය:- “මහණෙනි, මේ වැඳුම් තුනකි. කවර තුනක්ද? කයින් වැඳුමද, වචනයෙන් වැඳුමද සිතින් වැඳුමද වෙයි මහණෙනි, මේ වනාහි වැඳුම් තුනයි.

51. සුමංගල (හෝ) සුප්පහාත සූත්‍රය:- 1 “මහණෙනි, යම් සත්ව කෙනෙක් පෙරවරු කාලයෙහි කයින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද. වචනයෙන් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද, සිතින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද මහණෙනි, ඒ සත්වයන්ට යහපත් පෙරවරු කාලයක් වෙයි.

2. “මහණෙනි, යම් සත්ව කෙනෙක් මධ්‍යාහ්ණ කාලයෙහි කයින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද, වචනයෙන් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද, සිතින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද මහණෙනි, ඒ සත්වයන්ට යහපත් මධ්‍යාහ්ණ කාලයක් වෙයි.

3. “මහණෙනි, යම් සත්ව කෙනෙක් සවස් කාලයෙහි කයින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද, වචනයෙන් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද, සිතින් සුවර්තයෙහි හැසිරෙද්ද ඒ සත්වයන්ට යහපත් සවස් කාලයක් වෙයි.

‘(ඔවුන්ට) ශුභ නැකතකි. ශුභ මඟුලකි, ශුභ හිරු උදාවකි. ශුභ පිබිඳීමකි. ශුභ ක්ෂණයකි. ශුභ මුහුර්තියකි, බ්‍රහ්මචාරීන් කෙරෙහි මනා දන්දීමකි.”

“දියුණුවූ කාය කර්ම වෙයි, දියුණුවූ වාක් කර්ම වෙයි, දියුණුවූ මනෝ කර්ම වෙයි, දියුණුවූ ප්‍රාර්ථනා වෙත්.”

‘දියුණුවූ කර්මයන් කොට මෙහි දියුණුව ලබන්. බුද්ධ ශාසනයෙහි වැඩුණාවූ සුඛිතවූ ලබන ලද අර්ථ ඇත්තාවූ ඔව්හු සියලු ඤාතීන් සමග නිරෝගිව සැප ඇත්තෝ වව්.”

(පසළොස්වැනි මංගල වර්ගයයි.)

(තුන්වැනිවූ බුද්දක පණ්ණාසකය නිමිය නිමි.)

16. අවෙලක වර්ගය.

1. සතිපට්ඨාන මජ්ඣම පටිපදා සූත්‍රය: 1. "මහණෙනි, මේ ප්‍රතිපදා තුනකි. කවර තුනක්ද? ආගාල්භ පටිපදා (කර්කශ ප්‍රතිදාව) නිජ්ඣාම පටිපදා (දැවිම් සහිත ප්‍රතිපදාව) මජ්ඣම පටිපදා (මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව) යනුයි.

2. "මහණෙනි, ආගාල්භ පටිපදාව නම් කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් කාමයන්හි දොෂයක් නැත යන මේ දෘෂ්ටිය ඇත්තේ වෙයි. හෙතෙම කාම වස්තූන් පරිභෝගයට පැමිණෙයි. මහණෙනි, මේ ආගාල්භ පටිපදාවයි.

3. "මහණෙනි, නිජ්ඣාම පටිපදාව කවරේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙන් ඇතැම් අවෙලකයෙක් (නිර්වස්තු තවුසෙක්) ශිෂ්ට පැවතුම් නැත්තේ වෙයි. ආහාර අනුභවකොට අත ලෙවින්නේ හෝ මල පහකොට අතින් සිඹින්නේ හෝ වෙයි. පිණ්ඩයදීමට කැඳවූවිට නොයන්නේ වෙයි. පිණ්ඩය දීමට නවතිනුයි කීවිට නොනවත්තේ වෙයි පළමුව ගෙනෙන ලද ආහාරය නොපිළිගන්නේ වෙයි. උදෙසා පිළියෙල කරන ලද භෝජනය නොපිළිගන්නේ වෙයි. කැඳවීම නොඉවසයි, හෙතෙම මුට්ටියකින් බෙදන ලද භෝජනය නොපිළිගනියි, සැලියකින් බෙදන ලද භෝජනය නොපිළිගනියි. එළිපත්ත අතරට සිටිනසේ සිට දෙන ලද්ද දණ්ඩක් අතර ඇති සිට දෙනලද්ද මොහොලක් අතර කොට අනුභව කරන දෙනලද්ද නොපිළි ගනියි. දෙදෙනෙකුගෙන් ගැබ්ණියකින් කිරිපොවන්නියකගෙන් විවාහක ස්ත්‍රියකගෙන් නොපිළිගනියි. සම්මාදම් කළ දෙයක් නොපිළිගනියි, යම්තැනෙක බල්ලන් රැස්වූයේද මැස්සෝ සමූහ සමූහව හැසිරෙත්ද එබඳු තැන්වලින් නොපිළි ගනිත්. මත්සා මාංස අනුභව නොකරයි. සූරා නොබොයි. මෙරය නොබොයි නොයෙක් ද්‍රව්‍ය දමා සාදන ලද පානය නොබොයි. හෙතෙම එක් ගෙයකින් දෙනලද දෙයින්ද යැපෙයි එක් බත් පිඩකින්ද යැපෙයි. ගෙවල් දෙකකින් දෙන ලද දෙයින්ද යැපෙයි බත් පිඩු දෙකකින්ද යැපෙයි ගෙවල් සතකින් දෙන ලද දෙයින්ද යැපෙයි,

බත් පිඬු සතකින්ද යැපෙයි. එක් කුඩා බත් තැටියකින්ද කුඩා බත් තැටි දෙකකින්ද යැපෙයි. කුඩා බත් තැටි තුනකින්ද යැපෙයි කුඩා බත් තැටි සතකින්ද යැපෙයි, එක් දිනක්ද ආහාර ගනියි. දෙදිනක්ද ආහාර ගනියි, සත් දිනක්ද ආහාර ගනියි, මෙසේ අඩමසක්ද වාර හොඳනය අනුභව කිරීමෙහි යෙදී වාසය කරයි. හෙතෙම කොළ කන්තේද වෙයි, බඩ හමු කන්තේද වෙයි, උගැහැල් කන්තේද වෙයි, හම් කුඬු කන්තේද වෙයි, මැලියම් කන්තේද වෙයි, විකුඬුකන්තේද වෙයි, දන්කුඩ කන්තේද වෙයි, පුනක්කු කන්තේද වෙයි, තණ කොළ කන්තේද වෙයි, ගොම කන්තේද වෙයි. වනමුල් ගෙඩි කන්තේද වෙයි, ඉදී වැටුණ ගෙඩි කන්තේද වෙයි.

4. "හණ වැහැරිද අදියි, මිශ්‍ර වස්ත්‍රද අදියි, මළමිනියෙන් ඉවත්කළ වස්ත්‍රද අදියි, පාංශුකුල වස්ත්‍රද අදියි, ගස් පතුරුද අදියි, අඳුන් දිවිසම්ද අදියි, මැදින් පැලූ අඳුන් දිවි සම්ද අදියි, කුසතණද අදියි නියද වැහැරිද අදියි, පට්ටාද අදියි, ඉසකේ බකමුණු පිහාටුද අදියි, හිස රැවුල් උදුරන්තේද වෙයි, හිස රැවුල් ඉදිරීමෙහි යෙදුනේද වෙයි.

ආසන ප්‍රතික්ෂෙපකර හිටගෙන සිටින්නේවේ. උක්කුටුකයෙන් සිටින ධ්‍යානයෙහි ඇලී උක්කුටුකයෙන් සිටින්නේවේ, කටුලෑල්ලෙහි හේත්තුවන්නේ හෝ සයනයද කරයි. සවස තුන්වෙනි කොට ජලයෙහි ගිලෙන්නේවේ. මෙසේ මෙබඳු නොයෙක් කය පෙළන තවන පිළිවෙත්හි යෙදී වාසය කරයි, මහණෙනි, මේ නිජ්ඣාම පටිපදාවයයි කියනු ලැබේ

"මහණෙනි, මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව නම් කවරිද?

5. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම වීයඝියෙන් යුක්තව මනා නුවණ ඇතිව සිතියෙන් යුක්තව ස්කන්ධලොකයෙහි ලොහ දොසයන් දුරුකොට, කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

6. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) වෙදනා අනුව බලමින් වාසය කරයි.

7. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) චිත්තයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

8. (මෙහි මේ සූත්‍රයේ 5 ඡේදය යෙදිය යුතුයි.) ධර්මයන්හි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි මහණෙනි, මේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ ප්‍රතිපදා තුන්ය.

2-7. සම්මප්පධාන, ඉද්ධිපාද, ඉන්ද්‍රිය, බල, බොජ්ඣංග මග්ගංග සූත්‍ර:- 1-4 (මේ ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1-4 ඡේද මෙන් වෙන්)

5. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම නූපන් ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ නොඉපදීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයිද, වැයම් කරයිද, වීයඝීය පටන් ගනියිද, සිත ඔසවයිද, උත්සාහ කරයිද, උපන් ලාමක අකුශල ධර්මයන් පහකිරීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයිද, වැයම් කරයිද, වීයඝීය පටන් ගනියිද, සිත ඔසවයිද, උත්සාහ කරයිද, නූපන් කුශල ධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයිද, වැයම් කරයිද, වීයඝීය පටන් ගනියිද, සිත ඔසවයිද, උත්සාහ කරයිද,

"උපන් කුශල ධර්මයන්ගේ පැවැත්ම පිණිස නුමුළාව පිණිස බොහෝවීම පිණිස මහත්වීම වැඩීම පිණිස සම්පූර්ණවීම පිණිස කැමැත්ත උපදවයිද, වැයම් කරයිද වීයඝීය පටන්ගනියිද, සිත ඔසවයිද, උත්සාහ කරයිද, ඡන්දය අධිපතිකොට ඇති සමාධියෙන් හා සමයක් ප්‍රධාන වීයඝීයෙන් යුත් සෘද්ධිපාදය වඩයිද, වීයඝීය අධිපති කොට ඇති සමාධියෙන් හා සමයක් ප්‍රධාන වීයඝීයෙන් යුත් සෘද්ධිපාදය වඩයිද, සිත අධිපති කොට ඇති සමාධියෙන් හා සමයක් ප්‍රධාන වීයඝීයෙන් යුත් සෘද්ධිපාදය වඩයිද, විමංසය අධිපති කොට ඇති සමාධියෙන් හා වීයඝීයෙන් යුත් සෘද්ධිපාදය වඩයිද, සද්ධිත්තිය වඩයිද, විරියන්තිය වඩයිද, සතින්තිය වඩයිද, සමාධිත්තිය වඩයිද, පඤ්ඤීන්තිය වඩයිද, සද්ධා බලය වඩයිද, විරිය බලය වඩයිද, සතිබලය වඩයිද, සමාධිබලය වඩයිද, පඤ්ඤාබලය වඩයිද, සති සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, විරිය සම්බොජ්ඣංගය

වඩයිද, පීති සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද සමාධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, සම්මාදිට්ඨිය වඩයිද, සම්මාසංකප්පය වඩයිද, සමාස් වචනය වඩයිද, සමාස් කර්මාන්තය වඩයිද, සමාස් ආජ්වය වඩයිද, සම්මාසතිය වඩයිද, සම්මාසමාධිය වඩයිද, මහණෙනි, මේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ මහණෙනි, මේ වනාහි ත්‍රිවිධ ප්‍රතිපදාවයි.”

17. කම්මජථ ජෙය්‍යාල වර්ගය

1. පානාතිපාතනි ධම්ම සූත්‍රය:- 1. “මහණෙනි, කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගලයා ගෙන එනලද්දක් හෙළවාක් මෙන් නිරයෙහි උපදියි. කවර තුනකින්ද?

2. “තෙමේත් සතුන් මරන්නේ වෙයිද අනුන්ද සතුන් මැරීමෙහි සමාදන් කරවයිද, සතුන් මැරීම අනුමෝදන් වෙයිද,

3. මේ කරුණු තුනෙන් යුත් පුද්ගලයා ගෙන එන ලද්දක් හෙළවාක් මෙන් නිරයෙහි උපදියි.”

4. කරුණු තුනකින් යුත් පුද්ගල තෙමේ ගෙන එන ලද්දක් හෙළවාක් මෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි කවර තුනකින්ද?

5. “තෙමේත් ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැළකුණේ වෙයිද, අනුන්ද ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකීමෙහි සමාදන් කරවයිද, ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැළකීම අනුමෝදන් වෙයිද,

6. “මේ ධර්ම තුනෙන් යුත් පුද්ගලතෙම ගෙන එන ලද්දක් හෙළවාක් මෙන් ස්වර්ගයෙහි උපදියි.”

2. අදින්නාදානනි ධම්ම සූත්‍රය:- “(මේ සූත්‍රවල 1, 3 4, 6 ඡේද මේ වර්ගයේ 1 සූත්‍රයේ 1, 3, 4, 6 මෙන් වෙත්.)

2. “තෙමේත් සොරකම් කරන්නේ වෙයිද අනුන්ද සොරකම් කිරීමෙහි සමාදන් කරවයිද,

5. “කවර තුනකින්ද? තෙමේත් සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද,

- 3. කාමමිච්ඡාවාර ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේද,
- 5. "තෙමේත් කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුණේද,
- 4. මුසාවාද ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් බොරු කියන්නේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේත් බොරු කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද.
- 5. පිසුනාවාව ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් කේලාම් කියන්නේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේත් කේලාම් කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද,
- 6. ඵරුෂවාච ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් ඵරුෂ වචන කියන්නේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේ ඵරුෂ වචන කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද,
- 7. සම්ඵස්පලාප ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් ප්‍රලාප කියන්නේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේත් ප්‍රලාප කීමෙන් වැළකුණේ වෙයිද,
- 8. අභිජ්ඣාල ධම්මා සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් අභිද්‍යාව බහුලකොට ඇත්තේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේත් අභිද්‍යාව බහුලකොට නැත්තේ වෙයිද,
- 9. ව්‍යපන්නචිත්ත ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තේ වෙයිද,
- 10. මිච්ඡාදිට්ඨි ධම්ම සූත්‍රය:- 2. "තෙමේත් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද,
- 5. "තෙමේත් සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයිද

18. රාග පෙය්‍යල වර්ගය

1-10. රාග අභිඤ්ඤා - රාග පරිඤ්ඤා - රාගපරික්ඛය - රාගපහාණ - රාගක්ඛය - රාගවය - රාගවිරාග - රාගනිරොධ - රාගවාහ - රාගපරිනිස්සග්ග - නම් සූත්‍ර දහයයි.

1. "මහණෙනි, රාගය විශෙෂයෙන් දැනීම සඳහා ධර්ම තුනක් වැඩිය යුතුයි. කවරතුනක්ද? සුනපක සමාධියද අනිමිත්ත සමාධියද අප්පණිහිත සමාධියද වෙයි

"මහණෙනි, රාගය විශෙෂයෙන් දැනීම සඳහා මේ ධර්මතුන වැඩිය යුතුය.

2. "මහණෙනි, රාගය පිරිසිදු දැනීම සඳහා ක්ෂය කිරීම සඳහා, පහකිරීම සඳහා, නැතිකිරීම සඳහා, නොඇලීම සඳහා නිරුද්ධකිරීම සඳහා, දුරුකිරීම සඳහා, අත්හැරීම සඳහා, මේ ධර්මයෝ තිදෙන වැඩිය යුත්තාහ

(රාග සුත්‍රවල 'රාග' වෙනුවට මෙහි පහත දක්වන වචන යෙදීමෙන් එක එක වචනය අනුව සුත්‍ර දහය බැගින් සාදා ගත යුතුයි.)

ද්වේෂය, මොහය, ක්‍රොධය, උපනාහය, මක්ඛය, පලාසය, ඊෂ්ඨාව, මච්ඡරිය, මායාව, සායේයා, ඊම්භය, සාරම්භය, මානය, අවමානය, මදය, ප්‍රමාදය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්හ.

(නික නිපාතය සමාප්තයි.)

